

OKOLJSKO POROČILO

NAROČNIK: **OBČINA AJDOVŠČINA
CESTA 5. MAJA
5270 AJDOVŠČINA**

PRIPRAVLJALEC: **OBČINA AJDOVŠČINA
CESTA 5. MAJA
5270 AJDOVŠČINA**

IME PLANA: **OBČINSKI PROSTORSKI NAČRT OBČINE
AJDOVŠČINA**

OBMOČJE PLANA: **OBČINA AJDOVŠČINA**

IZDELOVALEC: **INŠTITUT ZA VARNOST LOZEJ D.O.O.
AJDOVŠČINA
GORIŠKA CESTA 62
5270 AJDOVŠČINA**

Okoljsko poročilo je bilo izdelano na podlagi Zakona o varstvu okolja ZVO-1 (Ur. l. RS, št. 41/04, 17/06-ORZVO187, 20/06-ZVO-1A, 28/06-Skl.US:U-I-51/06-5, 39/06-ZVO-1-UPB-1, 49/06-ZmetD, 66/06-Skl.US:U-I-51/06-10, 112/06-Odl.US:U-I-40/06-10, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08-ZVO-1B, 108/09-ZVO-1C, 48/12-ZVO-1D, 57/12-ZVO-1E, 97/12-Odl.US:U-I-88/10-11; 92/13-ZVO-1F) in Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05).

Okoljsko poročilo je bilo izdelano za potrebe celovite presoje vplivov na okolje.

Izdelal:

Aleš KRAŠNA, univ. dipl. biol.

Direktor:

Stanko OŽBOT, dipl. var. inž.

KAZALO VSEBINE

KAZALO VSEBINE	3
KAZALO TABEL	14
KAZALO SLIK	22
1. UVOD	23
1.1 NAMEN IN PREDMET	23
1.2 CELOVITA PRESOJA VPLIVOV NA OKOLJE	23
1.3 OSNOVNA PODLAGA OKOLJSKEMU POROČILU	24
1.4 IZHODIŠČA ZA PRIPRAVO OKOLJSKEGA POROČILA	24
1.4.1 <i>Izhodišča za pripravo okoljskega poročila po Uredbi</i>	24
1.4.1.1 Okoljski cilji	24
1.4.1.2 Merila vrednotenja	24
1.4.1.3 Metodologija ugotavljanja in vrednotenja vplivov plana.....	25
1.4.2 <i>Okoljska izhodišča po Zakonu o varstvu okolja</i>	25
1.5 VSEBINA IN OBSEG OKOLJSKEGA POROČILA	25
1.5.1 <i>Vsebina</i>	25
1.5.2 <i>Obseg</i>	26
1.5.3 <i>Segmenti okolja v domeni podizvajalcev</i>	27
1.5.4 <i>Segmenti okolja, ki se ne obravnavajo</i>	27
2. PODATKI O PLANU	28
2.1 IME PLANA	28
2.2 CILJI IN KRATEK OPIS PLANA VKLJUČNO Z OPREDELITVIJO ODNOSA DO DRUGIH USTREZNIH PLANOV	28
2.2.1 <i>Cilji plana</i>	28
2.2.1.1 Skupni cilj plana.....	28
2.2.1.2 Cilji plana in ukrepi za njihovo doseganje	28
2.2.2 <i>Kratek opis plana</i>	30
2.2.3 <i>Opredelitev odnosa do drugih ustreznih planov</i>	31
2.2.3.1 Plani, načrti, programi in strategije	31
2.2.3.2 Pregled OPN sosednjih občin.....	32
2.3 CELOTNEN PROSTOR ALI OBMOČJE, KI GA ZAJEMA PLAN	33
2.4 MOREBITNA DOLOČITEV NAMENSKE RABE PROSTORA, NJEN OBSEG IN USMERITVE, RAZMESTITEV DEJAVNOSTI V PROSTORU ALI PROSTORSKE USMERITVE IN PROSTORSKI OBSEG, VELIKOST IN DRUGI OSNOVNI PODATKI O VSEH NAČRTOVANIH POSEGIH Z VPLIVI NA OKOLJE IN NARAVO	33
2.4.1 <i>Določitev namenske rabe prostora ter njen obseg in prostorske usmeritve</i>	33
2.4.2 <i>Prostorski obseg, velikost in drugi osnovni podatki vseh načrtovanih posegov z vplivi na okolje</i>	34
2.5 PREDVIDENO OBDOBJE IZVAJANJA PLANA	35
2.6 POTREBE PO NARAVNIH VIRIH	35
2.7 PREDVIDENE EMISIJE, ODPADKI IN RAVNANJA Z NJIMI	36

3. PODATKI O STANJU OKOLJA	38
3.1 OPIS OBSTOJEČEGA IZHODIŠČNEGA STANJA OKOLJA IN OBSTOJEČE OBREMENJENOSTI OKOLJA TER PRIKAZ STANJA OKOLJA IN NJEGOVIH DELOV S KAZALCI STANJA OKOLJA	38
3.1.1 <i>Geografski opis</i>	38
3.1.1.1 Splošni opis.....	38
3.1.1.2 Geografska območja občine	38
3.1.2 <i>Podnebje (klimatske značilnosti)</i>	39
3.1.2.1 Splošno o podnebjju na območju občine Ajdovščina.....	39
3.1.2.2 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda	41
3.1.3 <i>Zrak (kakovost zraka)</i>	41
3.1.3.1 Opredelitev območja kakovosti zraka	41
3.1.3.2 Opis obstoječih virov onesnaževanja zraka	41
3.1.3.3 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda	42
3.1.4 <i>Vode (površinske vode)</i>	46
3.1.4.1 Hidrografija	46
3.1.4.2 Opis obstoječih virov onesnaževanja voda	48
3.1.4.3 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda	48
3.1.5 <i>Tla</i>	53
3.1.5.1 Pedološka zgradba tal	53
3.1.5.2 Geološka zgradba tal	54
3.1.5.3 Plazljivost in erozija tal	55
3.1.5.4 Opis obstoječih virov onesnaževanja tal	55
3.1.5.5 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda	56
3.1.6 <i>Podzemne vode (podtalnica)</i>	56
3.1.6.1 Vodna telesa podzemne vode (vodonosniki).....	56
3.1.6.2 Vodovarstvena območja (VVO).....	57
3.1.6.3 Opis obstoječih virov onesnaževanja podtalnice.....	59
3.1.6.4 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda	59
3.1.7 <i>Hrup</i>	60
3.1.7.1 Opis obstoječih virov hrupa.....	60
3.1.7.2 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda	60
3.1.8 <i>Elektromagnetno sevanje</i>	60
3.1.8.1 Opis obstoječih virov elektromagnetnega sevanja	60
3.1.8.2 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda	60
3.1.9 <i>Svetlobno onesnaževanje</i>	61
3.1.9.1 Opis obstoječih virov svetlobnega onesnaževanja	61
3.1.9.2 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda	61
3.1.10 <i>Odpadki</i>	61
3.1.10.1 Viri nastajanja odpadkov in njihovo odlaganje.....	61
3.1.10.2 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda	61

3.1.11 Tla kot naravni vir (kmetijska zemljišča).....	63
3.1.11.1 Namenska in dejanska raba kmetijskih zemljišč.....	63
3.1.11.2 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda	63
3.1.12 Gozd kot naravni vir.....	64
3.1.12.1 Gozdnatost.....	64
3.1.12.2 Kategorije gozdov	65
3.1.12.3 Opis drevesnih vrst.....	66
3.1.12.4 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda	66
3.1.13 Voda kot naravni vir.....	69
3.1.13.1 Viri pitne vode.....	69
3.1.13.2 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda	70
3.1.14 Kulturna dediščina	74
3.1.14.1 Opredelitev kulturne dediščine.....	74
3.1.14.2 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda	74
3.1.15 Krajina	75
3.1.15.1 Vrste krajin	75
3.1.15.2 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda	75
3.1.16 Prebivalstvo.....	78
3.1.16.1 Poselitvene, demografske in ekonomske značilnosti prebivalstva.....	78
3.1.16.2 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda	78
3.1.17 Zdravje ljudi	85
3.1.18 Narava: rastlinstvo in živalstvo ter habitatni tipi	85
3.1.18.1 Rastlinstvo in živalstvo ter habitatni tipi.....	85
3.1.18.2 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda	86
3.1.19 Narava: varovana (zavarovana in Natura 2000) območja.....	114
3.1.19.1 Območja Natura 2000	114
3.1.19.2 Zavarovana območja	114
3.1.19.3 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda	114
3.1.20 Narava: naravne vrednote in ekološko pomembna območja.....	120
3.1.20.1 Naravne vrednote	120
3.1.20.2 Ekološko pomembna območja EPO.....	120
3.1.20.3 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda in verjetnega razvoja stanja okolja ob neizvedbi plana	120

3.2 PRIKAZ VARSTVENIH, VAROVANIH, ZAVAROVANIH, DEGRADIRANIH IN DRUGIH OBMOČIJ, ZARADI KATERIH JE ZARADI VARSTVA OKOLJA, OHRANJANJA NARAVE, VARSTVA NARAVNIH VIROV ALI KULTURNE DEDIŠČINE PREDPISAN POSEBEN PRAVNI REŽIM..... 128

3.3 POVZETEK VELJAVNIH PRAVNIH REŽIMOV NA VAROVANIH OBMOČJIH ALI NJIHOVIH DELIH, PODATKI O PRIDOBITVI NARAVOVARSTVENIH SMERNIC OZIROMA DRUGIH SMERNIC ZA PRIPRAVO PLANA TER STROKOVNIH PODLAGAH IN STOPNJO NJIHOVEGA UPOŠTEVANJA V PLANU ZLASTI GLEDE OMILITVENIH

UKREPOV	129
3.3.1 <i>Povzetek veljavnih pravnih režimov na varovanih območjih</i>	129
3.3.1.1 Poplavna, erozijska in plazljiva območja.....	129
3.3.1.2 Vodovarstvena območja pitne vode.....	130
3.3.1.3 Varovalni gozdovi in gozdni rezervati.....	133
3.3.1.4 Varovana (zavarovana in Natura 2000) območja narave.....	134
3.3.1.5 Naravne vrednote in ekološko pomembna območja.....	141
3.3.1.6 Varstveni režimi kulturne dediščine.....	142
3.3.2 <i>Podatki o pridobitvi naravovarstvenih smernic oziroma drugih smernic</i>	145
3.3.3 <i>Podatki o strokovnih podlagah</i>	149
3.3.4 <i>Podatki o pridobitvi naravovarstvenih smernic in strokovnih podlag</i>	150
3.3.5 <i>Podatki o pridobitvi smernic in strokovnih podlag s področja kulturne dediščine</i>	151
3.4 VERJETEN RAZVOJ STANJA OKOLJA, ČE SE PLAN NE BI IZVEDEL	151
3.5 OKOLJSKE ZNAČILNOSTI OBMOČIJ, KI BI LAHKO BILA ZNATNO PRIZADETA	151
3.6 NAVEDBA MOREBITNIH OKOLJSKIH PROBLEMOV, KI SO POMEMBNI ZA PLAN, PREDVSEM TISTIH, KI SO POVEZANI Z VAROVANIMI OBMOČJI IN DRUGIMI OBMOČJI S POSEBNIM PRAVNIM REŽIMOM	151
4. PODATKI O OKOLJSKIH CILJIH PLANA, MERILIH VREDNOTENJA IN METODAH ZA UGOTAVLJANJE IN VREDNOTENJE VPLIVOV PLANA	152
4.1 OKOLJSKI CILJI PLANA Z OBRAZLOŽITVIJO NAČINA DOLOČITVE GLEDE NA OKOLJSKE CILJE, STANJE OKOLJA IN CILJE PLANA TER NAČIN UPOŠTEVANJA TEH CILJEV PRI PRIPRAVI PLANA	152
4.1.1 <i>Določitev okoljskih ciljev plana</i>	152
4.1.2 <i>Povezava med okoljskimi cilji plana in cilji SPRS</i>	184
4.2 IZBRANA MERILA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA NA OKOLJE Z UTEMELJITVIJO IZBORA IN NAČINA UPORABE	186
4.2.1 <i>Faze ocenjevanja vpliva izvedbe plana na okolje</i>	186
4.2.2 <i>Merila vrednotenja vplivov izvedbe plana na okolje – 1. faza vrednotenja</i>	186
4.2.2.1 Splošno o vrednotenju izvedbe plana na okolje.....	186
4.2.2.2 Merila vrednotenja za podnebje.....	188
4.2.2.3 Merila vrednotenja za zrak (kakovost zraka).....	188
4.2.2.4 Merila vrednotenja za vode (površinske vode).....	189
4.2.2.5 Merila vrednotenja za tla.....	191
4.2.2.6 Merila vrednotenja za podzemne vode (podtalnica).....	191
4.2.2.7 Merila vrednotenja za hrup.....	191
4.2.2.8 Merila vrednotenja za elektromagnetno sevanje.....	192
4.2.2.9 Merila vrednotenja za svetlobno onesnaževanje.....	192
4.2.2.10 Merila vrednotenja za odpadke.....	192
4.2.2.11 Merila vrednotenja za tla kot naravni vir (kmetijska zemljišča).....	193
4.2.2.12 Merila vrednotenja za gozd kot naravni vir.....	194
4.2.2.13 Merila vrednotenja za vodo kot naravni vir.....	195
4.2.2.14 Merila vrednotenja za kulturno dediščino.....	196
4.2.2.15 Merila vrednotenja za krajino.....	197
4.2.2.16 Merila vrednotenja za prebivalstvo.....	197
4.2.2.17 Merila vrednotenja za zdravje.....	198
4.2.2.18 Merila vrednotenja za naravo ^{CKFF}	198
4.2.3 <i>Merila vrednotenja vplivov plana na uresničevanje okoljskih ciljev plana – 2.</i>	

<i>faza vrednotenja</i>	198
4.3 UPORABLJENE METODE UGOTAVLJANJA TER VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA Z UTEMELJITVIJO IZBORA IN NAČINA UPORABE	199
4.3.1 <i>Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje – 1. faza vrednotenja</i>	199
4.3.2 <i>Metode ugotavljanja in vrednotenja vplivov plana na uresničevanje okoljskih ciljev plana – 2. faza vrednotenja</i>	240
5. PODATKI O UGOTOVLJENIH VPLIVIH PLANA IN NJIHOVA PRESOJA TER NAVEDBA OMILITVENIH UKREPOV	242
5.1 PODNEBJE	242
5.1.1 <i>Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi s podnebjem</i>	242
5.1.1.1 <i>Strateški del OPN</i>	242
5.1.1.2 <i>Izvedbeni del OPN</i>	242
5.1.2 <i>Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov plana v zvezi s podnebjem</i>	243
5.1.3 <i>Pozitivni učinki plana v zvezi s podnebjem</i>	244
5.1.4 <i>Vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče v zvezi s podnebjem</i>	244
5.1.5 <i>Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja v zvezi s podnebjem</i>	244
5.2 ZRAK (KAKOVOST ZRAKA)	244
5.2.1 <i>Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi z zrakom (kakovostjo zraka)</i>	244
5.2.1.1 <i>Strateški del OPN</i>	244
5.2.1.2 <i>Izvedbeni del OPN</i>	245
5.2.2 <i>Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov plana v zvezi z zrakom (kakovostjo zraka)</i>	249
5.2.2.1 <i>Strateški del OPN</i>	249
5.2.2.2 <i>Izvedbeni del OPN</i>	251
5.2.3 <i>Pozitivni učinki plana v zvezi z zrakom (kakovost zraka)</i>	253
5.2.4 <i>Vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče v zvezi z zrakom (kakovost zraka)</i>	253
5.2.5 <i>Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za zrak (kakovost zraka)</i>	253
5.3 VODE (POVRŠINSKE VODE)	253
5.3.1 <i>Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi z vodami (površinske vode)</i>	253
5.3.1.1 <i>Strateški del OPN</i>	253
5.3.1.2 <i>Izvedbeni del OPN</i>	255
5.3.2 <i>Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi z vodami (površinske vode)</i>	256
5.3.3 <i>Pozitivni učinki plana v zvezi z vodami (površinske vode)</i>	261
5.3.4 <i>Vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče v zvezi z vodami (površinske vode)</i>	261
5.3.5 <i>Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za vode (površinske vode)</i>	261
5.4 TLA	261
5.4.1 <i>Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi s</i>	

<i>tlemi</i>	261
5.4.1.1 Strateški del OPN	261
5.4.1.2 Izvedbeni del OPN	262
5.4.2 <i>Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi s tlemi</i>	263
5.4.3 <i>Pozitivni učinki plana v zvezi s tlemi</i>	266
5.4.4 <i>Vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče v zvezi s tlemi</i>	267
5.4.5 <i>Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja v zvezi s tlemi</i>	267
5.5 PODZEMNE VODE (PODTALNICA)	267
5.5.1 <i>Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico)</i>	267
5.5.1.1 Strateški del OPN	267
5.5.1.2 Izvedbeni del OPN	268
5.5.2 <i>Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico).....</i>	271
5.5.3 <i>Pozitivni učinki plana v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico).....</i>	273
5.5.4 <i>Vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico).....</i>	273
5.5.5 <i>Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico).....</i>	273
5.6 HRUP	274
5.6.1 <i>Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi s hrupom</i>	274
5.6.1.1 Strateški del OPN	274
5.6.1.2 Izvedbeni del OPN	275
5.6.2 <i>Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi s hrupom</i>	278
5.6.2.1 Strateški del OPN	278
5.6.2.2 Izvedbeni del OPN	279
5.6.3 <i>Pozitivni učinki plana v zvezi s hrupom</i>	282
5.6.4 <i>Vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče v zvezi s hrupom</i>	282
5.6.5 <i>Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja v zvezi s hrupom</i>	282
5.7 ELEKTROMAGNETNO SEVANJE.....	282
5.7.1 <i>Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi z elektromagnetnim sevanjem</i>	282
5.7.1.1 Strateški del OPN	282
5.7.1.2 Izvedbeni del OPN	283
5.7.2 <i>Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi z elektromagnetnim sevanjem</i>	283
5.7.3 <i>Pozitivni učinki plana v zvezi z elektromagnetnim sevanjem.....</i>	285
5.7.4 <i>Vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče v zvezi z elektromagnetnim sevanjem.....</i>	285
5.7.5 <i>Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za elektromagnetno sevanje.....</i>	285
5.8 SVETLOBNO ONESNAŽEVANJE	285
5.8.1 <i>Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi s svetlobnim onesnaževanjem.....</i>	285

5.8.1.1	Strateški del OPN	285
5.8.1.2	Izvedbeni del OPN	286
5.8.2	<i>Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi s svetlobnim onesnaževanjem</i>	286
5.8.3	<i>Pozitivni učinki plana v zvezi s svetlobnim onesnaževanjem</i>	287
5.8.4	<i>Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja v zvezi s svetlobnim onesnaževanjem</i>	288
5.8.5	<i>Vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče v zvezi s svetlobnim onesnaževanjem</i>	288
5.9	ODPADKI.....	288
5.9.1	<i>Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi z odpadki</i>	288
5.9.1.1	Strateški del OPN	288
5.9.1.2	Izvedbeni del OPN	289
5.9.2	<i>Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi z odpadki</i>	289
5.9.3	<i>Pozitivni učinki plana v zvezi z odpadki</i>	291
5.9.4	<i>Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja v zvezi z odpadki</i>	291
5.9.5	<i>Vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče v zvezi z odpadki</i>	292
5.10	TLA KOT NARAVNI VIR (KMETIJSKA ZEMLJIŠČA)	292
5.10.1	<i>Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi s tlemi kot naravnim virom</i>	292
5.10.1.1	Strateški del OPN	292
5.10.1.2	Izvedbeni del OPN	293
5.10.2	<i>Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi s tlemi kot naravnim virom (kmetijska zemljišča)</i>	313
5.10.2.1	Strateški del OPN	313
5.10.2.2	Izvedbeni del OPN	314
5.10.3	<i>Pozitivni učinki plana v zvezi s tlemi kot naravnim virom (kmetijska zemljišča)</i>	315
5.10.4	<i>Vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče v zvezi s tlemi kot naravnim virom (kmetijska zemljišča)</i>	315
5.10.5	<i>Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja v zvezi s tlemi kot naravnim virom (kmetijska zemljišča)</i>	315
5.11	GOZD KOT NARAVNI VIR.....	316
5.11.1	<i>Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi z gozdom kot naravnim virom</i>	316
5.11.1.1	Strateški del OPN	316
5.11.1.2	Izvedbeni del OPN	317
5.11.2	<i>Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi z gozdom kot naravnim virom</i>	317
5.11.2.1	Strateški del OPN	317
5.11.2.2	Izvedbeni del OPN	319
5.11.3	<i>Pozitivni učinki plana v zvezi z gozdom kot naravnim virom</i>	320
5.11.4	<i>Vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče v zvezi z gozdom kot naravnim virom</i>	321
5.11.5	<i>Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za gozd kot naravni vir</i>	321
5.12	VODA KOT NARAVNI VIR.....	321

5.12.1	<i>Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi z vodo kot naravnim virom</i>	321
5.12.1.1	Strateški del OPN	321
5.12.1.2	Izvedbeni del OPN	322
5.12.2	<i>Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi z vodo kot naravnim virom</i>	323
5.12.3	<i>Pozitivni učinki plana v zvezi s pitno vodo kot naravnim virom</i>	326
5.12.4	<i>Vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče v zvezi z vodo kot naravnim virom</i>	326
5.12.5	<i>Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za vodo kot naravni vir</i>	326
5.13	KULTURNA DEDIŠČINA	327
5.13.1	<i>Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino</i>	327
5.13.1.1	Strateški del OPN	327
5.13.1.2	Izvedbeni del OPN	328
5.13.2	<i>Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi s kulturno dediščino</i>	328
5.13.2.1	Strateški del OPN	328
5.13.2.2	Izvedbeni del OPN	331
5.13.3	<i>Pozitivni učinki plana v zvezi s kulturno dediščino</i>	332
5.13.4	<i>Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja kulturno dediščino</i>	332
5.14	KRAJINA	446
5.14.1	<i>Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi s krajino</i>	446
5.14.1.1	Strateški del OPN	446
5.14.1.2	Izvedbeni del OPN	447
5.14.2	<i>Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi s krajino</i>	448
5.14.3	<i>Pozitivni učinki plana v zvezi s krajino</i>	449
5.14.4	<i>Vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče v zvezi s krajino</i>	449
5.14.5	<i>Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za krajino</i>	449
5.15	PREBIVALSTVO	450
5.15.1	<i>Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi s prebivalstvom</i>	450
5.15.2	<i>Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi s prebivalstvom</i>	450
5.15.3	<i>Pozitivni učinki plana v zvezi s prebivalstvom</i>	451
5.15.4	<i>Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za prebivalstvo</i>	451
5.16	NARAVA (RASTLINSTVO IN ŽIVALSTVO TER HABITATNI TIPI, VAROVANA OBMOČJA, EKOLOŠKO POMEMBNA OBMOČJA IN NARAVNE VREDNOTE)	451
5.16.1	<i>Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi z naravo</i>	451
5.16.1.1	Strateški del OPN	451
5.16.1.2	Izvedbeni del OPN	452
5.16.2	<i>Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi z naravo</i>	

(rastlinstvo in živalstvo ter habitatni tipi, varovana območja, ekološko pomembna območja in naravne vrednote).....	452
5.16.2.1 Strateški del OPN	452
5.16.2.2 Izvedbeni del OPN	461
5.16.3 Pozitivni učinki plana v zvezi z naravo	491
5.16.4 Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja v zvezi z naravo	492
5.17 ZDRAVJE LJUDI.....	492
5.17.1 Uvod	492
5.17.2 Kakovost zraka in hrup	492
5.17.2.1 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda	492
5.17.2.2 Določitev okoljskih ciljev plana in relevantnih kazalcev.....	494
5.17.2.3 Merila vrednotenja	494
5.17.2.4 Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje – 1. faza vrednotenja	494
5.17.2.5 Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na zdravje ljudi v zvezi z zdravjem ljudi, kakovost zraka in hrup.....	497
5.17.2.6 Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov plana v zvezi z zrakom (kakovostjo zraka) in hrupom	499
5.17.2.7 Spremeljanje kazalcev	502
5.17.3 Podzemne vode (podtalnica)	502
5.17.3.1 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda	502
5.17.3.2 Določitev okoljskih ciljev plana in relevantnih kazalcev.....	503
5.17.3.3 Merila vrednotenja	503
5.17.3.4 Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje – 1. faza vrednotenja	503
5.17.3.5 Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na zdravje ljudi v zvezi s podzemno vodo (podtalnico).....	506
5.17.3.6 Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov plana v zvezi s podzemno vodo (podtalnico)	508
5.17.3.7 Spremeljanje kazalcev	510
5.18 UGOTOVITVE V PRIMERU PREVERITVE MOŽNIH ALTERNATIV IN KAKO SO BILE OCENJENE.....	510
6. PREDVIDENI NAČINI SPREMLJANJA STANJA OKOLJA V ČASU IZVEDBE PLANA.....	512
6.1 KAZALCI ZA PODNEBJE	512
6.2 KAZALCI ZA ZRAK (ONESNAŽENOST ZRAKA).....	512
6.3 KAZALCI ZA VODE (POVRŠINSKE VODE).....	512
6.4 KAZALCI ZA TLA	513
6.5 KAZALCI ZA PODZEMNE VODE (PODTALNICA)	513
6.6 KAZALCI V ZVEZI S HRUPOM	513
6.7 KAZALCI V ZVEZI Z ELEKTROMAGNETNIM SEVANJEM.....	514
6.8 KAZALCI V ZVEZI S SVETLOBNIM ONESNAŽEVANJEM.....	514

6.9	KAZALCI V ZVEZI Z ODPADKI	514
6.10	KAZALCI V ZVEZI S TLEMI KOT NARAVNIM VIROM (KMETIJSKA ZEMLJIŠČA)	515
6.11	KAZALCI V ZVEZI Z GOZDOM KOT NARAVNIM VIROM	515
6.12	KAZALCI V ZVEZI Z VODO KOT NARAVNIM VIROM	515
6.13	KAZALCI V ZVEZI S KULTURNO DEDIŠČINO.....	516
6.14	KAZALCI V ZVEZI S KRAJINO	516
6.15	KAZALCI V ZVEZI S PREBIVALSTVOM.....	516
6.16	KAZALCI V ZVEZI Z ZDRAVJEM LJUDI	516
6.17	KAZALCI V ZVEZI Z NARAVO^{CKFF}	517
7.	POLJUDEN POVZETEK OKOLJSKEGA POROČILA Z OBRAZLOŽITVIJO	518
7.1	NAMEN IN PREDMET OKOLJSKEGA POROČILA	518
7.2	OPIS PLANA	518
7.3	PREDVIDENO OBDOBJE IZVAJANJA PLANA	520
7.4	VERJETEN RAZVOJ STANJA OKOLJA, ČE SE PLAN NE BI IZVEDEL .	520
7.5	OKOLJSKE ZNAČILNOSI OBMOČIJ, KI BI LAKO BILA ZNATNO PRIZADETA	520
7.6	OKOLJSKI CILJI PLANA	520
7.7	VPLIVI IZVEDBE PLANA NA OKOLJE	521
7.7.1	<i>Faznost izvedbe plana na okolje</i>	<i>521</i>
7.7.2	<i>Podnebje.....</i>	<i>522</i>
7.7.3	<i>Zrak (kakovost zraka).....</i>	<i>522</i>
7.7.4	<i>Vode (površinske vode)</i>	<i>522</i>
7.7.5	<i>Tla.....</i>	<i>522</i>
7.7.6	<i>Podzemne vode (podtalnica)</i>	<i>522</i>
7.7.7	<i>Hrup</i>	<i>523</i>
7.7.8	<i>Elektromagnetno sevanje</i>	<i>523</i>
7.7.9	<i>Svetlobno onesnaževanje.....</i>	<i>523</i>
7.7.10	<i>Odpadki</i>	<i>523</i>
7.7.11	<i>Naravni viri</i>	<i>523</i>
7.7.11.1	<i>Tla kot naravni (kmetijska zemljišča)</i>	<i>523</i>
7.7.11.2	<i>Gozd kot naravni vir.....</i>	<i>523</i>
7.7.11.3	<i>Voda kot naravni vir.....</i>	<i>523</i>
7.7.12	<i>Kulturna dediščina</i>	<i>524</i>
7.7.13	<i>Krajina</i>	<i>524</i>
7.7.14	<i>Prebivalstvo.....</i>	<i>524</i>
7.7.15	<i>Zdravje ljudi</i>	<i>524</i>
7.7.16	<i>Narava^{CKFF}</i>	<i>524</i>
7.8	SPREMLJANJE STANJA OKOLJA	525
7.8.1	<i>Podnebje.....</i>	<i>525</i>
7.8.2	<i>Zrak (onesnaženost zraka)</i>	<i>525</i>
7.8.3	<i>Vode (površinske vode)</i>	<i>525</i>
7.8.4	<i>Tla.....</i>	<i>525</i>

7.8.5	<i>Podzemne vode (podtalnica)</i>	526
7.8.6	<i>Hrup</i>	526
7.8.7	<i>Elekromagnetno sevanje</i>	526
7.8.8	<i>Svetlobno onesnaževanje</i>	526
7.8.9	<i>Odpadki</i>	526
7.8.10	<i>Tla kot naravni vir (kmetijska zemljišča)</i>	527
7.8.11	<i>Gozd kot naravni vir</i>	527
7.8.12	<i>Voda kot naravni vir</i>	527
7.8.13	<i>Kulturna dediščina</i>	527
7.8.14	<i>Krajina</i>	527
7.8.15	<i>Prebivalstvo</i>	527
7.8.16	<i>Zdravje ljudi</i>	527
7.8.17	<i>Narava</i>	528
7.9	KLJUČNA UGOTOVITEV	528
8.	VIRI PODATKOV IN INFORMACIJ	529
8.1	PREDPISI IN DRUGI DOKUMENTI	529
8.2	PODATKI ZA KAZALCE STANJA OKOLJA	533
8.3	DRUGO	534
9.	NAVEDBE O IZDELOVALCIH IN PODIZVAJALCIH OKOLJSKEGA POROČILA	535
PRILOGE	536

KAZALO TABEL

Tabela 1: Namenska raba prostora, njen obseg in usmeritve glede na dopolnjen osnutek OPN Ajdovščina.....	34
Tabela 2: Podatki o padavinah, povprečne, maksimalne in minimalne letne količine ter dnevni maksimum (vir: Kovač, Mirko: Podnebje med Nanosom in Čavnom, HMZ, Ljubljana 2000).....	40
Tabela 3: Raven koncentracij onesnaževal na območju onesnaženosti SI4.....	42
Tabela 4: PLDP v letu 2009 po državnih cestah v občini Ajdovščina.....	43
Tabela 5: Trend gibanja PLDP na državni cesti H4 (odsek Ajdovščina –Selo in Selo-Vogrsko) in po državni cesti Col-Ajdovščina (povezava sever-jug) v obdobju 2009 – 2011 (vir: DRSC)	43
Tabela 6: Število stanovanj po glavnem viru ogrevanja v občini Ajdovščina (vir: Golea)	44
Tabela 7: Industrijska območja v občini Ajdovščina in njihova bližina z naselji (stiki z naselji)	45
Tabela 8: Kemijsko stanje nekaterih manjših vodotokov v občini Ajdovščina (vir: »Kakovost površinskih vodotokov v Goriški statistični regiji, Zavod za zdravstveno varstvo Nova Gorica, Nova Gorica 2007«)	49
Tabela 9: Delež priključenosti na čistilne naprave v občini Ajdovščina (vir: KSD Ajdovščina)	49
Tabela 10: Območja poselitve z obremenjenostjo PE.....	50
Tabela 11: Kapacitete ČN (vir:KSD Ajdovščina).....	51
Tabela 12: Morfološko stanje zadrževalnika Vogršček (vir: »Začasni načrt upravljanja voda, MOP, Ljubljana 2007«).....	53
Tabela 13: Pregled zajetij pitne vode na območju Ajdovščine, za katera so sprejeta vodovarstvena območja	58
Tabela 14: Količine ločeno zbranih frakcij po letih (vir: KSD Ajdovščina)	62
Tabela 15: Lesna zaloga s prirastkom in posekom (vir: ZZGS-OE Tolmin).....	66
Tabela 16: Razvoj gozdnih fondov v GGO Tolmin v obdobju 1940-2000 (vir: ZZGS-OE Tolmin).....	67
Tabela 17: Površine gozdov glede na kategorije gozdov v občini Ajdovščina (vir: smernice ZZGS-OE Tolmin, 2006)	67
Tabela 18: Krčitve gozdov v obdobju 2000-2010 po namenu (vir: ZZGS-OE Tolmin)	69
Tabela 19: Število prebivalcev, ki se oskrbujejo s pitno vodo v okviru javne službe po naseljih v občini	70
Tabela 20: Število prebivalcev, ki se oskrbujejo s pitno vodo v okviru javne službe po naseljih v občini glede na vodovodne sisteme in proste kapacitete (vir: KSD Ajdovščina)	71
Tabela 21: Izdatnost vodnih virov in vtok vode v vodovodne sisteme (vir: glej besedilo)	73
Tabela 22: Klasifikacija krajin za občino Ajdovščina (vir: MOP).....	75
Tabela 23: Prebivalstvo občine Ajdovščina po izobrazbi (vir: Studio 3 d.o.o.)	83
Tabela 24: Ključne značilnosti kvalifikacijskih habitatnih tipov in vrst na območjih Natura 2000 v občini Ajdovščina	88
Tabela 25: Vrste ptic za katere je opredeljeno posebno območje varstva SI500025 Trnovski gozd. Za vrste, ki se pojavljajo v občini Ajdovščina, je podan tudi status na tem območju (G – gnezdilka, S – se pojavlja na selitvi, (G) – gnezdi v bližnji okolici obravnavanega območja, tukaj se prehranjuje, G? – gnezditev še ni dokazana, čeprav je zelo verjetna... 93	
Tabela 26: Gnezdilke obravnavanega območja, ki ne sodijo v nabor vrst za katere je bilo opredeljeno območje Natura 2000 SI500025 Trnovski gozd, so pa v slovenskem merilu ogrožene (RS – kategorija ogroženosti v Rdečem seznamu ptičev gnezdilcev Slovenije)93	

Tabela 27: Vrste ptic za katere je opredeljeno posebno območje varstva SI3000255 Južni rob trnovskega gozda in Nanos ter druge varstveno pomembne vrste ptic, ki se pojavljajo na območju občine Ajdovščina. Za vrste, ki se pojavljajo na obravnavanem območju, je podan tudi status na tem območju (G – gnezdilka, (G) – gnezdi v bližnji okolici obravnavanega območja, tukaj se prehranjuje, G? – gnezditev še ni dokazana, čeprav je seveda kar zelo verjetna.....	95
Tabela 28: Gnezdilke obravnavanega območja, ki ne sodijo v nabor vrst za katere je bilo opredeljeno območje Natura 2000 SI500025 Trnovski gozd, so pa v slovenskem merilu ogrožene (RS – kategorija ogroženosti v Rdečem seznamu ptičev Slovenije).....	95
Tabela 29: Gnezdilke in selivke obravnavanega območja (ravninski predel v občini Ajdovščina), ki so na seznamu vrst z Dodatka I Ptičje direktive (Dod 1 PD) in so v slovenskem merilu ogrožene (RS – kategorija ogroženosti v Rdečem seznamu ptičev gnezdilcev Slovenije). Za vrste, ki se pojavljajo na obravnavanem območju, je podan tudi status na tem območju (G – gnezdilka, (G) – gnezdi v bližnji okolici obravnavanega območja, tukaj se prehranjuje, G? – gnezditev še ni dokazana, čeprav je zelo verjetna, S – selilka, P – prezimovalka)	97
Tabela 30: Ožje ekološke enote za divjad (povzeto po ZVK LUO, 2007)*	100
Tabela 31: Vrste netopirjev zabeležene na območju občine Ajdovščina in v širši okolici (do 10 km) meje občine ter njihov status v naravovarstvenih pravnih aktih.....	101
Tabela 32: Vrste dvoživk registriranih v občini Ajdovščina.....	103
Tabela 33: Vrste plazilcev, registriranih v občini Ajdovščina	105
Tabela 34: Seznam vrst rib, piškurjev in rakov v pomembnejših vodotokih v občini Ajdovščina ter njihov naravovarstveni status	106
Tabela 35: Vrste kačjih pastirjev, do sedaj poznanih z območja občine Ajdovščina ter njihov naravovarstveni status.....	108
Tabela 36: Območja Natura 2000, ki ležijo na območju občine Ajdovščina in kvalifikacijske vrste hroščev (Coleoptera).....	110
Tabela 37: Prisotnost varstveno pomembnih vrst hroščev s priloge II Habitatne direktive v občini Ajdovščina	111
Tabela 38: Območja Natura 2000, ki ležijo na območju občine Ajdovščina in kvalifikacijske vrste metuljev	114
Tabela 39: Pregled Natura 2000 območij s kvalifikacijskimi vrstami in habitatnimi tipi (Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000), Ur. l. RS 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 popr., 39/13 Odl.US: U-I-37/10-16, 3/14).....	115
Tabela 40: Pregled zavarovanih območij na območju občine Ajdovščina (KP – krajinski park, NS – naravni spomenik, NR – naravni rezervat, RP – regijski park).....	119
Tabela 41: Seznam naravnih vrednot na območju občine Ajdovščina (povzeto po ZRSVN, 2006).....	121
Tabela 42: Pregled naravnih vrednot – jam (po Pravilniku o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot, Uradni list RS, št. 70/06) (povzeto po ZRSVN, 2006).....	123
Tabela 43: Pregled območij pričakovanih naravnih vrednot (povzeto po ZRSVN, 2006)....	126
Tabela 44: Seznam ekološko pomembnih območij na območju občine Ajdovščina (ARSO, 2014).....	127
Tabela 45: Širša območja narave, predlagana za zavarovanje v občini Ajdovščina (povzeto po ZRSVN, 2006).....	128
Tabela 46: Varstvene usmeritve in pravila ravnanja na varovanih območjih (Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (UR. l. RS 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 popr., 39/13 Odl.US: U-I-37/10-16, 3/14)	134

Tabela 47: Prikaz varstvenih ciljev/dejavnikov/režimov na Posebnih ohranitvenih območjih (POO) (povzeto po Operativni program - program upravljanja območij Natura 2000, MOP, 2007)	136
Tabela 48: Pregled podrobnih varstvenih ciljev za ptice na območju POV SI5000021 Vipavski rob (povzeto po Operativni program - program upravljanja območij Natura 2000, MOP, 2007)	137
Tabela 49: Pregled podrobnih varstvenih ciljev za ptice na območju POV Trnovski gozd (SI5000025) (povzeto po Operativni program - program upravljanja območij Natura 2000, MOP, 2007)	139
Tabela 50: Varstveni režimi zavarovanih območij povzeti iz Odloka o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/78).....	139
Tabela 51: Splošni okoljski cilji, relevantni za OPN Ajdovščina	153
Tabela 52: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana ter pripadajoči kazalci – podnebje	154
Tabela 53: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana in pripadajoči kazalci – zrak (onesnaženost zraka)	157
Tabela 54: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana in pripadajočimi kazalci – vode (površinske vode)	160
Tabela 55: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana in pripadajočimi kazalci – tla.....	163
Tabela 56: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana in pripadajočimi kazalci – podzemne vode (podtalnica)	165
Tabela 57: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana in pripadajočimi kazalci – hrup	166
Tabela 58: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana in pripadajočimi kazalci – elektromagnetno sevanje.....	167
Tabela 59: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana s pripadajočimi kazalci – svetlobno onesnaževanje.....	168
Tabela 60: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana s pripadajočimi kazalci – odpadki.....	169
Tabela 61: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana s pripadajočimi kazalci – naravni viri	170
Tabela 62: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana s pripadajočimi kazalci – kulturna dediščina	175
Tabela 63: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana s pripadajočimi kazalci – krajina.....	177
Tabela 64: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana s pripadajočimi kazalci – prebivalstvo	178
Tabela 65: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana s pripadajočimi kazalci – zdravje ljudi.....	180
Tabela 66: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana s pripadajočimi kazalci – narava: rastlinstvo in živalstvo ter habitatni tipi	181
Tabela 67: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana s pripadajočimi kazalci – narava: varovana (zavarovana in Natura 2000) območja.....	182
Tabela 68: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana s pripadajočimi kazalci – narava: naravne vrednote in ekološko pomembna območja	183
Tabela 69: Povezava med okoljskimi cilji plana in SPRS	184
Tabela 70: Ocena stanja hidromorfoloških elementov s 7-stopenjsko lestvico	189
Tabela 71: Sistem talnih števil	193

Tabela 72: Pregled sistema določil, ki tvorijo merilo vrednotenja na področju posegov v gozd	194
Tabela 73: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s podnebjem – 1. faza vrednotenja	200
Tabela 74: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi z zrakom (kakovost zraka) – 1. faza vrednotenja	201
Tabela 75: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi z vodami (površinskimi vodami) – 1. faza vrednotenja	205
Tabela 76: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s tlemi – 1. faza vrednotenja	210
Tabela 77: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico) – 1. faza vrednotenja	213
Tabela 78: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s hrupom – 1. faza vrednotenja	215
Tabela 79: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi z elektromagnetnim sevanjem – 1. faza vrednotenja	218
Tabela 80: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s svetlobo – 1. faza vrednotenja	219
Tabela 81: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana v zvezi z odpadki – 1. faza vrednotenja.....	220
Tabela 82: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje za tla kot naravni vir (kmetijska zemljišča) – 1. faza vrednotenja.....	222
Tabela 83: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje za gozd kot naravni vir – 1. faza vrednotenja	224
Tabela 84: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje za vodo kot naravni vir – 1. faza vrednotenja	226
Tabela 85: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino – 1. faza vrednotenja.....	230
Tabela 86: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s krajino – 1. faza vrednotenja	234
Tabela 87: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s prebivalstvom – 1. faza vrednotenja.....	235
Tabela 88: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi z naravo: rastlinstvo in živalstvo ter habitatni tipi – 1. faza vrednotenja ^{CKFF}	236
Tabela 89: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi z naravo: varovana (zavarovana in Natura 200) območja – 1. faza vrednotenja ^{CKFF}	237
Tabela 90: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi z naravo: naravne vrednote in ekološko pomembna območja – 1. faza vrednotenja ^{CCKF} ..	238
Tabela 91: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi zdravjem ljudi – 1. faza vrednotenja	239
Tabela 92: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje za vse segmente okolja – 2. faza vrednotenja.....	241
Tabela 93: Ocena obsega sprememb po vseh kazalcih stanja okolja za podnebje skupaj – strateški in izvedbeni del	243
Tabela 94: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za podnebje – strateški in izvedbeni del	244
Tabela 95: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi z zrakom (kakovostjo zraka)	245
Tabela 96: Analiza prostorskih ureditev v zvezi z območji za industrijo IG znotraj območij naselij.....	247

Tabela 97: Analiza prostorskih ureditev v zvezi z območji za industrijo IG izven območij naselij.....	248
Tabela 98: Ocena obsega sprememb po vseh kazalcih stanja okolja za zrak (kakovost zraka) skupaj – strateški del.....	251
Tabela 99: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za zrak (kakovost zraka) – strateški del.....	251
Tabela 100: Ocena obsega sprememb po kazalcih stanja okolja za zrak (kakovost zraka) s – izvedbeni del.....	252
Tabela 101: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za zrak (kakovost zraka) – izvedbeni del.....	253
Tabela 102: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi z vodami (površinske vode)	254
Tabela 103: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za vode (površinske vode) – strateški in izvedbeni del.....	259
Tabela 104: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za vode (površinske vode) – strateški in izvedbeni del	261
Tabela 105: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi s tlemi	262
Tabela 106: Ocena obseg sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za tla – strateški in izvedbeni del.....	265
Tabela 107: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za tla – strateški in izvedbeni del.....	266
Tabela 108: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnica).....	267
Tabela 109: Analiza prostorskih ureditev na vodovarstvenih območjih in njihov pomen za kumulativo.....	269
Tabela 110: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za podzemne vode (podtalnico) – strateški in izvedbeni del.....	272
Tabela 111: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za podzemne vode (podtalnico) – strateški del	273
Tabela 112: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi s hrupom.....	274
Tabela 113: Analiza prostorskih ureditev v zvezi z območji za industrijo IG znotraj območij naselij.....	276
Tabela 114: Analiza prostorskih ureditev v zvezi z območji za industrijo IG izven območij naselij.....	277
Tabela 115: Ocena obsega sprememb vseh kazalcih stanja okolja za hrup – strateški del...	279
Tabela 116: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za hrup – strateški del	279
Tabela 117: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za hrup – izvedbeni del.....	280
Tabela 118: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za hrup – izvedbeni del	281
Tabela 119: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi z elektromagnetnim sevanjem	282
Tabela 120: Ocena obsega sprememb vseh kazalcih stanja okolja za elektromagnetno sevanje – strateški del.....	284
Tabela 121: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za elektromagnetno sevanje – strateški del	284
Tabela 122: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi s svetlobnim onesnaževanjem	285

Tabela 123: Ocena obsega sprememb vseh kazalcih stanja okolja za svetlobno onesnaževanje – strateški in izvedbeni del	287
Tabela 124: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za svetlobno onesnaževanje – strateški in izvedbeni del	287
Tabela 125: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi z odpadki	288
Tabela 126: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za odpadke – strateški in izvedbeni del	291
Tabela 127: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za odpadke – strateški in izvedbeni del	291
Tabela 128: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi s tlemi kot naravnim virom (kmetijska zemljišča)	292
Tabela 129: Analiza predvidenih posegov na najboljša kmetijska zemljišča K1	294
Tabela 130: Analiza predvidenih posegov na ostala kmetijska zemljišča K2	306
Tabela 131: Ocena obsega sprememb posameznih kazalcih stanja okolja za tla kot naravni vir (kmetijska zemljišča) – strateški del.....	313
Tabela 132: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za tla kot naravni vir (kmetijska zemljišča) – strateški del	314
Tabela 133: Ocena obsega sprememb vseh kazalcih stanja okolja za tla kot naravni vir – izvedbeni del.....	315
Tabela 134: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za tla kot naravni vir (kmetijska zemljišča) – izvedbeni del.....	315
Tabela 135: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi gozdom kot naravnim virom (gozdna zemljišča)	316
Tabela 136: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za gozd kot naravni vir – strateški del.....	318
Tabela 137: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za gozd kot naravni vir – strateški del.....	319
Tabela 138: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za gozd kot naravni vir – izvedbeni del	320
Tabela 139: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za gozd kot naravni vir – izvedbeni del	320
Tabela 140: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi vodo kot naravnim virom	321
Tabela 141: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za vodo kot naravni vir – strateški in izvedbeni del.....	325
Tabela 142: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za vodo kot naravni vir – strateški in izvedbeni del.....	326
Tabela 143: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi s kulturno dediščino	327
Tabela 144: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za kulturno dediščino – strateški del.....	330
Tabela 145: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za kulturno dediščino – strateški del.....	330
Tabela 146: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za kulturno dediščino – izvedbeni del	332
Tabela 147: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za kulturno dediščino – izvedbeni del	332
Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del.....	333
Tabela 149: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi s krajino	447

Tabela 150: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja krajino – strateški in izvedbeni del.....	449
Tabela 151: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za krajino – strateški in izvedbeni del	449
Tabela 152: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za prebivalstvo – strateški in izvedbeni del	450
Tabela 153: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za prebivalstvo – strateški in izvedbeni del	450
Tabela 154: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za naravo (rastlinstvo, živalstvo in habitatni tipi) – strateški del.....	455
Tabela 155: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za naravo (rastlinstvo, živalstvo in habitatni tipi – strateški del	456
Tabela 156: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana na naravo0020(varovana območja: Natura 2000 in zavarovana območja) – strateški del...	457
Tabela 157: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za naravo (varovana območja: Natura 2000 in zavarovana območja) – strateški del.....	458
Tabela 158: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana na naravo za naravo (naravne vrednote in ekološko pomembna območja) – strateški del.....	459
Tabela 159: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za naravo (naravne vrednote in ekološko pomembna območja) – strateški del.....	460
Tabela 160: Omilitveni ukrepi s stališča narave na strateškem nivoju OPN	460
Tabela 161: Kumulativni vplivi OPN na kvalifikacijske habitatne tipe SCI SI3000255 Trnovski gozd – Nanos.....	472
Tabela 162: Kumulativni vplivi OPN na kvalifikacijske habitatne tipe SCI SI3000255 Trnovski gozd – Nanos.....	473
Tabela 163: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za naravo (rastlinstvo, živalstvo in habitatni tipi) – izvedbeni del.....	474
Tabela 164: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za naravo (rastlinstvo, živalstvo in habitatni tipi – izvedbeni del.....	475
Tabela 165: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana na naravo (varovana območja: Natura 2000 in zavarovana območja) – izvedbeni del.....	476
Tabela 166: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za naravo (varovana območja: Natura 2000 in zavarovana območja) – izvedbeni del.....	477
Tabela 167: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana na naravo za naravo (naravne vrednote in ekološko pomembna območja) – izvedbeni del	478
Tabela 168: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za naravo (naravne vrednote in ekološko pomembna območja) – izvedbeni del	479
Tabela 169: Omilitveni ukrepi s stališča narave na izvedbenem nivoju OPN.....	480
Tabela 170: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi z zrakom (kakovost zraka) in hrupom – 1. faza vrednotenja	495
Tabela 171: Analiza prostorskih ureditev v zvezi z območji z namenskima rabama IG in SS	498
Tabela 172: Ocena obsega sprememb po kazalcih stanja okolja za zrak (kakovost zraka) in hrup – izvedbeni del	501
Tabela 173: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za zrak (kakovost zraka) in hrup – izvedbeni del	501
Tabela 174: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico) – 1. faza vrednotenja	504
Tabela 175: Analiza prostorskih ureditev na vodovarstvenih območjih in njihov pomen za kumulativo	506

Tabela 176: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za podzemne vode (podtalnico) – strateški in izvedbeni del	509
Tabela 177: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za podzemne vode (podtalnico) – strateški del	510

KAZALO SLIK

Slika 1: Geografska območja občine (vir: Studio 3 d.o.o.).....	39
Slika 2: Vetrna roža – letališče Ajdovščina (vir: Kovač, Mirko: Podnebje med Nanosom in Čavnom, HMZ, Ljubljana 2000)	40
Slika 3: Delež porabe energije za ogrevanje po vrsti energenta v občini Ajdovščina (vir: Golea)	44
Slika 4: Hidrografija v občini Ajdovščina (vir: ARSO).....	47
Slika 5: Opozorilna karta katastrofalnih poplav za Občino Ajdovščina (vir:ARSO)	47
Slika 6: Kategorizacija urejanja vodotokov v občini Ajdovščina (vir: Atlas okolja)	52
Slika 7: Erozijska območja v občini Ajdovščina (vir:«Analiza stanja in teženj, Studio 3 d.o.o., Ajdovščina 2005«).....	55
Slika 8: Vodovarstvena območja v Občini Ajdovščina (vir: ARSO).....	57
Slika 9: Odlagališče pod Dolgo Poljano (vr: ARSO).....	62
Slika 10: Kmetijska zemljišča v občini Ajdovščina (vir: Občina Ajdovščina).....	63
Slika 11: Gozdnatost občine Ajdovščina leta 1991 (vir: smernice ZZG-OE Tolmin).....	64
Slika 12: Kategorije gozdov v občini Ajdovščina – VAR = varovalni gozdovi, REZ = gozdni rezervati, FUN = poudarjenost funkcij, PRE = prepletanje kmetijske in gozdarske rabe, OHR = gozdovi zaradi ohranjenosti; Opomba – gozdovi s posebnim namenom so tudi gozdovi na območjih, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave, kar na sliki ni prikazano (vir: Občina Ajdovščina)	65
Slika 13: Razvoj gozdnih fondov v zadnjih 250 letih v območju GGO Tolmin (v 1000 ha) - vir: ZZGS-OE Tolmin	68
Slika 14: Gozdnatost občine Ajdovščina leta 1870 in 1991 (vir: smernice ZZGS – OE Tolmin)	68
Slika 15: Razvoj gozdnih fondov v zadnjih 100 letih v gozdnogospodarski enoti Ajdovščina (vir: ZZGZ-OE Tolmin)	69
Slika 16: Zaledje izvira Hubelj (vir: Tomažič)	72
Slika 17: Naselbinska mreža v občini Ajdovščina (vir: Studio 3 d.o.o.)	79
Slika 18: Število prebivalcev po naseljih v občini Ajdovščina (vir: Koda d.o.o.).....	80
Slika 19: Gibanje števila prebivalstva v občini Ajdovščina v obdobju 1869-2004 (vir: Koda d.o.o.).....	81
Slika 20: Gibanje prebivalstva občine Ajdovščina v obdobju 1991 – 2006 (vir: Koda d.o.o.)	81
Slika 21: Trend prirastka v občini Ajdovščina v obdobju 1991-2004 (vir: Koda d.o.o.)	82
Slika 22: Migracije v občino iz občine Ajdovščina (vir: Koda d.o.o.)	83
Slika 23: Gibanje BDP v Sloveniji v obdobju 2000-2004 (SKM = standardi kupne moči) (vir: SURS).....	84
Slika 24: Razporeditev delovnih mest po naseljih v občini Ajdovščina (vir: Koda d.o.o.).....	85
Slika 25: Gibanje zaposlenosti in nezaposlenosti (SKM = standardi kupne moči) (vir: ZRSZZ)	85
Slika 26: Vzhodnosubmediteransko (submediteransko-ilirska) suha in polsuha travišča na Colu (foto: D. Erjavec)	87
Slika 27: Toploljuben sestoj črnega gabra (<i>Ostrya carpinifolia</i>) (foto: M. Jakopič).....	87
Slika 28: Ilirski bukov gozd (foto: M. Jakopič)	88
Slika 29: Razširjenost potočni rakov v občini Ajdovščina (Govedič s sod. 2007, dopunjeno z rezultati te študija)	107
Slika 30: Območje predvidenega zadrževalnika Košivec (PT-VI-1-plan in PT-VI-2-plan) z najdišči potočnega raka koščenca (zelene pike)	470
Slika 31: PLDP (vir: DRSC)	493

1. UVOD

1.1 NAMEN IN PREDMET

Namen okoljskega poročila je opredeliti, opisati in ovrednotiti vplive izvedbe plana na okolje in zdravje ljudi in možne alternative ob upoštevanju ciljev in geografskih značilnosti območja, na katerega se plan nanaša.

Okoljsko poročilo je dokument, v katerem se opredelijo, opišejo in ovrednotijo pomembni vplivi izvedbe plana na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine ter možne alternative, ki upoštevajo okoljske cilje in značilnosti območja, na katerega se plan nanaša.

Plan se nanaša tudi na varovana območja s predpisi s področja ohranjanja narave, zato so pri pripravi okoljskega poročila uporabijo tudi predpisi, ki urejajo sprejemljivost vplivov izvedbe planov na varovana območja. Z okoljskim poročilom se torej ugotovijo pričakovani vplivi in presodi sprejemljivost njihove izvedbe na varstvene cilje varovanih območij in njihovo celovitost ter povezanost, vključno s povezanostjo evropskega ekološkega omrežja Natura 2000.

Predmet Občinskega prostorskega načrta Občine Ajdovščina (v nadaljevanju: OPN Občine Ajdovščina) je vizija prostorskega razvoja občine ter usmeritve za usklajen in vzdržen razvoj dejavnosti v prostoru in njegovo trajnostno rabo.

1.2 CELOVITA PRESOJA VPLIVOV NA OKOLJE

Po Zakonu o varstvu okolja ZVO-1 (Ur. l. RS, št. 41/04, 17/06-ORZVO187, 20/06-ZVO-1A, 28/06-Skl.US:U-I-51/06-5, 39/06-ZVO-1-UPB-1, 49/06-ZmetD, 66/06-Skl.US:U-I-51/06-10, 112/06-Odl.US:U-I-40/06-10, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08-ZVO-1B, 108/09-ZVO-1C, 48/12-ZVO-1D, 57/12-ZVO-1E, 97/12-Odl.US:U-I-88/10-11; 92/13-ZVO-1F), Uredbi o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05,) in Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06) se celovita presoja izvede za plan ali spremembo plana, ki bo pomembno vplival na okolje sam po sebi ali v povezavi z drugimi plani. Plan pa pomembno vpliva na okolje v primeru, če:

- se z njim določa ali načrtuje poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje v skladu s predpisom, ki ureja vrste posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje;
- lahko pomembno vpliva na varovano območje, kar se ugotovi v skladu s predpisi, ki urejajo območja ohranjanja narave;
- se oceni, da bi lahko njegova izvedba pomembneje vplivala na kolje.

Po Odločbi ministrstva za okolje in prostor, št. 35409-5/2006 je bilo ugotovljeno, da je za plan obvezna celovita presoja vplivov na okolje. Iz odločbe tudi nedvoumno izhaja, da je treba po mnenju Zavoda RS za varstvo narave izvesti presojo sprejemljivosti plana tudi na podlagi Zakona o ohranjanju narave ZON (Ur. l. RS, št. 56/99, 31/00, 110/02-ZGO-1, 119/02-ZON-A, 22/03-ZON-UPB1, 41/04-ZON-B, 96/04-ZON-UPB2, 61/06-ZDru-1, 63/07-Odl.US:U-I-64/07-13, 117/07-Odl.US:U-I-76/07-9, 32/2008-Odl.US:U-I-386/06-32, 8/2010-ZSKZ-B), Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS, št. 49/04,

110/04, 59/07, 43/08, 8/12) in Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11) zaradi Nature 2000 in EPO območij.

1.3 OSNOVNA PODLAGA OKOLJSKEMU POROČILU

Okoljsko poročilo je izdelano na podlagi naslednjih predpisov, ki urejajo sistem presoj vplivov na okolje:

- Zakon o varstvu okolja ZVO-1 Ur. l. RS, št. 41/04, 17/06-ORZVO187, 20/06-ZVO-1A, 28/06-Skl.US:U-I-51/06-5, 39/06-ZVO-1-UPB-1, 49/06-ZmetD, 66/06-Skl.US:U-I-51/06-10, 112/06-Odl.US:U-I-40/06-10, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08-ZVO-1B, 108/09-ZVO-1C, 48/12-ZVO-1D, 57/12-ZVO-1E, 97/12-Odl.US:U-I-88/10-11; 92/13-ZVO-1F);
- Zakon o ohranjanju narave ZON (Ur. l. RS, št. 56/99, 31/00, 110/02-ZGO-1, 119/02-ZON-A, 22/03-ZON-UPB1, 41/04-ZON-B, 96/04-ZON-UPB2, 61/06-ZDru-1, 63/07-Odl.US:U-I-64/07-13, 117/07-Odl.US:U-I-76/07-9, 32/2008-Odl.US:U-I-386/06-32, 8/2010-ZSKZ-B);
- Urdba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05);
- Uredba o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Ur. l. RS, št. 78/06, 72/07, 32/09, 95/11, 20/13);
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11);
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13; 39/13, Odl:U-I-37/10-16);
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Ur. l. RS, št. 48/04; 3/14, 33/13, 99/13).

Okoljsko poročilo smo izdelali tudi na podlagi drugih predpisov in raznih podatkov (državne in občinske ustanove, zavodi, baze podatkov ipd.).

1.4 IZHODIŠČA ZA PRIPRAVO OKOLJSKEGA POROČILA

1.4.1 Izhodišča za pripravo okoljskega poročila po Uredbi

1.4.1.1 Okoljski cilji

Okoljsko poročilo je bilo pripravljeno na podlagi izhodišč iz 4. člena Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05). Okoljska izhodišča tako obsegajo okoljske cilje plana, merila vrednotenja in metodologijo ugotavljanja in vrednotenja vplivov plana na okolje, kulturno dediščino, krajino, varstvo človekovega zdravja, značilnosti prebivalstva in ohranjanje narave. Pri pripravi in vrednotenju vplivov plana za doseganje okoljskih ciljev plana smo upoštevali veljavno slovensko zakonodajo s področja varstva okolja, varstva kulturne dediščine, ohranjanje narave, krajine, varstva človekovega zdravja, naravnih virov in pa seveda prebivalstva.

1.4.1.2 Merila vrednotenja

Merila vrednotenja vplivov plana na posamezne sestavine okolja, narave, kulturne dediščine, naravne vire in zdravje ljudi so bila določena v povezavi s posameznimi kazalci stanja okolja glede na stopnje odstopanja od kazalcev stanja okolja, stopnje doseganja varstvenih ciljev in druga merila, ki zagotavljajo ustrezno vrednotenje vplivov plana, po posameznih prvinah

okolja. Kot vir za merila vrednotenja smo uporabili zakonodajo RS in pa tudi nekatere druge vire.

1.4.1.3 Metodologija ugotavljanja in vrednotenja vplivov plana

Metodologija ugotavljanja in vrednotenja vplivov plana na okolje, kulturno dediščino, krajino, varstvo človekovega zdravja, značilnosti prebivalstva in ohranjanje narave je vključevala dve fazi:

- v prvi fazi posledice izvedbe plana na vsa izbrana merila vrednotenja;
- v drugi fazi smo ocenili vpliv in pomembnost ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskih plana.

1.4.2 Okoljska izhodišča po Zakonu o varstvu okolja

V skladu z 39. členom Zakona o varstvu okolja ZVO-1 Ur. l. RS, št. 41/04, 17/06-ORZVO187, 20/06-ZVO-1A, 28/06-Skl.US:U-I-51/06-5, 39/06-ZVO-1-UPB-1, 49/06-ZmetD, 66/06-Skl.US:U-I-51/06-10, 112/06-Odl.US:U-I-40/06-10, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08-ZVO-1B, 108/09-ZVO-1C, 48/12-ZVO-1D, 57/12-ZVO-1E, 97/12-Odl.US:U-I-88/10-11; 92/13-ZVO-1F) naj bi vlada pripravila okoljska izhodišča, ki naj bi bila obvezna podlaga za pripravo planov, programov, načrtov in drugih aktov na področju urejanja prostora, upravljanja z vodami, gospodarjenja z gozdovi, lova, ribištva, rudarstva, kmetijstva, energetike, industrije, transporta, ravnanja z odpadki in vodami, oskrbo prebivalstva z vodo, telekomunikacij in turizma.

Ker do priprave tega okoljskega poročila vlada še ni sprejela prej navedenih izhodišč, smo upoštevali v okoljskem poročilu kar vsebino 39. člena Zakona o varstvu okolja ZVO-1 Ur. l. RS, št. 41/04, 17/06-ORZVO187, 20/06-ZVO-1A, 28/06-Skl.US:U-I-51/06-5, 39/06-ZVO-1-UPB-1, 49/06-ZmetD, 66/06-Skl.US:U-I-51/06-10, 112/06-Odl.US:U-I-40/06-10, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08-ZVO-1B, 108/09-ZVO-1C, 48/12-ZVO-1D, 57/12-ZVO-1E, 97/12-Odl.US:U-I-88/10-11; 92/13-ZVO-1F) in jo pri tem opredelili, kot sledi iz nadaljevanja:

- stanje okolja in njegovih delov, vključno z obstoječimi obremenitvami;
- obveznosti ratificiranih in objavljenih mednarodnih pogodb, ki se nanašajo na preprečevanje in zmanjševanje onesnaževanja okolja;
- nacionalni program varstva okolja;
- operativni programi varstva okolja;
- varstvena, varovana, zavarovana, degradirana in druga območij, na katerih je zaradi varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov ali kulturne dediščine predpisan poseben pravni režim;
- območja ali deli okolja, ki so skladno s predpisom razvrščeni v stopnje;
- predpisane omejitve raba prostora zaradi obratov, v katerih lahko pride do večje nesreče;
- veljavni pravni režimi na območjih ali delih okolja iz 5., 6. in 7. točke.

1.5 VSEBINA IN OBSEG OKOLJSKEGA POROČILA

1.5.1 Vsebina

Okoljsko poročilo je razdeljeno glede na Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05) na naslednje vsebinske sklope:

- Uvod;

- Podatki o planu;
- Podatki o stanju okolja;
- Podatki o okoljskih ciljih plana, merilih vrednotenja in metodah za ugotavljanje in vrednotenje vplivov plana;
- Ugotovljeni pomembni vplivi plana in njihova presoja;
- Predvideni načini in spremljanja stanja okolja v času izvedbe plana;
- Navedbe o izdelovalcih in podizdelovalcih okoljskega poročila;
- Ločen prikaz ugotovitev okoljskega poročila, ki se nanašajo na varovana območja;
- Navedbe o virih podatkov in načinu njihove pridobitve;
- Poljuden povzetek okoljskega poročila z obrazložitvijo.

Okoljsko poročilo vsebuje naslednje informacije:

- opis vsebine in ciljev plana, vključno s podatki o območju plana in njegovi površini ter razmerju do drugih ustreznih planov;
- opis in oceno pomembnih vidikov stanja okolja in verjeten razvoj stanja okolja, če se plan ne bi izvedel;
- okoljske značilnosti območij, ki bi lahko bila pomembno prizadeta;
- navedbo morebitnih okoljskih problemov, ki so pomembni za plan, predvsem tistih, ki so povezani z varovanimi območji in drugimi območji s posebnim pravnim režimom;
- okoljske cilje, ki so pomembni za plan, ter način upoštevanja teh ciljev in vseh okoljskih vidikov pri pripravi plana;
- okoljske cilje plana z obrazložitvijo njihove določitve, uporabljena merila vrednotenja za ugotovitev vplivov plana in njihovo vrednotenje z utemeljitvijo izbora in načina uporabe, uporabljene metode ter oceno vplivov izvedbe plana na okoljske cilje plana;
- pomembne vplive plana na okolje, ki so lahko neposredni, daljinski, kumulativni in sinergijski, kratkoročni, srednjeročni in dolgoročni, trajni in začasni, pozitivni in negativni, in se nanašajo na biotsko raznovrstnost, živalstvo, rastlinstvo, tla, vodo, zrak, podnebne dejavnike, materialne dobrine, kulturno dediščino skupaj z arhitekturno in arheološko dediščino, krajino, prebivalstvo in zdravje ljudi ter njihova medsebojna razmerja;
- pomembne vplive plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka nesreče;
- predvidene ukrepe za preprečitev, omilitev in čim popolnejšo odpravo posledic kakršnihkoli pomembnih bistvenih ali uničujočih vplivov plana na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine;
- opis razlogov za izbiro obravnavanih možnih alternativ;
- opis poteka izdelave okoljskega poročila skupaj z vsemi težavami;
- opis predvidenih načinov za spremljanje stanja okolja pri izvajanju plana;
- povzetek ugotovitev okoljskega poročila z obrazložitvijo.

Okoljsko poročilo je pripravljeno ob upoštevanju vsebine in natančnosti plana.

1.5.2 Obseg

V okoljskem poročilu so obravnavani naslednji segmenti okolja:

- fizično okolje;
 - podnebje (klimatske značilnosti);
 - zrak (onesnaženost zraka),
 - vode (površinske vode),
 - tla;

- podzemne vode (podtalnica);
- bivalno okolje;
 - hrup,
 - elektromagnetno sevanje,
 - svetlobno onesnaževanje;
 - odpadki,
 - krajina;
- naravno okolje;
- kulturno okolje;
- družbeno okolje;
 - materialne dobrine;
 - prebivalstvo;
 - zdravje ljudi.

1.5.3 Segmenti okolja v domeni podizvajalcev

V izdelavi pri podizvajalcu je bil obdelan naslednji segment okolja:

- narava.

1.5.4 Segmenti okolja, ki se ne obravnavajo

V okoljskem poročilu se ni obravnaval naslednji segment okolja:

- mineralne surovine.

V občini Ajdovščina namreč ni pridobivalnih prostorov niti raziskovalnih prostorov, za katere bi država podelila rudarsko pravico za gospodarsko izkoriščanje oziroma za raziskovanje mineralnih surovin – »Pregledna karta nahajališč mineralnih surovin v Sloveniji, Geološki zavod Slovenije Ljubljana 2010«. Zato tega naprej ne obdelujemo več. Pregledna karta nahajališč mineralnih surovin v Sloveniji, Geološki zavod Slovenije Ljubljana 2010.

2. PODATKI O PLANU

2.1 IME PLANA

Glede na Sklep o pripravi prostorskega načrta Občina Ajdovščina (Ur. l. RS, št. 120/07) se ime plana glasi:

»OBČINSKI PROSTORSKI NAČRT OBČINE AJDOVŠČINA«

2.2 CILJI IN KRATEK OPIS PLANA VKLJUČNO Z OPREDELITVIJO ODNOSA DO DRUGIH USTREZNIH PLANOV

2.2.1 Cilji plana

2.2.1.1 Skupni cilj plana

Skupni cilj plana je prostorski razvoj Občine Ajdovščina. Znotraj tega cilja pa obstaja več ciljev, ki izhajajo iz Strategije prostorskega razvoja Slovenije, pri čemer so seveda prilagojeni na občinski nivo. Cilji plana so podani skupaj z ukrepi doseganja ciljev v tabeli 1. V vsebini teh ciljev se zrcalijo vse prednosti, ki jih ima občina Ajdovščina za bodoči gospodarski, socialni in prostorski razvoj, predvsem pa so tukaj vidni potenciali, ki so v dobršni meri še neizkoriščeni:

- strateška lega občine v glavni prometni smeri ob osi V. evropskega koridorja, regionalna železniška povezava Nova Gorica–Dornberk–Ajdovščina in športno letališče Ajdovščina, ki lahko za potrebe domačega zračnega prometa na nacionalni ravni razvija javna letališča in razne heliporte za domači zračni promet;
- mesto Ajdovščina kot središče regionalnega pomena;
- univerzitetno in tehnološko središče Ajdovščina;
- potenciali za razvoj industrije in podjetništva;
- potenciali za razvoj kmetijstva in turizma;
- ohranjene naravne in kulturna dediščina z velikim deležem Nature 2000, ki pa zaenkrat zaradi odsotnosti dolgoročnih načrtov upravljanja in gospodarjenja z njimi predstavlja neizkoriščen potencial.

2.2.1.2 Cilji plana in ukrepi za njihovo doseganje

Pomembnejši skupni interesi in cilji prostorskega razvoja Občine Ajdovščina so:

- zagotavljanje površin za skladen in trajnostni dolgoročni prostorski razvoj naselij, za potrebe zaposlitve in bivanja,
- zagotavljanje površin za razvoj občinskega središča z območji zaposlitve (proizvodne dejavnosti, storitve, dejavnosti prometa, trgovina), krepitvijo centralnih dejavnosti, površinami za bivanje,
- zagotavljanje površin za razvoj pomembnejših lokalnih središč s krepitvijo centralnih dejavnosti in površinami za bivanje,
- zagotavljanje površin za razvoj lokalnih središč s krepitvijo centralnih dejavnosti in površinami za bivanje,
- zagotavljanje površin in drugih pogojev za razvoj gospodarskih dejavnosti in drugih oblik zaposlitve,
- zagotavljanje površin in drugih pogojev za turistični razvoj, športa in rekreacije ter z njimi povezanih spremljajočih dejavnosti,

- spodbujanje stanovanjske gradnje z istočasnim zagotavljanjem ustreznih javnih površin in javne infrastrukture za zadovoljevanje lokalnih stanovanjskih potreb,
- razvijanje ustreznih sistemov mešane rabe prostora v vaških naseljih s ciljem ohranjanja poselitve na podeželju in spodbujanja razvoja dopolnilnih dejavnosti,
- varovanje vodnih virov,
- spodbujanje prenove vaških jeder in drugih območij skladno z vrednotami ohranjanja kulturne dediščine,
- razvijanje kolesarskih, peš in drugih daljinskih rekreacijskih povezav me posameznimi območji aktivnosti (kulturnih, športno-rekreacijskih, izobraževalnih, upravnih, stanovanjskih itd.),
- lomevanje nakupovalnih središč v vaških naseljih, ki bi neustrezno vplivala krajevni razvoj,
- izboljšanje prometnih povezav in umirjanje prometa v jedrih naselij,
- izboljšanje komunalne urejenosti naselij in celovita infrastrukturna ureditev novih območij poselitve,
- izboljšanje bivalnih in delovnih razmer,
- izboljšanje urejenosti javnih površin naselij in njihove opreme,
- zagotavljanje ustreznih javnih površin za različno javno rabo.
- razmeščanje dejavnosti v prostor izven območij potencialnih žarišč,
- ustrezno upravljanje primarnih dejavnosti v nevarnih in ogroženih območjih ter nadzorovanje aktivnosti, ki lahko povzročajo naravne in druge nesreče,
- zagotavljanje ustreznih prostorskih rešitev za zmanjševanje posledic morebitnih nesreč v naseljih, ki so ogrožena zaradi poplav, plazov, potresov, požarov.

Iz zgoraj naštetih ciljev in iz samega plana pa lahko zaključimo, da so cilji plana dejansko naslednji:

- trajnostni razvoj občine Ajdovščina;
- ohranjanje ugodnega stanja in izboljševanje demografskih procesov;
- zagotavljanje uspešnega gospodarskega razvoja, preseganje povprečja v RS in doseganje razvojnih ciljev regije in ciljev Evropske Unije;
- povečevanje kohezivnosti prostora in zmanjševanje razlik v razvitosti posameznih delov občine;
- tvorno vključevanje v regionalni razvoj v cilju razvoja tako občine kot tudi regije;
- izkoriščanje primerjalnih prednosti občine v okviru državnega strateškega prostorskega načrta in umeščanja državnih infrastruktur v prostor;
- sodelovanje s sosednjimi občinami, da se dosežejo sinergijski razvojni učinki in skupno razrešujejo pereči problemi v prostoru;
- mesto Ajdovščino razvijati v sodobno in učinkovito regionalno in občinsko središče.
- ustvariti povezano in učinkovito omrežje naselij v občini;
- nuditi zadosten obseg površin za proizvodne in storitvene dejavnosti ter za stanovanjsko gradnjo, različnih po lokaciji, cenovnih, ambientalnih in drugih značilnosti;
- na naravno najbolj primernih prostorih razvijati intenzivno kmetijstvo, na ostalih pa ohranjati kmetijstvo v cilju varovanja kulturne krajine;
- varovati gozdno bogastvo, ga smotno izkoriščati in omogočati komplementarne rabe kot so rekreacija, lov in druge;
- varovati naravne vrednote in skladno usmerjati razvoj v območjih Nature 2000 tako da bo v njih možen tudi razvoj dejavnosti, ki so okoljsko sprejemljive;
- razvijati turizem kot pomembno dopolnilno dejavnost v vseh predelih občine;

- varovati in smotrno izkoriščati vodno bogastvo občine, prioritetno za oskrbo s pitno vodo, ob tem pa tudi za namakanje, rekreacijo in druge potrebe. Ohranjati in izboljševati kakovost voda;
- zagotoviti zadostne, raznovrstne, cenovno sprejemljive vire energije s čim večjim deležem obnovljivih virov;
- Ohranjati sorazmerno dobro ohranjeno okolje in ga še izboljševati. Dosegati evropske standarde glede čistosti voda;
- zagotavljati varnost za vse uporabnike prostora, t.j. varovati prostor pred naravnimi ujmami in zmanjševati posledice, preprečevati ali zmanjševati možnosti ustvarjenih nesreč;
- izboljšati prometno dostopnost vseh delov občine;
- ustvarjati partnerski odnos med mestom Ajdovščina in podeželjem;
- ustvarjati pogoje za uresničevanje ciljev prostorske politike, za stalno spremljanje in kontrolo (monitoring) ter za odzivanje na tekoče spremembe oziroma razvojne težnje v prostoru;
- zagotavljati družbeno participacijo oziroma sprejemljivost vseh posegov v prostor v družbenem okolju.

2.2.2 *Kratek opis plana*

Predmet občinskega prostorskega načrta Občine Ajdovščina (v nadaljevanju: OPN Ajdovščina) je vizija prostorskega razvoja občine ter usmeritve za usklajen in vzdržen razvoj dejavnosti v prostoru in njegovo trajnostno rabo. Predmet OPN Ajdovščina je tako določitev prostorskega razvoja in prostorskih usmeritev za umeščanje dejavnosti v prostor tako, da se ob upoštevanju varstvenih zahtev zagotavlja celovit, usklajen in vzdržen prostorski razvoj občine in izhodišča za prostorsko načrtovanje na lokalni in tudi širši ravni izven občine.

OPN Ajdovščina se deli na strateški in izvedbeni del. Strateški del določa:

- izhodišča prostorskega razvoja občine;
- zasnovo prostorskega razvoja občine;
- zasnovo gospodarske javne infrastrukture in grajenega javnega dobra lokalnega pomena;
- usmeritve za razvoj poselitve in za celovito prenovo;
- usmeritve za razvoj v krajini;
- usmeritve za določitev namenske rabe prostora;
- koncept prostorskega razvoja naselja Ajdovščina;
- usmeritve za prostorske izvedbene pogoje – PIP;
- usmeritve za občinske podrobne prostorske načrte – OPPN.

Strateški del OPN vključuje nekaj večjih projektov oz. posegov:

- izgradnja zadrževalnika Košivec potrebe namakanja v zgornji Vipavski dolini;
- razširitev smučišča na Vodicach;
- nove gospodarske cone (zlasti Batuje, Gojače in Ajdovščina);
- razvoj letališča;
- poligon varne vožnje.

V izvedbenem delu OPN pa navajamo zlasti naslednje večje projekte:

- zadrževalnik Košivec;
- razširitev smučišča na Vodicach;

- nove gospodarske cone (zlasti Batuje, Gojače in Ajdovščina);
- razširitev letališča;
- poligon varne vožnje;
- večja površina za turizem pri Vrtovinu.

2.2.3 *Opredelitev odnosa do drugih ustreznih planov*

2.2.3.1 *Plani, načrti, programi in strategije*

OPN Ajdovščina upošteva usmeritve, ki izhajajo iz Strategije prostorskega razvoja Slovenije SPRS. OPN Ajdovščina upošteva tudi določila Prostorskega reda Slovenije, ki določa temeljna pravila za urejanje prostora: načrtovanje poselitve, gospodarske infrastrukture in krajine, določanjem namenske rabe tal ter določanje meril in pogojev za urejanje prostora. Usmeritve so vidne skozi cilje OPN, v katere so v celoti vtakane.

Občina Ajdovščina je pri pripravi OPN upoštevala do sedaj sprejete in veljavne občinske prostorske planske akte:

- Dolgoročni plan občine Ajdovščina za obdobje od leta 1986 do leta 2000;
- Družbeni plan občine Ajdovščina za obdobje od leta 1986 do leta 1990;
- Odlok o prostorsko ureditvenih pogojih v občini Ajdovščina (Ur. gl. obč., št. 1/98, 92/05, 108/06, 45/08, 19/09, 100/11, 14/12; Ur. l. RS, št. 9/11 – obvezna razlaga);
- Odlok o zazidalnem načrtu Obrtna cona PR1 Ajdovščina (Ur. gl. obč., št. 1/88);
- Odlok o zazidalnem načrtu Ribnik SB II (Ur. gl. obč., št. 3/91, 81/06);
- Odlok o zazidalnem načrtu Grivče II (Ur. gl. obč., št.17/96; 79/04; 140/06; 79/07; 95/08);
- Odlok o zazidalnem načrtu Log – Budanje II (Ur. gl. obč., št. 9/88);
- Odlok o zazidalnem načrtu SN-1A Lokavec (Ur. gl. obč., št. 9/88);
- Odlok o zazidalnem načrtu Pod gradom Velike Žablje (Ur. gl. obč., št. 11/84);
- Odlok o lokacijskem načrtu za Lavričevo ulico (Ur. gl. obč., št. 2/90);
- Odlok o občinskem lokacijskem načrtu za Poslovno obrtno cono Gojače (Ur. gl. obč., št. 35/06);
- Odlok o občinskem lokacijskem načrtu zastanovanjsko pozidavo Grivče II, (Ur. gl. obč., št. 91/07);

Vsi zazidalni načrti se bodo vključili v OPN Ajdovščina razen Odloka o zazidalnem načrtu Grivče II (Ur. gl. obč., št. 17/96, 79/04, 140/06, 79/07, 95/2008), ki ostane v veljavi ne glede na OPN Ajdovščina.

Pri pripravi OPN Ajdovščina so bili upoštevani tudi naslednji državni lokacijski načrti:

- DLN za prenosni plinovod M6 od Ajdovščine do Lucije (Ur. l. RS, št. 88/12);
- DLN za sanacijo platu Slano Blato;
- DLN za kompresorsko postajo Ajdovščina (Ur. l. RS, št. 55/06, izveden, postaja stoji);
- Državni prostorski načrt za plinovod M3/1 na odseku Kalce-Ajdovščina – v pripravi; Državni prostorski načrt za plinovod M3/1 na odseku Ajdovščina-Šempeter pri Novi Gorici – v pripravi;
- Državni prostorski načrt za rekonstrukcijo obstoječih prenosnih plinovodov M3, M3B, R31A, R32R34 – v pripravi.

Pri pripravi OPN Ajdovščina so bila v strateškem delu upoštevana tudi določila Regionalnega razvojnega programa Severne Primorske (GSR) 2007-2013. Njegov odnos se kaže v:

izgradnji kadrovskega stanovanj in študentskega doma; vzpostavitvi infrastrukture za Tehnološki park in inkubator Ajdovščina; komunalnem opremljanju in postavitvi infrastrukture v poslovnih, industrijskih in obrtnih conah; investicijah v nastanitvene kapacitete; gorskih turističnih centrih; turistični infrastrukturi; investicijah v skupne predelovalne obrate infrastrukturi na podeželju; večnamenskih objektov na podeželju; trajnostni rabi obnovljivih virov energije; revitalizaciji objektov in spomenikov kulturne dediščine; ohranjanju in vrednotenju dediščine; urejanju javnega prostora; vodooskrbi Trnovsko-Banjške planote in Vipavske doline; urejanju odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda; turistično-gospodarski cesti Adria Alpika; četrti razvojni osi – infrastruktura; izvedbi primarnega cestnega omrežja; izgradnji obvoznic in regionalnih povezav; posodobitvi in razvoju športnih letališč; posodobitvi železniških prog.

Regionalni inovativni program razvoja podeželja za območje zgornje Vipavske doline in Komenskega krasa 2007-2013 pa je upoštevan v strateškem delu z določili, ki se kažejo v: spodbujanju naložb v kmetijska gospodarstva; naložbah v nočitvene zmogljivosti na podeželju; naložbah v skupne predelovalne prostore; obnovi vasi, ureditev vaških središč; obnovi objektov kulturne dediščine; naložbah v izkoriščanje bio mase in obnovljive vire energije; naložbah v gozdno infrastrukturo in učinkovito upravljanje z gozdom; naložbah v kanalizacijske sisteme po vaseh; naložbah v izgradnjo majhnih čistilnih naprav; naložbah v urejanje odlagališč odpadkov; naložbah v oskrbo z vodo; naložbah v urejanje cest; naložbah v elektrifikacijo in seveda rabo energije.

Ostali programi in strategije, ki so bili sprejeti na državnem nivoju so bili tudi upoštevani v strateškem delu OPN Ajdovščina:

- Program pobude skupnosti INTERREG III.A Slovenija-Italija 2000-2006;
- Strategija prostorskega razvoja Slovenije;
- Resolucija o nacionalnih razvojnih projektih 2007-2023;
- Nacionalni energetskega program;
- Indikativni razvojni načrt energetskega sektorja;
- Nacionalni akcijski program Slovenija v okviru varstva Sredozemskega morja pred onesnaževanjem s kopnega;
- Operativni program oskrbe s pitno vodo 2006-2013;
- Operativni program zmanjševanja emisij toplogrednih plinov do leta 2012.

2.2.3.2 Pregled OPN sosednjih občin

Drugi sklop planov, ki imajo ustrezen odnos do OPN Občine Ajdovščina, so OPN sosednjih občin:

1. OPN Mestne občine Nova Gorica – sprejet;
2. OPN Občine Komen – ni sprejet;
3. OPN Občine Vipava – sprejet;
4. OPN Občine Postojna – sprejet;
5. OPN Občine Logatec – ni sprejet;
6. OPN Občine Idrija - sprejet.

Pod 1. Mestna občina Nova Gorica ima z občino Ajdovščina kar nekaj skupne meje. Glede na dopolnjen osnutek OPN občine Ajdovščina ne pričakujemo kumulativnih vplivov.

Pod 2. OPN Občine Komen ima z občino Ajdovščina le manjši del skupne meje in sicer na širšem območju Štanjela. OPN je glede na podatke, dosegljive na spletni strani

»<http://arhiv.mm.gov.si/mop/interno>« (stanje na dan 24.9.2012), v fazi osnutka. Glede na dopolnjen osnutek OPN občine Ajdovščina ne pričakujemo kumulativnih vplivov.

Pod 3. Občina Vipava ima mejo z občino Ajdovščina v največjem delu prav po Vipavski dolini. Iz podatkov na bazi ministrstva ([»http://arhiv.mm.gov.si/mop/interno«](http://arhiv.mm.gov.si/mop/interno) (stanje na dan 6.5.2014), je razvidno, da je OPN v fazi osnutka. Glede na dopolnjen osnutek OPN občine Ajdovščina ne pričakujemo kumulativnih vplivov.

Pod 4. Meja je kratka, poleg tega še poteka po popolnoma gozdnatem območju (Hrušica Nanos). Občini imata skupna območja Nature 2000 in pa ekološko pomembna območja. Glede na dopolnjen osnutek OPN občine Ajdovščina ne pričakujemo kumulativnih vplivov.

Pod 5. Z občino Logatec je meja zelo kratka, poteka pa po popolnoma gozdnatem območju. Občini imata skupna obsežna območja Nature 2000 in pa ekološko pomembna območja. Glede na podatke, dosegljive na spletni strani [»http://arhiv.mm.gov.si/mop/interno«](http://arhiv.mm.gov.si/mop/interno) (stanje na dan 6.5.2014), je OPN v fazi predloga. Glede na dopolnjen osnutek OPN občine Ajdovščina ne pričakujemo kumulativnih vplivov.

Pod 6. Z občino Idrija ima občina Ajdovščina še najdaljšo mejo, ki poteka po Trnovski planoti, večinoma pa po gozdnatem območju. Občini imata skupna obsežna območja Nature 2000 in ekološko pomembna območja. Pričakujemo lahko daljinske vplive podzemnih vod proti Vipavski dolini.

2.3 CELOTNEN PROSTOR ALI OBMOČJE, KI GA ZAJEMA PLAN

Občina Ajdovščina se nahaja na zahodnem koncu Slovenije znotraj Severnoprimske statistične regije. S površino 245,2 m² spada med srednje velike slovenske občine, v Severnoprimski statistični regiji pa je po površini med večjimi.

OPN zajema celotno območje občine Ajdovščina. Širše gledano je območje obravnave vpeto med občine Nova Gorica, Idrija, Postojna, Logatec in Komen.

2.4 MOREBITNA DOLOČITEV NAMENSKE RABE PROSTORA, NJEN OBSEG IN USMERITVE, RAZMESTITEV DEJAVNOSTI V PROSTORU ALI PROSTORSKE USMERITVE IN PROSTORSKI OBSEG, VELIKOST IN DRUGI OSNOVNI PODATKI O VSEH NAČRTOVANIH POSEGIH Z VPLIVI NA OKOLJE IN NARAVO

2.4.1 Določitev namenske rabe prostora ter njen obseg in prostorske usmeritve

Namenska raba prostora, njen obseg in razmestitve dejavnosti v prostoru so v prilogi 1. Namenska raba prostora, njen obseg in usmeritve so v tabeli 1.

Tabela 1: Namenska raba prostora, njen obseg in usmeritve glede na dopolnjen osnutek OPN Ajdovščina

Namenska raba prostora	Površina m ²	Usmeritve iz dopolnjenega osnutka OPN po posameznih poglavjih
BD	245535,593	Poglavje 3 v OPN
BT	76294,915	
CD	711124,515	
CU	287090,762	
E	69481,07	
IG	923701,763	
IK	28576,557	
N	166994,978	
O	46742,012	
P	3296882,783	
SB	16195,962	
SK	5890390,344	
SS	977044,266	
T	90,137	
ZD	15524,558	
ZK	111453,762	
ZP	97345,466	
ZS	145669,674	
VC	1006897,149	
VI	392013,446	
G	158510496,633	
K1	33603233,405	
K2	37168734,871	
OO	1465892,559	

2.4.2 Prostorski obseg, velikost in drugi osnovni podatki vseh načrtovanih posegov z vplivi na okolje

Posegi z vplivi na okolje so vsi tisti posegi, ki pomembno vplivajo na okolje. Glede na 40. člen Zakona o varstvu okolja ZVO-1 Ur. l. RS, št. 41/04, 17/06-ORZVO187, 20/06-ZVO-1A, 28/06-Skl.US:U-I-51/06-5, 39/06-ZVO-1-UPB-1, 49/06-ZmetD, 66/06-Skl.US:U-I-51/06-10, 112/06-Odl.US:U-I-40/06-10, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08-ZVO-1B, 108/09-ZVO-1C, 48/12-ZVO-1D, 57/12-ZVO-1E, 97/12-Odl.US:U-I-88/10-11; 92/13-ZVO-1F) in 16. člen Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05) so posegi z vplivi na okolje tisti, s katerimi se določa ali načrtuje poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje v skladu z Uredbo o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Ur. l. RS, št. 78/06, 72/07, 32/09) (takih posegov ni!) ali pa ministrstvo meni, da lahko pomembno vpliva na okolje, in lahko pomembno vpliva na varovano območje v skladu s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 30/10).

Ne glede na to, pa tukaj izdvajamo največje posege v okviru dopolnjenega osnutka OPN, kateri bi lahko pomembno vplivali na okolje:

- akumulacija Košivec;
- nove industrijske cone;
- razširitev smučišča na Vodicah;
- razširitev letališča v Ajdovščini;
- poligon varne vožnje.

2.5 PREDVIDENO OBDOBJE IZVAJANJA PLANA

OPN nima časovne opredelitve za izvedbo vseh načrtovanih posegov. Časovna opredelitev OPN tudi ni določena v Zakonu o prostorskem načrtovanju ZPNačrt (Ur. l. RS, št. št. 33/07, 70/08 - ZVO-1B, 108/09, 80/10 - ZUPUDPP, 43/11 - ZKZ-C, 57/12, 57/12 - ZUPUDPP-A 109/12) in Pravilniku o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega na prostorskega načrta ter pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij (Ur. l. RS, št. 99/07). OPN se namreč stalno nadgrajuje s spremembami in dopolnitvami.

2.6 POTREBE PO NARAVNIH VIRIH

Kot naravni viri nastopajo:

1. tla;
2. voda;
3. gozd;
4. mineralne surovine;
5. prostor (pokrajinski vir).

Pod 1. Tla se kot naravni vir kažejo najbolj kot pridelovalni potencial za kmetijsko rabo. V okviru novega planskega dokumenta občine tukaj podamo potrebo po tem naravnem viru kot izgubo kmetijskih zemljišč, najbolj pa seveda kot izgubo najboljših kmetijskih zemljišč. V primerjavi s celotno površino najboljših kmetijskih zemljišč, bo potreba po takih zemljiščih zaradi izvedbe plana majhna.

Pod 2. Poraba pitne vode iz omrežja, ki se seveda uporablja tudi v industriji kot tehnološka voda, se bo povečala le na osnovi novih obrtnih con, manj pa seveda za gospodinjstva, ker pač gre za majhne razširitve poselitve, zato ugotavljamo, da se poraba pitne vode kot naravnega vira zaradi izvedbe plana dejansko ne bo bistveno povečala. Voda kot naravni vir pa se bo uporablja tudi za namakanje kmetijskih površin, zato tukaj pričakujemo povečano porabo vode, pri čemer je poraba predvsem omejena z ekološko sprejemljivim pretokom v vodotokih in količino vode v zadrževalnikih.

Pod 3. Za izvedbo plana bodo uporabljene mineralne surovine. V času izvajanja plana se bo kot naravni vir uporabljal zlasti zemeljski plin, ki pa ni avtohtonega izvora, in pa razni gradbeni materiali na osnovi mineralnih surovin. Vsi gradbeni materiali nimajo izvora v občini Ajdovščini.

Pod 4. Potreba po tem naravnem viru se kaže kot izguba gozdnih zemljišč (sprememba namenske rabe) in kot izkoriščanje gozda za les. Izguba gozdnih zemljišč bo minimalna, medtem ko se bo les uporabljal v času izvedbe plana predvsem kot obnovljiv vir energije.

Pod 6. Prostor kot pokrajinski vir je pozitivno učinkujoča danost pokrajine, posebno

pomembna za ljudi in druga živa bitja. Potreba po prostoru kot naravnemu viru v občini površinsko glede na planirana stavbna zemljišča ne bo velika, saj ne gre za kakšne večje projekte. Izjema sta mogoče akumulacija Košivec in pa površine za industrijsko in obrtno dejavnost v Gojačah. Druge razširitve namenske rabe (zlasti gre za stanovanjska območja) niso velike. Veliko pa je tudi planiranih zelenih površin, kar obogati prostor.

2.7 PREDVIDENE EMISIJE, ODPADKI IN RAVNANJA Z NJIMI

Z izvedbo plana bodo nastale:

1. emisije snovi v zrak;
2. emisije snovi v vode;
3. emisije snovi v tla in podtalnico;
4. hrup;
5. elektromagnetno sevanje;
6. svetloba;
7. odpadki.

Pod 1. Emisije snovi v zrak bodo v času izvajanja plana nastajale zlasti kot emisije iz proizvodnih objektov v sklopu gospodarskih con, kurilnih naprav in kot emisije snovi iz prometa. Glede industrijskih emisij snovi v zrak pa dejavnosti v industrijskih in obrtnih objektih niso znane ali pa ni znana tehnologija, ki se bo uporabljala. Zato tudi natančne ocene emisij zaradi dejavnosti ne moremo podati. Kurilne naprave bodo v sklopu vsakega objekta, vendar velikih kurilnih naprav v občini ne bo. Kot energent se bo večinoma uporabljal plin in kurilno olje, pri čemer bosta slednjega postopoma nadomeščala plin in lesna biomasa. V primeru prometa bo šlo za emisije izpušnih plinov (emisije delcev, SO₂, NO_x; CO₂, CH₄, VOC in prispevek k nastajanju ozona). Glavni vir emisij snovi v zrak bodo proizvodne dejavnosti v gospodarskih conah, še posebno v Ajdovščini, kjer se take gospodarske cone kopičijo. Ravnanja (ukrepe) z emisijami v zrak iz proizvodnih procesov pa tudi kurilnih naprav predpisuje Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Ur. l. RS, št. 31/07, 70/08, 61/09, 50/13) kot »krovna« uredba. Ravnanje (ukrepe) z emisijami snovi v zrak iz kurilnih naprav (malih in srednjih) predpisuje Uredba o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav (Ur. l. RS, št. 24/13). V nadaljevanju ne podajamo ravnanj (ukrepov) iz obeh uredb, temveč le splošno zaključimo, da je osnovno ravnanje (osnovni ukrep) zmanjšanje emisij snovi v zrak obstajajo pod mejnimi vrednostmi, kar pa se izvaja na nivoju vsakega podjetja oz onesnaževalca. Cestni promet sicer povzročitelj emisij v zrak, vendar je ukrepe za zmanjšanje emisij izpušnih plinov težko izvajati, razen kvečjemu enodnevnih ali pa enotedenskih akcij v stilu »brez prometa«. Seveda ima tako ravnanje smisel le v večjih urbanih središčih, kot je Ajdovščina.

Pod 2. Nastajale bodo industrijske in komunalne odpadne vode (padavinske tukaj ne omenjamo, saj te ne igrajo neke posebne vloge). Prve bodo nastajale v predvsem v gospodarskih conah, druge pa predvsem v gospodinjstvih. Ravnanje (ukrepe) z emisijami snovi v vode predpisuje »krovna« uredba s tega področja: Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Ur. l. RS, št. 64/12). Glavna ukrepa bosta gradnja industrijskih čistilnih naprav znotraj industrijskih obratov (predčiščenje industrijske odpadne vode) in recikliranje odpadne vode za ponovno uporabo (zmanjšanje količine odpadnih vod na izpustu). Komunalne odpadne vode se bodo morale čistiti v čistilnih napravah. Ustrezno ravnanje z odpadnimi vodami zahteva tudi gradnjo ločenega kanalskega sistema za odvajanje odpadnih vod, kar se bo izvajalo tekom izvajanja plana.

Pod 3. V času izvajanja plana bodo nastali vplivi emisij snovi v tla in podtalnico. Ukrepi, ki se

bodo pri tem izvajali, kot način ravnanja s takimi emisijami, bodo neprepustna tla v proizvodnih obratih in skladiščih ter zunanje manipulacijske površine in parkirišča, neprepustna za vodo, olje in gorivo ter opremljena z lovilci olj.

Pod 4. Hrup je v občini vezan na prometno infrastrukturo in večja urbana središča, najbolj pa seveda na mesto Ajdovščino. Tako ima hrup izrazit lokalni značaj. Emisije bodo omejene zlasti na gospodarske cone in pomembnejše prometnice. Za zmanjšanje vplivov hrupa na okolico bodo potrebni določeni ukrepi, oz. ravnanja, ki so lahko čisto prostorske narave (razmeščanje dejavnosti v prostoru) ali pa tehnične, kar je potem odvisno od vsakega podjetja oz. povzročitelja onesnaževanja s hrupom. Ravnanja (ukrepi) so predpisani v Uredbi o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 105/05, 34/08, 109/09, 62/10). Nova cestna infrastruktura bo večino hrupa kanalizirala izven Ajdovščine. Način ravnanja s emisijami hrupa prometne infrastrukture bo postavitve protihrupnih ovir, če se bo izkazalo, da bodo te potrebne.

Pod 5. Viri elektromagnetnega sevanja bodo le manjše nove ali pa rekonstruirane transformatorske postaje. V sistemskih študijah, ki jih je za podjetja elektrogospodarstva izdelal Elektroinštitut Milan Vidmar v letih 1998 - 2002 (»Poročilo o stanju okolja 2002, ARSO«) preverjene posledice predpisa za izbrane tipske primere visokonapetostnih in sredjenapetostnih objektov, ki so pogosteje zastopani v slovenskem elektroenergetskem omrežju (tudi tipske konstrukcije transformatorskih postaj). Pri nobenem od analiziranih primerov vrednosti polja na predpisanih lokacijah ocenjevanja niso presegale mejnih vrednosti za obstoječe vire sevanja (10 kV/m in 100 μ T). Za podzemne kablovode, ki se uporabljajo na nižje napetostne nivoje, pa velja, da so namreč kabli, ki sestavljajo kablovod, oklopljeni s kovinskim oklopom, ki je ozemljen, poleg tega so še zakopani v zemljo, zato električnega polja nad nivojem tal praktično ne povzročajo. Poleg tega je tudi magnetno polje kablovoda manjše od magnetnega polja daljnovoda, ker se posamezni vodniki nahajajo bližje.

Pod 6. O nastajanju odpadkov zaradi izvajanja plana lahko govorimo le na splošno. Ravnanja z odpadki ureja Uredba o odpadkih (Ur. l. RS, št. 103/11) in druga zakonodaja o odpadkih. Nastajali bodo nevarni, nenevarni in komunalni odpadki. Za odvoz komunalnih odpadkov v občini je pristojno podjetje Komunalno stanovanjska družba d.o.o. Ajdovščina. Odpadki se odlagajo na odlagališču pod Dolgo poljano. Odvoz nevarnih in drugih odpadkov, ki niso komunalni odpadki, pa opravljajo za take namene pooblašene družbe.

3. PODATKI O STANJU OKOLJA

3.1 OPIS OBSTOJEČEGA IZHODIŠČNEGA STANJA OKOLJA IN OBSTOJEČE OBREMENJENOSTI OKOLJA TER PRIKAZ STANJA OKOLJA IN NJEGOVIH DELOV S KAZALCI STANJA OKOLJA

3.1.1 Geografski opis

3.1.1.1 Splošni opis

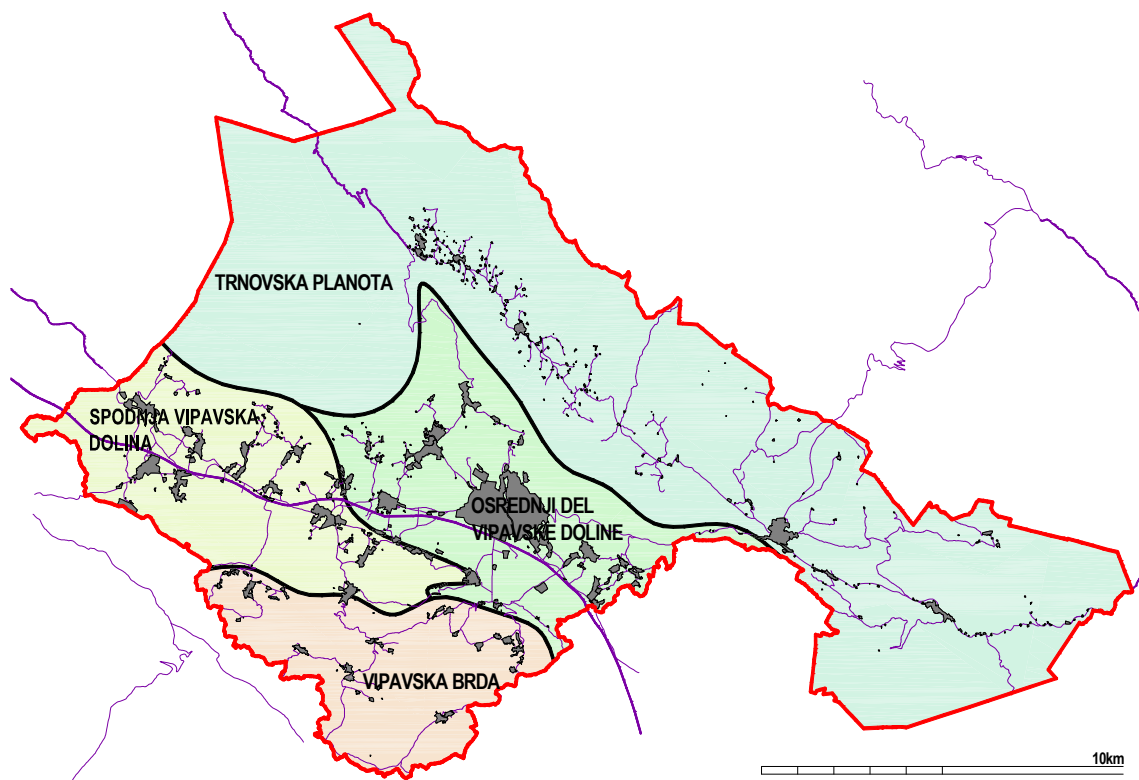
Občina Ajdovščina se nahaja v zahodnem delu Slovenije v območju Severnoprimske statistične regije. Občina leži v osrednjem delu Vipavske doline, med zakraselima planotama Trnovskim gozdom in Goro na severu, Hrušico na severovzhodu ter Krasom na jugu. Območje je reliefno izredno razgibano: ravnina je le ob reki Vipavi, v ostalih delih Vipavske doline pa prevladujejo kotline, rečne terase in gričevje.

Površina občine Ajdovščine je 245,2 km². Najvišja točka občine je vrh Malega Golaka (1495m n.m.), najnižja pa rokav reke Vipave pod Batujami (60 n.m.). Občina obsega osrednji del Vipavske doline vključno z južno ležečimi Vipavskimi griči in severno ležečim pobočjem Trnovske planote. Osrednji del občine predstavlja kotlina Vipavske doline (100m nmv), severno od nje se dviguje kraška planota Trnovskega gozda, ki obsega pobočja Čavna (1100m nmv), Gore (800m nmv) in Hrušice (800-1200m nmv), južno od nje se dvigujejo Vipavski griči (300-400 m nmv).

3.1.1.2 Geografska območja občine

Občino sestavljajo štiri geografsko povezana območja, ki so obenem v tesni geografski zvezi z enakimi območji v sosednjih občinah (slika 1):

- Spodnji del Vipavske doline zajema območje med Dobravljami in Črničami, kjer se nadaljuje v občino Novo Gorico. Značilnosti: Dolinsko dno z nizkimi vzpetinami, povprečna nadmorska višina je 100–170 m, najnižja točka občine je prav v tem območju v kolenu reke Vipave pod Batujami. Prevladuje submediteransko podnebje z izrazito šibkejšo in manj pogosto burjo. Območje je primerno za najrazličnejšo kmetijsko rabo. Naselitev je gosta, značilna je močna ekonomska in nakupna migracija proti Novi Gorici.
- Osrednji del Vipavske doline zajema osrednje območje okrog mesta Ajdovščina. Značilnosti: Naravne značilnosti so zelo podobne spodnjemu delu Vipavske doline, le da je območje veliko bolj izpostavljeno burji in ima zato nižjo primernost za kmetijsko rabo. Povprečna nadmorska višina je okrog 100 m.
- Trnovska planota in Hrušica zajema območje od Predmeje do Hrušice. Sem sodi tudi območje Čavna, ki pa ni naseljeno. Značilnosti: Planota s strmim robom, ki na severu in vzhodu zaključuje Vipavsko dolino. Nadmorska višina naseljenih območij je od 600 do 1000m. Klimatske razmere so že bolj celinske s hladnimi zimami in zmernimi poletji. Območje prekrivajo obsežni strnjeni bukovo-jelovi gozdovi zelo kvalitetne sestave.
- Vipavska Brda zajemajo območje med Brjami in Planino, nadaljujejo se v sosednje občine. Značilnosti: Nekoliko višje flišnato gričevje južno od reke Vipave. Nadmorska višina med 170 in 320 m. Klimatske razmere so podobne kot v spodnjem delu Vipavske doline. Območje je primerno za najrazličnejšo kmetijsko rabo zaradi ugodnega ponebja.

Slika 1: Geografska območja občine (vir: Studio 3 d.o.o.)

3.1.2 Podnebje (klimatske značilnosti)

3.1.2.1 Splošno o podnebjju na območju občine Ajdovščina

Območje občine Ajdovščina se odpira proti zahodu. Iz te smeri prodirajo močni vplivi sredozemskega podnebja, na visokih kraških planotah (Trnovski gozd, Hrušica) pa se prepletajo vplivi alpskega, sredozemskega in celinskega podnebja. Za dolino so značilne mile zime in vroča poletja, v Trnovskem gozdu in Hrušici pa že prevladuje pravo celinsko podnebje. Podnebje je torej submediteransko z menjajočimi vplivi morja in srednjeevropske-gorske klime.

Najnižja izmerjena temperatura, ki so jo kadar koli izmerili v občini, je znašala -15.5°C , najvišja izmerjena temperatura je znašala 37.6°C . Število dni, ko najvišja dnevna temperatura presega 25°C je največ v avgustu in sicer 19,7. Število dni, ko je dnevna temperatura ves čas pod lediščem je v celem letu 3-4 dni. Število dni, ko je najnižja dnevna temperatura pod lediščem je največ v decembru in januarju, po 16 dni. Ker se območje nahaja v dolinskem dnu se v zimskem času v jasnih nočeh zrak pri tleh močno ohladi, kar v zelo mirnih nočeh povzroči celo nastanek pojava, ki ga označujemo kot temperaturni obrat. Ta povzroči tudi ugodne pogoje za razvoj megle, ki je sicer netipična za te kraje.

Za severozahodni del Slovenije so značilne intenzivne padavine. Tukaj se namreč nahajajo najvišje vzpetine, ki potrjujejo teorijo o nastanku obilnih padavin ob gorskih pregradah (orografske padavine). Podatki o padavinah, ki se tičejo občine Ajdovščina, so prikazani v tabeli 2 (vir: Kovač, Mirko: Podnebje med Nanosom in Čavnom, Hidrometeorološki zavod, Ljubljana 2000).

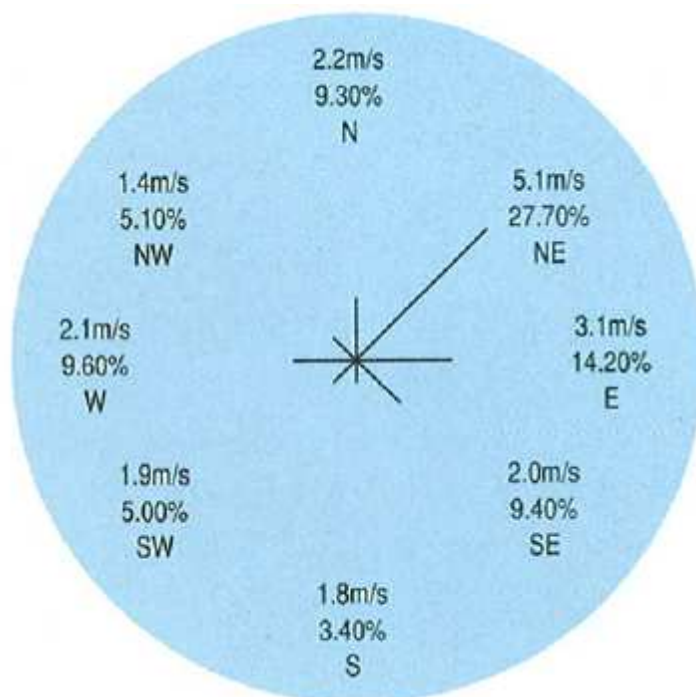
Letno povprečje padavin kaže tipično razliko med nižinskim delom občine in planotastim delom, kar je posledica orografskih pregrad (tabela 2). Značilna je enakomerna porazdelitev

Tabela 2: Podatki o padavinah, povprečne, maksimalne in minimalne letne količine ter dnevni maksimum (vir: Kovač, Mirko: Podnebje med Nanosom in Čavnom, HMZ, Ljubljana 2000)

Postaja	Padavine – povprečje v mm							
	Letno povprečje			Največja dnevna količina				
	Maks.	Sred.	Min.		Maks.	Dan	Mesec	Leto
Ajdovščina (61/76)	2301	1573	1306	61/76	193,6	26	11	1966
Podkraj (61/96)	3236	2189	1846	77/96	160,4	17	11	1979
Otlica	4148	2433	1712	77/96	163,6	20	12	1983

padavin na vse mesece leta, kar pomeni, da je vsak mesec enako dovzeten za padavine, vendar lahko količina padavin močno niha. Nekoliko večja količina padavin pade novembra, najbolj suh mesec pa je februar. Sicer pa za Vipavsko dolino velja, da pade največ padavin pade pozno spomladi in jeseni, najmanj pa pozimi. Padavinski režim na visokih planotah (Trnovski gozd, Hrušica) pa kaže na prepletanje sredozemskih in celinskih vplivov. Količina snega je zanemarljiva. Povprečno število dni v letu s sneženjem je 7. Povprečno število dni v letu s snežno odejo je 4, maksimalno 25 dni. Pogosta so leta brez snega. Padavinska viška sta novembra in junija. Večina zimskih padavin je v obliki snega, še posebej pa je v višjih predelih.

Čeprav veter ne spada med ekstremen vremenske dogodke, ga opisujemo tukaj. Za občino je značilen severovzhodni veter – burja velike intenzitete v zimskem času. To je hladen in sunkovit veter, ki se s planot spušča proti dolini. Hitrost burje običajno presega 100 km/h (največja izmerjena hitrost znaša 176 km/h.), ostali vetrovi ne dosegajo večjih hitrosti, Nekoliko večje hitrosti dosežeta samo nevihtni zahodnik in vzhodnik, ki sta prehodnega značaja. Burja je slapovit in sunkovit veter iz severovzhodne in vzhodne smeri (slika 2). ki nastane zaradi določene razporeditve pritiska in raznih orografskih ovir.

Slika 2: Vetrna roža – letališče Ajdovščina (vir: Kovač, Mirko: Podnebje med Nanosom in Čavnom, HMZ, Ljubljana 2000)

Burja najpogosteje nastaja pozimi, ko je nad severovzhodno Evropo razvito področje visokega zračnega pritiska. Omenjena barična situacija usmerja hladen polarni zrak proti Sredozemlju, orografske ovire pa le še povečujejo hitrost premikanja zraka. Taki burji pravimo anticiklonalna burja, ki piha ob jasnem in huhem vremenu. Ciklonalna burja pa je veter, ki ga spremlja deževno vreme, povzročajo pa jo cikloni, ki se bližajo vzhodni jadranski obali in z veliko močjo sesajo zrak od obale proti morju. Burja piha po nekaj dni, lahko tudi ves teden. Število vetrovnih dni z jakostjo vetra nad 6B (Beaufort) je največje v decembru. V najmirnejšem mesecu (junij) je 5 vetrovnih dni. V celoletnem povprečju je vetrovnih 100 dni, od tega je burje do 20%. Od novembra do januarja je pogost pojav advektivna, gosta megla v dolini. Megla je pogosto posledica južnih vetrov in se pojavlja v nočnem in jutranjem času. Dnevna megla je redek pojav v občini Ajdovščina zaradi zelo dobre prevetrenosti Vipavske doline.

3.1.2.2 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda

Kazalca stanja okolja v zvezi s podnebjem, ki sta relevantna za predmetno okoljsko poročilo, sta:

- izpusti toplogrednih plinov.

Izpusti toplogrednih plinov v občini. Podatki o izpustu toplogrednih plinov, ki bi veljali za občino Ajdovščina, ne obstajajo, Iz publikacije »Kazalci okolja 2005, MOP-ARSO, Ljubljana 2006«, pri čemer pa upoštevamo tudi podatke, ki izhajajo iz Statističnega urada RS, je v letu 2005 tako znašal skupni izpust toplogrednih plinov v Sloveniji 20284 CO₂. Kljub temu, da se skupni izpusti plinov v primerjavi z izhodiščnim letom niso dosti spremenili, se je precej spremenila porazdelitev po sektorjih. Najbolj, za več kakor 100 %, so se povečali zaradi prometa.

Ker kazalec izpusti toplogrednih plinov ne omogoča ustreznega vrednotenja zastavljenih okoljskih ciljev, smo izbrali posreden kazalec:

- prisotnost virov toplogrednih plinov v občini.

Prisotnost virov toplogrednih plinov v občini. Edini vir toplogrednih plinov v občini je cestni promet. Ker pa gre za magistralne prometne povezave, ki vodijo čez občino, ocenjevamo, da je ta vir pomemben.

3.1.3 Zrak (kakovost zraka)

3.1.3.1 Opredelitev območja kakovosti zraka

O kakovosti zraka v občini Ajdovščina ni natančnih podatkov, saj ni merilnih postaj, pa tudi mobilne merilne postaje se ne uporabljajo v take namene. Izjemi sta v primeru postaje na Kovku nad Vipavsko dolino, kjer pa se meri edinole le ozon, in na Slap pri Vipavi (že izven občine), kjer se merijo, so le NO₂, SO₂ in C₆H₆. Najbližje merilne naprave, ki merijo več parametrov, so nameščene v Novi Gorici, kjer pa zaradi drugačne lokalne klime rezultati onesnaženosti zraka ne pridejo v poštev za občino Ajdovščina.

3.1.3.2 Opis obstoječih virov onesnaževanja zraka

Največ industrije je skoncentrirane v mestu Ajdovščina (Fructal – emisije vodne pare, Mlinotest – kurilne naprave in odpraševanje), vendar zaradi propada nekaterih večjih podjetij, ni več pomembnih virov emisije snovi v zrak. Čeprav je pomembno obrtno-industrijsko

območje tudi v somestju Gojače-Selo-Malovše-Batuje, pa tudi tam ni intenzivne industrijske dejavnosti (predvsem so v industrijskih conah v somestju obrtni objekti in manjši industrijski obrati), ki bi zato povzročala večjo onesnaženost okolja z emisijami snovi v zrak. V večjih naseljih so največje emisije plinov iz kurišč pozimi. Razlog je prepočasen in nestimulativen prehod na ekološko bolj sprejemljive obnovljive vire. Neizkoriščeni so zelo veliki energetski potenciali biomase in sončne energije.

Onesnaževalec zraka v občini je tudi promet zaradi razvitega cestnega omrežja – hitra cesta H4 (odsek Vipava – Selo in odsek Selo – Vrtojba; regionalna cesta R2 (odsek Ajdovščina – Selo), medtem ko promet po ostalih državnih cestah ne igra kakšne pomembne vloge. Cesta R2 (odsek Ajdovščina – Selo) je obremenjena predvsem z lokalnim prometom kot zbirna cesta za številne vasi, pri čemer veliko večino predstavljajo osebna vozila.

3.1.3.3 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda

Kazalec stanja okolja v zvezi s podnebjem, ki je relevanten za predmetno okoljsko poročilo, je:

- stopnja onesnaženosti zraka.

Stopnja onesnaženosti zraka. Zaradi odsotnosti lokalnih meritev onesnaženosti zraka, kazalec baziramo na podlagi splošnih podatkov. Na podlagi Sklepa o določitvi območij in stopnji onesnaženosti zaradi žveplovega dioksida, dušikovih oksidov, delcev, svinca, benzena, ogljikovega monoksida in ozona v zunanjem zraku (Ur. l. RS, št. 72/03) se Občina Ajdovščina nahaja glede onesnaženosti zraka v območju SI4 – območje Goriške statistične regije (SI4 je območje, ki je pod vplivom sredozemskega podnebja). Prevetrenost je boljša kot v notranjosti države; velikih virov onesnaževanja v območju ni, nekaj industrije je le v urbanih področjih; območje meji na Padsko nižino, ki je velik vir onesnaženja zraka, zato je seveda to območje bolj občutljivo na čezmejni transport onesnaženega zraka.

Občina spada glede na Uredbo o ukrepih za ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 52/02, 41/04-ZVO-1, 9/11) v II. stopnjo onesnaženosti zraka za poselitveno območje ali območje, na katerem je raven onesnaženosti ene ali več snovi višja od predpisane mejne vrednosti in nižja od vsote mejne vrednosti in vrednosti sprejemljivega preseganja (tabela 3).

Tabela 3: Raven koncentracij onesnaževal na območju onesnaženosti SI4

Oznaka območja	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Pb	CO	Benzen	Ozon
SI4	5	2	2	5	5	5	1

- 1.....presežena mejna vrednost ali vsota mejnih vrednosti in dopustnega odstopanja oziroma ciljna vrednost, če gre za ozon;
- 2.....koncentracija med mejno vrednostjo in dopustnim odstopanjem;
- 5.....pod spodnjim pragom ocenjevanja

Kazalec stopnje onesnaženosti zraka je presplošen kazalec, ki ne odraža dobro razmer v občini, in s tem ne omogoča ustreznega vrednotenja zastavljenih okoljskih ciljev. Zato smo izbrali naslednje posredne kazalce: povprečen letni dnevni promet (PLDP); delež objektov,

priključenih na plin; delež rabe obnovljivih virov energije OVE; prisotnost konfliktnih območij NRP za stanovanjska območja SS in industrijo I.

Povprečni letni dnevni promet (PLDP). Občina Ajdovščina predstavlja kar izrazito tranzitno območje glede cestnega prometa. Po eni strani gre za ceste povezave vzhod-zahod, po drugi pa za sever-jug, čeprav je daleč najbolj razvita povezava vzhod-zahod (tabela 4). Skozi občino tako vodijo hitra cesta H4 Razdrto – Nova Gorica kot edina mednarodna tranzitna prometnica, čeprav glavna tranzitnega prometa vodi po avtocesti preko Fernetičev v sežanski občini. V nadaljevanju podajamo prikaz prometne obremenitve v občini Ajdovščina po državnih cestah (po občinskih cestah tega ni) v letu 2011 (vir: »Podatki DRSC iz leta 2011«) v tabeli 4 kot prikaz nekega razmerja med posameznimi cestami v omrežju. Iz tega je tudi razvidno razmerje med povezavama vzhod – zahod in sever – jug. Slednja povezava ni v celoti uresničena.

Tabela 4: PLDP v letu 2009 po državnih cestah v občini Ajdovščina

Prometni odsek	Št. vseh vozil	Motorji	Osebn vozila	Avtobus i	Lahko tov. vozilo 3,5t	Srednje tov. vozilo 3,5-7t	Težko tov. vozilo nad 7t	Tov. s priklopn ikom	Vlačilci
HC Vipava- Ajdovščina	10.516	26	7.660	38	986	221	173	347	1.065
R2 AJDOVŠČINA obvoznica	4.288	10	3.551	4	336	77	64	47	199
R2 Ajdovščina-Selo	13.677	23	10.000	35	1.362	266	153	253	1.585
HC Selo- Vogrsko	13.406	23	9.824	36	1.295	253	139	252	1.584
R2 Vipava- Ajdovščina	6.084	112	5.528	37	253	82	55	7	10
R2 Dornberk - Selo	1.817	27	1.588	9	106	40	37	4	6
R2 Col-Ajdovščina	2.722	48	2.373	7	151	41	46	30	26

V nadaljevanju podajamo trend kazalcev za nekatere najbolj obrmenjene odseke državnih cest v občini in trend povezave sever – jug (R2: Col – Ajdovščina) (tabela 5).

Tabela 5: Trend gibanja PLDP na državni cesti H4 (odsek Ajdovščina – Selo in Selo-Vogrsko) in po državni cesti Col-Ajdovščina (povezava sever-jug) v obdobju 2009 – 2011 (vir: DRSC)

Leto	PLDP				
	Motorji	Osebn vozila	Avtobusi	Tovornjaki	
HC	Odsek: Vipava - Ajdovščina				
2009	12.415	22	9.558	31	2.804
2010	13.295	20	9.773	34	3.468
2011	13.677	23	10.000	35	3.619
R2	Odsek: Ajdovščina – Selo				
2009	6.788	95	6.252	49	392
2010	7.089	87	6.529	46	427
2011	7.157	96	6.550	46	465

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 5: Trend gibanja PLDP na državni cesti H4 (odsek Ajdovščina –Selo in Selo-Vogrsko) in po državni cesti Col-Ajdovščina (povezava sever-jug) v obdobju 2009 – 2011 (vir: DRSC) – nadaljevanje

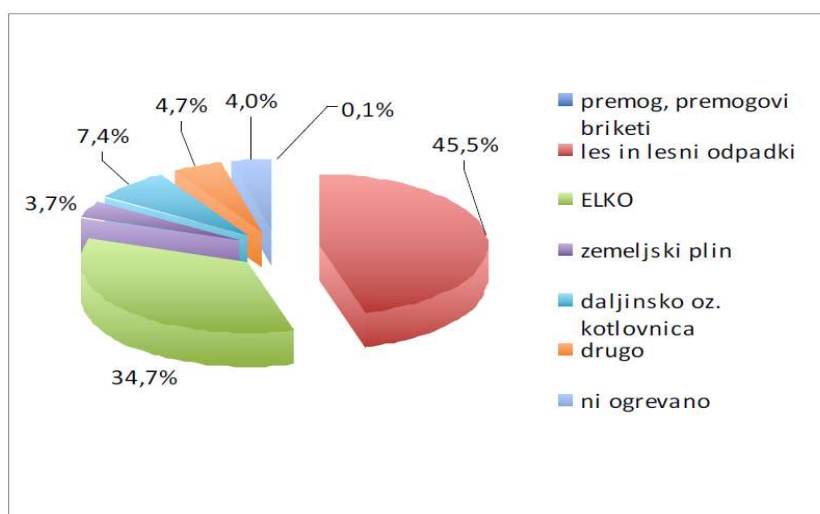
Leto	PLDP				
		Motorji	Osebna vozila	Avtobusi	Tovornjaki
R2	Odsek: Col – Ajdovščina				
2009	2.926	51	2.546	7	322
2010	2.725	43	2.372	7	303
2011	2.722	48	2.373	7	294

V občini Ajdovščina ni pomembnih cest ne železnic, ki bi potekale skozi naselja. Tranzitni promet se izključno vodi po hitri cesti H4, ki ne poteka slozi naselja. Ker je tranzitni promet preusmerjen na hitro cesto, poteka po ostalih državnih cestah kvečjemu le lokalni promet skozi naselja.

Delež rabe obnovljivih virov energije OVE. Po podatkih iz energetskega koncepta občine je delež rabe obnovljivih virov energije, ki ga edino predstavlja lesna biomasa v občini, znaten, drugi OVE pa niso razviti. V tabeli 6 in na sliki 3 je prikazano število stanovanj po glavnem viru ogrevanja v občini (vir: »Lokalni energetskega koncept občine Ajdovščina, Golea 2013«). Podobno je število uporabnikov majhno tudi v industriji. Trend seveda kaže na zmanjšanje porabe lesne biomase na ručun plinifikacije, čeprav se v zadnjem času vse več ljudi odloča za lesno biomaso.

Tabela 6: Število stanovanj po glavnem viru ogrevanja v občini Ajdovščina (vir: Golea)

Premog, premogovi briketi	Les in lesni odpadki	ELKO	Zemeljski plin	Daljinsko oz. kotlovnica	Drugo	Ni ogrevano	Skupaj
5	2.950	2.245	239	477	306	256	6.478
0,1%	45,5 %	34,7 %	3,7 %	7,4 %	4,7 %	4,0 %	100%

Slika 3: Delež porabe energije za ogrevanje po vrsti energenta v občini Ajdovščina (vir: Golea)

Delež objektov, priključenih na plin. Po podatkih iz energetskega koncepta občine le 3,7% stanovanj v občini uporablja plin (tabela 18), kar pa je zanemarljivo, saj to predstavlja le majhen delež prebivalcev občine. Prav tako je majhen tudi delež javnih stavb v občini, ki so priključene na plin – 34,7% (vir: »Lokalni energetskega koncept občine Ajdovščina, Golea 2013«). Med večjimi industrijskimi porabniki plina v občini večji del uporablja zemeljski plin. Plinovodno omrežje je razvito samo v mestu Ajdovščini, ki pa predstavlja le tretjino vseh prebivalcev občine. Iz vsega tega sledi, da večinoma prevladujejo tradicionalni viri ogrevanja (zlasti kurilno olje – glej tabelo 6), razen lesne biomase.

Prisotnost konfliktnih območij (NRP) za stanovanjska območja SS in industrijo I. V občini Ajdovščina je kar nekaj industrijskih območij, vendar največja območja niso v kakšnem stiku s stanovanjskimi območji. Če že so, pa gre za območja, ki so skoraj v celoti pozidana z industrijskimi objekti (območja za industrijo, kjer je prisotna tradicionalna ajdovska industrij – npr. Mlinotest, Fructal, Primorje). V obstoječem stanju gre tako za stike, kjer so na območjih že prisotni objekti, tako da skoraj ni mogoče umestiti nove industrije. V obstoječem stanju gre tudi za veliko število območij, ki so namenjena za industrijo, vendar pa so to območja, ki večinoma še niso pozidana z objekti (zlasti na območju Ajdovščine). Tukaj spadajo predvsem konurbacija Malovše-Gojače-Batuje in območja za industrijo, ki se nahajajo na Z in JZ strani mesta Ajdovščine kot pomembnega gospodarskega središča v občini.

Neposredni stiki stanovanjskih in industrijskih območij v obstoječem stanju zajemajo le stike s podeželskimi naselji (SK), medtem ko takih stikov s čistimi stanovanjskimi območji (SS) razen v enem primeru ne zasledimo. Teh stikov ni veliko. V nadaljevnju podajamo pregled skozi industrijska območja (t. i. gospodarske cone v občini) in opis njihove stičnosti v obstoječem stanju hkrati s podatki o zasedenosti posameznih con (tabela 7) – vir: »Strategija prostorskega razvoja občine Ajdovščina, Studio 3 d.o.o. Ajdovščina 2005«.

Tabela 7: Industrijska območja v občini Ajdovščina in njihova bližina z naselji (stiki z naselji)

Gospodarska cona	Vrsta cone	Površina cone m ²	Zaseden. m ²	Stiki	Opomba
Gospodarska cona 1: Fructal, Tekstina, Ika...	industrijska	162968	30020	Ni stikov s stanovanjskimi območji SS	
Gospodarska cona 2: Mlinotest, Primorje...	industrijska	150117	5137	Ni stikov s stanovanjskimi območji SS	
Gospodarska cona 3: Lipa	industrijska	86011	2440	Stika s stanovanjskimi območji SS na jugu in vzhodu.	V opuščanju in v spremembo namembnosti
Gospodarska cona 4: Šturje	industrijska	106212	0	Stik s stanovanjskim območjem SS na severovzhodu.	Vendar v planu prikazana kot namenska raba CU ui CD.
Gospodarska cona 5: Servisna cona Ajdovščina	obrtna	34038	20419	Stik s stanovanjskim območjem SS na vzhodu	
Gospodarska cona 6: Obrtna cona III Ajdovščina	obrtna	36068	8132	Ni stikov s stanovanjskimi območji SS	
Gospodarska cona 7: Na gmajni	obrtna	42517	13811	Ni stikov s stanovanjskimi območji SS	
Gospodarska cona 8: Pod letališčem	poslovna	14163	37458	Ni stikov s SS	

Tabela 7: Industrijska območja v občini Ajdovščina in njihova bližina z naselji (stiki z naselji) – nadaljevanje

Gospodarska cona	Vrsta cone	Površina cone m ²	Zased. m ²	Stiki	Opomba
Gospodarska cona 9: V Talih	poslovna	43779	43779	Ni stikov s stanovanjskimi območji SS	
Gospodarska cona 10: V Mircah	Industrijska	110048	94787	Ni stikov s stanovanjskimi območji SS	
Gospodarska cona 11: Pod železnico	poslovna	87066	87066	Ni stikov s stanovanjskimi območji SS	
Gospodarska cona 12: Pod obvoznico I	servisna	31468	25392	Ni stikov s stanovanjskimi območji SS	
Gospodarska cona 13: Pod obvoznico II	poslovna	24124	23327	Ni stikov s stanovanjskimi območji SS	
Gospodarska cona 14: Gojače	poslovno obrtna	171879	119864	Ni stikov s stanovanjskimi območji SS	
Gospodarska cona 15: Črniče	mešana	10793	31961	Ni stikov s stanovanjskimi območji SS	
Gospodarska cona 16: Mlake	mešana	66335	39191	Ni stikov s stanovanjskimi območji SS	
Gospodarska cona 17: Pod Batujami	proizvodna	78726	34017	Ni stikov s stanovanjskimi območji SS	
Gospodarska cona 18: V Lokavcu	poslovno obrtna	56998	9863	Ni stikov s stanovanjskimi območji SS	

V preteklosti je prihajalo do večanja števila industrijskih con in s tem do možnosti konfliktov (stikov) s stanovanjskimi območji. Veliko je že obstoječih con, ki se ohranjajo, vendar je že pred leti prišlo do opuščanja take cone danes že bivše tovarne pohištva Lipa. Od prvotno načrtovanih velikih širitve con je pripravljalec plana precej zmanjšal razširitve vsaj nekaterih, kar pomeni, da je površin več kot dovolj, če pomislimo na pretežno nezasedenost takih con, ki se pojavlja predvsem v mestu Ajdovščina. Nadalje je v nekaterih primerih (Ajdovščina) v zadnjih letih prišlo do krčenja same industrije. V končni fazi je zaradi vsega opisanega prišlo tudi do zmanjšanja možnih konfliktnih območij s stanovanjskimi naselji, kar je pozitiven trend k zmanjšanju obremenjenosti okolja v zvezi z zrakom.

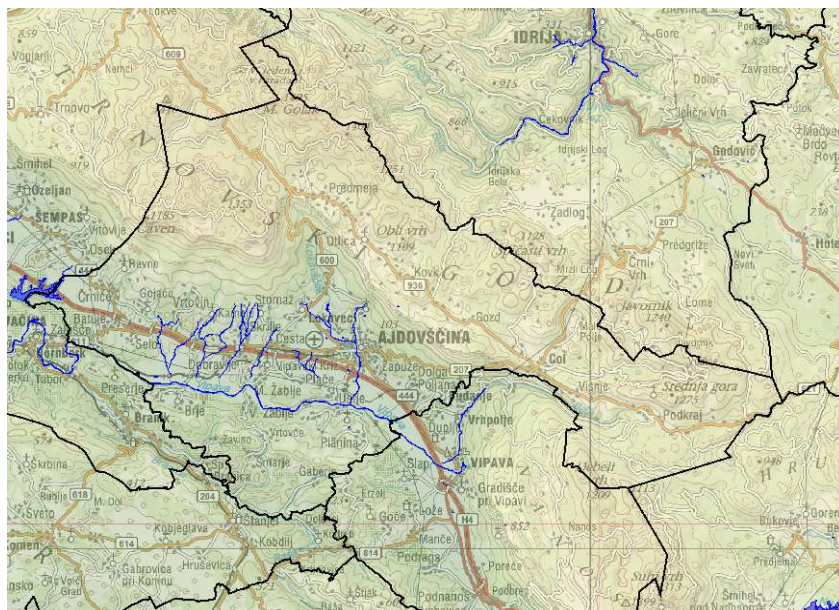
3.1.4 Vode (površinske vode)

3.1.4.1 Hidrografija

Flišna tla dolinskega dna pogojujejo veliko gostoto površinskih voda. Flišna pobočja odvajajo zaledne vode in lokalne vire. Obsežna kraška območja Gore in Čavna ne omogočajo pojava površinskih voda. Največji in najdaljši vodotok v občini je Vipava, ki ima številne pritoke, izmed katerih je največji Hubelj, ki teče tudi skozi občinsko središče (slika 4).

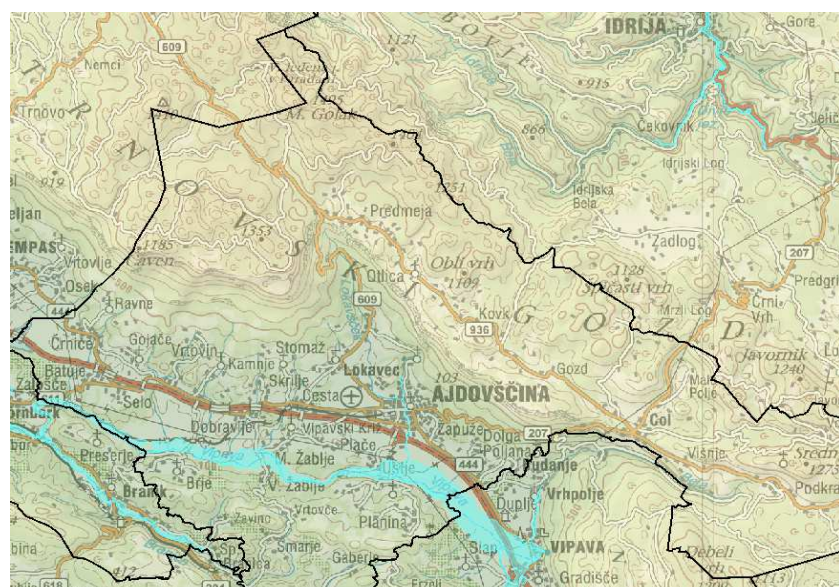
Pomembna vodotoka, ki v celoti tečeta skozi občino sta Hubelj in Lokavšček. Hubelj je 5 km dolg desni in najbolj vodnat pritok Vipave v srednjem delu Vipavske doline. Leži v dnu izrazite, nizke in globoke strukturne depresije v narivni ploskvi Trnovskega pokrova. Najvišji izviri so na vzhodni strani, proti zahodu pa njihove višine stalno padajo. Večina teh izvirov je občasnih. Lokavšček je desni pritok Hublja, izvira pa v šibkih izvirih v Mačjem kotu pod Predmejo. Več vode dobi sicer niže Pri koritu, najmočnejši izviri pa so Pod Skukom ob isti cesti in na lokaciji Sreberije. Izviri ležijo ob narivnici zgornjetriasnega dolomita na eocenski fliš. Reka Vipava, tako kot tudi njeni glavni pritoki Hubelj, imata kraške izvire, vendar pa v občini Ajdovščina. Vipava teče skozi občino Ajdovščina le na njenem južnem delu. Ostali

vodotoki so razni potoki, ki pa so vsi desni pritoki reke Vipave, razen Branice, ki je manjša mejna reka z občino Komen. Izviri se pojavljajo v okoli 70 m širokem pasu na nadmorski višini od 250 m.

Slika 4: Hidrografija v občini Ajdovščina (vir: ARSO)

Poleg površinskih vodotokov pa Občina Ajdovščina obsega tudi del zadrževalnika Vogršček na skrajni zahodni občinski meji z občino Nova Gorica, ki služi za potrebe namakanja kmetijskih površin. Celotna akumulacija ima površino 0,82 km², od tega odpade na občino Ajdovščina le manjši del. Zadrževalnik je nastal z umetno zaježitvijo potoka Vogršček, hrani pa vodo za namakanje kmetijskih površin v spodnjem delu Vipavske doline. Zadrževalnik je nepravilne oblike, dolg približno 2 km in širok od 200 do 300 m. Volumen zadrževalnika Vogršček znaša 8,5 mio m³, vendar na občino Ajdovščina odpade le manjši del.

Slika 5: Opozorilna karta katastrofalnih poplav za Občino Ajdovščina (vir: ARSO)

V zvezi s površinskimi vodami pa so tudi poplave. Na sliki 5 je prikazano poplavno območje reke Vipave in pritoka Hubelj v primeru katastrofalnih poplav glede na podatke ARSO.

3.1.4.2 Opis obstoječih virov onesnaževanja voda

Glavni povzročitelji emisij snovi vode so skoncentrirani predvsem v mestu Ajdovščina, kje je tudi največ industrije. Vendar pa se industrijska odpadna voda deloma prečisti na industrijskih čistilnih napravah, nato pa se skupaj s komunalno odpadno vodo odvaja na Centralno čistilno napravo Ajdovščina (CCN Ajdovščina), ki je bila projektirana in izvedena kot mehansko-biološka čistilna naprava in to samo za čiščenje ogljikovih spojin. Kasneje je prišlo do rekonstrukcije čistilne naprave, tako da znaša sedanja zmogljivost 50000 PE. Iztokov v vodotoku Hubelj tako neposredno iz industrije ni. Glede na dokument »Letno poročilo KSD Ajdovščina za leto 2007, KSD d.o.o., Ajdovščina 2008«) imata največji delež industrijskih odpadnih vod Fructal s 40,2 % in Tekstina z 18,5 % deležem v prodani količini vode. Odpadne vode Tekstine so močno obarvane in občasno povzročajo obarvanost iztoka iz čistilne naprave nad dovoljenim normativom, zato mora Tekstina v skladu z veljavno zakonodajo svoje odpadne vode razbarvati do vrednosti, ki so določene z normativom obarvanosti. Na vodotoku Vipava, ki tudi deloma teče skozi občino Ajdovščina pa virov onesnaženosti vode iz industrije ni, razen seveda industrijskih odpadnih vod iz somestja Selo-Gojače-Malovše-Batuje, ki imajo deloma odtok preko pritokov v Vipavo deloma pa se prečistijo na industrijskih čistilnih napravah. Komunalne odpadne vode se prečistijo na že omenjeni CCN Ajdovščina, vendar ne vse iz občine. Del odpadnih vod se čisti tudi na lokalnih čistilnih napravah v Dobravljah, Gojačah, Colu in Velikih žabljah

Drugi vir onenaževanja površinskih voda je intenzivno kmetijstvo v ravninskem delu občine, kjer so bile izvedene agromelioracije. Onenaževanje površinskih vodotokov nastaja zaradi padavinske vode, ki izpira kmetijske površine. Pri tem s sabo nosi ostanke sredstev za varstvo rastlin in hranilne snovi (dušik, nitrati ipd.), ki izhajajo iz gnojenja polj in njiv.

3.1.4.3 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda

Kazalci stanja okolja v zvezi z vodami, ki sta relevantni za predmetno okoljsko poročilo, so naslednji:

- kakovost vodotokov in stoječih voda;
- morfološke obremenitve vodotokov;
- obseg antropogenih elementov stoječih voda;
- posegi na poplavna območja.

Kakovost vodotokov in stoječih voda. Glede na Uredbo o stanju površinskih voda (Ur. l. RS, št. 14/09, 98/10, 96/13) delimo površinske vodotoke na dobro in slabo ekološko in kemijsko stanje. Kakovost površinskih vodotokov je podana le za Hubelj in Vipavo, ki sta razvrščena v dobro kemijsko stanje – vir: »Ocena stanja rek v Sloveniji v letih 2009 in 2010, MOP_ARSO, Ljubljana 2012«. Trend kaže na nadaljevanje dobrega stanja obeh vodotokov.

Poleg tega so znani še podatki o kemijskem stanju manjših vodotokov v občini Ajdovščina na podlagi meritev, ki jih je izvedel Zavod za zdravstveno varstvo Nova Gorica. Čeprav ne gre za uradne podatke MOP-ARSO, pa jih vseeno navajamo iz dokumenta »Kakovost površinskih vodotokov v Goriški statistični regiji, ZZV Nova Gorica, Nova Gorica 2007«, saj le tako dobimo vpogled v kemijsko stanje pritokov Vipave, ki tečejo skozi/mimo naselij (tabela 8). Za vodotoke v občini je bilo kemijsko stanje ocenjeno kot dobro.

Tabela 8: Kemijsko stanje nekaterih manjših vodotokov v občini Ajdovščina (vir: »Kakovost površinskih vodotokov v Goriški statistični regiji, Zavod za zdravstveno varstvo Nova Gorica, Nova Gorica 2007«)

Vodotok	Kemijsko stanje
Puščavec pod vasjo Dolga poljana	DOBRO
Puščavec pod deponijo	DOBRO
Jovšček v vasi Ustje	DOBRO
Skrivšek v vasi Dobravlje	DOBRO
Vrtovinšček v vasi Vrtovin	DOBRO

Vodotoke pa lahko razvrstimo (po starem sicer, vendar je taka razvrstitev še zmeraj praktična) tudi na podlagi biološke in kemijske ocene v kakovostne razrede na osnovi dveh bioloških elementov kakovosti: bentoških nevretenčarjev in fitobentosa, kot saprobnega indeksa – vir: »Monitoring kakovosti površinskih vodotokov v Sloveniji v letu 2005«, MOP-ARSO«. Kakovost Hublja in Vipave je tako ocenjena na 1. in 1-2. kakovostni razred.

Za zadrževalnik Vogršček je značilno dobro kemijsko stanje, vendar pa ne dosega dobrega ekološkega stanja (vir: »Ocena stanja jezer v Sloveniji v letu 2011, MOP_ARSO, Ljubljana 2012«) glede na Uredbo o stanju površinskih voda (Ur. l. RS, št. 14/09, 98/10, 96/13). Trend kaže (viri: »Kakovost jezer v letu 2009, MOP_ARSO, Ljubljana 2010«, »Kakovost jezer v Sloveniji 2010 MOP_ARSO, Ljubljana 2011« in »Ocena stanja jezer v Sloveniji v letu 2011, MOP_ARSO, Ljubljana 2012«), da je kemijsko stanje zadrževalnika v letih 2009-2011 vseskozi dobro, metem ko glede ekološkega stanja v letu 2009 ugotavljamo, da ne dosega dobrega stanja, kar se nadaljuje tudi v leto 2011. Trend kaže isto tendenco tudi v prihodnje.

Kazalec kakovost vodotokov in stoječih voda ne omogoča ustreznega vrednotenja zastavljenih okoljskih ciljev. Zato smo izbrali posredne kazalce: delež stavb, priključenih na čistilne naprave; kapacitete čistilnih naprav in učinkovitost čiščenja.

Delež stavb, priključenih na čistilne naprave. Po podatkih KSD Ajdovščina so v tabeli 9 prikazani deleži priključenosti hiš na čistilne naprave.

Tabela 9: Delež priključenosti na čistilne naprave v občini Ajdovščina (vir: KSD Ajdovščina)

ČN	Naselje	Št. hiš priključenih Na ČN	Delež priključenosti hiš na ČN %
Ajdovščina	Ajdovščina	1220	85
	Ustje	105	84
	Dolenje	37	90
	Dolga poljana	95	81
Col	Col	140	84
Gojače	OC Gojače	9	10
Velike žablje	Velike Žablje	25	20

Delež stavb, priključenih na čistilne naprave, je v nekaterih primerih izredno majhen, kar pomeni, da je treba pristopiti k gradnji novih čistilnih naprav. Na čistilne naprave je

priključena tudi industrija, vendar pa ne povsod. Nekateri obrati imajo tudi lastne industrijske čistilne naprave. Čistilna naprava v mestu Ajdovščini je bila zgrajena leta 1981, vendar je bo rekonstrukcije prišlo šele leta 2005. Prvič je bila zgrajena za 50.000 PE, vendar je bila takrat preobremenjena. Po rekonstrukciji je ostalo le 42.000 PE, odpravljen pa je bilo ozko grlo (biloško čiščenje), tako da današnja kapaciteta zadostuje tudi za priključitev novih stavb. Enako zadostuje tudi kapaciteta ostalih čistilnih naprav v občini, razen ČN Dobravlje, ki je bila zgrajena le za osnovno šolo.

Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode je izvedbeni akt, s katerim so določena območja poselitve, za katera je v predpisanih rokih obvezno zagotoviti odvajanje komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo in ustrezno čiščenje na komunalni čistilni napravi. V njem so določena tudi območja poselitve, kjer je v predpisanih rokih potrebno zagotoviti ustrezno odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode (roka do 2015 oz. 2017). Iz programa je razvidno, da je treba večjemu delu naselij v občini zagotoviti ustrezne kanalizacijske sisteme (ciljna vrednost je najmanj 95% obremenitve), ki bodo vezani na čistilne naprave (tabela 10).

Tabela 10: Območja poselitve z obremenjenostjo PE

ID	Aglomeracija	PE (obremenitev z odpadno vodo)	Obrmenjenost	
1334	ŽAPUŽE	8.182	med 2.000 PE in 15.000 PE	
1352	CESTA	645	med 50 in 2000 PE	
1321	BUDANJE	593		
1282	USTJE	437		
1298	VELIKE ŽABLJE	419		
1365	AJDOVŠČINA	372		
1435	POD KRAJ	348		
1360	DOLGA POLJANA	311		
1364	LOKAVEC	82		
1349	LOKAVEC	946		Med 900 PE in 2000 PE
1409	COL	612		med 450 PE in 900 PE
1276	MALE ŽABLJE	562		
1324	SELO	515		
1332	ČRNIČE	510		
1339	DOBRA VLJE	476		
1345	VRTOVI N	447	Med 50 PE in 450 PE	
1309	BUDANJE	415		
1337	SKRILJE	377		
1326	BATUJE	373		
1323	MALOVŠE	369		
1335	LOKAVEC	317		
1354	STOMAŽ	312		
1315	PLANINA	302		
1348	PLAČE	260		
1342	KAMNJE	244		
1344	VRTOVI N	243		
1283	GABERJE	215		
1287	BRJE	204		
1297	ŠMARJE	178		
1292	TEVČE	177		
1410	ŽAGOLIČ	135		
1295	VRTOVČE	125		
1431	VIŠNJE	124		
1284	ZAVINO	112		
1313	PLANINA	92		
1314	DOLENJE	92		
1331	RAVNE	92		
1317	PLANINA	86		
1351	VIPAJSKI KRIŽ	82		
1312	DOLGA POLJANA	78		
1286	BRJE	69		
30059	DOBRA VLJE	60		

Kapacitete čistilnih naprav in učinkovitost čiščenja. V občini se nahajajo naslednje čistilne naprave: ČČN Ajdovščina, ČN Dobravlje, ČN Col, ČN Velike Žablje in ČN Gojače. V tabeli 11 so prikazane kapacitete čiščenja in učinkovitost čiščenja teh čistilnih naprav. Če primerjamo vrednosti kapacitete današnje ČČN Ajdovščina in zahteve iz operativnega programa, potem vidimo, da ta kapaciteta zadošča tudi za priključitev planiranih objektov v naseljih, saj se naselja le zmerno širijo.

Tabela 11: Kapacitete ČN (vir: KSD Ajdovščina)

ČN	Kapaciteta v PE	Rezultati - ZZV monitoring izveden v l.	Učinek čišč. na KPK v %
ČČN AJDOVŠČINA	42.000	2012	95,7
ČN DOBRAVLJE - OŠ	200	2011	98,0
ČN GOJAČE	400	2012	91,3
ČN VELIKE ŽABLJE	400	2012	92,9
ČN COL	800	2012	52,4

Učinkovitost čiščenja je podana glede na posamezne ČN v občini v upravljanju KSD Ajdovščina (vir: »Letno poročilo KSD d.o.o. Ajdovščina za leto 2012)« in je prikazana v spodnjih vrsticah.

ČČN Ajdovščina. Na ČČN Ajdovščina dotekajo po ločenih in mešanih kanalizacijskih sistemih komunalne odpadne vode naselja Ajdovščina, Dolga Poljana, Budanje, Dolenje, Ustje in Lokavec, industrijske odpadne vode ter velike količine meteornih odpadnih vod v območjih z mešanim kanalizacijskim sistemom kot tudi velike količine tujih vod zaradi nevodotesnega kanalizacijskega omrežja. Rezultati analiz vzorcev iztoka kažejo, da naprava dobro obratuje, vrednosti parametrov so pod normativi. Obremenitev čistilne naprave se je v letu 2012 gibala od 1.331 do 76.032 PE. Vrednosti nad 6.800 PE so posledica nihanja količinskih in organskih obremenitev odpadnih vod industrije. Nizke obremenitve pa so posledica prisotnosti velikih količin meteornih in tujih voda, ki dotekajo po kanalizacijskih sistemih na čistilno napravo. Iz vseh novo priključenih kanalizacijskih sistemov – ločen sistem gradnje (Dolenje, Ustje, Lokavec, Budanje) dotekajo v deževju popolnoma razredčene odpadne vode (KPK dotoka teh vod je pod normativom za iztok iz čistilnih naprav), kar kaže nujnost spremembe izvajanja nadzora priključevanja ter uvedbo sankcij v primeru ugotovljenih nepravilnosti.

ČN OŠ Dobravlje. Rezultati analiz vzorcev dotoka in iztoka iz čistilne naprave kažejo, da naprava dobro obratuje, rezultati analiz parametrov so pod zakonskimi normativi, kar je seveda pozitivno.

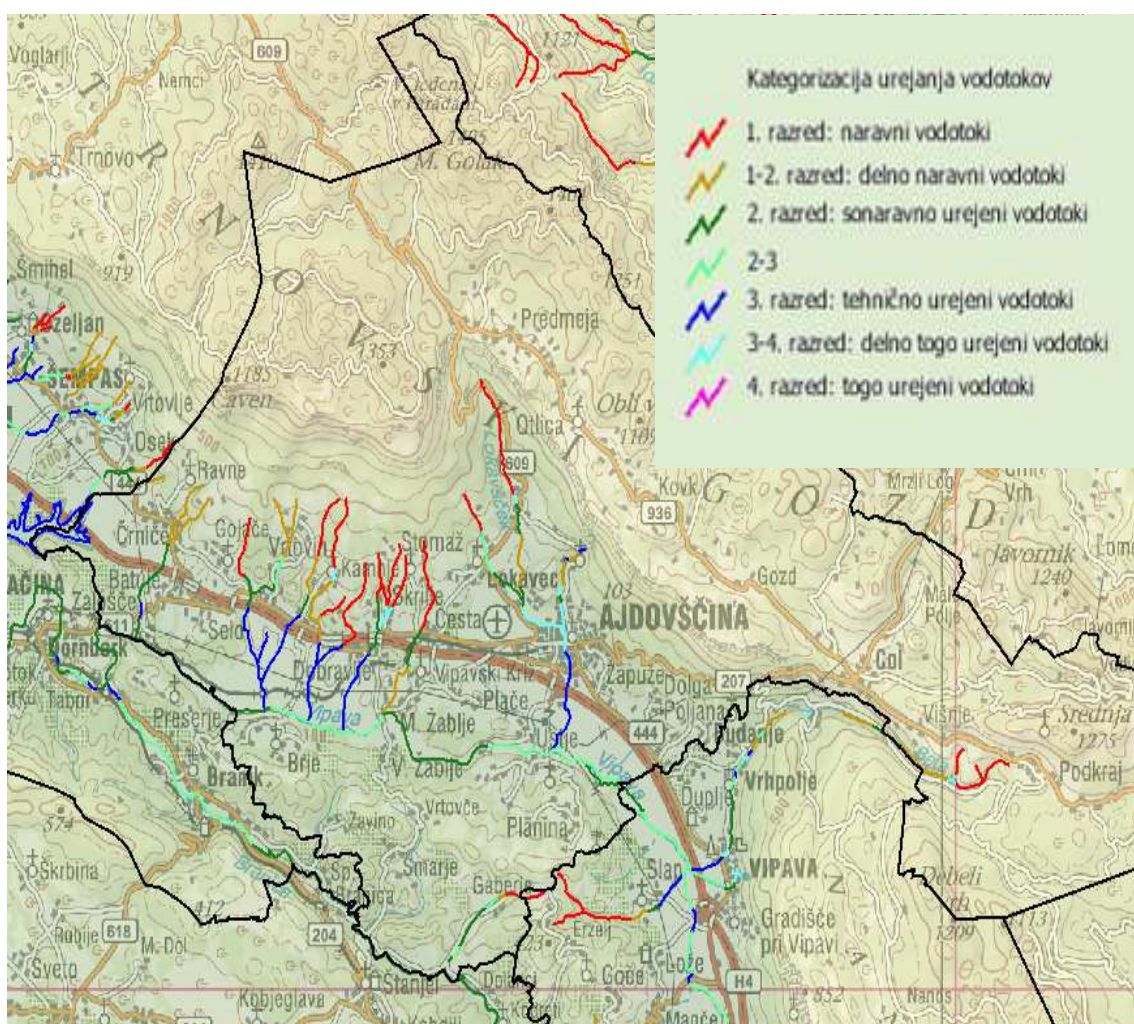
ČN Col. Zaradi čezmernega obremenjevanja okolja, ki ga naprava povzroča zaradi nedoseganja normativov je seveda nujen čimprejšnji pristop k rekonstrukciji oziroma sanaciji čistilne naprave.

ČN Gojače. Na ČN je priključeno le pet uporabnikov Rezultati analiz parametrov so pod normativi.

ČN Velike Žablje. Na čistilno napravo je priklopljen le del prebivalcev naselja. Glede na to, da je obstoječ sistem mešanega tipa na ČN ob deževju doteka velika količina razredčenih odpadnih vod, ki hidravlično preobremenjujejo napravo.

Iz tega tudi sklepamo, da je bil trend v nekaterih primerih tudi v preteklih letih precej negativen.

Morfološke obremenitve vodotokov. Glede na oceno stanja morfoloških obremenitev (hidromorfoloških elementov) pa lahko po kakovosti (sicer v tem primeru ne gre za kakovost, opredeljeno zgoraj, pa vseeno tudi v tem primeru lahko govorimo o kakovosti) površinske vodotoke razdelimo v 7 različnih razredov (slika 6). Iz slike je razvidno, da so vodotoki v svojem južnem delu v razredu 3, v severnem pa zlasti v razredih 1 in 2. Vipava kot največji vodotok v občini pa spada v razred 3-4, kar pomeni delno togo urejen vodotok. Noben vodotok v občini ne spada med togo urejene vodotoke.

Slika 6: Kategorizacija urejanja vodotokov v občini Ajdovščina (vir: Atlas okolja)

Obseg antropogenih elementov stojećih voda. Kot morfološke obremenitve stojećih voda se lahko opredelijo antropogeni posegi na obalah jezer in zadrževalnikov po začasnem načrtu upravljanja voda. V občini Ajdovščina je takšen zadrževalnik le akumulacija Vogršček (vir:

»Začasni načrt upravljanja voda, MOP, Ljubljana 2007«) (tabela 12).

Tabela 12: Morfološko stanje zadrževalnika Vogršček (vir: »Začasni načrt upravljanja voda, MOP, Ljubljana 2007«)

Šifra VT	Ime vodnega telesa	Delež antropogenih posegov (%)				Morfološke obremenitve
		1	2	3	4	
		< 15 %	15-30 %	30-45 %	> 45 %	
SI64804VT	kMPVT zadrževalnik Vogršček	×				×

Posegi na poplavnih območjih. Kazalec lahko smiselno povzamemo iz »Strategije prostorskega razvoja Slovenije (Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije OdSPRS (Ur.l. RS, št. 76/04))«. Poplavno območje reke Vipave je precej obsežno poplavno območje, ki je po površini največje prav na Ajdovskem polju, kjer se navezuje na poplavna območja Hublja, ki pa niso obsežna, saj gre za ozke pasove. V obstoječem stanju le majhen del namenske rabe prostora sega v poplavna območja, še največja površina je v Batujah (industrijska cona Pod Batujami pri reki Vipavi.).

3.1.5 Tla

3.1.5.1 Pedološka zgradba tal

Tla v Vipavski dolini so razvrščena v dva oddelka: avtomorfna tla in hidromorfna tla. V oddelku avtomorfnih tal uvrščamo tla, ki so nastala pod vplivom padavinske vode, ki skozi profil tal prosto in brez daljšega zadrževanja gravitacijsko odteče. Taka tla so plitva, dobro prepustna in zračna, zato jih prizdeva suša. V oddelku hidromorfnih tal pa so uvrščena tla, v katerih padavinska voda zastaja ali je prisotna podtalnica (talna voda), včasih tudi do površine tal. V ravnem delu doline prevladujejo hidromorfne prsti, zlasti skupina obrečnih prsti in hipogleji. Obrečne prsti, ki so nastale na rečnih odkladninah, so mlade in zelo slabo razvite. V ozkih pasovih so razširjene ob reki Vipavi in pritokih ter na nekdanjih poplavnih ravninah. So zračne in prepustne ter imajo alkalno do nevtralno reakcijo. Hipogleji pa so zamočvirjene prsti z izraženimi oglejenimi horizonti, ki so se razvili na kvartarnih nanosih v osrednjem delu Vipavske doline med potokaoma Jovšček in Šumljak. Površinsko manj obsežna skupina hidromorfnih prsti so psevdogleji z zaplatami med Malimi Žabljami in Selom. To so površinsko oglojene prsti z veliko vlažnostjo, ki jo povzročata visoka gladina podtalnice. Na flišu so se razvile rodovitne rjave prsti, na položnejših pobočjih in na vznožjih gričev pa parapodzoli. Na skeletni apneniški podlagi, ki se pojavlja na pobočjih visokih kraških planot (Trnovski gozd, Hrušica), pa prevladuje rendzina. V letih 1980-1990 so se v dobršnem delu Vipavske doline (npr. Ajdovsko polje) intenzivni hidromelioracijski ukrepi, ki so avtohtone hidromorfne talne oblike spremenili v meliorirane talne oblike. Spremenila se je predvsem hidrologija tal in z njo tudi povezani raznorazni pedogenetski procesi.

Na visokih kraških planotah (Trnovski gozd, Hrušica) so se na krednih in jurskih apnencih razvile rahlo bazične in rjave pokarbonatne prsti in deloma še rendzine. Le na apnencih z roženci (npr. Golaki) so tudi bolj kisle prsti. Na slabše topni dolomitni podlagi je prst plitvejša in navadno bolj kislota kot na apnencu.

3.1.5.2 Geološka zgradba tal

Geološke razmer pomembno vplivajo na porazdelitev podzemne vode v prostoru. Na območju občine se nahajajo triasne karbonatne kamnine, terciarne flišne kamnine in kvartarni sedimenti. V nadaljevanju podajamo njihov pregledni opis.

Najstarejše kamnine obravnavanega območja predstavlja zgornji trias (norijski, retijski), ki se pojavlja na severnem in vzhodnem delu občine, na območju med Malim Modrasevcem na jugu ter sega proti severu do Petrovega hriba, večje strnjeno območje kamnin zgornjetriasne starosti pa se nahaja še na vzhodnem delu občine Ajdovščina, in sicer od Suhega vrha, preko Velikega kamna, Križne Gore, Golobovega vrha ter se konča zahodno od Črnega roba. Zgornji trias (norijski, retijski) zastopajo skladoviti dachsteinski apneneci s prehodi v dolomit ter skladovit glavni dolomit.

Kamnine spodnje jurske stopnje (spodnji in srednji lias), ki se pojavljajo v obliki mikritnega in oolitnega apnenca, apnenčeve breče in bituminoznega dolomita se nahajajo v pasu na severnem območju občine Ajdovščina. Pas zavzema območje med Malo goro, do Petrovega hriba, z manjšo prekinitvijo do Velikega Golaka in se nato vleče proti jugovzhodu preko Javorščka, Suhega vrha, mimo naselja Žagolič, in nadalje proti vzhodu preko Rizenberka do Široke doline. Podobno smer ima tudi naslednji litološki člen doggerske starosti, ki ga predstavljajo mikritni in oolitni apneneci ter bituminozni dolomit. Na zahodu se omenjen člen pričenja pri Kuclju, preko Velikega Črmenjaka ter nato proti vzhodu preko Mošančarskega hriba, Sinjega vrha do Kovka, kjer se usmeri proti vzhodu in se konča južno od Široke doline.

Na severozahodnem delu (območje Selovca, Suhega vrha, Praproti ter Malega Črmenjaka) ter na območju od Kališča, severno od naselja Predmeja, do Otlice in južneje preko pobočij Podrte gore in Reber se vleče grebenasti apnenec z ostanki koral, hidrozojev in morskih gob, ki pripada spodnjemu delu zgornje jure (spodnji kimmeridgijski-oxfordijski). Kamnine enake starosti se pojavljajo tudi na vzhodnem delu občine Ajdovščina, in sicer v ozkem pasu od naselja Zgornje Orešje pa do Dednega vrha. V enakem razponu se južneje od omenjenega člena nahaja menjavanje apnenec in dolomitov, ki spadajo v zgornji del zgornje jure.

Na vzhodnem delu občine Ajdovščina se nahajajo kamnine kredne starosti. Spodnja kreda je zastopana s členom beriasijske in barenijske stopnje in sicer v spodnjem delu menjavanje apnenca in dolomita, ki jima navzgor sledi mikritni apnenec. Južno od tega pasu se nahajajo mikritni skladoviti apneneci in bituminozni dolomiti spodnjekredne in zgornjekredne starosti. Na območju jugovzhodno od Cola proti Korenovemu vrhu in dalje od Vrhka proti naselju Mlake in severno proti Velikemu vrhu se nahajajo kamnine zgornjekredne starosti (turonij) v obliki rudistnih in mikritnih apnenec Sežanske formacije.

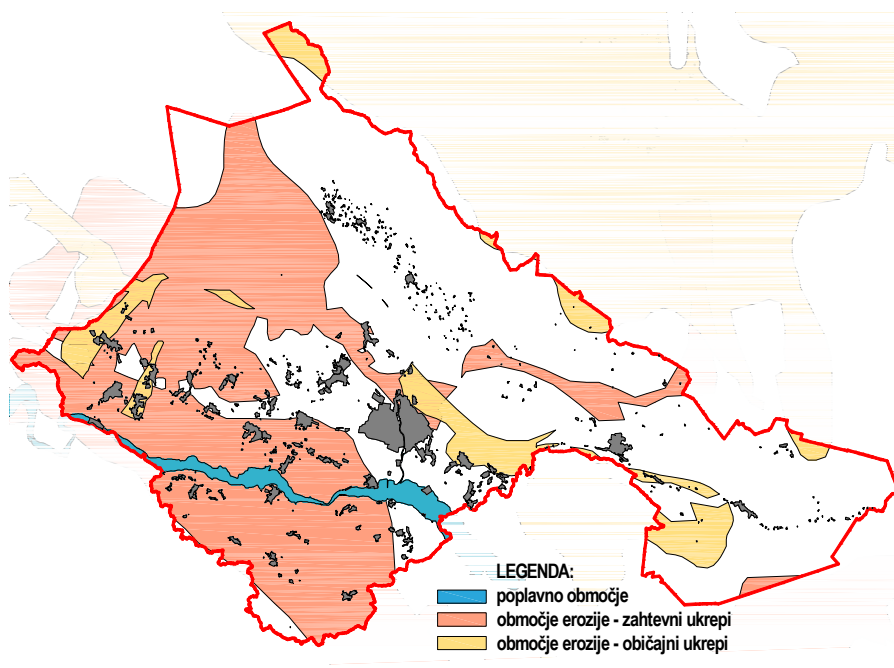
Po celotnem ozemlju občine z izjemo severnega ter deloma vzhodnega dela je prisoten fliš (menjavanje laporja, glinovca, peščenjaka z vložki apnenčevih breč). Omenjeni člen na območju občine Ajdovščine spada v srednji eocen. Skozi osrednji del občine se raztezajo tudi območja pobočnega gruščja, ki se bolj ali manj strjeno vleče od Studencev na zahodu in zajema širšo okolico naselij Batuje, Malovše, Selo, nato se nadaljuje proti Predmeji in se spusti do severnega obrobja Ajdovščine ter se zaključi pri Velikem grabnu.

Kvartarne plasti zasledimo na območju doline reke Vipave in Ajdovskega polja v osrednjem delu občine. Te plasti opredelimo kot aluvialni zasip, ki je sestavljen iz proda, peska, melja in gline. V zgornjem delu profila prevladujejo drobnozrnati sedimenti, ki se navzdol nadaljujejo v bolj debelo zrnate. H kvartarnim plastem bi lahko prišteli tudi obsežne vršaje pobočnih sedimentov z območja Trnovskega gozda, ki segajo globoko v dolino. Ti vršaji so pogosto

zelo obsežni in so rezultat zelo intenzivnih pobočnih transportnih procesov. Sestavljajo jih pretežno nesortirani grušči z vmesnimi velikimi bloki samic ter vmesnimi lečami glin.

3.1.5.3 Plazljivost in erozija tal

Obsežna območja (slika 7) v občini so podvržena nevarnosti erozije kjer veljajo zahtevni ukrepi. Običajni ukrepi veljajo le za manjša območja pobočij Gore in Čavna ter Nanosa. Samo dolinsko dno in območje Gore je izven erozijskih površin. Zahtevni ukrepi pa veljajo predvsem za zahodni del občine, saj gre tam predvsem za flišna območja. Razen erozije se pojavlja tudi plazljivost tal.

Slika 7: Erozijska območja v občini Ajdovščina (vir: «Analiza stanja in teženj, Studio 3 d.o.o., Ajdovščina 2005»)

Opis edinega večjega aktivnega plazju v občini podajamo na podlagi dokumenta »Kočevar, M. in Ribičič M.: Geološke, hidrogeološke in geomehanske raziskave plazju Slano blato, GEOLOGIJA 45/2, 427–432, Ljubljana 2002«. Plaz Slano blato nad Lokavcem v pobočju Čavna predstavlja južni rob obsežnega naravnega pokrova, imenovanega Trnovski gozd. Plaz gravitira po potoku Grajšček in njegovih pritokih, proti naselju Lokavec. Splazelo območje predstavlja star plaz, ki ga zgodovinski viri prvič omenjajo pred 200 leti. Sedanji plaz, ki je zajel grapi dveh desnih pritokov potoka Grajšček, obsega območje dolžine 1290 m in širine 60 do 200 m in leži med kotama 272 in 640 m. Površino plazju ocenjujemo na 15 ha. Prostornino plazju ocenjujemo na 700.000 m³, vendar je v gibanju le del te mase. Ocenjujemo, da je bilo jeseni leta 2001 (pred sanacijo plazju) v spodnjem delu nakopičeno 170.000 m³ materiala.

3.1.5.4 Opis obstoječih virov onesnaževanja tal

V občini so onesnaževalci tal zlasti intenzivno kmetijstvo v ravninskih delih občine, medtem ko drugih virov onesnaževanja ni.

3.1.5.5 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda

Kazalca stanja okolja v zvezi s tlemi, ki sta relevantna za predmetno okoljsko poročilo, sta naslednja:

- onesnaženost tal;
- posegi na erozijskih območjih.

Onesnaženost tal. Podatkov o onesnaženosti tal v občini Ajdovščina takorekoč ni. V dokumentu »Raziskave onesnaženosti tal Slovenije – Poročilo za leto 2007, Center za pedologijo in varstvo okolja BF, Ljubljana 2008« obdelana ena sama lokacija na območju občine Ajdovščina – Veliko polje v Vipavskih Brdih, ki je tipičen kraški pašnik v zaraščanju. Kazalec onesnaženosti tal je dejansko kazalec, ki ne pove nič o onesnaženosti tal v občini. Ker izbran kazalec ne omogoča ustreznega vrednotenja zastavljenih okoljskih ciljev, sta bila izbrana posredna kazalca: sprememba površine za kmetijsko pridelavo; sprememba površine za industrijska območja.

Kazalec onesnaženosti tal ne omogoča ustreznega vrednotenja zastavljenih okoljskih ciljev. Zato smo izbrali naslednja posredna kazalca: površine za kmetijsko pridelavo, sprememba površine za industrijska območja.

Površine za kmetijsko pridelavo. V občini poteka intenzivna kmetijska pridelava v ravninskem delu občine, kjer je bila že pred desetletji izvedena melioracija. Opaziti je velik trend zaraščanja in opuščanja kmetijskih zemljišč. Navsezadnje so se površine za kmetijsko pridelavo zmanjševale tudi zaradi pozidave. Predvsem na območju Gore ne moremo govoriti o intenzivni kmetijski pridelavi zaradi visoke nadmorske višine in klimatskih razmer. Tam prevladuje živinoreja, kolikor jo je še. O intenzivni kmetijski pridelavi tudi ne moremo govoriti v ostalih višjih predelih občine. Trend kmetijskih površin je skozi leta kazal negativno obliko, saj se je zmanjševala površin kmetijskih zemljišč bodisi zaradi pozidave bodisi zaradi zaraščanja.

Sprememba površine za industrijska območja. Vpliv na onesnaženost tal predstavljajo tudi industrijska območja, vendar pa le v kolikor ni urejeno odvodnjavanje odpadne vode. Vse conah, ki obratujejo, so opremljene z ustreznimi kanalizacijskimi sistemi, ki odpadno vodo vodijo v čistilne naprave. Veliko con je nepozidanih in povsem praznih (glej tudi tabelo 7), tako da niso še infrastrukturno opremljene ali pa niso opremljene v celoti. V letih se je stalno povečevala površina za industrijska območja.

Posegi na erozijskih območjih. Kazalec lahko smiselno povzamemo iz »Strategije prostorskega razvoja Slovenije (Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije OdSPRS (Ur.l. RS, št. 76/04)«. Erozijska tal v Sloveniji je v celoti majhna in se še zmanjšuje. Vzroki za zmanjševanje so opuščanje kmetijske pridelave na neugodnih površinah, ozelenjevanje, ogozdovanje in visok delež gozda, drobna razparceliranost, veliko število lastnikov in koncentracija pridelave v ravninskih predelih (Vir: »Brancelj Rejec, I., 2003: Kmetijstvo v Sloveniji z vidika obremenjevanja okolja, Geografski vestnik 75-2, Ljubljana«). V občini Ajdovščina se zlasti na zahodnem delu večji del posegov načrtuje prav na erozijskih območjih.

3.1.6 Podzemne vode (podtalnica)

3.1.6.1 Vodna telesa podzemne vode (vodonosniki)

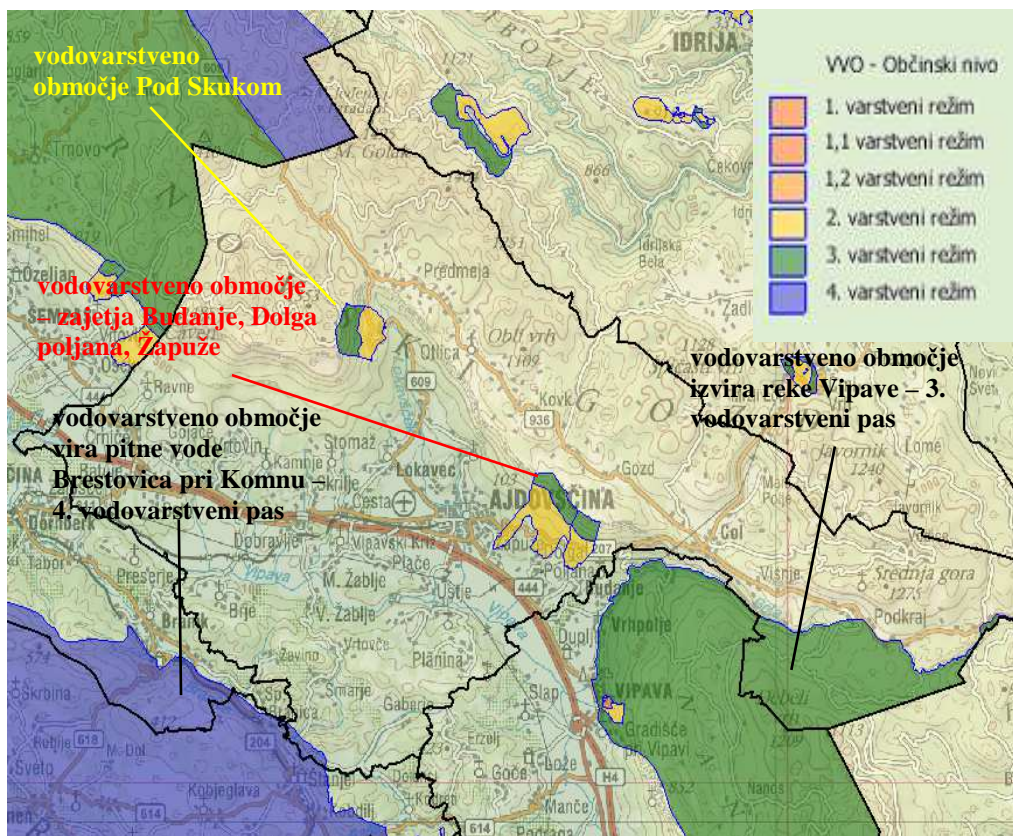
Občina Ajdovščina leži na območju, kjer kraški svet Trnovsko Banjške planote prehaja v

dolino reke Vipave, ta pa meji na flišno predgorje matičnega Krasa. To so naravne danosti, ki tudi pogojujejo porazdelitev podzemne vode v prostoru. V severnem delu občine imamo opraviti s kamninami, ki so zelo dobro prepustne, skorajda brez naravnih barrier na površini, zaradi česar so vodonosniki zelo ranljivi. V južnem delu občine nastopajo kamnine, ki so v poprečju slabo prepustne in zato ni izdatnejših virov podzemne vode. Osrednji del občine leži v dolini reke Vipave, kjer je podzemne voda v ravnotežju s površinskimi vodami, vodonosniki pa so relativno omejeni.

Na splošno občina Ajdovščina leži znotraj meja območja, kjer se nahaja vodno telo podzemne vode z oznako VTPodV 6021 in imenom Goriška Brda in Trnovsko-Banjška planota (vodno območje Jadranskega morja). Glede na hidrogeološko karto gre na območju občine Ajdovščina za naslednje vrste vodonosnikov: medzrnski vodonosniki, kraški razpoklinski vodonosniki in neznačilni vodonosniki.

3.1.6.2 Vodovarstvena območja (VVO)

Iz evidence vodovarstvenih območij Ministrstva za okolje in prostor je razvidno, da se na območju občine Ajdovščina nahajata dve inherentni vodovarstveni območji (slika 8) ter pripadajočih 13 zaščitenih vodnih virov (tabela 13), pri čemer sta vodovarstveni območji zaščiteni z občinskima odlokoma: Odlok o varstvu pitne vode za zajetja Budanje, Dolga Poljana in Žapuže (Ur. glas. obč., št. 15/97) in Odlok o varstvu vodnega vira Pod Skukom (Ur. l., RS, št. 58/00). Poleg obeh inherentnih vodovarstvenih območij segata v občino še vodovarstveno območje vodnega vira Brestovica pri Komnu in vodovarstveno območje izvira reke Vipave (slika 8).

Slika 8: Vodovarstvena območja v Občini Ajdovščina (vir: ARSO)

Tabela 13: Pregled zajetij pitne vode na območju Ajdovščine, za katera so sprejeta vodovarstvena območja

Zajetje	x	y	z	Katastrska št. občine	Zakonske podlage
Pod Skukom	88280	413245	550	2381	Odlok o varstvu vodnega vira Pod Skukom
Budanje	81820	418720	260	2379	Odlok o varstvu pitne vode za zajetja Budanje, Dolga Poljana in Žapuže
Dolga Poljana	81810	417800	150	2379	Odlok o varstvu pitne vode za zajetja Budanje, Dolga Poljana in Žapuže
Dolga Poljana 2	81890	417670	150	2379	Odlok o varstvu pitne vode za zajetja Budanje, Dolga Poljana in Žapuže
Dolga Poljana 3	82230	417825	207	2379	Odlok o varstvu pitne vode za zajetja Budanje, Dolga Poljana in Žapuže
Žapuže 2	82450	416510	140	2380	Odlok o varstvu pitne vode za zajetja Budanje, Dolga Poljana in Žapuže
Žapuže 3	82625	416670	160	2380	Odlok o varstvu pitne vode za zajetja Budanje, Dolga Poljana in Žapuže
Žapuže 4	82640	416670	160	2380	Odlok o varstvu pitne vode za zajetja Budanje, Dolga Poljana in Žapuže
Žapuže 5	82655	416655	150	2380	Odlok o varstvu pitne vode za zajetja Budanje, Dolga Poljana in Žapuže
Žapuže 6	82645	416650	150	2380	Odlok o varstvu pitne vode za zajetja Budanje, Dolga Poljana in Žapuže
Bizjaki	82675	416690	165	2380	Odlok o varstvu pitne vode za zajetja Budanje, Dolga Poljana in Žapuže
Bizjaki 2	82695	416705	165	2380	Odlok o varstvu pitne vode za zajetja Budanje, Dolga Poljana in Žapuže
Kožmanski vodovod	82385	416795	145	2380	Odlok o varstvu pitne vode za zajetja Budanje, Dolga Poljana in Žapuže

Zajetja Budanje, Dolga Poljana in Žapuže se nahajajo v vzhodnem delu občine in tvorijo eno vodovarstveno območje, ki obsega tri območja varovanja podtalnice, kjer veljajo določeni varstveni ukrepi za posege in dejavnosti na takih območjih. Zajetja se nahajajo na stiku flišnih akmnin in podornega sedimenta, katerega vir je na območju Podrte gore in Reber vzhodno od Ajdovščine. Napajalno zaledje teh vodnih virov sega na območje pobočij v gruščih ter na plato v kraško razpoklinskem vodonosniku. Sem spadata tudi vodni vir Bizjaki ter Kožmanski vodovod. Zajetje Bizjaki zajema dva objekta: Bizjaki ter Bizjaki 2, v zaselku Brithi je zajet vodni vir Budanje. Na Dolgi Poljani se nahajajo tri zajetja: Dolga Poljana, Dolga Poljana 1 ter Dolga Poljana 2, v zaselku Kožmani ima zajetje kožmanski vodovod, 5 zajetij pa se nahaja v naselju Žapuže.

Zajetje pod Skukom. V tem primeru gre za izvir Lokavščka pod Čavnu, zajema pa manjše območje na severu občine, ki tudi obsega tri območja varovanja podtalnice, kjer veljajo določeni varstveni ukrepi za posege in dejavnosti na takih območjih. Zajetje Pod Skukom se napaja iz izvira, ki pa ima napajalno zaledje na območju pobočij Modrasovca.

Preostali dve vodovarstveni območji zajetij pitne vode segata na območje občine Ajdovščina. Najmanj seveda vodovarstveno območje zaščite vodnega vira Brestovica pri Komnu – 4. vodovarstveni pas. Na območje občine Ajdovščine sega tudi 3. vodovarstveni pas zaščite izvira reke Vipave (slika 16). Obe vodovarstveni območji sta zaščiteni z občinskima odlokoma občine Komen in Vipava.

Poleg omenjenih vodovarstvenih območij zajetij pitne vode se na območju občine nahajajo

kraški vodni viri Trnovsko-Banjške planote, ki pa niso zaščiteni z občinskim odlokom občine Ajdovščina. Tako ni zaščiten vir pitne vode Hubelj, ker ni odloka občine ali pa uredbe države. Izdelane pa so bile »Strokovne podlage za varovanje kraških vodnih virov Trnovsko-Banjške planote, št. naloge 40-133-00/98, Hidroinženiring d.o.o., Ljubljana 2000«, vendar do realizacije varovanja vodnih virov ni nikoli prišlo.

Občina Ajdovščina se ne nahaja v vodozbirnem območju naravnih jezer ali na območju, ki je s predpisom določeno kot varstveni pas za zajem termalne, mineralne ali zdravilne vode.

3.1.6.3 Opis obstoječih virov onesnaževanja podtalnice

Obsežnejši niz podatkov je na voljo za izvir Hublja (razpoklinski vodonosnik). Na izviru je zaznana mikrobiološko onesnaženje, ki je v veliki meri periodično in vezano na intenzivno infiltracijo padavin v napajalnem zaledju. Zaznane pa so bile tudi prisotnosti nekaterih težkih kovin (Hg, Cr, Cd, Pb, Zn, Ni). Analiza na organske parametre (pesticidi in metaboliti, lahkohlapne organske snovi) je pokazala, da je voda neobremenjena s temi spojinami (vir: »Monitoring kakovosti podzemnih vod za leto 2003 – 9. sklop: Vodonosniki z razpoklinsko poroznostjo (izviri), ZZV Novo mesto, Novo mesto 2004«).

3.1.6.4 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda

Kazalec stanja okolja v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico), ki je relevanten za predmetno okoljsko poročilo, je naslednji:

- kakovostno stanje podzemne vode.

Kakovostno stanje podzemne vode. Kazalec podaja oceno kemijskega stanja podzemne vode. Iz V dokumenta »Poročilo o kakovosti podzemne vode v Sloveniji v letu 2010, MOP-ARSO, Ljubljana 2011« je razvidno, da je bilo za vodno telo podzemne vode VTPodV_ 6021 Goriška brda in Trnovsko-Banjška planota v letu 2010 ocenjeno dobro kemijsko stanje za podzemno vodo (alivijalni vodonosnik) in pitno vodo (razpoklinski vodonosnik).

Trend povzemamo po istem dokumentu kot zgoraj. Na merilnih mestih vodnega telesa podzemne vode Goriška brda in Trnovsko-Banjška planota se monitoring kakovosti podzemne vode na aluvialnih vodonosnikih izvaja od leta 1990, vendar za obdobje od leta 1998 do leta 2005 ni bil ugotovljen trend zviševanja ali zniževanja vsebnosti, katerega od parametrov kemijskega stanja. Na kraških in razpoklinskih vodonosnikih pa se redni monitoring izvaja šele od leta 2003 naprej. V letih 2005-2008 je tudi značilno dobro kemijsko stanje podzemne vode v VTPodV 6021: Goriška brda in Trnovsko-Banjška planota (vir: »Poročilo o kakovosti podzemne vode v Sloveniji v letu 2010, ARSO, Ljubljana 2011«).

Ker izbran kazalec ne omogoča ustreznega vrednotenja zastavljenih okoljskih ciljev sta bila izbrana posredna kazalca: kmetijska pridelava na VVO; površine industrijskih območij na VVO.

Kmetijska pridelava na VVO. Vodovarstvena območja se nahajajo v višjih predelih občine, kjer ne poteka intenzivna kmetijska pridelava, gre pa za predvsem na Gori nad Ajdovščino za živinorejsko območje. Na vodovarstvenih območjih ni intenzivne kmetijske pridelave.

Površine industrijskih območij na VVO. Industrijska območja se v občini ne nahajajo na VVO.

3.1.7 Hrup

3.1.7.1 Opis obstoječih virov hrupa

Podatkov o onesnaženosti okolja s hrupom ni. Po našem vedenju, nikjer niso potekale kakršne koli meritve hrupa ali izdelane kakšne študije ali pa karte hrupa, ki bi problematiko hrupa tudi obravnavale. Občina tudi ni zavezana k izdelavi strateških kart hrupa glede na Uredbo o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 121/04). Glavni vir hrupa v občini je prometna infrastruktura, v manjši meri pa hrup zaradi dejavnosti.

3.1.7.2 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda

Kazalci stanja okolja v zvezi s hrupom, ki so relevantni za predmetno okoljsko poročilo, so naslednji:

- povprečni letni dnevni promet (PLDP);
- stopnje varstva pred hrupom na mestu poselitve (SVPH);
- prisotnost konfliktnih območij NRP za stanovanjska območja SS in industrijo I.

Povprečni letni dnevni promet (PLDP). Vsebina kazalca je tukaj enaka kot pri zraku, zato tega tukaj ne navajamo več. O ostalem glej več v poglavju okoljskega poročila zrak (kakovost zraka), kjer je podrobna razložena obremenjenost cest v občini Ajdovščina glede prometa (PLDP).

Stopnje varstva pred hrupom na mestu poselitve (SVPH). V obstoječem stanju (po obstoječem planu) lahko opredelimo stopnje varstva pred hrupom v občini v I., II., III. in IV. območje.

Prisotnost konfliktnih območij NRP za stanovanjska območja SS in industrijo I. V občini se največ površin nahaja v IV. območju, vendar gre predvsem za kmetijske površine, ki obdajajo tudi stanovanjska naselja na podeželju. Ostala območja so industrijska ali obrtna območja, kjer obstaja v nekaterih primerih kar nekaj stikov, vendar ne nikjer med II. in IV. območjem, razen ko gre po namenski rabi za gozdna in kmetijska zemljišča, torej za primarno namensko rabo.

3.1.8 Elektromagnetno sevanje

3.1.8.1 Opis obstoječih virov elektromagnetnega sevanja

Podatkov o obremenjenosti z elektromagnetnim sevanjem (EMS) v občini Ajdovščina ni. Viri elektromagnetnega sevanja so transformatorske postaje in pa daljnovodi. Čez občino vodijo naslednji daljnovodi: 3×110 kV Gorica – Ajdovščina, 3×110 kV Divača – Ajdovščina in 3×110 kV Ajdovščina – Idrija. Poleg tega po občini potekajo tudi 35 kV, 20 kV in 10 kV daljnovodi. Edini pomemben RTP v občini je RTP 110/20kV Ajdovščina, ki leži izven naselij.

3.1.8.2 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda

Kazalec stanja okolja v zvezi z elektromagnetnim sevanjem, ki je relevanten za predmetno okoljsko poročilo, je formuliran kot:

- površine NRP, namenjena bivanju v vplivnem območju virov EMS.

Površine NRP, namenjena bivanju v vplivnem območju virov EMS. Obstoječi 110 kV daljnovodi nikjer ne vodijo čez stanovanjska območja, tako da ni nobenih površin namenske rabe S v vplivnem območju. RTP Ajdovščina pa je precej oddaljena od naselij. Ostali daljnovodi s precej nižjo napetostjo (35 kV, 20 kV in 10 kV) v obstoječem stanju le v zelo majhni meri vodijo čez stanovanjska območja, tako da je površina takih območij v vplivnem območju virov EMS zelo majhna in dejansko zanemarljiva. V občini je le manjše število baznih postaj in pa drugih oddajnikov. Nekatere bazne postaje se nahajajo v naseljih (predvsem je to mesto Ajdovščina). Zaradi vedno novih potreb telekomunikacijskih operaterjev število takih postaj z leti raste, nimamo pa številčnih podatkov o tem.

3.1.9 Svetlobno onesnaževanje

3.1.9.1 Opis obstoječih virov svetlobnega onesnaževanja

V občini ni nobenih pomembnih svetlobnih virov, razen mesta Ajdovščina kot večjega svetlobnega vira, ki pa je veliko šibkejši od bližnjih virov v sosednji državi. Z zamenjavo javne razsvetljave v občini se svetlobno onesnaževanje zmanjšuje.

3.1.9.2 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda

Kazalec stanja okolja v zvezi s svetlobnim onesnaževanjem, ki je relevanten za predmetno okoljsko poročilo, je formuliran kot:

- največja poraba električne energije za razsvetljavo javnih površin.

Največja letna poraba elektrike za razsvetljavo javnih površin in občinskih cest. V občini znaša poraba električne energije javne razsvetljave v letu 2009 16668 kWh (ca. 54,5 kWh/prebivalca, pri čemer se poraba v prejšnjih letih ni bistveno spreminjala). Glede na Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. RS., št. 81/07, 109/07, 62/10, 46/13) je presežena ciljna vrednosti 44,5 kWh, izračunana na prebivalca s stalnim ali začasnim prebivališčem v občini.

3.1.10 Odpadki

3.1.10.1 Viri nastajanja odpadkov in njihovo odlaganje

Odpadki v občini nastajajo v okviru naselij in industrije. Iz naselij so to predvsem komunalni odpadki. Naselja občini so vključena v redni odvoz komunalnih odpadkov, zanj pa je pristojna KSD Ajdovščina kot javno podjetje. Odpadki se odlagajo na odlagališču pod Dolgo Poljano. Odvoz nevarnih in drugih odpadkov, ki niso komunalni odpadki (odpadki iz dejavnosti), pa opravljajo za take namene pooblašene družbe.

Odlagališče komunalnih odpadkov Dolga Poljana se nahaja na Ajdovskem polju, 2 km jugovzhodno od mesta Ajdovščina in 4 km severozahodno od naselja Vipava. Površina znotraj ograje znaša 4,15 ha, površina omejena z vznožjem deponije pa 3,7 ha. Območje obstoječega odlagališča odpadkov znotraj ograje se ujema z območjem, ki je določeno s planskimi in urbanističnimi akti občine Ajdovščina.

3.1.10.2 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda

Kazalca stanja okolja v zvezi z odpadki, ki sta relevantna za to okoljsko poročilo, sta naslednja:

- število zbiralnic na prebivalca na območju občine;
- število centrov za ravnanje z odpadki na območju občine (regije).

Število zbiralnic na prebivalca na območju občine. Po podatkih KSD Ajdovščina je v občini 106 zbiralnic oz. 171 prebivalcev/zbiralnico pri številu prebivalcev 19.876. (vir: »Ravnanje z odpadki v občinah Ajdovščina in Vipava, KSD Ajdovščina 2012« Postavitev zbiralnic za ločene frakcije komunalnih odpadkov je potrebno na vsakih 500 prebivalcev strnjenih območjih poselitve. Glede na število prebivalcev je zbiralnic dovolj. Število zbiralnic je dober pokazatelj količine ločeno zbranih odpadkov (tabela 14).

Tabela 14: Količine ločeno zbranih frakcij po letih (vir: KSD Ajdovščina)

Leto	Papir kg	Plastična, kovinska in sestavljena embalaža	Steklo kg
2005	55.000	31.000	45.000
2006	195.000	54.885	68.000
2007	204.140	59.708	76.780
2008	215.480	61.110	103.890
2009	297.100	120.340	116.700
2010	331.625	146.360	141.550
2011	421.430	184.720	169.865

V primerjavi z letom 2010, se je količina ločeno zbrane embalaže iz EO v letu 2011, povečala za 25%. Enak delež predstavlja tudi količina vseh ločeno zbranih frakcij glede na celotno zbrano količino odpadkov. V letu 2012 bo v primerjavi z letom 2011 količina ločeno zbrane embalaže predvidoma večja za več kot 100 %. Količine ločeno zbranih frakcij odpadkov se bodo glede na razvojne usmeritve in zastavljene cilje povečevale še naprej.

Število centrov za ravnanje z odpadki na območju občine (regije). Eden center za ravnanje z odpadki je pod Dolgo Poljano, vendar pa nima okoljevarstvenega dovoljenja (slika 9). Edini regijski center je bil načrtovan v Novi Gorici, kamor je bil tudi predviden odvoz odpadkov po zaprtju odlagališča v občini Ajdovščina, vendar pa tega centra ne bo.

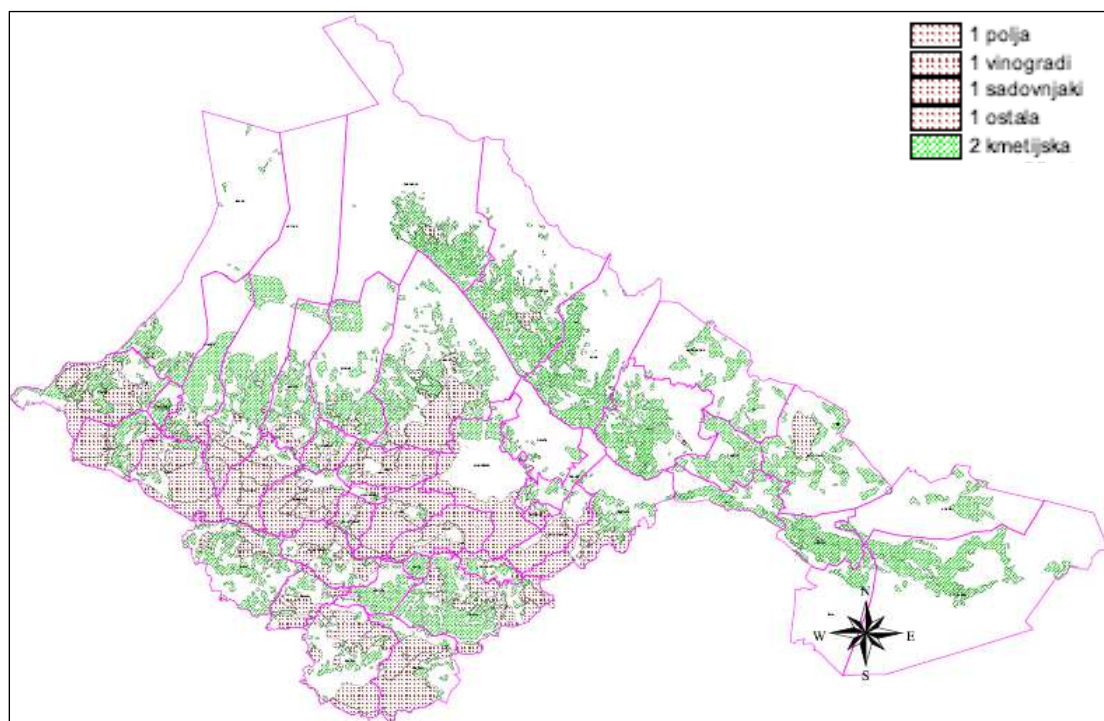
Slika 9: Odlagališče pod Dolgo Poljano (vr: ARSO)

3.1.11 Tla kot naravni vir (kmetijska zemljišča)

3.1.11.1 Namenska in dejanska raba kmetijskih zemljišč

Vipavska dolina je območje z visokim pridelovalnim potencialom tal za kmetijsko rabo (slika 10). Kmetijska zemljišča z dobrim in visokim pridelovalnim potencialom tal za kmetijsko rabo so opredeljena glede na Zakon o kmetijskih zemljiščih (Ur. l. RS, št. 71/11, 58/12-UPB) kot najboljša kmetijska zemljišča, medtem ko se kmetijska zemljišča s slabšimi talnimi lastnostmi, lego, naklonom ali ekspozicijo opredeljena kot druga kmetijska zemljišča (slika 9). Najboljša kmetijska zemljišča se nahajajo zlasti v geografskih območjih, kot sta osrednji in spodnji del Vipavske doline.

V območju občine je v obdobju 1982-85 potekala melioracija. Šlo je za posege v izboljšanje kmetijskih zemljišč, ki so vključevali mehanske in biološke ukrepe, ki izboljšujejo strukturo prsti in omogočajo pridobivanje novih rodovitnih zemljišč. Vzporedno s projektom melioracije sta potekala tudi komasacija in načrtovanje izdelave namakalnega sistema.

Slika 10: Kmetijska zemljišča v občini Ajdovščina (vir: Občina Ajdovščina)

Po podatkih iz dokumentov »Strategija gospodarskega razvoja občine Ajdovščina, Razvojna agencija ROD, Ajdovščina 2004« in »Regionalni inovativni program razvoja podeželja za območje zgornje Vipavske doline in Komenskega Krasa, Razvojna agencija ROD, Ajdovščina 2006« je na območju občine Ajdovščina 65% kmetijskih zemljišč v rabi travnikov in pašnikov, medtem, ko je vseh najboljših kmetijskih zemljišč 4.539,45 ha.

3.1.11.2 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda

Kazalec v zvezi s tlemi kot naravnim virom (kmetijska zemljišča), ki je relevanten za predmetno okoljsko poročilo, je naslednji:

- proizvodni potencial kmetijskih zemljišč;

- sprememba kmetijskih zemljišč v drugo namensko rabo.

Proizvodni potencial kmetijskih zemljišč. Proizvodni potencial izrazimo kot talno število DTSped glede na Pravilnik za ocenjevanje tal pri ugotavljanju proizvodne sposobnosti vzorčnih parcel (Ur. l. SRS št. 36, dec. 1984) in »Obvezno navodilo za izvajanje pravilnika za ocenjevanje tal pri ugotavljanju proizvodne sposobnosti vzorčnih parcel, Republiška geodetska uprava, Ljubljana 1984«. Ravninski predeli v dolini na zadni strani imajo visoko talno število in s tem velik pridelovalni potencial, proti vzhodu pa precej nižji pridelovalni potencial. Visok pridelovalni potencial je značilen tudi za Vipavska Brda, medtem ko imajo predeli visokega krasa izredno nizek pridelovalni potencial.

Sprememba kmetijskih zemljiščih v drugo namensko rabo. V občini se kot rečeno nahaja 4.539,45 ha najboljših kmetijskih zemljišč K1. Po prikazu stanja prostora 2009 je prisoten trend zaraščanja. Glede na podatke, ki smo jih dobili z občine, kaže širitev poselitve na kmetijska zemljišča naslednji trend: 1998 – 0,59 ha, 1999 – 2,27 ha, 2003 – 3,42 ha in 2004 – 64,14 ha. V letu 1997 je prišlo do obsežne širitve poselitve na kmetijske površine zaradi umeščanja hitre ceste, ki je bil državni lokacijski načrt.

3.1.12 Gozd kot naravni vir

3.1.12.1 Gozdnatost

Gozdovi so po površini najboljše raba prostora in največji naravni sistem v državi. Občina Ajdovščina spada pretežno v gozdno in gozdnato krajino. Meja med gozdnato krajino in majhno ali nikakršno gozdnatostjo Vipavske doline poteka po prelomnici med planotastim svetom Trnovske planote. Na eni strani je tako strnjen gozdni prostor, na drugi pa območje Vipavske doline, kje se prepletajo s pomembnimi infrastrukturnimi objekti z intenzivno kmetijsko rabo, kjer pa je le malo gozda. V občini znaša celotna površina gozdnega prostora 16415 ha, kar pomeni, da gozdni prostor pokriva kar 67% površine cele občine (slika 11). Varovalni gozdovi in gozdni rezervati zajemajo kar 10% vseh gozdov.

Slika 11: Gozdnatost občine Ajdovščina leta 1991 (vir: smernice ZZG-OE Tolmin)

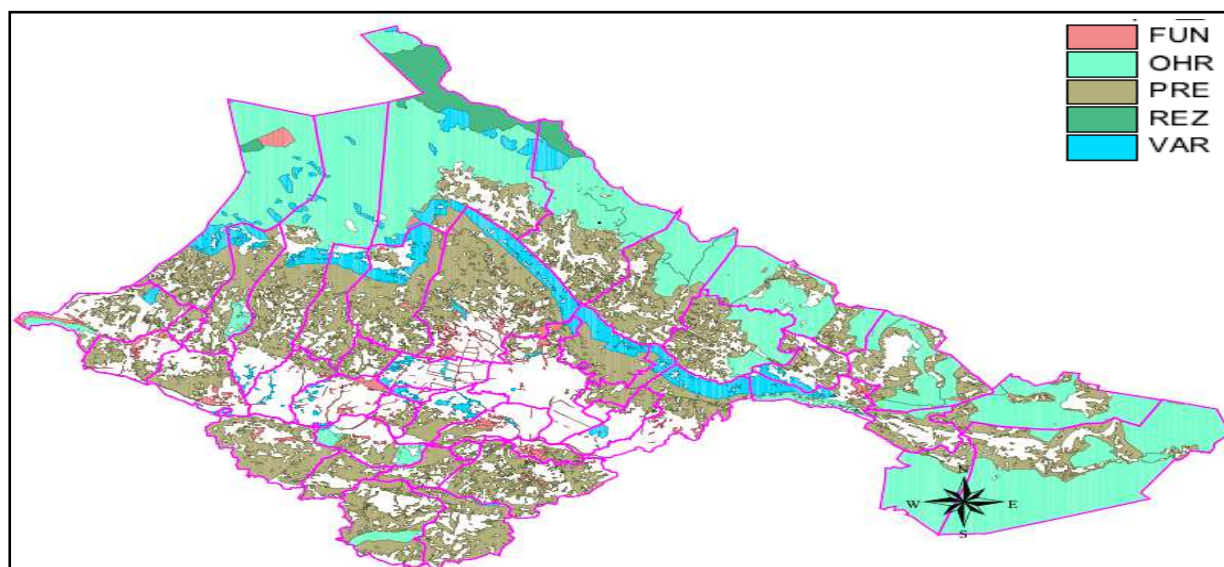
Gozdovi v občini Ajdovščina so razdeljeni v štiri gozdnogospodarske enote: Ajdovščina, Otlica, Predmeja in Podkraj-Nanos, pri čemer pa se meje enot ne skladajo z občinskimi mejami. Vse štiri GE so del Gozdnogospodarskega območja Tolmin.

3.1.12.2 Kategorije gozdov

Gozd je razdeljen v t. i. kategorije, ki so prostorske enote. Območje občine Ajdovščina glede na smernice Območne enote Zavoda za gozdove Tolmin prostorsko prekrivajo naslednje kategorije (slika 12):

1. varovalni gozdovi;
2. gozdovi s posebnim namenom;
3. območje gozdov s poudarjenostjo ekoloških in socialnih funkcij;
4. območje gozdov s poudarjenostjo funkcij (ovrednotenje funkcij v gozdnogospodarskih načrtih) in ohranjena strnjena območja gozdov;
5. predlog območij prepletanja (kmetijske in gozdarske rabe).

Pod 1. Varovalni gozdovi se v občini raztezajo po pobočjih Trnovskega gozda, Gore in Nanosa. Območje sovпада s krajinskim parkom Južni obronki Trnovskega gozda. Strma, skoraj prepadna pobočja na apnencu s posameznimi vložki fliša in južne ekstremno suhe lege so osnovna značilnost tega območja. Posledica so termofilni gozdovi od grmičavega gozda do nekoliko boljših panjevcev, pomešanih z borovimi sestoji. Nadalje se varovalni gozdovi nahajajo po vseh izrazitih vrhovih in grebenih na območju trnovske planote, Hrušice in Nanosa. Razen tega je nekaj manjšin območij takih gozdov tudi v samem dolinskem delu.

Slika 12: Kategorije gozdov v občini Ajdovščina – VAR = varovalni gozdovi, REZ = gozdni rezervati, FUN = poudarjenost funkcij, PRE = prepletanje kmetijske in gozdarske rabe, OHR = gozdovi zaradi ohranjenosti; Opomba – gozdovi s posebnim namenom so tudi gozdovi na območjih, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave, kar na sliki ni prikazano (vir: Občina Ajdovščina)

Pod 2. Gozdovi s posebnim namenom predstavljajo gozdne rezervate in pa tudi gozdove, ki so na območjih, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave. Taka gozdna rezervata v občini Ajdovščina sta Smrekova Draga-Golaki, ki je najboljšežnejši kompleks in se

navezuje na gozdne rezervate v občini Idrija, in Veliki Bukovec, ki je manjši gozdni rezervat pod istoimenskim vrhom in tako rekoč le deloma sega v samo občino Ajdovščina.

Pod 3. Taki gozdovi so raztreseni po celi občini, pri čemer prevladujejo v dolinskem delu občine, kjer imamo najobsežnejše komplekse ob zajetju Vogršček in na območju Dobravelj ter na območju Planine.

Pod 4. Gre za drugo najbolj obsežno kategorijo gozdov, ki pokriva najmanj polovico celotne občine, obsega pa predele Trnovske planote, Hrušice in Nanosa.

Pod 5. Najbolj obsežna je kategorija, ki prikazuje prepletanje kmetijske in gozdarske rabe. Obsega ravninski del občine in pobočja, Trnovsko planoto, Hrušico in Nanos, Vipavska Brda in drugo gričevje v dolini.

3.1.12.3 Opis drevesnih vrst

Tukaj opisujemo le gozd na visokih planotah (Trnovski gozd in Hrušica), kje gozdovi strnjeno pokrivajo dobršen del občine. V nadmorskih višinah od 700 m (najnižja nadmorska višina) do 1200 m je najbolj razširjen dinarski gozd bukve in jelke, saj pokriva 2/3 vseh gozdnih površin na tem območju. Višje prevladujejo čisti visokogorski bukovi sestoji. Osnovo drevesne plasti dinarskega bukovega gozda z jelko sestavljajo vlagoljubne drevesne vrste, predvsem jelka in bukev. Od ostalih drevesnih vrst je največ gorskega javora. V nižjih in strmih osojnih legah v vrtačah rastejo posamične lipe, platanolistni javorji in veliki jeseni. Na bolj kislih zemljiščih in na višjih nadmorskih višinah raste smreka. Višinski pas med 1200 m in 1500 m sestavljajo dinarski visokogorski bukovi gozdovi. Uspevajo na različnih legah, večinoma na jurskih in krednih apnencih. Ponekod v Trnovskem gozdu srečamo dinarski gozd bukve in javorja, ki porašča višine med 1100 m in 1250 m, predvsem pa vrhove vzpetin.

3.1.12.4 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda

Kazalci stanja okolja v zvezi z gozdom, relevantni za okoljsko poročilo, so naslednji:

- lesna zaloga s prirastkom in posekom;
- delež in obseg gozdnih površin;
- krčitve gozda.

Lesna zaloga s prirastkom in posekom. Po podatkih iz smernic Zavoda za gozdove – OE Tolmin (2006) znaša povprečna lesna zaloga 206 m³/ha, v naslednjem desetletju bi bilo možno posekati letno okoli 56.000 m³ lesne mase. Po podatkih iz »Gozdnogospodarskih načrtov GOP Tolmin« pa je razviden tudi prirastek in realizacija poseka (tabela 15). Težava je, da se gozdnogospodarske enote ne ujemajo z občinskimi mejami. Še največji del občine obsegata gozdogospodarski enoti Ajdovščina in Predmeja.

Tabela 15: Lesna zaloga s prirastkom in posekom (vir: ZZGS-OE Tolmin)

Gozdnogospodarska enota	Lesna zaloga m ³ /ha	Prirastek m ³ /ha/l	Posek m ³
Ajdovščina	122	3,97	43699

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 15: Lesna zaloga s prirastkom in posekom (vir: ZZGS-OE Tolmin) – nadaljevanje

Gozdnogospodarska enota	Lesna zaloga m ³ /ha	Prirastek m ³ /ha/l	Posek m ³
Predmeja	316	5,78	127211
Otlica	191	5,57	1599
Hrušica – Nanos	?	?	?

Trend smo zasledili le za OE Tolmin (tabela 16) – vir: »Gozdnogospodarski načrt Gozdnogospodarskega območja Tolmin (2011-2020, št. 01/11, ZZGS – OE Tolmin«.

Tabela 16: Razvoj gozdnih fondov v GGO Tolmin v obdobju 1940-2000 (vir: ZZGS-OE Tolmin)

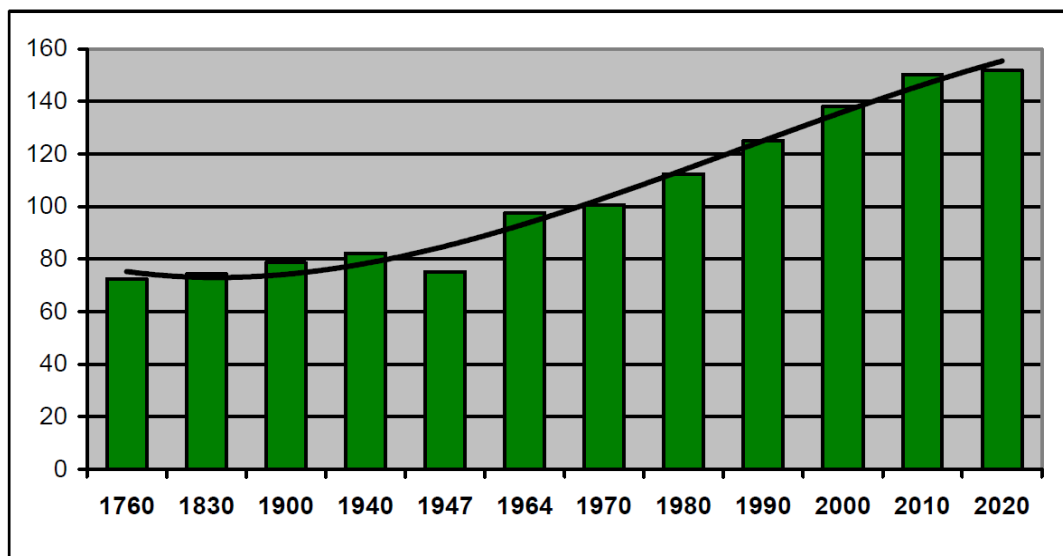
Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1940	86,566	-	-	106,8	1,47	0,73	2,20	-	-	-
1947	75,136	36,4	70,4	125,5	0,88	1,67	2,55	-	-	-
1964	97,463	45,5	80,0	127,2	1,04	1,83	2,87	0,86	1,21	2,07
1970	97,512	47,2	79,9	142,6	1,17	1,99	3,16	0,96	1,18	2,14
1980	112,922	46,4	96,2	146,0	1,13	2,82	3,95	0,87	1,27	2,14
1990	124,380	44,7	101,3	202,6	0,97	2,46	3,43	0,42	0,65	01,08
2000	138,242	56,3	146,2	229,8	1,27	3,86	5,13	0,56	1,25	1,81
2010	150,265	63,7	166,0	106,8	1,59	4,54	6,13	1,18	2,94	4,13

Delež in obseg gozdnih površin. Kazalec smo povzeli iz »smernic Zavoda za gozdove Slovenije – OE Tolmin« in »Gozdnogospodarskih načrtov GOP Tolmin« (tabela 17).

Tabela 17: Površine gozdov glede na kategorije gozdov v občini Ajdovščina (vir: smernice ZZGS-OE Tolmin, 2006)

Kategorije gozdov	Površina m ²	Delež %
Gozdovi	16415	100
Varovalni gozdovi	1313,85	8,2
Gozdovi s posebnim namenom	461,75	2,9
Gozdovi s poudarjenostjo ekoloških in socialnih funkcij	420,18	2,6
Gozdovi poudarjenostjo funkcij in strnjjenih območij gozdov	7273,83	45,60
Gozdovi s prepletanja kmetijske in gozdarske rabe	6481,02	40,63

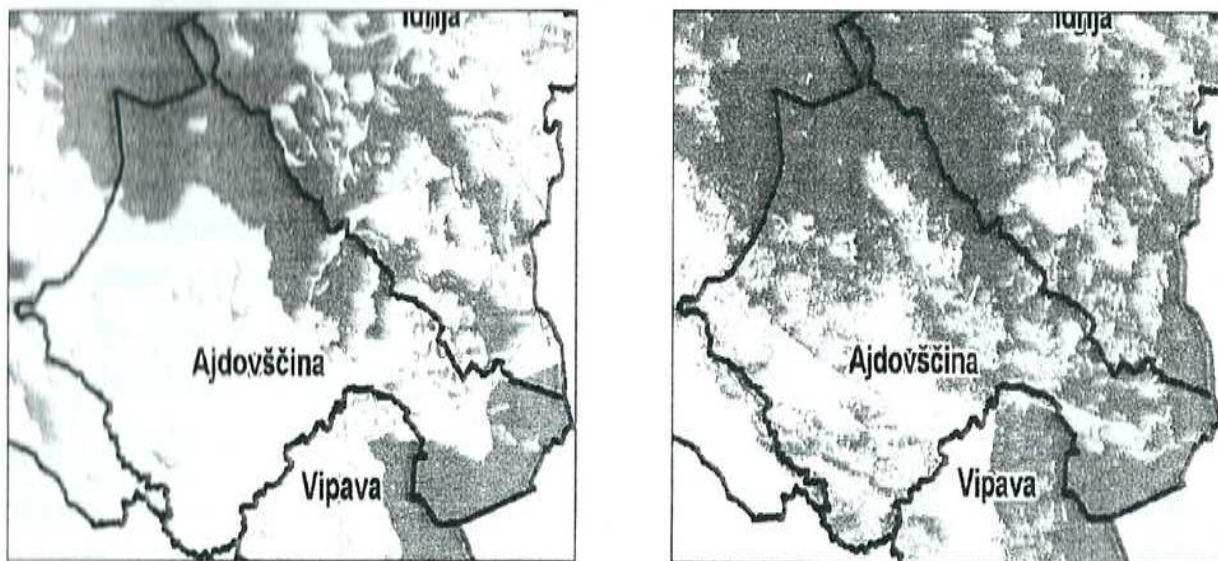
Trend smo zasledili le za OE Tolmin (slika 13) – vir: »Gozdnogospodarski načrt Gozdnogospodarskega območja Tolmin (2011-2020, št. 01/11, ZZGS – OE Tolmin«.

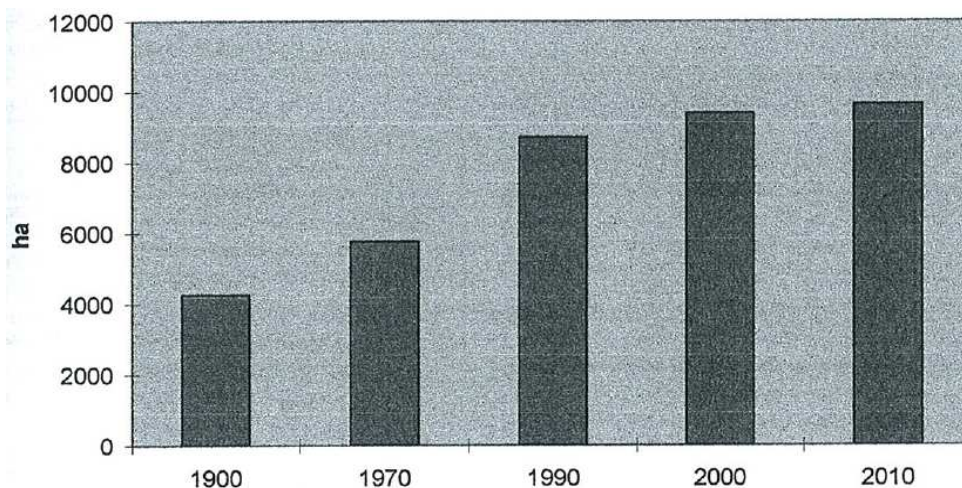
Slika 13: Razvoj gozdnih fondov v zadnjih 250 letih v območju GGO Tolmin (v 1000 ha) - vir: ZZGS-OE Tolmin

Med letom 1760 do 1940 je površina gozdov narasla le za okoli 15 %. Po drugi svetovni vojni se je površina celo znižala, od tedaj do danes pa se je površina podvojila. V zadnjih 50-letih se je vsako desetletje povečala gozdna površina za okoli 12.000 ha, kar pomeni 5,3 % celotne površine oziroma 12,5 % sedanje gozdnatosti. Podoben trend je bil tudi v zadnjem desetletju, zmanjšal pa se je delež površin v zaraščanju,.

Podobno kot drugod v Sloveniji smo tudi v občini Ajdovščina pričali intenzivnemu procesu zaraščanja opuščenih kmetijskih zemljišč in s tem večanju gozdne površine (slika 14). Še posebej je zanimivo je zaraščanje v Gozdnogospodarski enoti Ajdovščina, ker pač ima od vseh enot, ki so na območju občine, največ kmetijskih zemljišč glede na podatke iz »Gozdnogospodarskega načrta gospodarske enote Ajdovščina 2000-2009, ZZGZ-OE Tolmin« (slika 15).

Slika 14: Gozdnatost občine Ajdovščina leta 1870 in 1991 (vir: smernice ZZGS – OE Tolmin)

Slika 15: Razvoj gozdnih fondov v zadnjih 100 letih v gozdnogospodarski enoti Ajdovščina (vir: ZZGZ-OE Tolmin)

Gozdnatost sama bo v bodoče v občini še nekoliko naraščala, na drugi strani pa se bodo večale in spreminjale tudi zahteve kmetijstva, ki se bo v naslednjih letih verjetno še močno strukturiralo. Čeprav zaraščanje ni več tako intenzivno kot v preteklosti, pa bo bolj opazno, saj se bo ponekod približuje naseljem. Trend je v sozvočju s trendom MOP-ARSO, ki prikazuje površine gozda na območju današnje Slovenije.

Krčitve gozda. Danes je največ krčitev gozda posledica gradnje infrastrukturnih in ostalih objektov, kmetovanja in gospodarjenja z gozdovi. Večina krčitev je izvedenih s soglasjem, vsako leto pa je določen odstotek takšnih, ki so izvedene brez soglasij pristojnih inštitucij. V zakonu o gozdovih je krčitev gozda opredeljena kot odstranitev vsega gozdnega drevja oziroma drugega gozdnega rastja zaradi spremembe namembnosti zemljišča. Konkretnih podatkov za občino Ajdovščina nismo zasledili, smo pa zasledili trend za OE Tolmin – vir: »Gozdnogospodarski načrt Gozdnogospodarskega območja Tolmin (2011-2020), št. 01/11, ZZGS – OE Tolmin« (tabela 18).

Tabela 18: Krčitve gozdov v obdobju 2000-2010 po namenu (vir: ZZGS-OE Tolmin)

Posegi	Urbanizacija (ha)	Infrastruktura (ha)	Kmetijstvo (ha)	Rudarstvo (ha)	Energetika (ha)	Drugo (ha)	Skupaj (ha)
Posegi 1991-00	19,91	128,63	169,67	2,80	21,23	6,36	348,60
S soglasjem 2001-10	13,95	68,33	250,75	65,55	14,14	6,98	419,70
Brez soglaja 2001-10	3,61	2,85	241,20	0,00	2,76	1,20	251,62
Posegi 2001-10	17,56	71,18	491,95	65,55	16,90	8,18	671,32

3.1.13 Voda kot naravni vir

3.1.13.1 Viri pitne vode

Voda kot naravni vir je v tem poglavju obravnavana le kot vir pitne vode (gospodinjstva in gospodarstvo za tehnološke namene, saj v slednjem primeru ni odvzema voda s površinskih

vodotokov mimo zajetja na izviri) in kot vir vode za namakanje.

Najpomembnejši vodni viri v občini so:

1. Hubelj,
2. Pod Skukom,
3. zajetja Budanje, Dolga poljana in Zapuže.

Pod 1. Hubelj je najpomembnejši vir pitne vode v občini, ki ima tudi regionalni značaj, saj napaja s pitno vodo dve oskrbovalni območji: Ajdovsko in Novogoriško. Tako za napajanje spodnje Vipavske doline služi magistralni vodovod.

Pod 2. Gre za vodovod, ki napaja s pitno vodo iz zajema Pod Skukom za celotno območje Gore. Na vodovodni sistem je priključenih manjši del uporabnikov v občini.

Pod 3. Manjši sistemi za napajanje prebivalcev s pitno vodo oskrbujejo tudi naselja Budanje, Dolga polja in Zapuže in pa širše. Na te sisteme je priključenih manjši del uporabnikov.

Podatkov o porabi vode za namakanje iz vodotokov (predvsem Vipava) ni. Namakalni sistemi niso nikjer zgrajeni, tako da namakanje poteka lokalno na osnovi vodnih dovoljenj. Voda iz zajetja Vogršček pa se v ajdovski občini ne uporablja za namakanje.

3.1.13.2 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda

Kazalci stanja okolja v zvezi z vodo kot naravnim virom, ki so relevantni za predmetno okoljsko poročilo, so:

- delež prebivalcev oskrbovanih s pitno vodo iz javnega vodovoda in iz lastnih zajetij;
- kakovost virov pitne vode na vodnih zajetjih;
- količinska izdatnost vodnih virov;
- prisotnost zadrževalnikov v občini.

Delež prebivalcev, oskrbovanih s pitno vodo iz javnega vodovoda in iz lastnih zajetij.

Podatki o tem so prikazani v tabeli 19 (vir: KSD d.o.o.). Podatkov o lastnih zajetjih nimamo.

Tabela 19: Število prebivalcev, ki se oskrbujejo s pitno vodo v okviru javne službe po naseljih v občini

Občina	Ime naselja	MID naselja	Št. prebivalcev v naselju	Število prebivalcev, ki se s pitno vodo oskrbujejo v okviru javne službe
AJDOVŠČINA	AJDOVŠČINA	1	5955	(5915)
AJDOVŠČINA	BATUJE	2	315	315
AJDOVŠČINA	BELA	3	34	0
AJDOVŠČINA	BRJE	4	371	371
AJDOVŠČINA	BUDANJE	5	802	802
AJDOVŠČINA	CESTA	6	540	540
AJDOVŠČINA	COL	7	504	(491)
AJDOVŠČINA	ČRNIČE	8	395	395
AJDOVŠČINA	DOBRAVLJE	9	425	425
AJDOVŠČINA	DOLENJE	10	117	117
AJDOVŠČINA	DOLGA POLJANA	11	319	(296)

Tabela 19: Število prebivalcev, ki se oskrbujejo s pitno vodo v okviru javne službe po naseljih v občini (nadaljevanje)

Občina	Ime naselja	MID naselja	Št. prebivalcev v naselju	Število prebivalcev, ki se s pitno vodo oskrbujejo v okviru javne službe
AJDOVŠČINA	GABERJE	12	159	159
AJDOVŠČINA	GOJAČE	13	161	161
AJDOVŠČINA	GOZD	14	129	(120)
AJDOVŠČINA	GRIVČE	15	71	(15)
AJDOVŠČINA	KAMNJE	16	200	(5)
AJDOVŠČINA	KOVK	17	140	(135)
AJDOVŠČINA	KOŽMANI	18	117	(55)
AJDOVŠČINA	KRIŽNA GORA	19	8	0
AJDOVŠČINA	LOKAVEC	20	1066	(560)
AJDOVŠČINA	MALE ŽABLJE	21	259	259
AJDOVŠČINA	MALO POLJE	22	80	0
AJDOVŠČINA	MALOVŠE	23	125	125
AJDOVŠČINA	OTLICA	24	330	(310)
AJDOVŠČINA	PLAČE	25	223	223
AJDOVŠČINA	PLANINA	26	457	457
AJDOVŠČINA	PODKRAJ	27	443	0
AJDOVŠČINA	POTOČE	28	204	204
AJDOVŠČINA	PREDMEJA	29	389	(373)
AJDOVŠČINA	RAVNE	30	127	0
AJDOVŠČINA	SELO	31	390	390
AJDOVŠČINA	SKRILJE	32	300	(260)
AJDOVŠČINA	STOMAŽ	33	281	0
AJDOVŠČINA	ŠMARJE	34	184	184
AJDOVŠČINA	TEVČE	35	90	90
AJDOVŠČINA	USTJE	36	375	375
AJDOVŠČINA	VELIKE ŽABLJE	37	315	315
AJDOVŠČINA	VIPAJSKI KRIŽ	38	184	184
AJDOVŠČINA	VIŠNJE	39	181	0
AJDOVŠČINA	VODICE	40	67	0
AJDOVŠČINA	VRTOVČE	41	113	113
AJDOVŠČINA	VRTOVIN	42	492	(424)
AJDOVŠČINA	ZAVINO	43	91	91
AJDOVŠČINA	ŽAGOLIČ	44	128	(113)
AJDOVŠČINA	ŽAPUŽE	45	382	(230)

Iz tabele je razvidno, da le manjše število prebivalcev ni oskrbovano z vodo iz javnega vodovodnega sistema v okviru javne službe. V nadaljevanju so podani podatki glede na nekatere parametre vodovodnih sistemov v upravljanju (tabela 20)

Tabela 20: Število prebivalcev, ki se oskrbujejo s pitno vodo v okviru javne službe po naseljih v občini glede na vodovodne sisteme in proste kapacitete (vir: KSD Ajdovščina)

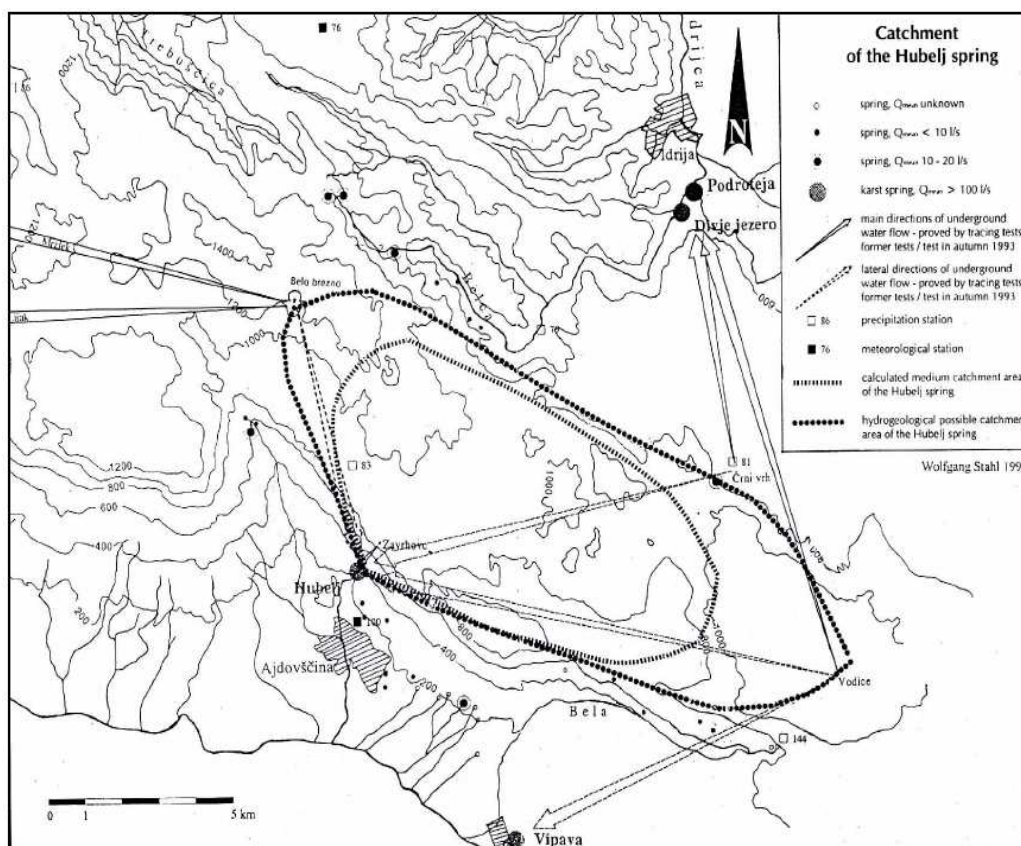
Vodovod	ID	Število priključenih prebivalcev	Koločina dobavljene vode m ³ /leto	Proste kapacitete %
Hubelj	1177	14.182	2.510.000	30
Skuk Gora	1178	1.553	59.200	50

Tabela 20: Število prebivalcev, ki se oskrbujejo s pitno vodo v okviru javne službe po naseljih v občini glede na vodne vire in proste kapacitete – (vir: KSD Ajdovščina) – nadaljevanje

Vodovod	ID	Število priključenih prebivalcev	Koločina dobavljene vode m ³ /leto	Proste kapacitete %
Podkraj Strelice	1715	62	2.200	0
Sanabor	1653	59	4.100	10

Iz vodnega vira Hubelj se dobavlja pitna voda tudi v sosednjo občino (Nova Gorica) v količini 625.000 m³ na leto.

Kakovost virov pitne vode na vodnih zajetjih. Podatki obstajajo le na nivoju državnega monitoringa in še to le za Hubelj. Gre pa za vir pitne vode, ki je neposredno pod udarom zaradi dejavnosti na Gori (slika 16). Iz razpoklinskega vodonosnika, ki je še posebej ranljiv, izteka podzemna voda iz zelo izdatnega kraškega izvira Hubelj, za katerega je še največ podatkov o onesnaženju – vira: »Monitoring kakovosti podzemnih vod za leto 2003 – 9. sklop: Vodonosniki z razpoklinsko poroznostjo (izviri), ZZV Novo Mesto, 2004«; »Poročilo o kakovosti podzemne vode v Sloveniji v letih 2004 in 2005, ARSO, Ljubljana 2007«. Tako je na izviru zaznano mikrobiološko onesnaženje, ki je v veliki meri periodično in vezano na intenzivno infiltracijo padavin v napajalnem zaledju, vendar le ob intenzivnih padavinah v goratem zaledju Trnovske planote. Voda je onesnažena pozno pomladi, poleti in še zgodaj jeseni, kar sovпада z razmahom kmetijskih dejavnosti v vegetacijskem obdobju.

Slika 16: Zaledje izvira Hubelj (vir: Tomažič)

Na vodovodnem sistemu Hubelj je začela delovati čistilna naprava z ultrafiltracijo, iz katere se je zagotavljala pitna voda le za podsistem Ajdovščina, kasneje pa še za podsistem Nova Gorica. Za dezinfekcijo se uporablja plinski klor, ki se ga dodaja vodi. V podsistemu Ajdovščina vzdržuje koncentracija 0,20 mg/l, v podsistemu Nova Gorica pa koncentracija do 0,25 mg/l. V letu 2012 ni bilo potrebno uporabiti ukrepa prekuhavanja vode za potrebe prehrane. Na vodovodnem sistemu Gora vode ni potrebno filtrirati, doziranje pa je zaradi novejšega in s tem bolj kakovostnega vodovodnega omrežja manjše, in sicer do 0,1 mg/l. Sistem Budanje ima vgrajenoklorirno napravo, ki klorira vodo za podsistem Vipava in za spodnji del vasi Budanje. V letu 2013 se bo uredila še dezinfekcija za zgornji del vasi Budanje (vir: »Letno poročilo KSD d.o.o. Ajdovščina za leto 2012«).

Odvzeti vzorci so pokazali, da je bila kakovost vode v skladu z zakonodajo o pitni vodi. Občasno se v vzorcih pojavijo posamezne koliformne bakterije, kar je predvsem posledica popravil na dotrajanem omrežju in kratkotrajnih izpadov naprave za dezinfekcijo.

V letu 2012 je KSD Ajdovščina v »upravljanje« prevzel 12 vaških vodovodov, oziroma vodenje HACCP nadzora. Stanje objektov in omrežij je praviloma precej slabo in v številnih primerih, bo na podlagi rezultatov analiz in po naši strokovni oceni, potrebno v kratkem namestiti ali posodobiti obstoječo opremo za obdelavo pitne vode. Poleg tega bi bilo smiselno povsod urediti tudi merjenje odvzema vode na zajetju in porabo pri uporabnikih. Na osnovi zahtev zakonodaje in obveznosti upravljalcev je potrebno dogovoriti podrobnosti s posameznimi upravljavci lokalnih sistemov

Količinska izdatnost vodnih virov. Izdatnost vodnih virov je prikazana v tabeli 21, vendar so podatki samo za nekatere vire. Za primerjavo je prikazan tudi vtok v vodovodne sisteme.

Tabela 21: Izdatnost vodnih virov in vtok vode v vodovodne sisteme (vir: glej besedilo)

Vodni vir (zajetje)	Izdatnost vodnega vira l/s	Vodovodni sistem	Vtok vode v vodovodni sistem l/s
Hubelj	250-300*	Hubelj	8***
Pod Skukom	10-20** 5 min.	Vodovod Gora	2***
Šumjak – Budanje	11 8 min	Budanje	5,2***

*minimalni pretok po daljši suši

**srednja vrednost

***podatki iz raznih virov (glej besedilo)

Viri za podatke so bili vzeti iz naslednje literature in dokumentov: »Vodno bogatsvo visokega krasi, Geologija Idrija, Idrija 1997«, »Strokovne podlage za zavarovanje vodnega zajetja Pod Skukom vodovoda Premeja, Geologija Idrija, Idrija 2000«, Predlog varstvenih območij za zavarovanje vodovodnih zajetij krajevnih vodovodov v Žapužah in Dolgi Poljani, Geologija Idrija, Idrija 1996« in podatki KSD d.o.o. Ajdovščina.

Prisotnost zadrževalnikov v občini. Za namakanje se pretežno uporablja reka Vipava, vendar pa je poraba vode majhna, saj ni razvitih ekstenzivnih namakalnih sistemov po dolini. Zadrževalnik Vogršček se ne uporablja za namakanje v občini Ajdovščina, drugih zadrževalnikov pa v občini ni.

3.1.14 Kulturna dediščina

3.1.14.1 Opredelitev kulturne dediščine

Kulturna dediščina so območja in kompleksi, grajeni in drugače oblikovani objekti, predmeti ali skupine predmetov oziroma ohranjena materializirana dela kot rezultat ustvarjalnosti človeka in njegovih različnih dejavnosti, družbenega razvoja in dogajanj značilnih za posamezna obdobja v slovenskem in širšem prostoru, katerih varstvo je zaradi njihovega zgodovinskega kulturnega in civilizacijskega pomena v javnem interesu. Občina je zelo posejana z objekti kulturne dediščine, kot so spomeniki, vaška jedra in arheološka najdišča.

3.1.14.2 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda

Kazalci stanja okolja v zvezi s kulturno dediščino, ki so relevantni za predmetno okoljsko poročilo so:

- obseg in značilnosti planiranih vsebin, ki posegajo na objekte/območja kulturne dediščine, upoštevajoč pri tem značilnosti objektov/območij kulturne dediščine;
- raven ohranjanja kulturne dediščine v konceptu prostorskega razvoja in dejavnosti v prostoru;
- potencial kulturne dediščine;
- sprememba območij nacionalne prepoznavnosti.

Obseg in značilnosti planiranih vsebin, ki posegajo na objekte/območja kulturne dediščine, upoštevajoč pri tem značilnosti objektov/območij kulturne dediščine. Na območju občine Ajdovščina je 298 enot registrirane kulturne dediščine – vir: »Register nepremične kulturne dediščine – <http://rkd.situla.org/>«).

Raven ohranjanja kulturne dediščine v konceptu prostorskega razvoja in dejavnosti v prostoru. V obstoječem stanju poteka ohranjanje kulturne dediščine na podlagi dokumentov in smenic Zavoda za varstvo kulturne dediščine ZVKD.

Potencial kulturne dediščine. V obstoječem stanju je kulturna dediščina slabo zastopana glede potencialov, ki jih nudi. Tukaj predvsem mislimo na turistični potencial, ki ga dediščina ima.

Sprememba območij nacionalne prepoznavnosti. V občini Ajdovščina so tri območja nacionalnih prepoznavnosti, eno pa vključuje izjemno krajino (tabela 15):

- Območje Gore, izjemna krajina Otlica. Območje Gore je območje med sklanim robom Trnavske planote nad Ajdovščino in verigo vrhov Trnavskega gozda z značilnimi razloženimi naselji in samotnimi kmetijami. Vrednost imajo posamezne domačije, cerkve, svetilniki in kulturna krajina. Krajinsko zgradbo z dinarskim značajem ponazarja pust, mestoma gol pašniški svet s kamnitimi suhozidi in podpornimi zidovi nastalimi pri pridobivanju in preureditvi površin za obdelavo. Še dobro ohranjena kulturna krajina Otlice pomeni tudi v slovenskem merilu posebno vrednost. Otlica predstavlja redek krajinski vzorec v Regionalni razdelitvi krajinskih tipov v Sloveniji;
- Vasi pod Čavnom. Območje sega do vznožja Trnavskega gozda. Ima veliko število kulturnih spomenikov in kulturne dediščine, predvsem arheoloških lokalitet in cerkva. Med njimi je Tabor nad Črničami naselbinski kompleks. Ohranjena je stara gručasta zasnova vasi s pripadajočo krajinsko strukturo;
- Vipavska Brda. Območje obsega gričevje med Krasom in Vipavsko dolino. Ohranjen je star poselitveni model z gručastimi vasmi in graščinami umeščenimi na pobočja ter

z vinogradniško kulturno krajino v horizontalnih terasah. V območju je veliko število objektov kulturne dediščine, naselbinskih in etnoloških spomenikov, znamenj, cerkva na izpostavljenih legah v vaseh ter arheoloških območij. Na območju prevladuje čista vinogradniška krajina na strmih pobočjih z ustvarjenim ritmom teras usklajenega merila in v uravnoteženem razmerju do naravne zarasti.

3.1.15 Krajina

3.1.15.1 Vrste krajin

Naravna krajina pokriva pretežni del občine: v največjem obsegu Trnovsko planoto in Hrušico; v manjšem obsegu pa Vipavska Brda. V nadaljevanju podajamo klasifikacijo naravnih krajin (tabela 22) na območju občine Ajdovščina (vir: »Regionalna razdelitev krajinskih tipov v Sloveniji, MOP, Ljubljana 1998).

Tabela 22: Klasifikacija krajin za občino Ajdovščina (vir: MOP)

Makroregija	Mezoregija	Mikroregija	Enota
5. Krajine primorske regije	5.2 Prave primorske regije	5.2.3 Vipavska dolina	5.2.3.01 Pobočja trnovske planote
			5.2.3.02 Severni del Vipavske doline
			5.2.3.03 Južni del vipavske doline
			5.2.3.04 Dolina Branice
			5.2.3.04 Osrednji del Vipavske doline
4. Kraške krajine notranje Slovenije	4.1 Trnovsko-Nanoška planota	4.1.2 Trnovski gozd	4.1.2.01 Trnovski gozd – zahodni del
			4.1.2.02 Trnovski gozd – vzhodni del
		4.1.3 Nanos in Hrušica	4.1.3.02 Javornik in Hrušica

Krajina intenzivno tržnega kmetijstva predstavlja zaledje večjih urbanih središč. V občini Ajdovščina je omejena na ravninski del, kjer pokriva večji del same ravnine. Zanj je značilno intenzivno tržno kmetijstvo.

Urbana krajina predstavlja urbaniziran del občine Ajdovščina. V občini je značilna predvsem za ravninski del, kjer se nahaja ob večjih prometnicah (hitra cesta, železnica).

Kulturna krajina je rezultat vzajemnih učinkov naravnih procesov in človekovega delovanja. Obsega dobršen del občine in skupaj s stavbno, naselbinsko in krajinsko dediščino oblikuje kulturno prepoznavnost. Kulturna krajina se je v občini razvila predvsem na območjih, ki so odmaknjena od večjih urbanih območij – na gričevnatih, hribovitih, planotastih in kraških območjih ter slabše odcednih ravninah. Prevladujoča značilnost je mozaični preplet gozda, agrarnih krajinskih vzorcev in tradicionalne poselitvene strukture. Primeri velikih območij kulturne krajine so opisani v poglavju o kulturni dediščini.

3.1.15.2 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda

Kazalca stanja okolja v zvezi s krajino, ki sta relevantna za predmetno okoljsko poročilo, sta:

- območja krajinske pestrosti;
- območja in prvine prepoznavnosti krajine.

Območja krajinske pestrosti. Krajina je del prostora, katerega značilnost je prevladujoča prisotnost naravnih sestavin in je rezultat medsebojnega delovanja in vplivanja naravnih in človeških dejavnikov. Krajinska pestrost je potemtakem prostorska strukturiranost naravnih in antropogenih krajinskih elementov. Krajina je prostorsko zaključen del narave, ki ima zaradi značilnosti žive in nežive narave ter človekovega delovanja določeno razporeditev krajinskih struktur. Krajinski elementi so relief, vode, rastje, primarna raba tal in poselitev. Vsi ti elementi dejansko oblikujejo krajinsko pestrost. Krajinsko pestrost, ki je posledica antropogenih dejavnosti, oblikujejo skozi dejavnosti, predvsem tiste, ki izrabljajo naravne vire: kmetijstvo, gozdarstvo, vodarstvo, izkoriščanje rudnin, varstvo naravne in kulturne dediščine ter prostočasne dejavnosti. Najpomembnejši dejavnik je pri tem kmetijstvo, ki soustvarja krajinsko zgradbo, kar je ena njegovih najpomembnejših značilnosti. Strukturo krajine nadalje gradijo gozdna območja, ki so ena najbolj ohranjenih delov prostora.

V nadaljevanju podajamo kratek pregled skozi krajinske elemente v občini in širše:

- 5.2.3 Vipavska dolina. Meja enote poteka od Kromberka, po robu Trnovskega gozda, nad Šmihelom, Vitovljami, čez Čaven, mimo Predmeje, Otlice, Cola, Podkrajja, po obrobju Nanosa nad Vipavo, do Pleše. Teče mimo Razdrtega, Otošč, Griže, Štanjela nad dolino Branice, Ovčjaka, Vrtoč, po italijanski meji do Mirna, čez Biljenske griče, na Staro goro in Kromberk. Ključne značilnosti so: gričevje, široka dolina, reka, skalovje; gozdnata pobočja, mešane kulture; neenotnost doline.
- 4.1.2. Trnovski gozd. Meja enote poteka po robu masiva nad Vipavsko dolino od Nove Gorice do Ajdovščine, od tu mimo Cola in Podkrajja do Hrušice, kjer zavije proti severu in se po grebenu Javornika spusti proti Mrzlemu Logu, zatem poteka nad dolino Bele do Čepo-vanske doline, kjer se na Lažni obrne do Lokev in konča pri Trnovem nad Novo Gorico. Ključne značilnosti: kraško površje in prevladujoči gozdovi; redka, razpršena poselitev in suhozidi; odprtost planote; dinarski značaj.
- 4.1.3 Nanos in Hrušica. Meja enote teče na zahodu po robu planote nad Vipavo do Razdrtega, na vzhodu po robu nad naselji Bukovje in Strmica, nad Planinskim poljem po grebenu Srnjaka do Hrušice in Podkrajja. Ključne značilnosti so: razgiban relief z vrtačami in strnjenimi gozdovi; celki in poselitev v dolini; nepreglednost območja; naravna ohranjenost; dinarski značaj površja.

Območja in prvine prepoznavnosti krajine. Prepoznavnost krajine na splošno oblikujejo pestra kulturna krajina, arheološka in stavbna dediščina ter naravne vrednote z izrazitimi in prepoznavnimi lastnostmi, ki tvorijo kulturni in simbolni pomen ter doživljajsko vrednost krajine. Dejavniki prepoznavnosti krajine so: strukturna vrednost, ki označuje vizualno kakovost krajinskega območja, stopnja ujemanja med morfološkimi in tipološkimi značilnostmi krajine in raba prostora, sestavljenost krajinske zgradbe s kombinacijami oblik naravnih in kulturnih prvin, kompleksnost znotraj iste strukturne enote naravnih ali kulturnih prvin, avtentičnost in pričevalnost zgradbe, kakovost umeščenosti grajenih struktur oziroma vzorcev, zgodovinski ali simbolni pomen posameznih delov ali celote.

Prepoznavnost krajine se kaže skozi krajinske vzorce. Za občino Ajdovščina podajamo pregled krajinskih vzorcev:

- 5.2.3 Vipavska dolina. Za Vipavsko dolino so značilni naslednji krajinski vzorci:
 - 5.2.3/1 Meliorirana polja. Dolinsko dno Vipavske doline ni enotno. Širši ravninski deli so danes večinoma meliorirani in ustvarjene so večje pridelovalne enote, s

- katerimi je bilo odstranjeno spontano rastje. Višje v zgornjem delu doline so žitarice, v spodnjem delu pa sadovnjaki, zlasti taki, kjer so zlasti nasajene breskve
- 5.2.3/2 Nemeliorirana ravnina. Mestoma so se še ohranili ostanki nekdanje nižinske krajine z značilnim vzorcem prepletanja travinja, mokrih travnikov ipd.
 - 5.2.3/3 Kraški svet sredi doline. Dolino delita dva apnenčasta in flišna hrbta: prvi, višji oblikuje Vipavska Brda, drugi, manjši pa zakrasel del šempaske gmajne oz. gričevja pri Batujah. Tu se oblikuje značilen vzorec prepleta travinja z vložki gozda, ki ga oblikujejo hrasti, in njivami v dnu dolinic in vrst vrtač.
 - 5.2.3/4 Vzorec flišnega gričevja. Večinoma ohranja flišno gričevje tradicionalni vzorec prepleta njiv, sadnega drevja in vinogradov. Obsežnejše površine vinogradov so le mestoma na nižjih legah proti dolini. Posamezne prvine sredozemskega rastlinja poudarjajo sredozemski značaj krajine.
 - 5.2.3/5 Vinogradi v flišnem gričevju. Značilnost vinogradov v flišnem gričevju južnih obronkov Vipavske doline je njihova »borba« z bujnim rastjem, predvsem tujo robinijo. Vinogradi so videti »izkrčeni« iz gozdnega pokrova.
 - 5.2.3/6 Vzorec prehoda v višje lege. Na sončnih južnih pobočjih Trnovske planote se oblikuje značilen preplet terasiranih izravnav, s posameznimi vrstami vinske trte in sadnim drevjem, mestoma še ohranjeno »mešano kulturo«, z vložki prvobitnega gozda in poselitvijo v prvotno manjših strnjenih zaselkih. Danes postaja poselitev vse bolj razpršena.
 - 5.2.3/7 Travnati celki s posamičnim drevjem. V višjih legah pod Trnovsko planoto se oblikuje značilen vzorec travnatih površin s posameznim drevjem, predsem kostanji, ki so tu sadna drevesa, lahko so tudi posamezni hrasti. Vzorec je dokaj razširjen na flišnih oziroma na mehkejših kameninah prehoda iz sredozemskega podnebja v višje hribovje. Predvsem kostanji so že v znatni meri izginili in vzorec se zaradi zaraščanja izgublja.
 - 5.2.3/8 Skalnata pobočja z melišči. Poseben vzorec vseh območij, kjer se stikajo visoke kraške planote z nižinskimi in flišnimi območji, tvorijo pre-padne in odprte skale ter melišča, ki jih obdaja sicer bujnejše rastje. Vzorec je značilen za Goriško, Vipavsko dolino, dolino reke Reke, prehod Krasa v Istro.
- 4.1.2 Trnovski gozd. Za Trnovski gozd so značilni naslednji krajinski vzorci:
 - 4.1.2/1 Strnjenimi gozdovi na kopastem hribovju. Trnovsko planoto predvsem v zahodnem in severnem robu pokrivajo obsežni strnjeni gozdovi jelke in bukve. Značilen relief s kopastim hribovjem in vmesnimi kraškimi kotanjami šele proti vzhodu dobi dinarsko smer, medtem ko je na zahodnem delu brez jasne smeri.
 - 4.1.2/2 Prepadni skalni robovi. Planoto proti Vipavski dolini zaznamuje prepadni skalni rob. Drevesa na robu imajo zaradi burje značilno rast.
 - 4.1.2/3 Celki na pobočjih. Južna pobočja kopastih hribov so pogosto izkrčena; na njih najdemo celke z eno domačijo. Njivski svet je precej skromen, nastal je z odstranitvijo kamenja, ki je zloženo v suhozide in kupe. Prevladujejo travniki in pašniki.
 - 4.1.2/4 Celki z izrazito dinarskim značajem. Za robom planote so posamezni celki z domačijami, ki imajo izrazito dinarski značaj. Zaradi ostrega podnebja (mrzle zime, suha poletja, burja), zelo izraženega kraškega reliefa s skalami na površini, njivami v vrtačah in kamenjem, zloženim v kupe in suhozide, so celki svojevrstna kulturna krajina v slovenskem prostoru.
 - 4.1.2/5 Travniške suhe doline z vrtačami. Krčevine v gozdu imajo značaj suhih dolin, ki z oddaljenostjo od roba izgubljajo izrazito dinarski značaj; kamenja na površini je manj. Pretežno travniški svet je vrtačast z manjšimi njivami. Gozdni rob je zelo členjen in zaradi zaraščanja se doline vedno bolj manjšajo.

- 4.1.2/6 Pašne površine s suhozidi. Tik za robom in na robu samem so pašniki in travniki z zelo poudarjenim dinarskim značajem, ki se kaže v množici skal in kamenja na površini. Odstranjeno kamenje je zloženo v večje in manjše kupe ter suhozide, ki tečejo po parcelnih mejah in ob poteh.
- 4.1.2/7 Kmetijska krajina v suhih dolinah. Ponekod se za robom z značilno dinarsko smerjo pojavljajo ozke suhe doline, ki jim sledijo komunikacije. V vrtačah in na izravnavaah so polja. Pobočja prehajajo v pašnike in gozd.
- 4.1.2/8 Manjša kraška polja. V strnjeni gozdni krajini se odpirajo večje površine manjših, večinoma suhih kraških polj. Ponekod pride na dan voda in oblikuje redka, celo izjemna vlažna polja. Hribovje, je značilno kopasto, poraslo z gozdom.
- 4.1.3 Nanos in Hrušica. Meja območja teče na zahodu po robu planote nad Vipavo do Razdrtega, na vzhodu po robu nad naselji Bukovje in Strmica, nad Planinskim poljem po grebenu Srnjaka do Hrušice in Podkrajja. Ključne značilnosti so: razgiban relief z vrtačami in strnjenimi gozdovi; celki in poselitve v dolini; nepreglednost območja; naravna ohranjenost; dinarski značaj površja.
 - 4.1.3/1 Strnjeni gozdovi na hribovju. Strnjeni gozdovi prekrivajo večino območja, le na izkrčenih površinah dobi prostor značaj odprte krajine, ki je ponekod velikega merila, drugod pa so to le manjši celki. Na vzhodu se gozdovi spuščajo proti sistemu velikih kraških polj.

Poleg vzorcev naravne krajine ločimo še naslednje vzorce drugih krajin:

- urbana krajina obsega dva značilna vzorca poselitve:
 - strnjena poselitve, ki je značilni mediteranski vzorec poselitve in je kot taka značilna za večino naselij v občini;
 - razpršena poselitve je značilen predvsem za Trnovsko planoto in Hrušico, tradicionalna oblika poselitve na tem območju pa so samotne, zlasti živinorejske kmetije, ki se v veliki meri ukvarjajo tudi z gozdarstvom;
- kulturna krajina je obravnavana je v sklopu kulturne dediščine.

3.1.16 Prebivalstvo

3.1.16.1 Poselitvene, demografske in ekonomske značilnosti prebivalstva

Prebivalstvo običajno obravnavamo skozi tri temeljne značilnosti: poselitvene, demografske in ekonomske. V nadaljevanju podajamo kratek opis omenjenih značilnosti na podlagi kazalcev stanja okolja.

3.1.16.2 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda

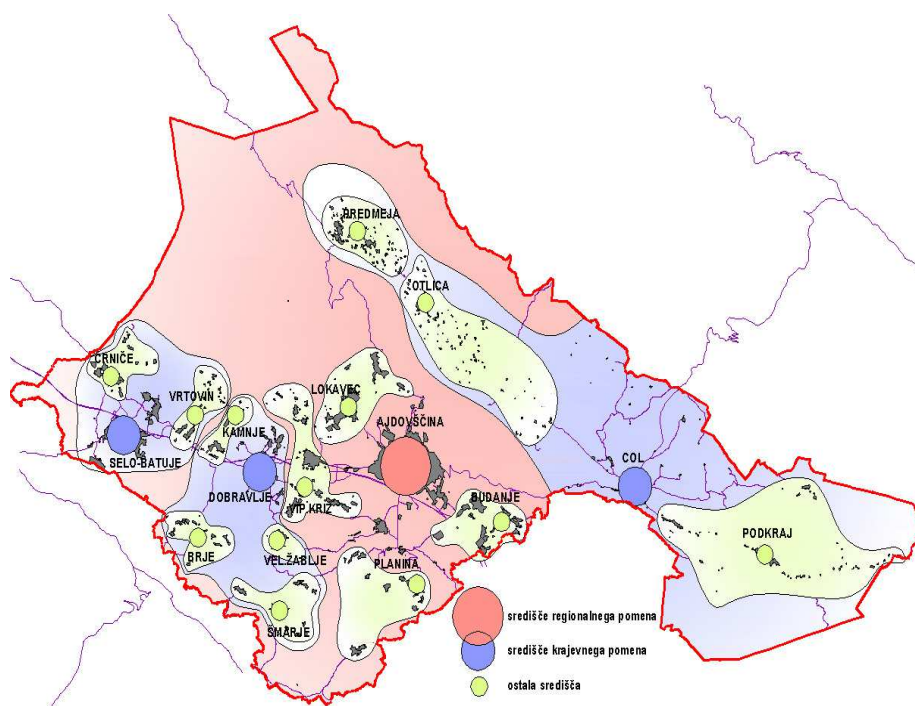
Kazalci stanja okolja v zvezi s prebivalstvom, ki so relevantni za predmetno okoljsko poročilo, so:

- prostorske značilnosti poselitve;
- demografski kazalci;
 - število (gostota) prebivalcev;
 - rast prebivalstva (naravni in selitveni prirastek);
 - izobrazbena sestava prebivalcev;
 - dnevne delovne migracije.
- socioekonomski kazalci;
 - bruto domači proizvod (BDP);
 - zaposlenost (nezaposlenost);

Kazalci so povzeti iz dokumentov: »Analiza razvojnih možnosti, demografija, naselbinska mreža in gospodarstvo občine Ajdovščina, Koda d.o.o., Ajdovščina 2006«, »Analiza stanja in teženj; Studi 3 d.o.o., Ajdovščina 2005« in »Letno poročilo 2006, Zavod RS za zaposlovanje, Ljubljana 2005«, pa tudi iz podatkov Statističnega urada RS.

Prostorske značilnosti poselitve. Izjemen zgodovinski pomen Vipavske doline je v dokazani kontinuiteti poselitve v vseh obdobjih od mlajše kamene dobe do zgodnjega srednjega veka in dalje. Najstarejša poselitvena območja so nastajala na strateško pomembnih točkah na obeh dolinskih obrobjih. V rimski dobi pa se pomaknejo v dolinsko dno in povzročijo nastanek prvega urbanega centra na mestu današnje Ajdovščine.

Prebivalstvo v občini Ajdovščina živi v 45 naseljih. Poselitev je porazdeljena med mestom Ajdovščino, ki je edino središče regionalnega pomena in močno presega povprečno velikost naselij v občini, ter med množico drugih naselij, pri čemer so središča lokalnega pomena le Col, Dobravlje in Selo skupaj z Batujami (slika 17). Ajdovščina je dejansko edino večje urbano središče v občini. Drugi dve večji naselji sta še Lokavec in Budanje, ki pa sta sestavljeni iz številnih zaselkov in vasi in zato ne prevzemata vloge urbanih središč. Ostala večja strnjena naselja so Col, Cesta, Dobravlje, Črniče, Ustje, Selo, Velike Žablje, Batuje. Sem bi lahko prišteli še Žapuže, ki pa že sodijo v urbano območje mesta Ajdovščina. K večjim naseljem, ki so sestavljena iz več zaselkov oziroma razpršene pozidave, prištevamo Vrtovin, Planino, Podkraj, Predmejo. Lokavec in Budanje sta v posameznih dokumentih bili obravnavani kot središči krajevnega pomena. Obe območji obsegata skupine zaselkov brez ustrezno koncentriranega jedra. Lokavec močno izstopa s številom prebivalcev (druga največje naselje v občini) vendar je ta poselitev razpotegnjena na obsežno območje. V Budanjah je izrazit problem prometnih povezav, kar je povzročilo širitev zaselkov v dolino in s tem oslabitev vaškega jedra. Ti dve naselji tak ostajata s svojimi potenciali kandidata za središči krajevnega pomena, kar pomeni, da jih je primerno opremljati z dodatnimi funkcijami kot pa ostala središča na območju občine.

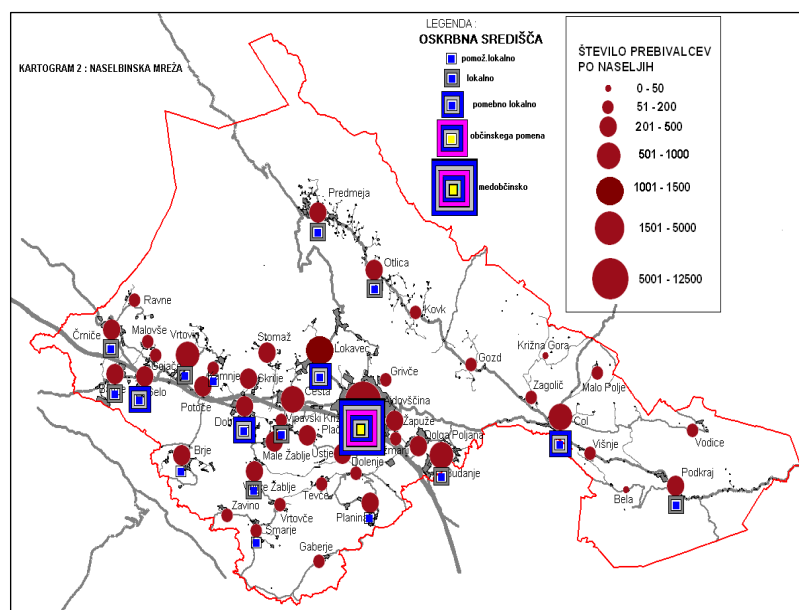

Slika 17: Naselbinska mreža v občini Ajdovščina (vir: Studio 3 d.o.o.)

Mesto Ajdovščina je edino središče regionalnega pomena v občini in je v tej vlogi opredeljeno v vseh dosedanjih prostorskih dokumentih in pa Strategiji prostorskega razvoja Slovenije. Kot središča lokalnega pomena so ostala Col, Dobravlje in Selo skupaj z Batujami. Ta nivo je bil predviden tudi za Otlico, ki pa zaradi izrazite dnevne migracije v dolino tega statusa ni prevzelo. Lokalno središče zagotavlja prebivalcem naselja in njegovega zaledja vsaj možnosti za vsakodnevno oskrbo, osnovno izobraževanje, informiranje in druženje. Na območjih z izrazito razpršeno poselitvijo se spodbuja razvoj lokalnega središča, ki zagotavlja ustrezno oskrbo in raven javnih funkcij. V naseljih, ki so zaposlitvena središča območij s posebnimi razvojnimi problemi, ter v obmejnih območjih, kjer se lahko razvije neposredno gospodarsko sodelovanje s sosednjimi državami, se oblikuje manjše gospodarske cone. Col je naselje na katerega gravitira obsežno območje Gore in Hrušice. Območje Predmeje je sicer tudi v neposrednem gravitacijskem območju mesta Ajdovščina. Cola v spaln in vikend naselja z močno dnevno migracijo aktivnega prebivalstva. Območje Dobravelj povezuje sosednja naselja predvsem na račun odmaknjenosti teh naselij od občinskega središča. V zadnjih letih je opazno zmanjšanje poudarka temu naselju, kar povzroča neposredno gravitacijo sosednjih naselij na občinsko središče in ne stimulira umeščanja raznorazne dodatne ponudbe v omenjena naselja v občini Ajdovščina.

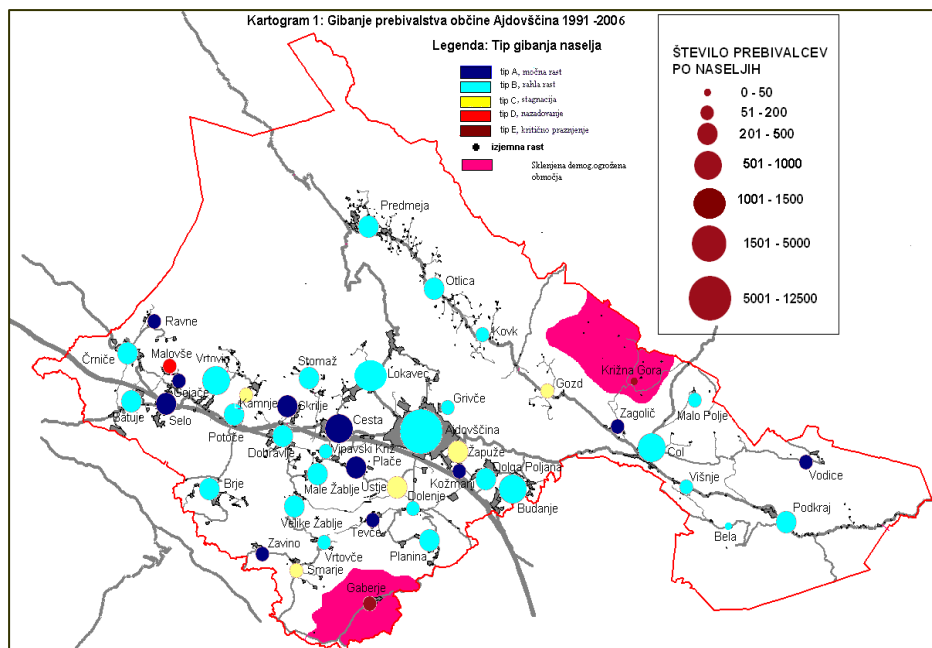
Število (gostota) prebivalcev. Večina prebivalstva občine je naseljena v dolinskem dnu Vipavske doline in vzdolž glavnih prometnih koridorjev. Tako glede na geografska območja občine v območju osrednjega dela Vipavske doline živi več kot polovica vsega prebivalstva občine, gosta pa je tudi poselitev območja Spodnjega dela Vipavske doline. V območjih Trnovske planote in Hrušice (Gora) in Vipavskih Brd pa je prisotna depopulacija.

V občini Ajdovščina živi 0,9 % vsega prebivalstva Slovenije (18095), kar pomeni, da spada med manj naseljena območja, saj ima gostoto le 73,8 prebivalcev na km² (podatek iz leta 2002), kar jo uvršča pod slovensko povprečje, ki znaša celo 98 prebivalcev na km². Število prebivalcev v občini je leta 2002 znašalo 18095 prebivalcev. Število prebivalcev po naseljih je ilustrativno prikazano na sliki 18, kjer je razvidna koncentracija prebivalstva v južnem delu občine.

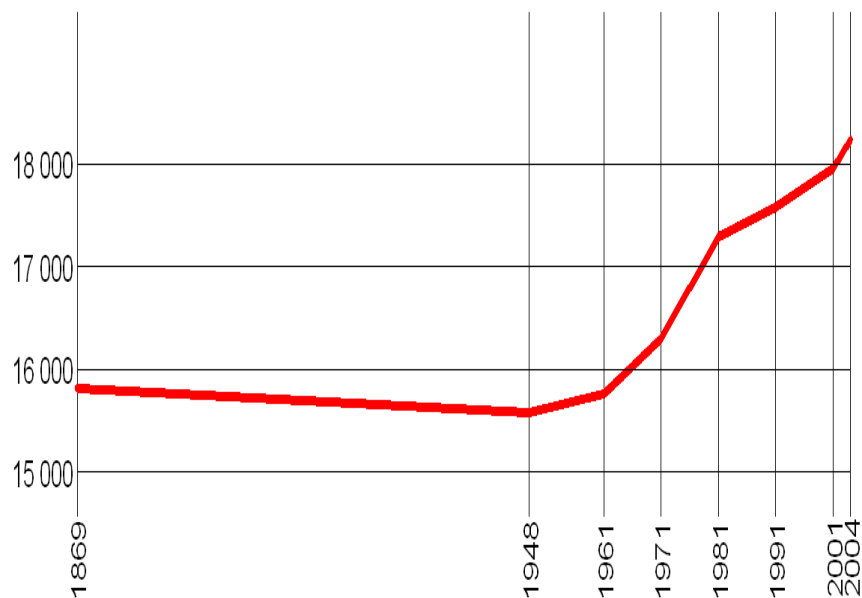

Slika 18: Število prebivalcev po naseljih v občini Ajdovščina (vir: Koda d.o.o.)

Trend spreminjanja tega kazalca je prikazan na sliki 19, po naseljih pa na sliki 20.

Slika 19: Gibanje števila prebivalstva v občini Ajdovščina v obdobju 1869-2004 (vir: Koda d.o.o.)

Slika 20: Gibanje prebivalstva občine Ajdovščina v obdobju 1991 – 2006 (vir: Koda d.o.o.)

Prebivalstvo občine je po letu 1948 stagniralo oziroma rahlo naraščalo. Največjo rast je beležila Ajdovščina in njeno neposredno zaledje, medtem ko so ostala območja prebivalstveno nazadovala. Večina naselij, ki se je do leta 1991 uvrščala med relativno in absolutno ogrožena, beleži rahlo rast ali vsaj stagnacijo prebivalstva, kar pa je seveda še zmeraj neugodno.

Rast prebivalstva (naravni in selitveni prirastek). Naravni prirastek v občini je komaj pozitiven in že od leta 1999 znaša okrog 0,02 na 1000 prebivalcev, kar je za stabilno rast prebivalstva že premalo in je velika nevarnost, da se obrne v negativno smer. Selitveni prirastek pa kaže na velik odstotek priseljenih iz drugih občin in nizke iz tujine – 208 ljudi (podatek iz leta 2004).

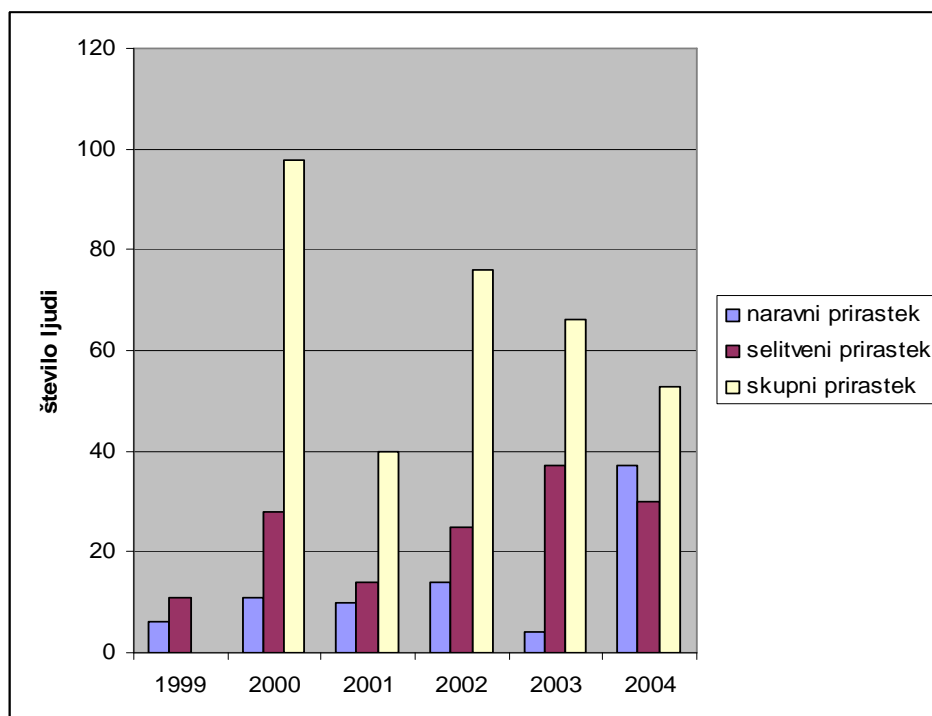
Na nivoju naselij je opazna določena neenakomernost gibanja števila prebivalstva. Izrazito demografsko ogroženih območij ni. Opazno je zmanjševanje števila v odročnejših predelih. Največji upad je v naseljih Malovše (17%) in Vrtovče (12%).

Odmaknjenost od urbanih središč in neustrezna infrastruktura je odločilna za zmanjševanje prebivalstva v območju Vipavskih Brd. V naselju Zavino je zabeležen izrazit porast (15%) po izgradnji ustrežnejše cestne povezave.

Negativni trendi so prisotni na območju Gore (Predmeja –8%, Otlica –2%), za Col pa je značilna celo rast (3%). V merilu občine je značilen porast števila prebivalstva v dolinskih naseljih zlasti v območju priključka na hitro cesto v Selu.

Upad prebivalcev v Žapužah in Kožmanih ter Dolgi Poljani je odraz demografskega srka primestja, slabše urejene infrastrukture in slabše primernosti strnjenih vaških jeder za nove bivalne potrebe.

Trend kazalca po letih je prikazan na sliki 21.

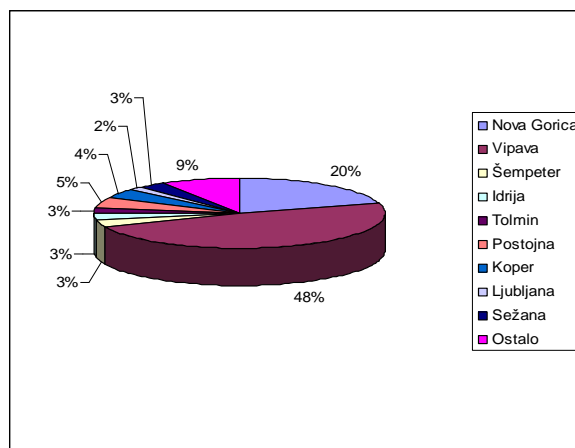
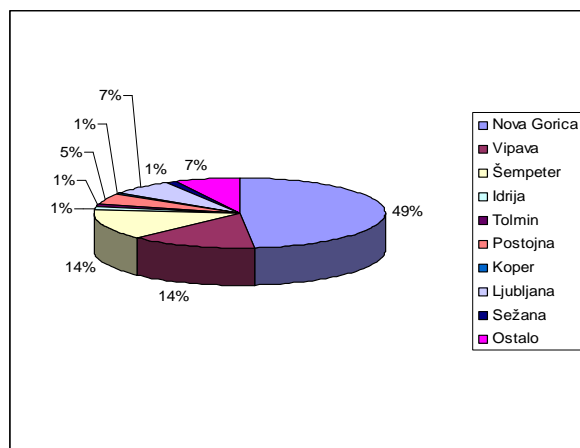
Slika 21: Trend prirastka v občini Ajdovščina v obdobju 1991-2004 (vir: Koda d.o.o.)

Izobrazbena sestava prebivalcev. Občina Ajdovščina ima podpovprečno izobrazbeno strukturo ob sorazmerno visokem deležu prebivalcev edinole z osnovno šolo (tabela 23).

Tabela 23: Prebivalstvo občine Ajdovščina po izobrazbi (vir: Studio 3 d.o.o.)

Območje	Brez izobrazbe	Nepopol. osnovna	Osnovna	Srednja			Višja	Visoka	
				skupaj	nižja in srednja poklic.	strok. in splošna		dodipl.	podipl.
Slovenija	11337	104219	433910	899341	452292	447049	84044	114630	16388
delež glede na skupaj (%)	0,68	6,26	26,08	54,05	27,18	26,87	5,05	6,89	0,98
Ajdovščina	77	838	4910	7709	4140	3569	619	837	72
delež glede na skupaj (%)	0,51	5,56	32,60	51,18	27,49	23,70	4,11	5,56	0,48
indeks (delež SLO=100)	75	89	125	95	101	88	81	81	49

Dnevne delovne migracije. Večina dnevni delovnih migracij je usmerjena v najbližje zaposlitvene centre, ki so širše v regiji (slika 22): Šempeter in Nova Gorica ter deloma občina Vipava. Daleč najmočnejši tok iz občine Ajdovščina poteka proti zaposlitvenima središčema Nova Gorica in Šempeter, v zadnjem obdobju pa tudi proti Vipavi. Prisotna je močna negativna migracijska bilanca, kar pomeni, da se večina zaposlenih vozi v druga središča, kot pa se iz drugih občin vozi v Ajdovščino. Pozitivno bilanco ima le z občinami Vipava, Idrija, Tolmin, Koper in Sežana.

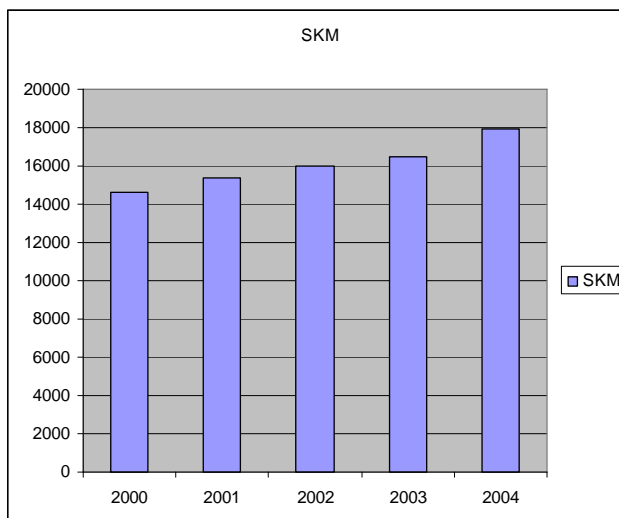
migracije iz občine

migracije v občino

Slika 22: Migracije v občino iz občine Ajdovščina (vir: Koda d.o.o.)

Bruto domači proizvod (BDP). Občina spada po gospodarski razvitosti med srednje razvite občine v Sloveniji, hkrati pa se nahaja v regiji (Goriška statistična regija), ki je med bolj razvitimi v slovenskem prostoru. V občini Ajdovščina je v letu 2001 delovalo 0,6 % vseh slovenskih gospodarskih družb. Podatkov o bruto domačem proizvodu za občino Ajdovščina nismo zasledili, zato smo uporabili podatke za Goriško statistično regijo. Regija prispeva k slovenskemu BDP 6%. BDP na prebivalca pa tako znaša 12319 EUR (podatek je iz leta 2004). Podatke za trend o bruto domačem proizvodu smo zasledili za celo Slovenijo, kjer je

razvidna njegova postopna rast (slika 23).

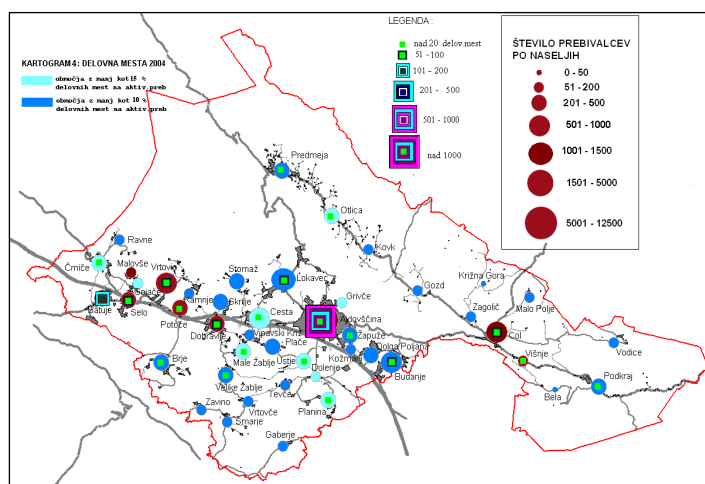

Slika 23: Gibanje BDP v Sloveniji v obdobju 2000-2004 (SKM = standardi kupne moči) (vir: SURS)

Zaposlenost (nezaposlenost). Število zaposlenih presega slovensko povprečje, vendar je dodana vrednost na zaposlenega v občini Ajdovščina nekoliko pod slovenskim povprečjem. Mesto Ajdovščina je tradicionalno industrijsko mesto, tako da gospodarska struktura v občini še vedno temelji na sekundarnem sektorju. Po osamosvojitvi je bilo ustanovljenih veliko družb z omejeno odgovornostjo. Območje Selo-Batuje se skupaj z Gojačami razvija v pomembno središče ob prometnem vozlišču in ob drugi največji gospodarski coni v občini kar inducira nastajanje številnih obrtnih dejavnosti. V območju je več gospodarskih con (Gojače, Batuje, Mlake, Črniče), kjer potekajo zelo različne dejavnosti. Večina delovnih mest je skoncentrirana na mesto Ajdovščina, kjer jih je 80% od vseh v celotni občini. Takšna slika delovnih mest je izrazito monocentrična, saj odpade na preostala naselja le 15% delovnih mest. Večina delovnih mest je v gradbeništvu, proizvodnji hrane in pijače, tekstilni in kovinski industriji ter obrti.

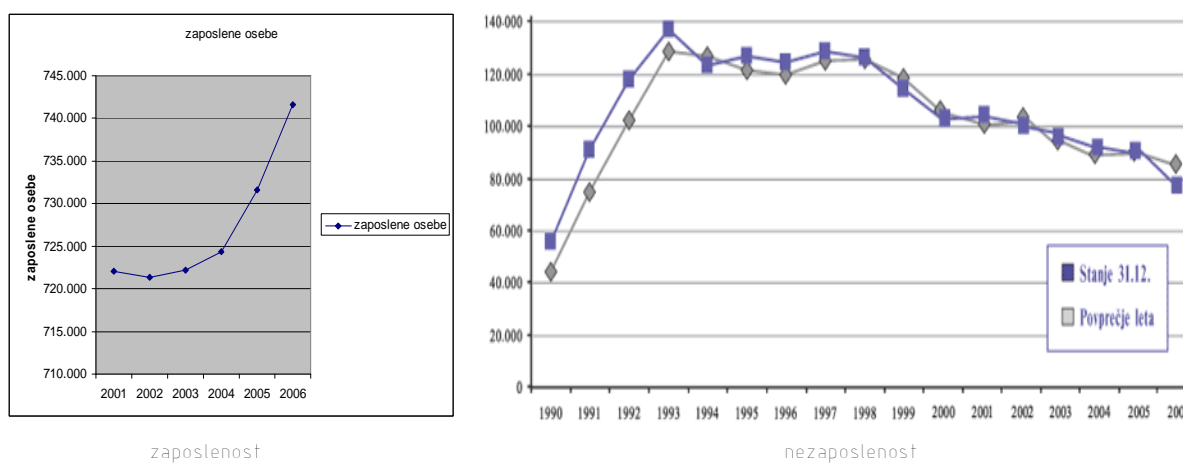
Zaposlenost v občini Ajdovščina znaša (podatki iz leta 2001) v absolutnih številkah 7713 ljudi, kar pomeni 62 % vsega delovnega kontingenta. Stopnja aktivnosti, ki jo izračunamo kot jo izračunamo kot odnos med aktivnimi in delovnim kontingentom znaša 68,3 %, znaša 77 %, kar pomeni, da primanjkuje zaposlitvenih možnosti kar za 27 %. Če pa opravlja Ajdovščina naloge središča regionalnega pomena, pa pomeni, da se mora kar polovica delovno aktivnega prebivalstva voziti na delo izven občine. Odločilni razvojni indikator je indeks zaposlitvenih možnosti kot odnos med vsemi delovnimi mesti in aktivnim prebivalstvom, ki znaša 77 %, kar pomeni, da primanjkuje zaposlitvenih možnosti za 27 %. Glede na strukturo delovnih mest jih je največ na področju industrije in rudarstva (2489 zaposlenih), nato pa sledijo gradbeništvu (1318), trgovina in gostinstvo (590) ter vzgoja in izobraževanje (402) – vsi podatki so iz leta 2001. Kar 85 % delovnih mest je v sekundarnem sektorju, v razvojno vprašljivih dejavnostih pa je skoraj 60 % vseh delovnih mest. Prostorska razporeditev delovnih mest po posameznih mikroregijah v občini je največja v Ajdovski mikroregiji (mikroregija Osrednji del Vipavske doline) – skoraj 63 % (podatek iz leta 2001). Na splošno ima občina manj delovnih mest kot pa je aktivnega prebivalstva. 80 % vseh delovnih mest je skoncentriranih na območje mesta Ajdovščina, velika večina ostalih naselij

pa ima celo manj kot 15 % delovnih mest v odnosu na celotno prebivalstvo v občini. Razporeditev delovnih mest po naseljih torej kaže naslednjo sliko (slika 24).

Slika 24: Razporeditev delovnih mest po naseljih v občini Ajdovščina (vir: Koda d.o.o.)

Podatke za trend o zaposlenosti (nezaposlenosti) smo prikazali za celo Slovenijo, kjer je razvidno postopno naraščanje zaposlenosti in padanje registrirane nezaposlenosti (slika 25).

Slika 25: Gibanje zaposlenosti in nezaposlenosti (SKM = standardi kupne moči) (vir: ZRSZZ)

3.1.17 Zdravje ljudi

Opise stanja okolja posameznih segmentov, ki so pomembni za zdravje ljudi, kot so: zrak (kakovost zraka), voda, (površinske vode), tla, podzemne vode (podtalnica), hrup, elektromagnetno sevanje), svetlobno onesnaževanje, odpadki in voda kot naravni vir, tukaj ne prikazujemo, zato glej nevedene segmente v ustreznih poglavjih.

3.1.18 Narava: rastlinstvo in živalstvo ter habitatni tipi

3.1.18.1 Rastlinstvo in živalstvo ter habitatni tipi

V nadaljevanju podajamo opis rastlinstva in živalstva ter habitatnih tipov s kazalci v spodnjem poglavju.

3.1.18.2 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda

Kazalci stanja okolja v zvezi z rastlinstvom in živalstvom ter habitatnimi tipi, ki so relevantni za predmetno okoljsko poročilo so:

- prisotnost in velikost populacij zavarovanih in ogroženih živalskih in rastlinskih vrst ter njihovih habitatov za območje.
- stanje ohranjenosti lastnosti, procesov in struktur, ki so pomembni za ohranjanje biotske raznovrstnosti.
- stanje (obseg in kvaliteta) habitatov vrst in habitatnih tipov (HT), s poudarkom na HT, ki se prednostno ohranjajo na območju RS (visokovrednoteni HT).
- prisotnost tujerodnih vrst.

Habitatni tipi. Popis habitatnih tipov na območju občine Ajdovščina še ni bil izveden, tako da je opis podan na osnovi poznavanja območja, so pa bila območja večjih sprememb OPN skartirana v okviru poročila. Habitatne tipe se naravovarstveno vrednoti na podlagi predpisov, ki urejajo njihovo varovanje: Uredba o habitatnih tipih, Direktiva o habitatih in Bernska konvencija. Uredba o habitatnih tipih (Ur. l. RS, št. 112/03) določa habitatne tipe, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju ter ureja usmeritve za njihovo ohranjanje. Uredba o habitatnih tipih varuje habitatne tipe, ki se nahajajo na Prilogi I Direktive o habitatih ter Dodatku 8 Bernske konvencije. Imena habitatnih tipov so navedena skupaj s Physis kodo (Habitatna tipologija, 2004) ter z FFH kodo (v primeru, ko so uvrščeni na seznam evropsko pomembnih habitatnih tipov z Direktive o habitatih).

Ozemlje občine Ajdovščina zajema del dveh naravnogeografskih enot – Vipavske doline in Trnovskega gozda (dela severozahodnega niza visokih kraških planot). Krajinska pestrost je posledica različnih naravnih danosti in ustvarjenih prvin, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti. Take naravne danosti in ustvarjene prvine, ki so pomembne v tak namen so zlasti:

- obsežni gozdovi na visoki kraški planoti;
- suha travišča na robnih, vetru izpostavljenih predelih in vrhovih planote;
- ostanki vlažnih travišč in poplavnih gozdnih sestojev v dolini;
- kmetijske površine doline na dnu doline in gričevnatem obrobju;
- stoječe in tekoče vode;
- kraško podzemlje.

Na dvignjenem kraškem območju Gore, Cola in Podkraja površinskih vodotokov praktično ni, edine stoječe vode na območju pa predstavljajo kali. Ti so pomembni predvsem kot vodni habitatni za vrste, vezane na vodo (npr. kačji pastirji, hrošči, dvoživke). Na območju Vipavske doline so vode številne, veliko je potokov in kanalov. Od pomembnejših vodotokov naj predvsem omenimo Vipavo, Hubelj, Lokavšček in Branico. Akumulacija Vogršček je največja stoječa voda v občini, čeprav je večina akumulacije v drugih občinah, v občino Ajdovščina namreč sega le manjši del.

Za travniške habitatne tipe so v občini zlasti pomembna območja:

- Gore (Predmeja, Otlica, Kovk) in Podkraja kot ohranjeno sklenjeno območje kraških travišč (slika 26). Prevladujejo vzhodnosubmediteransko (submediteransko-ilirska) suha in polsuha travišča. Travišča so deloma intenzivirana, predvsem bolj skalnate površine na grebenih pa se začenjajo zaraščati. Precej teh travišč je tudi na zahodnem delu Vipavskih Brd (Brje, Šmarje, Gabrje).

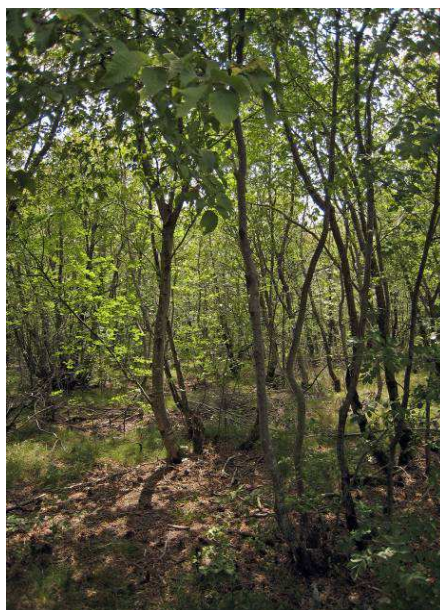

Slika 26: Vzhodnosubmediteransko (submediteransko-ilirska) suha in polsuha travišča na Colu (foto: D. Erjavec)

- Nižinski del Vipavske doline z delno ohranjenimi higromezofilnimi nižinskimi travniki na srednje vlažnih tleh s prevladujočo visoko pahovko, na katerih je ponekod še prisotne zdravilna strašnica (*Sanguisorba officinalis*), pomembna hranilna rastlina metuljev mravljiščarjev (*Maculinea sp.*). Ob Vipavi so bili nekdanje razviti tudi mokrotni travniki, vendar so bili ti v osemdesetih letih ob regulaciji reke Vipave v večini spremenjeni v kmetijske površine, tako da so se ponekod ohranili samo majhni ostanki teh površin.

Pomembna območja gozdnih habitatnih tipov so:

- osončena pobočja Trnovskega gozda so rastišče toploljubnih gozdnih sestojev, prevladujejo primorska gradnova belogabrovja in termofilni gozdovi mešanih listavcev (slika 27).

Slika 27: Toploljuben sestoj črnega gabra (*Ostrya carpinifolia*) (foto: M. Jakopič)

- na južnem delu občine proti Krasu gozdne površine pripadajo večinoma toploljubnim in primorskim hrastovjem.
- ob reki Vipavi najdemo ostanke ilirskih hrastovih belogabrovij in obrežnih belovrbovij.
- višje predele Trnovskega gozda poraščajo sestoji ilirskih bukovih gozdov, manjše površine tudi kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (slika 28).

Slika 28: Ilirski bukov gozd (foto: M. Jakopič)

Večina za habitatne tipe pomembnih površin v občini je vključenih v posamezna varovana območja. Na območje občine tako segajo tri Natura 2000 območja, za katera so kvalifikacijski naslednji habitatni tipi, za katere navajamo njihov pregled (tabela 24).

Tabela 24: Ključne značilnosti kvalifikacijskih habitatnih tipov in vrst na območjih Natura 2000 v občini Ajdovščina

Kvalifikacijska vrsta ali HT	Ključne značilnosti SCI SI3000225 Dolina Branice.
(5130) Sestoji navadnega brina (<i>Juniperus communis</i>) na suhih traviščih na karbonatih	Sestoji navadnega brina rastejo na zmerno suhih do suhih rastiščih na apnencu in dolomitu, redkeje na kislil peskih, silikatih ali flišu. Prst vsebuje malo hranil, rastišča so svetla in topla. Voda razmeroma hitro prenikne skozi prst ali odteče po površini. Ker je brinovje le faza zaraščanja suhih travišč, srečamo tu tako značilnice travišč kot tudi značilne vrste toploljubnih gozdov, razmerje med njimi pa je odvisno od starosti brinovja. Habitatni tip se pojavlja po vsej Sloveniji, vendar najbolj množično na Primorskem krasu. Zaradi svoje prehodne narave je nestabilen, njegov obseg pa se je na račun zaraščanja travišč pri nas najverjetneje povečal. Kljub temu ga lahko ogrožajo požiganje, izsekovanje brinov in spreminjanje v travišča, zaraščanje z drevjem, gradnja infrastrukture in vožnja z motornimi vozili. (Naravovarstveni atlas, 2012)
	<u>Na območju OPN ta HT ni prisoten.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 24: Ključne značilnosti kvalifikacijskih habitatnih tipov in vrst na območjih Natura 2000 v občini Ajdovščina (nadaljevanje)

Kvalifikacijska vrsta ali HT	Ključne značilnosti SCI SI3000225 Dolina Branice (nadaljevanje).
(6110*) Skalna travišča na bazičnih tleh Alyso-Sedion albi	<p>Skalna travišča uspevajo na preperelem kamnitem površju ali na peščeni podlagi na karbonatnih ali silikatnih tleh, kjer se pogosto pojavlja erozija. Pojavljajo se tudi na nižinskih prodiščih in sekundarnih rastiščih z ustreznimi razmerami (cestne bankine, železniški nasipi, pokopališča, ruševine, ovršja starih zidov, strehe, med tlakovci na manj pohojenih tleh). Njihova rastišča so izredno suha, topla in sončna, praviloma z malo hranili in plitvo prstjo. Morebitna voda s teh površin hitro odteče. Gradijo jih enoletnice in vrste, ki v listih shranjujejo vodo. Habitatni tip se pojavlja raztreseno po vsej Sloveniji, praviloma na manjših površinah in pogosto na nedostopnih mestih (npr. skalne police). Najbolj ogrožen je na prodiščih zaradi regulacij, gradenj hidrocentral (izginjanja naravne rečne dinamike) in odvzemanja proda, razmeroma neogrožen pa je zaenkrat v skalovju. (Naravovarstveni atlas, 2012)</p> <p><u>Na območju OPN ta HT ni prisoten.</u></p>
(62A0) Vzhodna submediteranska suha travišča (Scorzoneretalia villosae)	<p>Vzhodna submediteranska suha travišča so nastala z delovanjem človeka (izsekovanje gozda, košnja) in živali (paša), nekatera že pred približno 2500 leti. Razvita so na naravnih rastiščih bukovih in hrastovih gozdov, predvsem na apnencih, dolomitih, pa tudi na flišu. Tla na rastiščih so zelo raznolika (malo do srednje veliko hranil, bazična do rahlo zakisana ter suha do zmerno vlažna tla), vendar so tovrstna travišča vselej posledica ekstenzivne rabe. Vrste so svetloлюбne in ne prenesajo gnojenja. V Sloveniji najdemo ta habitatni tip na Primorskem krasu. Ogrožajo ga opuščanje rabe (paše, košnje) in posledično zaraščanje, gradnja infrastrukture (vetrne elektrarne, daljnovodi), gnojenje travnikov, komasacije in vožnja izven cest. (Naravovarstveni atlas, 2012)</p> <p><u>Na območju OPN je ta HT prisoten v koridorju nove regionalne ceste na odseku med Vrtovčami in Šmarjami, na novih stavbnih zemljiščih v Vrtovčah (0,34 ha) ter na obstoječih stavbnih zemljiščih (4,29 ha)</u></p>
Kvalifikacijska vrsta ali HT	Ključne značilnosti SCI SI3000226 Dolina Vipave.
(91L0) Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (Erythronio-Carpinion)	<p>Semkaj štejejo tako nižinske poplavne hrastovo-belogabrove gozdove kot tudi hrastovo-belogabrove gozdove gričevnatega sveta. Prvi rastejo v nižinah na občasno poplavljenih rastiščih, nivo podtalne vode je visok. Med drevesnimi vrstami najdemo dob, beli gaber in črno jelšo. Zaradi melioracij, urbanizacije, krčitve za kmetijske namene in drobljenja so zelo ogroženi. Drugi se pojavljajo na gričevjih na bolj suhih tleh, ravno tako pa jih gradita beli gaber in ena vrsta hrasta, v tem primeru graden. Tudi ti so že v veliki meri spremenjeni (npr. izkrčeni za kmetijsko rabo). V Sloveniji se habitatni tip pojavlja v vzhodnem delu države (Krakovski gozd, Dobrava, Goričko, ob Muri). (Naravovarstveni atlas, 2012)</p> <p><u>HT se na območju OPN v manjšem fragmentu pojavlja le pri Briah.</u></p>
(9530) (Sub-)mediteranski gozdovi črnega bora	<p>(Sub)mediteranski gozdovi črnega bora rastejo na suhih, strmih apnenčastih in dolomitnih pobočjih v vlažnem in hladnem podnebju (padavin je nad 2000 mm letno, povprečna letna temperatura je 6-8oC). Tla so plitva, zelo podvržena eroziji, zato imajo ti gozdovi velik varovalni pomen. Drevesne vrste zastopata predvsem črni in rdeči bor. Pri nas se habitatni tip pojavlja v Trnovskem gozdu, na Nanosu in v Julijskih Alpah. Podvržen je številnim naravnim motnjam (erozija, vetrolomi, požari). (Naravovarstveni atlas, 2012)</p> <p><u>HT se na območju OPN ne pojavlja.</u></p>
(9410) Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpinskega pasu (Vaccinio-Piceetea)	<p>Pojavljajo se na karbonatni podlagi v hladnejšem podnebju. Mednje sodijo tako mraziščni gozdovi v kraških depresijah kot tudi kisloljubni smrekovi gozdovi v pasu med 1400-1600 m nadmorske višine. Med drevesi prevladujejo smreka, macesen, bukev in gorski javor. V Sloveniji se pojavljajo v alpskem in dinarskem svetu (Karavanke, Pohorje, Trnovski gozd, Nanos, Javorniki, Snežnik). Zaradi počasne regeneracije so zelo občutljivi na kakršnekoli posege. (Naravovarstveni atlas, 2012)</p> <p><u>HT se na območju OPN ne pojavlja.</u></p>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 24: Ključne značilnosti kvalifikacijskih habitatnih tipov in vrst na območjih Natura 2000 v občini Ajdovščina (nadaljevanje)

Kvalifikacijska vrsta ali HT	Ključne značilnosti SCI SI3000226 Dolina Vipave. (nadaljevanje)
(9340) Gozdovi s prevladujočima vrstama Quercus ilex in Quercus rotundifolia	Habitatni tip se pojavlja na kraških robovih, zavetrnih policah in strmih pobočjih. Rastišča so topla, sončna, suha, količina hranil v prsti je nizka, prst je plitva. Podlaga je apnenčasta. V Sloveniji ga najdemo v dolini Dragonje, na posameznih odsekih kraškega roba ter južnih pobočjih Sabotina, Trnovskega gozda in Nanosa. Pri nas dosega severno mejo svoje naravne razširjenosti. Na večini lokacij je zaradi nedostopnosti neogrožen, ponekod pa ga ogroža množični obisk planincev in plezalcev. (Naravovarstveni atlas, 2012) <u>HT se na območju OPN ne pojavlja.</u>
(91K0) Ilirski bukovi gozdovi (Fagus sylvatica (Aremonio-Fagion))	Ilirski bukovi gozdovi rastejo na karbonatni podlagi na nadmorski višini 600-1400 m. Sestavlja jih več različnih združb (dinarski podgorski bukovi gozdovi, bukovi gozdovi z jelko, visokogorski bukovi gozdovi), zanje je značilna večja vrstna pestrost kot za ostale bukove gozdove. V Sloveniji so najbolj ohranjeni v dinarskem svetu, pojavljajo pa se tudi v Alpah in ponekod v vzhodni Sloveniji. V preteklosti jih je ponekod ogrožalo panjevsko gospodarjenje, stelarjenje in gozdna paša, sedaj pa mestoma pospeševanje smreke in otežkočeno pomlajevanje zaradi objedanja. (Naravovarstveni atlas, 2012) <u>HT se na stavbnih zemljiščih OPN pojavlja na 42,85 ha.</u>
(8310) Jame, ki niso odprte za javnost	To so jame, vključno s pripadajočimi vodnimi telesi, ki niso odprte za javnost in so življenjski prostor specializiranih ali endemičnih vrst živali. Mednje sodijo različni nevretenčarji, zlasti hrošči, raki in mehkužci, ki imajo praviloma zelo omejeno razširjenost. Jame so prezimovališče in kotišče številnih netopirjev ter življenjski prostor človeške ribice. V Sloveniji jih najdemo v dinarskem svetu. Ogrožajo jih onesnaževanje voda, množičen obisk turistov (osvetlitev, hrup) in ponekod odlaganje odpadkov, pa tudi zasipanje jamskih vhodov. (Naravovarstveni atlas, 2012) <u>HT se na območju OPN ne pojavlja.</u>
(8210) Karbonatna skalnata pobočja z vegetacijo skalnih razpok	To so močno nagnjene in strme skalnate stene, kjer višje rastline rastejo le v razpokah. Podlaga je stabilna, karbonatna (bazična). Rastišča so zelo suha (voda le občasno ob dežju), prsti je malo in vsebuje malo hranil. Klimatske razmere so ostre, s pogostimi nalivi, sončno pripeko, velikimi dnevno-nočnimi nihanji in rednim močnim vetrom. V Sloveniji se habitatni tip pojavlja v skalovitem svetu Julijskih, Kamniško-Savinjskih Alp in Karavank, z manjšimi površinami tudi na Kraškem robu in v stenah ob Kolpi. Večinoma je neogrožen zaradi svoje nedostopnosti, ponekod pa ga ogroža športno plezanje. (Naravovarstveni atlas, 2012) <u>HT se na območju OPN ne pojavlja.</u>
(8160*) Srednjeevropska karbonatna melišča v submontanskem in montanskem pasu	Habitatni tip predstavljajo melišča v submontanskem in montanskem pasu (500-1500 m) alpskega, predalpskega sveta in dinarskega sveta. Poraščenost melišč je pičla, ponekod prevladujejo toploljubne vrste, ki dobro prenašajo tudi daljše sušno obdobje, močno sevanje in velike dnevno-nočne temperaturne razlike. Rastišča so suha, količina hranil v tleh je majhna, prst je zaradi apnenčaste podlage bazična. Rastišča na severnih pobočjih so bolj hladna, na južnih pa toplejša od okolice. V Sloveniji se habitatni tip pojavlja v Alpah, na Kraškem robu in ob Kolpi. V višjih legah zaenkrat ni ogrožen, v nižjih pa ga ogrožata urbanizacija (večja gradbišča) in izkoriščanje grušča (kamnolomi). (Naravovarstveni atlas, 2012) <u>HT se na območju OPN ne pojavlja.</u>
(6520) Gorski ekstenzivno gojeni travniki	Gorski ekstenzivno gojeni travniki rastejo na rodovitnih tleh v gorskem svetu (planine, planšarije, gorske kmetije) z razgibanim reliefom, tudi kraškega značaja, npr. vrtače. Podlaga je večinoma apnenčasta, redkeje silikatna ali iz skrilavcev. Tla so na ulekninah globlja in bolj rodovitna, na bregovih plitkejša, vendar vselej dovolj hranljiva. Habitatni tip se pri nas pojavlja na območju Alp (zlasti v Kamniško-Savinjskih Alpah in Karavankah) in Dinaridov. V Sloveniji je sicer kar pogost, vendar marsikje ogrožen zaradi zaraščanja in smučarskega turizma. (Naravovarstveni atlas, 2012) <u>HT se na območju OPN ne pojavlja.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 24: Ključne značilnosti kvalifikacijskih habitatnih tipov in vrst na območjih Natura 2000 v občini Ajdovščina (nadaljevanje)

Kvalifikacijska vrsta ali HT	Ključne značilnosti SCI SI3000226 Dolina Vipave. (nadaljevanje)
(6410) Travniki s prevladujočo stožko (<i>Molinia</i> spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (<i>Molinion caeruleae</i>)	<p>Modra stožkovja so negojeni travniki na vlažnih do mokrotnih tleh. Voda zastaja zaradi slabo propustne podlage, bližine vodotoka ali periodičnih poplav. Tla so revna s hranili in zakisana, v prsti je velik delež humusa. Stik z matično geološko podlago je prekinjen. Ta habitatni tip se pojavlja raztreseno po vsej Sloveniji na naplavinah potokov, dnu večjih in manjših dolin, ravninah in kotlinah. Sodi med najhitreje izginjajoče, saj ga ogrožajo izsuševanje, gnojenje, apnenje, prepogosta košnja, zgodnja prva košnja, baliranje sena, onesnaževanje voda, spreminjanje v njive in zaraščanje. (Naravovarstveni atlas, 2012)</p> <p><u>HT se na območju OPN ne pojavlja.</u></p>
(62A0) Vzhodna submediteranska suha travnišča (<i>Scorzoneretalia villosae</i>)	<p>Vzhodna submediteranska suha travnišča so nastala z delovanjem človeka (izsekovanje gozda, košnja) in živali (paša), nekatera že pred približno 2500 leti. Razvita so na naravnih rastiščih bukovih in hrastovih gozdov, predvsem na apnencih, dolomitih, pa tudi na flišu. Tla na rastiščih so zelo raznolika (malo do srednje veliko hranil, bazična do rahlo zakisana ter suha do zmerno vlažna tla), vendar so tovrstna travnišča vselej posledica ekstenzivne rabe. Vrste so svetloлюбne in ne prenesejo gnojenja. V Sloveniji najdemo ta habitatni tip na Primorskem krasu. Ogrožajo ga opuščanje rabe (paše, košnje) in posledično zaraščanje, gradnja infrastrukture (vetrne elektrarne, daljnovodi), gnojenje travnikov, komasacije in vožnja izven cest. (Naravovarstveni atlas, 2012)</p> <p><u>HT se na stavbnih zemljiščih OPN pojavlja na 26,92 ha, od katerih 18,19 ha pokriva že obstoječe stavbne površine.</u></p>
(6230*) Vrstno bogata travnišča s prevladujočim navadnim volkom (<i>Nardus stricta</i>) na silikatnih tleh v montanskem pasu (in submontanskem pasu v celinskem delu Evrope)	<p>Volkovja potrebujejo kislino prst, razmeroma nizko količino hranil in nezasenčeno rastišče. Uspevajo od nižin do alpskega pasu na zelo vlažnih ali suhih rastiščih. Bolj jim ustreza silikatna kamninska podlaga, uspevajo pa tudi na skrilavcih. Najdemo jih raztreseno po vsej Sloveniji, predvsem pa v Karavankah in na Pohorju. Ogrožajo jih zaraščanje z lesnimi vrstami po opustitvi paše ali košnje (zlasti tam, kjer se volkovja pojavljajo pod gozdno mejo), smučarski turizem in množično planinarjenje (onesnaževanje in pohojenost tal, spremljajoča urbanizacija), v nižinah tudi intenzifikacija rabe (dodajanje apnenca za zniževanje kislosti prsti). (Naravovarstveni atlas, 2012)</p> <p><u>HT se na območju OPN ne pojavlja.</u></p>
(6170) Alpska in subalpska travnišča na karbonatnih tleh	<p>Alpska in subalpska travnišča na karbonatnih tleh se pojavljajo od gozdne meje navzgor do golega skalovja. Gre za strnjene površine zelne vegetacije na apnencu ali dolomitu. Tla so sicer dobro namočena, a zaradi karbonatne podlage voda hitro pronica, količina hranil v tleh je majhna. Značilno je povečanje sevanja v UV delu spektra, s čimer so povezane določene prilagoditve pri rastlinah (povečana dlakavost, večja odbojnost listnih površin). Habitatni tip se v Sloveniji pojavlja v gorskem svetu Julijskih Alp, Kamniško-Savinjskih Alp, na Snežniku in v Karavankah. Potencialno ga ogroža le izdelava novih planinskih poti, sicer je trenutno pri nas neogrožen. (Naravovarstveni atlas, 2012)</p> <p><u>HT se na območju OPN ne pojavlja.</u></p>
(5130) Sestoji navadnega brina na suhih travniščih na karbonatih	<p>Sestoji navadnega brina rastejo na zmerno suhih do suhih rastiščih na apnencu in dolomitu, redkeje na kisljih peskih, silikatih ali flišu. Prst vsebuje malo hranil, rastišča so svetla in toplata. Voda razmeroma hitro prenikne skozi prst ali odteče po površini. Ker je brinovje le faza zaraščanja suhih travnišč, srečamo tu tako značilnice travnišč kot tudi značilne vrste toploljubnih gozdov, razmerje med njimi pa je odvisno od starosti brinovja. Habitatni tip se pojavlja po vsej Sloveniji, vendar najbolj množično na Primorskem krasu. Zaradi svoje prehodne narave je nestabilen, njegov obseg pa se je na račun zaraščanja travnišč pri nas najverjetneje povečal. Kljub temu ga lahko ogrožajo požiganje, izsekovanje brinov in spreminjanje v travnišča, zaraščanje z drevjem, gradnja infrastrukture in vožnja z motornimi vozili. (Naravovarstveni atlas, 2012)</p> <p><u>HT se na območju OPN ne pojavlja.</u></p>

Rastlinstvo. Poročilo o ničelnem stanju za floro temelji na dostopnih literarnih virih in

podatkovni zbirki ZRSVN. Večina podatkov je dobljenih iz podatkovne zbirke CKFF. Botanično gledano, se v občini Ajdovščina prepletajo štiri glavne skupine geoelementov: mediteranski, ilirski, alpski in evropski (Kaligarič 1997). Njeno območje označuje predvsem prisotnost prvih dveh elementov. Glede na stanje v občini Ajdovščina je s stališča redkih, ogroženih in zavarovanih vrst rastlin najpomembnejše območje Trnovskega gozda nasploh. V nadaljevanju podajamo pregled rastlinstva po območjih:

- Ilirske vrste predstavljajo velik delež vrst na južnem robu Trnovskega gozda, na Trnovski gozd pa sega še vpliv alpskega oz. alpinskega geoelementa. Posebna zanimivost je alpski vpliv na južnem robu Trnovskega gozda z vrstami planika (*Leontopodium alpinum*), Clusijev svišč (*Gentiana clusii*), *Calamintha alpina*, *Saxifraga crustata*, abraščevolistni grint (*Senecio abrotanifolius*), *Pinguicula alpina* in *Primula auricula*. Zanimivo je pojavljanje planike, Clusijevega svišča in abraščevolistnega grinta na Kuclju.
- V strminah trnovskega južnega roba Trnovskega gozda nad Vipavsko dolino najdemo lepe združbe naskalnih gozdičev in grmišča skalne hrušice in črnega gabra (združba *Amelanchiero ovalis-Ostryetum*). Na prisojnih kamnitih pobočjih tja do nadmorske višine 800-1000 m je razvita združba jesenske vilovine in črnega gabra (*Sesleria autumnalis-Ostryetum*). To je nizek ilirsko-mediteranski gozd, v katerem prevladuje črni gabr, predvsem panjevec, najdemo pa še mali jesen, puhasti hrast. V večini primerov gre za sekundaren pionirski gozd, ki se ja razvil na opuščeni traviščih, katerim je erozija odnesla že precej prsti. Poleg obilice grmov (ruj, rešeljka, rumeni dren, črni trn, kalina, navadna trdoleska) je v zeliščni plasti velikosubmediteranskih rastlin (potonika, medenika in ostrolistni beluš).
- Prepihana, južna travišča na južnih pobočjih Čavna predstavljajo tipično podobo združbe ilirska kamnita travišča združbe celovenčne košeničice in ostnatega šaša – asociacija *Genista-Caricetum mucronatae*. Rastline, ki to združbo sestavljajo, so mešanica mediteransko-montanskih, pontskih, ilirskih in južnoevropskih vrst. Ima velik delež endemitov. Značilnice so *Euphorbia triflora*, *Carex mucronata*, *Genista holopetala* in *Gentiana clusii*. Omeniti je treba vsaj primorsko košeničico (*Genista holopetala*), ki ima tu edino slovensko nahajališče in lokalnega paleoendemita hladnikovko (*Hladnikia pastinacifolia*), ki doseže svoj ekološki minimum prav v tej združbi. Obe vrsti se v občini Ajdovščina nahajata na območju Čavna, na Kuclju in Mali gori, hladnikovka pa je še poznana iz v steni ob cesti Lokavec–Predmeja (Čušin s sod. 2003). Vplivno območje plana ne posega na nahajališča teh vrst.
- Floristična sestava pisanih kamnitih travišč od Predmeje do Otlice in v okolici Kuclja je zelo pestra ter pripada sestojem z lepim jegličem – fitocenon z vrsto *Primula auricula*. Gre za stičišče mediteransko-montanskih in ilirskih vrst, od katerih so nekatere izrazito termofilne (*Centaurea rupestris*, *Ruta divaricata*, *Genista sericea*, *Centaurea weldeniana*) s subalpskimi oz. alpskimi vrstami (*Sesleria albicans*, *Gentiana clusii*, *Calamintha alpina*, *Leontopodium alpinum*, *Senecio abrotanifolius*, *Saxifraga crustata*, *Aster alpinus*) (Kaligarič 1997).
- Na območju Vipavske doline so s stališča ohranitve botanično zanimivih površin pomembni predvsem mokrotni travniki in močvirja. Ti so bili nekoč ohranjeni verjetno v večjem delu doline ob meandrih in mrtvicah reke Vipave ter na izlivih večine potokov v reko Vipavo, ki so danes vsi regulirani. Obsežne melioracije in komasacije so predvsem na območju občine Ajdovščina nekoč ekstenzivne mokrotne travnike spremenile v intenzivne njivske in travniške površine, zato je vrstna pestros rastlin in predvsem prisotnost ogroženih in zavarovanih vrst na dolinskem delu zelo zmanjšana.

Živalstvo. V nadaljevanju podajamo pregled skozi živalstvo v občini Ajdovščina.

Ptice. V občini Ajdovščina je raznolikost habitatnih tipov velika. Posledično je tudi vrstna pestrost ptic nadpovprečna. V občini Ajdovščina je bilo naštetih 109 vrst gnezdilk. V grobem lahko ločimo nekaj za ptice pomembnih območij:

- Trnovski Gozd (tabeli 25 in 26). Trnovski gozd je tipična dinarska visoko-kraška planota. Od podobnih območij (Snežniško – Kočevsko) se razlikuje po relativno večji zastopanosti listavcev. Iz ornitološkega vidika je bil Trnovski gozd do nedavnega slabo raziskano območje. Večino podatkov so zbirali lovci in gozdarji in sicer predvsem za tiste vrste ptic, ki spadajo med t.i. divjad med katere sodita tudi divji petelin in gozdni jereb. Relativno dobro so bile obdelane tudi sove (AMBROŽIČ, Š. 2004). DOPPS je v zadnjih letih Trnovski gozd temeljito popisal za potrebe Novega ornitološkega atlasa gnezdilk Slovenije. Ptica, ki si iz naravovarstvenega vidika na območju Trnovskega gozda zasluži največ pozornosti je divji petelin *Tetrao urogallus*. Je ena izmed kvalifikacijskih vrst ptic, zaradi katere je Trnovski gozd uvrščen v omrežje Natura 2000. Splošno stanje populacije divjega petelina je slabo, saj se število rastišč konstantno zmanjšuje (ČAS 1999A & B, 2001A & B). Podatki območnega načrta 2001-2010 nakazujejo, da naj bi bil divji petelin, razen na območju Golakov, prisoten še v Smrekovi dragi, na

Bukovcu, Petelinovcu, Ojstrovci, Črnem vrhu, Koreninah, Velikem robu, Modrasovcu in Nagnovcu (PAPEŽ & ČERNIGOJ 2008). Po podatkih DOPPSa iz leta 2008 na aktivnih rastiščih poje le 1-3 samec divjega petelina, kar kaže na nadaljnje upadanje populacije (DOPPS *neobjavljeno*). Najboljša rastišča so na Petelinovcu in Mrzlovcu. Razlogov za vsesplošen upad številčnosti je več, kot najpomembnejši se navaja motnje in nemir v habitatu divjega petelina (BEVK 2007, MOHORIČ 2008, PAPEŽ & ČERNIGOJ 2008, PURNAT *et al.* 2007, SUMMERS *et al.* 2004). V Trnovskem gozdu so to predvsem sečnja, spravilo lesa in gradnja gozdnih vlak ter turizem in rekreativne aktivnosti v gozdnem prostoru (smučanje, pohodništvo, gorsko kolesarjenje, vožnja z motornimi vozili ter motornimi sanmi po gozdovih zunaj gozdnih cest). Gozdnih rezervatov v Trnovskem gozdu ni malo, vendar drevesna struktura v njih ni najbolj ugodna za divjega petelina. Poleg tega so gozdni rezervati vedno bolj obiskani tudi v zimskem času (motorne sani), naravovarstvenega nadzora pa je malo. Od gozdnih kur na območju Trnovskega gozda gnezdi tudi gozdni jereb *Bonasa bonasia*, kateremu tako ustreza bolj mozaična oblika gozda. V primerjavi z divjim petelinom je gozdni jereb manj ogrožen, saj mu trenutni način gospodarjenja z gozdom ustreza. Na območju s starejšimi sestoji bukve z velikim deležem stoječega odmrlega lesa gnezdi zelo redek belohrbti detel *Dendrocopos leucotos*, ki do letošnjega leta v Trnovskem gozdu ni bilodkrit, zato tudi ni napisan kot varovana vrsta v Uredbi o posebnih varstvenih območjih (Ur.l. RS 2004). Za razliko od belohrbtega detla je varovana vrsta triprsti detel *Picoides trydactylus* vezan na sestoj smreke in jelke z velikim deležem odmrlega lesa. Gnezdi tudi v gozdnem rezervatu Smrečje in v okolici le tega na primer v Gospodovi senožeti (v občini Ajdovščina). Črna žolna *Dryocopus martius* je povsod pogosta in njena populacija je stabilna. Trnovski gozd je primeren habitat za gnezdenje gozdnih

Tabela 25: Vrste ptic za katere je opredeljeno posebno območje varstva SI500025 Trnovski gozd. Za vrste, ki se pojavljajo v občini Ajdovščina, je podan tudi status na tem območju (G – gnezdilka, S – se pojavlja na selitvi, (G) – gnezdi v bližnji okolici obravnavanega območja, tukaj se prehranjuje, G? – gnezditev še ni dokazana, čeprav je zelo verjetna

EU koda	Vrsta (slovensko ime)	Vrsta (lastinsko ime)	Status
A236	črna žolna	<i>Dryocopus martius</i>	G
A108	divji petelin	<i>Tetrao urogallus</i>	G
A104	gozdni jereb	<i>Bonasa bonasia</i>	G
A223	koconogi čuk	<i>Aegolius funereus</i>	G
A220	kozača	<i>Strix uralensis</i>	G
A072	sršenar	<i>Pernis apivorus</i>	G
A241	triprsti detel	<i>Picoides tridactylus</i>	G

Tabela 26: Gnezdilke obravnavanega območja, ki ne sodijo v nabor vrst za katere je bilo opredeljeno območje Natura 2000 SI500025 Trnovski gozd, so pa v slovenskem merilu ogrožene (RS – kategorija ogroženosti v Rdečem seznamu ptičev Slovenije)

Vrsta (slovensko ime)	Vrsta (latinsko ime)	RS	Satus
kragulj	<i>Accipiter gentilis</i>	V	G
mali detel	<i>Dendrocopos minor</i>	V	G
postovka	<i>Falco tinnunculus</i>	V1	G
rumeni strnad	<i>Emberiza citrinella</i>	V	G
skobec	<i>Accipiter nisus</i>	V	G
zelena žolna	<i>Picus viridis</i>	E2	G
belohrbti detel	<i>Dendrocopos leucotos</i>	E2	G
hribski škrjanec	<i>Lullula arborea</i>	V1	G
velika uharica	<i>Bubo bubo</i>	E2	G
rjavi srakoper	<i>Lanius collurio</i>	V1	G

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 26: Gnezdilke v občini Ajdovščina, ki ne sodijo v nabor vrst za katere je bilo opredeljeno območje Natura 2000 SI500025 Trnovski gozd, so pa v slovenskem merilu ogrožene (RS – kategorija ogroženosti v Rdečem seznamu ptičev gnezdilcev Slovenije) - nadaljevanje

Vrsta (slovensko ime)	Vrsta (latinsko ime)	RS	Satus
mali skovik	<i>Glaucidium passerinum</i>	V1	G
pivka	<i>Picus canus</i>	V1	G

vrst sov, t.i. glacialnih reliktoev kozače *Strix uralensis*, koconogega čuka *Aegolius funereus* in malega skovika *Glaucidium passerinum*. Gnezdita tudi lesna sova *Strix aluco* in mala uharica *Asio otus*, ki pa je v Trnovskem gozdu zelo redka. Velika uharica *Bubo bubo* je bila v Trnovskem gozdu že večkrat opažena, vendar gnezdo do sedaj še ni bilo odkrito.

- Južni rob Trnovskega gozda in Nanos (tabeli 27 in 28). Za območje so značilna predvsem strma pobočja, ki se dvigujejo z dna doline in v zgornjem delu povečini prehajajo v bolj ali manj visoke skalnate stene. Celotno območje je razmeroma redko poseljeno. (BOŽIČ 2003). Območje je dobro popisano, na območju se opravlja tudi redne monitoringe kvalifikacijskih vrst ptic SPA Južni rob Trnovskega gozda in Nanos - kotorne, hribskega škrjanca, podhujke, beloglavega jastreba, planinskega orla in velike uharice. Skalnate stene na tem območju za nekatere vrste ptic predstavljajo praktično edini tip gnezdišča pri nas. Za tri izmed njih, planinskega orla *Aquila chrysaetos*, sokola selca *Falco peregrinus* in predvsem veliko uharico *Bubo bubo*, lahko rečemo, da so to zelo dobro raziskane (BOŽIČ 2003). SPA Južni rob Trnovskega gozda in Nanos velja s tremi gnezdečimi pari za tretje najpomembnejše območje za planinskega orla v Sloveniji (BOŽIČ 2003). En par gnezdi tudi na območju občine Ajdovščina v stenah Čavna. Njegovo lovišče so travniki nad robom od Čavna do Cola in tudi travniki nad Podkrajem. SPA Južni rob je drugo najpomembnejše območje za orla kačarja *Circaetus gallicus* v Sloveniji (BOŽIČ & KEBE 2001). Večkrat je bil opažen loviti na travnikih nad Podkrajem in vasjo Višnje, kakor tudi v okolici Vipave. (BOŽIČ 2003). Primerna gnezdišča kačarja so termofilni gozdovi listavcev tik pod skalnim robom in nad vasmi v Vipavski dolini. Eden od glavnih namenov SPA Južni rob je varovanje selečih se ujed, med katerimi je najpomembnejši beloglavi jastreb *Gyps fulvus* (kvalifikacijska vrsta) – reden poletni gost z nam najbližjih gnezdišč na otoku Cresu na Hrvaškem. Beloglavi jastrebi značilno jadrano nad višje ležečimi, južno orientiranimi pobočji, kjer se pojavljajo termična dviganja zraka, ki jastrebom omogočajo t.i. pobočno jadrano, s pomočjo katerega lahko premagujejo večje razdalje. V Sloveniji je bilo največ selečih se beloglavih jastrebop opaženih najjužnih obronkih Trnovskega gozda, Nanosa in Snežnika ter v Čičariji in na Kraškem robu. (MIHELIC & GENERO 2005). Poleg beloglavih jastrebop izkoriščajo ugodne razmere tudi druge vrste ujed. Med celodnevni monitoringom ujed spomladi leta 2005 in jeseni leta 2006 na Kuclju in Mali gori so bili tam zabeleženi beloglavi jastreb, planinski orol, skobec *Accipiter nisus*, postovka *Falco tinnunculus*, rdečenoga postovka *Falco vespertinus*, škrjančar *Falco subbuteo*, črni škarnik *Milvus migrans*, pepelasti lunj *Circus cyaneus*, močvirski lunj *Circus pygargus*, rjavi lunj *Circus aeruginosus*, sršenar *Pernis apivorus*, kačar *Circaetus gallicus* in kanja *Buteo buteo*. V spodnjem delu skalnih sten gnezdi tudi velika uharica *Bubo bubo*. Njena gnezdišča so znotraj SPA območja, lovna območja pa večinoma v ravnini Vipavske doline. Par velike uharice gnezdi v steni Gradišča. Drugi najpomembnejši habitat SPA območja Južni rob Trnovskega gozda so ekstenzivni termofilni travniki, ki se vlečejo skoraj nad celim robom do Nanosa. Karakteristična vrsta teh travnišč je kotorna *Alectoris graeca*, ki ima večji del svoje populacije na treh predelih z najobsežnejšimi ohranjenimi travniki: Kuclju, Mali gori in Nanosu nad Rebrnicami (BOŽIČ 2003). Ta habitat ustreza tudi slegurju *Monticola saxatilis*, ki najraje zaseda teritorije na prehodu skalnatih sten v višje ležeče travnike. V Ajdovski občini gnezdi slegur po celem robu (Čaven, Kucelj, Mala gora, območje od Cola do Podkrajja, travniki pod Podkrajem in Višnjem). Na območjih kjer so večje površine travnikov gnezdita tudi veliki strnad *Miliaria calandra* in veliko redkejša repaljščica *Saxicola rubetra*. Na Kuclju in Avški gmajni sporadično gnezdijo zelo redki škrlatec *Carpodacus erythrinus*, kosce *Crex crex*, pogosteje rjava penica *Sylvia communis*, na golih erodiranih površinah, ki so posledica intenzivnega planinarjenja pa rjava cipa *Anthus campestris*. Številne mejice so primerne za rjavega srakoperja *Lanius collurio*, ki je dokaj pogost in za redko pisano penico *Sylvia nisoria*. Ena izmed najpomembnejših kvalifikacijskih vrst ptic za Južni rob Trnovskega gozda in Nanos je hribski škrjanec *Lullula arborea*. Zadnji popisi in redni monitoringi so potrdili velike gostote in stabilno stanje te ptice na območju Južnega roba Trnovskega gozda in Nanosa. Največji grožnji za stabilnost populacije hribskega škrjanca sta zaraščanje in pozidava travnikov. V naseljih na območju SPA Južni rob Trnovskega gozda od Predmeje do Cola in naprej proti Podkrajju gnezdijo

Tabela 27: Vrste ptic za katere je opredeljeno posebno območje varstva SI3000255 Južni rob trnovskega gozda in Nanos ter druge varstveno pomembne vrste ptic, ki se pojavljajo na območju občine Ajdovščina. Za vrste, ki se pojavljajo na obravnavanem območju, je podan tudi status na tem območju (G – gnezdilka, (G) – gnezdi v bližnji okolici obravnavanega območja, tukaj se prehranjuje, G? – gnezditev še ni dokazana, čeprav je seveda kar zelo verjetna

Vrsta (slovensko ime)	Vrsta (lastinsko ime)	Status
beloglavi jastreb	<i>Gyps fulvus</i>	S
hribski škrjanec	<i>Lullula arborea</i>	G
kačar	<i>Circaetus gallicus</i>	G
kotorna	<i>Alectoris graeca</i>	G
pisana penica	<i>Sylvia nisoria</i>	G
planinski orel	<i>Aquila chrysaetos</i>	G
podhujka	<i>Caprimulgus europaeus</i>	G
slavec	<i>Luscinia megarhynchos</i>	G
slegur	<i>Monticola saxatilis</i>	G
sokol selec	<i>Falco peregrinus</i>	G
sršenar	<i>Pernis apivorus</i>	G
velika uharica	<i>Bubo bubo</i>	(G)

Tabela 28: Gnezdilke obravnavanega območja, ki ne sodijo v nabor vrst za katere je bilo opredeljeno območje Natura 2000 SI500025 Trnovski gozd, so pa v slovenskem merilu ogrožene (RS – kategorija ogroženosti v Rdečem seznamu ptičev gnezdilcev Slovenije)

Vrsta (slovensko ime)	Vrsta (latinsko ime)	RS	status
kragulj	<i>Accipiter gentilis</i>	V	G
kosec	<i>Crex crex</i>	E2	G
mali detel	<i>Dendrocopos minor</i>	V	G
plotni strnad	<i>Emberiza cirulus</i>	V1(4)	G
pogorelček	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	E2	G
poljski škrjanec	<i>Alauda arvensis</i>	V1	G
postovka	<i>Falco tinnunculus</i>	V1	G
skobec	<i>Accipiter nisus</i>	V	G
škrjančar	<i>Falco subbuteo</i>	V1	S, G?
škrlatec	<i>Carpodacus erythrinus</i>	R	G?
smrdokavra	<i>Upupa epops</i>	E1	G
zelena žolna	<i>Picus viridis</i>	E2	G
veliki strnad	<i>Miliaria calandra</i>	V	G
črna žolna	<i>Dryocopus martius</i>	O1	G
črni škarnik	<i>Milvus migrans</i>	E2	S
prepelica	<i>Coturnix coturnix</i>	V	G
močvirski lunj	<i>Circus pygargus</i>	/	S
pepelasti lunj	<i>Circus cyaneus</i>	/	S
pivka	<i>Picus canus</i>	V1	G
pogorelček	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	E2	G
puščavec	<i>Monticola solitarius</i>	V	G
repaljščica	<i>Saxicola rubetra</i>	E2	G
rjavi lunj	<i>Circus aeruginosus</i>	/	S
rjava cipa	<i>Anthus campestris</i>	E2	G
rjavi srakoper	<i>Lanius collurio</i>	V1	G

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 28: Gnezdilke obravnavanega območja, ki ne sodijo v nabor vrst za katere je bilo opredeljeno območje Natura 2000 SI500025 Trnovski gozd, so pa v slovenskem merilu ogrožene (RS – kategorija ogroženosti v Rdečem seznamu ptičev gnezdilcev Slovenije) – nadaljevanje

Vrsta (slovensko ime)	Vrsta (latinsko ime)	RS	status
veliki skovik	<i>Otus scops</i>	E2	G
vijeglavka	<i>Jynx torquilla</i>	V	G

pogorelčki *Phoenicurus phoenicurus* in vijeglavke, veliki skovik pa, sodeč po zadnjih popisih opravljenih spomladi leta 2008, poje le še na Colu. Termofilni, južno orientirani listnati gozdovi, ki se raztezajo vzporedno z Vipavsko dolino med skalnimi stenami in obdelovalnimi površinami najvišjih vasi so primeren habitat za kvalifikacijski vrsti podhujko *Caprimulgus europaeus* in orla kačarja. Zaplate črnega in predvsem rdečega bora nudijo primerno podlago za gnezdenje podhujke. V omenjenih gozdovih gnezdi tudi sršenar *Pernis apivorus*. Prehranjuje se na istih lokacijah kot podhujka. Nižje proti dolini, v grapah ob potočkih kjer prevladujejo aceretalni listavci gnezditja slavec *Luscinia megarhynchos* in črna žolna *Dryocopus martius*, bližje naseljem pa še zelena žolna *Picus viridis* in vijeglavka *Jynx torquilla*.

- Kulturna krajina v ravninskem delu občine Ajdovščina. Ravninski, večinoma kmetijsko intenzivno obdelan del Vipavske doline je na prvi pogled ornitološko revna pokrajina, vendar bližji pogled razkrije drugačno sliko. Ravnice okoli Ajdovščine so večinoma intenzivno obdelane kmetijske površine kjer so prevladujoče kulture žita, koruza in trsnicarstvo. Tu pa tam ostane kakšna njiva neobdelana (praha), na njej pa uspevajo pleveli, ki so vir prehrane pticam pevkam. Del ravnine, predvsem v okolici letališča, so intenzivni travniki. V bližini reke Vipave in na redkih, za obdelovanje neprimernih predelih (hrbčeki, potočki), rastejo otočki listnatega gozda, ki pa nikjer niso večji od nekaj hektarjev. V osrednjem ravninskem delu je malo mejic in dreves. Še najbolj pogosto drevo je beli topol, ki raste ob poteh in na robovih njiv in je ključnega pomena za gnezditvev črnočelih srakoperja *Lanius minor* (MULLARNEY *et al.* 2000). V občini Ajdovščina je znana gnezditvev nekaj parov črnočelih srakoperjev in čeprav Vipavska dolina ni razglašena kot IBA, je območje eno izmed petih najpomembnejših za to vrsto ptice v Sloveniji, ki jo varuje tudi Ptičja direktiva. Makedamske poti, odlagališča, dovozne poti in degradirani robovi (predvsem posledica gradnje hitre ceste) ter robovi intenzivno obdelanih njiv so primeren življenjski prostor za gnezdenje čopastega škrjanca *Galerida cristata*, katerega število se je v Vipavski dolini v zadnjem času celo povečalo. Družbo mu delata poljski škrjanec *Alauda arvensis*, ki je pogostejši v okolici letališča kjer so večje travniške površine, in ob robovih tudi hribski škrjanec. Na omenjenih travnikih gnezditja še veliki strnad *Miliaria calandra* in zelo redka repaljščica *Saxicola rubetra*, pozimi pa se tam prehranjujejo in prezimujejo pepelasti lunj *Circus cyaneus*, veliki srakoper *Lanius excubitor* in velika bela čaplja *Egretta alba*. Včasih nad travniki lovi tudi kačar, postovka *Falco tinnunculus* pa je pogosta gnezdilka Vipavske doline. V ravninskem predelu v okolici Ajdovščine, predvsem v bližini odlagališča ima lovišče več parov velikih uharic *Bubo bubo*. Obravnavano območje prepredajo melioracijski jarki. V posameznih delih so bogato obraščeni s trstičjem, v katerem gnezditja rakar *Acrocephalus arundinaceus* in srpična trstnica *Acrocephalus scirpaceus*, ki sta v Vipavski dolini zelo redka. Redki gozdički so iz ornitološkega vidika zelo bogati. V njih gnezditja mali detel *Dendrocopos minor* in skobec *Accipiter nisus*. V gozdičkih, ki obkrožajo težko dostopne potočke in severne strani hribov gnezditja črna žolna *Dryocopus martius*, zelena žolna *Picus viridis*, lesna sova *Strix aluco* in sršenar *Pernis apivorus*, v delih kjer prevladujejo borovci *Pinus* sp. tudi podhujka *Caprimulgus europaeus*. V gozdičku med Vipavskim križem in Dobravljami je bilo v letu 2008 najdeno gnezdo črnega škarnika *Milvus migrans*. Omenjeni gozdički so izjemnega pomena za ohranitev vrstne pestrosti v Vipavski dolini. V neposredni okolici vasi, kjer je več sadnega drevja in je pestrost njiv, travnikov in vrtov večja gnezditja plotni strnad *Emberiza cirulus*, vijeglavka *Jynx torquilla*, čuk *Athene noctua*, veliki skovik *Otus scops*, pegasta sova *Tyto alba alba*, smrdokavra *Upupa epops*, hribski škrjanec, veliki strnad in zelena žolna. Vipavska dolina je poleg Krasa in Istre najpomembnejše gnezdišče čuka v Sloveniji, saj je povsod drugod na robu izumrtja (DOPPS *neobjavljeno*). Populacija velikega skovika pa vidno pada po celi Vipavski dolini (DOPPS *neobjavljeno*). Na Reki Hubelj smo odkrili gnezdečega povodnega kosa *Cinclus cinclus*, kar je verjetno najnižje gnezdišče te alpske vrste v Sloveniji. Žal sta reka Vipava in Hubelj močno regulirana zato je pestrost vodnih vrst ptic v tem primeru zelo majhna.
- Zadrževalnik Vogršček. Na skrajnem zahodnem delu občine Ajdovščina leži vodni zadrževalnik Vogršček. Del južno od avtoceste za ptice ni primeren, saj so bregovi strmi, kar onemogoča rast

obvodni vegetaciji. Ornitološko zelo pomemben je le zalivček na severni strani avtoceste, kjer se je uspešno razraslo in se še razrašča trstičje in vrbovja, ki pticam nudi dovolj zavetja za uspešno skrivanje pred plenilci in za gnezdenje. Tukaj gnezdiyo čapljica *Ixobrychus minutus*, rakar *Acrocephalus arundinaceus*, kvakač *Nycticorax nycticorax*, srpična trstnica *Acrocephalus scirpaceus*, mali ponirek *Tachybaptus ruficollis*, mali martinec *Actitis hypoleucos*, zelenonoga tukanica *Gallinula chloropus* in liska *Fulica atra*, kar je za tako majhen prostor zelo velika pestrost.

- Vipavska dolina od Vogrščka proti Ajdovščini (tabela 29). Valovita kulturna krajina, ki se vije od Vogrščka proti vzhodu in kjer se izmenjujejo zaplate gozda, ekstenzivni in srednje intenzivni travniki, vinogradi in sadovnjaki ter njivske površine je ornitološko bogato območje. Na travnikih sta pogosti gnezdilki hribski škrjanec in veliki strnad, redkejši so repaljščica, rjavi srakoper in rjava penica. V gozdičkih so pogosti slavci, zelene in črne žolne, bolj redek, čeprav povsod prisoten je tudi sršenar. Ob vaseh, vinogradih in sadovnjakih, pa tudi ob njivah je zelo pogost plotni strnad. Populacija vijeglavke je tudi stabilna, nerazumljivo redek je pogorelček, čeprav se v zadnjih letih počasi širi. Po naših podatkih se na tem območju širi tudi smrdokavra. Čuk je, za razliko od preostale Slovenije, stabilen, veliki skovik pa na robu izginotja.

Tabela 29: Gnezdilke in selivke obravnavanega območja (ravninski predel v občini Ajdovščina), ki so na seznamu vrst z Dodatka I Ptičje direktive (Dod 1 PD) in so v slovenskem merilu ogrožene (RS – kategorija ogroženosti v Rdečem seznamu ptičev gnezdilcev Slovenije). Za vrste, ki se pojavljajo na obravnavanem območju, je podan tudi status na tem območju (G – gnezdilka, (G) – gnezdi v bližnji okolici obravnavanega območja, tukaj se prehranjuje, G? – gnezditev še ni dokazana, čeprav je zelo verjetna, S – selilka, P – prezimovalka)

Vrsta (slovensko ime)	Vrsta (latinsko ime)	RS	Status	Dod 1 PD
čapljica	<i>Ixobrychus minutus</i>	E2	G	x
čopasti škrjanec	<i>Galerida cristata</i>	V	G	
črna žolna	<i>Dryocopus martius</i>	O1	G	x
črni škarnik	<i>Milvus migrans</i>	E2	G	x
črnočeli srakoper	<i>Lanius minor</i>	E1	G	x
čuk	<i>Athene noctua</i>	E1	G	
hribski škrjanec	<i>Lullula arborea</i>	V1(6)	G	x
kačar	<i>Circaetus gallicus</i>	E2	(G)	x
kozica	<i>Gallinago gallinago</i>	E1	P	
kragulj	<i>Accipiter gentilis</i>	V	G	
kvakač	<i>Nycticorax nycticorax</i>	Ex?	G?	x
mali detel	<i>Dendrocopos minor</i>	V	G	
mali martinec	<i>Actitis hypoleucos</i>	E2	G	
pegasta sova	<i>Tyto alba</i>	E2	G	
pepelasti lunj	<i>Circus cyaneus</i>		P	x
plotni strnad	<i>Emberiza cirlus</i>	V1(4)	G	
podhujka	<i>Caprimulgus europaeus</i>	E2	G	x
pogorelček	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	E2	G	
poljski škrjanec	<i>Alauda arvensis</i>	V1	G	
postovka	<i>Falco tinnunculus</i>	V1	G	
povodni kos	<i>Cinclus cinclus</i>	V	G	
prepelica	<i>Coturnix coturnix</i>	V	G	
rjava penica	<i>Sylvia communis</i>	V	G	
rjavi lunj	<i>Circus aeruginosus</i>	K	S	x
rakar	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	E2	G	
rjavi srakoper	<i>Lanius collurio</i>	V1	G	x
skobec	<i>Accipiter nisus</i>	V	G	
slavec	<i>Luscinia megarhynchos</i>	V	G	
smrdokavra	<i>Upupa epops</i>	E1	G	
sokol selec	<i>Falco peregrinus</i>	E2	(G)	x

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 29: Gnezdilke in selivke obravnavanega območja (ravninski predel v občini Ajdovščina), ki so na seznamu vrst z Dodatka I Ptičje direktive (Dod 1 PD) in so v slovenskem merilu ogrožene (RS – kategorija ogroženosti v Rdečem seznamu ptičev gnezdilcev Slovenije). Za vrste, ki se pojavljajo na obravnavanem območju, je podan tudi status na tem območju (G – gnezdilka, (G) – gnezdi v bližnji okolici obravnavanega območja, tukaj se prehranjuje, G? – gnezditev še ni dokazana, čeprav je zelo verjetna, S – selilka, P – prezimovalka) – nadaljevanje

Vrsta (slovensko ime)	Vrsta (latinsko ime)	RS	Status	Dod 1 PD
srpična trstnica	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	E2	G	
sršenar	<i>Pernis apivorus</i>	V	G	x
škrjančar	<i>Falco subbuteo</i>	V1	S, G?	
smrdokavra	<i>Upupa epops</i>	E1	G	
velika bela čaplja	<i>Egretta alba</i>		P	x
velika uharica	<i>Bubo bubo</i>	E2	G	x
veliki skovik	<i>Otus scops</i>	E2	G	x
veliki srakoper	<i>Lanius excubitor</i>	Ex	P	
veliki strnad	<i>Miliaria calandra</i>	V	G	
vijeglavka	<i>Jynx torquilla</i>	V	G	x
zelena žolna	<i>Picus viridis</i>	E2	G	
zelenonoga tukalica	<i>Gallinula chloropus</i>	V1	G	

Veliki sesalci. Na območju občine Ajdovščina se pojavljajo tri vrste velikih zveri - volk (*Canis lupus*), evrazijski ris (*Lynx lynx*) in rjavi medved (*Ursus arctos*), ki so tudi kvalifikacijske vrste za Natura 2000 območje Trnovski gozd - Nanos. Območja Trnovskega gozda, Hrušice in Nanos spadajo v osrednja območja pojavljanja vseh treh vrst (Jonozovič 2003, MOP 2007 a, MOP 2007 b).

- Volk in ris sta specializirana plenilca, ki si večino svoje hrane zagotovita z aktivnim plenjenjem velikih sesalcev, za razliko od njiju je rjavi medved vsejed, večji del prehrane pa mu predstavlja hrana rastlinskega izvora. Vse tri vrste so v kulturni krajini aktivne večinoma ponoči in v mraku. Velike zveri so pri nas, kot tudi v Evropi in svetu obravnavane kot ena bolj ogroženih in zato zakonsko zaščitene živalskih skupin. Poleg naravno še kar nizkih populacijskih gostot so velike zveri dovzetne za iztrebljanje zaradi velikih prostorskih zahtev, ki jih je v danes močno fragmentiranem okolju Srednje Evrope težko zagotoviti. Poleg tega je zaradi potencialne konfliktnosti s človekom njihov obstoj v veliki meri odvisen tudi od tolerance lokalnega prebivalstva.
- Po vseh karakteristikah predstavljajo tipični habitat rjavega medveda v Sloveniji strnjene gozdovi visokega krasa na Kočevskem in Notranjskem, ki se prek avtoceste Ljubljana – Kozina širijo na njegove zahodne robove – Trnovski gozd, Hrušico in Nanos, na skrajnem zahodnem robu se preliva v t.i. nizki Kras, na vzhodnem robu v Gorjance, na severu pa v Krmsko – mokrško pogorje. Na podlagi integralnega monitoringa je slovenska populacija rjavega medveda danes ocenjena na 440 (409 – 472) osebkov (Skrbinšek s sod. 2008). Zaradi ugodne številčnosti se rjavi medved v Sloveniji prostorsko širi na zahodu proti slovenskemu delu Istre, na severu v predalpski in alpski prostor ter na vzhodu v območje dolenskega gričevja. Populacija je stabilna – v ugodnem stanju, z ugodno socialno zgradbo, v kateri prevladujejo samice, kar je tudi temelj dolgoročnega obstoja vrste (povzeto po Akcijski načrt upravljanja z rjavim medvedom (*Ursus arctos* L.) v Sloveniji za obdobje 2007-2011)). Za življenje populacije rjavega medveda so vitalnega pomena večji nepretrgani gozdni predeli (habitatne krpe). To so v Sloveniji jelovo-bukovi gozdovi visokega krasa na jugu in zahodu države, ki jih Strategija opredeljuje kot osrednje življenjsko območje rjavega medveda. Zato je potrebno poskrbeti, da se strnjene gozdove z različnimi posegi ne krči oziroma prekinja – deli na manjše dele (fragmentacija) in da se v teh predelih omeji dejavnosti, ki vnašajo nemir in povzročajo konflikte populacije rjavega medveda v odnosu do človeka. (povzeto po Akcijski načrt upravljanja z rjavim medvedom (*Ursus arctos* L.) v Sloveniji za obdobje 2007-2011 (2007, 2007)).
- Slovenija predstavlja severozahodni rob kontinuiranega Dinarsko-Balkanskega območja razširjenosti volka, ki se razteza od Grčije in Albanije čez redko naseljena gorata območja Črne gore, Srbije in Hrvaške ter južne polovice Slovenije. Današnje območje razširjenosti volka v Sloveniji je precej manjše kot nekdanje v obdobju do srede 19. stoletja in je omejeno na strnjene gozdove Kočevske in Notranjske.

Pogosto se volk pojavlja tudi v Hrušici, na Nanosu, Trnovskem gozdu, Vremščici in Slavniku ter Gorjancih (Jonozovič 2003). Zavod za gozdove Slovenije, ob sodelovanju z lovskimi organizacijami ugotavlja, da je številčnost volkov v Sloveniji približno 70 do 100 osebkov in v naraščanju. Ohranjanje in trajnostno upravljanje s populacijo volka ni mogoče brez zagotavljanja primernih življenjskih pogojev. Večja zaokrožena gozdnata območja ter dobra ohranjenost, naravna zgradba in biotska raznovrstnost slovenskih gozdov trenutno zagotavljajo odlične pogoje za obstoj in trajnostno gospodarjenje z volkom. Znanstveniki namreč ugotavljajo, da sta poleg odstrela odločilna omejitvena dejavnika primernosti habitatov gostota naselij in gostota prometnic. Pri tem je zlasti pomembna gostota in obremenitev gozdnih cest, ki omogočajo nemoten dostop z vozili globoko v gozd. Znano je tudi, da večji transportni infrastrukturni objekti lahko vplivajo na gibanje oziroma širjenje volka. Pomemben dejavnik za ohranjanje vitalne populacije volka v Sloveniji je tudi zagotavljanje koridorjev med populacijami volkov. Za slovensko populacijo so zlasti pomembni koridorji, ki omogočajo dnevni, sezonski in disperzijski stik s populacijo volka na Hrvaškem, saj je populacija slovenskih volkov del enovite dinarske populacije (navedbe o tem so povzete po t. i. Strategiji ohranjanja in trajnostnega upravljanja z volkom (*Canis lupus*) v Sloveniji, 2007)).

- Območje je jedro življenjskega prostora risa v Sloveniji, kjer je bil pred iztrebitvijo prisoten avtohtoni ris, leta 1973 pa je bil ponovno naseljen in od takrat je tu stalno prisoten. Tipični habitat risa v Sloveniji predstavljajo strnjeni gozdovi visokega krasa na Kočevskem in Notranjskem, ki se prek avtoceste Ljubljana – Kozina širi na njegove zahodne robove – Trnovski gozd, Hrušico in Nanos (Jonozovič 2003). Risi so teritorialne živali. Teritoriji samcev in samic se med seboj prekrivajo, medtem ko se osrednji deli teritorijev živali istega spola po navadi med sabo izključujejo. Raziskave iz drugih držav, pa tudi iz dinarskega prostora kažejo, da so ti osrednji deli pri samicah veliki približno 100 km², pri samcih pa približno 185 km². Načeloma je potreba po prostoru pri samcih večja, podobno kot pri ostalih vrstah zveri pa je velikost potrebnega prostora obratno sorazmerna dostopnosti plena. Na ta način lahko ocenimo, koliko živali bi lahko v idealnih razmerah pričakovali v določenem območju (kar pa seveda ne pomeni, da toliko živali tam dejansko živi). Za habitatno krpo Trnovski gozd (dvakrat širše območje od Natura 2000 območja, op.) je populacijski model ocenil primerne površine 900 km² in potencialno število samcev 4,9 in samic 9,2 (povzeto po Skrbinšek & in Krofel 2008).
- Divjo mačko (*Felis silvestris*) tako kot risa uvrščamo v družino mačk (*Felidae*). Prehranjuje se predvsem s plenjenjem malih sesalcev. Razmnoževanje in raba prostora je podobna kot pri risu, le da je domači okoliš precej manjši in meri okoli 1.000 ha. Podatki o pojavljanju divje mačke v občini Ajdovščina so znani iz Črnič, Šempasa in s Čavna.

Vse tri vrste velikih zveri so uvrščene na različne sezname posebej varovanih vrst (Rdeči seznam, Direktiva o habitatih, Bernska konvencija, Uredba o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah). Divja mačka je v Evropi močno ogrožena, vendar ne do tolikšne mere kot medved, volk in ris. Glavni vir ogrožanja je izguba habitata in križanje z domačo mačko. Divja mačka je v Sloveniji zavarovana vrsta (Uredba o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah).

Na območju občine Ajdovščina se nahajajo še naslednje vrste velikih sesalcev:

- Vidra (*Lutra lutra*) je pri nas edina predstavnik družine kun (in tudi reda zveri), ki živi pretežno v vodnem okolju. V sladkovodnih habitatih je plenilec na vrhu prehranskega spleta, kar vrsto funkcionalno enači z ekološko vlogo velikih zveri v kopenskih habitatih. Optimalen habitat zanjo nudi veliko možnosti za kritje in mirna počivališča, torej zahteva strukturirano obrežje, raznovrstno in gosto obrežno vegetacijo in stara drevesa z bogatim koreninskim spletom. Za vidro predstavlja ugoden habitat gosto omrežje manjših, počasnih, nižinskih vodotokov z naravno strugo in zaraščenimi obrežji (Hönigsfeld Adamič 2003). Vidra je kvalifikacijska vrsta za SCI Dolina Vipave. Reka Vipava predstavlja potencialni habitat za vrsto. V letu 2010 (Poboljšaj s sod. 2012) je bil izveden sistematični popis vidre na reki Vipavi in njenih pritokih, kjer njena prisotnost še vedno ni bila v tem primeru potrjena.
- Na območju občine Ajdovščina se divjad nahaja v loviščih Vipava, Col, Kozje stena, Hubelj, Čaven in Trnovski gozd, ki sodijo v Zahodno visoko kraško lovsko upravljavsko območje (ZVK LUO) in v lovišču Brje-Erzelj iz Primorskega LUO (Uradni list RS, št. 110/2004, 128/2004). ZVK LUO predstavlja zaokroženo populacijsko območje jelenjadi (*Cervus elaphus*), gamsa (*Rupicapra rupicapra*), muflona (*Ovis amon musssimon*) in je najzahodnejši del osrednjega populacijskega območja velikih zveri v Sloveniji. Zaradi zagotavljanja uspešnega upravljanja s temeljnimi vrstami divjadi so v LUO oblikovane ožje ekološke enote za divjad, ki so tako za območje občine naslednje (tabela 30).

Tabela 30: Ožje ekološke enote za divjad (povzeto po ZVK LUO, 2007)*

Divjad	Lovišče	Ekološka enota
jelenjad	Trnovski gozd	osrednje območje
	Kozje stena	osrednje območje
	Col	osrednje območje
	Čaven	robno območje
	Hubelj	robno območje
gams	Col	nanoško območje
	Trnovski gozd	osrednje območje
	Kozje stena	osrednje območje
	Čaven	goriško robno območje
	Hubelj	goriško robno območje
divji prašič	Trnovski gozd	robno območje
	Čaven	robno območje
	Hubelj	robno območje
	Kozje stena	robno območje
	Col	robno območje
muflon	Trnovski gozd	osrednje območje

*Lovišča se ne ujemajo z občinsko mejo občine Ajdovščina

Netopirji. Stanje netopirske favne smo opisali na podlagi podatkov iz različnih projektov (Koselj 2002, Presetnik in sod. 2007, Kryštufek in sod. 2003) in Atlasa netopirjev (Chiroptera) Slovenije (Presetnik in sod. 2009), podatkovne zbirke Centra za kartografijo favne in flore (stanje dne 15.9.2012). Pomagali smo si tudi z Osnovnimi podatki o podzemskih jamah (IZRK 2012).

Netopirji so edini sesalci, ki so zmožni aktivnega leta. Mali netopirji (Microchiroptera) kamor spadajo vse slovenske vrste imajo tudi sposobnost orientacije v prostoru na podlagi odmeva ultrazvočnih klicev – eholokacije. V Sloveniji so do sedaj našli 30 vrst netopirjev (Presetnik in sod. 2009) kar predstavlja tretjino pri nas prostoživečih vrst sesalcev. Netopirji so nočno aktivne živali. V tem času se prehranjujejo, vrste živeče v Sloveniji večinoma z žuželkami in drugimi členonožci. Še posebno pa so na splošno za netopirje pomembni vlažni deli gozda oz. gozdnega roba. Ti predeli vzdržujejo večje število členonožcev, predvsem žuželk, ki so glavni vir prehrane netopirjev, zato tu prihaja tudi do koncentracij netopirjev. Taka mesta so lahko ključnega pomena za ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja netopirjev in imajo zato nesorazmerno večji pomen, kot bi to lahko sklepali samo iz njihove površine (Doc.EUROBATS.AC8.8).

Netopirji prednevijo v zatočiščih kot so jame, skalne špranje in dupla. V kulturni krajini pa uporabljajo naključno ustvarjene nadomestke takih mirovališč: podstrehe in kleti stavb, špranje za lesenimi opaži fasad, ... Netopirji preživijo zimsko obdobje v zimskem spanju – hibernaciji, ko izrabljajo v tolšči shranjeno energijo, ki so si jo nabrali jeseni. Pri nas mnoge vrste prezimujejo v jamah in ostalih podzemnih prostorih. Parijo se večinoma jeseni – pri nekaterih vrstah na posebnih pariščih, kamor samci vabijo samice s svojimi svatbenimi klici. Do oploditve pride pri večini vrst šele spomladi, samice pa skotijo enega, izjemoma dva mladiča meseca junija ali v začetku julija. Mladiči lahko samostojno letajo po približno treh do štirih tednih dojenja. Breje samice in samice z mladiči se pogosto združujejo v t.i. porodniške gruče. Odvisno od vrste so kotišča – mesta porodniških gruč blizu prezimovališč

ali parišč ali pa so lahko oddaljena nekaj deset kilometrov ali več 100 km.

Netopirji so pri nas, kot tudi v Evropi in svetu (Hutson in sod. 2001) obravnavani kot ena bolj ogroženih in zato zakonsko zaščitene živalskih skupin. Ogroža jih izguba zatočišč (prezimovališč, kotišč, parišč), vznemirjanje ter direktno ubijanje na zatočiščih, zmanjševanje in drobljenje prehranskih habitatov ter njihova okrnitev. Netopirji pri letu tako med dnevno nočnimi kot sezonskimi selitvami ter pri lovu uporabljajo kot orientacijsko oporo linearne strukture v prostoru (npr. mejice in drevorede) zato nanje negativno vpliva izguba le-teh. Nizko letajoče vrste so tudi redne žrtve prometa (npr. Denac 2003).

Netopirji so zelo mobilne živali, ki lahko med nočnim prehranjevanjem preletijo več kilometrov ali pa se med sezonskimi selitvami selijo več deset ali sto kilometrov, zato smo tako pri opisu izhodiščnega stanja kot pri ugotavljanju vplivov, poleg območja občine Ajdovščina obravnavali tudi širšo okolico, kjer so poznana pomembna zatočišča ali prehranjevalni habitatni za netopirje (npr. Trnovski gozd-Črnovrška planota, Kras) v oddaljenosti do 10 km zračne razdalje.

Favna netopirjev občine Ajdovščina ni ravno dobro poznana. Skupno je sicer znanih 13 vrst netopirjev in 4 taksoni, ki jih zaradi težavnosti razlikovanja med vrstami ni moč določiti do vrste (tabela 31). Vendar so najdbe novih vrst pričakovane, saj je že v bližnji okolici znanih še nekaj dodatnih vrst netopirjev. Znana so predvsem zatočišča netopirjev, pa še to zelo nepopolno. Na primer: samo na območju občine Ajdovščina je na Trnovskem gozdu znano preko 130 jam (potencialnih zatočišč za netopirje) iz katerih pa nimamo podatkov. Edini izjemi sta pri tem jami Veliki Hubelj in bližnja Pajkova reža, kjer bolj ali manj redni monitoring netopirjev poteka že skoraj 10 let. V širši okolici občine Ajdovščina so podatki o netopirjih iz Črnovrške planote (Ciganska jama) in Črnega vrha v Trnovskem gozdu, grada Rihemberk in jami v Doktorjevi ogradi na Krasu ter Predjamskega sistema pri Postojni.

Tabela 31: Vrste netopirjev zabeležene na območju občine Ajdovščina in v širši okolici (do 10 km) meje občine ter njihov status v naravovarstvenih pravnih aktih

Vrsta	Občina	Okolica (do 10 km)	RS	Uredba	Natura 2000	Bern	Bonn – EUROBATS
mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	+	+	E	1A, 2A	II (1303), IV	II	II
veliki podkovnjak (<i>R. ferrumequinum</i>)	+	+	E	1A, 2A	II (1304), IV	II	II
južni podkovnjak (<i>R. euryale</i>)	+	+	E	1A, 2A	II (1305), IV	II	II
Blasijev podkovnjak (<i>R. blasii</i>)	-	+	Ex	1A, 2A	II (1306), IV	II	II
navadni netopir (<i>Myotis myotis</i>)	-	+	E	1A, 2A	II (1324), IV	II	II
ostrouhi netopir (<i>M. blythii</i>)	+	+	E	1A, 2A	II (1307), IV	II	II
navadni/ostrouhi netopir (<i>M. myotis/ blythii</i>)	+	+	/	/	/	/	/
velikouhi netopir (<i>M. bechsteini</i>)	-	+	E	1A, 2A	II (1323), IV	II	II
resasti netopir (<i>M. nattereri</i>)	+	+	V	1A, 2A	IV	II	II
vejicati netopir (<i>M. emarginatus</i>)	-	+	V	1A, 2A	II (1321), IV	II	II
brkati netopir (<i>M. mystacinus</i>)	+	+	O1	1A	IV	II	II
dolgonogi netopir (<i>M. capaccinii</i>)	-	+	E	1A, 2A	II (1316), IV	II	II
obvodni netopir (<i>M. daubentonii</i>)	-	+	O1	1A	IV	II	II
obvodni/dolgonogi netopir (<i>M. daubentonii/cappacini</i>)	+	+	/	/	/	/	/
mali netopir (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	+	+	O1	1A, 2A	IV	III	II
drobni netopir (<i>P. pygmaeus</i>)	+	+	K	1A	IV		II
Nathusijev netopir (<i>P. nathusii</i>)	-	+	V	1A, 2A	IV	II	II
belorobi netopir (<i>P. kuhlii</i>)	-	+	O1	1A	IV	II	II
belorobi/Nathusijev netopir (<i>P. kuhlii/nathusii</i>)	+	+	/	/	/	/	/
*verjetno белорobi netopir <i>P. kuhlii</i>							
Savjjev netopir (<i>Hypsugo savii</i>)	+	+	O1	1A	IV	II	II
pozni netopir (<i>Eptesicus serotinus</i>)	+		O1	1A	IV	II	II
navadni mračnik (<i>Nyctalus noctula</i>)	-	+	O1	1A	IV	II	II

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 31: Vrste netopirjev zabeležene na območju občine Ajdovščina in v širši okolici (do 10 km) meje občine ter njihov status v naravovarstvenih pravnih aktih (nadaljevanje)

Vrsta	Občina	Okolica (do 10 km)	RS	Uredba	Natura 2000	Bern	Bonn – EUROBATS
navadni/veliki mračnik (<i>N. noctula/lasipterus</i>) *verjetno navadni mračnik <i>N. noctula</i>	+	+	/	/	/	/	/
gozdni mračnik (<i>Nyctalus leisleri</i>)	-	+	V	1A	IV	II	II
rjavi uhati netopir (<i>Plecotus auritus</i>)	+	+	V	1A, 2A	IV	II	II
sivi uhati netopir (<i>Pl. austriacus</i>)	+	+	V	1A, 2A	IV	II	II
širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>)	-	+	V	1A, 2A	II (1308), IV	II	II
dolgokrili netopir (<i>Miniopterus schreibersii</i>)	+	+	E	1A, 2A	II (1310), IV	II	II

Rdeči seznam: Prilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam. Uradni list RS 82/02: Ex – izumrla vrsta, E – prizadeta vrsta, V – ranljiva vrsta, R – redka vrsta, O – vrsta zunaj nevarnosti, K – premalo znana vrsta
 Uredba: Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah. Uradni list RS 46/04, popr. 109/04, 84/05; 1A: zavarovane domorodne živali in njihove populacije; 2A: zavarovane domorodne živali z določeni ukrepi varstva habitatov
 Natura 2000: Direktiva sveta 92/43/EGS o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (Habitatna direktiva): II: Priloga – Živalske in rastlinske vrste v interesu skupnosti, za ohranjanje katerih je treba določiti posebna ohranitvena območja. (Območja so določena z Uredbo o posebnih varstvenih območjih – območjih Natura 2000, Uradni list RS 49/04, popr. 110/04. V oklepaju je podana šifra vrste.); IV: Priloga IV – Živalske in rastlinske vrste v interesu skupnosti, ki jih je treba strogo varovati
 Bern: Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njunih naravnih življenjskih prostorov. Uradni list RS 55/99: II: Dodatek II – strogo zavarovane živalske vrste; III: Dodatek III – zavarovane živalske vrste
 Bonn – EUROBATS: Zakon o ratifikaciji konvencije o varstvu selitvenih vrst prostoživečih živali, Uradni list RS, št. 72/98, 92/99, 7/99, 199/02 in Zakon o ratifikaciji Sporazuma o varstvu netopirjev v Evropi (EUROBATS) (Uradni list MP 22/03):
 II: Dodatek II – selitvene vrste, ki jih bodo obravnavali sporazumi (za netopirjev EUROBATS)

V občini Ajdovščina in njeni širši okolici jame služijo netopirjem tako za prezimovanje kot tudi za kotenje. Vrste, ki jih lahko pričakujemo v jamah v teh obdobjih so predvsem vse vrste podkovnjakov ter navadni, ostrouhi, vejicati in dolgonogi ter dolgokrili netopir. V občini so znane gruče velikih in južnih podkovnjakov v jami Veliki Hubelj in manjše skupine malih podkovnjakov v jami Pajkova reža nad Ajdovščino. Netopirjev v drugih jamah skorajda niso poznani. Posamezne stavbe v občini - podstrehe in zvoniki cerkva ter opuščene hiše in poslopja, nekaterim vrstam poleti lahko služijo za kotenje. Npr. cerkev v Vipavskem Križu je kotišče poznih netopirjev, cerkve v Črničah in v Stomažu, verjetno pa tudi v cerkvi v Planini so kotišča vrste uhatega netopirja. Nekaterne vrste netopirjev so lahko vezane tudi na drugačne od človeka ustvarjene habitate, npr. mostove. Tako je most čez potok Culovec pri Spodnji Branici v Sloveniji ena od redko poznanih porodniških kolonij vrste resastega netopirja v Sloveniji.

V širši okolici občine Ajdovščina upoštevajoč do 10 km zračne razdalje so znana nekatera pomembna zatočišča velikih gruč netopirjev: Ciganska jama pri Predgrižah (mali podkovnjaki) na Črnovrški planoti v Trnovskem gozdu, kleti gradu Rihemberk (veliki podkovnjaki, vejicati netopirji) in Jama v Doktorjevi ogradi na Krasu (skupina navadnih in ostrouhih netopirjev) ter Predjamski sistem pri Postojni (mali in veliki podkovnjaki, dolgokrili netopirji). Jame služijo tudi jesenskemu rojenju, ko se pred jamskimi vhodi in stalnimi stenami srečujejo in pariyo netopirji sicer oddaljenih gruč. Zaradi oddaljenosti vseh teh zatočišč pa lahko domnevamo, da posegi na preživetje teh gruč netopirjev ne bodo imeli velikih vplivov.

Iz Trnovskega gozda v širši okolice občine Ajdovščina obstajajo posamezni podatki o t.i. gozdnih vrstah netopirjev, npr. velikouhi netopir iz okolice vhoda Ciganske jame pri Predgrižah in širokouhi netopir iz Črnega vrha. Na osnovi teh podatkov lahko pričakujemo, da so tudi vsaj posamezni gozdni deli obsežnega gozdnatega območja Trnovskega gozda na severnem delu občine Ajdovščina lahko pomembno bivališče gozdnih vrst (velikouhi netopir, širokouhi netopir, gozdni mračnik), vendar raziskav teh vrst na območju občine še ni bilo.

Dvoživke. Občina Ajdovščina je s stališča dvoživk slabo raziskana, kljub temu, da je na tem

območju bilo v preteklosti opravljenih kar nekaj raziskav, ki pa so bile prostorsko zelo omejene. Na območju občine je registriranih 12 vrst dvoživk (tabela 32) od 19 živečih v Sloveniji. To so vse vrste, ki jih lahko pričakujemo v tem delu Slovenije, manjka le še zelena krastača (*Bufo viridis*), na Trnovskem gozdu pa so možne tudi najdbe planinskega močerada (*Salamandra atra*). V Natura 2000 območju SCI Trnovski gozd - Nanos živi tudi naša edina jamska dvoživka, človeška ribica (*Proteus anguinus*), za katero pa v občine nimamo znanih nahajališč, saj je poznana le iz Divjega jezera. Vse dvoživke so uvrščene na Rdeči seznam dvoživk (Uradni list RS 82/2002) in zavarovane z Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007). Del občine je vključenega tudi v območja Natura 2000, kjer so med kvalifikacijske vrste uvrščene tudi dvoživke.

Tabela 32: Vrste dvoživk registriranih v občini Ajdovščina

Slovensko ime	Latinsko ime	RS	UOŽŽV	FFH	BERN
navadni močerad	<i>Salamandra salamandra</i>	O	I		III
navadni pupek	<i>Lissotriton vulgaris</i>	V	I, II		III
planinski pupek	<i>Mesotriton alpestris</i>	V	I, II		III
veliki pupek	<i>Triturus carnifex</i>	V	I, II	II, IV	II
hribski urh	<i>Bombina variegata</i>	V	I, II	II, IV	II
navadna krastača	<i>Bufo bufo</i>	V	I, II		III
zelena rega	<i>Hyla arborea</i>	V	I, II	IV	II
rosnica	<i>Rana dalmatina</i>	V	I, II	IV	II
laška žaba	<i>Rana latastei</i>	E	I, II	II, IV	II
sekulja	<i>Rana temporaria</i>	V	I		
debeloglavka	<i>Pelophylax ridibundus</i>	V	I, II		III
zelena žaba	<i>Pelophylax kl. esculentus</i>	V	I, II		III

RS 2002: Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam, Priloga 6: Rdeči seznam dvoživk (Ur.l.RS 82/2002) - IUCN kategorije za ogrožene živalske in rastlinske vrste: Ex - izumrla vrsta, E - prizadeta vrsta, V - ranljiva vrsta, R - redka vrsta, I - neopredeljena vrsta, O - vrsta zunaj nevarnosti, O1 - podkategorija O, v katero se uvrstijo vrste, zavarovane z Uredbo o zavarovanju ogroženih živalskih vrst (U.l.RS 57/93) in niso več ogrožene, obstaja pa potencialna možnost ponovne ogroženosti

UOŽŽV: Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur.l.46/04) - Priloga 1: živalske vrste, za katere je določen varstven režim za varstvo živali in populacij; Priloga 2: živalske vrste, za katere so določeni ukrepi varstva habitatov in smernice za ohranitev ugodnega stanja njihovih habitatov.

FFH: Direktive Sveta Evrope za ohranitev naravnih ter prostoživeče favne in flore (Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora): Annex II - Živalske in rastlinske vrste, pomembne za EU, katerih varstvo zahteva določitev posebnih varovalnih območij; Annex IV - živalske in rastlinske vrste, pomembne za eu, ki potrebujejo strogo zaščito

BERN: Konvencija o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njihovih naravnih življenjskih prostorov (Bernska konvencija): Dodatek II - STROGO ZAVAROVANE ŽIVALSKÉ VSTE; Dodatek III - ZAVAROVANE ŽIVALSKÉ VRSTE

Pregled dvoživk na posameznih območjih:

- Območje Vipavske doline in dolina Branice sta pomebni območji za laško žabo (*Rana latastei*), ki ima v Sloveniji naravovarstveno ene najpomembnejših populacij v Evropi. V Sloveniji laška žaba dosega vzhodni rob areala vrste in se nahaja na širšem območju Vipavske doline. V letu 2003 je bila laška žaba najdena tudi v dolini reke Branice, kar je bilo za meje areala vrste v celotni Evropi popolnoma novo odkritje (Poboljšaj & Lešnik 2005). Vrsta je vezana na habitate v poplavnih nižinah rek. To so predvsem svetli in vlažni listnati gozdovi z visokim talnim nivojem vode in bujno podrastjo, ki so najbolj ogroženi tipi gozdnih habitatov zaradi splošnega izsekavanja in izsuševanja. Osebkje se večinoma zadržujejo v lokah in močvirnatih predelih ob potokih. Mrestijo se predvsem v manjših tekočih vodah in v mrtvih rokavih večjih rek, le izjemoma v stoječih vodah. Prezimovališča so lahko do kilometer oddaljena od mrestišč. Laška žaba je nižinska vrsta in jo najdemo do 400 m n.m.v. (Corbett 1989; Nöllert & Nöllert 1992). V Sloveniji so najprimernejša mrestišča laške žabe plitvi, počasi tekoči meandrirajoči potoki s čisto vodo, brez rib, z velikimi populacijami vodnih nevretenčarjev, praktično brez vodne vegetacije. Poleg laške žabe v Vipavski dolini in dolini Branice najdemo tudi vse ostale registrirane vrste. Razen akumulacije Vogršček na tem območju ni večjih stoječih voda, primerni vodni habitati pa so predvsem ob obeh rekah in v njihovih pritokih, kopenski pa na območju poplavnih nižinskih gozdov ter ekstenzivno rabljenih kmetijskih površin.
- Na kraškem območju Trnovskega gozda pa je za dvoživke voda izrednega pomena. Tako so v veliki

večini vse najdbe dvoživk vezane predvsem na kale, saj zaradi kraških prepustnih tal drugih voda na območju skorajda ni. Dvoživke na Trnovskem gozdu so v svojem življenjskem ciklu vezane na kale, ki jih uporabljajo kot mrestišča in letna bivališča (CKFF 2007). Kopenski habitati okoli njih so pomembni prehranjevalni habitati in prezimovališča. Kali na tvorijo mrežo biotopov, ki s primernimi ekološkimi razmerami omogočajo dolgoročno preživetje vrst in ohranjanje vitalnih populacij dvoživk v njih. Z zmanjševanjem števila kalov v mreži se povečujejo razdalje med njimi, kar vodi v izolacijo posameznih populacij. Te populacije so posledično mnogo bolj ranljive za različne negativne vplive iz okolja, kot so urbanizacija, izsuševanje in zaraščanje kalov, vnos rib, intenzivacija kmetijstva (Lešnik et al. 2000, Pobiljšaj et. al., 2003). Raziskave so pokazale, da so za dvoživke najbolj primerni kali s položnim dostopom in bogato razvitim vodnim rastlinjem. V takem kalu najdejo odrasle dvoživke in njihove ličinke dovolj hrane, nudi pa jim tudi zatočišče pred plenilci. V kalih, ki so oddaljeni od naselij ter brez rib, najdemo največje število vrst dvoživk in najvišje abundance vrst (Lešnik et al. 2000, Francé, 2002). S stališča varstva narave so evropsko pomembne vrste na Trnovskem gozdu veliki pupek (*Triturus carnifex*), hribski urh (*Bombina variegata*), zelena rega (*Hyla arborea*) in rosnica (*Rana dalmatina*). So splošno razširjene vrste, ki jih izginjanje kalov vedno bolj ogroža. Enako velja za navadnega pupka (*Lissotriton vulgaris*), planinskega pupka (*Mesotriton alpestris*), navadno krastačo (*Bufo bufo*) in sekuljo (*Rana temporaria*). Navadnega močerada (*Salamandra salamandra*), ki ličinke večinoma odlaga v tekoče vode, do sedaj nimamo registriranega v Trnovskem gozdu, pod Goro je znan le iz potoka Lokavšček ob cesti za Predmejo.

Plazilci. Plazilci so v Sloveniji ena najslabše raziskanih in hkrati tudi najbolj ogroženih skupin vretenčarjev. Njihova številčnost je v zadnjih desetletjih drastično upadla. Plazilci so skupina, ki je vezana na ekološko različne tipe kopenskih habitatov. Naseljujejo gozdne predele, suhe travnike, kamnite oz. skalnate habitate, močvirne in barjanske ter urbane predele. Ker to niso migratorne živali oz. se gibljejo v okviru manjših teritorijev, jih vsako poseganje v njihov habitat zelo prizadene. Življenjski prostor vsakega plazilca predstavlja več enakovrednih bivališč: prezimovališč, poletnih bivališč, mest za odlaganje jajc, mest za sončenje in mest za levitve. Zato potrebuje v okolju različne strukture, kjer se lahko skriva, varno sonči ali preži na plen. V kulturni krajini so tako za plazilce velikega pomena mejice, suhozidi, kupi kamenja ali lesa, grmovnati predeli, gozdni robovi.

V občini Ajd je registriranih skupno 14 od 22 v Sloveniji živečih avtohtonih vrst plazilcev (tabela 27) od 22 živečih v Sloveniji (brez morskih želv). To so vse vrste, ki jih lahko pričakujemo v tem delu Slovenije. Za območje v obdelavi je na razpolago le nekaj podatkov o prisotnosti vrst plazilcev v posameznih UTM kvadratih (Mršič 1997, Tome 1996, Tome 2002, Planinc 1997, Planinc 2001). Vsi plazilci so uvrščeni na Rdeči seznam plazilcev (Uradni list RS 82/2002) in zavarovani z Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007). Del območja je vključenega tudi v območje SI3000226 Dolina Vipave, kjer naj bi se po predlogu ZRSVN (št. 8-VI-630/2-O-07/MP, 8.11.2007) kot kvalifikacijska vrsta dodala tudi močvirna sklednica (*Emys orbicularis*) (tabela 33). Za reko Vipavo je v občini znano nahajališče sklednice v meandrih v Velikih Žabljah (Tome 1996).

Na območju so prisotne vrste, ki so splošno razširjene po celi Sloveniji, kot na primer slepec (*Anguis fragilis*), pozidna kuščarica (*Podarcis muralis*), zelenec. Posebej opozarjamo na taksonomsko opredelitev za zelenca. V Sloveniji se zagotovo pojavljata vzhodnoevropski zelenec (*Lacerta viridis*) in zahodnoevropski zelenec (*Lacerta bilineata*) (Böhme in sod. 2006), vendar se po zunanjih morfoloških značilnostih ne ločita in potek meje arealov obeh vrst ter morebitna parapatrična cona zaenkrat še nista znani, tako da trenutno ne moremo trditi, ali se na območju obdelave pojavljata obe vrsti ali le ena izmed njiju. Prav tako še ni raziskano, ali na meji arealov obeh vrst morda prihaja do hibridizacije (Böhme in sod., 2006). Za natančnejšo določitev so potrebne molekularno-biološke analize, ki pa se v Sloveniji še ne izvajajo. Zato v tem poročilu za ta takson uporabljamo izraz zelenec (*Lacerta viridis/bilineata*).

Tabela 33: Vrste plazilcev, registriranih v občini Ajdovščina

Slovensko ime	Strokovno ime	RS	UZŽV	FFH	BERN
močvirska sklednica	<i>Emys orbicularis</i>	E	1, 2	II, IV	II
črnopikčasta kuščarica	<i>Algyroides nigropunctatus</i>	V	1,2	IV	II
martinček	<i>Lacerta agilis</i>	E	1,2	IV	II
zelenec	<i>Lacerta viridis/bilineata</i>	V	1	IV	II
Horvatova kuščarica	<i>Iberolacerta horvathi</i>	V	1,2	IV	II
pozidna kuščarica	<i>Podarcis muralis</i>	O1	1	IV	II
slepec	<i>Anguis fragilis</i>	O1	1		III
navadni gož	<i>Zamenis longissimus</i>	V	1	IV	II
črnica	<i>Hierophis viridiflavus</i>	V	1	IV	II
smokulja	<i>Coronella austriaca</i>	V	1	IV	II
belouška	<i>Natrix natrix</i>	O1	1		III
kobranka	<i>Natrix tessellata</i>	V	1	IV	II
modras	<i>Vipera ammodytes</i>	V	1	IV	II
navadni gad	<i>Vipera berus</i>	V	1		III

RS 2002: Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam, Priloga 6: Rdeči seznam dvoživk (Ur.I.RS 82/2002) - IUCN kategorije za ogrožene živalske in rastlinske vrste: Ex - izumrla vrsta, E - prizadeta vrsta, V - ranljiva vrsta, R - redka vrsta, I - neopredeljena vrsta, O - vrsta zunaj nevarnosti, O1 - podkategorija O, v katero se uvrstijo vrste, zavarovane z Uredbo o zavarovanju ogroženih živalskih vrst (U.I.RS 57/93) in niso več ogrožene, obstaja pa potencialna možnost ponovne ogroženosti

UOZZV: Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur.L46/04) - Priloga 1: živalske vrste, za katere je določen varstven režim za varstvo živali in populacij; Priloga 2: živalske vrste, za katere so določeni ukrepi varstva habitatov in smernice za ohranitev ugodnega stanja njihovih habitatov.

FFH: Direktive Sveta Evrope za ohranitev naravnih ter prostoživeče favne in flore (Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora): Annex II - Živalske in rastlinske vrste, pomembne za EU, katerih varstvo zahteva določitev posebnih varovalnih območij; Annex IV - živalske in rastlinske vrste, pomembne za eu, ki potrebujejo strogo zaščito

BERN: Konvencija o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njihovih naravnih življenjskih prostorov (Bernska konvencija): Dodatek II - STROGO ZAVAROVANE ŽIVALSKÉ VRSTE; Dodatek III - ZAVAROVANE ŽIVALSKÉ VRSTE

Nekatere vrste plazilcev živijo samo na Primorskem (od Vipavske doline do Obale), kot na primer črnopikčasta kuščarica (*Algyroides nigropunctatus*), kraška kuščarica (*Podarcis melisellensis*) in črnica (*Hierophis viridiflavus*). Horvatova kuščarica (*Iberolacerta horvathi*) pa je v občini poznana le iz Trnovskega gozda na Golakih (De Luca 1989). Za obe vrsti kač strupenjač - modras (*Vipera ammodytes*) in gad (*V. berus*) so podatki v občini poznani le s Trnovskega gozda, s travniških pobočij okoli Čavna in drugih podobnih območij.

Na splošno je na območju občine poznanih le malo podatkov o plazilcih, zato lahko le na podlagi prisotnih potencialnih habitatov ocenjujemo vpliv plana.

Ribe, piškurji in raki. V občini Ajdovščina lahko območja pomembna za ribe in potočne rake razdelimo v dve enoti. Prva je reka Vipava v kateri je pestrost rib največja, druga enota pa so številni pritoki, le nekateri izmed njih pa so boljše ohranjeni. Na širšem območju občine Ajdovščina je bilo do sedaj najdenih 18 vrst rib, ena vrsta piškurja ter tri vrste potočnih rakov (tabela 27). Izmed rakov je najpogostejši rak koščenc (*Austropotamobius pallipes*). Ta živi v večini potokov, ki pritečejo s pobočij Trnovskega gozda. Od Hublja proti Z so raki verjetno prisotni v vsakem potoku (slika 33). Registrirani pa so že bili v potoku Hubelj, Košivec, Kamenjski potok, Malenšček ter Skrivšek (slika 29). Na pojavljanje po celotnem toku ali le delu pa vplivata predvsem kvaliteta in količina vode. V neonesnaženih potokih koščence najdemo skoraj v celotnem potoku, v onesnaženih pa samo v zgornjih odsekih. Večina teh potokov leži v Natura 2000 območju sicer razglašeni za ptice (SPA Trnovski gozd in Nanos – južni rob SI3000021). Dodatno pa si bili ti potoki predlagani za vključitev v Natura 2000 omrežje tudi zaradi prisotnosti raka koščenca (Govedič s sod. 2007). Druga vrsta, ki se pojavlja na območju občine Ajdovščina in delno v občini Vipava. Ker je to edino najdišče koščaka v tem delu Slovenije, je bil del potoka Bela J od Cola predlagan za vključitev v omrežje Natura 2000 (Govedič s sod. 2007). V akumulaciji Vogršček pa je bil najden tudi potočni rak jelševca (*Astacus astacus*) (Govedič s sod. 2007), ki pa ga za to

območje lahko smatramo kot tujerodno vrsto in ga posebej ne obravnavamo.

Naravovarstveno najpomembnejši vrsti rib in piškurjev v občini Ajdovščina sta laški piškur (*Lampetra zanandreaei*) in soška postrv (*Salmo marmoratus*). Poleg nekaterih drugih vrst sta bili za slednje razglašeni 2 Natura 2000 območji (Dolina Vipave in Dolina Branice). Poleg same reke Vipave je v Natura 2000 območje Dolina Vipave vključen tudi potok Hubelj do izvira ter potok Vrnivec do Podhuma. V Sloveniji se je piškur ohranil samo na nekaj lokacijah od katerih večina leži prav v občini Ajdovščina. Zato lahko upravičeno pripišemo piškurju velik pomen in hkrati občini odgovornost za njegovo varstvo. Reka Vipava pa je pomembna tudi za druge vrste rib. V njej je bilo registrirano 12 avtohtonih vrst rib (tabela 34). Predvsem potok Hubelj in Vrnivec sta pomembna kot habitat soške postrvi, izstopata pa tudi po številu vrst. Slednja je v Vipavski dolini izumrla, v zadnjih letih pa poteka projekt ponovne naselitve v habitate, ki jih je nekoč naseljevala. Predvsem Hubelj in Vrnivec sta vodotoka v katerih pričakujemo vzpostavitev naravne drsti soške postrvi.

Tabela 34: Seznam vrst rib, piškurjev in rakov v pomembnejših vodotokih v občini Ajdovščina ter njihov naravovarstveni status

Latinsko ime	Slovensko ime	Vrnivec	Košivec	Hubelj	Vipava	RS	UZŽV	FFH	Tujer. vrsta
<i>Austropotamobius pallipes</i>	koščenic		x	x		V	1,2	II, V	
<i>Lampetra zanandreaei</i>	Laški piškur	x		x	x	V	1,2	II, IV	
<i>Salmo marmoratus</i>	soška postrv	x	x	x	x	E	1	II	
<i>Thymallus thymallus</i>	lipan	x		x	x	V		V	
<i>Anguilla anguilla</i>	jegulja				x	Ex ?	1		
<i>Alburnus alburnella</i>	primorska belica	x			x	O1	2	II	
<i>Barbus caninus</i>	mrenič	x	x		x	E	2	II, V	
<i>Barbus plebejus</i>	grba	x		x	x	E	2	II, V	
<i>Romanogobio benacensis</i>	primorski globoček				x				
<i>Protochondrostoma genei</i>	primorska podust				x	Ex	1,2	II	
<i>Phoxinus phoxinus</i>	primorski pisanec	x	x		x				
<i>Squalius squalus</i>	štrkavec	x	x		x				
<i>Cobitis bilineata</i>	primorska nežica		x		x	E	1,2	II	
<i>Padogobius bonelli</i>	potočni glavoč				x	O1	1,2		
<i>Cottus gobio</i>	navadni kapelj	x		x	x	V	2	II	
<i>Salmo trutta x S. marmoratus</i>	križanec med soško in potočno postrvjo	x	x	x	x				x
<i>Salmo trutta</i>	potočna postrv	x	x	x	x				x

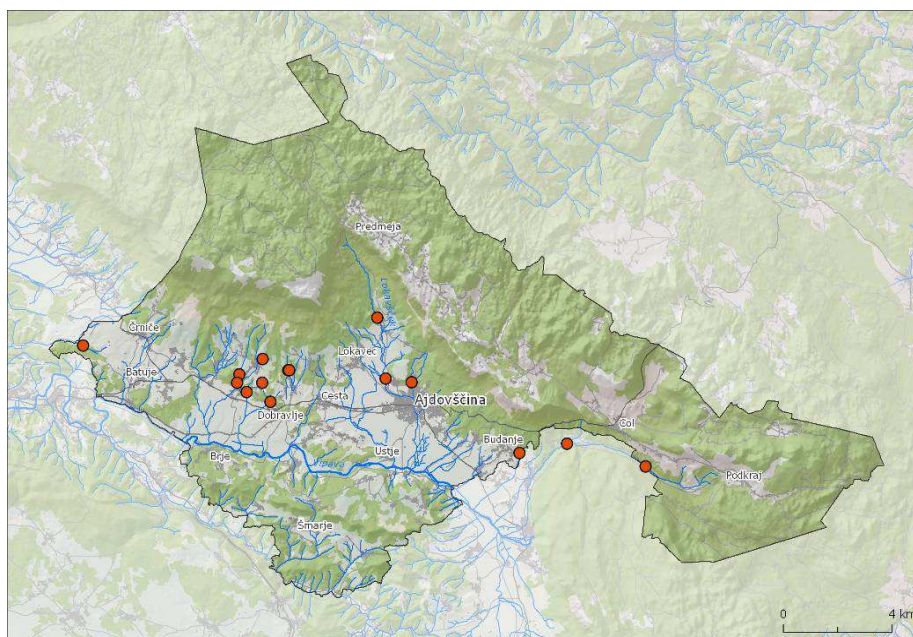
Tabela 34: Seznam vrst rib, piškurjev in rakov v pomembnejših vodotokih v občini Ajdovščina ter njihov naravovarstveni status (nadaljevanje)

Latinsko ime	Slovensko ime	Vrnivec	Košivec	Hubelj	Vipava	RS	UZZV	FFH	Tujer. vrsta
<i>Chondrostoma nasus</i>	podust	x			x				x
<i>Oncorhynchus mykiss</i>	šarenka	x			x				x

RS: Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS 82/2002). Ex – izumrla vrsta; Ex? – domnevno izumrla vrsta; E – prizadeta vrsta; V – ranljiva vrsta; R – redka vrsta; K – premalo znana vrsta; O – vrsta zunaj nevarnosti; O1 – podkategorija O, v katero se uvrstijo vrste, zavarovane z Uredbo o zavarovanju ogroženih živalskih vrst (Uradni list RS 57/1993) oziroma o zavarovanju ogroženih živalskih vrst (Uradni list RS 57/1993, 61/1993, 69/2000) in niso več ogrožene, obstaja pa potencialna možnost ponovne ogroženosti.

UZZV: Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007). 1 – Priloga 1 (poglavje A): živalske vrste, za katere je določen varstveni režim za varstvo živali in populacij; 2 – Priloga 2 (poglavje A): živalske vrste, za katere so določeni ukrepi varstva habitatov in smernice za ohranitev ugodnega stanja njihovih habitatov; 2* – Priloga 2 (poglavje A): prednostne živalske vrste, za ohranitev katerih je Evropska unija še posebej odgovorna glede na delež njihovega naravnega območja razširjenosti, ki leži na ozemlju Evropske unije.

FFH: Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (Uradni list L 206 z dne 22.07.1992) (Direktiva o habitatih). Priloga I – naravni habitatni tipi v interesu Skupnosti, za ohranjanje katerih je treba določiti posebna ohranitvena območja; Priloga II – živalske in rastlinske vrste v interesu Skupnosti, za ohranjanje katerih je treba določiti posebna ohranitvena območja; Priloga IV – živalske in rastlinske vrste v interesu Skupnosti, ki jih je treba strogo varovati; Priloga V: živalske in rastlinske vrste v interesu Skupnosti, pri katerih za odvzem iz narave in izkoriščanje lahko veljajo ukrepi upravljanja.

Slika 29: Razširjenost potočni rakov v občini Ajdovščina (Govedič s sod. 2007, dopunjeno z rezultati te študija)

Kačji pastirji. Vipavska dolina je med boljše odonatološko raziskanimi območji Slovenije. Najstarejši podatki o kačjih pastirjih pa so stari že okoli 100 let, navaja jih Kiauta (1969), ki je poleg tega tudi sam raziskoval Primorsko (Kiauta 1961). Od 90-ih let prejšnjega stoletja je bilo v Vipavski dolini in okolici več mladinskih in študentskih raziskovalnih taborov ter objavljenih več člankov, ki vsaj deloma navajajo tudi kačje pastirje z območja občine Ajdovščina. Dela so navedena v poglavju literatura. Vipavska brda in Trnovski gozd so tudi pomemben košček v mreži kalov, ki se razprostira od Slovenske Istre preko Krasa do Trnovskega gozda in Banjšic. Kljub dokaj dobri raziskanosti Vipavske doline seznam kačjih pastirjev za območje občine Ajdovščina ni prav dolg in gotovo ne dokončen. Trenutno je po

razpoložljivih podatkih znanih 24 vrst kačjih pastirjev od 73 v Sloveniji živečih vrst in podvrst, od katerih je 6 vključenih na Rdeči seznam, 2 vrsti pa tudi na Uredbo zavarovanih prosto živečih živalskih vrst ter priloge Direktive o habitatih (tabela 35).

Tabela 35: Vrste kačjih pastirjev, do sedaj poznanih z območja občine Ajdovščina ter njihov naravovarstveni status

Vrsta	slovensko ime	rs	ffh	zžv
<i>Calopteryx splendens</i> (Harris, 1782)	pasasti bleščavec			
<i>Calopteryx virgo</i> (Linnaeus, 1758)	modri bleščavec			
<i>Chalcolestes viridis compl.</i> (Vander Linden, 1825)				
<i>Platycnemis pennipes</i> (Pallas, 1771)	sinji presličar			
<i>Pyrrhosoma nymphula</i> (Sulzer, 1776)	rani plamenec			
<i>Erythromma lindenii</i> (Sélys, 1840)	prodni paškratec	V		
<i>Coenagrion ornatum</i> (Sélys, 1850)	koščični škratec	V	II	1
<i>Coenagrion puella</i> (Linnaeus, 1758)	travniški škratec			
<i>Ischnura elegans</i> (Vander Linden, 1820)	modri kresničar			
<i>Aeshna cyanea</i> (Müller, 1764)	zelenomodra deva			
<i>Aeshna grandis</i> (Linnaeus, 1758)	rjava deva	V		
<i>Aeshna juncea</i> (Linnaeus, 1758)	barjanska deva	V		
<i>Anax imperator</i> Leach, 1815	veliki spremljevalec			
<i>Onychogomphus forcipatus</i> (Linnaeus, 1758)	bledi peščenec			
<i>Cordulegaster bidentata</i> Sélys, 1843	povirni studenčar	V		
<i>Cordulegaster heros</i> Theischinger, 1979	veliki studenčar	V	II, IV	1, 2
<i>Somatochlora meridionalis</i> Nielsen, 1935	sredozemski lesketnik			
<i>Libellula depressa</i> Linnaeus, 1758	modri ploščec			
<i>Libellula quadrimaculata</i> Linnaeus, 1758	lisasti ploščec			
<i>Orthetrum albistylum</i> (Sélys, 1848)	temni modrač			
<i>Orthetrum cancellatum</i> (Linnaeus, 1758)	prodni modrač			
<i>Crocothemis erythraea</i> (Brullé, 1832)	opoldanski škrlatec			
<i>Sympetrum striolatum</i> (Charpentier, 1840)	progasti kamenjak			
<i>Sympetrum vulgatum</i> (Linnaeus, 1758)	navadni kamenjak			

rs: Pravidnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Ur.l.RS 82/2002) - Priloga 21: rdeči seznam kačjih pastirjev (Odonata).

ffh: Direktive Sveta Evrope za ohranitev naravnih habitatov ter prostoživeče favne in flore (Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora): Annex II - živalske in rastlinske vrste, pomembne za EU, katerih varstvo zahteva določitev posebnih varovalnih območij; Annex IV - živalske in rastlinske vrste, pomembne za EU, ki potrebujejo strogo zaščito.

zžv: Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur.l.46/04) - Priloga 1: živalske vrste, za katere je določen varstven režim za varstvo živali in populacij; Priloga 2: živalske vrste, za katere so določeni ukrepi varstva habitatov in smernice za ohranitev ugodnega stanja njihovih habitatov.

Naravovarstveno najpomembnejša vrsta kačjega pastirja v občini Ajdovščina je koščični škratec (*Coenagrion ornatum*), ki je kvalifikacijska vrsta za Natura 2000 območje Dolina Vipave (SI3000226). Je vrsta počasi tekočih potokov in kanalov z zmerno do močno razvito submerzno in emerzno vegetacijo z mehkim, muljastim dnom. Primarni habitat koščičnega škrateca so v Sloveniji zelo redki, dobro pa se znajde v sekundarnih habitatih. V Vipavski dolini koščični škratec naseljuje dobršen del kanalov in jarkov J od Ajdovščine ter na Šempaškem in Lijaškem polju. Glede na trenutno stanje habitata, tako kvalitete vode kot zaraščenosti, je verjetno, da se odrasli osebki v različnih letih zadržujejo ob različnih kanalih in tam tudi odlagajo jajčeca. Prav zaradi goste mreže kanalov, podobno kot na Ljubljanskem barju, je vrsta v Vipavski dolini pogostejša kot drugje po Sloveniji in je za Ljubljanskim barjem druga največja populacija v Sloveniji.

Kvalifikacijska vrsta za območje pSCI Dolina Vipave (SI3000226) s predlagano širitvijo območja naj bi postal tudi veliki studenčar (*Cordulegaster heros*) (predlog ZRSVN št. 8-VI-630/2-O-07/MP, 8.11.2007).

Veliki studenčar je ena redkih vrst kačjih pastirjev v slovenski favni, ki živi zgolj v primarnih habitatih - gozdnih potokih v hribovitem svetu z ustreznim peščenim, rahlo muljastim dnom. Za vrsto pomembna območja so med Novo Gorico in Vogrskim, na območju občine Ajdovščina znotraj Natura 2000 območja ni znanih najdb ne posebej primernih habitatov. Verjetno je občasno pojavljanje imagov verjetno tako ob reki Vipavi kot potokih, kjer je ohranjena lesna obrežna vegetacija. Boljše razmere za vrsto so v potokih na obrobju doline. Ličinke so bile do sedaj najdene na južnem pobočju Trnovske planote, v potoku Vrnivec ter pritoku Kamenjskega potoka pri Potočah. Na obeh območjih je predvidena izgradnja vodnih zadrževalnikov. Tudi v Vipavskih Brdih v pritokih Branice so razmere za vrsto ugodne, čeprav ne optimalne. Do sedaj je bil veliki studenčar najden v potoku Culovec.

Omeniti velja še ostale ogrožene vrste. Na Trnovski planoti sta bili najdeni rjava in barjanska deva (*Aeshna grandis*, *A. juncea*). Najdišče barjanske deve S od Kovka je z izjemo Bloške planote najjužnejše najdišče vrste v Sloveniji. Ustrezajo ji mlake in kali na večjih nadmorskih višinah, kjer so sorodne vrste, predvsem zelenomodra deva (*Aeshna cyanea*) manj konkurenčne. Najdba rjave deve pri Predmeji je stara že preko 40 let (Spazzapan-Brelih 1964), natančno najdišče pa ni znano. Primerek povirnega studenčarja (*Cordulegaster bidentata*) iz okolice Ajdovščine, shranjen v Tržaškem prirodoslovnem muzeju je star že skoraj 80 let, prav tako natančno najdišče ni znano (Kiauta 1969). Ob reki Vipavi se pojavlja prodni paškratec (*Erythromma lindenii*). Vrsta je v Sloveniji najpogostejša v Beli krajini ter ob Krki in Posavju, nekaj več najdb je tudi iz Slovenske Istre, sicer pa je redka. Ustrezajo mu s kisikom bogate vode s plavajočo vegetacijo, tako stoječe vode kot počasi tekoče reke, kakršna je tudi Vipava. Predvsem spodnji tok reke pred državno mejo je primeren, na območju Ajdovščine pa je bil najden ob Vipavi v okolici Velikih Žabelj.

Ostale do sedaj najdene vrste niso ogrožene, vendar kažejo dokajšnjo raznolikost vodnih habitatov, tako tekočih kot stoječih vod z različnimi stopnjami zarasti, globine in kemizma vode in drugih dejavnikov.

Hrošči. Stanje poznavanja favne hroščev v Sloveniji je zaradi velikega števila vrst še vedno zelo pomanjkljivo, tako iz stališča poznavanja razširjenosti in ekologije posameznih vrst. To se nanaša tudi na veliko število varstveno pomembnih vrst, katerih razširjenost in velikost populacije pri večini vrst še ni poznana. Kljub temu je v nekaj večjih raziskavah, zlasti t.i. Natura 2000 vrst (Habitatna direktiva EU - Direktiva sveta 92/43/EGS), uspelo zbrati nekaj več podatkov o razširjenosti varstveno pomembnih vrst, ki jih lahko uporabimo pri vrednotenjih posameznih območij predvidenih posegov v prostor.

Žal so podatki o prisotnosti vrst hroščev na Vipavskem dobljeni nesistematično. Zaradi prisotnosti jam in mešanja mediteranskega in celinskega podnebja na Gori, med znanimi lokacijami prevladujejo tiste s planote in/ali južnega pobočja Trnovskega gozda, manjši del jih je z osrednjega dela doline, raziskanost hroščev Vipavskih brd pa je skoraj nična. Glede na literaturne vire in terenske raziskave v letu 2008 smo na območju občine Ajdovščina registrirali 44 varstveno pomembnih vrst hroščev (priloga 8, tabela 10), med njimi tudi 6 vrst, ki jih navaja Direktiva o habitatih in ki so pomembne pri opredeljevanju Natura 2000 območij. Med njimi je 5 vrst, ki so kvalifikacijske na dveh Natura 2000 območjih znotraj občine Ajdovščina (tabela 36).

Tabela 36: Območja Natura 2000, ki ležijo na območju občine Ajdovščina in kvalifikacijske vrste hroščev (Coleoptera)

SDF ID	Območje	Kvalifikacijske vrste hroščev
SI3000225	Dolina Branice	Rogač (<i>Lucanus cervus</i>)
		Strigoš (<i>Cerambyx cerdo</i>)
		Bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>)
		Močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)
SI3000255	Trnovski gozd - Nanos	Bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>)
		Drobnovratnik (<i>Leptodirus hochenwarti</i>)

V nadaljevanju navajamo naslednje vrste hroščev:

- Močvirski krešič (*Carabus variolosus*). Trenutno je znan le z meje s sosednjo občino Komen (Vrezec s sod. 2007a), na območju Vipavskih brd, kjer je povodje reke Branice verjetno edini primerni habitat na območju občine Ajdovščina.
- Drobnovratnik (*Leptodirus hochenwarti*). Na območju Trnovski gozd – Nanos, ki je del občine Ajdovščina se pojavlja tipska podvrsta drobnovratnika (*Leptodirus h. hochenwarti*). Prisoten je v Breznu nad Srnjakovimi dolinami (ID NV 42349) in v Ledenici pri Dolu (ID NV 40751). So pa drobnovratnika našli tudi izven jamskega okolja, v vojaških bunkerjih izpred druge svetovne vojne in v zelo izoliranih majhnih breznih. Domneva se, da vrsta uporablja sisteme drobnih razpok ali mogoče celo okolje površinskega podzemeljskega okolja »M.S.S.« (Polak 1997) kot koridorje med večjimi jamskimi sistemi (Polak S. v Vrezec s sod. 2007a). Zaradi goste preprečenosti območja z jamami, je torej celotno območje pomembno za drobnovratnika, zato je tudi pri načrtovanih površinskih posegih potrebno preveriti njihove vplive na vrsto.
- Bukov kozliček (*Morinus funereus*). Bukov kozliček se pojavlja na območju Gore, podatki nakazujejo njegovo splošno prisotnost na celotnem platoju Trnovskega gozda (Brelj s sod. 2006). Pojavlja se tudi na območju Vipavskih brd, kjer pa so zaradi spremenjene sestave drevesnih vrst slabši pogoji in se vrsta pojavlja v manjšem številu. Na območju Gore, na planoti Trnovskega gozda, so prisotni strnjeni sestoji dinarskega bukovo-jelovega gozda, ki je habitat bukovega kozlička (*Morimus funereus*). Vendar pa sama vrstna sestava gozda ni zadosten pogoj za prisotnost vrste, zelo pomembna je tudi starost in struktura gozdnega sestoja. Ličinke in odrasli hrošči so polifagi in se prehranjujejo z lesom različnih drevesnih vrst, zlasti bukve, hrasta, topola, pravega kostanja in jelke (Koch 1992). Odrasle privablja vonj ranjenih ali posekanih dreves, v katerega samice tudi odlagajo jajčeca. Ličinke se prehranjujejo pod lubjem in se zabubijo globje v lesu (Drovenik in Pirnat 2003).
- Bukov kozliček ima zakrnel drugi par kril, ki služi pri hroščih za letanje, zaradi česar je omejena njegova mobilnost. Zato so zanj pomembni strnjeni gozdni kompleksi. S fragmentacijo gozdnega prostora v osnovi zmanjšamo prisotnost potencialno primernih mest za razvoj ličink; zaradi zmanjšane mobilnosti odraslih osebkov pa lahko celo prekinemo stike med populacijami (tudi Speight 1989, Vrezec s sod 2007a).
- Rogač (*Lucanus cervus*). Rogač je stalnica območja saj najdemo tako starejše zapise o prisotnosti vrste, kot tudi letošnje podatke. Primerni habitat vrste so starejši listnati gozdovi, čeprav so ga v večjem številu potrdili tudi v ostalih tipih drevesnih sestojev v parkih, vrtovih in mejicah (Napier 2003, Vignon in Orabi 2003). Ličinke se razvijajo v tleh, v trohnečem lesu praviloma hrastov, lahko pa tudi v brestu, vrbi, topolu, jesenu ali celo sadnemu drevju (Zahradnik 1985). Čeprav hrošči letijo, pa njihov domači

okolis ni velik (Sprecher 2003). Zaradi majhne disperzije hroščev so zaradi fragmentacije omejene in majhne populacije saproksilov izjemno ogrožene in jim grozi celo izumrtje (Ranius 2002, 2003).

- Na območju občine Ajdovščina so primerna območja gozdovi na južnem pobočju Trnovskega gozda ter nižinski hrastovi gozdovi v osrednjem delu Vipavske doline. Zaradi spremenjene vrstne sestave drevesnih vrst na območju Vipavskih brd so tam za rogača slabši pogoji in se vrsta pojavlja v manjšem številu.
- Hrastov kozliček (*Cerambyx cerdo*). Z letošnjimi raziskavami območja nismo potrdili prisotnosti vrste na območju občine. Ker pa šele iščemo zanesljivejše metode detekcije vrste na območjih, kot so naključne najdbe (Vrezec s sod. 2007b), ne moremo z gotovostjo zaključiti, da je vrsta na območju občine Ajdovščina izumrla.
- Hrastov kozliček je stenotopna vrsta, ksilodetrifikolna in ksilofagna, vezana izključno na stara listnata drevesa v gozdovih in parkih. Ličinka se razvija pretežno na hrastih, redkeje na drugih listavcih (Mikšič in Georgijević 1973, Koch 1992). Hrošči zalegajo v soncu izpostavljena stara debla, ličinke pa se najprej razvijajo pod lubjem šele potem globje v lesu in sicer najmanj tri leta (Brelj s sod. 2006). Vrsta torej izbira stara, zlasti hrastova, drevesa v presvetljenih gozdnih sestojih, na gozdnem robu ali v mejicah. Ustrezna je torej pol odprta ekstenzivna kulturna krajina (Buse s sod. 2007). Glede na poznavanje biologije vrste in njenih ekoloških potreb, je vrsta v občini Ajdovščina lahko prisotna predvsem v osrednjem delu Vipavske doline, morda pa tudi na območju Vipavskih brd.
- Poleg teh vrst je bil najden še puščavnik (*Osmoderma eremita*), katerega potencialni habitat so v osrednjem delu Vipavske doline večinoma posamična stara drevesa z dupli po mestih in vaseh, nekaj jih najdemo kot sestavni del mejic.
- Poleg naštetih šestih evropsko varstveno pomembnih vrst hroščev je potrebno na območju Gore obravnavati tudi potencialno prisotnost alpskega kozlička (*Rosalia alpina*). Robno območje Gore namreč meji na pobočje Hrušice in Nanosa, kjer so znani podatki o prisotnosti vrste (Brelj s sod., 2006).
- Na območju Vipavskih brd pa je potrebno obravnavati tudi potencialno prisotnost vrste hrošča *Cucujus cinnaberinus*, ki smo ga našli na meji z občino Komen tekom priprave Stokovnih izhodišč (Drovenik in Pirnat 2003), v bližini najdb močvirskega krešiča.

Povzetek varstveno pomembnih vrst hroščev s priloge II Habitatne direktive po mikroregijah občine Ajdovščina je prikazan v tabeli 37.

Tabela 37: Prisotnost varstveno pomembnih vrst hroščev s priloge II Habitatne direktive v občini Ajdovščina

Območje občine Ajdovščina	Prisotnost varstveno pomembnih vrst hroščev s priloge II Habitatne direktive
Gora	drobnovratnik (<i>Leptodirus hochenwartii</i>) bukov kozliček (<i>Morinus funereus</i>) potencialno: alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i> *)
Spodnja Vipavska dolina	puščavnik (<i>Osmoderma eremita</i> *) rogač (<i>Lucanus cervus</i>)
Osrednji del Vipavske doline	hrastov kozliček (<i>Cerambyx cerdo</i>)

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 37: Prisotnost varstveno pomembnih vrst hroščev s priloge II Habitatne direktive v občini Ajdovščina (nadaljevanje)

Območje občine Ajdovščina	Prisotnost varstveno pomembnih vrst hroščev s priloge II Habitatne direktive
Vipavska brda	močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>) bukov kozliček (<i>Morinus funereus</i>) potencialno: puščavnik (<i>Osmoderma eremita</i> *) <i>Cucujus cinnaberinus</i>

* z zvezdico sta označeni prioritetni vrsti po določilih Habitatne direktive

S stališča vrednotenja vpliva posegov na populacije varstveno pomembnih vrst hroščev na območju občine Ajdovščina je potrebno izpostaviti več ekoloških skupin, ki so vezane na specifične habitate in strukture habitata (npr. stara drevesa, gozdni potoki ipd.). Ohranjanje slednjih je za te vrste ključno in ima uničevanje le-teh lahko zato večje negativne posledice. Za potrebe vrednotenja vpliva posegov lahko bolj ranljive vrste razdelimo na pet ekoloških skupin: (1) *gozdne vrste* (predatorske vrste presvetljenih gozdov ter vrsta gorskih gozdov in alpskih trat), (2) *saproksilne vrste* (vezane na stare gozdne ali drevesne sestoje, listnate ali iglaste, saj je njihov razvoj ličinke neobhodno povezan na stara odmrta ali odmirajoča drevesa zlasti hrasta, bukve, javorja, črnega in belega gabra, vrbe in topola, ključni pa so še ohranjeni visokodebelni sadovnjaki ali posamezna stara sadna drevesa; gre za eno najbolj ogroženih skupin hroščev v Evropi; npr. Speight 1989; Ranius 2002, 2003), (3) *obvodne vrste* (vrste vezane na manjše gozdne potoke), (4) *jamske in edafske vrste* (za slovenske razmere izjemno pomembna skupina, z veliko endemičnimi vrstami; te večinoma slepe vrste živijo v jamah ali na površini pod kamni) in (5) *travniške vrste* (vrste kraških travnikov).

Jamske in edafske varstveno pomembne vrste se pojavljajo na Gori, v območju Trnovskega gozda. Tu najdemo v predalpskih-dinarskih bukovo jelovih gozdovih in na alpskih tratih koroškega krešiča (*Carabus carinthiacus*). Na južnem robu Trnovskega gozda in ponekod ob severnem robu Osrednje Vipavske doline na suhih kamnitih (kraških) travnikih še najdemo kraškega poljskega kozlička (*Pedestredorcadion arenarium*). Močvirski krešič (*Carabus variolosus*) je trenutno znan le z meje s sosednjo občino Komen (Vrezec s sod. 2007a), na območju Vipavskih Brd, kjer je povodje reke Branice verjetno edini primerni habitat na območju občine Ajdovščina.

Velika pokritost občine z gozdno krajino daje primerne habitate za saproksilne vrste hroščev. Tako občina zajema skoraj polovico območja Trnovskega gozda. Gozdnate pokrajine, kjer gozd prekriva tri četrtine površine, delež gozda pa se zaradi zaraščanja opuščenih kmetijskih zemljišč še naprej veča (Zupančič 1998). Najbolj razširjen je dinarski jelovo-bukov gozd, ki v nižjih legah prehaja v dinarske podgorske bukove gozdove, višje pa prevladujejo čisti bukovi gozdovi. Najvišje vrhove porašča rušje ali alpski travniki (Zupančič 1998). Zaradi izsekavanja kakovostnega lesa jelke v preteklosti iz zdajšnjega »naravnega« propadanje le-te, ponekod že popolnoma prevladujejo listavci. Namesto jelke so gozdarji začeli načrtno uvajati smreko v čistih sestojih, ki prekrivajo več kot 1000 ha območja planote (Zupančič 1998).

V že dolgo intenzivno obdelani in gosto poseljeni Vipavski dolini je prvotno rastje močno spremenjeno. Na začetku stoletja je gozd prekrival le petino površja, zaradi zaraščanja pašnikov pa danes pokriva tretjino ozemlja. Najpomembnejše drevo je hrast graden, ki

porašča dobre tri četrtine gozdnih zemljišč (Kranjc in Natek 1998). Obstoječi podatki ne omogočajo primerjave o prisotnosti saproksilnih vrst hroščev pred in po izvedbi melioracijskih in komasacijskih posegov leta 1986, ki so po opisu izvedenih del drastično spremenili podobo osrednjega dela Vipavske doline (Kladnik 1998, Url.RS 70/2006). S posegi je bila odstranjena skoraj vsa drevesna in grmovna vegetacija v obliki živih mej in obmejnikov, ki so pred melioracijami členile vmesna kmetijska zemljišča v mozaik površinsko majhnih, ograjenih in pred vetrom zaščiteneh zemljiških kosov. Mreža živih mej je bila ob rekah, potokih, starih vodnih jarkih in poljskih poteh sklenjena in često zaključena v zaprte in samotne celice (Kladnik 1998). Odstranjena so bila tudi posamezna drevesa in drevesne skupine ob poteh, ker so za mehanizirano obdelavo predstavljala oviro (Kladnik 1998).

Opisana dejanja so verjetno grobo posegla v populacijo določenih saproksilnih vrst kot sta npr. puščavnik (*Osmoderma eremita*) in hrastov kozliček (*Cerambyx cerdo*). Omenjeni vrsti smo letos v Vipavski dolini neuspešno iskali. Če je hrasta dovolj in so metode detekcije hrastovega kozlička še v povojih (Vrezec s sod. 2007b), zaradi česar smo vrsto lahko spregledali, pa to ne velja za stara drevesa z dupli, ki jih na splošno primanjkuje. Izjema so posamezna sadna drevesa (murva, oreh, jablana) v zaselkih, ki pa so po večini premlada (majhnih obsegov) ali pa prestara in so dupla bodisi odprta in/ali prazna (brez lesnega mulja, v katerem živijo ličinke in tudi odrasli osebki različnih minic (Col., Scarabaeidae, tudi puščavnika) in pokalic (Col., Elateridae)).

V Vipavskih Brdih prevladujejo gozdne površine z za območje neavtohtonimi drevesnimi vrstami kot sta robinija in bor. Od avtohtonih so močnejše zastopane vrste hrastov, manj je bukve. K večji vrednosti območja prispeva mreža vodotokov, ki po kvaliteti ustrezajo habitatu močvirskega krešiča (*Carabus variolosus*). Poleg tega pa tudi skromna raba gozdov vodi v večjo prisotnost dreves v različnih življenjskih fazah ter s tem prisotnost mikrookolij ustreznih za prisotnost večjega števila saproksilnih vrst hroščev. Tako smo na območju Stare gore pri Dolancih v letu 2002 našli vrsto *Cucujus cinnaberinus*, varstveno pomembno vrsto hrošča s priloge II Direktive o habitatih.

Vendar pa sama vrstna sestava gozda ni zadosten pogoj za prisotnost saproksilnih vrst hroščev. Zelo pomembna je tudi starost in struktura gozdnega sestaja:

- raznodoben gozd je pomembnejše območje habitata;
- poškodovano ali padlo drevo ter prisotnost višjih panjev predstavljajo aktualne struktur habitata, ki jih vrste izbirjo za svoj zarod;
- zdrava drevesa brez vidnih poškodb, pa predstavljajo dolgoročen potencial za nastanek ustreznih struktur habitata.

Več kot je ustreznih struktur habitata pomembnejše je območje za saproksilne vrste.

Metulji (Lepidoptera), še posebej dnevni (Rhopalocera) so izmed nevretenčarjev najbolj raziskana skupina živali, zato se običajno uporabljajo kot pomembna indikatorska skupina tudi pri naravovarstvenem vrednotenju večjih ali manjših območij ter presojanju vplivov planov in posegov v prostor. V Sloveniji je do sedaj zabeleženih skupno 183 vrst dnevnih metuljev, vseh vrst pa je pri nas okoli 3200 (Gomboc 2003).

Raziskanost favne metuljev na celotnem območju občine je dokaj neenakomerna, ponekod zaradi sprememb v rabah prostora tudi ni več aktualna. Na splošno je prehodno območje med Krasom in slovenskim Primorjem z vidika metuljev pri nas biotsko najpestrejšše. Hkrati je za favno metuljev območja značilno, da veliko vrst, ki jih po zoogeografski pripadnosti prištevamo med evmediteranske, dosega seveda tukaj severno mejo areala razširjenosti. Do

sedaj je bilo na območju občine registriranih 138 vrst dnevnih metuljev, zaradi česar je območje občine po dnevnih metuljih (Rhopalocera) vrstno najpestrejšje v Sloveniji. Od teh je 5 vrst uvrščenih v Prilogo II, 8 pa v Prilogo IV Direktive o habitatih. Od nočnih metuljev so na območju prisotne 3 vrste iz Priloge II in 1 vrsta iz Priloge IV Direktive o habitatih.

V mejah občine Ajdovščina je bilo za posebna varstvena (Natura 2000) območja, za katere so kvalifikacijske vrste tudi metulji, razglašeno troje območij (tabela 38), ki pa se, razen Trnovskega gozda, močno razlikujejo od območij, predlaganih za razglasitev s Strokovnimi izhodišči za vzpostavljanje omrežja Natura 2000: Metulji (Lepidoptera) (Čelik s sod. 2004).

Tabela 38: Območja Natura 2000, ki ležijo na območju občine Ajdovščina in kvalifikacijske vrste metuljev

SDF ID	Območje	Kvalifikacijske vrste metuljev
SI3000225	Dolina Branice	črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)*
SI3000226	Dolina Vipave	strašničnin mravljiščar (<i>Maculinea teleius</i>) močvirski cekinček (<i>Lycaena dispar</i>) travniški postavnež (<i>Euphydryas aurinia</i>) črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)*
SI3000255	Trnovski gozd - Nanos	strašničnin mravljiščar (<i>Maculinea teleius</i>) travniški postavnež (<i>Euphydryas aurinia</i>) črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)*

* z zvezdico je označena prioriteta vrsta po določilih Habitatne direktive

Po podatkih Centra za kartografijo favne in flore se strašničnin mravljiščar v ajdovskem delu območja SCI Trnovski gozd - Nanos ne pojavlja, za travniškega postavneža in črtastega medvedka, ki sta tukaj v odličnem ohranitvenem stanju, pa je območje bistveno oziroma zelo pomembno za njuno ohranitev (Čelik s sod. 2004). Za favno dnevnih metuljev so na območju občine Ajdovščina najpomembnejši vlažni predeli na dolinskem dnu ob Vipavi, skalnata in travnata pobočja nad dolino, predvsem pa rob Trnovskega gozda, Čavna itd. Na teh območjih je prisotna tudi endemna podvrsta metulja – trnovski ovnič (*Zygaena angelicae ternovanensis*), ki je ni nikjer drugje.

3.1.19 Narava: varovana (zavarovana in Natura 2000) območja

3.1.19.1 Območja Natura 2000

Velik del občine Ajdovščina zajemajo območja Natura 2000, se pravi posebna območja varstva (POV oz. SPA) in posebna ohranitvena območja (POO oz. SCI) ter potencialna POV (pPOV oz. pSPA) in potencialna posebna ohranitvena območja (pPOO oz. pSCI) – priloga 4.

3.1.19.2 Zavarovana območja

Občina Ajdovščina obsega tudi nekaj zavarovanih območij (slika 35).

3.1.19.3 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda

Kazalci stanja okolja v zvezi z varovanimi območji narave, ki so relevantni za predmetno okoljsko poročilo so:

- Prisotnost varovanih (zavarovanih in Natura 2000) območij narave, upoštevajoč pomen in režim teh območij.
- Stanje zavarovanih in Natura 2000 območij.
- Stanje kvalifikacijskih HT (obseg in kvaliteta) in habitatov vrst ter populacij rastlinskih in živalskih vrst.
- Stanje ohranjenosti lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za varovano območje.

Ministrstvo za kmetijstvo in okolje je aprila 2013 objavilo Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS 33/2013, 35/13 popr.; v nadaljevanju Uredba), po kateri se na območju občine Ajdovščina nahaja 6 Natura 2000 območij. Z Uredbo so podani predlogi razširitve posebnih ohranitvenih območij (POO, pPOO oz. SCI, pSCI) SI3000226 Dolina Vipave in SI3000255 Trnovski gozd – Nanos ter posebnega območja varstva (POV oz. SPA) SI5000021 Vipavski rob, vključen pa je tudi nov seznam kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov za ta območja. Na območju občine se s površino manj kot 2 ha nahaj tudi POV SI5000023 Kras, v katerega pa se z OPN ne posega. V Uredbi so v seznamu kvalifikacijskih vrst in habitatov navedene tudi spremembe glede na staro Uredbo. Tako so nekatere vrste na seznam dodane, nekatere pa izbrisane. Dokler Evropska komisija predloga naše države dokončno ne potrdi, bomo po previdnostnem principu v nadaljevanju kot kvalifikacijske upoštevali tako dodane kot izbrisane vrste in HT.

Pregled Natura 2000 območij s kvalifikacijskimi vrstami in habitatnimi tipi (Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000), Ur. l. RS 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 popr., 39/13 Odl.US: U-I-37/10-16, 3/14) je v tabeli 39 in prilogi 4.

Tabela 39: Pregled Natura 2000 območij s kvalifikacijskimi vrstami in habitatnimi tipi (Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000), Ur. l. RS 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 popr., 39/13 Odl.US: U-I-37/10-16, 3/14)

Ime	Kratka oznaka (ZRSVN, 2006)	Seznam kvalifikacijskih vrst
POO SI3000225 Dolina Branice	Območje pomembno za nekatere vrste netopirjev, dvoživk, za vrsto ribe (grba), kačjega pastirja, za nekatere gozdne vrste hroščev, za različne suhe travnike in sestoje brinovja. V občini Ajdovščina leži severozahodni del varovanega območja, ki obsega prispevno območje pritokov Branice: Široki potok, Svinjšček, Mlac, Rokolč, Pralo, Sleme in Gabršček.	Habitatni tipi: - (91L0) Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (Erythronio-Carpinion). Rastlinske in živalske vrste: (1355) vidra (<i>Lutra lutra</i>), (1215) laška žaba (<i>Rana latastei</i>), (1115) primorska podust (<i>Chondrostoma genei</i>), (1120) primorska belica (<i>Alburnus albidus</i>), (1137) grba (<i>Barbus plebejus</i>), (1138) pohra (<i>Barbus meridionalis</i>), (1149) nežica (<i>Cobitis taenia</i>), (1136) mazenica (<i>Rutilus rubilio</i>), (1163) kapelj (<i>Cottus gobio</i>), (1097) laški piškur (<i>Lethenteron zanandreai</i>), (1059) strašničin mravljiščar (<i>Maculinea teleius</i>), (1060) močvirski cekinček (<i>Lycena dispar</i>), (1065) travniški postavnež (<i>Euphydryas aurinia</i>), (1078) *črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>), (4045) koščični škratec (<i>Coenagrion ornatum</i>), (1032) navadni škržek (<i>Unio crassus</i>), (1014) ozki vretenec (<i>Vertigo angustior</i>). (1220) močvirska sklednica (<i>Emys orbicularis</i>), (1167) veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>), (1193) hribski urh (<i>Bombina variegata</i>), (4046) veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>), (4014) močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>), (1083) rogač (<i>Lucanus cervus</i>).

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 39: Pregled Natura 2000 območij s kvalifikacijskimi vrstami in habitatnimi tipi (Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000), Ur. l. RS 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 popr., 39/13 Odl.US: U-I-37/10-16, 3/14) – nadaljevanje

Ime	Kratka oznaka (ZRSVN, 2006)	Seznam kvalifikacijskih vrst
POO in pPOO SI3000226 Dolina Vipave	Območje pomembno za ribe, metulje, netopirje in za ilirske hrastovo-belogabrove gozdove. V občini Ajdovščina obsega reko Vipavo, Hubelj in Ajdovsko polje.	Habitatni tipi: - (91L0) Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (Erythronio-Carpinion). Rastlinske in živalske vrste: (1355) vidra (<i>Lutra lutra</i>), (1215) laška žaba (<i>Rana latastei</i>), (1115) primorska podust (<i>Chondrostoma genei</i>), (1120) primorska belica (<i>Alburnus albidus</i>), (1137) grba (<i>Barbus plebejus</i>), (1138) pohra (<i>Barbus meridionalis</i>), (1149) nežica (<i>Cobitis taenia</i>), (1136) mazenica (<i>Rutilus rubilio</i>), (1163) kapelj (<i>Cottus gobio</i>), (1097) laški piškur (<i>Lethenteron zanandreai</i>), (1059) strašničin mravljiščar (<i>Maculinea teleius</i>), (1060) močvirski cekinček (<i>Lycaena dispar</i>), (1065) travniški postavnež (<i>Euphydryas aurinia</i>), (1078) *črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>), (4045) koščični škratec (<i>Coenagrion ornatum</i>), (1032) navadni škržek (<i>Unio crassus</i>), (1014) ozki vretenec (<i>Vertigo angustior</i>), (1220) močvirska sklednica (<i>Emys orbicularis</i>), (1167) veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>), (1193) hribski urh (<i>Bombina variegata</i>), (4046) veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>), (4014) močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>), (1083) rogač (<i>Lucanus cervus</i>).

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 39: Pregled Natura 2000 območij s kvalifikacijskimi vrstami in habitatnimi tipi (Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000), Ur. l. RS 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 popr., 39/13 Odl.US: U-I-37/10-16, 3/14) – nadaljevanje

Ime	Kratka oznaka (ZRSVN, 2006)	Seznam kvalifikacijskih vrst
POO in pPOO SI3000255 Trnovski gozd - Nanos	Gozdnato območje Trnovskega gozda in Nanosa s prisotnostjo habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo (npr. vzhodna submediteranska suha travišča, ilirski bukovi gozdovi) in je življenjski prostor ogroženih rastlinskih vrst kot npr. rebrinčevolista hladnikija (<i>Hladnikia pastinacifolia</i>), primorska košeničica (<i>Genista holopetala</i>), Scopolijev repnjak (<i>Arabis scopoliana</i>) in živalskih vrst kot npr. velikih zveri, nekaterih vrst netopirjev, itd.	<p>Habitatni tipi:</p> <p>(9530) *(Sub-)mediteranski gozdovi črnega bora, (9410) Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (<i>Vaccinio-Piceetea</i>), (9340) Gozdovi s prevladujočima vrstama <i>Quercus ilex</i> in <i>Quercus rotundifolia</i>, (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion), (8310) Jame, ki niso odprte za javnost, (8210) Karbonatna skalnata pobočja z vegetacijo skalnih razpok, (8160) *Srednjeevropska karbonatna melišča v submontanskem in montanskem pasu, (6520) Gorski ekstenzivno gojeni travniki (6410) Travniki s prevladujočo stožko (<i>Molinia</i> spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (<i>Molinion caeruleae</i>), (62A0) Vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzoneretalia villosae</i>), (6230) *Vrstno bogata travišča s prevladujočim navadnim volkom (<i>Nardus stricta</i>) na silikatnih tleh v montanskem pasu (in submontanskem pasu v celinskem delu Evrope), (6170) Alpska in subalpska travišča na karbonatnih tleh, (5130) Sestoji navadnega brina (<i>Juniperus communis</i>) na suhih traviščih na karbonatih.</p> <p>Rastlinske in živalske vrste:</p> <p>(1354) *rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>), (1352) *volk (<i>Canis lupus</i>), (1361) navadni ris (<i>Lynx lynx</i>), (1310) dolgokrili netopir (<i>Myotis schreibersi</i>), (1316) dolgonogi netopir (<i>Myotis capaccinii</i>), (1305) južni podkovnjak (<i>Rhinolophus euryale</i>), (1303) mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>), (1323) veliki navadni netopir (<i>Myotis bechsteinii</i>), (1304) veliki podkovnjak (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>), (1186) *človeška ribica (<i>Proteus anguinus</i>), (1163) kapelj (<i>Cottus gobio</i>), (1107) soška postrv (<i>Salmo marmoratus</i>), (1059) strašnični mravljiščar (<i>Maculinea teleius</i>), (1065) travniški postavnež (<i>Euphydryas aurinia</i>), (1078) *črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>), (1089) bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>), (4019) drobnovratnik (<i>Leptodirus hochenwartii</i>), (1093) *navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>), (1014) ozki vrtenec (<i>Vertigo angustior</i>), (1474) Bertolonijeva orlica (<i>Aquilegia bertolonii</i>), (4108) kranjski jeglič (<i>Primula carniolica</i>), (1902) lepi čevljc (<i>Cypripedium calceolus</i>), (1903) Loeselova grezovka (<i>Liparis loeselii</i>), (1547) primorska košeničica (<i>Genista holopetala</i>), (4117) rebrinčevolista hladnikija (<i>Hladnikia pastinacifolia</i>), (4089) Scopolijev repnjak (<i>Arabis scopoliana</i>), (4071) Zoisova zvončica (<i>Campanula zoysii</i>), (1060) močvirski cekinček (<i>Lycena dispar</i>), (1087) *alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>), (1092) primorski koščak (<i>Austropotamobius pallipes</i>), (1167) veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>), (1193) hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) (1215) laška žaba (<i>Rana latastei</i>), (1307) ostrouhi netopir (<i>Myotis blythii</i>), (1308) širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>), (4014) močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>), (6430) Nižinske in montanske do alpske hidrofilne robne združbe z visokim steblikovjem, (9180) *Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih.</p>

Tabela 39: Pregled Natura 2000 območij s kvalifikacijskimi vrstami in habitatnimi tipi (Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000), Ur. l. RS 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 popr., 39/13 Odl.US: U-I-37/10-16, 3/14) – nadaljevanje

Ime	Kratka oznaka (ZRSVN, 2006)	Seznam kvalifikacijskih vrst
POV SI5000021 Vipavski rob	Južno obrobje Trnovskega gozda in Nanosa. Življenjski prostor ogroženih vrst ptic kot npr.: beloglavi jastreb (<i>Gyps fulvus</i>), kačar (<i>Circaetus gallicus</i>), kotorna (<i>Alectoris graeca saxatilis</i>), pisana penica (<i>Sylvia nisoria</i>), planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>). V občini Ajdovščina leži južni del varovanega območja.	Vrste ptic: (A109) kotorna (<i>Alectoris graeca</i>), (A091) planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>), (A215) velika uharica (<i>Bubo bubo</i>), (A224) podhujka (<i>Caprimulgus europaeus</i>), (A080) kačar (<i>Circaetus gallicus</i>), (A378) skalni strnad (<i>Emberiza cia</i>), (A103) sokol selec (<i>Falco peregrinus</i>), (A078) beloglavi jastreb (<i>Gyps fulvus</i>), (A246) hribski škrjanec (<i>Lullula arborea</i>), (A280) slegur (<i>Monticola saxatilis</i>), (A072) sršenar (<i>Pernis apivorus</i>), (A234) pivka (<i>Picus canus</i>). (A236) črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>), (A073) črni škarnik (<i>Milvus migrans</i>), (A339) čmočeli srakoper (<i>Lanius minor</i>), (A281) puščavec (<i>Monticola solitarius</i>), (A255) rjava cipa (<i>Anthus campestris</i>), (A338) rjavi srakoper (<i>Lanius collurio</i>), (A232) smrdokavra (<i>Upupa epops</i>), (A383) veliki strnad (<i>Miliaria calandra</i>), (A233) vijeglavka (<i>Jynx torquilla</i>).
POV SI5000025 Trnovski gozd	Območje pomembno za ptice: črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>), divji petelin (<i>Tetrao urogalus</i>), gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>), koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>), kozača (<i>Strix uralensis</i>), sršenar (<i>Pernis apivorus</i>) in triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>).	Vrste ptic: (A104) gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>), (A108) divji petelin (<i>Tetrao urogalus</i>), (A220) kozača (<i>Strix uralensis</i>), (A223) koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>), (A236) črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>), (A241) triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>), A239 belohrbti detel (<i>Dendrocopos leucotos</i>) A217 mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>)

* prednostna vrsta po Direktivi o habitatih (Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (Uradni list L 206 z dne 22.07.1992, str. 7), zadnjič spremenjena z Direktivo Sveta 2006/105/ES z dne 20. novembra 2006 (Uradni list L 363 z dne 20.12.2006, str. 368) (Direktiva o habitatih).

V nadaljevanju sledi kratek opis varovanih območij:

POO SI3000225 Dolina Branice. Zgornji del porečja reke Branice z južnim delom Vipavskih brd in severnim robom Krasa. Reka Branica in njeni pritoki ter okoliški gozdovi in travniki so življenjski prostor številnih redkih in ogroženih živalskih vrst. Območje je posebej pomembno za vejiccate netopirje, ki imajo v gradu Rihemberk največjo znano porodniško kolonijo v Sloveniji in laško žabo, ki ima tu skrajni vzhodni rob areala. (Naravovarstveni atlas, 2014)

POO, pPOO SI3000226 Dolina Vipave. Območje obsega reko Vipavo od izvira v Vipavi do Mirna s pritoki Močilnik, Hubelj, Vrhovec in Branico ter del Vipavske doline od Podnanosa do Ceste. Raznoliki habitatni so življenjski prostor številnih ogroženih živalskih vrst, predvsem rib, rakov, kačjih pastirjev, metuljev, dvoživk in netopirjev. Po pomenu med njimi izstopa laška žaba, endemit širšega območja Padske nižine. (Naravovarstveni atlas, 2014)

POO, pPOO SI3000255 Trnovski gozd – Nanos. Severozahodni del visokih dinarskih planot s številnimi jamami in brezni ter ostanki ledeniškega delovanja. Območje porašča velika sklenjena gozdna površina, ki je življenjski prostor in selitveni koridor velikih zveri (medved, volk in ris). V vršnih delih ter na južnih in zahodnih obronkih so obsežna travišča s pestro floro. Na severnem in južnem robu Trnovskega gozda so rastišča hladnikovke, ki raste samo

tu in nikjer drugje na svetu. V strmem predelu s prepadnimi stenami na zahodnih obronkih Nanosa dobro uspeva črnika in mestoma tvori gozdno združbo. Gozdovi, travišča in skalne stene so tudi življenjski prostor različnih evropsko ogroženih živalskih vrst hroščev, metuljev, netopirjev. (Naravovarstveni atlas, 2014)

POV SI5000025 Trnovski gozd. Varovano območje obsega severozahodni del Trnovskega gozda, dinarske visoke kraške planote s številnimi jamami in brezni ter ostanki ledeniškega delovanja. Območje porašča velika sklenjena gozdna površina s prevladujočimi bukovo jelovimi gozdovi. Življenjski prostor ogroženih vrst ptic kot npr. črne žolne, divjega petelina, gozdnega jereba, koconogega čuka, kozače, sršenarja in triprstega detla. (Naravovarstveni atlas, 2014)

POV SI5000021 Vipavski rob. Dinarski visokokraški planoti s številnimi kraškimi pojavi ter ostanki ledeniškega delovanja. Območje pokriva velika sklenjena gozdna površina, na južnih obronkih so obsežna submediteransko-ilirska suha travišča. Območje je življenjski prostor številnih ogroženih vrst ptic kot npr. velike uharice, beloglavega jastreba, sokola selca, podhujke, hribskega škerjanca. (Naravovarstveni atlas, 2014)

Zavarovana območja. V Naravovarstvenih smernicah za strategijo prostorskega razvoja in prostorski red Občine Ajdovščina (ZRSVN - OE Nova Gorica, november 2006) so na območju občine opredeljena zavarovana območja prikazana v tabeli 40 in v prilogi 5.

Tabela 40: Pregled zavarovanih območij na območju občine Ajdovščina (KP – krajinski park, NS – naravni spomenik, NR – naravni rezervat, RP – regijski park)

Evid. št.	Ime	Status	Uradna objava
176, 108	Golaki in Smrekova draga	NR	Odlok*
751	Hubelj – območje izvirov	NS	Odlok*
31	Južni obronki Trnovskega gozda	KP	Odlok*
3616	Kovk – okamenine trdoživnjakov	NS	Odlok*
657	Otlica – naravno okno pod vasjo	NS	Odlok*
2964	Potok Konjščak in soteska	NS	Odlok*
111	Predmeja - ledenica na Dolu	NS	Odlok*
3197	Selovec v Trnovskem gozdu – okamenine trdoživnjakov	NS	Odlok*
137	Sinji vrh – škraplje ob cesti	NS	Odlok*
289	Smrečje v Trnovskem gozdu - mrazišče	NS	Odlok*

* Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina (Uradno glasilo št. 4, Nova Gorica, 31. marec 1987)

V nadaljevanju sledi kratek opis zavarovanih območij:

- NR Golaki in Smrekova draga (ID 176, 108). Vrh Malega Golaka, enega naših najvišjih nealpskih vrhov, sega nad sekundarno gozdno mejo. Vrh in greben poraščajo travišča in ruševje, pobočja pa dobro ohranjeni bukovi sestoji pragozdnega značaja. Tu se Trnovski gozd najvišje povzpne. V območju so ohranjeni ostanki ledeniškega delovanja. Golaki so znana izletniška točka z pohodnimi potmi iz različnih smeri. Smrekova draga je ena največjih kraških globeli v Trnovskem gozdu, tipičen primer mrazišča s toplotnim in rastlinskim obratom. Območje je dobro naravno ohranjeno.
- KP Južni obronki Trnovskega gozda (ID 31). Območje južnih obronkov Trnovskega gozda, kjer v strmih stenah vladajo ekstremne geomorfološke in klimatske razmere, je obenem pomembna botanična in zoološka lokaliteta. Na območju prevladuje gozd, zaradi opuščanja kmetijske rabe se travišča (košenice in pašniki) zaraščajo. Tu se odvijajo številne športno - rekreativne dejavnosti (jadrarno padalstvo, zmajarstvo, športno plezanje, gorsko kolesarjenje, pohodništvo ...), ki močno obremenjujejo floro in favno (predvsem ptice) območja. Dejavnosti ogrožajo ugodno stanje zlasti ogroženih živalskih,

- pa tudi rastlinskih vrst.
- NS Predmeja - ledenica na Dolu (ID 111), V dnu velike vrtače se odpira vhod v okoli 180 m dolgo in 80 m globoko ledenico. Jamo sestavlja več prostornih dvoran. Pozimi se v jami nabere precej ledu, ki pa se čez poletje ne obdrži.
 - NS Selovec v Trnovskem gozdu – okamenine trdoživnjakov (ID 3197) Na V pobočju Selovca so med razširitvijo kolovoza razkrili zgornjejurski grebenski apnenec. Sestavljajo ga številne fosilne korale in trdoživnjaki.
 - NS Sinji vrh – škraplje ob cesti (ID 137). Ob cesti Predmeja – Col, ob severnem podnožju Sinjega vrha, so lepo razvite globoke škraplje, nastale v debelih skladih spodnejjurskega apnenca. Značilen primer kraškega mikroreliefa. Ogrožene so zaradi morebitnega širjenja ceste in onesnaževanja, ki ga povzročajo nekateri obiskovalci.
 - NS Smrečje v Trnovskem gozdu – mrazišče (ID 289). Kraška globel nepravilne oblike; dno in obod sta močno razčlenjena zaradi delovanja kraških procesov. Dno je prekrito z aluvialnimi nanosi, razgibano z vrtačami in vmesnimi kuclji. Primer mrazišče z vegetacijskim obratom. Tu je tudi nahajališče fosilnih koral. Čez globel potekajo gozdne poti.
 - NA Kovk – okamenine trdoživnjakov (ID 3616). Pri Kovku, ob cesti Col – Otlica je v spodnje jurskih apnencih nahajališče redkih, lepo razvitih okamenin trdoživnjakov. Ogroženost v primeru rekonstrukcije ali širitve ceste.
 - NS Otlica – naravno okno pod vasjo (ID 657). Pri vasi Otlica se nahaja veliko naravno okno, takoj pod velikim pa še eno majhno naravno okno. Obe okni sta nastali ob močnem prelomu. Manjše je oblikovalo predvsem fizično preperevanje, pri večjem pa je sodelovala tudi korozija. V apnencu najdemo številne fosile. Zavarovano območje je priljubljena izletniška točka, tudi kot del planinske poti, ki vodi po robu Gore. Je ustrezno označeno. Ogroženost ni znana.
 - NS Hubelj – območje izvirov (ID 751). Območje izvirov Hublja se nahaja v strmi, skoraj navpični steni. Med najvišje ležečimi občasnimi bruhalniki sta dve jami. Za izvire Hublja je značilno izredno visoko nihanje vodne gladine in dostopni podzemeljski kanali. Spodnji, stalni izviri napajajo del vodovodnega omrežja Vipavske doline. Zaradi objektov, zgrajenih za namen črpanja pitne vode, je območje izvirov, zlasti spodnji del, degradirano.
 - NS Potok Konjščak in soteska (ID 2964). Potok Konjščak, ki izvira v dveh povirnih krakih nad Ravnami, si je po sotočju obeh krakov vrezal globoko sotesko. Okoli 500 m dolga in do 100 m globoka soteska s strmimi in prepadnimi stenami je vrezana tektonski breči in flišu. V strugi so številni podorni bloki čez katere pada voda v nekaj metrov visokih skokih in brzicah. V zgornjem delu soteske je pod navpično steno jama. Skozi sotesko je bila pred leti očiščena pešpot z navezavo na pešpot proti Sv. Pavlu. Ob tej priliki so bili deloma odstranjeni razni odpadki, ki so se nabirali na pobočjih in dnu soteske. Soteska je ogrožena zaradi morebitnega nedovoljenega odmetavanja odpadkov.

3.1.20 Narava: naravne vrednote in ekološko pomembna območja

3.1.20.1 Naravne vrednote

Naravne vrednote zajemajo le manjši del občine Ajdovščina in so prikazane v prilogi 6.

3.1.20.2 Ekološko pomembna območja EPO

Ekološka pomembna območja pokrivajo večino občine Ajdovščina in so v prilogi 6.

3.1.20.3 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda in verjetnega razvoja stanja okolja ob neizvedbi plana

Kazalci stanja okolja v zvezi z naravnimi vrednotami in ekološko pomembnimi območju, ki so relevantni za predmetno okoljsko poročilo so:

- prisotnost naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij.
- ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja pomembnih habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst.
- celovitost območij ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- stopnja ohranjenosti lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto oziroma EPO.

Naravne vrednote. V Naravovarstvenih smernicah za strategijo prostorskega razvoja in prostorski red občine Ajdovščina (ZRSVN - OE Nova Gorica, november 2006) so na območju občine Ajdovščina opredeljene naslednje naravne vrednote (tabela 41).

Tabela 41: Seznam naravnih vrednot na območju občine Ajdovščina (povzeto po ZRSVN, 2006)

Ident.št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status
33 V	Trnovski gozd - nariv	Južni narivni rob Trnovskega gozda med Lijakom in Colom, rastišče hladnikovke (<i>Hladnikia pastinacifolia</i>)	geomorf, bot, (zool)	NVDP
108	Smrekova draga	Mrazišče z vegetacijskim obratom na Trnovskem gozdu	bot, ekos, geomorf	NVDP
111 OP	Ledenica pri Dolu	Vrtača s temperaturnim obratom na Trnovskem gozdu	geomorf, zool	NVDP
137	Sinji vrh - Škraplje	Globoke Škraplje v spodnjem jurskem apnencu pod Sinjim vrhom na Trnovskem gozdu	geomorf, geol	NVDP
176 V	Golaki	Vrh in greben s travišči in ruševjem ter pobočja z dobro ohranjenimi bukovimi sestoji pragozdnega značaja na Trnovskem gozdu	bot	NVDP
198	Nanos	Nanos z obronki, nahajališče krednih rudistov, iglokožcev, brahiopodov, nariv, brezna s stalnim ledom, življenjski prostor ogroženih rastlinskih in živalskih vrst	geomorf, geol (geomorf, bot, zool)	NVDP
244	Predmeja - nahajališče malmskih apnencev	Jurski malmski apnenci na Predmeji na Trnovskem gozdu	geol	NVLP
289 V	Smrečje - mrazišče	Mrazišče z vegetacijskim obratom in nahajališče jurskih fosilnih koral na Trnovskem gozdu	bot, geol	NVDP
657	Otlica - naravni okni	Naravno okno, L.T. stromatoporičnih vrst, koralni apnenci na Otlici na Trnovskem gozdu	geomorf	NVDP
751	Hubelj - izviri	Skupina stalnih in občasnih kraških izvirov pod Trnovskim gozdom nad Ajdovščino	hidr, geomorf, geol	NVDP
1065	Sinji vrh - skalni samotar	Skalni samotar pod Sinjim vrhom na Trnovskem gozdu	geomorf	NVLP
1066	Samotarjeva dvojčka	Samotar na Trnovskem gozdu	geomorf	NVLP
1607	Pihalo pod Malo goro	Območje podornega skalovja severozahodno od Stomaža na južnem robu Čavna z močnim preprihom	geomorf, bot	NVLP
2812	Gradišče - grič iz breče	Obsežen grič iz breče nad Ajdovščino	geol, geomorf	NVLP
2813	Ajdovščina - hrast na Idrijski cesti	Star hrast velikih dimenzij pred hišo št. 10 na Idrijski cesti v Ajdovščini	drev	NVLP
2815	Ajdovščina - lipa ob križišču	Lipa na Mircah nasproti pošte v Ajdovščini	drev	NVLP
2816	Ajdovščina - platana pri spomeniku NOB ob cesti 5.maja	Mogočna platana ob spomeniku NOB v Ajdovščini	drev	NVLP
2817	Ajdovščina - topol pri pošti	Mogočen topol v Ajdovščini	drev	NVLP
2818	Sopotnikova voda	Desni pritok Bele pri vasi Bela	hidr	NVLP
2819	Sopotnik	Izvir desnega pritoka Bele med Colom in Podnanosom	hidr	NVLP
2820	Sopotnikova voda - slap	Slap na Sopotnikovi vodi, desnem pritoku Bele	hidr, geomorf	NVLP
2821	Bajcov Školj	Razčlenjena stena, podorna jama, slap na Sopotnikovi vodi, desnem pritoku Bele	geomorf	NVLP
2960	Brje - hrast ob cesti v Žulje	Mogočen hrast ob cesti v Žulje na Brjah	drev	NVLP
2961	Nečilčev zatrep	Zatrepana dolina potoka Nečilčev zahodno od vasi Brje v Vipavski dolini	geomorf, hidr, (geomorf)	NVDP
2963	Huhovi hrasti	Stari hrasti pri Huhovem mlinu južno od Črnič v Vipavski dolini	drev	NVLP
2964	Konjščak	Desni pritok Vipave, soteska in jama severovzhodno od Črnič v Vipavski dolini	geomorf, hidr, ekos, (geomorf)	NVLP
2965	Dolenje - nahajališče fliša	Profil eocenskega fliša pri vasi Dolenje v Vipavski dolini	geol	NVLP
2967	Dolga Poljana - hrast	Mogočen hrast za hišo št. 12 v Dolgi Poljani pri Adovščini	drev	NVLP
2976	Kovačevše - badland	Razgaljen eocenski fliš, intenzivni erozijski procesi severozahodno od Lokavca pri Ajdovščini	geomorf, geol	NVLP
2978	Lokavec - skalni samotarji in obeliski	Skalni samotarji in obeliski "Stena" severozahodno od Lokavca pri Ajdovščini	geomorf	NVLP
2979	Žigonova jama	Na vhodnem delu vodoravna jama severno od Lokavca pri Ajdovščini	geomorf	NVDP

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 41: Seznam naravnih vrednot na območju občine Ajdovščina (povzeto po ZRSVN, 2006) (nadaljevanje)

Ident.št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status
2982	Malo polje	Kraška uvala Malo polje na Trnovskem gozdu	geomorf	NVLP
2983	Malo Polje - bukev v Kačičah	Mogočna bukev jugovzhodno od Malega Polja na Trnovskem gozdu	drev	NVLP
2984	Malo Polje - lipa pred Lazarjevo domačijo (Malo Polje št. 26)	Mogočna lipa pred Lazarjevo domačijo št. 26 v Malem Polju, severozahodno od Podkrajja	drev	NVLP
2985	Malo Polje - rastišče tis	Tisov sestoj v Sončni Rajdi jugovzhodno od Malega Polja	ekos	NVLP
2986	Tratnikova lipa	Stara lipa pred hišo št. 9 v Malem Polju pri Colu	drev	NVLP
3146	Podkraj - lipi pred cerkvijo sv. Marjete	Stari lipi pred župno cerkvijo sv. Marjete v Podkrajju	drev	NVLP
3147	Podkraj - Hrušica - lipa ob cesti (nad domačijo Podkraj št. 101)	Mogočno obcestno drevo nad domačijo Podkraj št. 101 na Hrušici	drev	NVLP
3152	Bajčev hrast	Mogočen hrast na polju Brje - Žablje jugozahodno od Potoč v Vipavski dolini	drev	NVLP
3158	Skrilje - cipresa pri hiši št. 24	Stara cipresa pri hiši št. 24 pri Fabetovih v Skriljah v Vipavski dolini	drev	NVLP
3159	Skrilje - lipi pred cerkvijo sv. Donata	Stari lipi pred cerkvijo sv. Donata v Skriljah v Vipavski dolini	drev	NVLP
3160	Šmarje - lipe ob cerkvi Marijinega imenovanja	Vaške lipe ob cerkvi Marijinega imenovanja v Šmarjah	drev	NVLP
3161	Gozd - nahajališče fosilov 1	Nahajališče jurskih fosilnih trdoživnjakov zahodno od Gozda na Trnovskem gozdu	geol	NVLP
3162	Gozd - bukev pri hiši št. 5	Mogočna bukev pri Bajčevih na Gozdu na Trnovskem gozdu	drev	NVLP
3163	Gozd - bukvi Pri kalu	Stari bukvi na Gozdu Pri kalu	drev	NVLP
3165	Kovk - nahajališče fosilov 1	Nahajališče jurskih krinoidov in brahiopodov med domačijama Urban in Na ravni na Kovku na Trnovskem gozdu	geol	NVDP
3170	Škavnica	Orjaška Škavnica pri Križni gori na Trnovskem gozdu	geol, geomorf	NVDP
3172	Otlica - lipa ob hiši št. 39	Mogočna lipa ob domačiji pri Česniku na Otlici na Trnovskem gozdu	drev	NVLP
3173	Otlica - lipa pred pokopališčem	Stara lipa pred pokopališčem na Otlici na Trnovskem gozdu	drev	NVLP
3174	Otlica - lipa za hišo št. 7	Stara lipa za domačijo pri Županu na Otlici na Trnovskem gozdu	drev	NVLP
3176	Otlica - nahajališče fosilov 1	Nahajališče jurskih koral in hidrozojev pri Otlici na Trnovskem gozdu	geol	NVLP
3189	Konti pod Cingalco	Ledeniško kraški globeli na Trnovskem gozdu	geomorf	NVLP
3194	Črni Školj	Močno razčlenjeno dolomitno skalovje z obeliski, gnezdišče planinskega orla, jugozahodno od Predmeje	geomorf, zool	NVDP
3196	Mala gora - vrh	Vrh in pobočja s travišči na robu Trnovskega gozda severozahodno od Ajdovščine	bot	NVLP
3197	Selovec - nahajališče fosilov	Nahajališče jurske grebenske favne (koral in trdoživnjakov) na Čavnu	geol	NVDP
3198	Čaven - stratigrafski stik	Lepo izražena stratigrafska meja med zgornjetriasnim dolomitom in masivnim apnencem, oblike preperevanja na Čavnu	geol	NVLP
3199	Čaven - prelom pri Bavčarjevem zavetišču	Izrazit razgaljen prelom pri Bavčarjevem zavetišču na Čavnu	geol	NVLP
3200	Kucelj - Skok - stratigrafski stik	Lepo izražena kamninska meja pod Kucljem, stik med dolomitom in apnencem	geol	NVLP
3201	Kozje stene - osamelci	Osamelci na Trnovskem gozdu	geomorf	NVLP
3202	Predmeja - bukev pri hiši št. 56 (pri Pergarju)	Stara bukev pri Pergarju na Predmeji na Trnovskem gozdu	drev	NVLP
3203	Predmeja - bukvi ob hiši št. 72 (v Seči)	Stari bukvi ob hiši št. 72 na Predmeji na Trnovskem gozdu	drev	NVLP
3204	Predmeja - lipa pri hiši št. 108 (pri Podmaju)	Stara lipa pri domačiji Podmaj na Predmeji na Trnovskem gozdu	drev	NVLP
3205	Ustje - hrast pri mostu	Mogočen cer ob potoku Jovšček v Vipavski dolini	drev	NVLP
3206	Ustje - lipa pri cerkvi sv. Justa	Stara lipa pri vaški cerkvi sv. Justa v Vipavski dolini	drev	NVLP
3207	Dulanov mlin - stena	Stopnjasta stena v apnenem peščenjaku na levem bregu Vipave jugozahodno od Ajdovščine	geomorf, hidr, (geomorf)	NVLP
3213	Vipava - območje reke pri Novakovem mlinu	Ohranjena struga reke Vipave pri Novakovem mlinu, jugovzhodno od Ajdovščine	hidr, bot, zool, ekos	NVLP

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 41: Seznam naravnih vrednot na območju občine Ajdovščina (povzeto po ZRSVN, 2006) (nadaljevanje)

Ident.št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status
3217	Vodice	Kraška uvala z mokrišči na Vodících na Hrušici, severovzhodno od Podkrajja	geomorf, hidr, geol, ekos	NVDP
3221	Šuštarjeva lipa	Stara lipa pri hiši št. 8 na Vodících na Hrušici	drev	NVLP
3223	Jama v Cirju	Jama severno od Vrtovč	geomorf	NVDP
3224	Žapuže - drevesa pri cerkvi sv. Martina	Divji kostanji in lipe pri cerkvi sv. Martina v Žapužah pri Ajdovščini	drev	NVLP
3616	Kovk - nahajališče fosilov 2	Nahajališče jurskih trdoživnjakov pri cesti Col - Predmeja na Trnovskem gozdu	geol	NVDP
3897	Vipava - rečni meander pri Brju	Rečni meander Vipave zahodno od vasi Brje v Vipavski dolini	hidr, geomorf, ekos	NVLP
3898 OP	Kovk - nahajališče fosilov 3	Nahajališče jurskih koral na Kovku na Trnovskem gozdu, koralni greben	geol	NVDP
4287	Kozje stene	Konte s prepadnimi stenami, snežišči in brezni s stalnim ledom na Trnovskem gozdu	geomorf	NVDP
4296	Predmeja - nahajališče fosilov	Nahajališče jurskih brahiopodov, fosilna tanatocenoza na Predmeji na Trnovskem gozdu	geol	NVDP
4320	Gozd - nahajališče fosilov 2	Nahajališče jurskih krinoidov ob cesti Col - Predmeja pri Sinjem vrhu na Trnovskem gozdu	geol	NVDP
4499	Hrušica - nahajališče fosilov	Nahajališče krednih rudistov (spodnjeturonske hondrodonte in kaprinide) na planoti Hrušica severozahodno od naselja Hrušica	geol	NVDP
4500	Otlica - nahajališče fosilov 2	Nahajališče jurskih koral oz. stromatoporida - locus typicus na Otlici na Trnovskem gozdu	geol	NVDP
4573	Col - stara trta v Spodnjem Orešju	Stari trs dišečke v Spodnjem Orešju na Colu	drev	NVLP

Opombe: v skladu s Pravilnikom o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/2004) so:

- z oznako V označene naravne vrednote, katerih površina je večja od 1 km² ali so linijsko daljše od 1 km (2. člen),
- z oznako OP označene naravne vrednote, pri katerih so Gauss-Kruegerjeve koordinate zaokrožene na 5 km (4. člen).

Vse jame, ki niso bile uvrščene v Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Ur.l. RS 111/04, 70/06), so kljub temu na podlagi 5. člena Zakona o varstvu podzemnih jam (Uradni list RS 2/2004, 61/2006-ZDru-1) naravne vrednote državnega pomena. Podatki o lokaciji teh jam so v jamskem katastru. V tabeli 42 je predstavljen seznam vseh jam - naravnih vrednot v občini Ajdovščina in v prilogi 6.

Tabela 42: Pregled naravnih vrednot – jam (po Pravilniku o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot, Uradni list RS, št. 70/06) (povzeto po ZRSVN, 2006)

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status	Režim vstopa
47937	Bela griža 1	Poševno ali stopnjasto brezno	NVDP	geomorf	3
47938	Bela griža 2	Brezno	NVDP	geomorf	3
47939	Bela griža 3	Brezno s stalnim ledom	NVDP	geomorf	3
47940	Bela griža 4	Brezno	NVDP	geomorf	3
44072	Beli brezen 1	Poševno ali stopnjasto brezno	NVDP	geomorf	3
44073	Beli brezen 2	Brezno	NVDP	geomorf	3
48140	Bevško brezno	Brezno	NVDP	geomorf	3
45205	Boletovo brezno	Poševno ali stopnjasto brezno	NVDP	geomorf	3
40782	Bošnarjev brezen	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorf	3
43578	Bratinov brezen	Poševno ali stopnjasto brezno	NVDP	geomorf	3
43141	Brekovo brezno na Dolu pri Predmeji	Brezno	NVDP	geomorf	3
44555	Brezen pod Lisnikom	Poševno ali stopnjasto brezno	NVDP	geomorf	3
47159	Brezimno brezno pri Belih breznih	Brezno s snegom	NVDP	geomorf	3
45678	Breznic	Brezno	NVDP	geomorf	3
48147	Brezno 1 pod Velikim vrhom	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorf	3

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 42: Pregled naravnih vrednot – jam (po Pravilniku o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot, Uradni list RS, št. 70/06) (povzeto po ZRSVN, 2006) – nadaljevanje

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status	Režim vstopa
47180	Brezno Davorinče Štemcov	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47630	Brezno dveh vhodov	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47468	Brezno mali Sortež	Brezno s snegom	NVDP	geomorfp	3
48149	Brezno na Gospodovi senožeti	Poševno ali stopnjasto brezno	NVDP	geomorfp	3
47942	Brezno na Kališkem vrhu	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorfp	3
44969	Brezno na liniji	Brezno	NVDP	geomorfp	3
40068	Brezno na Osredku	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47528	Brezno na Tisovju	Brezno	NVDP	geomorfp	3
48142	Brezno na Vratcih	Brezno	NVDP	geomorfp	3
42573	Brezno nad gospodovim vrhom	Brezno	NVDP	geomorfp	3
42349	Brezno nad Smjakovimi dolinami	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorfp	3
47632	Brezno pod Javorovim vrhom	Brezno	NVDP	geomorfp	3
46139	Brezno pod plinovodom	Brezno	NVDP	geomorfp	3
48145	Brezno pod Slejkovim vrhom	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47640	Brezno pod Vrh Hoje	Poševno ali stopnjasto brezno	NVDP	geomorfp	3
46457	Brezno pred Kozjo steno	Brezno, Brezno s stalnim ledom	NVDP	geomorfp	3
45196	Brezno pri Grdi poti	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorfp	3
47627	Brezno pri katedrali Nadrt	Brezno	NVDP	geomorfp	3
46134	Brezno pri Miheljih	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47629	Brezno pri Stari pošti	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47511	Brezno pri Svetem Duhu	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47639	Brezno pri Vrtovčah	Brezno	NVDP	geomorfp	3
45206	Brezno prvega svedrovca	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorfp	3
47471	Brezno S pod Sinjim Vrhom	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47477	Brezno v bregu pod Golaki	Poševno ali stopnjasto brezno	NVDP	geomorfp	3
42642	Brezno v Foju	Brezno s snegom	NVDP	geomorfp	3
47524	Brezno v Fratah	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47470	Brezno v Jesenovem ložišču	Poševno ali stopnjasto brezno	NVDP	geomorfp	3
47178	Brezno v Kaplicah	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorfp	3
47177	Brezno v Petrovki	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorfp	3
47217	Brezno v Preserski dolini	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47469	Brezno veliki Sortež	Brezno s snegom	NVDP	geomorfp	3
47532	Brezno za Ložiščem	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47847	Brezno za Lužcami	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47941	Brezno za Obreznico	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorfp	3
43649	Brezno za skakalnicami	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47631	Cev	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47478	Cvetovo brezno	Brezno	NVDP	geomorfp	3
45051	Čarobni vrt	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorfp	3
43936	Čavensko brezno	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47516	Česnikov brezen	Brezno	NVDP	geomorfp	3
48064	Čv 1 (Čaven)	Spodmol, kevdrč	NVDP	geomorfp	3
47625	Dioptrija	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorfp	3
46459	Dvojni kotlič v Kozji steni	Brezno, Brezno s snegom	NVDP	geomorfp	3
47467	Dvojno brezno v Foju	Brezno s snegom	NVDP	geomorfp	3
47634	Dvojno brezno v Nadrtu	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47628	Fuga	Brezno	NVDP	geomorfp	3
42702	Gabrovo brezno	Brezno	NVDP	geomorfp	3
48466	Gušterjevo brezno	Poševno ali stopnjasto brezno	NVDP	geomorfp	3
48459	Hermine 1	Vodoravna jama	NVDP	geomorfp	3
48460	Hermine 2	Vodoravna jama	NVDP	geomorfp	3
48461	Hermine 3	Spodmol, kevdrč	NVDP	geomorfp	3
48462	Hermine 4	Spodmol, kevdrč	NVDP	geomorfp	3
47179	Hinavski dihalnik	Brezno	NVDP	geomorfp	3

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 42: Pregled naravnih vrednot – jam (po Pravilniku o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot, Uradni list RS, št. 70/06) (povzeto po ZRSVN, 2006) – nadaljevanje

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status	Režim vstopa
47182	Hladilnik pred Kozjimi stenami	Brezno s stalnim ledom	NVDP	geomorfp	3
42879	Hubljeva kuhna	Jama občasni izvir	NVDP	geomorfp	3
42318	Huda luknja nad Črničami	Brezno/jama	NVDP	geomorfp	3
47153	Izvir pri Dulanovem mlinu	Jama občasni izvir	NVDP	geomorfp	3
41716	Jama Butovca	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorfp	3
42319	Jama na Bojišču	Brezno/jama	NVDP	geomorfp	3
46163	Jama ob Grdi poti	Vodoravna jama	NVDP	geomorfp	3
46122	Jama Pajkova reža	Vodoravna jama	NVDP	geomorfp	3
45195	Jama pod Javorjevim gričem	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47480	Jama pod Nagnovcem	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorfp	3
48075	Jama pri Predmeji	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47523	Jama v Bajcovem Školj	Vodoravna jama	NVDP	geomorfp	3
42322	Jama v Dobraveljski javi	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorfp	3
46938	Jama v Medvejšku	Spodmol, kevdrc	NVDP	geomorfp	3
48456	Jama v obzidani rajdi	Vodoravna jama	NVDP	geomorfp	3
47515	Jama v Žuštovšu	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47476	Jama z lesenim dnom	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorfp	3
48486	Javorjevo brezno	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47635	Katedrala Nadrt	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorfp	3
44556	Kovačev žleb	Vodoravna jama	NVDP	geomorfp	3
48457	Kozarnice 1	Brezno	NVDP	geomorfp	3
48458	Kozarnice 2	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47521	Kozja jama v Pogorelem hribu	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorfp	3
47845	Kozje stene 1	Brezno s snegom	NVDP	geomorfp	3
47846	Kozje stene 2	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47160	Križno brezno SW od Golakov	Brezno s snegom	NVDP	geomorfp	3
45314	Lauf	Poševno ali stopnjasto brezno	NVDP	geomorfp	3
44067	Laznarjevo brezno	Poševno ali stopnjasto brezno	NVDP	geomorfp	3
40751	Ledenica pri Dolu	Jama z breznom in etažami, poševna jama, Jama z občasnim tokom	NVDP	geomorfp	2
46458	Ledenica v Kozji steni	Brezno, Brezno s stalnim ledom	NVDP	geomorfp	3
40909	Ledenik pod Črnim robom	Brezno s stalnim ledom	NVDP	geomorfp	3
45035	Ledenik v oddelku 3-e GGE Nadrt	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47473	Mali Lauf	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47527	Mali ledenik pod Črnim robom	Brezno	NVDP	geomorfp	3
42631	Medvedka	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorfp	3
44071	Medvedova jama	Poševno ali stopnjasto brezno	NVDP	geomorfp	3
47154	Mišje brezno	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47181	Mojčino brezno	Poševno ali stopnjasto brezno	NVDP	geomorfp	3
46560	Nabergojeva v steni	Vodoravna jama	NVDP	geomorfp	3
47633	Nadrt 1	Brezno	NVDP	geomorfp	3
46100	Nečilčeva jama	Jama občasni izvir ob stalnem toku, Vodoravna jama	NVDP	geomorfp	2
47475	Nevino brezno pod Srednjim Golakom	Brezno	NVDP	geomorfp	3
41855	Okno	Jama stalni izvir	NVDP	geomorfp	3
47156	Piščanče brezno pred Kozjimi stenami	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorfp	3
46559	Podrti Trški spodmol	Spodmol, kevdrc	NVDP	geomorfp	3
44557	Poljanski brezen	Brezno/jama	NVDP	geomorfp	3
48143	Požgane jame	Brezno	NVDP	geomorfp	3
48464	Razpoka nad Slokarji	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorfp	3

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 42: Pregled naravnih vrednot – jam (po Pravilniku o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot, Uradni list RS, št. 70/06) (povzeto po ZRSVN, 2006) – nadaljevanje

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status	Režim vstopa
47155	Ribje brezno	Poševno ali stopnjasto brezno	NVDP	geomorfp	3
44070	Rovtarski brezen 2	Brezno z občasnim ledom	NVDP	geomorfp	3
40908	Ruštov brezen	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47522	Sanaborski brezen	Brezno	NVDP	geomorfp	3
46468	Spodmol pod Pivčenom	Spodmol, kevdrc	NVDP	geomorfp	3
45194	Srebotov brezen	Poševno ali stopnjasto brezno	NVDP	geomorfp	3
47472	Srednječavensko brezno	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorfp	3
48472	Strgarija	Brezno s snegom	NVDP	geomorfp	3
46431	Suha Češplja na Nanosu	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorfp	3
47526	Škančarjev brezen	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorfp	3
47185	Škripovčevo brezno	Brezno	NVDP	geomorfp	3
44066	Škularjev ledenik	Brezno, brezno s stalnim ledom	NVDP	geomorfp	3
44065	Škularjevo brezno	Brezno, vodnjakasto brezno s snegom	NVDP	geomorfp	3
47183	Štajerkino brezno	Brezno	NVDP	geomorfp	3
46936	Štingle	Brezno	NVDP	geomorfp	3
46886	Totalitarno brezno	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorfp	3
48146	Tramarija	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47474	Trojka pod Srednjim Golakom	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47626	Trojno brezno v Nadrtu	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47193	Uh 2	Jama občasni izvir	NVDP	geomorfp	3
48141	Veliki Črmenjak	Brezno	NVDP	geomorfp	3
42880	Veliki Hubelj	Jama občasni izvir ob stalnem toku	NVDP	geomorfp	2
47184	Wajdovska jama	Poševno ali stopnjasto brezno	NVDP	geomorfp	3
41278	Za robom	Jama z breznom in etažami, poševna jama	NVDP	geomorfp	3
46456	Zalazarca	Jama z breznom in etažami, poševna jama, Brezno s snegom	NVDP	geomorfp	3
47514	Zgoneča jama v Cirju	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47520	Zgoneča jama v Fortunatovi dolini	Brezno	NVDP	geomorfp	3
47525	Živcov brezen	Brezno	NVDP	geomorfp	3

Opomba: okrajšave režimov vstopa pomenijo:

2 – odprta jama z nadzorovanim vstopom,

3 – odprta jama s prostim vstopom.

Pregled pričakovanih naravnih vrednot je v spodnji tabeli (tabela 43).

Tabela 43: Pregled območij pričakovanih naravnih vrednot (povzeto po ZRSVN, 2006)

Zap. št.	Ime	Kratka oznaka
1	Karbonati	Območje številnih podzemeljskih naravnih vrednot z možnostjo novih najdb
2	Kras	Območje krednih kamenin z nahajališči fosilnih rib
3	Visoki kras	Visoki kras Hrušice, Trnovskega gozda, Nanosa, Banjšic – fosili, gube, kras

Namen opredelitve območij pričakovanih naravnih vrednot je spremljanje posegov v naravo, zlasti zemeljskih del, pri katerih obstaja velika verjetnost odkritja novih naravnih vrednot, predvsem geoloških in podzemeljskih geomorfoloških. Namen spremljanja zemeljskih del je odkrivanje, zagotavljanje dokumentiranja, vrednotenje in ohranjanje na novo odkritih

naravnih vrednot.

Ekološko pomembna območja EPO. Ekološko pomembna območja so v tabeli 44.

Tabela 44: Seznam ekološko pomembnih območij na območju občine Ajdovščina (ARSO, 2014)

Zap.št.	Koda	Ime	Značilnosti in ocena stanja	Status
1	53400	Dolina Branice	Zgornji del porečja reke Branice, življenjski prostor številnih redkih in ogroženih vrst živali. V občini Ajdovščina leži severozahodni del varovanega območja, ki obsega prispevno območje pritokov Branice: Široki potok, Svinjšček, Mlac, Rokolč, Pralo, Sleme in Gabršček. Območje je v veliki meri agrarno (vinogradi) in je potencialno ogroženo zaradi onesnaževanja.	EPO
2	51100	Kras	Obsežna apneniška planota v jugozahodnem delu Slovenije z veliko raznolikostjo habitatnih tipov, življenjski prostor ogroženih rastlinskih in živalskih vrst med katerimi je veliko endemitov, predvsem podzemeljskih vrst. V občino Ajdovščina seže zanemarljiv del severnega roba območja.	EPO
4	51300	Trnovski gozd in Nanos	Dinarski visokokraški planoti s številnimi jamami in brezni ter ostanki ledeniškega delovanja. Območje porašča velika sklenjena gozdna površina, na južnih obronkih obsežna submediteransko-ilirska suha travišča s pestro floro. Življenjski prostor ogroženih rastlinskih in živalskih vrst. Dobro naravno ohranjeno območje. Potencialna ogroženost zaradi prekomernega razvijanja rekreacijskih dejavnosti in povečevanja prometa.	EPO
5	92500	Dolina Vipave	Reka Vipava z nekaterimi pritoki ter del Vipavske doline med Podnanosom in Cesto, življenjski prostor številnih ogroženih vrst. V občini Ajdovščina obsega reko Vipavo, Hubelj in Ajdovsko polje. Ogroženost zaradi onesnaževanja voda (kmetijstvo, neurejene komunalne razmere, itd.) Spodnji del Vipavske doline, življenjski prostor laške žabe ter drugih redkih in ogroženih živalskih in rastlinskih vrst, tudi ptic. V zahodnem delu občine Ajdovščina obsega del Vogrščka, Studenc, Kostajnovek, Črniške mlake, Bjčnek, potok Konjščak z okolico...Potencialna ogroženost zaradi onesnaževanja potokov. (kmetijstvo) in širjenja intenzivnih agrarnih površin.	EPO

Tabela 44: Seznam ekološko pomembnih območij na območju občine Ajdovščina (ARSO, 2014) – nadaljevanje

Zap.št.	Koda	Ime	Značilnosti in ocena stanja	Status
3	80000	Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri	Obsežno območje življenjskega prostora rjavega medveda (<i>Ursus arctos</i>), volka (<i>Canis lupus</i>) in risa (<i>Lynx lynx</i>). V občini Ajdovščina pokriva Trnovski gozd in Nanos.	EPO

V Naravovarstvenih smernicah za strategijo prostorskega razvoja in prostorski red občine Ajdovščina (ZRSVN - OE Nova Gorica, november 2006) so na območju občine Ajdovščina opredeljena tudi širša območja narave predlagana za zavarovanje - predlagani Regijski park Trnovski gozd (tabela 45).

Tabela 45: Širša območja narave, predlagana za zavarovanje v občini Ajdovščina (povzeto po ZRSVN, 2006)

Evi. št.	Ime	Kratka oznaka	Status
1804	Trnovski gozd	Del območja visokih dinarskih kraških planot, ki se raztezajo od Banšic preko Trnovskega gozda in Nanosa do Hrušice. Za območje so značilni številni geološki in geomorfološki naravni pojavi. Življenjski prostor ogroženih in redkih rastlinskih in živalskih vrst.	pRP*

*pRP = predlagani regijski park

ZRSVN predlaga, da se v skladu s 60. člen ZUreP za predvidena širša zavarovana območja pripravi krajinska zasnova. Na teh območjih je zaradi ohranjanja lastnosti, zaradi katerih je območje predvideno za zavarovanje, pričakovati navzkrižja interesov v zvezi z rabo prostora ter morebitno načrtovanje prostorskih ureditev, ki bi lahko znatneje vplivale na krajino, kulturno dediščino, ohranjanje narave in trajnostno rabo naravnih dobrin.

3.2 PRIKAZ VARSTVENIH, VAROVANIH, ZAVAROVANIH, DEGRADIRANIH IN DRUGIH OBMOČIJ, ZARADI KATERIH JE ZARADI VARSTVA OKOLJA, OHRANJANJA NARAVE, VARSTVA NARAVNIH VIROV ALI KULTURNE DEDIŠČINE PREDPISAN POSEBEN PRAVNI REŽIM

Opisi varstvenih, varovanih, zavarovanih, degradiranih in drugih območij, in zaradi katerih je zaradi varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov ali kulturne dediščine predpisan poseben pravni režim so v poglavju 3.3. Grafično pa je to prikazano v prilogah od 4 do 7.

3.3 POVZETEK VELJAVNIH PRAVNIH REŽIMOV NA VAROVANIH OBMOČJIH ALI NJIHOVIH DELIH, PODATKI O PRIDOBITVI NARAVOVARSTVENIH SMERNIC OZIROMA DRUGIH SMERNIC ZA PRIPRAVO PLANA TER STROKOVNIH PODLAGAH IN STOPNJO NJIHOVEGA UPOŠTEVANJA V PLANU ZLASTI GLEDE OMILITVENIH UKREPOV

3.3.1 Povzetek veljavnih pravnih režimov na varovanih območjih

3.3.1.1 Poplavna, erozijska in plazljiva območja

Pravni režim na poplavnih, erozijskih in plazljivih območjih določa Zakon o vodah ZV-1 (Ur.l. RS, št. 67/02, 2/04 - ZZdrI-A, 41/04 - ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13). Tako ločimo ukrepe na:

1. poplavnih,
2. erozijskih in
3. plazljivih območjih.

Pod 1. Za poplavno območje se določijo vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča. Na poplavnem območju so v skladu z 86. členom zgoraj citiranega Zakona prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna ali priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

Poleg tega je treba upoštevati še Uredbo o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Ur. l. RS, št. 89/08). V prilogi 1 so podani posegi v prostor, ki so prepovedani, v kolikor ugotovitve celovite presoje vplivov na okolje niso ocenjene kot uničujoče ali bistvene (upoštevajoč kot kriterij tudi razrede nevarnosti). Taki posegi v zvezi s poplavnimi območji zajemajo:

- kulturne spomenike;
- avtoceste, hitre ceste, glavne ceste in regionalne ceste;
- lokalne ceste in javne poti, nekategorizirane ceste in gozdne ceste;
- glavne in regionalne železnice;
- mestne železnice;
- letališke steze in ploščadi;
- letalske radionavigacijske objekte;
- mostove in viadukte;
- predori in podhode;
- pristanišča in plovne poti;
- dovodne in odvodni kanale,
- namakalne in osuševalni sisteme;
- naftovode in prenosne plinovode;
- prenosne vodovode;
- objekte za črpanje, filtriranje in zajem vode;
- prenosna komunikacijska omrežja;
- prenosne elektroenergetske vode;
- distribucijske plinovode;
- distribucijske cevovode za pitno in tehnološko vodo;
- distribucijske cevovode za toplo vodo, paro in stisnjeni zrak;
- vodne stolpe, vodnjake in hidrante;

- cevovode za odpadno vodo;
- čistilne naprave;
- distribucijske elektroenergetske vode in distribucijska komunikacijska omrežja;
- rudarske objekte;
- energetske objekte;
- marine s pripadajočimi pristaniškimi napravami;
- druge gradbene inženirske objekte za šport, rekreacijo in prosti čas;
- vojaške objekte;
- druge gradbene inženirske objekte, ki niso uvrščeni drugje.

Pod 2. Za erozijsko območje se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske ali bočne erozije vode in sicer zemljišča, ki so izvori plavin (erozijska žarišča), pod vplivom hudournih voda (povirja), sestavljena iz kamnin, podvrženih preperevanju in pod vplivom valovanja morja (klifi). Na erozijskem območju je v skladu s 87. členom citiranega zakona prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov;
- ogoljevanje površin;
- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije;
- zasipavanje izvirov;
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih;
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer;
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov;
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom;
- odvzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge;
- vlačenje lesa.

Pod 3. Za plazljivo območje se določijo zemljišča, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev. Na plazljivem območju je v skladu z 88. členom citiranega Zakona prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč;
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode;
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča.

3.3.1.2 Vodovarstvena območja pitne vode

Zakon o vodah ZV-1 (Ur.l. RS, št. 67/02, 2/04 - ZZdrI-A, 41/04 - ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13) določa splošne varstvene ukrepe na vodovarstvenih območjih. Tako v 76. členu piše: Na vodovarstvenem območju se lahko omejijo ali prepovejo dejavnosti, ki bi lahko ogrozile količinsko ali kakovostno stanje vodnih virov, ali zaveže lastnike ali druge posestnike zemljišč na vodovarstvenem območju, da izvršijo ali dopustijo izvršitev ukrepov, s katerimi se zavaruje količina ali kakovost vodnih virov.

V nadaljevanju pravni režim na vodovarstvenih območjih določa tudi Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur.l. RS, št. 64/04, 5/06). Režim je naslednji:

- Na notranjih območjih so prepovedani vsi posegi v okolje, ki so v tabelah 1.1, 1.2, 1.3 in 1.4 priloge 1 tega pravilnika označeni z »-«.
- Na notranjih območjih je prepovedana tudi gradnja objektov ter izvajanje gradbenih del, ki so v tabelah 1.1 in 1.2 priloge 1 tega pravilnika označeni s »pp« in »pip«, če analiza tveganja za onesnaženje v postopku pridobivanja vodnega soglasja ni bila izvedena, ali če iz rezultatov analize tveganja za onesnaženje sledi, da tveganje za onesnaženje zaradi te gradnje oziroma izvajanja gradbenih del na notranjih vodovarstvenih območjih ni sprejemljivo.
- Na notranjih območjih je gradnja objektov ter izvajanje gradbenih del, ki so v tabelah 1.1, 1.2 in 1.3 priloge 1 tega pravilnika označeni s »pd«, dovoljena, če so za gradnjo objektov ter izvajanje gradbenih del preverjeni vplivi na vodni režim in stanje vodnega telesa.
- Ne glede na prepovedi iz drugega odstavka 9. člena tega pravilnika je dovoljena gradnja objektov ter izvajanje gradbenih del, ki so v tabelah 1.1 in 1.2 priloge 1 tega pravilnika označene s »pp«, če se zaradi njenega vpliva na vodni režim in stanje vodnega telesa izvedejo zaščitni ukrepi, za katere iz rezultatov analize tveganja za onesnaženje sledi, da je tveganje za onesnaženje zaradi te gradnje sprejemljivo.
- Ne glede na prepovedi iz drugega odstavka 9. člena tega pravilnika je dovoljena tudi gradnja objektov ter izvajanje gradbenih del, ki so v tabelah 1.1 in 1.2 priloge 1 tega pravilnika označene s »pip«, če je gradnja v skladu z državnim oziroma občinskim lokacijskim načrtom, sprejetem po predpisih, ki urejajo prostor, in če je bila za ta lokacijski načrt izvedena celovita presoja vplivov na okolje v skladu s predpisi, ki urejajo celovito presojo vplivov na okolje, in če se zaradi vplivov gradnje na vodni režim in stanje vodnega telesa izvedejo zaščitni ukrepi, za katere iz rezultatov analize tveganja za onesnaženje sledi, da je tveganje za onesnaženje zaradi te gradnje sprejemljivo.

Vodovarstvena območja so v občini Ajdovščina zavarovana z naslednjima občinskima odlokoma:

1. Odlok o varstvu virov pitne vode za zajetje Budanje, Dolga poljana in Žapuže (Ur. glas. obč., št. 15/97);
2. Odlok o varstvu vodnega vira Pod Skukom (Ur. l. RS, št. 58/00).

Pod 1. Navedeni odlok določa varstvene ukrepe v treh varstvenih območjih, ki so najožje varstveno območje, ožje varstveno območje in vplivno varstveno območje. V najožjem varstvenem območju so prepovedane vse dejavnosti razen tistih, ki so potrebne za vzdrževanje vodovodnega objekta, kar pomeni, da je dovoljena le dejavnost, ki je namenjena oskrbi s pitno vodo. V ožjem varstvenem območju so prepovedane naslednje dejavnosti:

- sečnja gozda na golosek in panjevska sečnja s površino, večjo od pol ha;
- uporaba večkomponentnih pripravkov, ki vsebujejo tudi atrazin, če je presežena dovoljena mejna vrednost atrazina v pitni vodi;
- skladiščenje naftnih derivatov, nevarnih in škodljivih tekočin razen kurilnega olja s prostornini do 5 m³;
- izkop v peskokopih in gramoznicah;
- izdelava novih kaptažnih vrtin za zajem podzemne vode, razen za potrebe vodovoda;
- vrtanje raziskovalnih vrtin z uporabo pomožnih sredstev, ki so vodi škodljiva;
- graditi gnojišča, če niso urejena tako, da so neprepustna in da nimajo odvoda v površinske vode ali podtalnico.

V vplivnem območju je prepovedano:

- odlagati nevarne, industrijske in komunalne odpadke;
- graditi skladišča, pretakališča ali cevovode lahko tekočih naftnih derivatov, nevarnih tekočin in škodljivih snovi brez zavarovanja pred pronicanjem oz. s skupno prostornino nad 200 m², če so zavarovana;
- prevažati naftne derivate in nevarne tekočine z neustrezno opremljenim vozilom;
- vnašanju okolju škodljivih snovi v tla;
- izvajati vojaške vaje in ostale vojaške aktivnosti.

V vplivnem območju je obvezno:

- preurediti greznice in gnojišča tako, da ni nevarnosti pronicanja v podzemno vodo oziroma prelivanja na površino;
- obstoječe ceste rekonstruirati tako, da v primeru nesreč morebitne razlite tekočine ne morejo ponikati v podtalnico;
- graditi vodotesno javno in interno kanalizacijsko omrežje in priključiti nanj vse objekte za odvod odpadnih komunalnih in tehnoloških voda;
- kjer ni javne kanalizacije, graditi takšne greznice, ki imajo neprepustno kanalizacijo in pri katerih ni možno odvajati fekalne vode v javno kanalizacijo (greznica na praznenje ali izpust iz kanalizacije izven vodovarstvenega območja);
- urediti neprepustne manipulacijske površine z odvodom meteornih vod v kanalizacijo;
- pri gradnji skladišč za kurilno olje, ki imajo lahko prostornino do 5 m³, upoštevati, da morajo le-ta imeti I. stopnjo zaščite in morajo biti tehnično pregledana vsaka tri leta.

Pod 2. Navedeni odlok določa vodovarstveno območje in določa ukrepe za zavarovanje vodnega zajetja Pod Skukom vodovoda Gora. Upoštevajoč geološke, hidrogeološke in morfološke razmere terena ter količinske in kakovostne parametre zajetega izvira, ugotovljene na podlagi hidrogeoloških raziskav, ki jih je izdelalo podjetje Geologija d.o.o. Idrija po projektu št. 545-021/2000 v marcu 2000, se kakovost in vodne količine vodovodnega zajetja Pod Skukom zavarujejo z: vplivno vodovarstveno cono – cona III, območje z blagim režimom zaščite; zunanjo vodovarstveno cono – cona II, območje stroge sanitarne zaščite; notranjo vodovarstveno cono – cona Ib, območje najstrožje sanitarne zaščite; notranjo vodovarstveno cono – cona Ia, območje zajetja.

V vplivni vodovarstveni coni – cona III z blagim režimom zaščite, je:

- prepovedano graditi nove objekte, razen komunalne, prometne in energetske infrastrukture;
- prepovedana uporaba fitofarmaceutskih sredstev izdelanih na osnovi svinca, živega srebra, arzena, cianovodikove kisline, krezola in drugih škodljivih snovi;
- prepovedano gnojenje z gnojnico in gnojevko na kmetijskih zemljiščih v času od 15.10 do 31.3.;
- prepovedano gnojenje z gnojevko in gnojnico na tleh nasičenih z vodo, prekritih s snežno odejo, na velikih strminah in na zamrznjenih tleh;
- prepovedan letni vnos dušika v količini, ki presega vrednost letnega vnosa 170 kg N/ha;
- prepovedan vnos blata, komposta z omejeno uporabo ali mulja;
- prepovedana sečnja gozda na golosek.

V zunanji vodovarstveni coni – cona II, območje stroge sanitarne zaščite, je:

- prepovedana gradnja tranzitnih in novih lokalnih ter gozdnih cest;

- prepovedana rekonstrukcija obstoječih cest in izvedba večjih vzdrževalnih del ter izvajanje drugih zemeljskih gradbenih del brez predhodno podanega hidrogeološkega mnenja s pogoji za izvedbo del;
- prepovedana sprememba namembnosti obstoječih površin, če se s tem povečuje nevarnost za vodni vir;
- prepovedana uporaba gnojil, škropiv in drugih agrotehničnih sredstev;
- prepovedan vnos dušika in preoravanje travinja;
- prepovedana paša živine;
- prepovedano izkoriščanje kovinskih in nekovinskih mineralnih surovin, odkopavanje v peskokopih in kamnolomih;
- prepovedan tranzitni prevoz nevarnih snovi ter organiziranje testnih in kros voženj, športnih, tekmovalnih in reklamnih voženj z vozili na motorni pogon ter njihova uporaba v ta namen, kot tudi vožnja, parkiranje in ustavljanje vozil na motorni pogon in s kolesi v naravnem okolju.

V notranji vodovarstveni coni – cona Ib, območje najstrožje sanitarne zaščite:

- prepovedani so vsi posegi v prostor, razen za potrebe vodovoda in obstoječe ceste;
- prepovedana je sprememba namembnosti površin, razen v travnik, park ali gozd.

V notranji vodovarstveni coni – cona Ia, območje zajetja: Prepovedani so vsi posegi v prostor in vse dejavnosti razen tistih, ki so potrebne za vzdrževanje vodovodnega objekta.

V občino Ajdovščina pa segata deloma tudi dve vodovarstveni območji, ki sta zavarovani z naslednjima občinskima odlokoma:

1. Odlok o varstvenih pasovih vodnih virov »Podlipa« v Vipavi (Ur. glas. obč., št.14/83);
2. Odlok o varstvenih pasovih vodnih virov pri Brestovici pri Komnu (Ur. l. RS, št. 58/00).

Pod 1. V občino Ajdovščina sega le širši varstveni pas, kjer je dovoljena:

- gradnja industrije, obrti in energetskih objektov, ki so brez tehnoloških odplak in drugih škodljivih snovi;
- gradnja industrije, obrti, energetskih objektov, vendar njihove tehnološke odpalake in škodljive emisije ne ogrožajo kakovosti vodnih izvirov;
- stanovanjska in druga gradnja z ustreznim načinom čiščenja odplak in ureditvijo odlaganja odpadkov;
- gradnja skladišč nafte in naftnih derivatov, nevarnih tekočin in snovi, omejene prostornine do 3 m³, vendar samo za lokalne potrebe.

Pod 2. V občino ajdovščina sega le majhen delček vplivnega varstvenega pasu, kjer je dovoljena gradnja industrijskih, stanovanjskih in drugih objektov z ustreznim načinom reševanja odplak, škodljivih emisij in odpadkov. Prepovedano je deponiranje strupenih odpadkov iz industrije in obrti ter zakopavanje živalskih trupel in njihovih delov.

3.3.1.3 Varovalni gozdovi in gozdni rezervati

Varovalne gozdove opredeljujeta Zakon o gozdovih (Ur.l. RS, št. 30/93, 56/99 - ZON, 67/02, 110/02 - ZGO-1, 115/06 - ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 - ZDavNepr in 17/14) in Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/05, 56/07).

Omenjeni Zakon podaja definicijo varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom (gozdni rezervati): Gozdovi, ki v zaostrenih ekoloških razmerah varujejo sebe, svoje zemljišče

in nižje ležeča zemljišča, in gozdovi, v katerih je izjemno poudarjena katera koli druga ekološka funkcija, se razglasijo za varovalne gozdove. Gozdovi, v katerih je izjemno poudarjena raziskovalna funkcija, higiensko-zdravstvena funkcija ali funkcija varovanja naravne in kulturne dediščine, se razglasijo za gozdove s posebnim namenom.

Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/05, 56/07) podaja razširjeno definicijo varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom (gozdni rezervati). Varovalni gozdovi so gozdovi, ki varujejo zemljišča usadov, izpiranja in krušenja, gozdovi na strmih obronkih ali bregovih voda, gozdovi, ki so izpostavljeni močnemu vetru, gozdovi, ki v hudourniških območjih zadržujejo prenatlo odtekanje vode in zato varujejo zemljišča pred erozijo in plazovi, gozdni pasovi, ki varujejo gozdove in zemljišča pred vetrom, vodo, zameti in plazovi, ter gozdovi na zgornji meji gozdne vegetacije. Gozdovi s posebnim namenom z izjemno poudarjeno raziskovalno funkcijo so gozdni rezervati. To so gozdovi, ki so zaradi svoje razvojne faze in dosedanjega razvoja izjemno pomembni za raziskovanje, proučevanje in spremljanje naravnega razvoja gozdov, biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot ter kulturne dediščine.

V 7. členu uredba podaja varstvene režime. V gozdnem rezervatu s strogim varstvenim režimom so prepovedane vse gospodarske, rekreacijske, raziskovalne in druge dejavnosti, ki bi lahko kakorkoli spremenile obstoječe naravno stanje in vplivale na nemoten naravni razvoj v prihodnosti. krog gozdnega rezervata s strogim varstvenim režimom se lahko v soglasju z lastnikom gozda ob gozdnem rezervatu določi varstveni pas, ki ne sme biti ožji od ene sestojne višine. V njem se lahko izvajajo samo sanitarne sečnje. Če vodi ob rezervatu cesta, je dovoljen posek dreves, ki neposredno ogrožajo promet in gibanje ljudi.

V gozdnem rezervatu z blažjim varstvenim režimom je ob spremstvu delavca Zavoda dovoljen obisk gozda po označenih poteh, ki potekajo skozi gozdni rezervat. Okrog gozdnega rezervata z blažjim varstvenim režimom se lahko v soglasju z lastnikom gozda ob gozdnem rezervatu določi varstveni pas, ki ne sme biti ožji od ene sestojne višine.

3.3.1.4 Varovana (zavarovana in Natura 2000) območja narave

Območja Natura 2000. Pravni režimi in varstvene usmeritve so navedene samo za območja, ki se presojajo oz. iroma na katere bo plan imel vpliv. Območja Nature 2000 imajo varstvene usmeritve določene v Uredbi o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS 49/04, 110/04, 59/07; 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 popr., 39/13 Odl.US: U-I-37/10-16, 3/14) (tabela 39). Podrobne varstvene usmeritve, ki izhajajo iz Operativnega programa - program upravljanja območij Natura 2000 (MOP, 2007) so navedene v tabelah 46, 47, 48 in 49.

Tabela 46: Varstvene usmeritve in pravila ravnanja na varovanih območjih (Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (UR. l. RS 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 popr., 39/13 Odl.US: U-I-37/10-16, 3/14)

Varstvene usmeritve (7. člen)	Pravila ravnanja za ohranjanje potencialnega Natura območja (15. člen)
(1) Varstvene usmeritve za ohranitev Natura območij so usmeritve za načrtovanje in izvajanje posegov in dejavnosti ter drugih ravnanj človeka na teh območjih z namenom doseganja varstvenih ciljev.	(1) Varstvene usmeritve za ohranjanje potencialnih Natura območij so usmeritve za načrtovanje in izvajanje posegov in dejavnosti ter drugih ravnanj človeka na teh območjih z namenom preprečevanja poslabšanja stanja.

*Tabela 46: Varstvene usmeritve in pravila ravnanja na varovanih območjih (Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (UR. l. RS 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 popr., 39/13 Odl.US: U-I-37/10-16, 3/14)
– nadaljevanje*

Varstvene usmeritve (7. člen)	Pravila ravnanja za ohranjanje potencialnega Natura območja (15. člen)
<p>(2) Na Natura območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri: ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst; ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo; ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali; ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.</p> <p>(3) Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.</p> <p>(4) Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se: živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovпада z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja, rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.</p> <p>(5) Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.</p> <p>(6) Na podlagi varstvenih usmeritev se določijo podrobnejše in konkretne varstvene usmeritve, ki se obvezno upoštevajo pri urejanju prostora, rabi naravnih dobrin in urejanju voda. Podrobnejše varstvene usmeritve se lahko določijo v programu upravljanja iz 12. člena te uredbe oziroma v naravovarstvenih smernicah, kjer se določijo tudi konkretne varstvene usmeritve.</p>	<p>(2) Pri izvajanju posegov in dejavnosti na potencialnih Natura območjih, ki so načrtovani v skladu z usmeritvami iz prejšnjega odstavka, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši v skladu s četrtem in petim odstavkom 7. člena te uredbe.</p> <p>(3) Na potencialnih Natura območjih je treba izvesti presojo sprejemljivosti planov, programov, načrtov, prostorskih ali drugih aktov oziroma presojo sprejemljivosti posegov v naravo na način, kot je to določeno s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave.</p> <p>(4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka presoja sprejemljivosti posegov v naravo ni potrebna v primerih iz drugega odstavka 8. člena te uredbe.</p> <p>(5) Znotraj potencialnega Natura območja se lahko določijo cone na način in po postopku, kot ga določa 9. člen te uredbe.</p> <p>(6) Na potencialnih Natura območjih se izvaja monitoring v obsegu, kot ga določa 10. člen te uredbe.</p> <p>(7) V programu upravljanja se z namenom preprečitve slabšanja stanja določijo skladno z drugim, tretjim, četrtem in petim odstavkom 12. člena te uredbe tudi ukrepi in aktivnosti za potencialna Natura območja, pri čemer so ukrepi in naravovarstvene naloge finančno in časovno podrejene, glede na ukrepe na Natura območjih.</p>

Tabela 47: Prikaz varstvenih ciljev/dejavnikov/režimov na Posebnih ohranitvenih območjih (POO) (povzeto po Operativni program - program upravljanja območij Natura 2000, MOP, 2007)

Varovano območje	Varstveni cilji/dejavniki/režimi
POO SI3000225 Dolina Branice	<ul style="list-style-type: none"> - ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja kvalifikacijskih habitatnih tipov ter populacij rastlinskih in živalskih vrst; - ohranja se naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst; - ohranjanje ekoloških značilnosti habitatov kvalifikacijskih vrst (ustreznih lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo); - ohranja ali izboljšuje se kakovost habitatov rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali; - ohranitev vodnega režima; - ohranitev ali izboljšanje kakovosti voda; - ohranja se povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena; - odpravljanje dejavnikov, ki negativno vplivajo na populacije rastlin in živali, npr. hrup, množična ali pogostna prisotnost ljudi, ohranjanje naravno revnih tal, odvajanje onesnažene vode v vodotok, svetlobno onesnaževanje ipd. ; - zmanjšati prisotnost oz. preprečiti vnos tujerodnih vrst na območje; - ohranjanje ekoloških značilnosti HT 62A0;
POO in pPOO SI3000226 Dolina Vipave	<ul style="list-style-type: none"> - ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja kvalifikacijskih habitatnih tipov ter populacij rastlinskih in živalskih vrst; - ohranja se naravna razširjenost kvalifikacijskih vrst rastlin, živali in habitatnih tipov in velikost površin, ki jih habitatni tipi znotraj te razširjenosti pokrivajo, velikost površin naj bo stabilna ali naj se večja; - ohranjajo se naravni procesi ali ustrezna raba, ki zagotavljajo dolgoročno ohranitev habitatnih tipov; - ohranjajo se dovolj velike populacije živali, rastlin oz. značilnih vrst habitatnih tipov, ki se same lahko dolgoročno ohranjajo; - ohranjanje ekoloških značilnosti habitatov kvalifikacijskih vrst (ustreznih lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo); - ohranja ali izboljšuje se kakovost habitatov rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali; - ohranitev vodnega režima; - ohranitev ali izboljšanje kakovosti voda; - ohranja se povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena; - odpravljanje dejavnikov, ki negativno vplivajo na populacije rastlin in živali, npr. hrup, množična ali pogostna prisotnost ljudi, ohranjanje naravno revnih tal, odvajanje onesnažene vode v vodotok, svetlobno onesnaževanje ipd.; - zmanjšati prisotnost oz. preprečiti vnos tujerodnih vrst na območje; - ohranjanje ekoloških značilnosti habitata laškega piškurja, s poudarkom na ohranjanju habitata larvalnega stadija, drstišč in prehodnosti med njimi; - ohranjanje ekoloških značilnosti habitata navadnega škržka s preprečevanjem popolnega uničenja dna vodotoka; - ohranjanje prehodnosti vodotokov, ki omogoča selitev primorske podusti na drstišča.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 47: Prikaz varstvenih ciljev/dejavnikov/režimov na Posebnih ohranitvenih območjih (POO) (povzeto po Operativni program - program upravljanja območij Natura 2000, MOP, 2007) – nadaljevanje

Varovano območje	Varstveni cilji/dejavniki/režimi
POO in pPOO SI3000255 Trnovski gozd - Nanos	<ul style="list-style-type: none"> - ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja kvalifikacijskih habitatnih tipov ter populacij rastlinskih in živalskih vrst; - ohranja se naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst; - ohranjanje ekoloških značilnosti habitatov kvalifikacijskih vrst (ustreznih lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo); - ohranja ali izboljšuje se kakovost habitatov rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali; - ohranitev vodnega režima; - ohranitev ali izboljšanje kakovosti voda; - ohranja se povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena; - odpravljanje dejavnikov, ki negativno vplivajo na populacije rastlin in živali, npr. hrup, množična ali pogostna prisotnost ljudi, ohranjanje naravno revnih tal, odvajanje onesnažene vode v vodotok, svetlobno onesnaževanje ipd.; - zmanjšati prisotnost oz. preprečiti vnos tujerodnih vrst na območje; - ohranjanje varovalne funkcije gozda in naravne drevesne sestave; - ohranjanje obsega in značilnostikvalifikacijskih habitatnih tipov; - zagotavljanje razmer, ki omogočajo povečanje deleža bukve in s tem približevanje značilni drevesni sestavi HT 91K0;

Tabela 48: Pregled podrobnih varstvenih ciljev za ptice na območju POV SI5000021 Vipavski rob (povzeto po Operativni program - program upravljanja območij Natura 2000, MOP, 2007)

Znanstveno ime vrste	Slovensko ime vrste	Podrobni varstveni cilj
<i>Alectoris graeca</i>	kotorna	Ohranjanje habitata za vzdrževanje stabilne populacije (20-40 gnezdečih parov).
<i>Aquila chrysaetos</i>	planinski orel	Ohranjanje populacije planinskega orla (3-4 gnezdečih parov) in njegovega habitata. Zagotavljanje miru na gnezdiščih planinskega orla.
<i>Bubo bubo</i>	velika uharica	Ohranjanje habitata za vzdrževanje stabilne populacije (9-11 gnezdečih parov). Zagotavljanje miru na gnezdiščih velike uharice.
<i>Caprimulgus europaeus</i>	podhujka	Ohranjanje habitata za vzdrževanje stabilne populacije (50-100 gnezdečih parov).
<i>Circaetus gallicus</i>	kačar	Prepuščanje potencialnega habitata kačarja naravni sukcesiji. Zagotavljanje miru na gnezdiščih (1-3 gnezdečih parov). Ohranjanje potencialnega habitata kačarja.
<i>Emberiza cia</i>	skalni strnad	Ohranjanje habitata za vzdrževanje stabilne populacije

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 48: Pregled podrobnih varstvenih ciljev za ptice na območju POV SI5000021 Vipavski rob (povzeto po Operativni program - program upravljanja območij Natura 2000, MOP, 2007) – nadaljevanje

Znanstveno ime vrste	Slovensko ime vrste	Podrobni varstveni cilj
<i>Falco peregrinus</i>	sokol selec	Ohranjanje populacije sokola selca (7-9 gnezdečih pari) in njegovega habitata. Zagotavljanje miru na gnezdiščih sokola selca. Zagotavljanje varstva sokola selca pred nedovoljenim odvzemom iz narave.
<i>Gyps fulvus</i>	beloglavi jastreb	Ohranjanje populacij plenskih vrst beloglavega jastreba.
<i>Lullula arborea</i>	hribski škrjanec	Ohranjanje habitata za vzdrževanje stabilne populacije (400-650 gnezdečih parov).
<i>Monticola saxatilis</i>	slegur	Ohranjanje habitata za vzdrževanje stabilne populacije (40-50 gnezdečih parov).
<i>Pernis apivorus</i>	sršenar	Ohranjanje gnezditvenega habitata za vzdrževanje stabilne populacije (10-20 gnezdečih parov). Zagotavljanje miru na gnezdiščih sršenarja.
<i>Picus canus</i>	pivka	Ohranjanje habitata za vzdrževanje stabilne populacije (20-30 gnezdečih parov).
<i>Dryocopus martius</i>	črna žolna	Ohranjanje habitata za vzdrževanje stabilne populacije (30-40 gnezdečih parov).
<i>Milvus migrans</i>	črni škarnik	Ohranjanje habitata za vzdrževanje stabilne populacije (1 gnezdeči par).
<i>Lanius minor</i>	črnočeli srakoper	Ohranjanje habitata za vzdrževanje stabilne populacije (1-4 gnezdečih parov).
<i>Monticola solitarius</i>	puščavec	Ohranjanje habitata za vzdrževanje stabilne populacije (25-35 gnezdečih parov).
<i>Anthus campestris</i>	rjava cipa	Vzpostavitev ugodnejših razmer za gnezdenje rjave cipe z zagotovitvijo ustreznega gnezditvenega habitata za vzdrževanje stabilne populacije (3-5 gnezdečih parov).
<i>Lanius collurio</i>	rjavi srakoper	Ohranjanje habitata za vzdrževanje stabilne populacije (240-400 gnezdečih parov).
<i>Upupa epops</i>	smrdokavra	Ohranjanje habitata za vzdrževanje stabilne populacije (26-40 gnezdečih parov).
<i>Miliaria calandra</i>	veliki strnad	Ohranjanje habitata za vzdrževanje stabilne populacije (80-160 gnezdečih parov).
<i>Jynx torquilla</i>	vijeglavka	Ohranjanje habitata za vzdrževanje stabilne populacije (40-80 gnezdečih parov).

Tabela 49: Pregled podrobnih varstvenih ciljev za ptice na območju POV Trnovski gozd (SI5000025) (povzeto po Operativni program - program upravljanja območij Natura 2000, MOP, 2007)

Znanstveno ime vrste	Slovensko ime vrste	Podrobni varstveni cilj
<i>Dryocopus martius</i>	črna žolna	Ohranjanje habitata črne žolne za vzdrževanje stabilne populacije.
<i>Tetrao urogallus</i>	divji petelin	Zmanjševanje povečane smrtnosti osebkov. Ohranjanje habitata divjega petelina za vzdrževanje stabilne populacije (34 rastišč). Zagotavljanje miru na rastiščih divjega petelina.
<i>Bonasa bonasia</i>	gozdni jereb	Zmanjševanje povečane smrtnosti osebkov. Ohranjanje habitata gozdnega jereba za vzdrževanje stabilne populacije. Zagotavljanje miru na staniščih gozdnega jereba.
<i>Aegolius funereus</i>	koconogi čuk	Ohranjanje habitata koconogega čuka za vzdrževanje stabilne populacije (10–15 gnezdečih parov). Zagotavljanje miru na gnezdiščih koconogega čuka.
<i>Strix uralensis</i>	kozača	Ohranjanje habitata kozače za vzdrževanje stabilne populacije (15–20 parov). Zagotavljanje miru na gnezdiščih kozače.
<i>Pernis apivorus</i>	sršenar	Ohranjanje habitata sršenarja za vzdrževanje stabilne populacije. Zagotavljanje miru na gnezdiščih sršenarja.
<i>Picoides tridactylus</i>	triprsti detel	Ohranjanje habitata triprstega detla za vzdrževanje stabilne populacije.
<i>Dendrocopos leucotos</i>	belohrbti detel	Ohranjanje habitata za vzdrževanje stabilne populacije (10–15 parov). Zagotavljanje miru na gnezdiščih kozače.
<i>Glaucidium passerinum</i>	mali skovik	Ohranjanje habitata za vzdrževanje stabilne populacije (5–10 parov). Zagotavljanje miru na gnezdiščih kozače.

Zavarovana območja. Za zavarovana območja v občini Ajdovščina je varstveni režim opredeljen v Odloku o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/78). V tabeli 50 so iz odloka smiselno povzeti varstveni režimi za posamezna območja.

Tabela 50: Varstveni režimi zavarovanih območij povzeti iz Odloka o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/78)

Evid. št.	Ime	Status	Varstveni režim
176, 108	Golaki in Smrekova draga	NR	Prepovedano je vsako poseganje, ki bi spremenilo rastiščne razmere na sami lokaliteti ali biotopu, kot je odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje vodnega stanja, gradnje vseh vrst ter zemeljska dela... (19.čl. Odloka)

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 50: Varstveni režimi zavarovanih območij povzeti iz Odloka o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/78) – nadaljevanje

Evid. št.	Ime	Status	Varstveni režim
751	Hubelj – območje izvirov	NS	Prepovedano je onesnaževanje voda, hidroenergetsko izkoriščanje, spreminjanje vodnega režima, regulacijska dela, gradnje objektov na bregu ali neposredni bližini bregov,... (20. čl. Odloka)
31	Južni obronki Trnovskega gozda	KP	Za krajinski park veljajo vsa določila za naravne znamenitosti v členih od 16. do 21. Odloka. Na kratko pa povzemamo posamezne člene: Prepovedano je izvajati zemeljska dela v ožjem območju jame, vse vrste gradnje, onesnaževanje voda, spreminjati vegetacijsko odejo v neposredni okolici,... (16.čl. Odloka) Prepovedana so gradbena dela, postavljanje ali polaganje višinskih energetske vodov, kopanje rudnin, odlaganje vseh vrst odpadkov, športna urjenja nevarna za naravno znamenitost,.. (17. čl. Odloka) Prepovedane so gradnje vseh vrst, gospodarsko izkoriščanje kamnin, zemeljska dela, ... (18.čl. Odloka) Prepovedano je vsako poseganje, ki bi spremenilo rastiščne razmere na sami lokaliteti ali biotopu, kot je odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje vodnega stanja, gradnje vseh vrst ter zemeljska dela... (19.čl. Odloka) Prepovedano je onesnaževanje voda, hidroenergetsko izkoriščanje, spreminjanje vodnega režima, regulacijska dela, gradnje objektov na bregu ali neposredni bližini bregov,... (20. čl. Odloka)
3616	Kovk – okamenine trdoživnjakov	NS	Prepovedane so gradnje vseh vrst, gospodarsko izkoriščanje kamnin, zemeljska dela, ... (18.čl. Odloka)
657	Otlica – naravno okno pod vasjo	NS	Prepovedana so gradbena dela, postavljanje ali polaganje višinskih energetske vodov, kopanje rudnin, odlaganje vseh vrst odpadkov, športna urjenja nevarna za naravno znamenitost,.. (17. čl. Odloka)
483	Potok Konjščak in soteska (oz. Tabor nad Črničami - območje z arheološkimi ostalinami, Taborom in sotesko Konjščak)	NS	Prepovedano je onesnaževanje voda, hidroenergetsko izkoriščanje, spreminjanje vodnega režima, regulacijska dela, gradnje objektov na bregu ali neposredni bližini bregov,... (20. čl. Odloka) Prepovedano je izvajati zemeljska dela v ožjem območju jame, vse vrste gradnje, onesnaževanje voda, spreminjati vegetacijsko odejo v neposredni okolici,... (16.čl. Odloka)

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 50: Varstveni režimi zavarovanih območij povzeti iz Odloka o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/78) – nadaljevanje

Evid. št.	Ime	Status	Varstveni režim
111	Predmeja - ledenica na Dolu	NS	Prepovedano je izvajati zemeljska dela v ožjem območju jame, vse vrste gradnje, onesnaževanje voda, spreminjati vegetacijsko odejo v neposredni okolici,... (16.čl. Odloka)
3197	Selovec v Trnovskem gozdu – okamenine trdoživnjakov	NS	Prepovedane so gradnje vseh vrst, gospodarsko izkoriščanje kamnin, zemeljska dela, ... (18.čl. Odloka)
137	Sinji vrh – škraplje ob cesti	NS	Prepovedana so gradbena dela, postavljanje ali polaganje višinskih energetskih vodov, kopanje rudnin, odlaganje vseh vrst odpadkov, športna urjenja nevarna za naravno znamenitost,.. (17. čl. Odloka)

3.3.1.5 Naravne vrednote in ekološko pomembna območja

Naravne vrednote imajo varstvene usmeritve določene v Zakon o ohranjanju narave ZON (Ur. l. RS, št. 56/99, 31/00, 110/02-ZGO-1, 119/02, 22/03-UPB1, 41/04, 96/04-UPB2, 61/06-ZDru-1, 63/07-Odl.US:Up-395/06-24, U-I-64/07-13, 117/07-Odl.US: U-I-76/07-9, 32/08-Odl.US:U-I-386/06-32), ki v 40. členu določa, da je treba z naravnimi vrednotami ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj. Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti, kot je navedeno v 5. členu Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot (Ur.l. RS, št. 52/02, 67/03). Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.
- na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču.
- na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje.
- na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje.

Ekološko pomembna območja. Varstvene usmeritve za ekološko pomembna območja se določajo za načrtovanje prostorskih ureditev in rešitev ter urejanja in rabe naravnih dobrin ter za izvajanje posegov in dejavnosti, z namenom, da se ohranja ali dosega ugodno stanje tistih habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst in njihovih habitatov, zaradi katerih je ekološko pomembno območje opredeljeno.

Na ekološko pomembnih območjih se v primeru obstoja alternativnih možnosti prostorske ureditve ne načrtujejo, če se zaradi njihove izvedbe lahko bistveno poslabša ugodno stanje habitatnih tipov ali vrst, zaradi katerih je ekološko pomembno območje opredeljeno, v drugih primerih pa se načrtujejo tako, da je njihov neugoden vpliv čim manjši. Splošne varstvene usmeritve so:

- Na ekološko pomembnih območjih naj se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.
- Skladno z usmeritvijo iz prvega odstavka naj se posege in dejavnosti načrtuje izven najbolj občutljivih in biotsko najvrednejših delov ekološko pomembnih območij.

3.3.1.6 Varstveni režimi kulturne dediščine

Pri pripravi prostorskega akta je potrebno upoštevati:

- varstveni režim, ki velja za kulturne spomenike in njihova vplivna območja,
- varstveni režim, ki velja za registrirano arheološko najdišče,
- varstveni režim, ki velja za vso registrirano kulturno dediščino in njihova vplivna območja, vključena v strokovne zasnove varstva kulturne dediščine za območje Ajdovščine, ki jih je pripravil Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS) OE Nova Gorica na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 - ORZVKD39, 90/12 in 111/13).

Varstveni režimi, ki jih je treba upoštevati pri pripravi OPN Ajdovščina, so podrobneje prikazani in obrazloženi v »Priročniku pravnih režimov varstva, ki jih je treba upoštevati pri prostorskem načrtovanju in posegih v prostor v območjih kulturne dediščine«. Priročnik je sestavni del podatkov za prikaz stanja v prostoru, ki so bili občinam poslani s strani Ministrstva za okolje in prostor (dopis MOP št. 3531-24/2006 z dne 6. 10. 2008).

Spomenik. V območjih kulturnih spomenikov pravni režim varstva predpisuje:

- takšno ravnanje s kulturnim spomenikom, ki dosledno upošteva in ohranja njegove kulturne vrednote in družbeni pomen,
- obvezno upoštevanje ohranitve kulturnih spomenikov v prostorskih aktih in v prostorskih ukrepih, izdanih na podlagi predpisov o urejanju prostora,
- prepoved odstranitve (rušenja) kulturnega spomenika.

Izjemoma je dovoljeno na podlagi soglasja ministra, pristojnega za kulturno dediščino (v nadaljevanju: minister), kulturni spomenik odstraniti in sicer ob izpolnitvi naslednjih pogojev:

- če se ugotovi dotrajanost ali poškodovanost spomenika, ki je ni mogoče odpraviti z običajnimi sredstvi, ali če spomenik ogroža varnost ljudi in premoženje,
- če je bil spomenik pred tem ponujen v prodajo po ceni, ki upošteva njegovo dejansko stanje,
- če je bila pred tem opravljena raziskava spomenika in
- če raziskavo in odstranitev nadzoruje pristojna organizacija.

Na območju kulturnih spomenikov in njihovem vplivnem območju velja pravni režim, kot ga opredeljujeta akta o razglasitvi:

- Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo občin, št. 4/87-157, 9/98,
- Odlok o razglasitvi domačije Pri Lekinovih, Vrtovin št. 85 za kulturni spomenik, Uradno glasilo občin, št. 4/94-57.

Arheološka najdišča. Na registriranih arheoloških najdiščih velja pravni režim varstva, ki zahteva, da se njihova ohranitev obvezno upošteva v prostorskih aktih in v prostorskih

ukrepah, izdanih na podlagi predpisov o urejanju prostora.

Na območjih registriranih arheoloških najdišč se varujejo arheološke ostaline in njihov vsebinski in prostorski kontekst. Na območjih registriranih arheoloških najdišč ni dovoljeno:

- posegati v prostor na način, ki utegne poškodovati arheološke ostaline (npr. odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, graditi gozdne vlake, poglobljati rečno, jezersko in morsko dno, postavljati reklamne in druge table oziroma napise, itd.),
- postavljati zahtevne, manj zahtevne, nezahtevne ali enostavne objekte,
- graditi nadzemno in podzemno infrastrukturo,
- gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine,
- izvajati takšno rabo tal, ki najdišču škoduje.

Izjemoma so dovoljeni posegi v najdišča, ki so hkrati stavbna zemljišča znotraj naselij, in v prostor robnih delov najdišč ob izpolnitvi naslednjih pogojev:

- če ni možno najti drugih rešitev, in
- če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, daje zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo.

Dediščina. Na območjih registrirane kulturne dediščine so dovoljeni posegi v prostor in prostorske ureditve, ki: prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali zvišanju njene vrednosti, dediščino varujejo in ohranjajo na mestu samem (in situ)

Na območjih registrirane kulturne dediščine pravni režim predpisuje:

- prepovedana je odstranitev (rušenje) registrirane kulturne dediščine,
- prepovedani so posegi v prostor ali načini izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli varovane vrednote območja ter prepoznavne značilnosti in materialno substanco, ki so nosilci teh vrednot,
- v okolici območij kulturne dediščine se uveljavlja nadzor nad posegi v prostor, ki bi utegnili negativno vplivati na območje dediščine (vplivno območje dediščine).

Izjemoma je dovoljeno na podlagi soglasja ministra kulturno dediščino odstraniti in sicer ob izpolnitvi naslednjih pogojev:

- če se ugotovi njena dotrajanost ali poškodovanost, kije ni mogoče odpraviti z običajnim sredstvi, ali če dediščina ogroža varnost ljudi in premoženje,
- če je bila pred tem opravljena raziskava objekta in
- če raziskavo in odstranitev nadzoruje pristojna organizacija.

Dodatni varstveni režim za stavbno dediščino določa ohranjanje naslednjih značilnosti:

- tlorisna in višinska zasnova (gabariti),
- gradivo (substanca) in konstrukcijska zasnova,
- oblikovanost zunanjsčine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin,
- kritina, stavbno pohištvo, barve fasad, fasadni detajli
- funkcionalna zasnova notranjosti objektov in pripadajočega zunanjega prostora,
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico (pripadajoči odprti prostor z niveleto površin ter lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin),
- prostorski kontekst, pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih - cerkvah, gradovih, znamenjih itd),

- celovitost dediščine v prostoru (prilagoditev posegov v okolici značilnostim stavbne dediščine).
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico (pripadajoči odprti prostor z niveleto površin ter lego, namembnostjo pripadajočih objektov in površin).

Dodatni varstveni režim za naselbinsko dediščino določa ohranjanje naslednjih značilnosti:

- naselbinska zasnova (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov naselja),
- odnosi med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom (lega, gostota objektov, razmerje med pozidanim in nepozidanim prostorom, gradbene linije, značilne funkcionalne celote),
- prostorsko pomembnejše naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki itd.),
- prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti itd.),
- naravne in druge meje rasti ter robovi naselja,
- podoba naselja v prostoru (stavbne mase, gabariti, oblike strešin, kritina),
- odnosi med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega),
- stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, javna oprema, ulične fasade itd.).

Dodatni varstveni režim za območja kulture krajine določa ohranjanje naslednjih značilnosti:

- krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in kulturne prvine),
- odprti prostor pred nadaljnjo širitvijo naselij,
- sonaravno gospodarjenje v kulturni krajini (tradicionalna raba zemljišč),
- tipologija krajinskih prvin in tradicionalnega stavbarstva,
- odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbno oziroma naselbinsko dediščino.

Dodatni varstveni režim za vrtnoarhitekturno dediščino določa ohranjanje naslednjih značilnosti:

- kompozicija zasnova (oblika, struktura, velikost, poteze),
- kulturne sestavine (grajeni objekti, parkovna oprema, skulpture),
- naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vegetacija, voda, relief itd.),
- funkcionalna zasnova v povezavi s stavbno dediščino oziroma stavbami in površinami, ki so pomembne za delovanje celote,
- podoba v širšem prostoru oziroma odnos območja z okoliškim prostorom (ohranjanje prepoznavne podobe, značilne, zgodovinsko pogojene in utemeljene meje),
- oblikovna zasnova drevoredov (dolžina, drevesne vrste, sadilna razdalja, sistem zasajanja itd.),
- ekološke razmere, ki so potrebne za razvoj in obstoj drevja,
- rastišče,
- posamezna drevesa (preprečevanje obsekavanja, poškodb itd.).

Dodatni varstveni režim za območja memorialne dediščino določa ohranjanje naslednjih značilnosti območij:

- avtentičnost lokacije,
- materialna substanca in fizična pojavnost objekta ali drugih nepremičnin,
- vsebinski in prostorski kontekst območja z okolico ter vedute.

Dodatni varstveni režim za drugo dediščino določa ohranjanje naslednjih značilnosti območij:

- materialna substanca, kije še ohranjena,

- lokacija in prostorska pojavnost,
- vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

Varstveni režim za vplivno območje kulturne dediščine določa, da se uveljavlja nadzor nad posegi v prostor, ki bi utegnili negativno vplivati na območje kulturne dediščine. V vplivnih območjih dediščine velja:

- ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine,
- prepovedane so ureditve in posegi, ki bi utegnili imeti negativne posledice na lastnosti, pomen ali materialno substanco kulturne dediščine. Dovoljene so ureditve, ki spodbujajo razvoj in ponovno uporabo kulturne dediščine.

Dediščina priporočilno. V območjih kulturne dediščine, ki ni opredeljena v strokovnih zasnovah, so smernice priporočilne narave. Priporočilni režim varstva v območjih kulturne dediščine, ki ni opredeljena v strokovnih zasnovah, je vsebinsko enak kot pravni režim varstva v območjih kulturne dediščine iz strokovnih zasnov

3.3.2 Podatki o pridobitvi naravovarstvenih smernic oziroma drugih smernic

Za izdelavo plana so bile pridobljene smernice nosilcev urejanja prostora. Stare smernice so bile pridobljene v letu 2006, nove (dopolnjene pa v letih 2009 in 2010). Dopolnilnih smernic na osnovi vloge MOP, št. 35016/111/2007/4 z dne 11.6.2009 niso podali vsi nosilci urejanja prostora, kar je razvidno iz nadaljnjega besedila, čeprav tega eksplicitno ne piše.

Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje, Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje, smernice za pripravo strategije prostorskega razvoja občine, št. 35001-523/2006, 4.8.2006, dopolnilne smernice za pripravo Občinskega prostorskega načrta Ajdovščina, št. 35001-377/2009, 23.7.2009. Smernice so bile v dopoljenem osnutku planu upošteevane, pri čemer tukaj izdvajamo najpomembnejše vsebine, ki se kakor koli tičejo samega plana:

- Na poplavnih, erozijskih in plazovitih območjih niso načrtovane dejavnosti, ki lahko te procese sprožijo. Ker se občina nahaja večinoma, razen kvečjemu dolinskega dna, na območjih erozije, so bile tam načrtovane take dejavnosti, ki ne morejo sprožiti erozijskih procesov, oziroma je to bilo rešeno z omilitvenimi ukrepi. Na poplavnih in plazovitih območjih niso načrtovane nove dejavnosti in pa nova namenska raba. Izravnalni ukrepi v zvezi s poplavami tako niso potrebni.
- Na vodovarstvenih območjih ni načrtovanih takih dejavnosti ali take namenske rabe, ki bi ogrožala oskrbo s pitno vodo. Novih enot namenske rabe, ki posegajo na vodovarstvena območja je malo, večinoma gre za zelene površine ali pa le manjše razširitve obstoječe namenske rabe (podeželska naselja, površine za turizem). Upošteevani so tudi predlagani varstveni pasovi kraških vodnih virov Trnovsko-banjške planote.
- Upošteevane so meje priobalnih zemljišč in s tem tudi dovoljeni posegi v taka zemljišča.
- Upošteevano je vplivno območje plazu Slano blato.

DARS, družba za avtoceste RS d.d., Odgovor na vlogo za pridobitev smernic in strokovnih podlag za pripravo strategije prostorskega razvoja in prostorskega reda Občine Ajdovščina, 351/D-76/06-PDP/SK-054, 22.8.2006; DARS, družba za avtoceste RS d.d., Odgovor na vlogo za pridobitev smernic za pripravo dopoljenega osnutka Občinskega prostorskega načrta, 351/D-76/06-PDP/VD-257, 20.7.2009. (Opomba: nova smernica ne podaja konkretnih

usmeritev, saj občina ni nosilcu urejanja prostora dala dopolnjeno gradivo, tako da le-ta ni mogel podati konkretnih smernic za spremembe in pobude v vplivnem območju hitre ceste, iz česar sledi, da smernica v planu ni upoštevana):

- Pri načrtovanju je upoštevan je 250-metrski koridor od roba ceste na obe strani, pri čemer se ne načrtuje stanovanjskih območij v tem koridorju.

Ministrstvo za promet, Direktorat za civilno letalstvo, Smernice s področja letalstva za strategijo prostorskega razvoja in prostorski red občine Ajdovščina, št. 3500-36/2006, 4.8.2006; Ministrstvo za promet, Direktorat za civilno letalstvo, Smernice s področja letalstva za pripravo dopolnjenega osnutka Občinskega prostorskega načrta Občine Ajdovščina št. 350-78/2009/2, 5.8.2009. Smernice so bile v planu upoštene.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, Smernice in strokovne podlage za pripravo Strategije prostorskega razvoja in prostorskega reda občine Ajdovščina za področje gozdarstva, št. 3401-23/2006/3, 1.8.2006; Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, Dopolnjene smernice in strokovne podlage za pripravo Občinskega prostorskega načrta Občine Ajdovščina – področje gozdarstva, št. 3401-23/2006/8, 17.6.2009. Smernice so bile v planu upoštene. Pri tem so bile upoštene funkcije gozdov in prikazana območja gozdov. Na območjih, ki so zavarovana po predpisih o gozdovih, je v planu določena namenska raba gozd.

Ministrstvo za gospodarstvo, Enota Maribor, Direktorat za turizem, Nacionalne strateške razvojne smernice za pripravo občinskih prostorskih aktov občine Ajdovščina, št. 350-1/2006-452, 23.8.2006; Ministrstvo za gospodarstvo, Direktorat za turizem, Smernice MG-DT za pripravo predloga OPN Občine Ajdovščina, 350-3/2009-21, 13.7.2009. Smernice so bile v planu upoštene, zlasti kot pogoj za razvoj konkurenčnih turističnih produktov zaradi večjega števila specializiranih centrov, izmed katerih se jih nekaj na novo načrtuje (npr. poligon varne vožnje, razširitev smučišča na Vodica).

Elektro Primorska d.d., Strategija prostorskega razvoja in prostorskega reda občine Ajdovščina, št. S/B-11/št.: 7/1117, 21.7.2006; Elektro Primorska d.d., Dopolnilne smernice za pripravo občinskega prostorskega načrta Občine Ajdovščina. (Opomba: nova smernica z dne 14.7.2009 ne podaja natančnejših usmeritev, saj niso podane natančnejše smernice za vsako posamezno (podrobno) območje urejanja, čeprav piše, da bodo podane). Smernice so bile v planu upoštene.

ELES d.o.o., Smernice za pripravo strategije prostorskega razvoja in prostorskega reda občine AJDOVŠČINA - za področje elektroenergetskega omrežja, št. 3504-1/2006, 4.8.2006; ELES d.o.o., Smernice za pripravo Občinskega prostorskega načrta Občina Ajdovščina, 7.7.2009. Smernice so bile v planu upoštene. Nova poselitvena območja niso načrtovana pod daljnovodi ali znotraj varovalnih pasov.

Ministrstvo za gospodarstvo, Geološki zavod Slovenije, Smernice za pripravo Strategije prostorskega razvoja in prostorskega reda Občine Ajdovščina, št. 350-1/2006-396, 2.8.2006. V občini Ajdovščina ni pridobivalnega prostora niti raziskovalnega prostora, za katerega bi država podelila rudarsko pravico. Ne načrtujejo se pridobivalni prostori.

Geoplin plinovodi d.o.o., OBČINA AJDOVŠČINA - Strategija prostorskega razvoja in prostorskega reda Občine Ajdovščina – smernice, št. S06-487/S-ZM/SK, 29.09.2006; Geoplin plinovodi d.o.o., OBČINA AJDOVŠČINA – Vloga za podajo dopolnilnih smernic nosilcem

urejanja prostora za pripravo dopolnjenega osnutka Občinskega prostorskega načrta Občine Ajdovščina – smernice, št. SO9-409/R-MP/RKP, 17.9.2009. Smernice so bile v planu upoštevane v zvezi z varnostnimi pasovi in kompresorsko postajo.

Ministrstvo za obrambo, Inšpektorat za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, Smernice za pripravo prostorskega akta strategije prostorskega razvoja in prostorskega reda občine Ajdovščina, 350-427/2006-3, 16.8.2006. Smernice so bile v planu upoštevane.

Javna agencija za železniški promet RS, Smernice za strategijo prostorskega razvoja občine Ajdovščina, št. 350-105/2006, 21.8.2006. Smernice so bile v planu upoštevane.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, smernice za pripravo strategije prostorskega razvoja občine Ajdovščina, št. 350-52/2006/3, 21.7.2006 in smernice za pripravo prostorskega reda občine Ajdovščina, št. 350/52/2006-4; Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Smernice za dopolnjen osnutek Občinskega prostorskega načrta Občine Ajdovščina – dopolnitev smernic, št. 350752/2006/8, 15.2.2010. Smernice niso bile v celoti upoštevane in sicer v točkah dopolnjenega osnutka 13. (ni zakonske podlage) in 17. (niso bili preloženi posebni obrazci) in 27.

Ministrstvo za delo družino in socialne zadeve, št. 37000-9/2006/2, 13.3.2006. Smernice so bile v planu upoštevane

Ministrstvo za gospodarstvo, Direktorat za energijo, smernice za pripravo strategije prostorskega razvoja občine Ajdovščina in prostorskega reda občine Ajdovščina, št. 350-1/2006-300, 27.07. 2006; Ministrstvo za gospodarstvo, Direktorat za energijo, Smernice na dopolnjen osnutek občinskega prostorskega načrta občine Ajdovščina – opredelitev do načrtovanih prostorskih ureditev oz. načrtovanih posegov v prostor, št. 350-4/2009-372, 10.7.2009; Ministrstvo za gospodarstvo, Direktorat za energijo, Smernice za načrtovanje prostorske ureditve: Osnutek Občinskega prostorskega načrta Občine Ajdovščina, št. 350-4/2009-372, 10.7.2009; Ministrstvo za gospodarstvo, Direktorat za energijo, Smernice za načrtovanje prostorske ureditve: Osnutek občinskega prostorskega načrta Občine Ajdovščina, št. 350-3/2012-19, 2.2.2012; Ministrstvo za gospodarstvo, Smernice za dopolnitev osnutka občinskega prostorskega načrta občine ajdovščina – dopolnitev november 2011, št. 350-1/2012-27, 31.1.2012. Smernice so bile v planu upoštevane. Ni načrtovanih planiranih vsebin znotraj koridorjev varovalnih pasov elektroenergetskega omrežja. S planom se ne načrtujejo novi pridobivalni prostori.

Ministrstvo za šolstvo in šport, Direktorat za šport, Vloga za pridobitev smernic za Strategijo prostorskega razvoja Občina Ajdovščina, 350-29/2006-3, 21. 8.2006. V zvezi z vašo vlogo za pridobitev smernic za Strategijo prostorskega razvoja Občine Ajdovščina in programa priprave prostorskega reda Občine Ajdovščina vas obveščamo, da so dolgoročne usmeritve športa, ki izvirajo iz Nacionalnega programa športa v Republiki Sloveniji, zagotoviti 0,5 m2 pokritega in 3 m2 nepokritega prostora, namenjenega športni dejavnosti, na prebivalca. Vzeto v obzir.

Ministrstvo za notranje zadeve, Policija, Strategija prostorskega razvoja občine ajdovščina-odgovor, št. 350-116/2006/6, 25.8.2006. Smernice so bile v planu upoštevane.

Republika Slovenija, Ministrstvo za obrambo, Sektor za civilno obrambo, Priprava Strategije prostorskega razvoja in Prostorskega reda občine Ajdovščina – SMERNICE, 350-434/2006, 21.8.2006; Republika Slovenija, Ministrstvo za obrambo, Direktorat za obrambne zadeve,

Urad za civilno obrambo, št. 350-251/2009-6, 17.7.2009. Smernice so bile v planu upošteevane.

Republika Slovenija, Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje, Smernice za SPRO in PRO občine Ajdovščina, 35-579/2006-2, 8.3.2006; Republika Slovenija, Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje, Smernice k osnutku OPN Občine Ajdovščina, št. 350 - 257/2009-2, 10.07.2009; Republika Slovenija, Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje, Dopolnite smernic, št. 350-257-2 z dne 10.07.2009 k osnutku OPN Občine Ajdovščina, št. 350-257/2009-3, 24.11.2009. Smernice so bile v planu upošteevane.

Zavod za ribištvo Slovenije, smernice, št. 04-2-208/3, 2.8.2006; Zavod za ribištvo Slovenije, Smernice za pripravo OPN Občine Ajdovščina, št. 420/174/2009/2, 21.9.2009. Smernice so bile v planu upošteevane.

Zavod RS za varstvo narave, Naravovarstvene smernice za strategijo prostorskega razvoja in prostorski red občine Ajdovščina, št. 5-III-258/3-O-06, 17.11.2006; Zavod RS za varstvo narave, Občinski prostorski načrt Občina Ajdovščina – naravovarstvene smernice, podaljšanje roka, 5-III-431/3-O-09/ACG, 16.6.2009. Zavod RS za varstvo narave, Naravovarstvene smernice za Dopolnjen osnutek OPN Občine Ajdovščina – dopolnitev november 2011, št. 5-III-933/2--11/ACG, 21.12.2011. Smernice so bile v planu upošteevane. S spremembo Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS 33/13, 35/2013; 39/2013 Odl.US: U-I-37/10-16) so se razširila nekatera Natura 2000 območja, nekatere vrste in habitatni tipi pa so bili dodani ali izbrisani s seznamov kvalifikacijskih vrst oz. habitatnih tipov posameznih območij. Zato je ZRSVN (maj 2013) izdal novo verzijo Splošnih naravovarstvenih smernic za urejanja prostora, ki so izdelane skladno s 47. členom Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 108/09, 57/2012). Obsegajo vsebine, predpisane v 98. členu Zakona o ohranjanju narave in skladno s predpisi, ki urejajo prostorsko načrtovanje, jih morajo pripravljavci planov upošteevati pri pripravi planov. Smernice so bile v planu upošteevane.

Zavod za gozdove Slovenije, OE Tolmin, Smernice in strokovne podlage za urejanje prostora, št. 322-01-2-281-5/06, 15.9.2006; Zavod za gozdove Slovenije, OE Tolmin, Dopolnilne smernice za pripravo osnutka OPN Občine Ajdovščina št. 281-5/2006, 14.7.2009; Zavod za gozdove Slovenije, OE Tolmin, dopolnilne smernice za pripravo osnutka OPN Občine Ajdovščina, št. 350-3-2011, 4.1.2012. Smernice niso bile v planu v celoti upošteevane.

Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, Strategija prostorskega razvoja in prostorskega reda občine, št. 371-2/2006/8, 20.7.2006. Smernice so bile v planu upošteevane.

Ministrstvo za gospodarstvo, Direktorat za podjetništvo in konkurenčnost, Strategija prostorskega razvoja in Prostorskega reda Občine Ajdovščina, št. 350-1/2006-317, 17.7.2006. Smernice so bile v planu upošteevane.

Slovenske železnice d.o.o., Področje za nepremičnine, št. 1.6.ZK-248/09-BM, 31/7.2009. Smernice glede posegov znotraj varovalnega pasu so bile upošteevane.

Ministrstvo za gospodarstvo, Direktorat za notranji trg, Smernice k strategiji prostorskega razvoja občine, št. 350-4/2009-388, 10.7.2009. Nima smernic.

Ministrstvo za gospodarstvo, Vloga za podajo dopolnilnih smernic nosilcem urejanja prostora

za pripravo dopolnjenega osnutka Občinskega prostorskega načrta Občine Ajdovščina, št. 3507-4/2009/299, 22.6.2009. Nima smernic.

Ministrstvo za obrambo, Direktorat za obrambne zadeve, Občinski prostorski načrt Občine Ajdovščina – smernice, št. 350-251/2006-6, 17.7.2009. Smernice niso bile v planu v celoti upoštevane.

Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica, d.d., dopolnilne smernice za načrtovanje za pripravo dopolnilnega osnutka Občinskega prostorskega načrta občine Ajdovščina, št. II-6/123/2009 N, 28.7.2009. Smernice so bile v planu upoštevane.

Ministrstvo za promet, Direkcija Republike Slovenije za ceste, Sektor za planiranje in analize, OPN Občine Ajdovščina, št. 35001-34/2009, 22.06.2009. Smernice so bile upoštevane.

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve; direktorat za invalide, vojne veterane in žrtve vojnega nasilja, Mnenja k predlogu OPN občine Ajdovščina –varstvo vojnih grobišč, št. 350-1/2012-2, 31.1.2012. Smernice so bile v planu upoštevane.

3.3.3 Podatki o strokovnih podlagah

Za izdelavo plana so bile uporabljene naslednje strokovne podlage:

- Strategija prostorskega razvoja občine Ajdovščina, Analiza stanja in teženj, Studio 3 d.o.o., Ajdovščina 2005;
- Strategija razvoja gospodarske infrastrukture v občini Ajdovščina, strokovna podlaga, VOI d.o.o. Ajdovščina, junij 2004;
- Analiza razvojnih možnosti za posamezne dejavnosti v prostoru;
- Študija ranljivosti prostora občine Ajdovščina, FGG, Ljubljana 2006;
- Elaborati posegov na najboljša kmetijska zemljišča;
- Strokovne podlage in programske zasnove za širitev proizvodnih območij, Studio 3 d.o.o., Ajdovščina, nov. 2001 – maj 2002;
- Strokovne podlage za širitev poselitvenih območij naselij v občini Ajdovščina, Studio 3 d.o.o., Ajdovščina, avgust 2003;
- Strokovne podlage in programske zasnove za širitev poselitvenega območja mesta Ajdovščina, Studio 3 d.o.o. Ajdovščina, avgust 2003
- Strokovne podlage za širitev poselitvenih območij v občini Ajdovščina (Kovk, Gozd, Malo Polje, Križna Gora, Višnje, Podkraj in Hrušica, Vodice, Bela), VOI d.o.o., januar 2005;
- Strokovne podlage za širitev poselitvenih območij v občini Ajdovščina (Brje, Tevče, Vrtovče in Lisjaki, Šmarje, Zavino), VOI d.o.o., januar 2005;
- Strokovne podlage za širitev poselitvenih območij v občini Ajdovščina (Ravne, Malovše, Gojače, Vipavski Križ, Dolenje, Žapuže, Kožmani, Grivče), VOI d.o.o., januar 2005;
- Strokovne podlage za širitev poselitvenih območij v občini Ajdovščina, VOI d.o.o., oktober 2003; (Batuje);
- Strokovne podlage za širitev poselitvenih območij v občini Ajdovščina (Črniče), Marko Kosovel u.d.i.a., september 2003;
- Ureditev novih križišč in priključkov na območju južne obvoznice mesta Ajdovščina – osnutek, Projekt d.d. Nova Gorica, december 2005;
- Ocena stanja in vrednotenje ležišč tehničnega gradbenega kamna na območju občine Ajdovščina, Inštitut za geologijo, geotehniko in geofiziko, Ljubljana, 1996;
- Posebne strokovne podlage za izgradnjo igrišča za golf za namen izdelave planskih

- dokumentov, ProLoco d.o.o., Ljubljana, sept. 2003 (op.: Projekt Golf igrišča ob zajezitvi Vogršček je zaustavljen in se ne bo upošteval pri izdelavi OPN Ajdovščina);
- Strokovne podlage za razširitev deponije komunalnih odpadkov Dolga Poljana in postavitev zbirno reciklažnega centra, Projekt d.d. Nova Gorica, julij 2001;
 - Programska zasnova za lokacijski načrt Dostopna cesta do odlagališča komunalnih odpadkov Dolga Poljana, Projekt d.d. Nova Gorica, maj 2002. (op: Deponija komunalnih odpadkov je v postopku sanacije v skladu z izdelanimi izvedbenimi načrti);
 - Strokovne podlage za spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin prostorskega plana občine Ajdovščina – Plinovodni objekt, Geoplan d.o.o. Ljubljana, februar 2003
 - Razvojni program CRPOV za naselje Predmeja v občini Ajdovščina, VOI d.o.o., sept. 1997;
 - Ocena bioklimatskih razmer na območju Gore in Trnovskega gozda, Hidrometeorološki zavod, RS, Ljubljana, nov. 2000.

3.3.4 Podatki o pridobitvi naravovarstvenih smernic in strokovnih podlag

Zavod RS za varstvo narave, Naravovarstvene smernice za strategijo prostorskega razvoja in prostorski red občine Ajdovščina, št. 5-III-258/3-O-06, 17.11.2006; Zavod RS za varstvo narave, Občinski prostorski načrt Občina Ajdovščina – naravovarstvene smernice, podaljšanje roka, 5-III-431/3-O-09/ACG, 16.6.2009. Zavod RS za varstvo narave, Naravovarstvene smernice za Dopolnjen osnutek OPN Občine Ajdovščina – dopolnitev november 2011, št. 5-III-933/2-=-11/ACG, 21.12.2011. Smernice so bile v planu upoštewane. S spremembo Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS 33/13, 35/2013; 39/2013 Odl.US: U-I-37/10-16) so se razširila nekatera Natura 2000 območja, nekatere vrste in habitatni tipi pa so bili dodani ali izbrisani s seznamov kvalifikacijskih vrst oz. habitatnih tipov posameznih območij. Zato je ZRSVN (maj 2013) izdal novo verzijo Splošnih naravovarstvenih smernic za urejanja prostora, ki so izdelane skladno 5 47. členom Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, st. 33/07, 108/09, 57/2012). Obsegajo vsebine, predpisane v 98. členu Zakona o ohranjanju narave in skladno s predpisi, ki urejajo prostorsko načrtovanje, jih morajo pripravljavci planov upoštevati pri pripravi planov. Smernice so bile v planu upoštewane.

Strokovne podlage:

- izpis iz uradnih evidenc ZRSVN za pripravo OPN Občine Ajdovščina (ZRSVN, dopis št.5-IV-332/2-O-08/KB z dne 1.8.2008; dopis št.8-VI-630/2-O-07/MP z dne 8.11.2007);
- podatki iz Strokovnih podlag za opredelitev Natura 2000 območij;
- cone habitatov vrst in habitatnih tipov v območjih Natura 2000 (Zavod RS za varstvo narave in Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, 2008).
- digitalni podatki državnega monitoringa ptic (DOPPS 2004-2009);
- digitalni podatki državnega monitoringa hroščev, metuljev, netopirjev in rakov (različni izvajalci).
- podatki iz podatkovne zbirke Centra za kartografijo favne in flore (stanje avgust 2012).

V okviru izdelave poročila pa so bili na terenu opravljene raziskave habitatnih tipov ter vrst, ki so kvalifikacijske za posamezna varovana območja. Popoln seznam uporabljene literature je naveden v poglavju Viri.

3.3.5 Podatki o pridobitvi smernic in strokovnih podlag s področja kulturne dediščine

Ministrstvo za kulturo, Strategija prostorskega razvoja Občine Ajdovščina in Prostorski red Občine Ajdovščina smernice za načrtovanje, 35002-17/2006, 24.07.2006; Ministrstvo za kulturo, Dopolnilne smernice za pripravo občinskega prostorskega načrta občine Ajdovščina, št. 3501-36/2009/4, 15.10.2009; Ministrstvo za kulturo, Dopolnilne smernice za pripravo občinskega prostorskega načrta občine Ajdovščina, št. 3501-36/2009/13, 19.1.2012. Ministrstvo pa ni podalo smernic za vse enote kulturne dediščine. Hkrati smo ugotovili, da seznam smernic ni vključeval vseh enot kulturne dediščine. Vendar kasneje nismo ponovno zaprosili za manjkajoče smernice. Smernice so bile v planu upošteevane z omilitvenimi ukrepi (glej tabelo 148).

Strokovne podlage:

- Strokovne zasnove varstva kulturne dediščine za območje občine Ajdovščina, ZVKDS OE Moba Gorica, februar 2008;
- Register nepremične kulturne dediščine, <http://giskd2s.situla.org/rkd/Zacetek.asp>.

3.4 VERJETEN RAZVOJ STANJA OKOLJA, ČE SE PLAN NE BI IZVEDEL

Glede na obstoječe planske dokumente občine bi, v kolikor se plan ne bi izvedel, to pomenilo razvojni zaostanek v občini, otežene komunikacije in zmanjševanje števila prebivalcev. Menimo, da bodo predlagane rešitve, ki so v planu, pripomogle k boljšemu varstvu okolja in pa zdravju ljudi.

3.5 OKOLJSKE ZNAČILNOSTI OBMOČIJ, KI BI LAHKO BILA ZNATNO PRIZADETA

Območja, ki bi bila lahko znatno prizadeta smo izključili iz osnutka plana pri prevetritvi alternativnih rešitev.

3.6 NAVEDBA MOREBITNIH OKOLJSKIH PROBLEMOV, KI SO POMEMBNI ZA PLAN, PREDVSEM TISTIH, KI SO POVEZANI Z VAROVANIMI OBMOČJI IN DRUGIMI OBMOČJI S POSEBNIM PRAVNIM REŽIMOM

Okoljskih problemov, ki so pomembni za plan, nismo zasledili, posebno pa ne takih, ki bi bili povezani z varovanimi območji in drugimi območji s posebnim pravnim režimom. Izjema je le plaz Slano blato, ki ogroža bližnje naselje Lokavec. Sama izvedba plana ne poslabšuje razmer. Veliko posegov je tudi na erozijskih območjih, kjer pa so podani v okoljskem poročilu ustrezni omilitveni ukrepi.

4. PODATKI O OKOLJSKIH CILJIH PLANA, MERILIH VREDNOTENJA IN METODAH ZA UGOTAVLJANJE IN VREDNOTENJE VPLIVOV PLANA**4.1 OKOLJSKI CILJI PLANA Z OBRAZLOŽITVIJO NAČINA DOLOČITVE GLEDE NA OKOLJSKE CILJE, STANJE OKOLJA IN CILJE PLANA TER NAČIN UPOŠTEVANJA TEH CILJEV PRI PRIPRAVI PLANA****4.1.1 Določitev okoljskih ciljev plana**

Po Uredbi o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05) so okoljski cilji opredeljeni kot prevzete obveznosti, določene v ratificiranih mednarodnih pogodbah ali predpisih Evropske unije, ki se nanašajo zlasti na povzročanje čezmejnih vplivov na okolje ter globalno onesnaževanje, in varstveni cilji na območjih s posebnim pravnim režimom, ki vključuje usmeritve, izhodišča, omejitve in prepovedi zaradi varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov ali kulturne dediščine. Okoljski cilji so tudi drugi cilji, opredeljenih v okoljskih izhodiščih, programih in načrtih s področja varstva okolja, dokumentih s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in v drugih pravnih aktih zaradi uresničevanja načel varstva okolja ali trajnostnega razvoja.

Okoljski cilji plana so tisti okoljski cilji, ki se nanašajo na plan in ustrezajo značilnostim okolja na območju oziroma področju plana. Okoljske cilje smo tako opredelili glede na značilnosti OPN Ajdovščina in na značilnosti okolja, kjer se bo omenjeni plan izvajal.

Pri opredelitvi okoljskih ciljev (tabele od 52 do 68) smo izhajali iz veljavnih predpisov in programov ter načrtov s področja varstva okolja, ohranjanja narave, kulturne dediščine, krajine, zdravja ljudi in prebivalstva. Opisali smo tudi način upoštevanja okoljskih ciljev plana pri pripravi plana. V določenih primerih smo okoljske cilje smiselno povzeli, čeprav ti neposredno niso bili navedeni.

V tabelah (od 52 do 68) nismo posebej navajali določenih okoljskih ciljev, ki imajo pomen v vseh sestavinah okolja in so zato v predpisih in dokumentih le splošno opredeljeni. Zato take cilje navajamo kar tukaj:

- Agenda 21 (UN, 2005);
 - medsebojno vzdrževanje ekonomske rasti in okolja;
- 6. evropski akcijski program (Sklep št. 1600/2002/ES evropskega parlamenta in sveta z dne 22. julija 2002 o šestem okoljskem akcijskem programu Skupnosti);
 - vključevanje varstva okolja v politike Evropskih skupnosti;
- Strategija prostorskega razvoja Slovenije (Odllok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije OdSPRS (Ur.l. RS, št. 76/04));
 - visoka raven varstva okolja ob upoštevanju temeljnih načel varovanja in ohranjanja okolja;
- Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2005-2012 ReNPVO (Ur. l. RS, št. 2/2006);
 - splošno izboljšanje okolja in kakovosti življenja;
- Nacionalni program varstva okolja (Ur. l. RS, št. 83/99)
 - boljše okolje za življenje v ter uveljavitev okolja kot omejitvenega in spodbujevalnega dejavnika razvoja;
- Zakon varstvu okolja ZVO-1 (Ur. l. RS, št. 41/04, 17/06-ORZVO187, 20/06-ZVO-1A,

28/06-Skl.US:U-I-51/06-5, 39/06-ZVO-1-UPB-1, 49/06-ZmetD, 66/06-Skl.US:U-I-51/06-10, 112/06-Odl.US:U-I-40/06-10, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08-ZVO-1B, 108/09-ZVO-1C, 48/12-ZVO-1D, 57/12-ZVO-1E, 97/12-Odl.US:U-I-88/10-11; 92/13-ZVO-1F);

- preprečitev in zmanjšanje obremenjevanja okolja;
- ohranjanje in izboljševanje kakovosti okolja;
- zmanjšanje rabe energije in večja uporaba obnovljivih virov energije;
- odpravljanje posledic obremenjevanja okolja, izboljšanje porušenega naravnega ravnovesja in ponovno vzpostavljanje njegovih regeneracijskih sposobnosti;
- opuščanje in nadomeščanje uporabe nevarnih snovi;
- Zakon o prostorskem načrtovanju ZPNačrt (Ur.l. RS, št. 33/07, 70/08-ZVO-1B, 108/09, 80/10-ZUPUDPP, 106/10, 43/11-ZKZ-C, 57/12, 57/12- ZUPUDPP-A, 109/12, 35/13-SkiUS:U-I-42/13-8);
 - varstvo okolja, naravnih virov ter ohranjanje narave;
- Regionalni razvojni program Severne Primorske (Goriške statistične regije) (PRC, RRS, ROD, RAA, ICRA, 2006);
 - trajnostni okoljski in prostorski razvoj.

V tabeli 51 papodajamo tabelarični pregled skozi zgoraj našteje okoljske cilje, ki so relevantni za OPN Ajdovščina

Tabela 51: Splošni okoljsko cilji, relevantni za OPN Ajdovščina

Plan	Okoljski cilj
OPN Ajdovščina	medsebojno vzdrževanje ekonomske rasti in okolja
	vključevanje varstva okolja v politike Evropskih skupnosti
	visoka raven varstva okolja ob upoštevanju temeljnih načel varovanja in ohranjanja okolja
	splošno izboljšanje okolja in kakovosti življenja
	boljše okolje za življenje v ter uveljavitev okolja kot omejitvenega in spodbujevalnega dejavnika razvoja
	preprečitev in zmanjšanje obremenjevanja okolja
	ohranjanje in izboljševanje kakovosti okolja
	zmanjšanje rabe energije in večja uporaba obnovljivih virov energije
	odpravljanje posledic obremenjevanja okolja, izboljšanje porušenega naravnega ravnovesja in ponovno vzpostavljanje njegovih regeneracijskih sposobnosti
	opuščanje in nadomeščanje uporabe nevarnih snovi
	varstvo okolja, naravnih virov ter ohranjanje narave
	trajnostni okoljski in prostorski razvoj

Tabela 52: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana ter pripadajoči kazalci – podnebje

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Podnebje	<p>Omejitev izpusta toplogrednih plinov</p> <p>Ustalenie koncentracije toplogrednih plinov v ozračju na takšni ravni, ki bo preprečila nevarno antropogeno poseganje v podnebni sistem.</p> <p>Zmanjšanje emisije toplogrednih plinov za 8 % v obdobju 2008-2012 v primerjavi z letom 1986</p> <p>Prispevati k dolgoročnemu cilju stabiliziranja koncentracij toplogrednih plinov v ozračju na nivoju, ki bo lahko preprečil človekovo nevarno vmešavanje v podnebni sistem</p>	<p>Agenda 21 (UN, 2005)</p> <p>Okvirna konvencija Združenih narodov o spremembi podnebja (UN, Rio de Janeiro, 1992) (Zakon o ratifikaciji Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (MOKSP) (Ur. l. RS, št. 59/95)</p> <p>Kjotski protokol (Zakon o ratifikaciji Kjotskega protokola k okvirni konvenciji Združenih narodov o spremembi podnebja MKPOKSP (Ur. l. RS, št. 60/02)</p> <p>Evropski akcijski program (Sklep št. 1600/2002/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 22. Julija 2002 o šestem okoljskem akcijskem programu Skupnosti)</p>	<p>Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov <i>Okoljski cilj plana je bil upoštevan v planu na naslednji način:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Občina Ajdovščina si bo prizadevala za zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov in bo spodbujala uporabo obnovljivih virov energije - pri načrtovanju objektov se prednost nameni uporabi obnovljivih in okolju prijaznih virov energije ter čim večji nevtralizaciji in zmanjševanju emisij prahu, toplogrednih plinov, SO₂ in NO_x - oskrba z električno energijo se bo dopolnjevala in izboljševala v skladu z razvojem poselitve, lokalno omrežje se postopno ureja podzemno (v kabelski kanalizaciji), - občina si bo prizadevala za izkoriščanje obnovljivih virov energije, geotermalne energije, biomase in drugih oblik energije, - v strnjениh in medsebojno 	<p>Izpusti toplogrednih plinov</p> <p>Posreden kazalec: Prisotnost virov toplogrednih plinov v občini</p>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 52: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana ter pripadajoči kazalci – podnebje (nadaljevanje)

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
			<p>povezanih poselitvenih območjih se bodo uveljavljali lokalni energetske sistemi, tudi z uporabo obnovljivih virov energije: sončna energija (kot so: sončni prejemniki za pripravo tople vode in sončne celice za proizvodnjo električne energije - fotovoltaike), energija vetra (vetrnice), bioplin, lesna biomasa in lokalni energetske sistemi daljinskega ogrevanja, prednostno z napravami za soproizvodnjo toplotne in električne energije,</p> <ul style="list-style-type: none"> - občina se bo zavzemala za izrabo večjih strešnih površin za zbiralnike sončne energije, predvsem v območjih gospodarskih dejavnosti in na gospodarskih poslopih, razen v območjih varstva kulturne dediščine, - na območjih redkejše poselitve se uveljavljajo lokalni obnovljivi viri energije, - občina bo spodbujala lokalno energetske in komunalno samozadostnost naselij. 	

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 52: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana in pripadajoči kazalci – podnebje (nadaljevanje)

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Podnebje (nadaljevanje)	<p>Zmanjšati emisije toplogrednih plinov ter tako prispevati k dolgoročnemu cilju stabiliziranja koncentracij toplogrednih plinov v ozračju</p> <p>Omejevanje antropogenih emisij toplogrednih plinov za 8 % v prvem ciljnem obdobju 2008-2012</p> <p>Zmanjšanje emisije vseh toplogrednih plinov za 8 % v prvem ciljnem 5-letnem obdobju (2008–2012) glede na izhodiščne emisije</p>	<p>Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2005-2012 ReNPVO (Ur. l. RS, št. 2/06)</p> <p>Strategija in kratkoročni akcijski načrt za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov</p> <p>Operativni program zmanjševanja emisij emisij toplogrednih plinov do leta 2012 (MOP, Ljubljana 2006)</p>		

Tabela 53: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana in pripadajoči kazalci – zrak (onesnaženost zraka)

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Zrak (kakovost zraka)	<p>Omejevanje škodljivih emisij v zrak</p> <p>Zmanjšanje emisij glavnih onesnaževal zraka (SO₂ za 82%, NO_x za 60%, VOC za 51%, NH₃ za 27%, PM_{2.5} za 59% glede leto 2000) za varovanje okolja in zdravja</p> <p>Doseganje mejnih oziroma ciljnih vrednosti po območjih za NO_x do l. 2010, za SO₂ in PM₁₀ do l. 2005, za NO₂ in Pb do l. 2010, za CO do l. 2005, benzen in O₃ do l. 2010</p> <p>Zmanjševanje onesnaževanja zraka iz industrijskih virov in obvladovanje onesnaževanja zraka zaradi prometa</p> <p>Zmanjševanje emisij iz kurišč</p> <p>Doseganje nacionalnih zgornjih mej emisij onesnaževal zunanjega zraka: SO₂, NO_x, VOC, NH₃, PM</p>	<p>Agenda 21 (UN, 2005)</p> <p>Tematska strategija o onesnaževanju zraka (Komisija evropskih skupnosti, Bruselj 2005)</p> <p>Nacionalni program varstva okolja 2005-2021 (Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2005-2012 ReNPVO (Ur. l. RS, št. 2/06)</p> <p>Nacionalni program varstva okolja (Nacionalni program varstva okolja (Ur. l. RS, št. 83/99)</p> <p>Operativni program doseganja nacionalnih zgornjih mej emisij onesnaževal zunanjega zraka (MOP)</p>	<p>Ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka</p> <p><i>Okoljski cilj plana je bil upoštevan v planu na naslednji način: Okoljski cilj plana je bil upoštevan v planu na naslednji način:</i></p> <p><i>- Občina Ajdovščina si bo prizadevala za zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov in bo spodbujala uporabo obnovljivih virov energije</i></p> <p><i>- pri načrtovanju objektov se prednost nameni uporabi obnovljivih in okolju prijaznih virov energije ter čim večji nevtralizaciji in zmanjševanju emisij prahu, toplogrednih plinov, SO₂ in NO_x</i></p> <p><i>- oskrba z električno energijo se bo dopolnjevala in izboljševala v skladu z razvojem poselitve, lokalno omrežje se postopno ureja podzemno (v kabelski kanalizaciji),</i></p>	<p>Stopnja onesnaženosti zraka</p> <p>Posredni kazalci: Povprečen letni dnevni promet (PLDP)</p> <p>Delež rabe obnovljivih virov energije OVE</p> <p>Delež objektov, priključenih na plin</p> <p>Prisotnost konfliktnih območij NRP za stanovanjska območja (SS) in industrijo (I)</p>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 53: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana in pripadajočimi kazalci – zrak (onesnaženost zraka) – nadaljevanje

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
			<p>- občina si bo prizadevala za izkoriščanje obnovljivih virov energije, geotermalne energije, biomase in drugih oblik energije, povezanih poselitvenih območjih se bodo uveljavljali lokalni energetske sistemi, tudi z uporabo obnovljivih virov energije: sončna energija (kot so: sončni prejemniki za pripravo tople vode in sončne celice za proizvodnjo električne energije - fotovoltaike), energija vetra (vetrnice), bioplin, lesna biomasa in lokalni energetske sistemi daljinskega ogrevanja, prednostno z napravami za soproizvodnjo toplotne in električne energije,</p> <p>- občina se bo zavzemala za izrabo večjih strešnih površin za zbiralnike sončne energije, predvsem v območjih gospodarskih dejavnosti in na gospodarskih poslopih, razen v območjih varstva kulturne dediščine,</p> <p>- na območjih redkejših poselitve se uveljavljajo lokalni obnovljivi viri energije,</p>	

Tabela 53: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana in pripadajočimi kazalci – zrak (onesnaženost zraka) – nadaljevanje

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Zrak (onesnaženost zraka) (nadaljevanje)	Ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka	Uredba kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS , št. 9/11). Uredba o nacionalnih zgornjih mejah emisij onesnaženosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 24/05, 92/07, 10/14)	- <i>občina bo spodbujala lokalno energetske in komunalno samozadostnost naselij.</i>	

Tabela 54: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana in pripadajočimi kazalci – vode (površinske vode)

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Vode (površinske vode)	<p>Dobro stanje voda</p> <p>Ohraniti in izboljšati vodno okolje</p> <p>Dobro stanje voda do l. 2015</p> <p>Zagotoviti ukrepe za vzpostavitev dobrega stanja površinskih in podzemnih voda</p> <p>Zaščita kakovosti površinskih voda</p> <p>Odvajanje in čiščenje odpadnih voda</p>	<p>Agenda 21 (UN, 2005)</p> <p>Direktiva 2000/60/ES evropskega parlamenta in sveta z dne 23. Oktobra 2000, ki določa okvir za delovanje Skupnosti na področju vodne politike</p> <p>Strategija izvajanja vodne direktive (EC, 2001)</p> <p>Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2005-2012 ReNPVO (Ur. l. RS, št. 2/06)</p> <p>Strategija prostorskega razvoja Slovenije (Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije OdSPRS (Ur.l. RS, št. 76/04))</p>	<p>Doseganje dobrega stanja površinskih voda in dobre sonaravne urejenosti</p> <p><i>Okoljski cilj plana je bil upoštevan v planu na naslednji način:</i></p> <p>- Občina Ajdovščina si bo s sosednjimi občinami prizadevala za skupno izboljšavo in ureditev infrastrukture, prednostno pa na področju prometnih razmer, odvajanja in čiščenja odpadnih vod ter pri odlaganju in reciklaži odpadkov</p> <p>- zagotovitev čiščenja odpadnih voda, prednostno za večja in strnjena naselja,</p> <p>- dograditev omrežja za odvajanje odpadnih vod, prednostno na območjih brez urejenega omrežja ter obnova obstoječega omrežja,</p> <p>- ureditev čiščenja odpadnih vod z izgradnjo malih komunalnih čistilnih naprav za razpršeno poselitev in poselitvena območja, ki so oddaljena od zbiralnikov odpadnih vod.</p>	<p>Kakovost vodotokov in stoječih voda</p> <p>Posredni kazalci:</p> <p>Delež stavb, priključenih na čistilne naprave</p> <p>Kapacitete ČN in učinkovitost čiščenja</p> <p>Morfološke obremenitve vodotokov</p> <p>Obseg antropogenih elementov stoječih voda</p>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 54: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana in pripadajočimi kazalci – vode (površinske vode) (nadaljevanje)

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Vode (površinske vode) (nadaljevanje)	Doseganje dobrega stanja voda in drugih, z vodami povezanih ekosistemov	Zakon o vodah ZV-1 (Ur. l. RS, št. 67/02, 2/04 - ZZdrI-A, 41/04 - ZVO-1, 57/08, 57/12;100/13) Uredba stanju površinskih voda (Ur. l. RS, št. 14/09, 98/10, 96/13) Pravilnik o razvrstitvi in določitvi vodnih teles površinskih voda (Ur. l., št. 63/05, 26/06; 32/11) Pravilnik o metodologiji za določanje vodnih teles površinskih voda (Ur. l. RS, št. 65/03)		

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 54: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana in pripadajočimi kazalci – voda (površinske vode) – nadaljevanje

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Voda (površinske vode) (nadaljevanje)	<p>Prostorski razvoj na vseh območjih, zlasti pa na ogroženih območjih, se načrtuje v skladu z omejitvami zaradi naravnih in drugih nesreč, kot so poplave, zemeljski in snežni plazovi, erozija, požari v naravnem okolju in potresi</p> <p>Na poplavnem območju so prepovedani vsi posegi v prostor, ki imajo ob poplavi škodljiv vpliv na vode ali povečujejo poplavno ogroženost</p>	<p>Strategija prostorskega razvoja Slovenije (Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije OdSPRS (Ur.l. RS, št. 76/04))</p> <p>Zakon o vodah ZV-1 (Ur. l. RS, št. 67/02, 2/04 - ZZdrI-A, 41/04 - ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13)</p>	<p>Prostorski razvoj se načrtuje v skladu z omejitvami zaradi poplav</p> <p><i>Okoljski cilj plana je bil upoštevan v planu, saj se ne načrtujejo posegi, ki imajo ob poplavi škodljiv vpliv na okolje. Občina bo tako bo varovala poplavna območja pred posegi, ki bi zmanjševali sposobnost retencijskih površin.</i></p>	Posegi na poplavnih območjih

Tabela 55: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana in pripadajočimi kazalci – tla

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Tla	Preprečevanje onesnaževanja tal je zelo pomembno za ohranitev ustreznih fizikalnih in kemičnih značilnosti ter kakovosti tal	Tematska strategija za varstvo tal (Resolucija Evropskega Parlamenta, Strasbourg 2007)	<p>Preprečevanje onesnaževanja tal</p> <p><i>Okoljski cilj plana je bil upoštevan v planu na naslednji način:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zagotovitev čiščenja odpadnih voda, prednostno za večja in strnjena naselja, - dograditev omrežja za odvajanje odpadnih vod, prednostno na območjih brez urejenega omrežja ter obnova obstoječega omrežja, - ureditev čiščenja odpadnih vod z izgradnjo malih komunalnih čistilnih naprav za razpršeno poselitev in poselitvena območja, ki so oddaljena od zbiralnikov odpadnih vod. - Spodbujanje kmetijske dejavnosti predvsem ekološke pridelave; 	<p>Onesnaženost tal</p> <p>Posredni kazalci: Površine za kmetijsko pridelavo</p> <p>Sprememba površine za industrijska območja.</p>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 55: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana in pripadajočimi kazalci – tla (nadaljevanje)

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Tla (nadaljevanje)	Prostorski razvoj na vseh območjih, zlasti pa na ogroženih območjih, se načrtuje v skladu z omejitvami zaradi naravnih in drugih nesreč, kot so poplave, zemeljski in snežni plazovi, erozija, požari v naravnem okolju in potresi	Strategija prostorskega razvoja Slovenije (Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS) (Ur.l. RS, št. 76/04)	Prostorski razvoj se načrtuje v skladu z omejitvami na erozijskem območju	Posegi na erozijskih območjih
	Na erozijskem območju je prepovedano poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in plazljivost območja	Zakon o vodah ZV-1 (Ur. l. RS, št. 67/02, 2/04 - ZZdrI-A, 41/04 - ZVO-1, 57/08, 57/12;100/13)	<i>Okoljski cilj plana je bil upoštevan v planu na naslednji način:</i> - občina bo omejevala poseganje v erozijska in plazovita območja.	

Tabela 56: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana in pripadajočimi kazalci – podzemne vode (podtalnica)

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Podzemne vode (podtalnica)	<p>Dobro stanje voda</p> <p>Dobro kakovostno in količinsko stanje podzemne vode</p> <p>Zagotoviti ukrepe za vzpostavitev dobrega stanja površinskih in podzemnih voda</p> <p>Doseganje dobrega stanja voda in drugih, z vodami povezanih ekosistemov</p>	<p>Agenda 21 (UN, 2005)</p> <p>Direktiva 2000/60/ES evropskega parlamenta in sveta z dne 23. Oktobra 2000, ki določa okvir za delovanje Skupnosti na področju vodne politike</p> <p>Strategija prostorskega razvoja Slovenije (Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije OdSPRS (Ur.l. RS, št. 76/04))</p> <p>Zakon o vodah ZV-1 (Ur. l. RS, št. 67/02, 2/04 - ZZdrI-A, 41/04 - ZVO-1, 57/08, 57/12;100/13)</p> <p>Uredba o stanju podzemnih voda (Ur. l. RS, št. 25/09)</p>	<p>Dobro kakovostno stanje podzemne vode</p> <hr/> <p><i>Okoljski cilj plana je bil upoštevan v planuna naslednji način:</i></p> <p><i>- lokalne vodne izvire se opremlja z ustreznimi zaščitnimi ukrepi</i></p> <p><i>varovanje vodnih virov in prispevnih območij pitne vode je prednostno</i></p> <p><i>- in z/in ostalimi smernicami nosilcev urejanja prostora</i></p>	<p>Kakovostno stanje podzemne vode</p> <p>Posredna kazalca:</p> <p>Kmetijska pridelava na VVO</p> <p>Površine industrijskih območij na VVO</p>

Tabela 57: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana in pripadajočimi kazalci – hrup

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Hrup	Splošno izboljšanje okolja in kakovosti življenja (prebivalstvo) ter varstvo naravnih virov v naslednjih sedmih letih	Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2005-2012 ReNPVO (Ur. l. RS, št. 2/2006)	Zmanjšanje obremenjenosti okolja in ljudi s hrupom	Povprečni letni dnevni promet (PLDP)
	Zmanjšanje hrupa zaradi cestnega prometa in ostalih virov	Nacionalni program varstva okolja (Ur. l. RS, št. 83/99)		
	Določitev stopnje izpostavljenosti prebivalstva okoljskemu hrupu in načrtovanje ukrepov za zmanjšanje hrupa			Stopnje varstva pred hrupom na mestu poselitve (SVPH)
	Boljše okolje za življenje v ter uveljavitev okolja kot omejitvenega in spodbujevalnega dejavnika razvoja			Prisotnost konfliktnih območij NRP za stanovanjska območja (SS) in industrijo (I)
	Zmanjšanje obremenjenosti okolja in ljudi s hrupom	Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 105/05, 34/08, 109/09, 62/10)		
	Izogibanje, preprečevanje ali zmanjšanje škodljivih učinkov, vključno z motnjami, ki jih povzroča hrup v okolju	Uredba o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 121/04)	<i>Okoljski cilj plana je bil upoštevan v planu na naslednji način: - zagotoviti ukrepe za varstvo pred hrupom.</i>	

Tabela 58: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana in pripadajočimi kazalci – elektromagnetno sevanje

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
EMS	Zmanjšanje obremenjenosti okolja in ljudi z elektromagnetnim sevanjem	Uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur. l. RS, št. 70/96, ZVO-1-41/04)	Zmanjšanje obremenjenosti okolja in ljudi z EMS <i>Okoljski cilj plana je bil upoštevan v planu na naslednji način:</i> <i>- varstvo pred elektromagnetnim sevanjem.</i>	Površina NRP, namenjena bivanju v vplivnem območju virov EMS

Tabela 59: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana s pripadajočimi kazalci – svetlobno onesnaževanje

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Svetlobno onesnaževanje	Zmanjšanje obremenjenosti okolja in ljudi z elektromagnetnim sevanjem	Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur.l. RS, št. 81/07, 109/07, 62/10, 46/13)	Zmanjšanje obremenjenosti okolja in ljudi s svetlobo <i>Okoljski cilj plana je bil upoštevan v planu na naslednji način:</i> <i>- varstvo pred svetlobnim onesnaženjem</i>	Največja letna poraba elektrike za razsvetljavo javnih površin in občinskih cest

Tabela 60: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana s pripadajočimi kazalci – odpadki

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Odpadki	Preprečevanje in zmanjševanje nastajanja odpadkov	Agenda 21 (UN, 2005)	Zmanjšanje nastajanja odpadkov na izvoru <i>Okoljski cilj plana je bil upoštevan v planu na naslednji način:</i> - Občina Ajdovščina si bo s sosednjimi občinami prizadevala za skupno izboljšavo in ureditev infrastrukture, prednostno pa na področju prometnih razmer, odvajanja in čiščenja odpadnih vod ter pri odlaganju in reciklaži odpadkov. - spodbujalo se bo selektivno zbiranje trajnih odpadkov na izvoru nastajanja odpadkov (stanovanjskih objektih, kmetijah, poslovnih in proizvodnih objektih...), - vzpostavljen bo sistem zbiranja in odvoza odpadkov po naseljih z ekološkimi otoki in drugimi oblikami urejenega selektiranja in zbiranja odpadkov.	Število zbiralnic na prebivalca na območju občine Število centrov za ravnanje z odpadki na območju občine (regije)
	Zmanjševanje in omejevanje vseh neugodnih vplivov, ki jih lahko povzročata ravnanje z odpadki na okolje in zdravje	Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2005-2012 ReNPVO (Ur. l. RS, št. 2/06)		
	Zmanjšanje nastajanja in nevarnostnega potenciala odpadkov pri izvoru	Nacionalni program varstva okolja (Ur. l. RS, št. 83/99)		
	Preprečevanje nastanka odpadkov na izvoru, ločen zajem, recikliranje ali druge vrste snovne izrabe odpadkov ter varno in za okolje sprejemljivo končno oskrbo odpadkov	Strateške usmeritve RS za ravnanje z odpadki (MOP, Ljubljana 1996) Operativni program odstranjevanja odpadkov s ciljem zmanjšanja količin odloženih biorazgradljivih odpadkov za obdobje do konca leta 2013 (MOP, Ljubljana 2008)		
	Zmanjšanje nastajanja odpadkov in njihove škodljivosti za okolje	Zakon o varstvu okolja ZVO-1 (Ur. l. RS, 41/04, 17/06-ORZVO187, 20/06-ZVO-1A, 28/06-Skl.US:U-I-51/06-5, 39/06-ZVO-1-UPB-1, 49/06-ZmetD, 66/06-Skl.US:U-I-51/06-10, 112/06-Odl.US:U-I-40/06-10, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08-ZVO-1B, 108/09-ZVO-1C, 48/12-ZVO-1D, 57/12-ZVO-1E, 97/12-Odl.US:U-I-88/10-11; 92/13-ZVO-1F)		
Zmanjšanje nastajanja odpadkov na izvoru	Uredba o odpadkih (Ur. l. RS, št. 103/11)			

Tabela 61: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana s pripadajočimi kazalci – naravni viri

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Naravni viri Splošno	Zmanjšanje negativnih okoljskih vplivov, ki jih povzroča raba naravnih virov v rastočem gospodarstvu	Tematska strategija o trajnostni rabi naravnih virov (EU, Bruselj 2005)	Sonaravno gospodarjenje z naravnimi viri in njihova preudarna raba	(Kazalci so podani v nadaljevanju pri posameznih naravnih virih)
	Večja učinkovitost virov in takšno ravnanje z viri, ki omogoča bolj trajnostno proizvodnjo in porabo	Evropski akcijski program (Sklep št. 1600/2002/ES evropskega parlamenta in sveta z dne 22. Julija 2002 o šestem okoljskem akcijskem programu Skupnosti)		
	Poraba obnovljivih in neobnovljivih naravnih virov, ki omogočajo trajnostno proizvodnjo in potrošnjo	Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2005-2012 ReNPVO (Ur. l. RS, št. 2/2006)		
	Preudarna raba naravnih virov			
	Spodbujanjem rabe obnovljivih virov		<i>Okoljski cilj plana je bil upoštevan v planu na naslednji način: - varstvo naravnih virov</i>	

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 61: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana s pripadajočimi kazalci – naravni viri (nadaljevanje)

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Naravni viri (nadaljevanje) Splošno (nadaljevanje)	<p>Varstvo naravnih virov</p> <p>Zagotavlja se gospodarno, preudarno in prostorsko racionalno rabo naravnih virov</p> <p>Trajnostna raba naravnih virov</p> <p>Varstvo naravnih virov</p> <p>Trajnostni razvoj v prostoru</p>	<p>Strategija prostorskega razvoja Slovenije (Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije OdSPRS (Ur.l. RS, št. 76/04))</p> <p>Zakon o varstvu okolja ZVO-1 (Ur. l. RS, 41/04, 17/06-ORZVO187, 20/06-ZVO-1A, 28/06-Skl.US:U-I-51/06-5, 39/06-ZVO-1-UPB-1, 49/06-ZmetD, 66/06-Skl.US:U-I-51/06-10, 112/06-Odl.US:U-I-40/06-10, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08-ZVO-1B, 108/09-ZVO-1C, 48/12-ZVO-1D, 57/12-ZVO-1E, 97/12-Odl.US:U-I-88/10-11; 92/13-ZVO-1F)</p> <p>Zakon o prostorskem načrtovanju ZPNačrt (Ur.l. RS, št. 33/07, 70/08-ZVO-1B, 108/09, 80/10-ZUPUDPP, 106/10, 43/11-ZKZ-C, 57/12, 57/12-ZUPUDPP-A, 109/12, 35/13-Skl.US:U-I-42/13-8)</p>		

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 61: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana s pripadajočimi kazalci – naravni viri (nadaljevanje)

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Naravni viri (nadaljevanje) Tla kot naravni vir	Kmetijska zemljišča je treba uporabljati v skladu z njihovim namenom	Zakon o kmetijskih zemljiščih ZKZ (Ur.l. RS, št. 71/11 – UPB, 58/12)	Sonaravno gospodarjenje z naravnimi viri in njihova preudarna raba	Proizvodni potencial kmetijskih zemljišč
	Varčna in večnamenska raba tal	Regionalna zasnova prostorskega razvoja Savinjske regije (MOP, 2006)		Sprememba kmetijskih zemljišč v drugo namensko rabo.
	Ohranjanje pridelovalnega potenciala tal za kmetijsko rabo.			
	Ohranjanje pridelovalnega potenciala tal za kmetijsko rabo.	Zakon o prostorskem načrtovanju ZPNačrt (Ur.l. RS, št. 33/07, 70/08-ZVO-1B, 108/09, 80/10-ZUPUDPP, 106/10, 43/11-ZKZ-C, 57/12, 57/12-ZUPUDPP-A, 109/12, 35/13-SkiUS:U-I-42/13-8)	<i>Okoljski cilj plana je bil upoštevan v planu na naslednji način:</i> <i>- ohranjanje kvalitetnih kmetijskih zemljišč za primarno rabo</i>	
	Učinkovita in gospodarna raba zemljišč			

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 61: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana s pripadajočimi kazalci – naravni viri (nadaljevanje)

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Naravni viri (nadaljevanje) Gozd kot naravni vir	Trajnostno sonaravno gospodarjenje z gozdom in večnamenska vloga gozdov	Gozdarska strategija EU (Resolucija sveta z dne 15. Decembra 1998 o gozdarski strategiji Evropske zveze (Ur. l. EC, št. C 56/1/99))	Sonaravno gospodarjenje z naravnimi viri in njihova preudarna raba	Lesna zaloga s prirastkom in posekom Delež in obseg gozdnih površin Krčitve gozda
	Ohranjanje proizvodne zmogljivosti, odpornosti in biotske raznovrstnosti Trajnostni razvoj gozdov v smislu njihove biotske raznovrstnosti ter vseh njihovih ekoloških, gospodarskih in socialnih funkcij Povečati izkoriščenost proizvodnega potenciala gozdnih rastišč Racionalna gozdna proizvodnja Sonaravno ter večnamensko gospodarjenje z gozdovi	Akcijski načrt EU za trajnostno upravljanje gozdov (COM(2006) 302 konč.) Nacionalni gozdni program (Resolucija o nacionalnem gozdnem programu (Ur. l. RS, št. 11/07) Zakon o gozdovih ZG (Ur. l. RS, št. 30/93, 13/98-Odl.US:U-I-53/95, 24/99-Skl.US: U-I-51/95, 56/99-ZON, 31/02, 67/02, 110/02-ZGO-1, 112/06- Odl.US U-I-40/06-10, 115/06, 110/07, 62/10-Odl.US: U-I-77/08-14, 106/10)		

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 61: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana s pripadajočimi kazalci – naravni viri (nadaljevanje)

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Naravni viri (nadaljevanje) Voda kot naravni vir	<p>Upravljanje (gospodarjenje) z vodami kot delom ekosistema</p> <p>Trajnostna raba vode, ki temelji na dolgoročnem varstvu razpoložljivih vodnih virov</p> <p>Zagotavljanje zadostnih zalog kakovostne površinske in podzemne vode, potrebne za trajnostno in uravnoreženo rabo vode</p> <p>Zagotavljanje oskrbe prebivalcev s pitno vodo</p> <p>Ustrezna kakovost vode, namenjene oskrbi s pitno vodo</p> <p>Ohranjanje in uravnavanje vodnih količin in spodbujanje trajnostne rabe voda</p> <p>Ustrezna kakovost vode, namenjene oskrbi s pitno vodo</p>	<p>Agenda 21 (UN, 2005)</p> <p>Direktiva 2000/60/ES evropskega parlamenta in sveta z dne 23. oktobra 2000, ki določa okvir za delovanje Skupnosti na področju vodne politike</p> <p>Skupna strategija izvajanja za okvirno direktivo o vodah (200/60/ES)</p> <p>Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2005-2012 ReNPVO (Ur. l. RS, št. 2/06)</p> <p>Zakon o vodah ZV-1 (Ur. l. RS, št. 67/02, 110/02-ZGO-1, 2/04-ZZdl-A, 41/04-ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13)</p> <p>Uredba o stanju površinskih voda (Ur. l. RS, št. 14/09, 98/10, 96/13)</p>	<p>Sonaravno gospodarjenje z naravnimi viri in njihova preudarna raba</p> <p><i>Okoljski cilj plana je bil upoštevan v planu na naslednji način:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zagotavljanje oskrbe s pitno vodo s pitno vodo - varovanje vodnih virov, - občina bo varovala območja varstva obstoječih in potencialnih vodnih virov <p>izboljševala vodovodno omrežje.</p>	<p>Delež prebivalcev, oskrbovanih s pitno vodo iz javnega vodovoda in iz lastnih zajetij.</p> <p>Kakovost virov pitne vode na vodnih zajetjih</p> <p>Količinska izdatnost vodnih virov</p> <p>Prisotnost zadrževalnikov v občini</p>

Tabela 62: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana s pripadajočimi kazalci – kulturna dediščina

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Kulturna dediščina	<p>Vključevanje projektov s področja varstva kulturne dediščine v razvojne programe in posledično v ustrezne prostorske ureditve ter sistematična prenova spomeniških območij</p> <p>Celostno ohranjanje in razvoj kulturne dediščine ter njeno povezovanje s sodobnim življenjem in ustvarjanjem</p> <p>Uveljavitev kulturne dediščine kot nosilke identitete in kakovosti življenja na nacionalni, regionalni in lokalni ravni</p> <p>Vključevanje dediščine v trajnostni prostorski razvoj občine ob spoštovanju njene posebne narave in družbenega pomena (4. odstavek 1. člena)</p> <p>Zagotavljati uresničevanje javne koristi varstva dediščine (2. člen)</p> <p>Dejavnosti v prostoru se usmerjajo na način, da ustvarjajo največje pozitivne učinke na kakovost bivalnega okolja (ohranjanje in varstvo dediščine)</p> <p>Prostorski razvoj mora omogočati kvaliteten razvoj in privlačnost mest ter drugih naselij (kvaliteta bivalnega okolja se zagotavlja z vključevanjem dediščine v urejanje, prenovu in oživljanje mest in drugih naselij).</p>	<p>Nacionalni program za kulturo 2008-2011 (Ministrstvo za kulturo, Ljubljana 2007)</p> <p>Zakon o varstvu kulturne dediščine ZVKD (Ur.l. RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 - ORZVKD39, 90/12 in 111/13)</p> <p>Strategija prostorskega razvoja Slovenije, MOPE, Ljubljana 2004 (Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije OdSPRS (Ur. l. RS, št. 76/04))</p>	<p>Ohranjanje števila in lastnosti objektov kulturne dediščine ter velikosti in območij kulturne dediščine.</p> <p>Upoštevanje ohranjanja kulturne dediščine v konceptu prostorskega razvoja in dejavnosti v prostoru.</p> <p>Izkoriščanje potencialov, ki jih omogoča kulturna dediščina.</p> <p>Ohranjanje območij nacionalne prepoznavnosti.</p> <p><i>Okoljski cilj plana je bil upoštevan v planu na naslednji način:</i></p> <p><i>- spodbujanje prenove vaških jeder in drugih območij skladno z vrednotami ohranjanja kulturne dediščine</i></p> <p><i>- v delih naselij z ohranjeno stavbno kulturno dediščino se bodo prometne ureditve podrejale varstvenim ciljem in kakovostnim značilnostim kulturne dediščine</i></p>	<p>Obseg in značilnosti planiranih vsebin, ki posegajo na objekte/območja kulturne dediščine, upoštevajoč pri tem značilnosti objektov/območij kulturne dediščine.</p> <p>Raven ohranjanja kulturne dediščine v konceptu prostorskega razvoja in dejavnosti v prostoru</p> <p>Potencial kulturne dediščine</p> <p>Sprememba območij nacionalne prepoznavnosti</p>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 62: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana s pripadajočimi kazalci – kulturna dediščina (nadaljevanje)

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Kulturna Dediščina (nadaljevanje)	Varstvo kulturne dediščine Celostno ohranjanje kulturne dediščine, vključno z naselbinsko dediščino	Zakon o prostorskem načrtovanju ZPNačrt (Ur.l. RS, št. 33/07, 70/08-ZVO-1B, 108/09, 80/10-ZUPUDPP, 106/10, 43/11-ZKZ-C, 57/12, 57/12-ZUPUDPP-A, 109/12, 35/13-SKIUS:U-I-42/13-8)	<ul style="list-style-type: none"> - Občina si bo skupaj z ministrstvom pristojnim za kulturo, prizadevala za ohranitev kulturnih spomenikov v občini in za ohranjanje kakovostnih prvin kulturne dediščine, ki jih bo uveljavljala s prostorskimi akti in z drugimi spodbujevalnimi ukrepi. - varovati kulturno krajino - ohranjanje in nega kulturne krajine 	

Tabela 63: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana s pripadajočimi kazalci – krajina

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Krajina	<p>Varstvo, upravljanje in/ali načrtovanje krajine</p> <p>Ohranjanje krajinske pestrosti</p> <p>Ohranjanje območij in prvin, ki prispevajo k prepoznavnosti krajine</p> <p>Vzdržen prostorski razvoj z racionalno rabo prostora in ohranjanjem prostorskih zmogljivosti</p> <p>Ohranjanje prepoznavnih značilnosti prostora</p>	<p>Zakon o ratifikaciji evropske konvencije o krajini MEKK (Ur. l. RS, št. 19/03)</p> <p>Strategija prostorskega razvoja Slovenije, MOPE, Ljubljana 2004 (Odllok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije OdSPRS (Ur. l. RS, št. 76/04))</p> <p>Zakon o prostorskem načrtovanju ZPNačrt (Ur.l. RS, št. 33/07, 70/08-ZVO-1B, 108/09, 80/10-ZUPUDPP, 106/10, 43/11-ZKZ-C, 57/12, 57/12-ZUPUDPP-A, 109/12, 35/13-SklUS:U-I-42/13-8)</p>	<p>Ohranjanje krajinske pestrosti in prepoznavnosti</p> <p><i>Okoljski cilj plana je bil upoštevan v planu na naslednji način:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - občina bo podpirala ohranjanje kvalitet kulturne krajine - varovala krajinsko zaključena in s posegi še nenačeta območja pred novimi posegi - ohranjanje identitete kulturne krajine - ohranjanje in razvijanje prepoznavne kvalitete in vrednote prostora, pomembne z vidika krajinskih ter urbanističnih in arhitekturnih značilnosti - skrbno ravnanje pri ohranjanju in razvijanju prepoznavnih kvalitet prostora - ohranjanje krajinske zgradbe in prepoznavne prostorske podobe (naravne in grajene ali - ohranjanje odnosa med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbo oziroma naseljem - v območja prepoznavnosti se umeščajo dejavnosti in to na način, ki omogoča ohranjanje in krepitev prepoznavnosti krajine 	<p>Območja krajinske pestrosti</p> <p>Območja in prvine prepoznavnosti krajine.</p>

Tabela 64: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana s pripadajočimi kazalci – prebivalstvo

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Prebivalstvo	<p>Vzdržen prostorski razvoj</p> <p>Razvoj policentričnega omrežja mest in drugih naselij</p> <p>Razvoj regionalnih razvojnih con za proizvodne in storitvene dejavnosti</p>	<p>Strategija gospodarskega razvoja Slovenije, MOP, Ljubljana 2004 (Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije OdSPRS (Ur. l. RS, št. 76/04))</p>	<p>Zagotavljanje uravnoteženega razvoja poselitve, s katerim bo omogočen dvig življenjske ravni in izboljšanje življenjskih razmer prebivalstva</p> <p>Zadovoljevanje človekovih osebnih, materialnih, socialnih, kulturnih in bivalnih potreb</p> <hr/> <p><i>Okoljski cilj plana je bil upoštevan v planu na naslednji način:</i></p> <p><i>- nove ustvarjene sestavine so prilagojene obstoječi naravni in ustvarjeni strukturi urejenosti prostora, zlasti reliefnim značilnostim, naravnim mejam, smerem komunikacij, smerem značilne parcelacije ter smerem in zasnovi obstoječe grajene strukture,</i></p> <p><i>– razvija se prepoznavno podobo naselja kot celote oziroma dela naselja, zlasti z ohranjanjem kulturne dediščine in drugih kakovosti prostora ali z ustvarjanjem novih vzorcev in oblik, kadar v obstoječih ni</i></p>	<p>Prostorske značilnosti poselitve</p> <p>Demografski kazalci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - število (gostota) prebivalcev - rast prebivalstva (naravni in selitveni prirastek) - izobrazbena sestava prebivalcev - dnevne delovne migracije <p>Socioekonomski kazalci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bruto domači proizvod (BDP); - zaposlenost (nezaposlenost)

Tabela 64: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana s pripadajočimi kazalci – prebivalstvo (nadaljevanje)

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Prebivalstvo (nadaljevanje)	<p>Zaposlovanje težje zaposljivih</p> <p>Zagotavljanje usklajenosti gospodarskih, družbenih in okoljskih vidikov</p> <p>Zagotavlja se vzdržen prostorski razvoj z racionalno rabo prostora in ohranjanjem prostorskih zmogljivosti za sedanje in prihodnje generacije</p> <p>Kakovostne življenjske razmere v mestih in na podeželju in zagotavljanje kvalitet. In humanega razvoja mest in drugih naselij ter zagotavljanje njihove oskrbe</p> <p>Zagotavljanje prostorskih možnosti za skladen razvoj skupnosti</p> <p>Zagotavljanje usklajenosti gospodarskih, družbenih in okoljskih vidikov</p>	Zakon o prostorskem načrtovanju ZPNačrt (Ur.l. RS, št. 33/07, 70/08-ZVO-1B, 108/09, 80/10-ZUPUDPP, 106/10, 43/11-ZKZ-C, 57/12, 57/12-ZUPUDPP-A, 109/12, 35/13-SklUS:U-I-42/13-8)	<p><i>mogoče prepoznati kakovostne prostorske strukture,</i></p> <p><i>– upoštevano je skladno razmerje med ponavljajočimi se in enkratnimi ustvarjenimi sestavinami prostora;</i></p> <p><i>- mesto Ajdovščina se razvija v sodobno in učinkovito regionalno in občinsko središče</i></p>	

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 65: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana s pripadajočimi kazalci – zdravje ljudi

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Zdravje ljudi	Varovanje zdravja ljudi	Glej ostale segmente.	Varovanje zdravja ljudi <u>Okoljski cilji plana so bili upoštevani v planu na naslednji način:</u> <u>- glej posamezne segmente</u>	Glej posamezne segmente

Tabela 66: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana s pripadajočimi kazalci – narava: rastlinstvo in živalstvo ter habitatni tipi

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Narava: rastlinstvo in živalstvo ter habitatni tipi	Preprečevanje zmanjševanja biotske raznovrstnosti na ravni ekosistemov, habitatnih tipov, vrst (in njihovih habitatov) ter genomov (in genov). Odpravljanje posledic obremenjevanja okolja, izboljšanje porušenega naravnega ravnovesja in ponovno vzpostavljanje njegovih regeneracijskih sposobnosti.	Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja 2005-2012 /ReNPVO/ (Uradni list RS 2/2006) Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji (sprejeta na vladi RS 20.12.2001) Zakon o ohranjanju narave ZON (56/99, 31/00, 110/02-ZGO-1, 119/02, 22/03-UPB1, 41/04, 96/04-UPB2, 61/06-ZDru-1, 63/07-Odl.US: Up-395/06-24, U-I-64/07-13, 117/07- Odl.US: U-I-76/07-9, 32/08-Odl.US: U-I-386/06-32, 8/10-ZSKZ-B)	Ohranjanje narave ter krajinske in biotske raznovrstnosti	Prisotnost in velikost populacij zavarovanih in ogroženih živalskih in rastlinskih vrst ter njihovih habitatov za območje. Stanje ohranjenosti lastnosti, procesov in struktur, ki so pomembni za ohranjanje biotske raznovrstnosti. Stanje (obseg in kvaliteta) habitatov vrst in habitatnih tipov (HT), s poudarkom na HT, ki se prednostno ohranjajo na območju RS (visokovrednoteni HT).
			<i>Okoljski cilji plana so bili upoštevani v planu na naslednji način: - varstvo narave.</i>	Prisotnost tujerodnih vrst.

Tabela 67: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana s pripadajočimi kazalci – narava: varovana (zavarovana in Natura 2000) območja

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Narava: varovana (zavarovana in Natura 2000) območja	Preprečevanje zmanjševanja biotske raznovrstnosti na ravni ekosistemov in vrst. Odp ravlanje posledic obremenjevanja okolja, izboljšanje porušenega naravnega ravnovesja in ponovno vzpostavljanje njegovih regeneracijskih sposobnosti. Doseganje ciljev varovanih območij.	Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur.l., št. RS 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13, 39/13 - Odl. US, 3/14) Zakon o ohranjanju narave ZON (56/99, 31/00, 110/02-ZGO-1, 119/02, 22/03-UPB1, 41/04, 96/04-UPB2, 61/06-ZDru-1, 63/07-Odl.US: Up-395/06-24, U-I-64/07-13, 117/07- Odl.US: U-I-76/07-9, 32/08-Odl.US: U-I-386/06-32, 8/10-ZSKZ-B) Operativni program – program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje od 2007 do 2013 (sprejet na 141. seji Vlade RS, 11.10.2007)	Ohranjanje narave ter krajinske in biotske raznovrstnosti	Prisotnost varovanih (zavarovanih in Natura 2000) območij narave, upoštevajoč pomen in režim teh območij.
			<i>Okoljski cilji plana so bili upoštevani v planu na naslednji način: - ohranjanje, vzdrževanje ali izboljšanje obstoječe lastnosti nežive in žive narave, ki prispevajo k ugodnemu stanju rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov na Natura 2000 območjih. - ohranjanje biotske raznovrstnosti na ravni ekosistemov in vrst - preprečitev škodljivih vplivov posega na varovana območja ter odpravljanje posledic obremenjevanja okolja, izboljšanje porušenega naravnega ravnovesja in ponovno vzpostavljanje njegovih regeneracijskih sposobnosti. -doseganje ciljev varovanih območij.</i>	Stanje zavarovanih in Natura 2000 območij. Stanje kvalifikacijskih HT (obseg in kvaliteta) in habitatov vrst ter populacij rastlinskih in živalskih vrst. Stanje ohranjenosti lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za varovano območje.

Tabela 68: Okoljski cilji in okoljski cilji plana z načinom upoštevanja pri pripravi plana s pripadajočimi kazalci – narava: naravne vrednote in ekološko pomembna območja

Segment okolja	Okoljski cilji	Izhodišča	Okoljski cilji plana in način upoštevanja pri pripravi plana	Kazalci za okoljske cilje plana
Narava: naravne vrednote in ekološko pomembna območja	<p>Preprečevanje uničenja naravnih vrednot in zmanjševanja biotske raznovrstnosti.</p> <p>Ohranjanje habitatnih tipov, ki se v Sloveniji ohranjajo v ugodnem stanju.</p> <p>Ohranjanje prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst ter ogroženih vrst.</p>	<p>Zakon o ohranjanju narave ZON (56/99, 31/00, 110/02-ZGO-1, 119/02, 22/03-UPB1, 41/04, 96/04-UPB2, 61/06-ZDru-1, 63/07-Odl.US: Up-395/06-24, U-I-64/07-13, 117/07- Odl.US: U-I-76/07-9, 32/08-Odl.US: U-I-386/06-32, 8/10-ZSKZ-B)</p> <p>Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 11/04, 70/06, 58/09, 93/10)</p> <p>Uredba o ekološko pomembnih območjih (Ur. l. RS, št. 48/04, 33/13, 99/13)</p> <p>Uredba o habitatnih tipih (Ur. l. RS, št. 112/03, 36/09, 33/13)</p> <p>Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 96/08, 36/09, 15/14)</p> <p>Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09, 15/14)</p> <p>Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Ur. l. RS, št. 82/02, 42/10) (v nadaljnjem tekstu »Rdeči seznam«)</p>	<p>Ohranjanje narave ter krajinske in biotske raznovrstnosti</p> <p><i>Okoljski cilji plana so bili upoštevani v planu na naslednji način:</i></p> <p><i>- ohranjanje, vzdrževanje ali izboljšanje obstoječe lastnosti nežive in žive narave, ki prispevajo k ugodnemu stanju rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov na Natura 2000 območjih.</i></p> <p><i>-ohranjanje biotske raznovrstnosti na ravni ekosistemov in vrst</i></p> <p><i>-preprečitev škodljivih vplivov posega na varovana območja ter odpravljanje posledic obremenjevanja okolja, izboljšanje porušenega naravnega ravnovesja in ponovno vzpostavljanje njegovih regeneracijskih sposobnosti.</i></p>	<p>Stanje naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij, upoštevajoč pomen in režim teh območij.</p> <p>Stanje in pomen populacij ključnih zavarovanih živalskih in rastlinskih vrst za območje.</p> <p>Stanje (obseg in kvaliteta) habitatov vrst in habitatnih tipov (HT), s poudarkom na HT, ki se prednostno ohranjajo na območju RS (visokovrednoteni HT)</p> <p>Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto oz. EPO.</p>

4.1.2 Povezava med okoljskimi cilji plana in cilji SPRS

Strategija prostorskega razvoja Slovenije (SPRS) je temeljni državni dokument o usmerjanju razvoja v prostoru in ga je treba upoštevati pri pripravi OPN. Na nivoju okoljskega poročila razumemo tako povezavo kot povezavo med okoljskimi cilji plana in SPRS (tabela 69).

Tabela 69: Povezava med okoljskimi cilji plana in SPRS

Segment okolja	Okoljski cilji plana	Cilji SPRS
Podnebje	Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov	8.1 Varčna in večnamenska raba tal in virov. 8.6 Spodbujanje rabe obnovljivih virov, kjer je to prostorsko sprejemljivo. 12.1 Vključenost posameznih sestavin varstva okolja v načrtovanje prostorskega razvoja dejavnosti.
Zrak (kakovost zraka)	Ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka	8.1 Varčna in večnamenska raba tal in virov. 8.6 Spodbujanje rabe obnovljivih virov, kjer je to prostorsko sprejemljivo. 12.1 Vključenost posameznih sestavin varstva okolja v načrtovanje prostorskega razvoja dejavnosti.
Vode (površinske vode)	Doseganje dobrega fizikalno-kemijskega stanja površinskih voda	12.1 Vključenost posameznih sestavin varstva okolja v načrtovanje prostorskega razvoja dejavnosti. 12.2 Zagotavljanje komunalne opremljenosti obstoječih in novih zemljišč za gradnjo (vodovod, kanalizacija, čistilne naprave, sistemi ogrevanja in klimatizacije).
	Prostorski razvoj se načrtuje v skladu z omejitvami zaradi poplav	9.1 Usmerjanje prostorskega razvoja izven območij, ki jih ogrožajo naravne ali druge nesreče.
Tla	Preprečevanje onesnaževanja tal	12.1 Vključenost posameznih sestavin varstva okolja v načrtovanje prostorskega razvoja dejavnosti. 12.2 Zagotavljanje komunalne opremljenosti obstoječih in novih zemljišč za gradnjo (vodovod, kanalizacija, čistilne naprave, sistemi ogrevanja in klimatizacije).
	Prostorski razvoj se načrtuje v skladu z omejitvami na erozijskem in plazljivem območju	9.1 Usmerjanje prostorskega razvoja izven območij, ki jih ogrožajo naravne ali druge nesreče.
Podzemne vode (podtalnica)	Dobro kakovostno in količinsko stanje podzemne vode	12.1 Vključenost posameznih sestavin varstva okolja v načrtovanje prostorskega razvoja dejavnosti. 12.2 Zagotavljanje komunalne opremljenosti obstoječih in novih zemljišč za gradnjo (vodovod, kanalizacija, čistilne naprave, sistemi ogrevanja in klimatizacije).
Hrup	Zmanjšanje obremenjenosti okolja in ljudi s hrupom	12.1 Vključenost posameznih sestavin varstva okolja v načrtovanje prostorskega razvoja dejavnosti.
EMS	Zmanjšanje obremenjenosti okolja in ljudi z EMS	12.1 Vključenost posameznih sestavin varstva okolja v načrtovanje prostorskega razvoja dejavnosti.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 69: Povezava med okoljskimi cilji plana in SPRS (nadaljevanje)

Segment okolja	Okoljski cilji plana	Cilji SPRS
Svetlobno onesnaževanje	Zmanjšanje obremenjenosti okolja in ljudi s svetlobo	12.1 Vključenost posameznih sestavin varstva okolja v načrtovanje prostorskega razvoja dejavnosti.
Odpadki	Zmanjšanje nastajanja odpadkov na izvoru	8.1 Varčna in večnamenska raba tal in virov. 8.6 Spodbujanje rabe obnovljivih virov, kjer je to prostorsko sprejemljivo. 12.1 Vključenost posameznih sestavin varstva okolja v načrtovanje prostorskega razvoja dejavnosti. 12.3 Racionalno ravnanje s komunalnimi in drugimi odpadki
Naravni viri	Sonaravno gospodarjenje z naravnimi viri in njihova preudarna raba	4.4 Zagotavljanje ustrezne vodooskrbe prebivalcem na celotnem območju Slovenije. 8.1 Varčna in večnamenska raba tal in virov. 8.2 Smotrna raba prostora za urbanizacijo in nadzor nad širjenjem urbanih območij. 8.3 Ohranjanje pridelovalnega potenciala tal za kmetijsko rabo. 8.4 Uravnotežena oskrba z mineralnimi surovinami. 8.5 Razmeščanje dejavnosti tako, da se zagotovi ravnovesje med možnostmi oskrbe in potrebami po vodi. 8.6 Spodbujanje rabe obnovljivih virov, kjer je to prostorsko sprejemljivo.
Narava	Ohranjanje narave ter krajinske in biotske raznovrstnosti.	11.1 Spodbujanje ohranjanja biotske raznovrstnosti, naravnih vrednot in naravnih procesov kot bistvenih sestavin kakovostnega naravnega okolja. 11.2 Zagotavljanje ustrezne vključitve biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot v gospodarjenje z naravnimi viri in prostorom.
Kulturna dediščina	Varstvo kulturne in arheološke dediščine ter arhitektonskega bogastva	4.2 Zagotavljanje kvalitete bivalnega okolja z vključevanjem kulturne dediščine v urejanje, prenovo in oživljanje mest in drugih naselij.
Krajina	Ohranjanje krajinske pestrosti in prepoznavnosti	1.1 Usmerjanje dejavnosti v prostoru na način, da ustvarjajo največje pozitivne učinke za prostorsko uravnovežen in gospodarsko učinkovit razvoj, socialno povezanost in kakovost naravnega in bivalnega okolja. 10.1 Spodbujanje ohranjanja in razvoja kulturne raznovrstnosti kot osnove za kakovostno nacionalno prostorsko prepoznavnost, kvalitetno bivalno okolje in socialno vključenost.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 69: Povezava med okojskimi cilji plana in SPRS (nadaljevanje)

Segment okolja	Okoljski cilji plana	Cilji SPRS
Prebivalstvo	Zagotavljanje uravnoveženega razvoja poselitve, s katerim bo omogočen dvig življenjske ravni in izboljšanje življenjskih razmer prebivalstva	1.1 Usmerjanje dejavnosti v prostoru na način, da ustvarjajo največje pozitivne učinke za prostorsko uravnovežen in gospodarsko učinkovit razvoj, socialno povezanost in kakovost naravnega in bivalnega okolja.
	Zadovoljevanje človekovih osebnih, materialnih, socialnih, kulturnih in bivalnih potreb	1.2 Zagotavljanje racionalne rabe prostora in varnosti prebivalstva z ustreznim načrtovanjem, večnamensko rabo in povezovanjem sektorjev. 3.1 Razvoj regionalnih razvojnih con za proizvodne in storitvene dejavnosti. 4.2 Zagotavljanje kvalitete bivalnega okolja z vključevanjem kulturne dediščine v urejanje, prenavo in oživljanje mest in drugih naselij. 4.3 Zagotavljanje kvalitete bivalnega okolja z ustrežno in racionalno infrastrukturno opremljenostjo, z razvito mrežo gospodarskih in storitvenih dejavnosti ter dostopnostjo do družbene javne infrastrukture. 6.1 Izkoriščanje prostorskega potenciala podeželja za razvoj raznolikih gospodarskih dejavnosti na podeželju 6.2 Dopolnjevanje funkcij mesta in podeželja z razvojem dopolnjujočih dejavnosti. 10.2 Zagotavljanje dostopnosti do dediščine in s tem povečanje identifikacijskih, vzgojnih in gospodarskih potencialov ter njena trajnostna raba.
Zdravje ljudi	Varovanje človekovega zdravja	12.1 Vključenost posameznih sestavin varstva okolja v načrtovanje prostorskega razvoja dejavnosti.

4.2 IZBRANA MERILA VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA NA OKOLJE Z UTEMELJITVIJO IZBORA IN NAČINA UPORABE

4.2.1 Faze ocenjevanja vpliva izvedbe plana na okolje

Vpliv izvedbe plana na okolje in njegove dele ter vključenost zahtev varstva okolja, ohranjanja narave, varstva človekovega zdravja in kulturne dediščine v planu ob upoštevanju omilitvenih ukrepov se ocenjuje v dveh fazah:

- v prvi fazi se ugotavlja posledice izvedbe plana na vsa izbrana merila vrednotenja – vrednotenje vplivov izvedbe plana na okolje (ocenjevanje obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja);
- v drugi fazi se ocenita vpliv in pomembnost ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanja okoljskih ciljev plana – vrednotenje vplivov plana na uresničevanje okoljskih ciljev plana.

4.2.2 Merila vrednotenja vplivov izvedbe plana na okolje – 1. faza vrednotenja

4.2.2.1 Splošno o vrednotenju izvedbe plana na okolje

Vplive izvedbe plana na okolje ima lahko različne vplive na okolje in sicer: neposredne, daljinske, kumulativne in sinergijske; kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne; trajne in

začasne; negativne in pozitivne.

Neposredni vpliv se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje, ki na območju plana neposredno vpliva na izbrana merila vrednotenja iz tretjega odstavka 4. člena Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05). Ugotovljeno območje neposrednega vpliva izhaja iz ugotovitev na terenu, podrobnejših podatkov o izvedbi posega v okolje in iz drugih dejanskih okoliščin. V primeru varovanih območij se neposredni vpliv na stanje vrste oziroma habitatnega tipa ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v naravo, ki je naveden v poglavjih I do XVIII Priloge 2 Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 33/10, 3/11). Območje neposrednega vpliva je območje, ki je zaradi posega v naravo lahko uničeno ali poškodovano, in je za vrste posega v naravo določeno v stolpcu »območje neposrednega vpliva« v poglavjih I do XVIII Priloge 2, ki je sestavni del omenjenega pravilnika.

Daljinski vpliv se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje z vplivi, ki so posledica izvedbe plana in se zgodijo oddaljeno od posega v okolje. V primeru varovanih območij je območje daljinskega vpliva območje, kamor sega pomemben vpliv posega v naravo na vrsto ali habitatni tip, zaradi katerega je varovano območje določeno, in je praviloma širše od območja neposrednega vpliva. Določeno je v stolpcu »območje daljinskega vpliva« v poglavjih I do XVIII Priloge 2 Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11).

Kumulativni vpliv se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje ali varovana območja, ki zanemarljivo vpliva na izbrana merila vrednotenja, ima pa skupaj z obstoječimi posegi v okolje ali varovana območja ali s posegi, ki so načrtovani ali se izvajajo na podlagi drugih planov, velik vpliv na izbrana merila vrednotenja, ali kadar ima več posameznih za okolje ali varovana območja zanemarljivih vplivov istega posega ali več posegov istega plana vpliv, katerega učinki na izbrana merila vrednotenja niso zanemarljivi. V primeru varovanih območij se kumulativni vpliv ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v naravo na varovanem območju, na katerem so bili po 1. maju 2004 že presojani in potrjeni plani ali posegi v naravo ali so takšni plani ali posegi v naravo še v postopku presoje sprejemljivosti plana ali posega v naravo, v skladu s predpisi s področja ohranjanja narave.

Sinergijski vpliv se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje z vplivi, ki so v celoti večji od vsote posameznih vplivov. Primer takega vpliva je sinergijsko delovanje med onesnaženimi vodotoki in naravo.

Kratkoročni vpliv je vpliv, ki v zelo kratkem času deluje na izbrana merila vrednotenja iz tretjega odstavka 4. člena Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05). Kratkoročni vpliv plana je zlasti vpliv v času gradnje, kjer je za OPN Ajdovščina brez pomena, vendar pa lahko nastopa v določenih primerih, ko ne sicer gre za gradnjo.

Srednjeročni vpliv pomeni, da deluje na izbrana merila vrednotenja v času izvedbe plana neko daljše obdobje, kasneje pa zaradi različnih vzrokov preneha.

Dolgoročni vpliv deluje na izbrana merila vrednotenja v dolgem časovnem obdobju.

Začasni vpliv le začasno deluje na izbrana merila vrednotenja v času izvedbe plana.

Trajni vpliv trajno deluje na izbrana merila vrednotenja v celotnem času izvedbe plana.

Pozitiven vpliv je vpliv, ki pozitivno deluje na izbrana merila vrednotenja, kar pomeni izboljšanje stanja okolja.

Negativen vpliv je vpliv, ki negativno deluje na izbrana merila vrednotenja. To pomeni poslabšanje stanja okolja.

Pri neposrednih, daljinskih in kumulativnih vplivih smo ocenjevali obseg sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja in njihova pomembnost, stopnja upoštevanja varstvenih ciljev oziroma se uporabijo druga merila vrednotenja glede na stanje okolja ali stanje njegovih delov, varstvo naravnih virov, varstvo naravnih vrednot, ohranjanje biotske raznovrstnosti, vključno z živalskimi in rastlinskimi vrstami, varstvo kulturne dediščine, značilnosti prebivalstva in zdravje ljudi.

Merilo vrednotenja za 1. fazo so stopnje odstopanja od kazalcev stanja okolja, stopnje doseganja varstvenih ciljev in druga merila, ki zagotavljajo ustrezno vrednotenje vplivov plana. Za vsak okoljski cilj smo določili kazalce stanja okolja (ki služijo tudi za kazalce spremljanja doseganja ciljev), in za vsak kazalec tudi merilo vrednotenja v smislu odstopanja od kazalca stanja okolja. Kazalci (spremljanja stanja) okolja in merila vrednotenja so bila izbrana tako, da opisujejo relevantne značilnosti okolja v občini.

4.2.2.2 Merila vrednotenja za podnebje

Prisotnost virov toplogrednih plinov v občini. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja okolja) smo uporabili merilo spremenjene podnebne razmere. Merilo vrednotenja smo izbrali, oziroma smiselno povzeli po ARSO (<http://www.arso.gov.si/podnebne%20spremembe/>).

4.2.2.3 Merila vrednotenja za zrak (kakovost zraka)

Za prikaz stanja okolja v zvezi z zrakom (kakovost zraka) smo uporabili naslednje kazalce: povprečni letni dnevni promet (PLDP); delež rabe obnovljivih virov energije OVE; delež objektov, priključenih na plin; prisotnost konfliktnih območij NRP za stanovanjska območja SS in industrijo I.

Povprečni letni dnevni promet (PLDP). Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja in zdravja ljudi (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo kot merilo vzeli obseg povprečnega letnega dnevnega prometa (PLDP) in na tej osnovi pomembnost cest kot cest s pomembnim vplivom na kakovost zraka. Tako merilo smo izbrali, saj lahko posredno (posredni kazalec) s spremembo obsega prometa sklepamo na obseg emisij v zrak in s tem na kakovost zraka na določenem območju, obrnjenim s prometom.

Delež rabe obnovljivih virov energije OVE. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo kot merilo vzeli delež rabe. Tako merilo smo izbrali, saj lahko posredno (posredni kazalec) s spremembo deleža rabe obnovljivih virov energije, sklepamo na obseg emisij v zrak in s tem na kakovost zraka.

Delež objektov, priključenih na plin. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo kot merilo vzeli delež objektov. Tako merilo smo izbrali, saj lahko posredno (posredni kazalec) s spremembo deleža objektov, ki so

priključeni na plin, sklepamo na obseg emisij v zrak in s tem na kakovost zraka.

Prisotnost konfliktnih območij NRP za stanovanjska območja SS in industrijo I. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja in *zdravja ljudi* (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo kot merilo vzeli število in velikost stikov oziroma povezav. Tako merilo smo izbrali, saj lahko posredno (posredni kazalec) na podlagi stikov na nekem območju, kjer prihaja do stičnosti med stanovanjskimi območji (S) in območji za industrijo (I), sklepamo na obseg emisij v zrak in s tem na kakovost zraka na takem območju.

4.2.2.4 Merila vrednotenja za vode (površinske vode)

Za prikaz stanja okolja v zvezi z vodami smo uporabili naslednje kazalce: delež stavb, priključenih na čistilne naprave; kapacitete ČN in učinkovitost čiščenja; morfološke obremenitve vodotokov; obseg antropogenih elementov stoječih voda; posegi na poplavnih območjih.

Delež stavb, priključenih na čistilne naprave. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja in *zdravja ljudi* (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo kot merilo vzeli delež stavb. Tako merilo smo izbrali, saj lahko posredno (posreden kazalec) sklepamo na ustrezno čiščenje odpadnih vod in doseganje dobrega kemijskega stanja površinskih vod.

Kapacitete ČN in učinkovitost čiščenja. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja in *zdravja ljudi* (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja o) smo kot merilo vzeli kapaciteto in učinkovitost. Tako merilo smo izbrali, saj lahko posredno (posreden kazalec) sklepamo na učinkovitost čiščenja odpadnih vod in s tem na doseganje dobrega kemijskega stanja površinskih vod.

Morfološke obremenitve vodotokov. Ker obravnavamo tudi kakovost vodotokov v zvezi z njihovo kategorizacijo vodotokov glede na hidromorfološke elemente (morfološke obremenitve vodotoka), je to merilo vrednotenja za odstopanje kazalca stanja okolja (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) izbrano iz »Načrta upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja (Ur. l. RS, št. 61/11)« (tabela 70).

Tabela 70: Ocena stanja hidromorfoloških elementov s 7-stopenjsko lestvico

Razred	Splošen opis	I (vzdolžna in prečna razgibanost struge)	II (erozija brežin in dna)	III (povezanost struge s poplavnimi površinami)	IV (prodonosnost in možnost oblikovanja prodišč)	V (niveleta dna)
1.	Naravni vodotoki	Da	Omogočena, (ni objektov, ureditev)	Ni motena	Naravna (omogočena)	Naravna
1.-2.	Delno naravni vodotoki	Da	Omogočena, (lahko prisoten manjši objekt, vendar le z lokalnim vplivom)	Ni motena	Naravna	Naravna
2.	Sonaravno urejeni vodotoki	Da	Izjemoma (lahko prisotnih več manjših objektov z majhnim in le lokalnim vplivom); povezanost s hiporeično cono ni motena	Ni motena	Omogočena: erozija dna sproščena, prodišča se lahko oblikujejo glede na hidrološko hidravlične pogoje in razpol. količin	Naravna

Tabela 70: Ocena stanja hidromorfoloških elementov s 7-stopenjsko lestvico (nadaljevanje)

Razred	Splošen opis	I (vzdolžna in prečna razgibanost struge)	II (erozija brežin in dna)	III (povezanost struge s poplavnimi površinami)	IV (prodonosnost in možnost oblikovanja prodišč)	V (niveleta dna)
3.	Tehnično urejeni vodotoki	Ne	Erozija dna in brežin nadzorovana s sistemom objektov, naprav ali ureditev, ki pa niso toge (naravni materiali); povezanost s hiporeično cono je omogočena	poplavne površine so lahko mestoma ločene od struge; pogostost preplavljanja brežin in poplavljanja je manjša in kratkotrajna	Možen le transport (erozija dna in brežin nadzorovana), redkeje oblikovanje prodišč	Poglobljena
3.-4.	Delno togo urejeni vodotoki	Ne	Erozija dna in brežin se nadzoruje s sistemom objektov, naprav ali ureditev, materiali so lahko sicer naravni, vendar togi; povezanost s hiporeično cono motena	Poplavne površine so ločene od struge ali pozidane najmanj na eni strani struge	Možen transport (erozija dna in vsaj ene brežine ter odlaganje onemogočena oziroma nadzorovana)	Poglobljena
4.	Togo urejeni vodotoki	Ne	Erozija dna in brežin se nadzoruje s sistemom objektov, naprav ali ureditev; povezanosti s hiporeično cono ni.	Poplavne površine so ločene od struge ali pozidane na obeh straneh struge	Možen transport (erozija dna in obeh brežin ter odlaganje je onemogočena oziroma je tudi nadzorovana)	Poglobljena

Tako merilo neposredno temelji na stopnji odstopanja kazalca stanja okolja (razredi vodotokov glede na stanje hidromorfoloških elementov). Izbrali pa smo ga, saj nam neposredno kaže na stopnjo urejenosti vodotokov zaradi prisotnosti antropogenih vplivov, ki nastanejo zaradi vrste namenske rabe, ki se nahaja na območju vodotokov, ali pa kot posledica urejanja vodotokov na območju kmetijske rabe (kanaliziranje vodotokov na območju intenzivne kmetijske pridelave – zlasti območja melioracij po dolinskem delu občine) ali pa nenazadnje kot posledica urejanja infrastrukture.

Obseg antropogenih elementov stoječih voda. Obravnavamo tudi kakovost stoječih voda, in sicer na obseg. Merilo izhaja iz »Načrta upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja (Ur. l. RS, št. 61/11)« in je razdeljeno v štiri stopnje, vsaki pa pripada odstotni delež posegov. Tako merilo neposredno temelji na stopnji odstopanja kazalca stanja okolja (stopnje na podlagi odstotnih deležev posegov). Izbrali pa smo ga, saj nam neposredno kaže prisotnost antropogenih elementov (določene namenske rabe) v ožji okolici stoječih voda, se pravi okolici, ki sodi glede na konfiguracijo terena in na neko celovitost območja stoječih voda) skupaj.

Posegi na poplavnih območjih. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo uporabili merilo vrsta namenske rabe v zvezi s posegi na poplavnih območjih. Tako merilo smo izbrali, saj nam neposredno pokaže

na ogroženost zaradi podplav na nekem odseku vodotoka.

4.2.2.5 Merila vrednotenja za tla

Za prikaz stanja okolja v zvezi s tlemi smo uporabili naslednje kazalce: površine za kmetijsko pridelavo; sprememba površine za industrijska območja; posegi na erozijskih območjih.

Površine za kmetijsko pridelavo. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo uporabili merilo sprememba površine kmetijskih zemljišč. Tako merilo smo izbrali, saj lahko posredno (posreden kazalec) slepamo na onesnaženost tal zaradi kmetijske dejavnosti.

Sprememba površine za industrijska območja. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo uporabili merilo sprememba. Tako merilo smo izbrali, saj lahko posredno (posreden kazalec) slepamo na onesnaženost tal zaradi industrijske dejavnosti.

Posegi na erozijskih območjih. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo uporabili merilo obseg posegov na erozijska območja in pa način, ki pospešuje plazljivost in erozijo. Tako merilo smo izbrali, saj je obseg posegov tisti podatek, ki neposredno vpliva na stanje erozijskih območij.

4.2.2.6 Merila vrednotenja za podzemne vode (podtalnica)

Za prikaz stanja okolja v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico) smo uporabili naslednja kazalca: kmetijska pridelava na VVO; površine industrijskih območij na VVO.

Kmetijska pridelava na VVO. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja in *zdravja ljudi* (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo uporabili merilo intenzivna kmetijska pridelava. Tako merilo smo izbrali, saj lahko posredno (posreden kazalec) slepamo na onesnaženost podtalnice zaradi kmetijske dejavnosti.

Površine industrijskih območij na VVO. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja in *zdravja ljudi* (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo kot merilo vzeli prostorske ureditve v zezi z industrijskimi območji. Tako merilo smo izbrali, saj lahko posredno (posreden kazalec) sklepamo na onesnaženost podtalnice zaradi industrijske dejavnosti.

4.2.2.7 Merila vrednotenja za hrup

Za prikaz stanja okolja v zvezi s hrupom smo uporabili naslednje posredne kazalce: povprečen letni dnevni promet (PLDP); stopnje varstva pred hrupom na mestu poselitve (SVPH); površine NRP, namenjene bivanju v vplivnem območju virov EMS.

Povprečni letni dnevni promet (PLDP). Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja in *zdravja ljudi* (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo kot merilo vzeli obseg povprečnega letnega dnevnega prometa (PLDP) in na tej osnovi pomembnost cest, kot cest s pomembnim vplivom na razmere glede hrupa. Tako merilo smo izbrali, saj lahko posredno (posredni kazalec) s spremembo obsega prometa sklepamo na obseg emisij hrupa in s tem na kakovost bivalnega okolja. Kot posredni vzrok za povečanje povprečnega letnega dnevnega prometa smatramo večje površine za širjenje naselij (npr. nova naselja ali pa širitev obstoječih

naselij) in planiranih večjega števila industrijskih območij, kot so industrijske in obrtne cone ter podobno, ali pa con, v katerih je osnovna (pretežna dejavnost) dejavnost avtoprevoznništvo. Kot posredni vzrok za povečanje povprečnega letnega dnevnega prometa smatramo tudi vpetost občine v pomembne prometne tokove, ki bi lahko zaradi izvedbe planov ali posegov pomenili povečanje povprečnega letnega dnevnega prometa.

Stopnje varstva pred hrupom na mestu poselitve (SVPH). Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja okolja) smo kot merilo vzeli ali ima OPN pravilno določen SVPH v skladu z Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 105/06, 34/08, 62/10).

Prisotnost konfliktnih območij za stanovanjska območja SS in industrijo I. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja in *zdravja ljudi* (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo kot merilo vzeli število, velikost oz. povezav.

4.2.2.8 Merila vrednotenja za elektromagnetno sevanje

Za prikaz stanja okolja v zvezi z elektromagnetnim sevanjem smo uporabili naslednji kazalec: površine NRP, namenjena bivanju v vplivnem območju virov EMS.

Površine NRP, namenjena bivanju v vplivnem območju virov EMS. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja in *zdravja ljudi* (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo uporabili kot merilo NRP v območju virov EMS. Tako merilo smo izbrali, saj je obseg posegov tisti podatek, ki neposredno vpliva na stanje erozijskih območij.

4.2.2.9 Merila vrednotenja za svetlobno onesnaževanje

Za prikaz stanja okolja v zvezi s svetlobnim onesnaževanjem smo uporabili naslednji kazalec: največja letna poraba elektrike za razsvetljavo javnih površin in občinskih cest.

Največja letna porabi elektrike za razsvetljavo javnih površin in občinskih cest. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo uporabili naslednje merilo: ciljna vrednost 44,5 kW/prebivalca Glede na Uredbo o o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. RS., št. 81/07, 109/07, 62/10) ki temelji na spremembi porabe električne energije za razsvetljavo javnih površin in občinskih cest. Merilo neposredno temelji na Uredbi o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. RS, št. 81/07, 109/07, 62/10, 46/13) in sicer na 5. Člen: Letna poraba elektrike vseh svetilk, ki so na območju posamezne občine vgrajene v razsvetljavo občinskih cest in razsvetljavo javnih površin, ki jih občina upravlja, izračunana na prebivalca s stalnim ali začasnim prebivališčem v občini Ajdovščina, ne sme presežati ciljne vrednosti 44,5 kWh.

4.2.2.10 Merila vrednotenja za odpadke

Za prikaz stanja okolja smo uporabili naslednja kazalca: število zbiralnic na prebivalca na območju občine; število centrov za ravnanje z odpadki na območju občine (regije).

Število zbiralnic na prebivalca na območju občine Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo kot merilo vzeli število zbiralnic. Tako merilo smo izbrali, saj lahko posredno (posredni kazalec), sklepamo na ustreznost ravnanja z odpadki v občini.

Število centrov za ravnanje z odpadki na območju občine (regije). Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo kot merilo vzeli število centrov. Tako merilo smo izbrali, saj lahko posredno (posredni kazalec), sklepamo na ustreznost ravnanja z odpadki v občini.

4.2.2.11 Merila vrednotenja za tla kot naravni vir (kmetijska zemljišča)

Za prikaz stanja okolja za tla kot naravni vir smo uporabili naslednja kazalca: proizvodni potencial kmetijskih zemljišč; sprememba kmetijskih zemljišč v drugo namensko rabo.

Proizvodni potencial kmetijskih zemljišč. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo uporabili merilo glede na talno število iz Pravidnika za ocenjevanje tal pri ugotavljanju proizvodne sposobnosti vzorčnih parcel (Ur. l. SRS št. 36; Ur. l. RS, št. 52/00- ZENDMPE) in »Obvezno navodilo za izvajanje pravilnika za ocenjevanje tal pri ugotavljanju proizvodne sposobnosti vzorčnih parcel, Republiška geodetska uprava, Ljubljana 1984« (tabela 71).

Tabela 71: Sistem talnih števil

Razred	Točke	Primernost za kmetijsko rabo
T4	do 25	Pogojno primerna tla za kmetijsko rabo
T3	26-39	
T2	40-57	Zmerni oz. srednje velik pridelovalni potencial
T1	58-75	Velik pridelovalni potencial
T0	nad 76	

Stopnjo odstopanja kazalca stanja okolja argumentiramo na naslednji način: Vpliv je nebitven, v kolikor večina posegov ni na tleh z velikim pridelovalnim potencialom (nad 58 točk).

Sprememba kmetijskih zemljišč v drugo namensko rabo. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo uporabili različna merila:

- zakonska merila (zakonsko predpisana merila): Strategija prostorskega razvoja Slovenije (Ur. l. RS, št. 76/04); Prostorski red Slovenije (Ur. l. RS, št. 122/04); Zakon o prostorskem načrtovanju ZPNačrt (Ur. l. RS, št. 33/07, 70/08-ZVO-1B, 108/09, 80/10-ZUPUDPP, 106/10, 43/11-ZKZ-C, 57/12, 57/12- ZUPUDPP-A, 109/12, 35/13-SklUS:U-I-42/13-8); Pravilnik o kriterijih za načrtovanje prostorskih ureditev in posegov v prostor na najboljših kmetijskih zemljiščih zunaj območij naselij (Ur. l. RS, št. 110/08); elaborat K1;
- merilo, ali so bili že pred spremembo namensko rabe objekti na najboljših kmetijskih zemljiščih (K1);
- namen posega na najboljša kmetijska zemljišča (K1).

Stopnjo odstopanja kazalca stanja okolja argumentiramo na naslednji način: Vpliv je nebitven, v kolikor:

- se ureditve načrtujejo na območju drugih kmetijskih zemljišč;

- se ureditve ne načrtujejo zunaj območij naselij na najboljših kmetijskih zemljiščih;
- so ureditve sicer na območju najboljših kmetijskih zemljišč zunaj naselij, vendar se načrtujejo v skladu s predpisi in državnimi dokumenti.

4.2.2.12 Merila vrednotenja za gozd kot naravni vir

Za prikaz stanja okolja v zvezi gozdom kot naravnim virom smo uporabili naslednje kazalce: lesna zaloga s prirastkom in posekom; delež in obseg gozdnih površin; krčitve gozda.

Lesna zaloga s prirastkom in posekom. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo uporabili merilo sprememba lesne zaloge glede na »Gozdnogospodarski načrt Gozdnogospodarskega območja Tolmin (2011-2020, št. 01/11, ZZGS – OE Tolmin«. Stopnjo odstopanja kazalca stanja okolja argumentiramo na naslednji način: Vpliv je nebitven, v kolikor se s planom ne načrtujejo večji posegi na gozdnih površinah.

Delež in obseg gozdnih površin. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo uporabili merilo sprememba deleža in obsega gozdnih površin glede na »Gozdnogospodarski načrt Gozdnogospodarskega območja Tolmin (2011-2020, št. 01/11, ZZGS – OE Tolmin«. Stopnjo odstopanja kazalca stanja okolja argumentiramo na naslednji način Vpliv je nebitven, če se s planom ne načrtujejo večji posegi na gozdnih površinah.

Krčitve gozda. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja okolja) smo uporabili kot merilo sistem določil v predpisih in drugih dokumentih, (tabela 72).

Tabela 72: Pregled sistema določil, ki tvorijo merilo vrednotenja na področju posegov v gozd

Merilo	Predpis	Komentar
Za graditev objektov in posege v gozd oziroma gozdni prostor je treba pridobiti soglasje Zavoda. Soglasja ni mogoče izdati, kadar je mogoče pričakovati, da bodo vplivi posega v prostor bistveno ogrozili funkcije gozdov. Pri presoji ogroženosti se upošteva ovrednotenje funkcij iz gozdnogospodarskih načrtov. (21. člen) Gozdovi, v katerih je izjemno poudarjena raziskovalna funkcija, funkcija varovanja naravnih vrednot ali funkcija varovanja kulturne dediščine, se razglasijo za gozdove s posebnim namenom.	Zakon o gozdovih ZG (Ur. l. RS, št. 30/93, 13/98, 24/99, 56/99, 31/00, 67/02, 110/02-ZGO-1, 112/06, 115/06, 110/07, 61/10, 106/10; 63/13, 01/13 - ZDavNepr in 17/14)	Splošna določila
V gozdnih rezervatih s strogim varstvenim režimom so prepovedane vse gospodarske, rekreacijske, raziskovalne in druge dejavnosti, ki bi lahko kakorkoli spremenile obstoječe naravno stanje in vplivale na nemoten naravni razvoj v prihodnje (7. člen). V gozdnih rezervatih z blažjim varstvenim režimom velja varstveni režim iz prejšnjega člena (8. člen). Posegi v gozdnih rezervatih so prepovedani (9. člen)	Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. (88/05, 56/07, 29/09, 91/10; 1/13)	Prepoved posegov in dejavnosti.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 72: Pregled sistema določil, ki tvorijo merilo vrednotenja na področju posegov v gozd (nadaljevanje)

Merilo	Predpis	Komentar
<p>S posegi v gozd oziroma gozdni prostor se povzročata razvrednotenje gozda zlasti v naslednjih primerih:</p> <ul style="list-style-type: none"> – če se s posegom v gozd, ki ima prvo stopnjo poudarjenosti katerekoli ekološke funkcije, zmanjša njegova površina do mere, ko ne more več delovati kot ekosistem; – če se v krajini uničijo ostanki gozda, ki imajo za ohranjanje biotskega ravnovesja prvo stopnjo poudarjenosti; – če se s posegi v vodotoke spremeni njihov vodni režim tako, da ogrožata rastlinske ali živalske vrste, ki so vezane na gozd ob njih; – če se izkrči gozdna površina tako, da se povzročijo erozijski procesi, ki jih ni mogoče učinkovito preprečiti, oziroma bi stroški za to preseglji 30% invest. stroškov; – če se s posegom povzroči zelo velika ali velika stopnja požarne ogroženosti gozda; – če se s posegom povzročijo motnje v preskrbi gozda z vodo, ki so vzrok za propadanje drevesne vrste; – če se gozd razkosa na več delov tako, da posamezni deli ne morejo več zagotavljati funkcij, ki so v prostoru nujno potrebne; – če se presekajo migracijske poti prostoživečih živali, ki jih ni možno nadomestiti; – če se s posegi odprejo poti vetru, ki lahko destabilizirata gozd; – če je utemeljeno pričakovati, da bodo izvršeni posegi povzročili plazenje gozdnega zemljišča, ki ga s tehničnimi ukrepi ne bo možno preprečiti; – če se s posegi uničijo specifični življenjski prostori prostoživečih živali, rastlin ali gliv. <p>V soglasju Zavoda za poseg v gozd oziroma gozdni prostor ali dovoljenju ministrstva za poseg v varovalni gozd se določijo ukrepi, ki se izvedejo za odpravo ali zmanjšanje njegovih negativnih posledic na gozdni ekosistem in funkcije gozda.</p>	Pravilnik o varstvu gozdov (Ur. l. RS, št. 114/09)	Razvrednotenje in poškodovanje gozdov
<p>Pri načrtovanju v območju gozdov je treba zagotavljati tudi preprečevanje pretirane fragmentacije gozdov (75. člen)</p> <p>Na območju naselij in v njihovi neposredni bližini je treba obseg gozdnih površin v največji možni meri ohraniti ter jih vpeti v zelene sisteme naselij s primernimi oblikami rekreacijske rabe (75. člen).</p>	Uredba o prostorskem redu Slovenije (Ur. l. RS, št. 12/04)	Fragmentacija gozdov

Stopnjo odstopanja kazalca stanja okolja argumentiramo na naslednji način. Vpliv je nebitven, v kolikor ureditve v sklopu izvedbe plana ne bodo:

- bistveno posegale na gozdna zemljišča;
- posegala na območje varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom.

4.2.2.13 Merila vrednotenja za vodo kot naravni vir

Za prikaz stanja okolja v zvezi z vodo kot naravnim virom, smo uporabili kazalce: delež prebivalcev, oskrbovanih s pitno vodo iz javnega vodovoda in iz lastnih zajetij; kakovost virov pitne vode na vodnih zajetjih; količinska izdatnost vodnih virov; prisotnost zadrževalnikov v občini.

Delež prebivalcev, oskrbovanih s pitno vodo iz javnega vodovoda in iz lastnih zajetij. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja in *zdravja ljudi* (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo uporabili naslednje merilo: delež. Tako merilo smo izbrali, saj lahko sklepamo na ustreznost oskrbe s pitno vodo.

Kakovost virov pitne vode na vodnih zajetjih. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja in *zdravja ljudi* (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo uporabili naslednje merilo: kakovost. Tako merilo smo izbrali, saj lahko sklepamo na kakovost virov pitne vode v občini.

Količinska izdatnost vodnih virov. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja okolja) smo uporabili naslednje merilo:

primerjava med izdatnostji vodnih virov in vtokom v vodovodne sisteme. Tako merilo smo izbrali, saj lahko sklepamo na razpoložljivo količino vode v vodnih virih v občini.

Prisotnost zadrževalnikov v občini. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja okolja) smo uporabili merilo vpliv na vodni režim (ekološko sprejemljiv pretok). Merilo smo izbrali, saj lahko iz njega sklepamo na vodni režim.

4.2.2.14 Merila vrednotenja za kulturno dediščino

Za prikaz stanja okolja v zvezi s kulturno dediščino, smo uporabili kazalce: obseg in značilnosti planiranih vsebin, ki posegajo na objekte/območja kulturne dediščine, upoštevajoč pri tem značilnosti objektov/območij kulturne dediščine; upoštevanje ohranjanja kulturne dediščine v konceptu prostorskega razvoja in dejavnosti v prostoru; potencial kulturne dediščine; sprememba območij nacionalne prepoznavnosti.

Obseg in značilnosti planiranih vsebin, ki posegajo na objekte/območja kulturne dediščine, upoštevajoč pri tem značilnosti objektov/območij kulturne dediščine. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo uporabili merilo, katerega osnova izhaja iz »Dopolnilnih smernic Ministrstva za kulturo, št. 3501-36/200/34, Ljubljana 15.10.09«:

- vpliv prostorskega koncepta OPN v odnosu do strateških usmeritev celostnega varstva kulturne dediščine;
- vpliv opredeljene namenske rabe oziroma opredeljenih sprememb v odnosu do varstvenih režimov enot kulturne dediščine in njihovih vplivnih območij;
- vpliv konceptualnih usmeritev za varstvo kulturne dediščine glede na to, da je v naselju kar nekaj enot kulturne dediščine;
- ali so bile enote urejanja prostora opredeljene z upoštevanjem celovitosti enot kulturne dediščine in njihovih vplivnih območij;
- ali so bili predlagani taki splošni prostorsko izvedbeni pogoji, ki podpirajo celostno ohranjanje kulturne dediščine;
- ali so bili predlagani taki prostorsko izvedbeni pogoji v enotah urejanja prostora, kjer je prisotna kulturna dediščina, da podpirajo njeno celostno ohranjanje in upoštevajo varstvene režime iz strokovnih zasnov in aktov o razglasitvi;
- ali je podrobnejša namenska raba združljiva z varstvenimi režimi enot kulturne dediščine in njihovih vplivnih območij;
- ali je varstvo arheoloških ostalin po ZVKD-1 (registrirana arheološka najdišča in površine, ki še niso bile ovrednotene z vidika varstva arheoloških ostalin) v OPN ustrezno zagotovljeno.

Pri oblikovanju merila smo si pomagali tudi z nekaterimi drugimi dokumenti:

- Vključevanje varstva kulturne dediščine v pripravo okoljskih poročil in celovite presoje vplivov na okolje (po ZVO-1), LUZ, Ljubljana 2005;
- Priročnik pravnih režimov varstva, ki jih je treba upoštevati pri prostorskem načrtovanju in posegih v prostor v območjih kulturne dediščine, Ministrstvo za kulturo;
- Strokovne zasnove varstva kulturne dediščin za območje občine Ajdovščina, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije OE Nova Gorica, 2008;

Raven ohranjanja kulturne dediščine v konceptu prostorskega razvoja in dejavnosti v

prostoru. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo uporabili merilo stopnja upoštevanja ohranjanja kulturne dediščine v konceptu prostorskega razvoja in dejavnosti v prostoru. Merilo smo povzeli iz dokumenta »Vključevanje varstva kulturne dediščine v pripravo okoljskih poročil in celovite presoje vplivov na okolje (po ZVO-1), LUZ d.d., Ljubljana 2005«.

Potencial kulturne dediščine. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja okolja) smo uporabili merilo obseg izkoriščenih potencialov, ki jih omogoča kulturna dediščina. Merilo smo povzeli iz dokumenta »Vključevanje varstva kulturne dediščine v pripravo okoljskih poročil in celovite presoje vplivo na okolje (po ZVO-1), LUZ d.d., Ljubljana 2005«.

Sprememba območij nacionalne prepoznavnosti. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo uporabili merilo spremenjene značilnosti območij nacionalne prepoznavnosti. Merilo smo povzeli iz »Dopolnilnih smernic Ministrstva za kulturo, št. 3501-36/200/34, Ljubljana 15.10.09.

4.2.2.15 Merila vrednotenja za krajino

Za prikaz stanja okolja v zvezi s krajino, smo uporabili kazalca: območja krajinske pestrosti; območja in prvine prepoznavnosti krajine.

Vsi kazalci. Za vrednotenje odstopanja kazalcev stanja okolja (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcih stanja) smo uporabili merilo sprememba krajinske pestrosti in prepoznavnosti v zvezi z naslednjimi predpisi:

- Zakon o ratifikaciji evropske konvencije o krajini MEKK (Ur. l. RS, št. 30/03);
- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije OdSPRS (Ur. l. RS, št. 76/04);
- Zakon o prostorskem načrtovanju ZPNačrt (Ur.l. RS, št. 33/07, 70/08-ZVO-1B, 108/09, 80/10-ZUPUDPP, 106/10, 43/11-ZKZ-C, 57/12, 57/12- ZUPUDPP-A, 109/12, 35/13-SkiUS:U-I-42/13-8).

Dejavniki spremembe krajinske pestrosti in prepoznavnosti, ki definirajo merilo, so lahko tudi naslednji:

- stopnja spremembe značilnih krajinskih sestavin;
- razvrednotenje značilne krajinske podobe;
- prekinitev stalnih naravnih in antropogenih povezav v prostoru;
- spremembe volumnov prostorskih elementov na površini reliefa;
- splošna vidna zaznavnost posega oziroma prostorskih ureditev;
- sprememba kulturne in simbolne zaznave prostora zaradi novih prostorskih elementov;
- stopnja spremembe velikostnih razmerij prostorskih členov zaradi vnosa novega elementa.

4.2.2.16 Merila vrednotenja za prebivalstvo

Za prikaz stanja okolja v zvezi s prebivalstvom smo uporabili naslednje kazalce: prostorske značilnosti poselitve; demografski kazalci; socioekonomski kazalci.

Vsi kazalci. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcih stanja) smo uporabili merilo spremembe poselitve in spremenjene značilnosti prebivalstva na podlagi naslednjih predpisov:

- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije OdSPRS (Ur. l. RS, št. 76/04);
- Zakon o prostorskem načrtovanju ZPNačrt (Ur.l. RS, št. 33/07, 70/08-ZVO-1B, 108/09, 80/10-ZUPUDPP, 106/10, 43/11-ZKZ-C, 57/12, 57/12- ZUPUDPP-A, 109/12, 35/13-SkiUS:U-I-42/13-8).

4.2.2.17 Merila vrednotenja za zdravje

Za prikaz stanja okolja v zvezi z zdravjem smo uporabili kazalce iz drugih segmentov okoljskega poročila: zrak (kakovost zraka), vode (površinske vode), podzemne vode (podtalnica), hrup, elektromagnetno sevanje, odpadki in voda kot naravni vir. Navedeni kazalci so namreč dovolj uporabni tudi za ocenjevanje vplivov na zdravje, saj je varovanje okolja neposredno povezano z varovanjem zdravja. Glej ustrezno poglavje.

Vsi kazalci. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcih stanja okolja) smo uporabili merilo od kazalcev iz posameznih segmentov.

4.2.2.18 Merila vrednotenja za naravo^{CKFF}

Vsi kazalci. Za prikaz stanja okolja v zvezi z naravo smo uporabili kazalce, ki so navedeni v poglavju 3. Vrednotenje odstopanja kazalca stanja okolja temelji na strokovni oceni in zanj ni predpisanih zakonskih meril, smo pa izdelovalci poročila pri strokovni oceni upoštevali zakonodajo s področja varstva okolja in ohranjanje narave. Pri vrednotenju vplivov OPN na rastlinstvo, živalstvo in habitatne tipe se preverja vključevanje ukrepov za doseganje postavljenih ciljev v OPN oziroma vrsto in velikost posegov na območja habitatnih tipov ter habitatov zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst. Pri vrednotenju vplivov OPN na varovana območja se preverja predvsem vrsta in obseg posegov oziroma dejavnosti, ki posega v varovano območje oz. ima daljinski vpliv na varovano območje. Pri vrednotenju vplivov OPN na ekološko pomembna območja in naravne vrednote se preverja predvsem vrsta in obseg posegov oziroma dejavnosti, ki posega vanje.

4.2.3 Merila vrednotenja vplivov plana na uresničevanje okoljskih ciljev plana – 2. faza vrednotenja

Merilo vrednotenja za 2. fazo vrednotenja je obseg pričakovane spremembe v zvezi z okoljskimi cilji plana. Vrednotenje vplivov plana na uresničevanje okoljskih ciljev plana se ugotavlja v naslednjih velikostnih razredih (vrednostna lestvica):

- razred A: ni vpliva oziroma je pozitiven vpliv
- razred B: vpliv je nebitven;
- razred C: vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov;
- razred D: vpliv je bistven;
- razred E: vpliv je uničujoč;
- razred X: ugotavljanje vpliva ni možno.

Če se podocene za katerokoli posledico plana v velikostni razred A, B ali C, so vplivi izvedba plana za uresničevanje okoljskih ciljev plana sprejemljivi.

Če se podocene za katerokoli posledico plana uvrstijo v velikostni razred D ali E, vplivi izvedbe plana za uresničevanje okoljskih ciljev plana niso sprejemljivi.

Ocena X je možna le do faze predloga plana, nato pa je potrebno pridobiti ustrezne podatke iz

katerih je razvidno, ali je plan sprejemljiv (A-C) ali nesprejemljiv (D, E).

Ocena vplivov izvedbe plana na okoljske cilje plana je sestavljena iz podocen vsake od ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev plana.

Isto vrednostno lestvico smo uporabili tudi za 1. fazo vrednotenja.

4.3 UPORABLJENE METODE UGOTAVLJANJA TER VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA Z UTEMELJITVIJO IZBORA IN NAČINA UPORABE

4.3.1 Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje – 1. faza vrednotenja

Metoda vrednotenja za prvo fazo je tabelarično prikazana v tabelah od 73 do 91.

Tabela 73: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s podnebjem – 1. faza vrednotenja

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uničujoč)
Podnebje <hr/> <i>Merilo vrednotenja: - spremenjene podnebne razmere</i>	Prisotnost virov toplogrednih plinov v občini.	Izvedba plana ne bo povzročila poslabšanja podnebnih razmer zaradi izpustov toplogrednih plinov ali pa vpliva ne bo.	Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja podnebnih razmer zaradi izpustov toplogrednih plinov.	Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja podnebnih razmer zaradi izpusta toplogrednih plinov zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov.	Izvedba plana bo povzročila bistveno poslabšanje podnebnih razmer zaradi izpusta toplogrednih plinov. Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s podnebjem bodo uničujoči. <i>Opomba: Izvedba plana bo povzročila uničujoč vpliv na podnebje zaradi izpusta toplogrednih plinov.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.

Tabela 74: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi z zrakom (kakovost zraka) – 1. faza vrednotenja

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliv ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uničujoč)
Zrak (kakovost zraka) Merilo vrednotenja: - obseg povprečnega letnega dnevnega prometa (PLDP) in na tej osnovi pomembnost cest kot cest s pomembnim vplivom na kakovost zraka. Opomba: Kot pomembne ceste za potrebe tega OP smatramo tranzitne ceste in pa druge ceste z visokim PLDP na določenih odsekih. Kot pomemben vpliv na emisije snovi v zrak iz prometa pa smatramo pomembne ceste, ki vodijo skozi naselja.	Povprečni letni dnevni promet (PLDP)	Izvedba plana ne bo povzročila poslabšanja kakovost zraka ali pa bo vpliv celo pozitiven. Opomba: Vpliv bo pozitiven, v kolikor bo z izvedbo plana prišlo do zmanjšanja povprečnega letnega dnevnega prometa (PLDP) pod vrednostmi, navedenimi v tabeli 5 (pri tem se ne upošteva par odstotkov nihanja PLDP iz leta v leto).	Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti zraka. Opomba: Vpliv bo nebitven, v kolikor bo povprečni letni dnevni promet (PLDP) ostal na istem nivoju, kot je naveden v tabeli 5 (pri tem se ne upošteva par odstotkov nihanja PLDP iz leta v leto).	Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti zraka zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).	Izvedba plana bo povzročila bistveno poslabšanje kakovosti zraka. Ogroženo bo tudi zdravje ljudi. Opomba: Podvojitev PLDP iz tabele 5 se že približuje vrednostim, ki veljajo za tranzitne ceste (avtoceste, hitre ceste – primerjaj PLDP hitre ceste). Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.	Izvedba plana bo povzročila uničujoče poslabšanje onenaženosti zraka, kar pomeni, da bodo postale razmere za življenje nevarne. Nastale bodo hude zdravstvene težave in prizadetost. Opomba: Koncentracija večjega števila pomembnih cest (več kot 2) z visokim deležem PLDP (primerljivim s tistimi, ki velja za tranzitne ceste (avtoceste, hitre ceste) v bližini ali pa znotraj naselja skupaj z večjimi izvennivojskimi križišči in cestnimi zankami, kar povzroča zaradi spreminjajoče hitrosti vozil večje emisije izpušnih plinov. Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 74: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi z zrakom (kakovost zraka) – 1. faza vrednotenja (nadaljevanje)

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliv ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uničujoč)
<p>Zrak (kakovost zraka)</p> <p><i>Merilo vrednotenja: - delež rabe</i></p> <hr/> <p><i>Opomba: Kot pomemben vpliv na emisije snovi v zrak v pozitivnem smislu smatramo tako izvedbo OPN, ki vodi v povečanje izrabe OVE, v negativnem smislu pa kot zmanjšanje izrabe OVE in posledično povečevanje uporabe fosilnih goriv.</i></p>	<p>Delež rabe obnovljivih virov energije OVE</p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila poslabšanja kakovosti zraka ali pa bo vliv celo pozitiven.</p> <p><i>Opomba: Vpliv bo pozitiven, v kolikor bo izvedba plana povečala delež rabe obnovljivih virov energije OVE, ki je naveden v tabeli 6. Sedanji delež je okoli 50 %. Kovost zraka se bo tako povečala.</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti zraka.</p> <p><i>Opomba: Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti zraka, če bo delež rabe obnovljivih virov energije ostal tak, kot je naveden v tabeli 6.</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti zraka zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.</p> <p><i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E). Omilitveni ukrepi bodo dvignili delež rabe OVE in tako preprečili poslabšanje kakovosti zraka.</i></p>	<p>Izvedba plana bo povzročila bistveno poslabšanje kakovosti zraka. Ogroženo bo tudi zdravje ljudi.</p> <p><i>Opomba: Izvedba plana bo zmanjšala delež obnovljivih virov energije OVE pod 50 % v občini, tako da bodo povsem prevladovali deleži neobnovljivih virov energije, kar pa je nesprejemljivo. Obnovljivi viri energije tako ne bodo predstavljali pomembnega dejavnika v energetske bilanci občine.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>	<p>Izvedba plana bo povzročila uničujoče poslabšanje kakovosti zraka, kar pomeni, da bodo postale razmere za življenje nevarne. Nastale bodo hude zdravstvene težave in prizadetost.</p> <p><i>Opomba: Plan predvideva vztrajanje na fosilnih gorivih (premog, kurilno olje) s popolnim zanemarjanjem OVE (s planom se ne načrtuje nobene rabe OVE – delež rabe OVE je tako 0 % . Posledično bi to pomenilo drastično poslabšanje kakovosti zraka nad poseljenimi območji, saj potrebe po energiji naraščajo. Uporabljala bi se dejansko samo fosilna goriva.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 74: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi z zrakom (kakovost zraka) – 1. faza vrednotenja (nadaljevanje)

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uničujoč)
<p>Zrak (kakovost zraka)</p> <p><i>Merilo vrednotenja: - delež objektov</i></p> <p><i>Opomba: Kot pomemben vpliv na emisije snovi v zrak v pozitivnem smislu smatramo tako izvedbo OPN, ki vodi v povečanje deleža objektov, priključenih na plin, v megativnem smislu pa kot zmanjšanje deleža objektov, priključenih na plin.</i></p>	<p>Delež objektov, priključenih na plin</p> <p><i>Opomba: Kazalec obsega priključitev objektov na plinovodno omrežje. Delež individualnih kurilnih naprav na plin je namreč majhen in ni pričakovati posebnega ekstenzivnega razmaha v tej smeri glede na dosedanje izkušnje (glej Energetski koncept občine Ajdovščina)</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila poslabšanja kakovosti zraka ali pa bo vpliv celo pozitiven.</p> <p><i>Opomba: Vpliv bo pozitiven, v kolikor bo izvedba plana povečala delež objektov, ki so priključeni na plin (glej tabelo 6). Sedanji delež je le okoli 3,7 %. Kovost zraka se bo tako povečala.</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti zraka.</p> <p><i>Opomba: Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti zraka, če bo delež objektov, priključenih na plin ostal tak, kot je naveden v tabeli 6.</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti zraka zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.</p> <p><i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i></p>	<p>Izvedba plana bo povzročila bistveno poslabšanje kakovosti zraka. Ogroženo bo tudi zdravje ljudi.</p> <p><i>Opomba: Izvedba plana ne omogoča povečanje deleža objektov, ki so priključeni na plin. Ta bo ostal na zelo nizki ravni in ne bo predstavljal pomembnega dejavnika v energetski bilanci občine.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>	<p>Izvedba plana bo povzročila uničujoče poslabšanje kakovosti zraka, kar pomeni, da bodo postale razmere za življenje nevarne. Nastale bodo hude zdravstvene težave in prizadetost.</p> <p><i>Opomba: Plan predvideva na vztrajanju na fosilnih gorivih (premog, kurilno olje) s popolnim zanemarjanjem uporabe zemeljskega plina (s planom se ne načrtuje nobene uporaba zemeljskega plina – delež rabe plina je tako 0 % . Posledično bi to pomenilo drastično poslabšanje kakovosti zraka nad poseljenimi območji, saj potrebe po energiji naraščajo. Uporabljala bi se dejansko samo fosilna goriva.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 74: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi z zrakom (kakovost zraka) – 1. faza vrednotenja (nadaljevanje)

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliv ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uničujoč)
<p>Zrak (kakovost zraka)</p> <p><i>Merilo vrednotenja:</i> - število in velikost stikov oz. povezav</p> <hr/> <p><i>Opomba: Za potrebe tega OP pomenijo stiki le ozka območja povezave med območji za industrijo I in stanovanjskimi območji SS, medtem ko povezave predstavljajo širše stične ploskve, ki so lahko v ekstremnem primeru povezane v celotni dolžini. Kot povezavo štejemo tudi večje število (množico stikov) med območjima SS in I</i></p>	Prisotnost konfliktnih območij NRP za stanovanjska območja SS in industrijo I	<p>Izvedba plana ne bo povzročila poslabšanja kakovosti zraka ali pa bo vpliv celo pozitiven.</p> <p><i>Opomba: Vpliv na izboljšanje kakovosti zunanjega zraka bo na določenem območju pozitiven, v kolikor se bo namenska raba I tako planirala tako, da ne bo povezav ali pa stikov med njo in stanovanjskimi območji SS.</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti zraka.</p> <p><i>Opomba: Vpliv na izboljšanje kakovosti zunanjega zraka bo na določenem območju nebiten, v kolikor gre le za manjše število stikov (1,2) z majhnim obsegom (majhen delež stične površine gled na celo velikost industrijske cone – relativno vzeto), ali pa se s planom načrtujejo stiki med I in SK.</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti zraka zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.</p> <p><i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i></p>	<p>Izvedba plana bo povzročila bistveno poslabšanje kakovosti zraka. Ogroženo bo tudi zdravje ljudi.</p> <p><i>Opomba: Izvedba plana pomeni večje število stikov (več kot 2) med stanovanjskimi območji SS in industrijo I, z velikim deležem stične površine gled na celo velikost industrijske cone – relativno vzeto. Taki stiki skupaj zajemajo vsaj 50% stične površine, kar dejansko pomeni že bistven vpliv, saj lahko pričakujemo večje število obratov ali pa enega zelo velikega, kar pa je seveda za bivanjske razmere nesprejemljivo.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>	<p>Izvedba plana bo povzročila uničujoče poslabšanje kakovosti zraka, kar pomeni, da bodo postale razmere za življenje nevzdržne. Nastale bodo hude zdravstvene težave in prizadetost.</p> <p><i>Opomba: Izvedba plana pomeni, da je namenska raba I v celotni dolžini povezana z namensko rabo SS ali pa namenska raba I obdaja namensko rabo SS,</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>

Tabela 75: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi z vodami (površinskimi vodami) – 1. faza vrednotenja

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uničujoč)
Vode (površinske vode) <i>Merila vrednotenja - delež stavb</i>	Delež stavb, priključenih na čistilne naprave	<p>Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti površinskih voda ali pa bo vpliv celo pozitiven.</p> <p><i>Opomba: Vpliv bo pozitiven, v kolikor izvedba plana ne bo povzročila poslabšanja kakovosti površinskih voda. Delež stavb, priključenih na čistilne naprave se bo povečal.</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti površinskih voda.</p> <p><i>Opomba: Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja onenaženosti površinskih voda zaradi visokega deleža stavb, priključenih na ČN (idealni delež bi bil 100 %, vendar je ta zaradi raznoraznih dejavnikov nemogoč – npr, uporaba greznic in malih čistilnih naprav na območjih razpršene poselitve – npr. Gora; vendar to pomeni vrednosti blizu 100 % v večjih urbanih območjih občine – npr. Ajdovščina, somestje Gojače-Malovše-Selo-Batuje).</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti površinskih voda zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.</p> <p><i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i></p>	<p>Izvedba plana bo povzročila bistveno poslabšanje kakovosti površinskih voda.</p> <p><i>Izvedba plana ne bo bistveno povečala deleža objektov, ki bodo priključeni na ČN (bistveno pomeni blizu 100 % v urbanih območjih). Omilitveni ukrepi bodo dvignili delež stavb, priključenih na ČN in tako preprečili poslabšanje kakovosti površinskih voda.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>	<p>Izvedba plana bo povzročila uničujoče poslabšanje kakovosti površinskih voda.</p> <p><i>Opomba: Izvedba plana ne predvideva priključitev stavb na čistilne naprave.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 75: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi z vodami (površinskimi vodami) – 1. faza vrednotenja (nadaljevanje)

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uničujoč)
Vode (površinske vode) <i>Merila vrednotenja - kapacita in učinkovitost.</i>	Kapacitete ČN in učinkovitost čiščenja	<p>Izvedba plana ne bo povzročila poslabšanja kakovosti površinskih voda ali pa bo vpliv celo pozitiven.</p> <p><i>Opomba: Vpliv bo pozitiven, v kolikor izvedba plana ne bo povzročila poslabšanja kakovosti površinskih voda. Z izvedbo plana se tudi ne načrtuje take prostorske ureditve, ki bi vplivale na kakovost voda.</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti površinskih voda.</p> <p><i>Opomba: Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti površinskih voda zaradi zadostnih kapacitet in učinkovitosti čiščenja ČN.</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti površinskih voda zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.</p> <p><i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i></p>	<p>Izvedba plana bo povzročila bistveno poslabšanja kakovosti površinskih voda.</p> <p><i>Opomba: Izvedba plana bo povzročila bistveno poslabšanja kakovosti površinskih voda zaradi nezadostnih kapacitet in neučinkovitosti čiščenja ČN, kot rezultata izvajanja omilitvenih ukrepov. Kot kriterij za pojem zadostna kapaciteta in učinkovitost čiščenja smatramo podatke iz Operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, kjer je v predpisanih rokih obvezno zagotoviti odvajanje komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo in ustrezno čiščenje na komunalni čistilni napravi.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>	<p>Izvedba plana bo povzročila uničujoče poslabšanja kakovosti površinskih voda.</p> <p><i>Opomba: Izvedba plana ne predvideva čistilnih naprav.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 75: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi z vodami (površinskimi vodami) – 1. faza vrednotenja (nadaljevanje)

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uničujoč)
Vode (površinske vode) <i>Merilo vrednotenja - hidromorfološki elementi</i>	Morfološke obremenitve vodotokov	Izvedba plana ne bo povzročila poslabšanja kakovosti površinskih voda ali bo vpliv celo pozitiven. <i>Opomba: Z izvedbo plana se ne načrtuje take prostorske ureditve, ki bi vplivale na kakovost voda v zvezi s hidromorfološki elementi.</i>	Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti površinskih voda. <i>Opomba: Vpliv bo nebitven, v kolikor z izvedbo plana ne bo prišlo do premika proti višjim razredom (v primeru razredov višjih od razreda 2).</i>	Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti površinskih voda zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. <i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i>	Izvedba plana bo povzročila bistveno poslabšanja kakovosti površinskih voda. <i>Opomba: Vpliv bo bistven, v kolikor bo z izvedbo plana prišlo do premika proti višjim razredom (v primeru razredov višjih od razreda 2).</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.	Izvedba plana bo povzročila uničujoče poslabšanja kakovosti površinskih voda. <i>Opomba: Vpliv bo uničujoč v primeru izvedbe plana, ki bo izvršil premik razredov proti višjim razredom 3-4 in 4.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 75: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi z vodami (površinskimi vodami) – 1. faza vrednotenja (nadaljevanje)

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uničujoč)
Vode (površinske vode) Merila vrednotenja - obseg Opomba: - dva zadrževalnika: obstoječi Vogršček in planirani Košivec	Obseg antropogenih elementov stoječih voda	Izvedba plana ne bo povzročila poslabšanja kakovosti površinskih voda ali pa bo vpliv celo pozitiven Opomba: Z izvedbo plana se ne načrtuje take prostorske ureditve, ki bi vplivale na kakovost vod v zvezi z antropogenimi elementi stoječih voda. Delež antropogenih elementov	Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti površinskih voda. Opomba: Vpliv bo nebitven, v kolikor bo delež antropogenih elementov <15 %.	Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti površinskih voda zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprijemljivi (oceni D in E).	Izvedba plana bo povzročila bistveno poslabšanja kakovosti površinskih voda. Opomba: Vpliv bo bistven, v kolikor bo delež antropogenih elementov >15 %, kar pomeni večjo pozidanost, ki pa je v nasprotju z »rekreativno naravo« takih območji, izraženo v planu, kjer velika obseg antropogenih elementov moti. Z antropogenimi elementi je tukaj mišljena predvsem pozidava. Vplivi izvedbe plana so tako nesprijemljivi.	Izvedba plana bo povzročila uničujoče poslabšanja kakovosti površinskih voda. Opomba: Vpliv bo uničujoč, v kolikor bo delež antropogenih elementov 100 %, kar pomeni celotno pozidavo obale Vplivi izvedbe plana so tako nesprijemljivi.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 75: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi z vodami (površinskimi vodami) – 1. faza vrednotenja (nadaljevanje)

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uničujoč)
Vode (površinske vode) (nadaljevanje) <hr/> <i>Merila vrednotenja -vrsta namenske rabe v zvezi s posegi na poplavnih območjih</i>	Posegi na poplavnih območjih	<p>Izvedba plana ne bo poslabšala poplavne varnosti ali pa bo vpliv celo pozitiven.</p> <p><i>Opomba: V območju poplav se s planom ne načrtujejo novi posegi.</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja poplavne varnosti.</p> <p><i>Opomba: V območju poplav se načrtujejo samo zelene površine, vendar brez kakšnih koli igrišč in rekreacijskih površin in pomožnih objektov za te namene. Pri čemer pa se še zmeraj ohranja poplavna površina.</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poplavne varnosti zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.</p> <p><i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i></p>	<p>Izvedba plana bo povzročila bistveno poslabšanje poplavne varnosti.</p> <p><i>Opomba: V območju poplav se načrtujejo posegi, ki pomenijo gradnjo novih objektov v sklopu namenske rabe, kar pomeni, da se lahko pojavijo uničujoči vplivi.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>	<p>Izvedba plana bo povzročila uničujoče posledice v zvezi s poplavno varnostjo..</p> <p><i>Opomba: V območju poplav se načrtujejo posegi, ki pomenijo gradnjo novih objektov v sklopu namenske rabe, kar pomeni, da se pojavijo uničujoči vplivi.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>

Tabela 76: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s tlemi – 1. faza vrednotenja

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uničujoč)
Tla <u>Merilo vrednotenja:</u> <u>- sprememba površine</u> <u>kmetijskih zemljišč</u>	Površine za kmetijsko pridelavo	<p>Izvedba plana ne bo povzročila onesnaženja tal ali pa bo vpliv celo pozitiven.</p> <p><i>Opomba: Plan ne predvideva razširitev površin za kmetijsko pridelavo.</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila prekomernega onesnaženja tal.</p> <p><i>Opomba: Plan predvideva razširitev površin za kmetijsko pridelavo, vendar pa te razširitve ne gredo na račun površin za intenzivno kmetijsko pridelavo.</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila prekomerne onesnaženosti tal zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov</p> <p><i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i></p>	<p>Izvedba plana bo povzročila prekomerno onesnaženost tal.</p> <p><i>Opomba: Plan predvideva bistveno razširitev površine za intenzivno kmetijsko pridelavo, ki tako zajema večino kmetijskih površin v občini</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>	<p>Izvedba plana bo povzročila tako onesnaženost tal, da bodo ta neuporabna za kakršne koli namene.</p> <p><i>Opomba: Plan predvideva same površine za intenzivno kmetijsko pridelavo.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 76: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s tlemi – 1. faza vrednotenja (nadaljevanje)

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uničujoč)
Tla <hr/> <i>Merilo vrednotenja:</i> <hr/> <i>- sprememba</i>	Sprememba površine za industrijska območja	<p>Izvedba plana ne bo povzročila onesnaženja tal ali pa bo vpliv celo pozitiven.</p> <p><i>Opomba. Plan ne predvideva spremembe površin za večja industrijska območja glede na podatke iz tabele 7</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila prekomernega onesnaženja tal.</p> <p><i>Opomba: Plan ne predvideva večjih spremembe površin za večja industrijska območja (glej tabelo 7), temveč gre le za manjše spremembe (manjše spremembe so le v somestju Gojače-Malovše-Selo-Batuje, vendar so te majhne po površini glede na obstoječo industrijsko cono – to potem smatramo kot definicijo pojma manjše spremembe površine večjih industrijskih območij).</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila prekomerne onesnaženosti tal zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov</p> <p><i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprijemljivi (oceni D in E).</i></p>	<p>Izvedba plana bo povzročila prekomerno onesnaženost tal</p> <p><i>Opomba: Plan predvideva večje spremembe površine za industrijska območja večjih industrijskih območij, pri čemer se te površine povečajo za nekajkrat (npr. 2-3×) in tako pokrijejo večje površine tal, kar pomeni možnost večje površine onesnaženosti tal.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprijemljivi.</p>	<p>Izvedba plana bo povzročila tako onesnaženost tal, da bodo ta neuporabno za kakršne koli namene.</p> <p><i>Opomba: Plan predvideva obsežne spremembe površin večjih industrijskih območij, zaradi česa prihaja do zlivanja takih površin v eno veliko površino za industrijo v celi občini.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprijemljivi.</p>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 76: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s tlemi – 1. faza vrednotenja (nadaljevanje)

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uni ujoč)
Tla (nadaljevanje) <i>Merilo vrednotenja: - obseg posegov na erozijska območja glede in pa način, ki pospešuje plazljivost in erozijo</i>	Posegi na erozijskih območjih	Izvedba plana ne bo povzročila erozijskih procesov ali pa bo vpliv celo pozitiven. <i>Opomba: Izvedba plana ne bo posegala na erozijska območja.</i>	Izvedba plana ne bo povzročila pospeševanje erozijskih procesov. <i>Opomba: Izvedba plana ne bo posegala na erozijska območja na način, ki pospešuje erozijo. Nova erozijska žarišča ne bodo nastajala.</i>	Izvedba plana ne bo povzročila pospeševanje erozijskih procesov zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. <i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i>	Izvedba plana bo povzročila pospeševanje erozijskih procesov. <i>Opomba: Izvedba plana bo posegala na erozijska območja na način, ki pospešuje erozijo. Nastajala bodo nova erozijska žarišča.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.	Izvedba plana bo povzročila pospeševanje erozijskih procesov. <i>Opomba: Izvedba plana bo uničujoče vplivala erozijska območja, pri čemer bo prišlo do pojavljanja in pospeševanja razvoja erozije celih erozijskih območij, ki bodo uničujoče vplivali na zdrave ljudi, hidrosfero, biosfero in prebivalstvo.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.

Tabela 77: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico) – 1. faza vrednotenja

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uni ujoč)
Podzemne vode (podtalnica) <i>Merilo vrednotenja: - intenzivna kmetijska pridelava</i>	Kmetijska pridelava na VVO	Izvedba plana ne bo povzročila poslabšanja kakovosti podtalnice ali pa bo vpliv celo pozitiven. <i>Opomba: Z izvedbo plana se ne načrtuje kmetijska pridelava na VVO.</i>	Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti podtalnice. <i>Opomba: Z izvedbo plana se ne načrtuje intenzivna kmetijska pridelava na VVO.</i>	Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti podtalnice zaradi izvedbe omilitvenih procesov. <i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i>	Izvedba plana bo povzročila bistveno poslabšanje kakovosti podtalnice. <i>Opomba: Z izvedbo plana se načrtuje intenzivna kmetijska pridelava na VVO.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.	Izvedba plana bo povzročila uničujoče poslabšanje kakovosti podtalnice. <i>Opomba: Z izvedbo plana se načrtuje intenzivna kmetijska pridelava na celotni površini VVO.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 77: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico) – 1. faza vrednotenja (nadaljevanje)

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uni ujoč)
Podzemne vode (podtalnica) <i>Merilo vrednotenja: - prostorske ureditve v zvezi z industrijskimi območji</i>	Površine industrijskih območij na VVO	Izvedba plana ne bo povzročila poslabšanja kakovosti podtalnice ali pa bo vpliv celo pozitiven. <i>Opomba: Z izvedbo plana se ne načrtujejo nove površine na VVO.</i>	Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti podtalnice. <i>Opomba: Z izvedbo plana se ne načrtuje prostorske ureditve v zvezi z industrijskimi območji na VVO, pri čemer se ohranjajo obstoječe površine za industrijo, ki se po potrebi čim bolj zmanjšajo, v kolikor je to mogoče. Pri tem gre za površin po obstoječem planu, ki še niso pozidane oz. niso še pridobljena gradbena dovoljenja.</i>	Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti podtalnice zaradi izvedbe omilitvenih procesov. <i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i>	Izvedba plana bo povzročila bistveno poslabšanje kakovosti podtalnice. <i>Opomba: Z izvedbo plana se načrtujejo površine v zvezi z industrijskimi območji na VVO.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.	Izvedba plana bo povzročila uničujoče poslabšanje kakovosti podtalnice. <i>Opomba: Z izvedbo plana se načrtuje prostorske ureditve v zvezi z industrijskimi območji na VVO, površina takih območij pa pokriva večino VVO.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.

Tabela 78: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s hrupom – 1. faza vrednotenja

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uni ujoč)
<p>Hrup</p> <p>- obseg povprečnega letnega dnevnega prometa (PLDP) in na tej osnovi pomembnost cest, kot cest s pomembnim vplivom na razmere glede hrupa</p> <p><i>Opomba: Kot pomembne ceste za potrebe tega OP smatramo tranzitne ceste in pa druge ceste z visokim PLDP na določenih odsekih. Kot pomemben vpliv na emisije snovi v zrak iz prometa pa smatramo pomembne ceste, ki vodijo skozi naselja.</i></p>	Povprečni letni dnevni promet (PLDP)	Izvedba plana ne bo povzročila poslabšanja razmer glede hrupa ali pa bo vpliv celo pozitiven.	Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja razmer glede hrupa.	Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja razmer glede hrupa zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.	Izvedba plana bo povzročila bistveno poslabšanje razmer glede hrupa. Ogroženo bo tudi zdravje ljudi.	Izvedba plana bo povzročila uničujoče poslabšanje razmer glede hrupa, kar pomeni, da bodo postale razmere za življenje nevzdržne. Nastale bodo hude zdravstvene težave in prizadetost.
		<i>Opomba: Vpliv bo pozitiven, v kolikor bo z izvedbo plana prišlo do zmanjšanja povprečnega letnega dnevnega prometa (PLDP) pod vrednostmi, navedenimi v tabeli 5 (pri tem se ne upošteva par odstotkov nihanja PLDP iz leta v leto).</i>	<i>Opomba Vpliv bo nebitven, v kolikor bo povprečni letni dnevni promet (PLDP) ostal na istem nivoju, kot je naveden v tabeli 5 (pri tem se ne upošteva par odstotkov nihanja PLDP iz leta v leto).</i>	<i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i>	<i>Opomba: Podvojitve PLDP iz tabele 5 se že približuje vrednostim, ki veljajo za tranzitne ceste. (avtoceste, hitre ceste – primerjaj PLDP hitre ceste).</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.	<i>Opomba: Koncentracija večjega števila pomembnih cest (več kot 2) z visokim deležem PLDP (primerljivim s tistim, ki velja za tranzitne ceste (avtoceste, hitre ceste) v bližini ali pa znotraj naselja skupaj z večjimi izvennivojskimi križišči in cestnimi zankami, kar povzroča zaradi spreminjajoče hitrosti vozil večje emisije hrupa v okolje.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 78: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s hrupom – 1. faza vrednotenja (nadaljevanje)

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uni ujoč)
Hrup <i>Merilo:</i> - ali ima OPN pravilno določen SVPH v skladu z Uredbo	Stopnje varstva pred hrupom na mestu poselitve (SVPH)	Izvedba plana ne bo povzročila poslabšanja razmer glede hrupa ali pa bo vpliv celo pozitiven.	Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja razmer glede hrupa <i>Opomba: OPN ima pravilno določene SVPH v skladu z Uredbo.</i>	Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja glede hrupa zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. <i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i>	Izvedba plana bo povzročila bistveno poslabšanje razmer glede hrupa. Ogroženo bo tudi zdravje ljudi. <i>Opomba: OPN nima pravilno določenih SVPH v skladu z Uredbo, vendar niso možni omilitveni ukrepi,</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.	Izvedba plana bo povzročila uničujoče poslabšanje razmer glede hrupa, kar pomeni, da bodo postale razmere za življenje nevdržne. Nastale bodo hude zdravstvene težave in prizadetost. <i>Opomba: OPN nima pravilno določenih SVPH v skladu z Uredbo, vendar niso možni omilitveni ukrepi. Zaradi nepravilno določenih SVPH prihaja do sinergističnih učinkov z drugimi sestavinami okolja (npr. zrak, vode). Primer je recimo neustrezno načrtovanje prometne infrastrukture zaradi napačno določenih SVPH.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 78: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s hrupom – 1. faza vrednotenja (nadaljevanje)

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uni ujoč)
<p>Hrup</p> <p><i>Merilo vrednotenja:</i> - število, velikost stikov oz povezav</p> <p><i>Opomba: Za potrebe tega OP pomenijo stiki le ozka območja povezave med območji za industrijo I in stanovanjskimi območji S, medtem ko povezave predstavljajo širše stične ploskve, ki so lahko v ekstremnem primeru povezane v celotni dolžini. Kot povezavo štejem tudi večje število (množico stikov) med območjima S in I</i></p>	<p>Prisotnost konfliktnih območij NRP za stanovanjska območja SS in industrijo I</p> <p><i>Opomba: Kazalec vključuje po namensko rabi tako naselja SS kot tudi SK.</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila poslabšanja razmer glede hrupa ali pa bo vpliv celo pozitiven.</p> <p><i>Opomba: Vpliv na izboljšanje okolja v zvezi s hrupom bo na določenem območju pozitiven, v kolikor se bo namenska raba I tako planirala tako, da ne bo povezav ali pa stikov med njo in stanovanjskimi območji SS.</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja razmer glede hrupa.</p> <p><i>Opomba: Vpliv na izboljšanje v zvezi s hrupom bo na določenem območju nebiten, v kolikor gre le za manjše število stikov (1,2) z majhnim obsegom (majhen delež stične površine gled na celo velikost industrijske cone – relativno vzeto), ali pa se s planom načrtujejo stiki med I in SK.</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja razmer glede hrupa izvedbe omilitvenih ukrepov.</p> <p><i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i></p>	<p>Izvedba plana bo povzročila bistveno poslabšala razmer glede hrupa. Ogroženo bo tudi zdravje ljudi.</p> <p><i>Opomba: Izvedba plana pomeni večje število stikov (več kot 2) med stanovanjskimi območji SS in industrijo I, z velikim deležem stične površine gled na celo velikost industrijske cone – relativno vzeto. Taki stiki skupaj zajemajo vsaj 50% stične površine, kar dejansko pomeni že bistven vpliv, saj lahko pričakujemo večje število obratov ali pa enega zelo velikega, kar pa je seveda za bivanjske razmere nesprejemljivo.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>	<p>Izvedba plana bo povzročila poslabšanje razmer glede hrupa, kar pomeni, da bodo postale razmere za življenje nevzdržne. Nastale bodo hude zdravstvene težave in prizadetost.</p> <p><i>Opomba: Izvedba plana pomeni, da je namenska raba I v celotni dolžini povezana z namensko rabo SS ali pa namenska raba I obdaja namensko rabo SS,</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>

Tabela 79: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi z elektromagnetnim sevanjem – 1. faza vrednotenja

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebistven)	C (vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uni ujoč)
Elektromagnetno sevanje <u>Merilo vrednotenja:</u> <u>- NRP v območju virov EMS</u>	Površine NRP, namenjena bivanju v vplivnem območju virov EMS	<p>Izvedba plana ne bo povzročila poslabšanja razmer glede EMS ali pa bo vpliv celo pozitiven.</p> <p><i>Opomba: Vpliv bo pozitiven, v kolikor NRP zaradi izvedbe plana ne bo segala v območje virov EMS</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja razmer glede EMS.</p> <p><i>Opomba. Vpliv bo nebistven, v kolikor bo NRP segala v vplivno območje virov EMS, manjših od 110 kV.</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja razmer glede hrupa zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.</p> <p><i>Opomba: Vplivi bodo nebistveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i></p>	<p>Izvedba plana bo povzročila bistveno poslabšanje razmer glede EMS.</p> <p><i>Opomba. Vpliv bo bistven, v kolikor bo NRP segala v vplivno območje virov EMS, večjih od 110 kV.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>	<p>Izvedba plana bo povzročila nepredvidljive posledice na okolje in zdravje ljudi. Zaradi tega bo prišlo do uničujočega vpliva na prebivalstvo (npr, izselitev celih območij, prenehanja izvajanja dejavnosti, poslabšanje zdravstvenega stanja prebivalstva).</p> <p><i>Opomba. Vpliv bo nebistven, v kolikor bo celotna površina NRP segala v vplivno območje virov EMS, večjih od 110 kV.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>

Tabela 80: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s svetlobo – 1. faza vrednotenja

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uničujoč)
Svetlobno onesnaževanje <i>Merilo vrednotenja: - ciljna vrednost 44,5 kW/prebivalca Glede na Uredbo o o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. RS., št. 81/07, 109/07, 62/10)</i>	Največja letna porabi elektrike za razsvetljavo javnih površin in občinskih cest	Zaradi izvedbe plana ne bo prišlo do povečanja obremenjenosti okolja s svetlobo ali pa bo vpliv celo pozitiven. <i>Opomba: Vpliv bo pozitiven, v kolikor izvedba plana ne bo povzročila poslabšanja razmer glede svetlobnega onesnaževanja.</i>	Zaradi izvedbe plana ne bo prišlo do bistvenega povečanja obremenjenosti s svetlobo. <i>Opomba: Ciljna vrednost ni prekoračena.</i>	Zaradi izvedbe plana ne bo prišlo do bistvenega povečanja obremenjenosti okolja s svetlobo, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. <i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i>	Zaradi izvedbe plana bo prišlo do bistvenega povečanja obremenjenosti okolja s svetlobo. <i>Opomba: Ciljna vrednost je prekoračena.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s svetlobnim onesnaževanjem bodo uničujoči. <i>Opomba: Ne moremo govoriti o uničujočem vplivu na okolje zaradi prekoračene ciljne vrednosti.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.

Tabela 81: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana v zvezi z odpadki – 1. faza vrednotenja

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uni ujoč)
Odpadki <u>Merilo vrednotenja:</u> <u>-število zbiralnic</u>	Število zbiralnic na prebivalca na območju občine	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi z odpadki bodo enaki kot v obstoječem stanju ali pa celo pozitivni.	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi z odpadki bodo nebitveni. <i>Opomba: Število zbiralnic ustreza normativu 1 zbiralnica/500 prebivalcev.</i>	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi z odpadki bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. <i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i>	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi z odpadki bodo bistveni. <i>Opomba: Število zbiralnic ne ustreza normativu 1 zbiralnica/500 prebivalcev, vendar so možni omilitveni ukrepi.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi z odpadki bodo uničujoči. <i>Opomba: Ne moremo govoriti o uničujočem vplivu na okolje zaradi premajhnega števila zbiralnic.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 81: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana v zvezi z odpadki – 1. faza vrednotenja (nadaljevanje)

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uni ujoč)
Odpadki <hr/> <i>Merilo vrednotenja:</i> <hr/> <i>-število centrov</i>	Število centrov za ravnanje z odpadki na območju občine (regije) <i>Opomba: Število centrov glede na število prebivalcev v občini je 1.</i>	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi z odpadki bodo enaki kot v obstoječem stanju ali pa celo pozitivni.	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi z odpadki bodo nebitveni. <i>Opomba: V občini je prisoten center za ravnanje z odpadki, če pa ga ni, je možno odpeljati odpadke v drugi zbirni center izven občine</i>	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi z odpadki bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. <i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i>	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi z odpadki bodo bistveni. <i>Opomba: V občini ni centra za ravnanje z odpadki, odpadkov pa ni možno odpeljati v drugi center izven občine.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi z odpadki bodo uničujoči. <i>Opomba: Uničujoči vpliv tukaj deluje na dolgi rok, saj zaradi kopičenja odpadkov postanejo razmere za življenje nevzdržne.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.

Tabela 82: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje za tla kot naravni vir (kmetijska zemljišča) – 1. faza vrednotenja

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uničujoč)
Tla kot naravni vir (kmetijska zemljišča) <i>Merilo vrednotenja:</i> <i>- talno število iz Pravilnik za ocenjevanje tal pri ugotavljanju proizvodne sposobnosti vzorčnih parcel (Ur. l. SRS št. 36/84; Ur. l. RS, št.52/00- ZENDMPE) in »Obvezno navodilo za izvajanje pravilnika za ocenjevanje tal pri ugotavljanju proizvodne sposobnosti vzorčnih parcel, Republiška geodetska uprava, Ljubljana 1984« (tabela 64).</i>	Proizvodni potencial kmetijskih zemljišč	<p>Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s tlemi kot naravnim virom bodo enaki kot v obstoječem stanju ali pa celo pozitivni.</p> <p><i>Opomba: Izvedba plana ne bo povzročila izgube proizvodnega potenciala kmetijskih zemljišč.</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s tlemi kot naravnim virom bodo nebitveni.</p> <p><i>Opomba: Izvedba plana ne bo povzročila bistvene izgube proizvodnega potenciala kmetijskih zemljišč. Vpliv je nebitven, v kolikor ne gre za posege na tla z velikim pridelovalnim potencialom (nad 58 točk).</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s tlemi kot naravnim virom bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.</p> <p><i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s tlemi kot naravnim virom bodo bistveni.</p> <p><i>Opomba: Izvedba plana bo povzročila bistvene izgube proizvodnega potenciala kmetijskih zemljišč.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>	<p>Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s tlemi kot naravnim virom bodo uničujoči.</p> <p><i>Opomba: Zaradi izvedbe plana bo prišlo do uničujočega vpliva na proizvodni potencial kmetijskih zemljišč.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 82: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje za tla kot naravni vir (kmetijska zemljišča) – 1. faza vrednotenja (nadaljevanje)

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uničujoč)
Tla kot naravni vir (kmetijska zemljišča) (nadaljevanje) <i>Merilo:</i> - zakonska merila - ali so bili pred spremembo namenske rabe na najboljših kmetijskih zemljiščih K1 prisotni objekti - namen posega na najboljša kmetijska zemljišča (tabela 129)	Sprememba kmetijskih zemljišč v drugo namensko rabo	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s tlemi kot naravnim virom bodo enaki kot v obstoječem stanju ali pa celo pozitivni. <i>Opomba: S planom se ne načrtuje sprememba namenske rabe na kmetijskih zemljiščih. Vpliv bo tako pozitiven.</i>	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s tlemi kot naravnim virom bodo nebitveni. <i>Opomba: Ureditve v sklopu izvedbe plana:</i> - se načrtujejo na območju drugih kmetijskih zemljišč; - ne načrtujejo zunaj območij naselij na najboljših kmetijskih zemljiščih, - so sicer na območju najboljših kmetijskih zemljišč zunaj naselij, vendar se načrtujejo v skladu s predpisi in državnimi dokumenti	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s tlemi kot naravnim virom bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. <i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i>	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s tlemi kot naravnim virom bodo bistveni. <i>Opomba: Ureditve v sklopu izvedbe plana se načrtujejo na območju najboljših kmetijskih zemljišč zunaj območja naselij, vendar omilitveni ukrepi niso možni.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s tlemi kot naravnim virom bodo uničujoči. <i>Opomba: Ureditve v sklopu izvedbe plana pomenijo takšen obseg načrtovanj na najboljših kmetijskih zemljiščih, ki pomenijo izgubo površin najboljših kmetijskih zemljišč v taki meri, da je prizadeto kmetijstvo v celi občini.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.

Tabela 83: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje za gozd kot naravni vir – 1. faza vrednotenja

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uni ujoč)
Gozd kot naravni vir <i>Merilo:</i> - sprememba lesne zaloge - sprememba deleža in obsega gozdnih površin	Lesna zaloga s prirastkom in posekom Delež in obseg gozdnih površin	<p>Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi z gozdom kot naravnim virom bodo enaki kot v obstoječem stanju ali pa celo pozitivni.</p> <p><i>Opomba: Zaradi izvedbe plana se ne bosta zmanjšali lesna zaloga ali pa se bo celo povečala. Vpliv bo tako pozitiven.</i></p> <p><i>Zaradi izvedbe plana se ne bosta spremenila delež in obseg gozdnih površin ali pa se bosta celo povečala. Vpliv bo tako pozitiven.</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi z gozdom kot naravnim virom bodo nebitveni.</p> <p><i>Opomba: Zaradi izvedbe plana se ne bo bistveno zmanjšala lesna zaloga ter spremenila delež in obseg gozdnih površin. Vpliv je nebitven, v kolikor se s planom ne načrtujejo večji posegi na gozdnih površinah</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi z gozdom kot naravnim virom bodo nebitveni ob izvedbi omilitvenih ukrepov.</p> <p><i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi z gozdom kot naravnim virom bodo bistveni.</p> <p><i>Opomba: Zaradi izvedbe plana se se bo bistveno zmanjšala lesna zaloga ter spremenila delež in obseg gozdnih površin.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>	<p>Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi z gozdom kot naravnim virom bodo uničujoči.</p> <p><i>Opomba: Zaradi izvedbe plana se bosta tako zmanjšali lesna zaloga, da se ne bo mogla več obnovljati. Zaradi izvedbe plana se ne bodo bistveno zmanjšala lesna zaloga ter spremenila delež in obseg gozdnih površin.</i></p> <p><i>Zaradi izvedbe plana se bosta tako spremenila delež in obseg gozdnih površin tako, da ne bo mogoče več gospodariti z gozdom.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 83: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje za gozd kot naravni vir – 1. faza vrednotenja (nadaljevanje)

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C n(vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uni ujoč)
Gozd kot naravni vir (nadaljevanje) <i>Merilo:</i> - merilo vrednotenja, kot ga navaja tabela 65	Krčitve gozda	<p>Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi z gozdom kot naravnim virom bodo enaki kot v obstoječem stanju ali pa celo pozitivni</p> <p><i>Opomba: Ureditve v sklopu izvedbe plana ne bodo na gozdnih zemljiščih ali pa bo prišlo do spremembe obstoječe namenske rabe v korist gozdnih zemljišč. Vpliv izvedbe plana je tako pozitiven.</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi z gozdom kot naravnim virom (kmetijska zemljišča) bodo nebitveni.</p> <p><i>Opomba: Ureditve v sklopu izvedbe plana ne bodo:</i> - bistveno posegale na gozdna zemljišča; - posegala na območje varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom</p>	<p>Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi z gozdom kot naravnim virom bodo nebitveni ob izvedbi omilitvenih ukrepov.</p> <p><i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi z gozdom kot naravnim virom bodo bistveni.</p> <p><i>Opomba: Ureditve v sklopu plana bodo:</i> - bistveno posegale na gozdna zemljišča. - posegale na območje varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom</p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>	<p>Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi z gozdom kot naravnim virom bodo uničujoči.</p> <p><i>Opomba: Ureditve v sklopu izvedbe plana bodo tako posegala na območje gozdov, da bodo vplivi uničujoči. Večine gozdov ne bo več.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>

Tabela 84: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje za vodo kot naravni vir – I. faza vrednotenja

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uničujoč)
Voda kot naravni vir <i>Merilo:</i> <i>- delež.</i>	Delež prebivalcev, oskrbovanih s pitno vodo iz javnega vodovoda in iz lastnih zajetij	<p>Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi z vodo kot naravnim virom bodo enaki kot v obstoječem stanju ali pa celo pozitivni.</p> <p><i>Opomba: Izvedba plana povečuje delež prebivalcev, ki so oskrbovani s pitno vodo iz javnega vodovoda.</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana v zvezi z vodo kot naravnim virom bodo nebitveni.</p> <p><i>Opomba: Delež prebivalcev, oskrbovanih s pitno vodo je nebitven, v kolikorse delež prebivalcev s pitno vodo ne spremeni glede na tabelo 19. Iz tabele namreč sledi, da je ta delež zelo visok, saj so redka naselja, kjer vodooskrbe iz javnega vodovoda ni.</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana v zvezi z vodo kot naravnim virom bodo nebitveni ob izvedbi omilitvenih ukrepov.</p> <p><i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana v zvezi z vodo kot naravnim virom bodo bistveni.</p> <p><i>Opomba: Izvedba plana ne omogoča oskrbe večine prebivalcev s pitno vodo.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>	<p>Vplivi izvedbe plana v zvezi z vodo kot naravnim virom bodo uničujoči.</p> <p><i>Opomba: Izvedba plana ne omogoča oskrbe prebivalcev s pitno vodo.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 84: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje za vodo kot naravni vir – 1. faza vrednotenja (nadlejevanje)

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uničujoč)
Voda kot naravni vir <i>Merilo:</i> <i>- kakovost.</i>	Kakovost virov pitne vode na vodnih zajetjih	<p>Vplivi izvedbe plana v zvezi s kakovostjo vode na vodnih zajetjih bodo enaki kot v obstoječem stanju ali pa celo pozitivni.</p> <p><i>Opomba: Izvedba plana povečuje kakovost virov pitne vode na vodnih zajetjih.</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana v zvezi s kakovostjo vode na vodnih zajetjih bodo nebitveni.</p> <p><i>Opomba: Kakovost virov pitne vode je zagotovljena.</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana v zvezi s kakovostjo vode na vodnih zajetjih bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.</p> <p><i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana v zvezi s kakovostjo vode na vodnih zajetjih bodo bistveni.</p> <p><i>Opomba: Kakovost virov pitne vode ni zagotovljena.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>	<p>Vplivi izvedbe plana v zvezi s kakovostjo vode na vodnih zajetjih bodo uničujoči.</p> <p><i>Opomba: Kakovost virov pitne vode je v tasko slabem stanju, da povzroči uničujoče vplive na okolje in zdravje ljudi.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 84: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje za vodo kot naravni vir – 1. faza vrednotenja (nadlejevanje)

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uničujoč)
Voda kot naravni vir <i>Merilo:</i> - primerjava med izdatnostjo vodnih virov in vtokom v vodovodne sisteme	Količinska izdatnost vodnih virov	Vplivi izvedbe plana v zvezi s količinsko izdatnostjo vodnih virov bodo enaki kot v obstoječem stanju ali pa celo pozitivni. <i>Opomba: Izvedba plana ne bo vplivala na količinsko izdatnost vodnih virov ali pa jo bo celo povečala.</i>	Vplivi izvedbe plana v zvezi s količinsko izdatnostjo vodnih virov bodo nebitveni. <i>Opomba: Izvedba plana ne bo bistveno vplivala na izdatnost vodnih virov, saj je že v obstoječem stanju vtok v vodovodne sisteme v primerjavi z izdatnostjo vodnih virov zelo nizek – glej tabelo 21.</i>	Vplivi izvedbe plana v zvezi s količinsko izdatnostjo vodnih virov bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. <i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i>	Vplivi izvedbe plana v zvezi s količinsko izdatnostjo vodnih virov bodo bistveni. <i>Opomba: Zaradi izvedbe plana izdatnost vodnih virov ne bo pokrivala vseh potreb po pitni vodi.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.	Vplivi izvedbe plana v zvezi s količinsko izdatnostjo vodnih virov bodo uničujoči. <i>Opomba: Zaradi izvedbe plana bo prišlo do povečanja potrebe po pitni vodi, kar bo povsem »ohromilo« izdatnost vodnih virov (glej tabelo 21), kar pomeni, da bo večina občine povsem neoskrbovana s pitno vodo.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 84: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje za vodo kot naravni vir – 1. faza vrednotenja (nadlejevanje)

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uničujoč)
Voda kot naravni vir <u>Merila vrednotenja</u> <u>- vpliv na vodni režim</u> <u>(ekološki sprejemljivi pretok)</u>	Prisotnost zadrževalnikov v občini	<p>Izvedba plana ne bo povzročila poslabšanja kakovosti površinskih voda</p> <p><i>Opomba: Vpliv na vodni režim zaradi izvedbe plana bo pozitiven, v kolikor se v občini ne bodo gradili zadrževalniki.</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti površinskih voda.</p> <p><i>Opomba: Vpliv bo nebitven, v koliko zadrževalniki ne bodo povzročali poslabšanja razmer v vodotokih.</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti površinskih voda zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.</p> <p><i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i></p>	<p>Izvedba plana bo povzročila bistveno poslabšanja kakovosti površinskih voda.</p> <p><i>Opomba: Vpliv bo bistven, v kolikor bodo zadrževalniki povzročili poslabšanje razmer v vodotokih zaradi nedoseganja ekološko sprejemljivega pretoka.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>	<p>Izvedba plana bo povzročila uničujoče poslabšanja kakovosti površinskih voda.</p> <p><i>Opomba: Vpliv bo uničujoč, v kolikor bodo zadrževalniki povzročili popolno presahnitev vodotokov.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>

Tabela 85: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino – 1. faza vrednotenja

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uni ujoč)
Kulturna dediščina <u>Merilo:</u> - osnova izhaja iz smernic	Obseg in značilnosti planiranih vsebin, ki posegajo na objekte/območja kulturne dediščine, upoštevajoč pri tem značilnosti objektov/območij kulturne dediščine	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino bodo enaki kot v obstoječem stanju ali pa celo pozitivni. <i>Opomba: Izvedba plana ne bo ogrožala kulturne dediščine. Izvedba plana bo zmanjšala ogroženost kulturne dediščine.</i>	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino bodo nebitveni. <i>Opomba: Izvedba plana ne bo bistveno ogrožala kulturne dediščine. Vpliv je nebitven, v kolikor so obseg in značilnosti posegov taki, da ne ogrožajo kulturne dediščine</i>	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino bodo nebitveni ob izvedbi omilitvenih ukrepov <i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i>	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino bodo bistveni. <i>Opomba: Izvedba plana bo bistveno ogrožala kulturno dediščino, tako da bi bilo treba enoto kulturne dediščine izbrisati iz registra.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino bodo uničujoči. <i>Opomba: Izvedba plana delovala uničujoče na kulturno dediščino, tako da bo prišlo razvrednotenja kulturne dediščine na območju občine.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 85: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino – 1. faza vrednotenja (nadaljevanje)

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uni ujoč)
Kulturna dediščina (nadaljevanje) <i>Merilo:</i> <i>- stopnja upoštevanja ohranjanja kulturne dediščine v konceptu prostorskega razvoja in dejavnosti v prostoru</i>	Raven ohranjanja kulturne dediščine v konceptu prostorskega razvoja in dejavnosti v prostoru	<p>Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino bodo enaki kot v obstoječem stanju ali pa celo pozitivni.</p> <p><i>Opomba: Izvedba plana ne bo privedla do poslabšanja ohranjanja kulturne dediščine. Izvedba plana bo izboljšala ohranjanje kulturne dediščine.</i></p> <p>Vpliv izvedbe plana bo tako pozitiven.</p>	<p>Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino bodo nebitveni.</p> <p><i>Opomba: Izvedba plana ne bo bistveno vplivala na poslabšanje ohranjanja kulturne dediščine. Vpliv je nebitven, v kolikor v konceptu prostorskega razvoja in dejavnosti v prostoru ne pride do poslabšanja ohranjanja kulturne dediščine.</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino bodo nebitveni ob izvedbi omilitvenih ukrepov.</p> <p><i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino bodo bistveni.</p> <p><i>Opomba: Izvedba plana bo bistveno vplivala na poslabšanje ohranjanja kulturne dediščine.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>	<p>Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino bodo uničujoči.</p> <p><i>Opomba: Izvedba plana bo uničujoče vplivala na poslabšanje ohranjanja kulturne dediščine.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 85: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino – 1. faza vrednotenja (nadaljevanje)

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uni ujoč)
Kulturna dediščina (nadaljevanje) <i>Merilo:</i> - obseg izkoririrščenih potencialov, ki jih omogoča kulturna dediščina	Potencial kulturne dediščine	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino bodo enaki kot v obstoječem stanju ali pa celo pozitivni. <i>Opomba: Izvedba plana ne bo poslabšala potenciala kulturne dediščine. Izvedba plana bo izboljšala potencial kulturne dediščine</i>	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino bodo nebitveni. <i>Opomba: Izvedba plana ne bo bistveno poslabšala potencial kulturne dediščine. Vpliv je nebitven, v kolikor ne pride do zmanjšanja obsega izkoriščenosti potencialov kulturne dediščine.</i>	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino bodo nebitveni ob izvedbi omilitvenih ukrepov <i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i>	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino bodo bistveni. <i>Opomba: Izvedba plana bo bistveno poslabšala potencial kulturne dediščine.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino bodo uničujoči. <i>Opomba: Izvedba plana bo uničujoče poslabšala potencial kulturne dediščine.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 85: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino – 1. faza vrednotenja (nadaljevanje)

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uni ujoč)
Kulturna dediščina (nadaljevanje) <i>Merilo:</i> - spremenjene značilnosti območij nacionalne prepoznavnosti	Sprememba območij nacionalne prepoznavnosti	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino bodo enaki kot v obstoječem stanju ali pa celo pozitivni. <i>Opomba: Izvedba plana ne bo spremenila območij nacionalne prepoznavnosti. Vpliv izvedbe plana bo tako pozitiven.</i>	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino bodo nebitveni. <i>Opomba: Izvedba plana ne bo bistveno spremenila območij nacionalne prepoznavnosti. Posegi znotraj takih območij bodo le v manjši meri, tako da ne bodo bistveno delovali na kulturno dediščino, ki jo tako območja obsegajo. - Vpliv je nebitven, v kolikor ne pride do takih sprememb, ki bi povzročile neprepoznavnost takih območij.</i>	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino bodo nebitveni ob izvedbi omilitvenih ukrepov <i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i>	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino bodo bistveni. <i>Opomba: Izvedba plana bo bistveno vplivala na območja nacionalne prepoznavnosti. Posegi bodo tako, da bodo povsem spremenili značilnosti območij nacionalne prepoznavnosti.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino bodo uničujoči. <i>Opomba: Izvedba plana bo povzročila izbris območij nacionalne prepoznavnosti.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.

Tabela 86: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s krajino – 1. faza vrednotenja

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uni ujoč)
Krajina <i>Merilo:</i> - sprememba krajinske pestrosti in prepoznavnosti.	Območja krajinske pestrosti Območja in prvine prepoznavnosti krajine	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s krajino bodo enaki kot v obstoječem stanju ali pa celo pozitivni. <i>Opomba: Izvedba plana:</i> - ne bo vplivala na območja in prvine prepoznavnosti krajine; - ne bo vplivala na območje krajinske pestrosti Izvedba plana bo: - izboljšala ali ohranjala prepoznavnost krajine (kakovosti krajinske slike); - bo izboljšala ali ohranjala krajinsko pestrost	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s krajino bodo nebitveni. <i>Opomba: Izvedba plana ne bo bistveno vplivala na:</i> - območja in prvine prepoznavnosti krajine; - območja krajinske pestrosti. Vpliv je nebitven, v kolikor izvedba plana ne bo povzročila razvrednotenja območij in prvin prepoznavnosti krajine in območij krajinske pestrosti.	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s krajino bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov <i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i>	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s krajino bodo bistveni. <i>Opomba: Izvedba plana bo bistveno vplivala na:</i> - območja in prvine prepoznavnosti krajine; - območja krajinske pestrosti. Tako bo zaradi izvedbe plana prišlo do: - bistvenega zmanjšanja (poslabšanja) prepoznavnosti krajine (kakovosti krajinske slike); - bistvenega poslabšanja krajinske pestrosti, ki se bo tako zaradi tega zmanjšala. Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s krajino bodo uničujoči. <i>Opomba: Izvedba plana bo uničujoče vplivala na:</i> - območja in prvine prepoznavnosti krajine; - območja krajinske pestrosti. Tako bo zaradi izvedbe plana prišlo do: - razvrednotenja ali uničenja ali degradacije prvin prepoznavnosti krajine (kakovosti krajinske slike); - porušena ali degradacije krajinske pestrosti. Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi

Tabela 87: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s prebivalstvom – I. faza vrednotenja

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uničujoč)
Prebivalstvo <i>Merilo:</i> - spremembe poselitve in spremenjene značilnosti prebivalstva	Prostorske značilnosti poselitve Demografski kazalci: - število (gostota) prebivalcev - rast prebivalstva (naravni in selitveni prirastek) - izobrazbena sestava prebivalcev - dnevne delovne migracije Socioekonomski kazalci: - bruto domači proizvod (BDP); - zaposlenost (nezaposlenost)	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s prebivalstvom bodo enaki kot v obstoječem stanju ali pa celo pozitivni. <i>Opomba: Izvedba plana ne bo spremenila:</i> - prostorskih značilnosti poselitve; - demografskih in ekonomskih značilnosti prebivalstva. <i>Izvedba plana bo izboljšala:</i> - prostorske značilnosti poselitve; - demografske in ekonomske značilnosti prebivalstva.	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s prebivalstvom i bodo nebitveni. <i>Opomba: Izvedba plana ne bo bistveno negativno spremenila:</i> - prostorskih značilnosti poselitve; - demografskih in ekonomskih značilnosti prebivalstva.	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s prebivalstvom bodo nebitveni ob izvedbi omilitvenih ukrepov. <i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i>	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s prebivalstvom bodo bistveni. <i>Opomba: Izvedba plana bo bistveno negativno spremenila:</i> - prostorske značilnosti poselitve; - demografske in ekonomske značilnosti prebivalstva Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.	Vplivi izvedbe plana na okolje v zvezi s prebivalstvom bodo uničujoči. <i>Opomba: Izvedba plana bo uničujoče vplivala na:</i> - prostorske značilnosti poselitve; - demografske in ekonomske značilnosti prebivalstva Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.

Tabela 88: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi z naravo: rastlinstvo in živalstvo ter habitatni tipi – 1. faza vrednotenja^{CKFF}

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uničujoč)
<p>Narava: rastlinstvo in živalstvo ter habitatni tipi</p> <p><i>Merilo:</i> <i>- glej kolone v tej tabeli</i></p>	<p>Prisotnost in velikost populacij zavarovanih in ogroženih živalskih in rastlinskih vrst ter njihovih habitatov za območje.</p> <p>Stanje ohranjenosti lastnosti, procesov in struktur, ki so pomembni za ohranjanje biotske raznovrstnosti.</p> <p>Stanje (obseg in kvaliteta) habitatov vrst in habitatnih tipov (HT), s poudarkom na HT, ki se prednostno ohranjajo na območju RS (visokovrednoteni HT).</p> <p>Prisotnost tujerodnih vrst.</p>	<p>Vplivov izvedbe plana na rastlinstvo, živalstvo in habitatne tipe ne bo ali pa bodo celo pozitivni.</p> <p><i>Opomba: Vplivi oziroma učinki programa bodo ohranjali obstoječe stanje ali celo povečali biološko raznovrstnost.</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana na rastlinstvo, živalstvo in habitatne tipe bodo nebitveni.</p> <p><i>Opomba: Občasna prisotnost manjšega števila ogroženih, redkih in zavarovanih vrst le na tistih območjih, ki jih plan neposredno ne prizadene, ni uničenja ali fragmentacije habitatov redkih in ogroženih vrst oz. habitatnih tipov, ni prekinitve migracijskih poti.</i></p> <p><i>Pri pripravi plana je potrebno upoštevati standardne in zakonsko predpisane ukrepe, specifični ukrepi niso predvideni.</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana na rastlinstvo, živalstvo in habitatne tipe bodo nebitveni ob izvedbi omilitvenih ukrepov.</p> <p><i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i></p> <p><i>Ocena C se po previdnostnem principu uporabi tudi v primeru, ko obseg posegov in lokacije še niso znane.</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana na rastlinstvo, živalstvo in habitatne tipe bodo bistveni.</p> <p><i>Opomba: Stalna prisotnost večjega števila ogroženih, redkih in zavarovanih vrst, katerih populacije se zaradi plana zmanjšajo, fragmentacija habitatov redkih in ogroženih vrst ter habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju, prekinitve migracijskih poti.</i></p> <p><i>Učinkoviti omilitveni ukrepi niso možni.</i></p> <p><i>Ocena D se po previdnostnem principu uporabi tudi v primeru, ko obseg posegov in lokacije še niso znane.</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana na rastlinstvo, živalstvo in habitatne tipe bodo uničujoči.</p> <p><i>Opomba: Stalna prisotnost večjega števila ogroženih, redkih in zavarovanih vrst ter kritično zmanjšanje ali popolno uničenje njihovih populacij, uničenje ali fragmentacija habitatov redkih, ogroženih vrst ter habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju, popolna prekinitve migracijskih poti. Učinkoviti omilitveni ukrepi niso možni. Velika verjetnost izumrtja katere od vrst.</i></p>

Tabela 89: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi z naravo: varovana (zavarovana in Natura 200) območja – 1. faza vrednotenja^{CKFF}

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bitven)	E (vpliv je uničujoč)
<p>Narava: varovana (zavarovana in Natura 2000) območja</p> <p><i>Merilo: - glej kolone v tej tabeli</i></p>	<p>Prisotnost varovanih (zavarovanih in Natura 2000) območij narave, upoštevajoč pomen in režim teh območij.</p> <p>Stanje zavarovanih in Natura 2000 območij.</p> <p>Stanje kvalifikacijskih HT (obseg in kvaliteta) in habitatov vrst ter populacij rastlinskih in živalskih vrst.</p> <p>Stanje ohranjenosti lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za varovano območje.</p>	<p>Vplivov izvedbe plana na varovana območja ne bo ali pa bodo celo pozitivni..</p> <p><i>Opomba: Lokacija je od varovanih območij oddaljena več kot znaša v Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur.l. RS, št. 130/2004, 53/2006, 38/2010, 3/2011) določeno območje neposrednega ali daljinskega vpliva, zato ni potrebno izvesti postopka celovite presoje vplivov na varovana območja ali pa je lokacija od varovanih območij oddaljena manj kot znaša v Pravilniku določeno območje neposrednega ali daljinskega vpliva in takšna ocena temelji na ekspertnem mnenju v okoljskem poročilu.</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana na varovana območja bodo nebitveni.</p> <p><i>Opomba: Vplivi plana na varstvene cilje posameznih zavarovanih območij in njihovo celovitost ter na povezanost niso škodljivi.</i></p> <p><i>Specifični omilitveni ukrepi niso predpisani.</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana na varovana območja bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.</p> <p><i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i></p> <p><i>Ocena C se uporabi tudi v primeru, da postopka presoje v skladu s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur.l. RS, št. 130/2004, 53/2006, 38/2010, 3/2011) ni bilo možno izvesti zaradi nepopolnih podatkov o posegu, bo pa to potrebno, če gre za poseg v varovana območja, storiti na izvedbenem nivoju.</i></p> <p><i>Ocena C se uporabi tudi v primeru, ko obseg posegov in lokacije še niso znane.</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana na varovana območja bodo bitveni.</p> <p><i>Opomba: Vplivi plana na varstvene cilje posameznih varovanih območij in njihovo celovitost ter na povezanost so pomembni in škodljivi (D,E), za izvedbo plana je potrebna presoja prevlade druge javne koristi nad javno koristjo ohranjanja narave. Potrebno je izvesti postopek celovite presoje vplivov na varovana območja v skladu s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur.l. RS, št. 130/2004, 53/2006, 38/2010, 3/2011) na izvedbenem nivoju.</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana na varovana območja bodo uničujoči.</p> <p><i>Opomba: Vplivi plana na varstvene cilje posameznih varovanih območij in njihovo celovitost ter na povezanost so pomembni in škodljivi (D,E), za izvedbo plana je potrebna presoja prevlade druge javne koristi nad javno koristjo ohranjanja narave. Potrebno je izvesti postopek celovite presoje vplivov na varovana območja v skladu s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur.l. RS, št. 130/2004, 53/2006, 38/2010, 3/2011) na izvedbenem nivoju.</i></p>

Tabela 90: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi z naravo: naravne vrednote in ekološko pomembna območja – 1. faza vrednotenja^{CCKF}

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uničujoč)
<p>Narava: naravne vrednote in ekološko pomembna območja</p> <p><i>Merilo: - glej kolone v tej tabeli</i></p>	<p>Stanje naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij, upoštevajoč pomen in režim teh območij.</p> <p>Stanje in pomen populacij ključnih zavarovanih živalskih in rastlinskih vrst za območje.</p> <p>Stanje (obseg in kvaliteta) habitatov vrst in habitatnih tipov (HT), s poudarkom na HT, ki se prednostno ohranjajo na območju RS (visokovrednoteni HT).</p> <p>Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto oz. EPO.</p>	<p>Vplivov izvedbe plana na NV in EPO ne bo ali pa bodo celo pozitivni..</p> <p><i>Opomba: V bližini so naravne vrednote in/ali EPO. Vpliva ne bo ali bo pozitiven.</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana na NV in EPO bodo nebitveni.</p> <p><i>Opomba: Na območju posegov oz. v njihovi neposredni bližini so naravne vrednote in/ali EPO. Naravne vrednote in EPO ne bodo prizadete oziroma bo vpliv nebitven.</i></p> <p><i>Specifični omilitveni ukrepi niso predpisani.</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana na NV in EPO bodo nebitveni le ob izvedbi omilitvenih ukrepov.</p> <p><i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i></p> <p><i>Ocena C se uporabi tudi v primeru, ko obseg posegov in lokacije še niso znane.</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana na NV in EPO bodo bistveni.</p> <p><i>Opomba: Na območju plana se nahajajo naravne vrednote in/ali EPO.</i></p> <p><i>Vpliv bo bistven, ukrepov, ki jih je predpisala organizacija pristojna za ohranjanje narave, ni mogoče v celoti upoštevati.</i></p> <p><i>Učinkoviti omilitveni ukrepi niso možni.</i></p>	<p>Vplivi izvedbe plana na NV in EPO bodo uničujoči.</p> <p><i>Opomba: Na območju plana se nahajajo naravne vrednote in/ali EPO. Vpliv bo uničujoč, ukrepov, ki jih je predpisala organizacija pristojna za ohranjanje narave, ni mogoče upoštevati.</i></p> <p><i>Učinkoviti omilitveni ukrepi niso možni.</i></p>

Tabela 91: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi zdravjem ljudi – 1. faza vrednotenja

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uničujoč)
Zdravje ljudi <i>Merilo:</i> <i>- glej ustrezno poglavje</i>	<i>Metode smo podali v posebnem poglavju</i>					

4.3.2 Metode ugotavljanja in vrednotenja vplivov plana na uresničevanje okoljskih ciljev plana – 2. faza vrednotenja

Posledice izvedbe plana na okoljske cilje plana se vrednotijo glede na:

- povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana;
- bistveno prekinitev ohranjanja ali napredovanja dobrega stanja okolja in njegovih delov, določenega z okoljskimi cilji, oziroma varstva območij, na podlagi zahtev varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov, varstva človekovega zdravja in kulturne dediščine.

Posledice učinkov na varstvene cilje varovanega območja se ocenjujejo zlasti, če iz predvidenih učinkov izhaja:

- povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za varstvene cilje varovanega območja;
- bistvenega prekinjanja ohranjanja ali napredovanja k varstvenim ciljem varovanega območja.

Metoda vrednotenja za drugo fazo je tabelarično prikazana v tabeli 92.

Tabela 92: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje za vse segmente okolja – 2. faza vrednotenja

Segment okolja (element vrednotenja)	Okoljski cilji plana	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uni ujoč)
Vsi segmenti <i>Merilo:</i> - vrednostna lestvica – razredi od A do X (glej poglavje 4.2.3)	Vsi cilji	Vplivi izvedbe plana na okoljske cilje plana bodo enaki kot v obstoječem stanju ali pa celo pozitivni. <i>Opomba: Zato ne bo prišlo do bistvene:</i> - zamude v prizadevanjih za doseg okoljskih ciljev plana; - bistvene prekinitve ohranjanja ali napredovanja dobrega stanja okolja.	Vplivi izvedbe plana na okoljske cilje plana bodo nebitveni. <i>Opomba: Zato ne bo prišlo do bistvene:</i> - zamude v prizadevanjih za doseg okoljskih ciljev plana; - bistvene prekinitve ohranjanja ali napredovanja dobrega stanja okolja.	Vplivi izvedbe plana na okoljske cilje plana bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. <i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i>	Vplivi izvedbe plana na okoljske cilje plana bodo bistveni. <i>Opomba: Zato bo prišlo do bistvene:</i> - zamude v prizadevanjih za doseg okoljskih ciljev plana; - bistvene prekinitve ohranjanja ali napredovanja dobrega stanja okolja.	Vplivi izvedbe plana na okoljske cilje plana bodo uničujoči. <i>Opomba: Zato bo prišlo do bistvene:</i> - zamude v prizadevanjih za doseg okoljskih ciljev plana; - bistvene prekinitve ohranjanja ali napredovanja dobrega stanja okolja.

**5. PODATKI O UGOTOVLJENIH VPLIVIH PLANA IN NJIHOVA PRESOJA TER
NAVEDBA OMILITVENIH UKREPOV****5.1 PODNEBJE****5.1.1 Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi s podnebjem****5.1.1.1 Strateški del OPN**

Za presojo pomembnih vplivov plana na okolje v zvezi s podnebjem smo najprej izluščili naslednje temeljne ugotovitve, ki so pomembne za vrednotenje vplivov na okolje v zvezi s podnebjem za strateški del plana:

- naselja se v občini Ajdovščina večinoma zgoščajo in zaokrožujejo ter le zmerno širijo;
- ne predvidevajo se večje širitve obstoječih površin za industrijsko in obrtno dejavnost;
- spodbujanje javnega prevoza z avtobusi in javnega prevoza po železnici;
- razvijati plinifikacijo mesta Ajdovščine in večjih gospodarskih con;
- predvideno tudi zmanjševanje deleža tekočih goriv z razvijanjem plinifikacije in izkoriščanjem bogatih zalog lesne biomase v občini Ajdovščina;
- zaradi velikih zalog lesne biomase na Gori se stimulira njena trajnostna uporaba, vključno z možnimi kotlarnami na trda kuriva – zlasti na Predmeji in Otlici;
- razvijati športno-turistično letališče v Ajdovščini, ki ni namenjeno množičnemu letalskemu prometu;
- predvideti plinarno na deponijski plin pri odlagališču Dolga Poljana;
- v strateškem delu so predvideni tudi veliki projekti (glej poglavje 5.2.1.1).

5.1.1.2 Izvedbeni del OPN

V nadaljevanju podajamo bežen pregled načrtovanih vsebin na izvedbenem nivoju, pomembnih za ugotavljanje vplivov plana na podnebje. Največji povzročitelji podnebnih sprememb so prav emisije toplogrednih plinov, manj poraba snovi, ki povzroča tanjšanje ozonskega plašča. Največji viri emisij toplogrednih plinov so energetika, nato promet, kmetijstvo in industrija, v okviru OPN pa največji del vplivov na podnebje predstavljajo zlasti industrijske in obrtne dejavnosti, manj pa kmetijska proizvodnja, medtem ko prometna infrastruktura nima posebnega pomena:

- industrijske in obrtne dejavnosti:
 - predvidene so obrtne in industrijske dejavnosti znotraj gospodarskih con v Ajdovščini, na Colu, v Lokavcu, Gojačah, Črničah in Batujah;
- kmetijska proizvodnja:
 - intenzivna kmetijska pridelava na površinah najboljših kmetijskih zemljiščih;
 - načrtuje se površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo (intenzivna pridelava rastlin in gojenje živali), vendar gre le za manjše površine, umaknjene izven strnjenih območij naselij;
- prometna infrastruktura;
 - z izvedbenim delom plana se ne načrtuje nova prometna infrastruktura, temveč le asfaltiranje in ureditev raznih spremljajočih objektov (npr. mostovi, podhodi, kolesarske steze, bencinski servisi, parkirišča, protihrupne ograje, priključki, lovilni bazeni ipd.) in pa rekonstrukcije cest.

5.1.2 *Opredeleitev pomembnih ugotovljenih vplivov plana v zvezi s podnebjem*

V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcu stanja okolja za podnebje glede na neposredne, daljinske, komulativne in sinergijske, kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne, trajne in začasne vplive hkrati za strateški in izvedbeni del OPN. Pri podajnju obsega sprememb v zvezi s podnebjem smo med drugim upoštevali opis obstoječega stanja okolja s kazalci in trende kazalcev okolja (tam, kjer je bilo mogoče trende podati), medtem ko varstvene usmeritve ali pa smernice nosilcev urejanja prostora za podnebje nikjer niso bile podane.

Prisotnost virov toplogrednih plinov v občini. Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja smo uporabili merilo spremenjene podnebne razmere. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcu za podnebje (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 93).

☛ **Neposredni vplivi.** Glede na analizo strateškega dela plana ugotavljamo, da bodo neposredni vplivi nebitveni (B). Neposredni vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Glede na neposredne vplive, ugotavljamo, da bodo daljinski vplivi nebitveni (B). Daljinski vplivi bodo dolgoročni in trajni, delovali bodo tudi po izvedbi plana.

☛ **Kumulativni vplivi.** Glede na analizo OPN-jev sosednjih občin ne moremo govoriti o nekih pomembnih kumulativnih vplivih. V promeru DPN pa gre večinoma samo za gradnjo magistralnih plinovodov. Kumulativni vplivi bodo tako nebitveni (B). Kumulativni vplivi bodo tako dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo seveda delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** Sinergijskih vplivov ne pričakujemo glede na neposredne vplive. Vplivov tako ne bo (A).

Tabela 93: Ocena obsega sprememb po vseh kazalcih stanja okolja za podnebje skupaj – strateški in izvedbeni del

Kazalci	Vplivi ✓ = vpliv ✗ = ni vpliva						Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski		
Prisotnost virov toplogrednih plinov v občini.	kratkoročni	✗	✗	✗	✗		
	srednjeročni	✗	✗	✗	✗		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	✗	✗	✗	✗		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
Ocena	vel. razred	B	B	B	A	B	

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi s podnebjem za strateški in izvedbeni del plana naslednje (tabela 94).

Tabela 94: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za podnebje – strateški in izvedbeni del

Okoljski cilj plana	Posledica			Skupna ocena
	Ocena	vel. razred	Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	
Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov			B	B

Omilitveni ukrepi niso potrebni.

5.1.3 Pozitivni učinki plana v zvezi s podnebjem

Ne glede na to, da so vplivi plana v zvezi s podnebjem ocenjeni kot nebitveni (B) pa ugotavljamo, da gre v strateškem in izvedbenem delu tudi za vsebine, ki dejansko pripomorejo k zmanšanju izpustov toplogrednih plinov, kar predstavlja neposredni pozitivni učinek, ki ga ne bi bilo, če se plan ne bi izvedel.

5.1.4 Vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče v zvezi s podnebjem

V primeru podnebja niso bili ugotovljeni pomembni vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče.

5.1.5 Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja v zvezi s podnebjem

Na težave pri ocenjevanju obsega sprememb po kazalcih stanja okolja za podnebje nismo naleteli.

5.2 ZRAK (KAKOVOST ZRAKA)

5.2.1 Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi z zrakom (kakovostjo zraka)

5.2.1.1 Strateški del OPN

Za presojo pomembnih vplivov plana na okolje v zvezi z zrakom smo najprej izluščili naslednje temeljne ugotovitve, ki so pomembne za vrednotenje vplivov na okolje in zdravje ljudi v zvezi z zrakom (kakovostjo zraka) za strateški del plana:

- naselja se v občini Ajdovščina večinoma zgoščajo in zaokrožujejo ter le zmerno širijo;
- ne predvidevajo se večje širitve obstoječih površin za industrijsko in obrtno dejavnost;
- spodbujanje javnega prevoza z avtobusi in javnega prevoza po železnici;
- razvijati plinifikacijo mesta Ajdovščine in večjih gospodarskih con;
- predvideno tudi zmanjševanje deleža tekočih goriv z razvijanjem plinifikacije in izkoriščanjem bogatih zalog lesne biomase v občini Ajdovščina;
- zaradi velikih zalog lesne biomase na Gori se stimulira njena trajnostna uporaba, vključno z možnimi kotlarnami na trda kuriva – zlasti na Predmeji in Otlici;

- razvijati športno-turistično letališče v Ajdovščini, ki ni namenjeno množičnemu letalskemu prometu;
- predvideti plinarno na deponijski plin pri odlagališču Dolga Poljana;
- v strateškem delu so predvideni tudi veliki projekti.

Sestavni del strateškega dela so tudi t.i. veliki novi projekti, zato smo naredili za njih posebno analizo, da bi ugotovili, ali lahko vplivajo na okolje in *zdravje ljudi* v zvezi z zrakom (kakovostjo zraka) na strateškem nivoju (tabela 95).

Tabela 95: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi z zrakom (kakovostjo zraka)

Veliki projekti na strateškem nivoju	Vplivi na zrak (kakovost zraka)	Projekt, ki lahko pomembno vpliva na okolje v zvezi z zrakom (kakovostjo zraka)	Opis
Zadrževalnik Košivec	x	x	Ob naseljih Potoče in Kamnje je predviden večji zadrževalnik vode za namakanje gornjega dela Vipavske doline.
Razširitev smučišča na Vodica	x	x	Smučišče na Vodica se nahaja južno od istoimenske vasi. Smučišče se bo razširilo. Površina bo z obstoječimi površinami znašala okoli 10 ha.
Nove gospodarske cone	x	x	V sklopu OPN se predvideva jo nove gospodarske cone, največji bosta v naselju Gojače, ostale pa so precej manjše, zato ne igrajo kakšne posebne vloge.
Razširitev letališča	✓	x	Predvideva se večja širitev letališča v Ajdovščini, kjer pa ne bo šlo za množično uporabo letališča
Poligon varne vožnje	✓	x	Ob letališču v Ajdovščini se predvideva poligon varne vožnje v lokalnem okolju
Rezervat hitre proge	x	x	V OPN je določen samo rezervat hitre proge ob sedanji hitri cesti.

5.2.1.2 Izvedbeni del OPN

V nadaljevanju podajamo analizo načrtovanih vsebin na izvedbenem nivoju, pomembnih za ugotavljanje vplivov plana na okolje in *zdravje ljudi* v zvezi z zrakom. Pri tem smo pri analizi izvedbenega dela obravnavali tudi prostorsko izvedbene pogoje zaradi lažjega poteka presoje.

Največji del vplivov na okolje in *zdravje ljudi* v zvezi z zrakom v okviru OPN predstavljajo, kar je naštetu po pomenu vplivov na zrak (kakovost zraka), industrijske in obrtne dejavnosti, poselitev, kmetijska proizvodnja in infrastruktura, zato najprej te vsebine izluščimo iz izvedbenega dela kot osnovno vodilo pri presoji:

- industrijske in obrtne dejavnosti:
 - predvidene so obrtne in industrijske dejavnosti znotraj gospodarskih con v Ajdovščini, na Colu, v Lokavcu, Gojačah, Črničah in Batujah;
 - v gospodarskih conah so dovoljene obrtne, skladiščne, prometne, trgovske, poslovne in proizvodne dejavnosti, dejavnosti gradbeništva, komunale,

- energetike za lokalno distribucijo, predelava raznih živil ter druge podobne dejavnosti;
- poselitev;
 - nova poselitev v okviru stavbnih zemljišč se usmerja predvsem v mesto Ajdovščino in tista naselja, ki so ob komunikacijah ali pa z ugodnimi ravninskimi legami, kjer ni večjih omejitev;
 - v drugih, vitalnejših naseljih, se predvidi nova zazidava z manjšimi zaokrožitvami na stavbnih zemljiščih, kjer omejitev ni, in pa zgoščevanje naselij;
 - v ostalih naseljih v občini so zazidljiva zemljišča le znotraj obstoječih enot urejanja;
 - pri tem gre večinoma za zgostitve in zaokrožitve naselij in pa za zmerno širitvev zazidljivih območij, medtem ko nova naselja po izvedbenem delu plana niso prevedena;
 - kmetijska proizvodnja:
 - intenzivna kmetijska pridelava v občini na površinah najboljših kmetijskih zemljiščih;
 - načrtuje se površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo (intenzivna pridelava rastlin in gojenje živali), vendar gre le za manjše površine, umaknjene izven strnjenih območij naselij;
 - prometna infrastruktura;
 - z izvedbenim delom plana se ne načrtuje nova prometna infrastruktura, temveč le asfaltiranje in ureditev raznih spremljajočih cest, izjema je širitev obstoječega letališča in v tem sklopu tudi podaljšanje letališke steze in izgradnja umetne steze, samo letališče pa ima značaj športno-turističnega in vadbenega letališča in ni predvideno za javni potniški promet.

Večja območja poselitve (in z njimi asocirana namenska raba prostora v prostorsko izvedbenih pogojih po posameznih enotah urejanja prostora) predstavljajo glavna območja vplivov na zrak (kakovost zraka) in *zdravje ljudi*, ki imajo tudi izrazite vplive na lokalnem nivoju; torej tam, kjer za take vplive v občini dejansko gre. Namreč, največji vpliv na kakovost zraka predstavljajo zgostitve poselitve (naselja in pripadajoča infrastruktura) in območja proizvodnih dejavnosti. V nadaljevanju opisujemo podrobnejše dele večjih območij poselitve (zgostitve poselitve) hkrati z namensko rabo s stališča onesnaževanja zraka, ki so načrtovani z izvedbenim delom OPN. Hkrati analiziramo tudi pomen kumulative in pomembnost posega na okolje. Pregled daje naslednjo sliko (tabela 96):

- Območje naselja Ajdovščina. Največji vpliv na kakovost zraka predstavljajo zgostitve poselitve (naselja in pripadajoča infrastruktura) ter območja proizvodnih dejavnosti. Analiza predvidene širitve naselja pa je pokazala, da ne gre za pomembne širitve stanovanjskih območij, medtem ko razširitev območij za industrijsko in obrtno dejavnost kot največjih virov onesnaženosti zraka ni.
- Območje naselja Lokavec. Analiza predvidene širitve naselja je pokazala, da ne gre za planirane pomembne površine za industrijsko ali pa obrtno dejavnost.
- Območje naselja Dobravlje. Samo zgoščanje in zaokrožanje naselja. Večja širitev stavbnih zemljišč ni predvidena. Predvidena je le ena majhna gospodarska cona (IG), kar ne pomeni nič kot vir onesnaževanja zraka.
- Območje somestja Gojače–Malovše–Selo–Batuje. Aglomeracija je eno od dveh pomembnejših urbanih središč občine (drugo je Ajdovščina). V Gojačah sta predvideni še dve novi večji površini nameske rabe IG (gospodarski coni). Večji

gospodarski coni sta precej oddaljeni od stanovanjskih območij v okviru naselij Gojače in Malovše.

- Območje naselja Budanje. Nova območja poselitve so določena kot naselja enodružinskih hiš in so bila v največji meri določena že v prejšnjih planskih aktih. Večji del nove naselitve je v obliki zgoščanja in zaokrožanja naselja, pomembnih novih površin pa ni.
- Območje naselja Col. Načrtovano je zmerno širjenje stanovanjske rabe, saj je Col zaradi ugodne gorske klime in dobre prometne dostopnosti privlačen za novo suburbano poselitev. Proizvodna raba se ohranja na območju opuščene tovarne, ki se lahko razdeli v več manjših proizvodnih podjetij.

Tabela 96: Analiza prostorskih ureditev v zvezi z območji za industrijo IG znotraj območij naselij

Prostorska enota	Opis	Konflikt z namensko rabo SS	Pomen za kumulativo
Območje somestja Gojače, Nalovše-Selo-Batuje			
BA-10 IG	Gre za površino, ki je skoraj v celoti zasedena z objekti.	Ne	Ima pomen za kumulativo.
BA-08 IG [d]	Gre za površino, ki pa še ni zasedena z objekti.	Ne	Ima pomen za kumulativo.
GJ-08 IG	Gre za površino, ki pa še ni v celoti zasedena z objekti.	Ne	Ima pomen za kumulativo.
GJ-09 IG	Gre za površino, ki pa še ni zasedena z objekti.	Ne	Ima pomen za kumulativo.
GJ-07 IG	Gre za novo površino	Ne	Nima pomena za kumulativo
GJ-06 IG [d+b]	Gre za novo površino	Ne	Nima pomena za kumulativo
BA -10 IG	Gre za površino, ki pa še ni v celoti zasedena z objekti.		Nima pomena za kumulativo
Območje naselja Lokavec			
LO-011 IG [d]	Gre za površino, ki pa še ni zasedena z objekti.	Ne	Nima pomena za kumulativo
LO-012 IG	Gre za površino, ki pa še ni zasedena z objekti.	Ne	Nima pomena za kumulativo
Območje naselja Ajdovščina			
AJ-070 IG	Gre za površino, ki je deloma zasedena z objekti	Ne	Ima pomen za kumulativo.
AJ-070 IG	Gre za o površino, ki je deloma zasedena z objekti	Ne	Ima pomen za kumulativo.
AJ-069 IG	Gre za površino, ki je deloma zasedena z objekti	Ne	Ima pomen za kumulativo
AJ-075 IG [d+b]	Gre za površino, ki je večinoma zasedena z objekti	Ne	Ima pomen za kumulativo

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 96: Analiza prostorskih ureditev v zvezi z območji za industrijo IG znotraj območij naselij – nadaljevanje

Prostorska enota	Opis	Konflikt z namensko rabo SS	Pomen za kumulativo
AJ-071 IG	Gre za površine, ki v večjem delu skupaj niso zasedena z objekti.	Ne	Ima pomen za kumulativo
AJ-072 IG			
AJ-073 IG			
AJ-074 IG			
AJ-076 IG [d+b]	Gre za površino v celoti zasedeno z objekti	Ne	Ima pomen za kumulativo
DO-06 IG	Gre za površino, ki zasedena z objekti	Ne	Nima pomena za kumulativo
Območje naselja Col			
CO-06 IG [d]	Gre za površino, ki je zasedena z objekti	Ne	Nima pomena za kumulativo
CO-05 IG [d]	Gre za obstoječo površino, ki ni v celoti zasedena z objekti	Ne	Nima pomena za kumulativo
BR-09 IG [d]	Gre za obstoječo površino, ki pa še ni zasedena z objekti.	Ne	Nima pomena za kumulativo
VI-04 IG [d]	Gre za obstoječo površino, ki je v celoti zasedena z objekti.	Ne	Nima pomena za kumulativo
ČR-11 IG	Gre za površine, ki v večjem delu skupaj niso zasedena z objekti.	Ne	Nima pomena za kumulativo
ČR-12 IG			
ČR-13 IG			

Izven območij naselij (tabela 97) pa glede na namensko rabo prostora nikjer ne gre za pomembna območja za proizvodne dejavnosti, saj prevladujejo površine za kmetijsko proizvodnjo IK. Vendar je takih površin v celi občini malo oziroma so precej omejene v velikosti.

Tabela 97: Analiza prostorskih ureditev v zvezi z območji za industrijo IG izven območij naselij

Prostorska enota	Opis	Konflikt z namensko rabo SS	Pomen za kumulativo
BR-09 IG [d]	Gre za obstoječo površino, ki pa še ni zasedena z objekti.	Ne	Nima pomena za kumulativo
VI-04 IG [d]	Gre za obstoječo površino, ki je v celoti zasedena z objekti.	Ne	Nima pomena za kumulativo

Drugi posegi. Večja posega, ki lahko vplivata na kakovost zraka, sta širitev letališča in pa poligon varne vožnje. Predvideva se širitev letališča, kje pa ne pričakujemo množične uporabe, saj letališče ni namenjeno potniškemu prometu ali intenzivni vojaški uporabi. Poligon varne vožnje tudi ne predstavlja pomembnega vira onesnaženja zraka zaradi

prisotnosti drugega cestnega prometa in ker pač ni namenjeno za dirkalne športe ih za dnevno preizkušanje motorjev ali intenzivno avtomobilsko dejavnost z množično uporabo motornih vozil.

5.2.2 Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov plana v zvezi z zrakom (kakovostjo zraka)

5.2.2.1 Strateški del OPN

V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po vseh kazalcih stanja okolja za zrak skupaj glede na neposredne, daljinske, komulativne in sinergijske, kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne, trajne inčasne vplive za strateški del OPN. Pri podajnju obsega sprememb v zvezi z zrakom smo med drugim upoštevali opis obstoječega stanja okolja s kazalci in trende kazalcev okolja (tam, kjer je bilo mogoče trende podati), medtem ko varstvene usmeritve ali pa smernice nosilcev urejanja prostora specifično za zrak (kakovost zraka) niso bile nikjer podane.

Povprečni letni dnevni promet (PLDP). Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja in *zdravja ljudi* smo uporabili merilo obseg povprečnega letnega dnevnega prometa (PLDP) in na tej osnovi pomembnost cest glede na vplive na kakovost zraka. V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcu za zrak (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 98).

☛ **Neposredni vplivi.** Glede na analizo strateškega dela plana ne pričakujemo pomembnih vplivov na zrak znotraj poselitvenih območij glede prometne infrastrukture, saj se ne načrtuje nova prometna infrastruktura. Neposredni vplivi plana bodo tako nebistveni (B). Visok PLDP izkazujeta odseka R2 Ajdovščina-Selo in R2 Selo-Vogrsko, vendar gre to na račun jutranjih in popoldanskih konic zaradi lokalnega prometa (delovne migracije), ne pa na račun naselij, saj se naselja le zmerno širijo, večjih migracij delavstva zaradi planirane industrije pa ni pričakovati zaradi majhnosti takih območij. Enako velja tudi za PLDP v primeru ceste Col – Ajdovščina v delu, ki vodi skozi naselje. Neposredni vplivi plana bodo tako nebistveni (B). Na ostalih državnih cestah ne pričakujemo povečanja PLDP zaradi zmernega širjenja naselij. Neposredni vplivi bodo dolgoročni in trajna, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Pomembnih vplivov ne pričakujemo glede na neposredne vplive. Ne moremo reči, da bo prišlo zaradi zmernega širjenja naselij v občini Ajdovščina do povečanja PLDP v sosednjih občinah navkljub migracijam delavstva. Vplivi bodo tako nebistveni (B). Daljinski vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Kumulativni vplivi.** Na strateškem nivoju ne pričakujemo pomembnih kumulativnih vplivov, saj ni pričakovati kumulative zaradi izvedbe OPN-jev sosednjih občin. Predvideni DLN pri tem ne igrata nobene posebne vloge. Kumulativni vplivi bodo tako nebistveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** Taki vplivi bodo nebistveni (B) glede na neposredne vplive. Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

Delež rabe obnovljivih virov energije OVE. Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja smo

uporabili merilo delež rabe. V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcu za zrak (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od omenjenega kazalca stanja okolja (tabela 98).

☛ Neposredni vplivi. Glede na analizo strateškega dela plana ugotavljamo, da bodo neposredni vplivi pozitivni (A), saj bodo pripomogli k izboljšanju kakovosti zraka v občini. Neposredni vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ Daljinski vplivi. Talo vplivi se kažejo v manjšem transportu količine onesnaženega zraka na večje razdalje. Vplivi bodo tako pozitivni (A). Daljinski vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ Kumulativni vplivi. Ker se tudi v drugih občinah načrtuje uporaba OVE, bo torej vsaka občina v soseščini prispevala k izboljšanju kakovosti zraka v regiji. Vplivi bodo tako pozitivni (A). DPN pri tem ne igrajo nobene vloge. Kumulativni vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ Sinergijski vplivi. Takih vplivi se bodo kazali v izboljšani kvaliteti življenja, ki je kvečjemu lahko le posledica sinergijskih vplivov. Vplivi bodo tako pozitivni (A). Sinergijski vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

Delež objektov, priključenih na plin. Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja smo uporabili merilo delež objektov. V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcu za zrak (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od omenjenega kazalca stanja okolja (tabela 98).

☛ Neposredni vplivi. Glede na analizo strateškega dela plana ugotavljamo, da bodo neposredni vplivi pozitivni (A), saj bodo pripomogli k izboljšanju kakovosti zraka v občini. Neposredni vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ Daljinski vplivi. Talo vplivi se kažejo v manjšem transportu onesnaženega zraka na večje razdalje. Vplivi bodo tako pozitivni (A). Daljinski vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi samega plana.

☛ Kumulativni vplivi. Ker se tudi v drugih občinah vrši plinifikacija oz. se načrtuje v njihovih OPN, bo torej vsaka občina v soseščini prispevala k izboljšanju kakovosti zraka v regiji. Kumulativni vplivi bodo tako pozitivni (A). DPN pri tem ne igrajo nobene vloge. Kumulativni vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ Sinergijski vplivi. Sinergijski vplivi se bodo kazali v izboljšani kvaliteti življenja, ki je kvečjemu lahko le posledica sinergijskih vplivov. Sinergijski vplivi bodo tako pozitivni (A). Sinergijski vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

Tabela 98: Ocena obsega sprememb po vseh kazalcih stanja okolja za zrak (kakovost zraka) skupaj – strateški del

Kazalci	Vplivi ✓ = vpliv ✗ = ni vpliva						Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski		
Povprečni letni dnevni promet (PLDP)	kratkoročni	✗	✗	✗	✗		
	srednjeročni	✗	✗	✗	✗		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	✗	✗	✗	✗		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena	vel. razred	B	B	B	B	
Delež rabe obnovljivih virov energije OVE Delež objektov, priključenih na plin	kratkoročni	✗	✗	✗	✗		
	srednjeročni	✗	✗	✗	✗		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	✗	✗	✗	✗		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena	vel. razred	A	A	A	A	

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi z zrakom (kakovostjo zraka) za strateški del plana naslednje (tabela 99).

Tabela 99: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za zrak (kakovost zraka) – strateški del

Okoljski cilj plana	Posledica				Skupna ocena
			Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	Bistvena prekinitvev ohranjanja ali napredovanja dobrega stanja okolja	
Ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka	Ocena	vel. razred	B	B	B

Omilitveni ukrepi niso potrebni.

5.2.2.2 Izvedbeni del OPN

V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po vseh kazalcih stanja okolja za zrak skupaj in njihovo pomembnost v zvezi z zrakom (kakovostjo zraka) glede na neposredne, daljinske, kumulativne in sinergijske, kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne, trajne in začasne vplive za izvedbeni del OPN. Pri podajnju obsega sprememb v zvezi z zrakom smo med drugim upoštevali opis obstoječega stanja okolja s kazalci in trende kazalcev okolja, medtem ko varstvene usmeritve ali pa smernice nosilcev urejanja prostora specifično za zrak (kakovost

zraka) niso bile podane.

Prisotnost konfliktnih območij NRP za stanovanjska območja SS in industrijo I. Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja in *zdravja ljudi* smo uporabili merilo število, velikost stikov oz. povezav. V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcu za zrak (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 100).

☛ **Neposredni vplivi.** Glede na analizo izvedbenega dela in pregleda namenske rabe prostora dopolnjenega osnutka OPN nismo zasledili konfliktnih območij med stanovanjskimi območji SS in območjih za industrijo I, kvečjemu gre za stike med namenskima rabama SK in IG, vendar pa ne v primeru večjih območij za industrijo, ki dejansko še niso pozidana. Zato ne pričakujemo pomembne vplive na okolje v zvezi z zrakom. Neposredni vplivi bodo tako nebitveni (B). Neposredni vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo vsekakor delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Taki vplivi že zaradi formulacije kazalca niso možni. Daljinskih vplivov ne bo (A).

☛ **Kumulativni vplivi.** Glede na ugotovitve v primeru neposrednih vplivov kumulativnih vplivov ne bo (A).

☛ **Sinergijski vplivi.** Iz istih razlogov, kot so navedeni zgoraj, sinergijskih vplivov tudi ne bo (A).

Tabela 100: Ocena obsega sprememb po kazalcih stanja okolja za zrak (kakovost zraka) s – izvedbeni del

Kazalci	Vplivi						Skupna ocena
	✓ = vpliv X = ni vpliva						
			neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski	
Prisotnost konfliktnih območij NRP za stanovanjska območja (S) in industrijo (I)		kratkoročni	X	X	X	X	
		srednjeročni	X	X	X	X	
		dolgoročni	✓	✓	✓	✓	
		začasni	X	X	X	X	
		trajni	✓	✓	✓	✓	
Ocena	vel. razred	B	A	A	A	A	A

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi z zrakom (kakovostjo zraka) za izvedbeni del plana naslednje (tabela 101).

Tabela 101: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za zrak (kakovost zraka) – izvedbeni del

Okoljski cilj plana	Posledica			Skupna ocena
	Ocena	vel. razred	Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	
Ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka			B	B

Omilitveni ukrepi niso potrebni.

5.2.3 *Pozitivni učinki plana v zvezi z zrakom (kakovost zraka)*

Ne glede na to, da so vplivi plana v zvezi s zrakom (kakovost zraka) ocenjeni kot nebitveni pa ugotavljamo, da gre v izvedbenem delu tudi za vsebine, ki dejansko pripomorejo k zmanjšanju onesnaženosti zraka, kar predstavlja neposredni pozitiven učinek, ki ga ne bi bilo, če se plan ne bi izvedel.

5.2.4 *Vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče v zvezi z zrakom (kakovost zraka)*

V primeru zraka (kakovosti zraka) niso bili ugotovljeni pomembni vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče.

5.2.5 *Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za zrak (kakovost zraka)*

Na težave pri ocenjevanju obsega sprememb po kazalcih stanja okolja za zrak (kakovost zraka) nismo naleteli.

5.3 **VODE (POVRŠINSKE VODE)**

5.3.1 *Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi z vodami (površinske vode)*

5.3.1.1 **Strateški del OPN**

V strateškem delu OPN so podana izhodišča in cilji prostorskega razvoja občine z navedenimi ukrepi za njihovo doseganje, v nadaljevanju pa zasnove, usmeritve in koncepti prostorskega razvoja. Za presojo pomembnih vplivov plana na okolje v zvezi s površinskimi vodami smo najprej izluščili naslednje temeljne ugotovitve, ki so pomembne za vrednotenje vplivov na okolje in zdravje ljudi v zvezi z vodo (površinskimi vodami) za strateški del plana:

- naselja se v občini Ajdovščina večinoma zgoščajo in zaokrožujejo ter le zmerno širijo;
- ne predvidevajo se večje širitve obstoječih površin za industrijsko in obrtno dejavnost, temveč le zmerno širjenje naselij;
- občina bo gradila gradila kanalske sisteme in male čistilne naprave za sa strnjena oz. večja naselja ali skupine naselij;
- centralna čistilna naprava CCN v Ajdovščini zagotavlja ustrezno kakovost vodotokov

Hublja in Vipave:

- z izgradnjo kanalizacijskih sistemov in malih čistilnih naprav v ostalih naseljih občine bo dosežena ustrezna kakovost manjših potokov in reke Vipave;
- občina bo omejevala poselitev na območjih, kjer gradnja kanalizacije ni racionalna, razen na območjih tradicionalne razpršene poselitve;
- večja okoliška naselja bodo s kolektorji priključena na Centralno čistilno napravo v Ajdovščini;
- v vseh večjih naseljih ali skupinah naselij je potrebna izgradnja čistilnih naprav za odpadne vode (vodotesne greznice ali male čistilne naprave so dopustne za območja razpršene poselitve, posamezne zaselke in za posamične domačije);
- čiščenje odpadnih komunalnih vod na planoti Gora mora biti zagotovljeno na območjih strnjene poselitve in v večjih turističnih objektih in območjih;
- razvijanje intenzivnega tržnega kmetijstva v dolinskih ravninskih predelih občine Ajdovščina;
- predvidena je gradnja zadrževalnika Košivec v bližini naselij Potoče in Kamnje v občini Ajdovščina;
- smotno in učinkovito izkoristiti del akumulacije Vogršček za vodno in obvodno rekreacijo;
- površine za poselitev se načrtujejo izven poplavnih con ali pa ukinjajo obstoječe (del gospodarske cone Pod Batujami).

Sestavni del strateškega dela so tudi tako imenovani veliki novi projekti, zato smo naredili za njih posebno analizo, ali lahko vplivajo na okolje in *zdravje ljudi* v zvezi z vodami (površinske vode) na strateškem nivoju (tabela 102).

Tabela 102: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi z vodami (površinske vode)

Veliki projekti na strateškem nivoju	Vplivi na vode (površinske vode)	Projekt, ki lahko pomembno vpliva na okolje v zvezi z vodo (površinsko vodo)	Opis
Zadrževalnik Košivec	✓	✓	Ob naseljih Potoče in Kamnje je predviden večji zadrževalnik vode za namakanje gornjega dela Vipavske doline.
Razširitev smučišča na Vodicach	x	x	Smučišče na Vodicach se nahaja južno od istoimenske vasi. Smučišče se bo razširilo. Površina bo z obstoječimi površinami znašala okoli 10 ha.
Nove gospodarske cone	✓	x	V sklopu OPN se predvideva jo nove gospodarske cone, največji bosta v naselju Gojače, ostale pa so precej manjše, zato ne igrajo kakšne posebne vloge.
Razširitev letališča	x	x	Predvideva se večja širitev letališča v Ajdovščini, kjer pa ne bo šlo za množično uporabo letališča
Poligon varne vožnje	x	x	Ob letališču v Ajdovščini se predvideva poligon varne vožnje v lokalnem okolju
Rezervat hitre proge	x	x	V OPN je določen samo rezervat hitre proge ob sedanji hitri cesti.

5.3.1.2 Izvedbeni del OPN

V nadaljevanju podajamo analizo načrtovanih vsebin na izvedbenem nivoju, pomembnih za ugotavljanje vplivov plana na okolje in *zdravje ljudi* v zvezi z vodami (površinskimi vodami). Pri tem smo pri analizi izvedbenega dela obravnavali tudi prostorsko izvedbene pogoje zaradi lažjega poteka presoje.

Največji del vplivov na okolje in *zdravje ljudi* v zvezi z vodami (površinske vode) v okviru OPN predstavljajo dejavnosti, poselitev, kmetijska proizvodnja, prostorske ureditve v povezavi z zadrževalnikoma in vodami, zato najprej te vsebine izluščimo iz plana kot osnovno vodilo pri presoji:

- industrijske in obrtne dejavnosti:
 - predvidene so obrtne in industrijske dejavnosti znotraj gospodarskih con v Ajdovščini, na Colu, v Lokavcu, Gojačah, Črničah in Batujah;
 - v gospodarskih conah so dovoljene obrtne, skladiščne, prometne, trgovske, poslovne in proizvodne dejavnosti, dejavnosti gradbeništva, komunale, energetike za lokalno distribucijo, predelava živil in druga podobna dejavnost;
- poselitev;
 - nova poselitev v okviru stavbnih zemljišč v občini se usmerja predvsem v mesto Ajdovščino in tista naselja, ki so ob komunikacijah ali pa z ugodnimi ravninskimi legami, kjer ni večjih omejitev;
 - v drugih, vitalnejših naseljih, se predvidi nova zazidava z manjšimi zaokrožitvami na stavbnih zemljiščih, in pa zgoščevanje naselij, ne pa tudi intenzivnejše zazidave;
 - v ostalih naseljih so zazidljiva zemljišča kvečjemu le znotraj obstoječih enot namenske rabe;
 - pri tem gre večinoma za zgostitve in zaokrožitve naselij in pa za zmerno širitvev zazidljivih območij, medtem ko nova naselja v občini niso prevedena;
- kmetijska proizvodnja:
 - intenzivna kmetijska pridelava v občini na površinah najboljših kmetijskih zemljiščih;
 - načrtuje se površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo (intenzivna pridelava rastlin in gojenje živali), vendar gre le za manjše površine, umaknjene izven strnjenih območij naselij;
- zadrževalnik Vogršček;
 - namenbnost v okviru območij vodne infrastrukture je namakanje površin, medtem ko druge namenske rabe razen kmetijskih in gozdnih zemljišč ni;
- zadrževalnik Košivec;
 - namembnost v okviru območij vodne infrastrukture je namakanje kmetijskih površin, ribištvo, rekreacija ipd., vendar brez gradnje objektov (npr. gostinski objekti), razen čolnarn in pa pomolov za privez (izjema so le vodnogospodarski objekti);
- celinske vode (Vipava in Hubelj);
 - v okviru namembnosti celinskih vod so dopustne gradnje objektov javne infrastrukture, objektov za rabo vode ipd;
- načrtovanje na območju poplavnih voda;
 - v izvedbenem delu plana se ne predvidevajo posegi na poplavnem območju reke Vipave in Hublja, razen zelenih površin.

Večja območja poselitve (in z njimi asocirana namenska raba prostora v prostorsko izvedbenih pogojih po posameznih enotah urejanja prostora) predstavljajo glavna območja,

kjer bi lahko pričakovali pomembne vplive na vode (površinske vode) prav zaradi koncentracije poselitve na majhnem območju. V nadaljevanju opisujemo podrobnejše dele večjih območij poselitve s stališča površinskih vod, ki so načrtovani z izvedbenim delom OPN. Pregled daje naslednjo sliko:

- Območje naselja Ajdovščina. Analiza predvidene širitve naselja pa je pokazala, da ne gre za pomembne širitve stanovanjskih območij, medtem ko razširitev območij za industrijsko in obrtno dejavnost kot največjih virov onesnaževanja vode ni. Skozi naselje teče reka Hubelj, na kateri je ČČN Ajdovščina. Naselje je vezano na kanalizacijski sistem, ki vodi v ČČN Ajdovščina. Ob delu Hublja, so predvidene po podrobni namenski rabi le zelene površine. Na samem območju vodotoka pa so predvidene le pešpoti in dostopi do voda in razne utrditve struge v sonaravni izvedbi. Na poplavnih območjih novih namenskih rab ali pa razširitve obstoječih namenskih rab razen že omenjenih zelenih površin.
- Območje naselja Lokavec. Analiza predvidene širitve naselja je pokazala, da ne gre za planirane pomembne površine za industrijsko ali pa obrtno dejavnost. Skozi naselje teče potok Lokavšček, ki je stalni vodotok. Tukaj so planirane zelene površine in pa območje centralnih dejavnosti ter območja stanovanj.
- Območje naselja Dobravlje. Samo zgoščanje in zaokrožanje naselja. Večja širitev stavbnih zemljišč ni predvidena. Skozi naselje ne teče vodotok. Na celotnem območju se uredi kanalski sistem z obvezo priključevanja. Odpadne vode se odvajajo v obstoječo čistilno napravo.
- Območje somestja Gojače–Malovše–Selo–Batuje. Aglomeracija je eno od dveh pomembnejših urbanih središč občine (drugo je Ajdovščina). V vseh treh naseljih zmerno širimo zazidljiva območja, ki se s tem zaokrožajo in zgoščajo, kar daje kompaktni videz naselja. V Gojačah sta predvideni dve novi večji površini namenske rabe IG (gospodarski coni). Uredi se sistem kanalizacije, s tem da se obstoječi sistemi priključijo na nov primarni sistem. Glavni vod zbira odpadne vode iz Malovš, Gojač in iz gospodarske cone Gojače ter jih vodi ob cesti Selo – Dornberk do čistilne naprave ČN OC Gojače, ki je južno od te ceste, z iztokom v potok Perilo. Na čistilno napravo ČN OC Gojače se priključita tudi bližnji naselji Batuje in Selo, kot dela somestja.
- Območje naselja Budanje. Nova območja poselitve so določena kot naselja enodružinskih hiš in so bila v največji meri določena že v prejšnjih planskih aktih. Večji del nove naselitve je v obliki zgoščanja in zaokrožanja naselja, pomembnih novih površin pa ni. Pomembnih vodotokov ni. Kanalizacija bo odvajala odpadne vode na ČČN Ajdovščina.
- Območje naselja Col. Načrtovano je zmerno širjenje stanovanjske rabe, saj je Col zaradi ugodne gorske klime in dobre prometne dostopnosti privlačen za novo suburbano poselitev. Proizvodna raba se ohranja na območju opuščene tovarne. Vodotokov ni. Odpadne vode se čistijo v ČN Col.

Izven območij naselij pa glede na namesko rabo prostora nikjer ne gre za pomembna območja za proizvodne dejavnosti, razen tega pa gre še prevsem za površine za kmetijsko proizvodnjo IK. Vendar je takih površin malo oziroma so precej omejene v velikosti.

5.3.2 Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi z vodami (površinske vode)

V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcih stanja okolja za vode (površinske

vode) glede na neposredne, daljinske, kumulativne in sinergijske, kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne, trajne inčasne vplive hkrati za strateški in izvedbeni del OPN. Pri podajnju obsega sprememb v zvezi z vodami (površinske vode) smo med drugim upoštevali opis obstoječega stanja okolja s kazalci in trende kazalcev okolja (tam, kjer je bilo mogoče trende podati), varstvene usmeritve in pa smernice nosilcev urejanja prostora.

Delež stavb, priključenih na čistilne naprave. Za merilo odstopanja od kazalca stanja okolja in *zdravja ljudi* smo uporabili merilo *delež stavb*. V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcu za vode (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 103).

☛ **Neposredni vplivi.** Glede na analizo plana ugotavljamo, da se s planom načrtuje izgradnja kanalizacijskega sistema za vsa poselitvena območja s čistilnimi napravami za posamezna ali povezana naselja. Vplivi bodo v tem primeru nebitveni (B). Neposredni vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Glede na neposredne vplive bodo daljinski vplivi nebitveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo vsekakor delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Kumulativni vplivi.** Taki vplivi bodo nastali zaradi posameznih prispevkov planiranih vsebin in pa drugih planov. Analiza pokaže, da v poštev pridejo predvsem občine, skozi katere teče Vipava, ki so kakor koli vezane nanjo zaradi odvajanja odpadnih vod. Tudi v OPN-jih drugih občin je zato predvideno čiščenje odpadnih voda. V primeru predvidenih DLN pa ugotavljamo, da nimajo pomena glede odpadnih vod. Zaradi vodotokov samih je na udaru predvsem reka Vipava (predvsem je to daljinski vpliv) kot glavni vodotok, ki odvaja površinsko vodo iz občine Ajdovščina, hkrati pa je treba upoštevati, da reka Vipava že dovaja površinsko vodo iz občine Vipava in da odvaja vodo tudi iz občine Nova Gorica, Šempeter-Vrtojba in Renče-Vogrsko. Pri tem gre za vplive glavnega vodotoka, ki teče izven občine Ajdovščina (prispevki iz posameznih občin), kar dejansko predstavlja daljinski vpliv, ali pa na sam glavni vodotok v občini zaradi medsebojnega zlivljanju stranskih pritokov. Ugotavljamo, da zaradi čiščenja odpadne vode, ki se bo čistila v čistilnih napravah (skupaj z obstoječimi) glede na to, da se načrtuje izgradnja kanalizacijskega sistema za vsa poselitvena območja s čistilnimi napravami za posamezna ali povezana naselja, ne moremo pričakovati takih kumulativnih vplivov, da bi morali vodotoke razvrstiti v slabo kemijsko stanje. Kumulativni vpliv bodo tako nebitveni (B). Kumulativni vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo vsekakor delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** Sinergijski vplivi bi lahko nastali npr. zaradi onesnaženja voda, ki bi povzročilo napredujoča fragmentacijo habitatov določene vrste, najprej seveda z majhnim vplivom, ko pa bi fragmentacija napredovala, bi se vpliv večal, dokler ne bi postali habitati prostorsko tako majhni, da ne bi mogli več vzdrževati življenja. Vendar pa bodo sinergijski vplivi nebitveni (B). Sinergijski vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

Kapacitete ČN in učinkovitost čiščenja. Za merilo odstopanja od kazalca stanja okolja in *zdravje ljudi* smo uporabili naslednje merilo *kapacitete in učinkovitost čiščenja*. V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcu za vode (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze

vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 103).

☛ **Neposredni vplivi.** Glede na analizo plana ugotavljamo, da se s planom načrtuje izgradnja kanalizacijskega sistema za vsa poselitvena območja s čistilnimi napravami za posamezna ali povezana naselja. Neposredni vplivi bodo v tem primeru nebistveni (B). Neposredni vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Glede na neposredne vplive bodo daljinski vplivi nebistveni (B). Daljinski vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Kumulativni vplivi.** Taki vplivi bodo nastali zaradi posameznih prispevkov planiranih vsebin in pa drugih planov. Analiza pokaže, da v poštev pridejo predvsem občine, skozi katere teče Vipava, ki so kakor koli vezane nanjo zaradi odvajanja odpadnih vod. Tudi v OPN-jih drugih občin je zato predvideno čiščenje odpadnih voda. V primeru predvidenih DLN pa ugotavljamo, da nimajo pomena glede odpadnih vod. Zaradi vodotokov samih je na udaru predvsem reka Vipava (predvsem je to daljinski vpliv) kot glavni vodotok, ki odvaja površinsko vodo iz občine Ajdovščina, hkrati pa je treba upoštevati, da reka Vipava že dovaja površinsko vodo iz občine Vipava in da odvaja vodo tudi iz občine Nova Gorica, Šempeter-Vrtojba in Renče-Vogrsko. Pri tem gre za vplive glavnega vodotoka, ki teče izven občine Ajdovščina (prispevki iz posameznih občin), kar dejansko predstavlja daljinski vpliv, ali pa na sam glavni vodotok v občini zaradi medsebojnega zlivanju stranskih pritokov. Ugotavljamo, da zaradi čiščenja odpadne vode, ki se bo čistila v čistilnih napravah (skupaj z obstoječimi) glede na to, da se načrtuje izgradnja kanalizacijskega sistema za vsa poselitvena območja s čistilnimi napravami za posamezna ali povezana naselja, ne moremo pričakovati takih kumulativnih vplivov, da bi morali vodotoke razvrstiti v slabo kemijsko stanje. Kumulativni vpliv bodo tako nebistveni (B). Kumulativni vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** Sinergijski vplivi bi lahko nastali npr. zaradi onesnaženja voda, ki bi povzročilo napredujoča fragmentacijo habitatov določene vrste, najprej seveda z majhnim vplivom, ko pa bi fragmentacija napredovala, bi se vpliv večal, dokler ne bi postali habitati prostorsko tako majhni, da ne bi mogli več vzdrževati življenja. Vendar pa bodo sinergijski vplivi nebistveni (B). Sinergijski vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

Morfološke obremenitve vodotokov. Za merilo odstopanja od kazalca stanja okolja smo uporabili naslednje merilo: hidromorfološki elementi. V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcu za vode (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 103).

☛ **Neposredni vplivi.** Glede na planirano namensko rabo ugotavljamo, da ne bo prišlo do poslabšanja kakovosti vodotokov zaradi morfoloških elementov. Vpliv bodo nebistveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Takih vplivov ne bo (A).

☛ **Kumulativni vplivi.** Taki vplivi bodo nebistveni (B). Kumulativni vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo vsekakor delovali tudi po izvedbi plana.

☛ Sinergijski vplivi. Takih vplivov ne bo (A).

Obseg antropogenih elementov stoječih voda. Za merilo odstopanja od kazalca stanja okolja smo uporabili naslednje merilo: obseg. V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcu za vode (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 103).

☛ Neposredni vplivi. Glede na planirano namensko rabo v zvezi s stoječimi vodami ugotovljamo, da ne bo prišlo do poslabšanja kakovosti stojećih voda. Vplivov tako ne bo (A).

☛ Daljinski vplivi. Takih vplivov ne bo (A).

☛ Kumulativni vplivi. Glede na neposredne vplive takih vplivov ne bo (A).

☛ Sinergijski vplivi. Takih vplivov ne bo (A).

Posegi na poplavnih območjih. Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja smo uporabili merilo vrsta namenske rabe v zvezi s posegi na poplavnih območjih. V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcu za vode (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja kazalca stanja okolja (tabela 103).

☛ Neposredni vplivi. Površine za poselitev se načrtujejo izven poplavnih con. Vplivi bodo tako pozitivni (A). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, delovali bodo tudi po izvedbi plana.

☛ Daljinski vplivi. Zaključek je enak kot v primeru neposrednih vplivov. Vplivi bodo pozitivni (A). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, delovali bodo tudi po izvedbi plana.

☛ Kumulativni vplivi. Zaključek je enak kot v primeru neposrednih vplivov. Vplivi bodo tako pozitivni (A). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, delovali bodo tudi po izvedbi plana.

☛ Sinergijski vplivi. Zaključek je enak kot v primeru neposrednih vplivov. Sinergijski vplivi bodo tako pozitivni (A). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, delovali bodo tudi po izvedbi plana.

Tabela 103: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za vode (površinske vode) – strateški in izvedbeni del

Kazalci	Vplivi						Skupna ocena
	✓ = vpliv X = ni vpliva						
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski		
Delež stavb, priključenih na čistilne naprave	kratkoročni	X	X	X	X		
	srednjeročni	X	X	X	X		
	dolgoročni	✓	X	✓	✓		
	začasni	X	X	X	X		
	trajni	✓	X	✓	✓		
Ocena	vel. razred	B	B	B	B	B	

Tabela 103: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za vode (površinske vode) – strateški in izvedbeni del (nadaljevanje)

Kazalci	Vplivi ✓ = vpliv X = ni vpliva						Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski		
Kapacitete ČN in učinkovitost čiščenja	kratkoročni	X	X	X	X		
	srednjeročni	X	X	X	X		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	X	X	X	X		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena	vel. razred	B	B	B	B	
Morfološke obremenitve vodotokov	kratkoročni	X	X	X	X		
	srednjeročni	X	X	X	X		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	X	X	X	X		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena	vel. razred	B	A	B	A	
Obseg antropogenih elementov stoječih voda	kratkoročni	X	X	X	X		
	srednjeročni	X	X	X	X		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	X	X	X	X		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena	vel. razred	A	A	A	A	
Sprememba namenske rabe na območju poplav	kratkoročni	X	X	X	X		
	srednjeročni	X	X	X	X		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	X	X	X	X		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena	vel. razred	A	A	A	A	

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi z vodami (površinskimi vodami) za strateški del plana naslednje (tabela 104).

Tabela 104: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za vode (površinske vode) – strateški in izvedbeni del

Okoljski cilj plana	Posledica			Skupna ocena
	Ocena	vel. razred	Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	
Doseganje dobrega stanja površinskih voda in dobre sonaravne urejenosti	Ocena	vel. razred	B	B
Prostorski razvoj se načrtuje v skladu z omejitvami zaradi poplav	Ocena	vel. razred	A	A

Omilitveni ukrepi niso potrebni.

5.3.3 Pozitivni učinki plana v zvezi z vodami (površinske vode)

V primeru površinskih voda je bila že v okviru analize plana ugotovljena njegova pozitivna usmerjenost (gradnja čistilnih naprav, kanalizacije, načrtovanje izven poplavnih območij, sonaravno urejanje vodotokov ipd), zato, kar predstavlja neposredni pozitiven učinek, ki ga ne bi bilo v celoti, če se plan ne bi izvedel.

5.3.4 Vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče v zvezi z vodami (površinske vode)

V primeru vode (površinske vode) niso bili ugotovljeni pomembni vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče.

5.3.5 Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za vode (površinske vode)

Na težave pri ocenjevanju obsega sprememb po kazalcih stanja okolja za vode nismo naleteli.

5.4 TLA

5.4.1 Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi s tlemi

5.4.1.1 Strateški del OPN

V strateškem delu OPN so podana izhodišča in cilji prostorskega razvoja občine z navedenimi ukrepi za njihovo doseganje, v nadaljevanju pa zasnove, usmeritve in koncepti prostorskega razvoja. Za presojo pomembnih vplivov plana na okolje v zvezi s tlemi smo najprej izluščili

naslednje temeljne ugotovitve, ki so pomembne za vrednotenje vplivov na okolje v zvezi s tlemi za strateški del plana:

- naselja se v občini Ajdovščina večinoma zgoščajo in zaokrožujejo ter le zmerno širijo;
- ne predvidevajo se večje širitve obstoječih površin za industrijsko in obrtno dejavnost,
- razvijati tržno in intenzivno kmetijstvo v ravninskih delih občine;
- z gradnjo stavb in prometnic se izogibati vsem plazovitim in plazljivim območjem v občini;
- posegi so tudi na erozijskih območjih, vendar se naselja na njih večinoma zgoščajo in zaokrožujejo ter le zmerno širijo;
- strogo varovana so vsa območja roba Trnovske planote in strmih pobočij Čavna, Gore in Kovka pred vsemi ureditvami, ki bi prožale erozijo.

Sestavni del strateškega dela so tudi t.i. veliki novi projekti, zato smo naredili za njih posebno analizo, da bi ugotovili, ali lahko vplivajo na okolje v zvezi s tlemi na strateškem nivoju (tabela 105).

Tabela 105: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi s tlemi

Veliki projekti na strateškem nivoju	Vplivi na tla	Projekt, ki lahko pomembno vpliva na okoje v zvezi s tlemi	Opis
Zadrževalnik Košivec	x	x	Ob naseljih Potoče in Kamnje je predviden večji zadrževalnik vode za namakanje gornjega dela Vipavske doline.
Razširitev smučišča na Vodichah	x	x	Smučišče na Vodichah se nahaja južno od istoimenske vasi. Smučišče se bo razširilo. Površina bo z obstoječimi površinami znašala okoli 10 ha.
Nove gospodarske cone	✓	x	V sklopu OPN se predvideva jo nove gospodarske cone, največji bosta v naselju Gojače, ostale pa so precej manjše, zato ne igrajo kakšne posebne vloge.
Razširitev letališča	x	x	Predvideva se večja širitev letališča v Ajdovščini, kjer pa ne bo šlo za množično uporabo letališča
Poligon varne vožnje	x	x	Ob letališču v Ajdovščini se predvideva poligon varne vožnje v lokalnem okolju
Rezervat hitre proge	x	x	V OPN je določen samo rezervat hitre proge ob sedanji hitri cesti.

5.4.1.2 Izvedbeni del OPN

V nadaljevanju podajamo analizo načrtovanih vsebin na izvedbenem nivoju, pomembnih za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi s tlemi.

Vplive na okolje v zvezi s tlemi predstavljajo predvsem industrijske in obrtne dejavnosti, kmetijska proizvodnja, poselitev in prometna infrastruktura, zato najprej te vsebine izluščimo iz izvedbenega dela kot osnovno vodilo pri presoji:

- industrijske in obrtne dejavnosti:
 - v občini so predvidene so obrtne in industrijske dejavnosti znotraj

- gospodarskih con v Ajdovščini, Colu, Lokavcu, Gojačah, Črničah in Batujah;
- na erozijskih območjih v občini se nahajajo deloma tudi območja proizvodnih dejavnosti, vendar gre po površini le za manjša taka območja;
- na plazljivih območjih v občini se ne nahajajo območja proizvodnih dejavnosti.
- poselitev;
 - nova poselitev v okviru stavbnih zemljišč se usmerja predvsem v mesto Ajdovščino in tista naselja, ki so ob komunikacijah ali pa z ugodnimi ravninskimi legami, kjer ni večjih omejitev, pri čemer gre predvsem za poselitev v okviru naselij – somestje Gojače–Malovše–Selo–Batuje, Dobravlje, Budanje, Col in Lokavec;
 - v ostalih naseljih so zazidljiva zemljišča le znotraj obstoječih enot urejanja;
 - pri tem gre večinoma za zgostitve in zaokrožitve naselij in pa za zmerno širitvev zazidljivih območij, medtem ko nova naselja niso previdena;
- kmetijska proizvodnja:
 - načrtuje se površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo (intenzivna pridelava rastlin in gojenje živali), vendar gre le za manjše površine, umaknjene izven strnjenih območij poselitve;
- prometna infrastruktura;
 - z izvedbenim delom plana se ne načrtuje nova prometna infrastruktura, temveč le asfaltiranje in ureditev raznih spremljajočih objektov (npr. mostovi, podhodi, kolesarske steze, bencinski servisi, parkirišča, priključki, lovilni bazeni, objekti za odvajanje odpadne vode in rekonstrukcije cest.

5.4.2 *Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi s tlemi*

V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po vseh kazalcih stanja okolja za tla glede na neposredne, daljinske, kumulativne in sinergijske, kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne, trajne in začasne vplive hkrati za strateški in izvedbeni del OPN. Pri podajanju obsega sprememb v zvezi s tlemi smo med drugim upoštevali opis obstoječega stanja okolja s kazalci in trende kazalcev okolja (tam, kjer je bilo mogoče trende podati), varstvene usmeritve in smernice nosilcev urejanja prostora.

Površine za kmetijsko predelavo. Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja smo uporabili merilo sprememba površine kmetijskih zemljišč. V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcu za tla (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 106).

☛ **Neposredni vplivi.** Glede na analizo plana ugotavljamo, da bodo vplivi nebistveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Glede na neposredne vplive bodo daljinski vplivi tudi nebistveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po sami izvedbi plana.

☛ **Kumulativni vplivi.** Glede na neposredne vplive bodo kumulativni vplivi nebistveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** Vplivi bi lahko nastali v povezavi s podtalnico ali pa površinskimi vodami, vendar bodo nebistveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo

delovali tudi po izvedbi plana.

Sprememba površine za industrijska območja. Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja smo uporabili merilo sprememba. V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcu za tla (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 106).

☛ **Neposredni vplivi.** Glede na plana ugotavljamo, da bodo neposredni vplivi nebitveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Možni so daljinski vplivi zaradi onesnaževanja tal v odnosu do podtalnice ali pa do površinskih voda, vendar bodo taki vpliv nebitveni (B), upoštevajoč pri tem neposredne vplive. Vplivi bodo dolgoročni in trajni, delovali bodo tudi po izvedbi plana.

☛ **Kumulativni vplivi.** V primeru industrijskih ali pa obrtnih dejavnosti ne pričakujemo pomembnih vplivov na tla, upoštevajoč pri tem tudi OPN sosednjih občin in pa predvidene DLN ter neposredne vplive. Vplivi bodo tako, upoštevajoč neposredne vplive, nebitveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** Sinergijski vplivi bi lahko nastali v povezavi s podtalnico, vendar bodo glede na neposredne vplive, nebitveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po sami izvedbi plana.

Posegi na erozijskih območjih. Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja smo uporabili merilo obseg posegov na erozijska območja in pa način, ki pospešuje plazljivost in erozijo. V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcu za tla (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 106).

☛ **Neposredni vplivi.** Načrt predvideva izogibanje gradnje objektov na plazljivih območjih, ne pa tudi na erozijskih, kjer se ne predvideva intenzivna gradnja, pa še ta je planirana v sklopu naselij, kjer gre predvsem za zaokroževanje in zgoščevanje. Večina občine se nahaja na erozijskih območjih, ki se jim ni mogoče izogniti niti v primeru strateškega dela plana, saj koncepti prostorskega razvoja naselij dajejo gradnji na erozijskih območjih svoje mesto, prav tako pa ni predvidena ekstenzivna gradnja prometnega omrežja. Neposredni vplivi bodo tako nebitveni (B). V primeru plazljivih območij pa vplivov ne bo (A). V primeru kmetijske pridelave bodo vplivi nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Takih vplivov ne pričakujemo, v kolikor se ne bodo odpirala nova erozijska žarišča, ki bi povzročila večjo nestabilnost tal v širšem območju raznih planiranih posegov. Vplivov tako ne bo (A). Daljinski vplivi bodo tako nebitveni (B). V primeru plazljivih območij pa vplivov ne bo (A). V primeru kmetijske pridelave pa bodo taki vplivi nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo seveda delovali tudi po sami izvedbi plana.

☛ **Kumulativni vplivi.** Ne pričakujemo kumulativnih vplivov v kolikor se bodo izvajali omilitveni ukrepi. Ne planira se intenzivna gradnja objektov na erozijskih območjih, ki bi

pomenila neko kumulativo s tega naslova. Niti niso predvideni posegi zaradi drugih planov, ki bi vplivali na erozijska območja znotraj občine. Glede drugih OPN pa moramo reči, da ne bomo imeli kakšnega posebnega vpliva, saj večina občinske meje poteka po takih območjih, kjer ni pričakovati kakšnih pomembnih posegov že zaradi konfiguracije terena. V primeru DLN ne pričakujemo pomembnih kumulativnih vplivov, čeprav se trase plinovodov ne morejo izogniti erozijskim območjem. Vplivi bodo tako nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). V primeru plazljivih območij pa vplivov ne bo (A). V primeru kmetijske pridelave pa bodo vplivi nebitveni zaradi izvedbi omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** V kolikor bi se sinergijski vplivi z naslova tal pojavili, pa ne bodo pomembni glede na zgornje zaključke. Sinergijski vplivi bodo v takem primeru nebitveni (B). V primeru plazljivih območij pa vplivov ne bo (A). V primeru kmetijske pridelave pa bodo taki vplivi nebitveni zaradi izvedbi omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo seveda delovali tudi po izvedbi plana.

Tabela 106: Ocena obseg sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za tla – strateški in izvedbeni del

Kazalci	Vplivi ✓ = vpliv ✗ = ni vpliva						Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski		
Površine za kmetijsko pridelavo	kratkoročni	✗	✗	✗	✗		
	srednjeročni	✗	✗	✗	✗		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	✗	✗	✗	✗		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena	vel. razred	B	B	B	B	
Površine za industrijska območja	kratkoročni	✗	✗	✗	✗		
	srednjeročni	✗	✗	✗	✗		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	✗	✗	✗	✗		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena	vel. razred	B	B	B	B	
Posegi na erozijskih območjih	kratkoročni	✗	✗	✗	✗		
	srednjeročni	✗	✗	✗	✗		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	✗	✗	✗	✗		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena	vel. razre	C	C	C	C	

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi s tlemi za strateški in izvedbeni del plana naslednje (tabela 107).

Tabela 107: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za tla – strateški in izvedbeni del

Okoljski cilj plana	Posledica			Skupna ocena
	Ocena	vel. razred	Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	
Preprečevanje onesnaževanja tal	Ocena	vel. razred	B	B
Prostorski razvoj se načrtuje v skladu z omejitvami na erozijskem območju	Ocena	vel. razred	C	C

V primeru tal so bili za strateški in izvedbeni del plana ugotovljeni bistveni vplivi plana na kazalce stanja okolja. Za njihovo omilitvev smo navedli omilitvene ukrepe, podali oceno vplivov omilitvenih ukrepov na bistvene vplive plana na kazalce stanja okolja ter utemeljitev ustreznosti in verjetnost uspešnosti omilitvenih ukrepov (O = omilitveni ukrep; R = razlaga):

TO1: V primeru kmetijske obdelave je treba uporabljati take ukrepe, ki preprečujejo erozijo tal in s tem med drugim izgubo njihove rodovitnosti.

TR1: To pomeni izogibanje vsem tistih dejavnikom, ki pospešuje kakršno koli pojavljanje novih erozijskih žarišč. Ukrep je ustrezen, saj preprečuje izgubo prsti, kar erozija tudi je. Izguba prsti nastane, ker vodni tok s seboj odnaša prst. Erozijska odnaša prst hitreje, ko jo lahko nadomesti proces nastajanja prsti. Posledica je manjša rodovitnost in s tem posledično manjši pridelek. V primeru intenzivnega kmetijstva erozijo pospešuje tudi zbitost tal. Erozijska dejansko povzroči škodo na zemljišču, ki se kaže ne samo v manjši rodovitnosti, temveč med drugim tudi v nastanku potokov in strug ter v onesnaževanju pa tudi evtrofikaciji površinskih voda. Ukrep vključuje različne, lahko rečemo, tehnike, ki preprečujejo oziroma zmanjšajo erozijo tal: ohranjanje živih mej, zasaditev grmovnih vrst med polji in vinogradi, kombinacija s sajenjem takih kultur, ki zmanjšujejo erozijo zaradi odprtih njivskih površin (tam, kje je to ekonomsko upravičeno), integrirana pridelava, zatavljanje vinogradov in sadovnjakov, sajenje primerne vegetacije, ohranjanje kolobarj ipd. Ukrep se izvaja v času izvedbe plana in tudi po njej. Nosilec ukrepa so obdelovalci zemlje in ministrstvo, pristojno za kmetijstvo v okviru kmetijske politike in njegovih svetovalnih služb, kar pomeni tudi način spremljanja uspešnosti ukrepa. Ocenjujemo, da bo ukrep zmanjšal vplive plana na okolje.

TO2: V primeru kmetijske pridelave je treba preprečevati vetrno erozijo zaradi močne burje.

TR2: Posebnost Vipavske doline je močna vetrna erozija zaradi burje, kar se dogaja predvsem v zimskem času. Ukrep je ustrezen, saj preprečuje izgubo prsti, vključuje pa zasaditev živih mej, grmovnate vegetacije ter tudi ukrpe, opisane v TR1. Ukrep se izvaja v času izvedbe plana in tudi po njej. Nosilec ukrepa so obdelovalci zemlje in ministrstvo, pristojno za kmetijstvo v okviru kmetijske politike in njegovih svetovalnih služb, kar pomeni tudi način spremljanja uspešnosti ukrepa. Ocenjujemo, da bo ukrep zmanjšal vplive plana na okolje.

5.4.3 Pozitivni učinki plana v zvezi s tlemi

Posebnih pozitivnih učinkov izvedbe plana v zvezi s tlemi tukaj ni. Ker ne gre za bistveno

širjenje kmetijskih površin in površin za industrijo, že samo to, samo po sebi, nosi dovolj velik pozitivni naboj. Vse cone se tudi opremijo, preden začnejo obratovati s komunalno infrastrukturo, ki preprečuje odvajanje odpadnih vod v tla. Naprej glej površinske vode.

5.4.4 Vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče v zvezi s tlemi

V primeru tal niso bili ugotovljeni pomembni vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče.

5.4.5 Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja v zvezi s tlemi

Podatkov o onesnaženosti tal za občino Ajdovščina je malo. V občini obstaja le eno merilno mesto, ki pa ni tipično izbrano za ravninski del občine, kjer poteka intenzivno kmetijstvo. To povzroča težave pri ocenjevanju obsega sprememb po kazalcu »Onsnaženost tal« in težave pri obravnavi onesnaževanja vodotokov z nitrati. Zato sta bila izbrana posredna kazalca.

5.5 PODZEMNE VODE (PODTALNICA)

5.5.1 Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico)

5.5.1.1 Strateški del OPN

V strateškem delu OPN so podana izhodišča in cilji prostorskega razvoja občine z navedenimi ukrepi za njihovo doseganje, v nadaljevanju pa zasnove, usmeritve in koncepti prostorskega razvoja. Za presojo pomembnih vplivov plana na okolje v zvezi s podzemnimi vodami smo najprej izluščili naslednje temeljne ugotovitve, ki so pomembne za vrednotenje vplivov na okolje in zdravje ljudi v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico) za strateški del plana:

- dosledno upoštevati vsa vodovarstvena območja vodnih virov pitne vode v občini;
- varovati pred onesnaženjem vsa območja virov pitne vode v občini;
- varovanje vseh vodnih virov in prispevnih območij pitne vode v občini;
- zavarovati vodni vir Hubelj.

Sestavni del strateškega dela so tudi tako imenovani veliki novi projekti, zato smo naredili za njih posebno analizo, ali lahko vplivajo na okolje in zdravje ljudi v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnica) na strateškem nivoju (tabela 108).

Tabela 108: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnica)

Veliki projekti na strateškem nivoju	Vplivi na pšodtalnico	Projekt, ki lahko pomembno vpliva na okolje v zvezi s podtalnico	Opis
Zadrževalnik Košivec	x	x	Ob naseljih Potoče in Kamnje je predviden večji zadrževalnik vode za namakanje gornjega dela Vipavske doline.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 108: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnica) – nadaljevanje

Veliki projekti na strateškem nivoju	Vplivi na pšodtalnico	Projekt, ki lahko pomembno vpliva na okolje v zvezi s podtalnico	Opis
Razširitev smučišča na Vodicach	✓	✓	Smučišče na Vodicach se nahaja južno od istoimenske vasi. Smučišče se bo razširilo. Površina bo z obstoječimi površinami znašala okoli 10 ha.
Nove gospodarske cone	✓	x	V sklopu OPN se predvideva jo nove gospodarske cone, največji bosta v naselju Gojače, ostale pa so precej manjše, zato ne igrajo kakšne posebne vloge.
Razširitev letališča	x	x	Predvideva se večja širitev letališča v Ajdovščini, kjer pa ne bo šlo za množično uporabo letališča
Poligon varne vožnje	x	x	Ob letališču v Ajdovščini se predvideva poligon varne vožnje v lokalnem okolju
Rezervat hitre proge	x	x	V OPN je določen samo rezervat hitre proge ob sedanji hitri cesti.

5.5.1.2 Izvedbeni del OPN

V nadaljevanju podajamo pregled načrtovanih vsebin na izvedbenem nivoju, pomembnih za ugotavljanje vplivov plana na okolje in *zdravje ljudi* v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico).

Največji del vplivov na okolje in *zdravje ljudi* v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico) predstavljajo predvsem industrijske in obrtne dejavnosti, poselitev, kmetijska proizvodnja, turizem in posegi na vodovarstvenih območjih in turizem, zato te vsebine najprej izluščimo iz izvedbenega dela kot osnovno vodilo pri presoji:

- industrijske in obrtne dejavnosti:
 - v občini so predvidene so obrtne in industrijske dejavnosti znotraj gospodarskih con v Ajdovščini, na Colu, v Lokavcu, Gojačah, Črničah in Batujah;
- poselitev;
 - nova poselitev v okviru stavbnih zemljišč se usmerja predvsem v mesto Ajdovščino in tista naselja, ki so ob komunikacijah ali pa na ugodnih ravninskih legah, kjer ni večjih omejitev;
 - v drugih, vitalnejših naseljih v občini, se predvidi nova zazidava z manjšimi zaokrožitvami na stavbnih zemljiščih, kjer omejitev ni;
 - v ostalih naseljih so zazidljiva zemljišča le znotraj obstoječih enot urejanja prostora;
 - pri tem gre večinoma za zgostitve in zaokrožitve naselij in pa za zmerno širitvev zazidljivih območij, medtem ko nova naselja v občini nikjer niso prevedena;
- kmetijska proizvodnja:
 - načrtuje se površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo (intenzivna pridelava rastlin in gojenje živali), vendar gre le za manjše površine;
- turizem;

- planirani posegi glede turizma so predvsem območje Gore in Vodice (predvsem razvoj smučarskih centrov in površin počitniških hiš) (predvideno je čiščenje odpadnih vod v čistilnih napravah ali pa so predvidene greznice oz. male čistilne naprave);
- prometna infrastruktura;
 - z izvedbenim delom plana se ne načrtuje nova prometna infrastruktura, temveč le asfaltiranje in ureditev raznih spremljajočih objektov in rekonstrukcije cest v občini.
- načrtovanja na vodovarstvenih območjih;
 - posegi so planirani na vodovarstvenih območjih v dolinskem delu občine Ajdovščina.

V nadaljevanju opisujemo načrtovane posege v zvezi z vodovarstvenimi območji ki so načrtovani z izvedbenim delom OPN (tabela 109).

Tabela 109: Analiza prostorskih ureditev na vodovarstvenih območjih in njihov pomen za kumulativo

Prostorska enota	Namenska raba	Opis	VVO nivo	Predpis	Pomen za kumulativo
Vodovarstveno območje Budanje, Žapuže, Dolga poljana					
BU-41 ZS	ZS	Gre za novo površino severovzhodno od naselja Budanje, ki se večinoma nahaja vodovarstvenem območju zajetij pitne vode v občini Ajdovščina za naselja Budanje, Dolga Poljana in Žapuže.	1,2	1	Nima pomena za kumulativo
DP-02 Ov DP-17 SK	Ov, SK	Tukaj gre za manjšo razširitev stanovanjskega območja na severni strani naselja Dolga Poljana.	2	1	Nima pomena za kumulativo

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 109: Analiza prostorskih ureditev na vodovarstvenih območjih in njihov pomen za kumulativo (nadaljevanje)

Prostorska enota	Namenska raba	Opis	VVO nivo	Predpis	Pomen za kumulativo
Vodovarstveno območje Budanje, Dolga poljana in Žapuže – nadaljevanje					
ŽP-06 SK	SK	Gre za obstoječo površino vzhodno od vasi Žapuže, ki se Le v majhnem delu nahaja na vodovarstvenem območju zajetij pitne vode za naselja Budanje, Dolga Poljana in Žapuže.	2	1	Nima pomena za kumulativo
K,G	K;G	Ne poteka intenzivna kmetijska pridelava	1,2,3	1	Nima pomena za kumulativo
Vodovarstveno območje Podlipa					
PO-46 SK	SK	Manjša razširitev podeželskega naselja v Podkraju na zahodni strani	3	2	Nima pomena za kumulativo
PO-15 SK PO-55 SK	SK	Majhna razširitev obstoječe površine	3	2	Nima pomena za kumulativo
PO-01 BT PO-02 BT	BT	Manjša površina za namen turizma	3	2	Nima pomena za kumulativo
PO-72 SK	CU	Gre za obstoječo površino v Podkraju na zahodni strani, ki večjem delu sega v vodovarstveno območje.	3	2	Nima pomena za kumulativo
PO-72 SK	SK	Gre za obstoječo površino v Podkraju na zahodni strani, cela sega v vodovarstveno območje površino v Podkraju na zahodni strani	3	2	Nima pomena za kumulativo
PO-70 SK PO-34 SK	A	Gre za zanemarljivo majhno površino na severni strani, ki sega v vodovarstveno območje	3	2	Nima pomena za kumulativo
PO-68 SK	A	Gre za zanemarljivo majhno površino na vzhodni strani, ki sega v vodovarstveno območje	3	2	Nima pomena za kumulativo
PO-18 SK	A	Gre za zanemarljivo majhno površino na vzhodni strani, ki v celoti sega v vodovarstveno območje	3	2	Nima pomena za kumulativo

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 109: Analiza prostorskih ureditev na vodovarstvenih območjih in njihov pomen za kumulativo (nadaljevanje)

Prostorska enota	Namenska raba	Opis	VVO nivo	Predpis	Pomen za kumulativo
PO-57 SK	A	Gre za zanemarljivo majhno površino na vzhodni strani, ki v celoti sega v vodovarstveno območje	3	2	Nima pomena za kumulativo
K, G	K, G	Ne poteka intenzivna kmetijska pridelava	1,2,3	1	Nima pomena za kumulativo
Vodovarstveno območje Skuk Predmeja					
K, G	K, G	Ne poteka intenzivna kmetijska pridelava	3	3	Nima pomena za kumulativo
Vodovarstveno območje Brestovica					
K, G	K, G	Ne poteka intenzivna kmetijska pridelava	3	4	Nima pomena za kumulativo

1 Odlok o varstvu virov pitne vode za zajetja Budanje, Dolga poljana in Žapuže (Ur. gl. občin, št. 15/97)

2 Odlok o varstvenih pasovih vodnih virov »Podlipa« v Vipavi (Ur. gl. občin, št. 14/83)

3 Odlok o varstvu vodnega vira Pod Skukom (Ur. l. RS, št. 58/00)

4 Odlok o varstvenih pasovih vodnih virov pri Brestovici pri Komnu (Ur. l. RS, št. 14/83, 25/85)

Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur. l. RS, št. 62/04, 5/06, 58/11)

5.5.2 Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico)

V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcih stanja okolja za podzemne vode (podtalnica) glede na neposredne, daljinske, komulativne in sinergijske, kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne, trajne in začasne vplive hkrati za strateški in izvedbeni del OPN. Pri podajanju obsega sprememb v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico) smo med drugim upoštevali opis obstoječega stanja okolja s kazalci in trende kazalcev okolja (tam, kjer je bilo mogoče trende seveda podati), varstvene usmeritve in pa seveda smernice nosilcev urejanja prostora.

Kmetijska pridelava na VVO. Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja in *zdravja ljudi* smo uporabili merilo intenzivna kmetijska pridelava. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcu za podzemne vode (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 110).

☛ **Neposredni vplivi.** Glede na analizo plana ugotavljamo, da ne gre za intenzivno kmetijsko pridelavo, saj nobeno vodovarstveno območje ne sega v ravninski del občine, kjer so meliorirane površine, namenjene kmetijstvu. Neposredni vpliv bodo zato nebistveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Daljinski vplivi bodo nebistveni (B) glede na neposredne vplive, opisane zgoraj. Daljinski vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Kumulativni vplivi.** Noben DPN ne posega na vodovarstvena območja. Dela vodovarstvenih območij, kot sta Podlipa in Brestovica sicer segata v občino Ajdovščina, vendar ne predstavljata, še posebej v primeru Brestovice, pomembnih površin. Vplivi bodo tako nebitveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, delovali bodo tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** Sinergijski vplivi bodo glede na neposredne vplive nebitveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

Površine industrijskih območij na VVO. Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja in zdravja ljudi smo uporabili merilo prostorske ureditve v zvezi z industrijskimi območji. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcu za podzemne vode (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 110).

☛ **Neposredni vplivi.** Glede na analizo plana ugotavljamo, da ne gre za industrijska območja, ki bi bila na VVO. Vplivov tako ne bo (A).

☛ **Daljinski vplivi.** Glede na neposredne vplive, takih vplivov ne pričakujemo. Vplivov tako ne bo (A).

☛ **Kumulativni vplivi.** Glede na neposredne vplive, takih vplivov ne pričakujemo. Vplivov tako ne bo (A).

☛ **Sinergijski vplivi.** Glede na neposredne vplive, takih vplivov ne pričakujemo. Vplivov tako ne bo (A).

Tabela 110: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za podzemne vode (podtalnico) – strateški in izvedbeni del

Kazalci	Vplivi ✓ = vpliv X = ni vpliva						Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski		
Kmetijska pridelava na VVO	Ocena	kratkoročni	X	X	X	X	
		srednjeročni	X	X	X	X	
		dolgoročni	✓	✓	✓	✓	
		začasni	X	X	X	X	
		trajni	✓	✓	✓	✓	
	vel. razred	B	B	B	B	B	
Površina industrijskih območij na VVO	Ocena	kratkoročni	X	X	X	X	
		srednjeročni	X	X	X	X	
		dolgoročni	✓	✓	✓	✓	
		začasni	X	X	X	X	
		trajni	✓	✓	✓	✓	
	vel. razre	A	A	A	A	A	

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico) za strateški del plana naslednje (tabela 111).

Tabela 111: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za podzemne vode (podtalnico) – strateški del

Okoljski cilj plana	Posledica			Skupna ocena
	Ocena	vel. razred	Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	
Dobro kakovostno stanje podzemne vode			B	B

Omilitveni ukrepi niso potrebni.

5.5.3 Pozitivni učinki plana v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico)

V primeru podtalnice je bila že v okviru analize plana ugotovljena njegova pozitivna usmerjenost, kar je neposredni pozitivni učinek, ki ga ne bi bilo, če se plan sploh ne bi izvedel.

5.5.4 Vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico)

V primeru podzemnih voda (podtalnice) niso bili ugotovljeni pomembni vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče. Pri tem je pomembno, da se izvajajo vsi navedeni navedeni omilitveni ukrepi.

5.5.5 Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico)

Na posebne težave pri ocenjevanju sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnica) nismo imeli.

Na posebno težavo smo naleteli v zvezi z virom pitne vode Hubelj, ki napaja glavni vodovod v občini in sosednje občine, ni pa ustrezno varovan z vodovarstvenim območjem (obstaja samo predlog). Zaledje tega vira pitne vode je ogromno (slika 150).

Ker odlok o zavarovanju vodnih virov ni bil sprejet (vir: »Strokovne podlage za zavarovanje kraških vodnih virov Trnovako-Banjške planote, Nanosa in Hrušice, Geologija Idrija d.o.o.,

Idrija 2000«), se ne da omejiti načrtovane namenske rabe.. Ker plan ne vključuje varovanja vodnega vira Hubelj, temveč le pavšalno podaja ščitenje vodnih virov, je treba ta ukrep posebej zapisati v plan, saj gre za najpomembnejši vir pitne vode v občini. Le v tem primeru ocenjujemo vplive kot nebitvene z izvedbo omilitvenih ukrepov (C). Omilitveni ukrep pa je naslednji (O = omilitveni ukrep; R = razlaga):

HUPOO1: V OPN je treba izrecno navesti, da se zaščiti izvir pitne vode Hubelj v okviru vodovarstvenih območij.

HUPORI. Ukrep je ustrezen, saj preprečuje onesnaževanje vodnega vira. Ukrep se izvaja v času izdelave plana. Nosilec ukrepa je država, občina pa potem spremlja ukrep. Ocenjujemo, da bo ukrep zmanjšal vplive plana na okolje.

5.6 HRUP

5.6.1 Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi s hrupom

5.6.1.1 Strateški del OPN

V strateškem delu OPN so podana izhodišča in cilji prostorskega razvoja občine z navedenimi ukrepi za njihovo doseganje, v nadaljevanju pa zasnove, usmeritve in koncepti prostorskega razvoja. Za presojo pomembnih vplivov plana na okolje in zdravje ljudi v zvezi s hrupom smo najprej izluščili naslednje temeljne ugotovitve, ki so pomembne za vrednotenje vplivov na okolje v zvezi s hrupom za strateški del plana:

- ne predvidevajo se večje širitve obstoječih površin za industrijsko in obrtno dejavnost;
- obstoječe letališče v Ajdovščini se razširi proti zahodu in tako ukine njegov vzhodni del.

Sestavni del strateškega dela so tudi t.i. veliki novi projekti, zato smo naredili za njih posebno analizo, da bi ugotovili, ali lahko vplivajo na okolje in zdravje ljudi v zvezi s hrupom na strateškem nivoju (tabela 112).

Tabela 112: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi s hrupom

Veliki projekti na strateškem nivoju	Vplivi v zvezi s hrupom	Projekt, ki lahko pomembno vpliva na okoje v zvezi s hrupom	Opis
Zadrževalnik Košivec	x	x	Ob naseljih Potoče in Kamnje je predviden večji zadrževalnik vode za namakanje gornjega dela Vipavske doline.
Razširitev smučišča na Vodica	x	x	Smučišče na Vodica se nahaja južno od istoimenske vasi. Smučišče se bo razširilo. Površina bo z obstoječimi površinami znašala okoli 10 ha.
Nove gospodarske cone	✓	x	V sklopu OPN se predvideva jo nove gospodarske cone, največji bosta v naselju Gojače, ostale pa so precej manjše, zato ne igrata kakšne posebne vloge.
Razširitev letališča	✓	x	Predvideva se večja širitev letališča v Ajdovščini, kjer pa ne bo šlo za množično uporabo letališča

Tabela 112: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi s hrupom – nadaljevanje

Veliki projekti na strateškem nivoju	Vplivi v zvezi s hrupom	Projekt, ki lahko pomembno vpliva na okoje v zvezi s hrupom	Opis
Poligon varne vožnje	✓	x	Ob letališču v Ajdovščini se predvideva poligon varne vožnje v lokalnem okolju
Rezervat hitre proge	✓	x	V OPN je določen samo rezervat hitre proge ob sedanji hitri cesti.

5.6.1.2 Izvedbeni del OPN

V nadaljevanju podajamo analizo načrtovanih vsebin na izvedbenem nivoju, pomembnih za ugotavljanje vplivov plana na okolje in *zdravje ljudi* v zvezi s hrupom. Pri tem smo pri analizi izvedbenega dela obravnavali tudi prostorsko izvedbene pogoje zaradi lažjega poteka presoje.

Največji del vplivov na okolje in *zdravje ljudi* v zvezi s hrupom v okviru OPN predstavljajo industrijske in obrtne dejavnosti, poselitve, kmetijska proizvodnja in infrastruktura, zato najprej te vsebine izluščimo iz izvedbenega dela kot osnovno vodilo pri presoji:

- industrijske in obrtne dejavnosti:
 - v občini so predvidene so obrtne in industrijske dejavnosti znotraj gospodarskih con v Ajdovščini, na Colu, v Lokavcu, Gojačah, Črničah in Batujah;
 - v gospodarskih conah so dovoljene obrtne, skladiščne, prometne, trgovske, poslovne in proizvodne dejavnosti, dejavnosti gradbeništva, komunale, energetike za lokalno distribucijo, predelava raznih živil in druge podobne dejavnosti;
- kmetijska proizvodnja:
 - načrtuje se površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo (intenzivna pridelava rastlin in gojenje živali), vendar gre le za manjše površine, umaknjene izven strnjenih območij naselij;
- prometna infrastruktura.
 - poligon varne vožnje.

Večja območja poselitve (in z njimi asocirana namenska raba prostora v prostorsko izvedbenih pogojih po posameznih enotah urejanja prostora) predstavljajo glavna območja vplivov hrupa, ki imajo tudi izrazite vplive na lokalnem nivoju; torej tam, kjer za take vplive v občini dejansko gre. Namreč, največji vpliv hrupa predstavljajo območja proizvodnih dejavnosti in pripadajoča infrastruktura. Hkrati analiziramo tudi pomen kumulative z vsemi takimi območji in pomembnost posega na okolje. Pregled daje naslednjo sliko (tabela 113):

- Območje naselja Ajdovščina. Največji vpliv na onesnaževanje okolja s hrupom predstavljajo zgoščitve območja proizvodnih dejavnosti. Analiza predvidene širitve naselja pa je pokazala, da ne gre za razširitev območij za industrijsko in obrtno dejavnost kot največjih virov onesnaženosti zraka ni.
- Območje naselja Lokavec. Analiza predvidene širitve naselja je pokazala, da ne gre za planirane pomembne površine za industrijsko ali pa obrtno dejavnost.
- Območje naselja Dobravlje. Samo zgoščanje in zaokrožanje naselja. Večja širitve stavbnih zemljišč ni predvidena. Predvidena je le ena majhna gospodarska cona (IG), kar ne pomeni nič kot vir hrupa.

- Območje somestja Gojače–Malovše–Selo–Batuje. Aglomeracija je eno od dveh pomembnejših urbanih središč občine (drugo je Ajdovščina). V Gojačah sta predvideni dve novi večji površini nameske rabe IG (gospodarski coni). Večji gospodarski coni sta precej oddaljeni od stanovanjskih območij.
- Območje naselja Budanje. Nova območja poselitve so določena kot naselja enodružinskih hiš in so bila v največji meri določena že v prejšnjih planskih aktih. Večji del nove naselitve je v obliki zgoščanja in zaokrožanja naselja, pomembnih novih površin pa ni.
- Območje naselja Col. Načrtovano je zmerno širjenje stanovanjske rabe, saj je Col zaradi ugodne gorske klime in dobre prometne dostopnosti privlačen za novo suburbano poselitev. Proizvodna raba se ohranja na območju opuščene tovarne, ki se lahko razdeli v več manjših proizvodnih podjetij.

Tabela 113: Analiza prostorskih ureditev v zvezi z območji za industrijo IG znotraj območij naselij

Prostorska enota	Opis	Konflikt z namensko rabo SS	Pomen za kumulativo
Območje somestja Gojače, Nalovše-Selo-Batuje			
BA-10 IG	Gre za površino, ki je skoraj v celoti zasedena z objekti.	Ne	Ima pomen za kumulativo.
BA-08 IG [d]	Gre za površino, ki pa še ni zasedena z objekti.	Ne	Ima pomen za kumulativo.
GJ-08 IG	Gre za površino, ki pa še ni v celoti zasedena z objekti.	Ne	Ima pomen za kumulativo.
GJ-09 IG	Gre za površino, ki pa še ni zasedena z objekti.	Ne	Ima pomen za kumulativo.
GJ-07 IG	Gre za novo površino	Ne	Nima pomena za kumulativo
GJ-06 IG [d+b]	Gre za novo površino	Ne	Nima pomena za kumulativo
BA -10 IG	Gre za površino, ki pa še ni v celoti zasedena z objekti.	Ne	Nima pomena za kumulativo
Območje naselja Lokavec			
LO-011 IG [d]	Gre za površino, ki pa še ni zasedena z objekti.	Ne	Nima pomena za kumulativo
LO-012 IG	Gre za površino, ki pa še ni zasedena z objekti.	Ne	Nima pomena za kumulativo
Območje naselja Ajdovščina			
AJ-070 IG	Gre za površino, ki je deloma zasedena z objekti	Ne	Ima pomen za kumulativo.
AJ-070 IG	Gre za o površino, ki je deloma zasedena z objekti	Ne	Ima pomen za kumulativo.
AJ-069 IG	Gre za površino, ki je deloma zasedena z objekti	Ne	Ima pomen za kumulativo

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 113: Analiza prostorskih ureditev v zvezi z območji za industrijo IG znotraj območij naselij – nadaljevanje

Prostorska enota	Opis	Konflikt z namensko rabo SS	Pomen za kumulativo
AJ-075 IG [d+b]	Gre za površino, ki je večinoma zasedena z objekti	Ne	Ima pomen za kumulativo
AJ-071 IG	Gre za površine, ki v večjem delu skupaj niso zasedena z objekti.	Ne	Ima pomen za kumulativo
AJ-072 IG			
AJ-073 IG			
AJ-074 IG			
AJ-076 IG [d+b]	Gre za površino v celoti zasedeno z objekti	Ne	Ima pomen za kumulativo
DO-06 IG	Gre za površino, ki zasedena z objekti	Ne	Nima pomena za kumulativo
Območje naselja Col			
CO-06 IG [d]	Gre za površino, ki je zasedena z objekti	Ne	Nima pomena za kumulativo
CO-05 IG [d]	Gre za obstoječo površino, ki ni v celoti zasedena z objekti	Ne	Nima pomena za kumulativo
BR-09 IG [d]	Gre za obstoječo površino, ki pa še ni zasedena z objekti.	Ne	Nima pomena za kumulativo
VI-04 IG [d]	Gre za obstoječo površino, ki je v celoti zasedena z objekti.	Ne	Nima pomena za kumulativo
ČR-11 IG	Gre za površine, ki v večjem delu skupaj niso zasedena z objekti.	Ne	Nima pomena za kumulativo
ČR-12 IG			
ČR-13 IG			

Izven območij naselij (tabela 114) pa glede na namensko rabo prostora nikjer ne gre za pomembna območja za proizvodne dejavnosti, razen tega pa prevladujejo površine za kmetijsko proizvodnjo IK. Vendar je takih površin malo oziroma so precej omejene v velikosti, tako da ne moremo govoriti o pomembnih vplivih hrupa zaradi izvedbe plana na okolje.

Tabela 114: Analiza prostorskih ureditev v zvezi z območji za industrijo IG izven območij naselij

Prostorska enota	Opis	Konflikt z namensko rabo SS	Pomen za kumulativo
BR-09 IG [d]	Gre za obstoječo površino, ki pa še ni zasedena z objekti.	Ne	Nima pomena za kumulativo
VI-04 IG [d]	Gre za obstoječo površino, ki je v celoti zasedena z objekti.	Ne	Nima pomena za kumulativo

Drugi posegi. Večja posega, ki lahko vplivata na onenaževanje okolja shrupom, sta širitev letališča in pa poligon varne vožnje. Predvideva se širitev letališča, kje pa ne pričakujemo množične uporabe, saj letališče ni namenjeno potniškemu prometu ali intenzivni vojaški uporabi. Poligon varne vožnje tudi ne predstavlja pomembnega vira onesnaženja zraka zaradi prisotnosti drugega cestnega prometa in ker pač ni namenjeno za dirkalne športe ih za dnevno preizkušanje motorjev ali intenzivno dejavnost z množično uporabo motornih vozil.

5.6.2 *Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi s hrupom*

5.6.2.1 **Strateški del OPN**

V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcih stanja okolja in za hrup glede na neposredne, daljinske, kumulativne in sinergijske, kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne, trajne in začasne vplive hkrati za strateški del OPN. Pri podajnju obsega spremb v zvezi s hrupom smo med drugim upoštevali opis obstoječega stanja okolja s kazalci in trende kazalcev okolja (tam, kjer je bilo mogoče podati) ter smernice nosilcev urejanja prostora.

Povprečni letni dnevni promet (PLDP). Za merilo odstopanja kazalca stanja in *zdravja ljudi* okolja smo uporabili merilo obseg povprečnega letnega dnevnega prometa (PLDP) in na tej osnovi pomembnost cest, kot cest s pomembnim vplivom na razmere glede hrupa. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcu za hrup (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja za hrup (tabela 115).

☛ **Neposredni vplivi.** Glede na analizo strateškega dela plana ne pričakujemo pomembnih vplivov na onesnaževanje okolja s hrupom znotraj poselitvenih območij glede prometne infrastrukture.. Neposredni vplivi plana bodo tako nebistveni (B). Visok PLDP izkazujeta odseka R2 Ajdovščina-Selo in R2 Selo-Vogrsko, vendar gre to na račun jutranjih in popoldanskih konic zaradi lokalnega prometa (delovne migracije), ne pa na račun naselij, saj se naselja le zmerno širijo, večjih migracij delavstva zaradi planirane industrije pa ni pričakovati zaradi majhnosti takih območij. Enako velja za PLDP, v primeru Col – Ajdovščina v delu, ki vodi skozi naselje. Neposredni vplivi plana bodo tako nebistveni (B). Na ostalih državnih cestah ne pričakujemo povečanja PLDP zaradi zmernega širjenja naselij. Vplivi bodo dolgoročni in trajna, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Pomembnih vplivov ne pričakujemo glede na neposredne vplive. Ne moremo reči, da bo prišlo zaradi zmernega širjenja naselij v občini Ajdovščina do povečanja PLDP v sosednjih občinah navkljub migracijam delavstva. Vplivi bodo tako nebistveni (B). Daljinski vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Kumulativni vplivi.** Na strateškem nivoju ne pričakujemo pomembnih kumulativnih vplivov, saj ni pričakovati kumulative zaradi izvedbe OPN-jev sosednjih občin. Predvideni DLN pri tem ne igrata nobene posebne vloge. Kumulativni vplivi bodo tako nebistveni (B). Kumulativni vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** Taki vplivi bodo nebistveni (B) glede na neposredne vplive. Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

Tabela 115: Ocena obsega sprememb vseh kazalcih stanja okolja za hrup – strateški del

Kazalci	Vplivi ✓ = vpliv ✗ = ni vpliva					Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski	
Povprečni letni dnevni promet (PLDP)	kratkoročni	✗	✗	✗	✗	
	srednjeročni	✗	✗	✗	✗	
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓	
	začasni	✗	✗	✗	✗	
	trajni	✓	✓	✓	✓	
Ocena	vel. razred	B	B	B	B	B

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi s hrupom za strateški del plana naslednje (tabela 116).

Tabela 116: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za hrup – strateški del

Okoljski cilj plana	Posledica			Skupna ocena
	Ocena	vel. razred	Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	
Zmanjšanje obremenjenosti okolja in ljudi s hrupom			Bistvena prekinitiv ohranjanja ali napredovanja dobrega stanja okolja	B

Omilitveni ukrepi za strateški del niso potrebni.

5.6.2.2 Izvedbeni del OPN

V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcih stanja okolja za hrup in njihovo pomembnost v zvezi s hrupom glede na neposredne, daljinske, komulativne in sinergijske, kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne, trajne in začasne vplive za izvedbeni del OPN. Pri podajanju obsega sprememb v zvezi s hrupom smo med drugim upoštevali opis obstoječega stanja okolja s kazalci in trende kazalcev okolja (tam, kjer je bilo mogoče trende podati) in pa smernice nosilcev urejanja prostora.

Stopnje varstva pred hrupom na mestu poselitve (SVPH). Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja smo uporabili merilo; ali ima OPN pravilno določena SVPH v skladu z uredbo. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcu za hrup (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja za hrup (tabela 117).

☛ Neposredni vplivi. Glede na analizo plana bodo vplivi nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, delovali bodo tudi po izvedbi plana.

☛ Daljinski vplivi. Glede na analizo plana bodo vplivi nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, bodo delovali bodo tudi po izvedbi plana.

☛ Kumulativni vplivi. Glede na analizo plana bodo vplivi nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, delovali bodo tudi po izvedbi plana.

☛ Sinergijski vplivi. Glede na analizo plana bodo vplivi nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, delovali bodo tudi po izvedbi plana.

Prisotnost konfliktnih območij NRP za stanovanjska območja SS in industrijo I. Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja in *zdravja ljudi* smo uporabili merilo število, velikost stikov oziroma povezav. V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcu za zrak (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 117).

☛ Neposredni vplivi. Glede na analizo izvedbenega dela in pregleda namenske rabe prostora dopolnjenega osnutka OPN nismo zasledili konfliktnih območij med stanovanjskimi območji SS in območjih za industrijo IG, kvečjemu gre za stike med namenskima rabama SK in IG, vendar pa ne v primeru večjih območij za industrijo, ki dejansko še niso pozidana. Zato ne pričakujemo pomembne vplive na okolje v zvezi s hrupom. Neposredni vplivi bodo tako nebitveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, delovali bodo tudi po izvedbi plana.

☛ Daljinski vplivi. Taki vplivi že zaradi formulacije kazalca niso možni. Vplivov ne bo (A).

☛ Kumulativni vplivi. Glede na neposredne vplive, kumulativnih vplivov ne pričakujemo (A).

☛ Sinergijski vplivi. Iz istih razlogov, kot so navedeni zgoraj, takih vplivov ne bo (A).

Tabela 117: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za hrup – izvedbeni del

Kazalci	Vplivi ✓ = vpliv X = ni vpliva					Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski	
Stopnje varstva pred hrupom na mestu poselitve (SVPH)	kratkoročni	X	X	X	X	
	srednjeročni	X	X	X	X	
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓	
	začasni	X	X	X	X	
	trajni	✓	✓	✓	✓	
Ocena	vel. razred	C	C	C	C	C

Tabela 117: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za hrup – izvedbeni del (nadaljevanje)

Kazalci	Vplivi ✓ = vpliv ✗ = ni vpliva						Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski		
Prisotnost konfliktnih območij NRP za stanovanjska območja (SS) in industrijo (I)	kratkoročni	✗	✗	✗	✗		
	srednjeročni	✗	✗	✗	✗		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	✗	✗	✗	✗		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
Ocena	vel. razred	B	A	A	A	A	

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi s hrupom za izvedbeni del plana naslednje (tabela 118).

Tabela 118: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za hrup – izvedbeni del

Okoljski cilj plana	Posledica			Skupna ocena
	Ocena	vel. razred	Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	
Zmanjšanje obremenjenosti okolja in ljudi s hrupom			C	C

V primeru hrupa so bili za izvedbeni del plana ugotovljeni bistveni vplivi plana na kazalce stanja okolja. Za njihovo omilititev smo navedli omilitvene ukrepe, podali oceno vplivov omilitvenih ukrepov na bistvene vplive plana na kazalce stanja okolja ter utemeljitev ustreznosti in verjetnosti uspešnosti omilitvenih ukrepov (O = omilitveni ukrep; R = razlaga):

☛ **HO1:** V planu je treba pravilno določiti stopnje varstva pred hrupom (SVPH).

HR1:. Nosilec izvajanja ukrepa je pripravljavec plana. Upoštevati se morajo v času načrtovanja, izvedbe in obratovanja. Ocenjujemo, da bo ukrep zmanjšali vplive plana na okolje.

5.6.3 *Pozitivni učinki plana v zvezi s hrupom*

V enem primeru se površine za industrijo in obrt zmanjšajo glede na obstoječi plan. Vzhodna in zahodna obvoznica bosta mesto Ajdovščino nekoliko razbremenila hrupa. Oboje pomeni neposredni pozitiven učinek, ki ga ne bi bilo v celoti, če se plan ne bi izvedel.

5.6.4 *Vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče v zvezi s hrupom*

V primeru hrupa niso bili ugotovljeni pomembni vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče.

5.6.5 *Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja v zvezi s hrupom*

Osnovna težava pri vrednotenju je, da niso bile izvedene nobene meritve hrupa v obstoječem stanju v občini, ki bi pokazale, kolikšna je obremenitev s hrupom vsaj v večjih naseljih. Zato je bil možen le kvalitativen opis obremenitev s hrupom.

5.7 ELEKTROMAGNETNO SEVANJE

5.7.1 *Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi z elektromagnetnim sevanjem*

5.7.1.1 *Strateški del OPN*

V strateškem delu OPN so podana izhodišča in cilji prostorskega razvoja občine z navedenimi ukrepi za njihovo doseganje, v nadaljevanju pa zasnove, usmeritve in koncepti prostorskega razvoja. Za presojo pomembnih vplivov plana na okolje in zdravje ljudi v zvezi z elektromagnetnim sevanjem smo najprej izluščili naslednje temeljne ugotovitve, ki so pomembne za vrednotenje vplivov na okolje v zvezi z elektromagnetnim sevanjem za strateški del plana:

- razvijanje ustreznih prenosnih sistemov za oskrbo z električno energijo;
- postopno prehajati na 20 kV lokalno omrežje in kabliranje v naseljih;
- oskrba z električno energijo mora zagotavljati zadostne kapacitete.

Sestavni del strateškega dela so tudi t.i. veliki novi projekti, zato smo naredili za njih posebno analizo, ali lahko vplivajo na okolje in zdravje ljudi v zvezi z elektromagnetnim sevanjem na strateškem nivoju (tabela 119).

Tabela 119: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi z elektromagnetnim sevanjem

Veliki projekti na strateškem nivoju	Vplivi v zvezi z EMS	Projekt, ki lahko pomembno vpliva na okoje v zvezi z EMS	Opis
Zadrževalnik Košivec	x	x	Ob naseljih Potoče in Kamnje je predviden večji zadrževalnik vode za namakanje gornjega dela Vipavske doline.
Razširitev smučišča na Vodicach	x	x	Smučišče na Vodicach se nahaja južno od istoimenske vasi. Razširilo se bo. Površina bo z obstoječimi površinami znašala okoli 10 ha.

Tabela 119: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi z elektromagnetnim sevanjem – nadaljevanje

Veliki projekti na strateškem nivoju	Vplivi v zvezi z EMS	Projekt, ki lahko pomembno vpliva na okolje v zvezi z EMS	Opis
Nove gospodarske cone	x	x	V sklopu OPN se predvideva jo nove gospodarske cone, največji bosta v naselju Gojače, ostale pa so precej manjše, zato ne igrajo kakšne posebne vloge.
Razširitev letališča	x	x	Predvideva se večja širitev letališča v Ajdovščini, kjer pa ne bo šlo za množično uporabo letališča
Poligon varne vožnje	x	x	Ob letališču v Ajdovščini se predvideva poligon varne vožnje v lokalnem okolju
Rezervat hitre proge	x	x	V OPN je določen samo rezervat hitre proge ob sedanji hitri cesti.

5.7.1.2 Izvedbeni del OPN

V nadaljevanju podajamo pregled načrtovanih vsebin na izvedbenem nivoju, pomembnih za ugotavljanje vplivov plana na okolje in *zdravje ljudi* v zvezi z elektromagnetnim sevanjem. Največji del vplivov na okolje v zvezi z elektroenergetsko infrastrukturo predstavljajo prostozračni daljnovodi, zato najprej te vsebine izluščimo iz izvedbenega dela kot osnovno vodilo pri presoji:

- elektroenergetska infrastruktura:
 - območja namenske rabe se priključijo na električno omrežje, pri čemer se to obvezno izvede v podzemni kabelski obliki.

Pomembno je, da se nobeni NRP ne nahajajajo v vplivnem območju 110 kV daljnovodov, ki so glavni vir elektromagnetnega sevanja v okolje. Bazne postaje in RTV oddajniki tukaj niso prikazani glede na poglavje 3.1.8.2.

5.7.2 *Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi z elektromagnetnim sevanjem*

V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcu stanja okolja za elektromagnetno sevanje glede na neposredne, daljinske, komulativne in sinergijske, kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne, trajne in začasne vplive hkrati za strateški in izvedbeni del OPN. Pri podajanju obsega sprememb v zvezi z elektromagnetnim sevanjem smo med drugim upoštevali opis obstoječega stanja okolja s kazalci in trende kazalcev okolja (tam, kjer je bilo mogoče trende podati), varstvene usmeritve in pa smernice nosilcev urejanja prostora.

Površine NRP, namenjena bivanju v vplivnem območju EMS. Za merilo odstopanja kazalca okolja in *zdravja ljudi* smo uporabili merilo NRP v območju virov EMS. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcu za elektromagnetno sevanje (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojno vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja za industrijo in obrt v naselju Col (tabela 120).

☛ Neposredni vplivi. Glede na analizo plana ugotavljamo, da bodo vplivi nebistveni (B).

Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali bodo tudi po izvedbi plana.

☛ Daljinski vplivi. Glede na analizo plana ugotavljamo, da bodo vplivi nebitveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, delovali bodo tudi po izvedbi plana.

☛ Kumulativni vplivi. Glede na analizo plana ugotavljamo, da bodo vplivi nebitveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, delovali bodo tudi po izvedbi plana.

☛ Sinergijski vplivi. Glede na analizo plana ugotavljamo, da bodo vplivi nebitveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, delovali bodo tudi po izvedbi plana.

Tabela 120: Ocena obsega sprememb vseh kazalcev stanja okolja za elektromagnetno sevanje – strateški del

Kazalci	Vplivi ✓ = vpliv X = ni vpliva						Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski		
Površina NRP, namenjena bivanju v vplivnem območju EMS	kratkoročni	X	X	X	X		
	srednjeročni	X	X	X	X		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	X	X	X	X		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
Ocena	vel. razred	B	B	B	B	B	B

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe za strateški in izvedbeni del plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi z elektromagnetnim sevanjem naslednje (tabela 121).

Tabela 121: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za elektromagnetno sevanje – strateški del

Okoljski cilj plana	Posledica				Skupna ocena
	Ocena	vel. razred	Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	Bistvena prekinitvev ohranjanja ali napredovanja dobrega stanja okolja	
Zmanjšanje obremenjenosti okolja in ljudi z EMS			B	B	B

Omilitveni ukrepi niso potrebni.

5.7.3 Pozitivni učinki plana v zvezi z elektromagnetnim sevanjem

Kjerkoli je tehnološko mogoče, se prehaja v podzemne kablirane vode.

5.7.4 Vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče v zvezi z elektromagnetnim sevanjem

V primeru elektromagnetnega sevanja niso bili ugotovljeni pomembni vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče.

5.7.5 Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za elektromagnetno sevanje

Na težave pri ocenjevanju obsega sprememb po kazalcu stanja okolja za elektromagnetno sevanje nismo naleteli.

5.8 SVETLOBNO ONESNAŽEVANJE

5.8.1 Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi s svetlobnim onesnaževanjem

5.8.1.1 Strateški del OPN

V strateškem delu OPN so podana izhodišča in cilji prostorskega razvoja občine z navedbo planiranih prostorskih ureditev oziroma posegov, v nadaljevanju pa zasnove, usmeritve in koncepti prostorskega razvoja. Za presojo pomembnih vplivov plana na okolje v zvezi s svetlobnim onesnaževanjem smo najprej izluščili naslednje temeljne ugotovitve, ki so pomembne za vrednotenje vplivov na okolje v zvezi s hrupom za strateški del plana:

- v strateškem delu plana ni omenejna javna razsvetljava, vendar se bo ta morala razvijati zaradi širitev poselitvenih območji, po površinskem obsegu niso bistvene.

Sestavni del strateškega dela so tudi t.i. veliki novi projekti, zato smo naredili za njih posebno analizo, ali lahko vplivajo na okolje v zvezi s svetlobnim onesnaževanjem na strateškem nivoju (tabela 122).

Tabela 122: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi s svetlobnim onesnaževanjem

Veliki projekti na strateškem nivoju	Vplivi v zvezi z EMS	Projekt, ki lahko pomembno vpliva na okoje v zvezi z EMS	Opis
Zadrževalnik Košivec	x	x	Ob naseljih Potoče in Kamnje je predviden večji zadrževalnik vode za namakanje gornjega dela Vipavske doline.
Razširitev smučišča na Vodica	x	x	Smučišče na Vodica se nahaja južno od istoimenske vasi. Smučišče se bo razširilo. Površina bo z obstoječimi površinami znašala okoli 10 ha.
Nove gospodarske cone	x	x	V sklopu OPN se predvideva jo nove gospodarske cone, največji bosta v naselju Gojače, ostale pa so precej manjše, zato ne igrajo kakšne posebne vloge.

Tabela 122: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi svetlobnim onesnaževanjem – nadaljevanje

Veliki projekti na strateškem nivoju	Vplivi v zvezi z EMS	Projekt, ki lahko pomembno vpliva na okoje v zvezi z EMS	Opis
Razširitev letališča	x	x	Predvideva se večja širitev letališča v Ajdovščini, kjer pa ne bo šlo za množično uporabo letališča
Poligon varne vožnje	✓	x	Ob letališču v Ajdovščini se predvideva poligon varne vožnje v lokalnem okolju
Rezervat hitre proge	x	x	V OPN je določen samo rezervat hitre proge ob sedanji hitri cesti.

5.8.1.2 Izvedbeni del OPN

V nadaljevanju podajamo pregled načrtovanih vsebin na izvedbenem nivoju, pomembnih za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi s svetlobnim onesnaževanjem. Pri tem smo pri analizi izvedbenega dela obravnavali tudi prostorsko izvedbene pogoje zaradi lažjega poteka presoje.

V nadaljevanju podajamo pregled načrtovanih vsebin na izvedbenem nivoju, pomembnih za ugotavljanje vplivov plana na svetlobno onesnaževanje kot osnovno vodilo pri presoji:

- predvidena je javna razsvetljava v okviru namenskih rab in cest.

5.8.2 Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi s svetlobnim onesnaževanjem

V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcu stanja okolja za svetlobno onesnaževanje skupaj glede na neposredne, daljinske, kumulativne in sinergijske, kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne, trajne in začasne vplive hkrati za strateški in izvedbeni del OPN. Pri podajanju obsega sprememb v zvezi s svetlobnim onesnaževanjem smo med drugim upoštevali opis obstoječega stanja okolja s kazalcem in trende kazalca okolja (tam, kjer je bilo mogoče trende podati), medtem ko smernice nosilcev urejanja prostora v primeru svetlobnega onesnaževanja niso bile podane.

Največja letna poraba elektrike za razsvetljavo javnih površin in občinskih cest. Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja smo uporabili naskednje merilo: ciljna vrednost 44,5 kW/prebivalca glede na Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. RS., št. 81/07, 109/07, 62/10). V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcu za svetlobno onesnaževanje (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 123).

☛ **Neposredni vplivi.** Neposredni vplivi bodo nebistveni, saj plan predvideva, da je potrebno pri osvetljevanju objektov ali površin upoštevati ukrepe za zmanjševanje emisije svetlobe v okolje. Vplivi bodo tako nebistveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Glede na neposredne vplive, bodo daljinski vplivi nebistveni (B). Vplivi

bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Kumulativni vplivi.** Kumulativni vplivi bodo nebitveni (B). Kumulativni vplivi bodo dolgoročni in trajni, delovali bodo tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** Taki vplivi bi lahko nastali, npr. zaradi medsebojnega delovanja med svetlobnim onesnaževanjem in naravo, kar bi lahko privedlo do vplivov na naravo – omejevanje in fragmentacije življenjskih habitatov. Vendar pa bodo vplivi nebitveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

Tabela 123: Ocena obsega sprememb vseh kazalcih stanja okolja za svetlobno onesnaževanje – strateški in izvedbeni del

Kazalci	Vplivi ✓ = vpliv ✗ = ni vpliva						Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski		
Največja letna poraba elektrike za razsvetljavo javnih površin in občinskih cest	kratkoročni	✗	✗	✗	✗		
	srednjeročni	✗	✗	✗	✗		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	✗	✗	✗	✗		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
Ocena	vel. razred	B	B	B	B	B	

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi s svetlobnim onesnaževanjem za strateški in izvedbeni del plana naslednje (tabela 124).

Tabela 124: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za svetlobno onesnaževanje – strateški in izvedbeni del

Okoljski cilj plana	Posledica		Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	Bistvena prekinitiv ohranjanja ali napredovanja dobrega stanja okolja	Skupna ocena
	Ocena	vel. razred			
Zmanjšanje obremenjenosti okolja in ljudi s svetlobo			B	B	B

Omilitveni ukrepi niso potrebni.

5.8.3 Pozitivni učinki plana v zvezi s svetlobnim onesnaževanjem

Plan prinaša zmanjševanje svetlobnega onesnaževanja.

5.8.4 Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja v zvezi s svetlobnim onesnaževanjem

Na težave pri ocenjevanju obsega sprememb po kazalcu stanja okolja za svetlobno onesnaževanje nismo naleteli.

5.8.5 Vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče v zvezi s svetlobnim onesnaževanjem

V primeru svetlobnega onesnaževanja niso bili ugotovljeni pomembni vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče.

5.9 ODPADKI

5.9.1 Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi z odpadki

5.9.1.1 Strateški del OPN

V strateškem delu OPN so podana izhodišča in cilji prostorskega razvoja občine z navedbo planiranih prostorskih ureditev oziroma posegov, v nadaljevanju pa zasnove, usmeritve in koncepti prostorskega razvoja. Za presojo pomembnih vplivov plana na okolje in zdravje ljudi v zvezi z odpadki smo najprej izluščili naslednje temeljne ugotovitve, ki so pomembne za vrednotenje vplivov na okolje v zvezi z odpadki za strateški del plana:

- naselja se večinoma zgoščajo in zaokrožujejo ter le zmerno širijo;
- zagotavlja se ločeno zbiranje in odvoz odpadkov na deponijo Dolga Poljana in omogočiti njeno daljše obratovanje z ukrepi sortiranja, reciklaže in možnega izkoriščanja deponijskega plina ter vzporedne sanacije že zapolnjenih delov;
- v vseh večjih naseljih morajo biti urejeni ekološki otoki.

Sestavni del strateškega dela so tudi t.i. veliki novi projekti, zato smo naredili za njih posebno analizo, ali lahko vplivajo na okolje in zdravje ljudi v zvezi z odpadki na strateškem nivoju plana (tabela 125).

Tabela 125: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi z odpadki

Veliki projekti na strateškem nivoju	Vplivi v zvezi z odpadki	Projekt, ki lahko pomembno vpliva na okoje v zvezi z odpadki	Opis
Zadrževalnik Košivec	x	x	Ob naseljih Potoče in Kamnje je predviden večji zadrževalnik vode za namakanje gornjega dela Vipavske doline.
Razširitev smučišča na Vodica	x	x	Smučišče na Vodica se nahaja južno od istoimenske vasi. Smučišče se bo razširilo. Površina bo z obstoječimi površinami znašala okoli 10 ha.
Nove gospodarske cone	✓	x	V sklopu OPN se predvideva jo nove gospodarske cone, največji bosta v naselju Gojače, ostale pa so precej manjše, zato ne igrajo kakšne posebne vloge.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 125: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi z odpadki - nadaljevanje

Veliki projekti na strateškem nivoju	Vplivi v zvezi z odpadki	Projekt, ki lahko pomembno vpliva na okoje v zvezi z odpadki	Opis
Razširitev letališča	x	x	Predvideva se večja širitev letališča v Ajdovščini, kjer pa ne bo šlo za množično uporabo letališča
Poligon varne vožnje	x	x	Ob letališču v Ajdovščini se predvideva poligon varne vožnje v lokalnem okolju
Rezervat hitre proge	x	x	V OPN je določen samo rezervat hitre proge ob sedanji hitri cesti.

5.9.1.2 Izvedbeni del OPN

V nadaljevanju podajamo pregled načrtovanih vsebin na izvedbenem nivoju, pomembnih za ugotavljanje vplivov plana na okolje in *zdravje ljudi* v zvezi z odpadki.

Največji del vplivov na okolje in *zdravje ljudi* v zvezi z odpadki predstavljajo predvsem industrijske in obrtne dejavnosti in poselitev, zato najprej te vsebine izluščimo iz izvedbenega dela kot osnovno vodilo pri presoji:

- industrijske in obrtne dejavnosti:
 - v občini so predvidene so obrtne in industrijske dejavnosti znotraj gospodarskih con v Ajdovščini, na Colu, v Lokavcu, Gojačah, Črničah in Batujah;
- poselitev;
 - nova poselitev v okviru stavbnih zemljišč se usmerja predvsem v mesto Ajdovščino in tista naselja, ki so ob komunikacijah ali pa z ugodnimi ravninskimi legami, kjer ni večjih omejitev;
 - v drugih, vitalnejših naseljih, se predvideva nova pozidava z manjšimi zaokrožitvami na stavbnih zemljiščih, kjer omejitev ni;
 - v ostalih naseljih so zazidljiva zemljišča kvečjemu le znotraj obstoječih enot urejanja prostora;
 - pri tem gre večinoma za zgostitve in zaokrožitve naselij in pa za zmerno širitev zazidljivih območij, medtem ko nova naselja v občini Ajdovščina niso predvidena;

5.9.2 Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi z odpadki

V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcu stanja okolja za odpadke skupaj glede na neposredne, daljinske, komulativne in sinergijske, kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne, trajne in začasne vplive hkrati za strateški in izvedbeni del OPN. Pri podajnju obsega sprememb v zvezi z odpadki smo med drugim upoštevali opis obstoječega stanja okolja s

kazalci in trende kazalcev stanja okolja (tam, kjer je bilo mogoče trende podati), varstvene usmeritve in pa smernice nosilcev urejanja prostora.

Število zbiralnic na prebivalca na območju občine. Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja in *zdravja ljudi* smo uporabili merilo število zbiralnic. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcu za odpadke (obseg sprememb po kazalcih podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 126).

☛ **Neposredni vplivi.** Glede na analizo plana je predvidenih dovolj zbiralnic odpadkov na prebivalca. Vpliv je tako nebitven (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po sami izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Daljinski vplivi so nebitveni (B), upoštevajoč pri tem neposredne vplive. Daljinski vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po sami izvedbi plana.

☛ **Kumulativni vplivi.** Glede na neposredne vplive bodo kumulativni nebitveni (B). Enako velja tudi zaradi OPN sosednjih občin in predvidenih DLN. Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po sami izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** Vplivi so nebitveni (B), upoštevajoč pri tem neposredne vplive. Sinergijski vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po sami izvedbi plana.

Število centrov za ravnanje z odpadki na območju občine (regije). Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja smo uporabili merilo število centrov. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcu za odpadke (obseg sprememb po kazalcih podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 126).

☛ **Neposredni vplivi.** Komunalni odpadki se zbirajo na odlagališču Dolga Poljana in se odlagajo na drugih regijskih odlagališčih. Neposredni vplivi bodo tako nebitveni (B). Neposredni vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Daljinski vplivi bodo nebitveni (B), saj je regijski center v Novi Gorici namenjen odlaganju odpadkov iz vseh severnoprimorskih občin, kar pomeni, da je kapacitete dovolj, še posebej, ker se odpadke ločeno zbira v zbiralnicah. Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Kumulativni vplivi.** Glede na neposredne vplive bodo kumulativni vplivi nebitveni (B). Enako velja tudi zaradi OPN-jev sosednjih občin in predvidenih DLN. V prvem primeru pa gre za daljinski vpliv. Kumulativni vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** Sinergijski vplivi bodo nebitveni (B), upoštevajoč pri tem neposredne vplive. Sinergijski vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

Tabela 126: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za odpadke – strateški in izvedbeni del

Kazalci	Vplivi ✓ = vpliv X = ni vpliva						Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski		
Število zbiralnic na prebivalca na območju občine	kratkoročni	X	X	X	X		
	srednjeročni	X	X	X	X		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	X	X	X	X		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena vel. razred	B	B	B	B	B	
Število centrov za ravnanje z odpadki na območju občine (regije)	kratkoročni	X	X	X	X		
	srednjeročni	X	X	X	X		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	X	X	X	X		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena vel. razred	B	B	B	B	B	

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi z odpadki za strateški in izvedbeni del plana naslednje (tabela 127).

Tabela 127: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za odpadke – strateški in izvedbeni del

Okoljski cilj plana	Posledica			Skupna ocena	
			Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana		Bistvena prekinitvev ohranjanja ali napredovanja dobrega stanja okolja
Zmanjšanje nastajanja odpadkov na izvoru	Ocena	vel. razred	B	B	B

Omilitveni ukrepi niso potrebni.

5.9.3 Pozitivni učinki plana v zvezi z odpadki

Omogočeno je pravilno ravnanje z odpadki in nadzor nad njimi.

5.9.4 Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja v zvezi z odpadki

Na težave pri ocenjevanju obsega sprememb po kazalcu stanja okolja v zvezi z odpadki nismo naleteli.

5.9.5 Vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče v zvezi z odpadki

V primeru odpadkov niso bili ugotovljeni pomembni vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče.

5.10 TLA KOT NARAVNI VIR (KMETIJSKA ZEMLJIŠČA)

5.10.1 Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi s tlemi kot naravnim virom

5.10.1.1 Strateški del OPN

Za presojo pomembnih vplivov plana na okolje v zvezi s tlemi kot naravnim virom (kmetijska zemljišča) smo najprej izluščili naslednjo temeljno ugotovitev, ki je pomembna za vrednotenje vplivov na okolje v zvezi s tlemi kot naravnim virom (kmetijska zemljišča) za strateški del plana:

- s strateškim delom plana se bo posegalo tudi na tla kot naravni vir in sicer na pridelovalni potencial takih tal.

Sestavni del strateškega dela so tudi tako imenovani veliki novi projekti, zato smo naredili za njih posebno analizo, ali lahko vplivajo na okolje v zvezi tlemi kot naravnim virom (kmetijska zemljišča) na strateškem nivoju (tabela 128).

Tabela 128: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi s tlemi kot naravnim virom (kmetijska zemljišča)

Veliki projekti na strateškem nivoju	Vplivi v zvezi s tlemi kot naravnim virom (kmetijska zemljišča)	Projekt, ki lahko pomembno vpliva na okolje v zvezi s tlemi kot naravnim virom (kmetijska zemljišča)	Opis
Zadrževalnik Košivec	✓	x	Ob naseljih Potoče in Kamnje je predviden večji zadrževalnik vode za namakanje gornjega dela Vipavske doline.
Razširitev smučišča na Vodicach	✓	x	Smučišče na Vodicach se nahaja južno od istoimenske vasi. Smučišče se bo razširilo. Površina bo z obstoječimi površinami znašala okoli 10 ha.
Nove gospodarske cone	✓	x	V sklopu OPN se predvideva jo nove gospodarske cone, največji bosta v naselju Gojače, ostale pa so precej manjše, zato ne igrajo kakšne posebne vloge.
Razširitev letališča	✓	x	Predvideva se večja širitev letališča v Ajdovščini, kjer pa ne bo šlo za množično uporabo letališča
Poligon varne vožnje	✓	x	Ob letališču v Ajdovščini se predvideva poligon varne vožnje v lokalnem okolju
Rezervat hitre proge	✓	x	V OPN je določen samo rezervat hitre proge ob sedanji hitri cesti.

5.10.1.2 Izvedbeni del OPN

V nadaljevanju podajamo pregled načrtovanih vsebin na izvedbenem nivoju, pomembnih za ugotavljanje vplivov plana v zvezi s kmetijskimi zemljišči kot osnovno vodilo pri presoji (tabela 138). Pri presoji se omejimo na najboljša kmetijska zemljišča, medtem ko drugih kmetijskih zemljišč ne obravnavamo.

V tabeli 129 podana analiza predvidenih posegov na najboljša kmetijska zemljišča, v tabeli 130 pa na druga kmetijska zemljišča.

Tabela 129: Analiza predvidenih posegov na najboljša kmetijska zemljišča K1

EUP_plan	Dejanska raba	Površina m ²	Površina posega na K1 m ²	Namen posega	Pomen za kumulativo
LO-008 CDi, LO-006 CDc	1100, 1300, 1410, 1500, 3000	4561,874 2565,533	4561,874 2565,533	Obsega območje načrtovanih objektov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (razlitje blata) v vplivnem območju plazu Slano blato (državni prostorski načrt). Območje med regionalno cesto in planirano obvoznico se načrtuje kot območje centralnih dejavnosti na degradiranem območju, kot posledica sanacije plazu.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
DO-16 SK	1300, 1600, 2000	660,539	660,539	Obsega širitev naselja za mešano gradnjo (stanovanjska gradnja) na območje med občinsko cesto in obstoječim stavbnim zemljiščem in gozdom, ki pomeni zaokrožitev poselitvenega območja. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem. Območje je v obstoječih planskih aktih občine opredeljeno kot gozd, za katerega je bil skladno soglasjem ZGG Tolmin izveden posek.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
DO-03 CDm	1100, 1300.,3000	3047,044	3047,044	Obsega zapolnitve vrzeli med dvema EUP in tako zaokrožuje naselje. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
DO-37 SK	1100, 1300, 3000	712,059	712,059	Obsega širitev naselja za mešano gradnjo (stanovanjska gradnja) na območje med občinsko cesto in obstoječim stavbnim zemljiščem, ki pomeni zaokrožitev poselitvenega območja. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
AJ-143 SS	3000	1582,268	1582,268	Skladno s pravilnikom o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta... je bila določena podrobnejša namenska raba za vodno zemljišče. Obvodni pas med vodotokom in obstoječim stavbnim zemljiščem se opredeli kot stavbno zemljišče s tehničnim popravkom oz z uskladitvijo grafičnih podlog.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 129: Analiza predvidenih posegov na najboljša kmetijska zemljišča K1 (nadaljevanje)

EUP_plan	Dejanska raba	Površina m ²	Površina posega na K1 m ²	Namen posega	Pomen za kumulativo
DP-09 SK	3000	75,201	75,201	Skladno s pravilnikom o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta... je bila določena podrobnejša namenska raba občinska cesta. Pas med občinsko cesto in obstoječim stavbnim zemljiščem se opredeli kot stavbno zemljišče s tehničnim popravkom oz z uskladitvijo grafičnih podlog.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
RA-12-SK	1211 1300, 3000	382,651	382,651	Obsega širitev naselja za mešano gradnjo (stanovanjska gradnja) na zemljišče ob občinski cesti, v območju razpršene poselitve s posameznimi zaselki. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
SE-22 SK	0	4952,946	4952,946	Obsega širitev naselja za mešano gradnjo (stanovanjska gradnja) na zemljišče ob občinski cesti, ki pomeni sanacijo opuščene območja izkoriščanja gramoza. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem. V poselitvenem območju naselja se predlaga izločitev stavbnih zemljišč za potrebe zaščitene kmetije cca 5900 m ² in širitev poselitve cca 3500 m ² na manj kvalitetno kmetijsko zemljišče.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
GJ-16 SK	1222, 3000	99,507	99,507	Obsega širitev naselja za mešano gradnjo (stanovanjska gradnja) na območje med obstoječim stavbnim zemljiščem, ki pomeni zaokrožitev poselitvenega območja. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
VR-35 SK	1500, 3000	244,811	244,811	Skladno s pravilnikom o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta... je bila določena podrobnejša namenska raba za vodno zemljišče. Obvodni pas med vodotokom in obstoječim stavbnim zemljiščem se opredeli kot stavbno zemljišče s tehničnim popravkom oz z uskladitvijo grafičnih podlog.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 129: Analiza predvidenih posegov na najboljša kmetijska zemljišča K1 (nadaljevanje)

EUP_plan	Dejanska raba	Površina m ²	Površina posega na K1 m ²	Namen posega	Pomen za kumulativo
VR-33 SK	1110, 1300, 3000	985,601	985,601	Obsega širitev naselja za mešano gradnjo (kmetijski objekt) na območje ob občinski cesti na 1. območje kmetijskih zemljišč, za potrebe samooskrbe oz. uživanja lastnine tako, da je zagotovljena njena gospodarska, socialna in ekološka funkcija. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
SE-21 SK	3000	114,772	114,772	Obsega širitev naselja za mešano gradnjo na območje ob obstoječim stavbnim zemljiščem, ki pomeni funkcionalno zaokrožitev domačije. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
KA-07 SK	1300, 1300	94,080	94,080	Obsega širitev naselja za mešano gradnjo na območje ob obstoječim stavbnim zemljiščem, ki pomeni funkcionalno zaokrožitev domačije. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
KA-18 SK	1100, 1222 1300, 3000	366,226	366,226	Obsega širitev naselja za mešano gradnjo na območje ob obstoječim stavbnim zemljiščem, ki pomeni funkcionalno zaokrožitev domačije. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
KA-14 SK	1222, 3000	402,645	402,645	Obsega širitev naselja za mešano gradnjo (stanovanjska gradnja) na območje med obstoječim stavbnim zemljiščem, ki pomeni zaokrožitev poselitvenega območja. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
PT-18 SK	1300, 3000	359,916	359,916	Obsega širitev naselja za mešano gradnjo (stanovanjska gradnja) na območje ob obstoječim stavbnim zemljiščem, ki pomeni zaokrožitev domačije. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
PT-08 SK	1300, 3000	234,008	234,008	Obsega širitev naselja za mešano gradnjo (stanovanjska gradnja) na območje ob obstoječim stavbnim zemljiščem, ki pomeni zaokrožitev domačije. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 129: Analiza predvidenih posegov na najboljša kmetijska zemljišča K1 (nadaljevanje)

EUP_plan	Dejanska raba	Površina m ²	Površina posega na K1 m ²	Namen posega	Pomen za kumulativo
PT-16 SK	?	224,872	224,872	Skladno s pravilnikom o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta... je bila določena podrobnejša namenska raba občinska cesta. Pas med občinsko cesto in obstoječim stavbnim zemljiščem se opredeli kot stavbno zemljišče s tehničnim popravkom oz z uskladitvijo grafičnih podlog.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
SK-18 SK	3000	83,002	83,002	Obsega širitev naselja za mešano gradnjo (stanovanjska gradnja) na območje ob obstoječim stavbnim zemljiščem, ki pomeni zaokrožitev domačije. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
ZA-03 SK	3000	134,997	134,997	Obsega širitev naselja za mešano gradnjo (stanovanjska gradnja) na območje ob obstoječem stavbnem zemljišču, ki pomeni zaokrožitev domačije. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
ZA-03 SK	3000	125,960	125,960	Obsega širitev naselja za mešano gradnjo (stanovanjska gradnja) na območje ob obstoječem stavbnem zemljišču, ki pomeni zaokrožitev domačije. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
PL-02 SK	1230, 1300, 3000	2089,003	167,583	Obsega širitev naselja za mešano gradnjo (stanovanjska gradnja) na območje ob obstoječim stavbnim zemljiščem, ki pomeni zaokrožitev domačije. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
PL-02 SK	1500	2089,003	89,491	Obsega širitev naselja za mešano gradnjo (stanovanjska gradnja) na območje med občinsko cesto in obstoječim stavbnim zemljiščem, ki pomeni zaokrožitev poselitvenega območja. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem. Območje je v obstoječih planskih aktih občine opredeljeno kot 1. območje kmetijskih zemljišč, ampak je v naravi manj kvalitetno kmetijsko zemljišče s katastrsko rabo gozd in boniteto 29.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 129: Analiza predvidenih posegov na najboljša kmetijska zemljišča K1 (nadaljevanje)

EUP_plan	Dejanska raba	Površina m ²	Površina posega na K1 m ²	Namen posega	Pomen za kumulativo
PN-11 SK	1300 3000	570,455	570,455	Širitev stavbnih zemljišč se načrtuje za potrebe širitve kmečkega gospodarstva – gospodarski objekt kmetije. Kmečko gospodarstvo je locirano med občinsko cesto in sosednjimi stanovanjsko gospodarskimi objekti, zato ni možno uporabiti zemljišč, ki so manj primerne za kmetijsko pridelavo.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
PN-08 SK	1500, 1300	708,732	708,732	Obsega širitev naselja za mešano gradnjo (stanovanjska gradnja) na območje ob obstoječim stavbnim zemljiščem (2. območje kmetijskih zemljišč), ki pomeni zaokrožitev domačije. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
PN-10 SK	1211, 3000	977,791	977,791	Obsega širitev naselja za mešano gradnjo. Kmečko gospodarstvo je locirano v strnjem delu območja naselja in nima možnosti uporabe zemljišč, ki so manj primerna za kmetijsko pridelavo. Pobudnik ni lastnik zemljišča.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
BU-25 SK	3000	510,727	510,727	Širitev stavbnih zemljišč se načrtuje za potrebe širitve kmečkega gospodarstva – rastlinjak. Kmečko gospodarstvo se ukvarja s trsničarstvom. Zaradi specifičnih klimatskih razmer (orkanska burja), je objekt grajen in ne steklen in montažen. Kmečko gospodarstvo je obkroženo s 1. območjem kmetijskih zemljišč, zato ni možno uporabiti zemljišč, ki so manj primerne za kmetijsko pridelavo.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
BU-12 SK	1211,13	98,730	98,730	Širitev stavbnih zemljišč se načrtuje za potrebe širitve kmečkega gospodarstva (stanovanjski objekt). Kmetijski objekt je že zgrajen na manj kvalitetnem kmetijskem zemljišču, načrtuje se gradnja stanovanjskega objekta za potrebe kmečkega gospodarstva.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 129: Analiza predvidenih posegov na najboljša kmetijska zemljišča K1 (nadaljevanje)

EUP_plan	Dejanska raba	Površina m ²	Površina posega na K1 m ²	Namen posega	Pomen za kumulativo
BU-14 SK BU-24 SK	1300, 3000	363,314 521,427	363,314 521,427	Obsega širitev naselja za mešano gradnjo (stanovanjska gradnja) na območje ob obstoječem stavbnim zemljiščem, ki pomeni zaokrožitev domačije. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
BU-16 SK	1500, 3000	1567,781	1567,781	Skladno s pravilnikom o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta... je bila podrobnejša namenska raba usklajena z zemljiškim katastrom. Zemljišče se opredeli kot stavbno zemljišče s tehničnim popravkom oz z uskladitvijo grafičnih podlog.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
ŠM-09 SK	1300, 3000	?	?	Skladno s pravilnikom o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta... se opredeli kot stavbno zemljišče s tehničnim popravkom oz z uskladitvijo grafičnih podlog.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
ČR-27 SK	1100, 1222 1300,3000	1496,757	1496,757	Širitev stavbnih zemljišč se načrtuje za potrebe širitve kmečkega gospodarstva – stanovanjski objekt kmetije. Kmečko gospodarstvo je locirano v strnjeni pozidavi s stanovanjsko gospodarskimi objekti, zato ni možno uporabiti zemljišč, ki so manj primerne za kmetijsko pridelavo.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
OT-080 SK	1300, 3000	318,217	318,217	Skladno s pravilnikom o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta... je bila podrobnejša namenska raba usklajena z zemljiškim katastrom. Zemljišče se opredeli kot stavbno zemljišče s tehničnim popravkom oz z uskladitvijo grafičnih podlog	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
LO-047 SK	1300, 3000	681,815	681,815	Obsega širitev naselja za mešano gradnjo (ureditev funkcionalnih površin) na območje med obstoječim stavbnim zemljiščem, ki pomeni zaokrožitev poselitvenega območja. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 129: Analiza predvidenih posegov na najboljša kmetijska zemljišča K1 (nadaljevanje)

EUP_plan	Dejanska raba	Površina m ²	Površina posega na K1 m ²	Namen posega	Pomen za kumulativo
CE-21 SK	1100, 1300, 3000	1136,559	1136,559	Skladno s pravilnikom o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta... je bila podrobnejša namenska raba usklajena s potekom občinske ceste. Zemljišče se opredeli kot stavbno zemljišče s tehničnim popravkom oz z uskladitvijo grafičnih podlog.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
VŽ-02 CU	1100, 1300	188,319	188,319	Obsega širitev dela naselja za idustrijsko gradnjo s stanovanji (ureditev funkcionalnih površin), ki pomeni širitev poselitvenega območja. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
AJ-016 BD	1100,1212, 1300	9453,422	9453,422	Obsega površine drugih območijDgradnjo, ki pomeni širitev poselitvenega območja do hitre ceste. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
AJ-067 IG	1300	763,239	763,239	Obsega širitev dela naselja za idustrijsko gradnjo s stanovanji, ki pomeni širitev poselitvenega območja na območje med vodotokom, železniško progo in obstoječimi poslovnimi objekti. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječo obrtno cono in je manj primerno za kmetijsko pridelavo.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
ŠM-03 CDm	1300, 3000	472,974	472,974	Obsega širitev dela naselja za idustrijsko gradnjo s stanovanji (ureditev funkcionalnih površin), ki pomeni širitev poselitvenega območja. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
MŽ-15 SK	1300, 3000	269,835	269,835	Obsega širitev dela naselja za mešano pozidavo (ureditev funkcionalnih površin objekta kmečkega turizma), ki pomeni širitev poselitvenega območja. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 129: Analiza predvidenih posegov na najboljša kmetijska zemljišča K1 (nadaljevanje)

EUP_plan	Dejanska raba	Površina m ²	Površina posega na K1 m ²	Namen posega	Pomen za kumulativo
LO-121 SK	1300, 3000	4450,654	4450,654	Širitev stavbnih zemljišč se načrtuje za potrebe širitve kmečkega gospodarstva – gospodarski objekt kmetije. Kmečko gospodarstvo je locirano med občinsko cesto in sosednjimi stanovanjsko gospodarskimi objekti, zato ni možno uporabiti zemljišč, ki so manj primerne za kmetijsko pridelavo.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
BR-10 IK	1300, 3000	3231,659	3231,659	Širitev stavbnih zemljišč se načrtuje za potrebe širitve kmečkega gospodarstva (hleva za živino). Kmečko gospodarstvo je zaradi emisij smrada locirano izven poselitvenega območja in ker gre za širitev, ni možno uporabiti zemljišč, ki so manj primerne za kmetijsko pridelavo.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
PL-12 SK	1230, 3000	862,755	862,755	Širitev stavbnih zemljišč se načrtuje za potrebe kmečkega gospodarstva (gospodarski objekt za potrebe oljkarstva). Pobudnik v bližini obdelovalnih površin nima primerne zemljišča za gradnjo gospodarskega objekta na manj kvalitetnih kmetijskih površinah. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
US-07 IK	1100	4568,478	4568,478	Širitev stavbnih zemljišč se načrtuje za potrebe selitve kmečkega gospodarstva (hleva za živino). Kmečko gospodarstvo je locirano v strnjenem delu naselja Ustje. Zaradi emisij v okolje se objekt načrtuje izven poselitvenega območja. Med obdelovalnimi površinami kmečkega gospodarstva ni možno uporabiti zemljišč, ki so manj primerne za kmetijsko pridelavo.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
DP-15 SK	1222 1300	3145,877	3145,877	Širitev stavbnih zemljišč se načrtuje za potrebe širitve kmečkega gospodarstva (gospodarski objekt kmetije). Kmečko gospodarstvo je locirano med občinsko cesto in najboljšimi kmetijskimi zemljišči, zato ni možno uporabiti zemljišč, ki so manj primerne za kmetijsko pridelavo.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 129: Analiza predvidenih posegov na najboljša kmetijska zemljišča K1 (nadaljevanje)

EUP_plan	Dejanska raba	Površina m ²	Površina posega na K1 m ²	Namen posega	Pomen za kumulativo
BU-38 SK	1300, 3000	1232,542	1232,542	Širitev stavbnih zemljišč se načrtuje za potrebe selitve kmečkega gospodarstva (hlev za živino). Kmečko gospodarstvo je locirano v strnjnem delu naselja Budanje. Zaradi emisij v okolje se objekt locira izven poselitvenega območja. Med obdelovalnimi površinami kmečkega gospodarstva ni možno uporabiti zemljišč, ki so manj primerna za kmetijsko pridelavo.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
GA-16 SK	1100, 1300, 3000	1543,594	1543,594	Širitev stavbnih zemljišč se načrtuje za potrebe širitve kmečkega gospodarstva (rastlinjak). Kmečko gospodarstvo je obkroženo z najboljšim kmetijskim zemljiščem, zato ni možno uporabiti zemljišč, ki so manj primerne za kmetijsko pridelavo.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
PN-22 SK	1211, 1300, 1500	1627,552	1627,552	Širitev stavbnih zemljišč se načrtuje za potrebe širitve kmečkega gospodarstva (vinska klet). Kmečko gospodarstvo se ukvarja z vinogradništvom in je obkroženo z najboljšimi kmetijskimi zemljišči, zato ni možno uporabiti zemljišč, ki so manj primerna za kmetijsko pridelavo.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
DP-20 ZS	1222, 1500	458,855	458,855	Območje obsega širitev površin za šport in rekreacijo ob robu poselitvenega območja. Za gradnjo objekta je bilo pridobljeno gradbeno dovoljenje.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
SE-35 ZS	1600	5775,664	5775,664	Območje obsega gradnjo površin za šport in rekreacijo na degradiranem območju divjega odlagališča mešanih odpadkov. Za gradnjo objekta je bilo pridobljeno gradbeno dovoljenje.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
US-16 ZS	1211 1300, 3000	2376,352	2376,352	Območje obsega gradnjo površin za šport in rekreacijo v naravnem okolju izven poselitvenega območja.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 129: Analiza predvidenih posegov na najboljša kmetijska zemljišča K1 (nadaljevanje)

EUP_plan	Dejanska raba	Površina m ²	Površina posega na K1 m ²	Namen posega	Pomen za kumulativo
AJ-187 ZP	1212, 1300	3199,783	3199,783	Območje obsega načrtovanje površin za šport in rekreacijo mesta ob obvodnem pasu Hublja, skladno s prostorskim redom Slovenije.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
ČR-49 ZK	1300, 3000	2734,307	2734,307	Območje obsega načrtovanje objekta pokopališke infrastrukture - širitev pokopališča.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
SE-33 ZK	1100, 1222, 1300	1194,883	1194,883	Območje obsega načrtovanje objekta pokopališke infrastrukture - širitev pokopališča.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
SE-34 ZK	1100, 1300	2119,061 2120,185	2119,061 2120,185	Območje obsega načrtovanje objekta pokopališke infrastrukture	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
VR-71 ZK	1410, 1600, 3000	645,155	645,155	Območje obsega načrtovanje objekta pokopališke infrastrukture - širitev pokopališča.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
VR-72 ZK	3000	170,406	170,406	Območje obsega načrtovanje objekta pokopališke infrastrukture - širitev pokopališča.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
KA-23 ZK	1222, 1300, 1500, 3000	1185,286	1185,286	Območje obsega načrtovanje objekta pokopališke infrastrukture - širitev pokopališča.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
DO-40 ZK	1300, 3000	1740,244	POPRAVI	Območje obsega načrtovanje objekta pokopališke infrastrukture - širitev pokopališča.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
ŠM-28 ZK	1211, 3000	403,160	403,160	Območje obsega načrtovanje objekta pokopališke infrastrukture - širitev pokopališča.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
ŠM-27 ZK	1300	202,355	202,355	Območje obsega načrtovanje objekta pokopališke infrastrukture - širitev pokopališča.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
PN-35 ZK	3000	408,058	408,058	Območje obsega načrtovanje objekta pokopališke infrastrukture - širitev pokopališča.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
BA-24 SK	1300	421,392	94.851	Zemljiščem se opredeli kot območje mešane gradnje s tehničnim popravkom oz z uskladitvijo grafičnih podlog, ker je v naravi ruševina s parcelno številko in funkcionalno povezana z ostalim stavbnim zemljiščem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 129: Analiza predvidenih posegov na najboljša kmetijska zemljišča K1 (nadaljevanje)

EUP_plan	Dejanska raba	Površina m ²	Površina posega na K1 m ²	Namen posega	Pomen za kumulativo
BA-40 SK	1300, 3000	150,470	150,470	Obsega širitev naselja za mešano gradnjo (stanovanjska gradnja) na območje med obstoječim stavbnim zemljiščem, ki pomeni zaokrožitev poselitvenega območja. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
ST-29 SK	1300, 3000	1287,249	1287,249	Obsega širitev naselja za mešano gradnjo (stanovanjska gradnja) na območje ob obstoječem stavbnem zemljišču, ki pomeni zaokrožitev poselitvenega območja. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
MŽ-12 SK	1300, 3000	130,345	130,345	kladno s pravilnikom o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta... je bila podrobnejša namenska raba usklajena z zemljiškim katastrom. Zemljišče se opredeli kot stavbno zemljišče s tehničnim popravkom oz z uskladitvijo grafičnih podlog.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
VŽ-20 SK	1222	309,538	309,538	Obsega območje razpršene poselitve, ki se sanira kot kmetijskih objekt, ki neposredno služi kmetijski proizvodnji, za potrebe samooskrbe oz. uživanja lastnine tako, da je zagotovljena njena gospodarska, socialna in ekološka funkcija.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
GA-17 SK	1211, 1300, 3000	1311,376	1311,376	Obsega območje razpršene poselitve, ki se sanira kot kmetijskih objekt, ki neposredno služi kmetijski proizvodnji, za potrebe samooskrbe oz. uživanja lastnine tako, da je zagotovljena njena gospodarska, socialna in ekološka funkcija.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
PN-34 T	3000	39,157	39,157	Območje obsega gradnjo objekta javne gospodarske infrastrukture.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 129: Analiza predvidenih posegov na najboljša kmetijska zemljišča K1 (nadaljevanje)

EUP_plan	Dejanska raba	Površina m ²	Površina posega na K1 m ²	Namen posega	Pomen za kumulativo
LO-044 SK	1300, 1500, 3000	1316,251	1316,251	Obsega širitev naselja za mešano gradnjo (stanovanjska gradnja) na območje med obstoječim stavbnim zemljiščem, ki pomeni zaokrožitev poselitvenega območja. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem. . območje kmetijskih zemljišč.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
VR-24 SK	1300, 3000	256,482	256,482	Obsega širitev naselja za mešano gradnjo (stanovanjska gradnja) na območje ob obstoječem stavbnem zemljišču, ki pomeni zaokrožitev poselitvenega območja. Zemljišče je funkcionalno povezano z obstoječim naseljem.	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
MŽ-01 PO	1300, 3000	451,629	451,629	Območje obsega gradnjo objekta javne komunalne infrastrukture za potrebe ekološkega otoka	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo

Tabela 130: Analiza predvidenih posegov na ostala kmetijska zemljišča K2

EUP_plan	Površina m ²	Površina posega na K2 m ²	Namen posega	Pomen za kumulativo
PR-192 ZS	29613,623	2501,127	Zaokroževanje ali zgoščevanje naselij, ali povezovanje ali razšitve v okviru razpršene gradnje ali širitev pokopališč...	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
PR-001 BC	2453,552	2453,552		
ČR-21 SK	3257,252	3257,252		
PR-150 SK	961,140	961,140		
PR-043 SK	683,465	683,465		
PR-179 SK	3380,062	3380,062		
PR-096 SK	333,208	333,208		
PR-157 SK	559,545	559,545		
PR-158 SK	315,186	315,186		
PR 100 SK	688,499	688,499		
PR-167 SK	2074,657	2074,657		
PR-098 SK	504,316	504,316		
PR-186 SK	519,977	519,977		
PR-188 SK	1131,258	1131,258		
PR-189 SK	487,178	487,178		
PR-095 SK	3906,829	3906,829		
PR-137 SK	1359,190	1359,190		
PR-121 SK	3556,953	3556,953		
PR-007 BT	4870,872	4870,872		
PR-193 ZS	4214,336	4214,336		
PR-004 BT	2505,525	2505,525		
PR-089 SK	134,622	134,622		
PR-111 SK	1163,188	1163,188		
PR 124 SK	350,633	350,633		
PR-123 SK	585,257	585,257		
PR-049 SK	334,777	334,777		
PR-067 SK	1616,914	1616,914		
PR-110 SK	548,347	548,347		
PR-101 SK	438,085	438,085		

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 130: Analiza predvidenih posegov na ostala kmetijska zemljišča K2 (nadaljevanje)

EUP_plan	Površina m ²	Površina posega na K2 m ²	Namen posega	Pomen za kumulativo
PR-113 SK	493,731	493,731	Zaokroževanje ali zgoščevanje naselij, ali povezovanje ali razšitve v okviru razpršene gradnje ali širitev pokopališč...	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
PR-174 SK	1045,258	1045,258		
PR-164 SK	2016,594	2016,594		
PR-163 SK	2656,988	2656,988		
PR-145 SK	1183,175	1183,175		
PR-094 SK	220,151	220,151		
PR-093 SK	166,500	166,500		
PR-106 SK	751,770	751,770		
PR-104 SK	789,624	789,624		
PR-109 SK	694,560	694,560		
OT-092 SK	347,059	347,059		
OT-014 SK	442,593	442,593		
OT-072 SK	428,812	428,812		
OT-019 SK	462,046	462,046		
OT-068 SK	630,179	630,179		
OT-067 SK	459,257	459,257		
ČR-33 SK	1504,033	1504,033		
MA-07 SK	669,225	669,225		
MA-02 SK	1083,946	1083,946		
MA-11 ZK	443,905	443,905		
GJ-18 SK	741,652	741,652		
VR-50 SK	709,964	709,964		
VR-26 SK	244,797	244,797		
VR-25 SK	455,678	455,678		
VR-34 SK	229,546	229,546		
VR-30 SK	324,238	324,238		
VR-47 SK	526,507	526,507		
VR-31 SK	467,609	467,609		
OT-088 SK	1482,076	1482,076		
OT-062 SK	410,756	410,756		

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 130: Analiza predvidenih posegov na ostala kmetijska zemljišča K2 (nadaljevanje)

EUP_plan	Površina m ²	Površina posega na K2 m ²	Namen posega	Pomen za kumulativo
OT-101 ZK	1485,091	1485,091	Zaokroževanje ali zgoščevanje naselij, ali povezovanje ali razšitve v okviru razpršene gradnje ali širitev pokopališč...	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
OT-081 SK	1557,419	1557,419		
OT-083 SK	563,428	563,428		
OT-093 SK	997,990	997,990		
OT-064 SK	227,618	227,618		
LO-042 SK	1372,874	1372,874		
AJ-082 Ov	3310,072	3011,107		
KV-60 SK	1133,934	1133,934		
KV-59 SK	478,654	478,654		
KV-46 SK	999,023	999,023		
KV-79 SK	852,419	852,419		
KV-38 SK	346,604	346,604		
KV-37 SK	1361,244	1361,244		
KV-61 SK	502,971	502,971		
KV-77 SK	3692,448	3692,448		
KV-75 SK	3692,448	3692,448		
GZ-24 SK	852,434	852,434		
KV-44 SK	811,500	811,500		
KV-53 SK	1033,140	1033,140		
KV-72 SK	2130,075	2130,075		
KG-19 SK	8777,621	8777,621		
GZ-18 SK	376,993	376,993		
GZ-20 SK	1060,151	1060,151		
GZ-02 SK	429,228	429,228		
GZ-26 SK	1814,444	1814,444		
GZ-28 SK	673,086	673,086		
GZ-27 SK	1019,692	1019,692		
KG-29 SK	801,187	801,187		
GJ-24 ZK	1602,838	1602,838		
MA-04 SK	507,373	507,373		

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 130: Analiza predvidenih posegov na ostala kmetijska zemljišča K2 (nadaljevanje)

EUP_plan	Površina m ²	Površina posega na K2 m ²	Namen posega	Pomen za kumulativo
VR-57 SK	2593,139	2593,139	Zaokroževanje ali zgoščevanje naselij, ali povezovanje ali razšitve v okviru razpršene gradnje ali širitev pokopališč...	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
VR-56 SK	1137,265	1137,265		
VR-66 SK	1326,688	1326,688		
VR-32 SK	381,583	381,583		
VR-29 SK	242,250	242,250		
PT-08 SK	234,008	234,008		
PT-14 SK	361,694	361,694		
PT-12 SK	1426,806	1426,806		
PT-10 SK	1416,238	1416,238		
SK-05 SK	828,378	828,378		
SK-09 SK	2757,521	2757,521		
SK-13 SK	717,319	717,319		
ST-20 SK	2080,831	2080,831		
ST-25 SK	773,576	773,576		
ST-24 SK	261,735	261,735		
ST-32 SK	5415,246	23011,002		
ST-15 SK	1779,759	1779,759		
ST-30 SK	540,748	540,748		
ST-19 SK	883,519	883,519		
MŽ-08 SK	509,791	509,791		
LO-043 SK	299,956	299,956		
LO-065 SK	1107,987	1107,987		
LO-125 ZS	3654,246	3654,246		
PL-06 SK	1352,268	1352,268		
AJ-104 PL	20110,038	20110,038		
AJ-107 PO	1413,009	1413,009		
AJ-117 SK	769,193	769,193		
KV-43 SK	906,911	906,911		
KV-45 SK	1288,442	1288,442		
KV-57 SK	532,411	532,411		

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 130: Analiza predvidenih posegov na ostala kmetijska zemljišča K2 (nadaljevanje)

EUP_plan	Površina m ²	Površina posega na K2 m ²	Namen posega	Pomen za kumulativo
KV-58 SK	294,092	294,092	Zaokroževanje ali zgoščevanje naselij, ali povezovanje ali razšitve v okviru razpršene gradnje ali širitev pokopališč...	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
ŽP-11 SK	889,916	889,916		
GZ-23 SK	632,405	632,405		
GZ-32 SK	264,763	264,763		
GZ-31 SK	1078,302	1078,302		
GZ-22 SK	642,830	642,830		
GZ-39 SK	847,757	847,757		
GZ-40 SK	593,948	593,948		
GZ-37 SK	614,975	614,975		
GZ-38 SK	946,976	946,976		
GZ-45 SK	1593,115	1593,115		
KG-15 SK	994,557	994,557		
KG-08 SK	856,680	856,680		
KG-13 SK	2121,811	2121,811		
KG-27 SK	409,858	409,858		
KG-28 SK	1608,935	1608,935		
ŽA-07 SK	3369,209	3369,209		
ŽA-06 SK	708,919	708,919		
MP-15 SK	402,915	402,915		
MP-24 SK	66,402	66,402		
CO-34 SK	3159,035	3159,035		
VO-23 SK	2077,959	2077,959		
VO-01 BT	12864,875	12864,875		
VO-19 SK	206,493	206,493		
BR-56 SK	2789,117	2789,117		
BR-05 BT	1202,277	1202,277		
BR-19 SK	531,029	531,029		
BR-43 SK	366,296	366,296		
BR-58 ZK	738,046	738,046		

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 130: Analiza predvidenih posegov na ostala kmetijska zemljišča K2 (nadaljevanje)

EUP_plan	Površina m ²	Površina posega na K2 m ²	Namen posega	Pomen za kumulativo
BR-46 SK	1329,505	1329,505	Zaokroževanje ali zgoščevanje naselij, ali povezovanje ali razšitve v okviru razpršene gradnje ali širitev pokopališč...	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
BR-42 SK	1334,343	1334,343		
ZA-04 SK	176,233	176,233		
ZA-06 SK	593,296	593,296		
VT-08 SK	2520,109	2520,109		
VT-10 SK	518,107	518,107		
US-04 CD	895,124	895,124		
US-05 CD	1092,814	1092,814		
TE-08 SK	720,584	720,584		
TE-02 SK	1363,522	1363,522		
TE-18 SK	611,536	611,536		
PN-21 SK	1648,362	1648,362		
PN-14 SK	748,394	748,394		
VT-06 SK	529,458	529,458		
US-10 SK	595,702	595,702		
DL-13 SK	1977,973	1977,973		
DL-06 SK	2017,297	2017,297		
PN-15 SK	1691,157	1691,157		
PN-09 SK	741,391	741,391		
BU-17 SK	1577,631	1577,631		
BU-39 ZK	1117,918	1117,918		
BU-21 SK	1038,076	1038,076		
BU-28 SK	24316,782	24316,782		
BU-37 SK	2431,656	2431,656		
CO-20 SK	421,686	421,686		
VI-28 SK	1234,814	1234,814		
VI-22 SK	278,543	278,543		
VI-33 SK	958,580	958,580		
VI-02 Ee	2228,808	2228,808		
VI-34 SK	2919,968	2919,968		

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 130: Analiza predvidenih posegov na ostala kmetijska zemljišča K2 (nadaljevanje)

EUP_plan	Površina m ²	Površina posega na K2 m ²	Namen posega	Pomen za kumulativo
VI-39 SK	873,169	873,169	Zaokroževanje ali zgoščevanje naselij, ali povezovanje ali razšitve v okviru razpršene gradnje ali širitev pokopališč...	Zaradi majhnosti nima pomena za kumulativo
VI-48 SK	4621,402	4621,402		
VI-05 IG	631,702	631,702		
VI-40 SK	1604,086	1604,086		
VI-29 SK	3350,028	3350,028		
VI-38 SK	497,082	497,082		
BE-4 SK	693,147	693,147		
BE-2 SK	342,458	342,458		
PO-81 ZK	2674,017	2674,017		
PO-6 Ov	345,999	345,999		
PO-46 SK	2420,559	2420,559		
PO-40 SK	697,229	697,229		
PO-47 SK	12795,565	12795,565		
PO-84 ZS	8882,180	8882,180		
PO-70 SK	425,697	425,697		
PO-55 SK	213,766	213,766		
PO-48 SK	3992,531	3992,531		
PO-42 SK	334,380	334,380		
PO-49 SK	781,208	781,208		
PO-45 SK	1073,766	1073,766		
PO-71 SK	360,028	360,028		
PO-54 SK	2046,781	2046,781		
PO-53 SK	1850,306	1850,306		
PO-63 SK	1190,363	1190,363		
PO-64 SK	808,977	808,977		
GA-20 ZK	1155,463	1155,463		
GA-19 ZK	426,973	426,973		

5.10.2 Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi s tlemi kot naravnim virom (kmetijska zemljišča)

5.10.2.1 Strateški del OPN

V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po vseh kazalcih stanja okolja za tla kot naravni vir (kmetijska zemljišča) glede na neposredne, daljinske, komulativne in sinergijske, kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne, trajne in začasne vplive za strateški del OPN. Pri podajanju obsega sprememb v zvezi s tlemi kot naravnim virom smo med drugim upoštevali opis obstoječega stanja okolja s kazalci in trende kazalcev okolja (tam, kjer je bilo mogoče trende podati), varstvene usmeritve in pa smernice nosilcev urejanja prostora.

Proizvodni potencial kmetijskih zemljišč. Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja smo uporabili merilo celotna razpoložljiva površina kmetijskih zemljišč, ki nam ga je posredovala občina. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcu za tla kot naravni vir (obseg sprememb po kazalcih podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 131).

☛ **Neposredni vplivi.** Strateško gledano se predelovalni potencial kmetijskih zemljišč ne bo bistveno zmanjšal, saj niso prevideni večji posegi, ki bi zajeli večja območja kmetijskih zemljišč v občini. Vplivi bodo tako nebistveni (B). Vplivi bodo trajni.

☛ **Daljinski vplivi.** Daljinskih vplivov ne pričakujemo, saj zmanjšanje pridelovalnega potenciala v občini Ajdovščina ne more imeti nekih daljinskih vplivov, ki bi delovali na pridelovalni potencial v drugih občinah v neposredni okolici. Vplivov tako ne bo (A).

☛ **Kumulativni vplivi.** Glede na neposredne vplive ne pričakujemo nekih bistvenih kumulativnih vplivov. V primeru OPN drugih občin tudi ne pričakujemo takih vplivov, pa tudi ne predvidenih DPN. Vplivi bodo tako nebistveni (B). Vplivi bodo trajni.

☛ **Sinergijski vplivi.** Taki vplivi bi lahko nastali, če bi prišlo do takega zmanjšanja pridelovalnega potenciala, da bi to imelo za posledico zmanjšanje obsega kmetijske pridelave. Vendar glede na neposredne vplive ugotavljamo, da sinergijskih vplivov ne bo (A).

Tabela 131: Ocena obsega sprememb posameznih kazalcih stanja okolja za tla kot naravni vir (kmetijska zemljišča) – strateški del

Kazalci	Vplivi						Skupna ocena
	✓ = vpliv X = ni vpliva						
			neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski	
Proizvodni potencial kmetijskih zemljišč	kratkorocni		X	X	X	X	
	srednjeročni		X	X	X	X	
	dolgoročni		X	X	X	X	
	začasni		X	X	X	X	
	trajni		✓	✓	✓	✓	
Ocena	vel. razred		B	A	B	A	B

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo

posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi s tlemi kot naravnim virom (kmetijska zemljišča) za strateški del plana naslednje (tabela 132).

Tabela 132: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za tla kot naravni vir (kmetijska zemljišča) – strateški del

Okoljski cilj plana	Posledica			Skupna ocena
		Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	Bistvena prekinitev ohranjanja ali napredovanja dobrega stanja okolja	
Sonaravno gospodarjenje z naravnimi viri in njihova preudarna raba	Ocena	vel. razred	B	B

Omilitveni ukrepi za strateški del OPN niso potrebni.

5.10.2.2 Izvedbeni del OPN

V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po vseh kazalcih stanja okolja za tla kot naravni vir (kmetijska zemljišča) glede na neposredne, daljinske, komulativne in sinergijske, kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne, trajne in začasne vplive za izvedbeni del OPN. Pri podajnju obsega sprememb v zvezi s tlemi kot naravnim virom (kmetijska zemljišča) smo med drugim upoštevali opis obstoječega stanja okolja s kazalci in trende kazalcev okolja (tam, kjer jih je bilo mogoče podati), varstvene usmeritve in pa smernice nosilcev urejanja prostora.

Sprememba kmetijskih zemljišč v drugo namensko rabo. Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja smo uporabili merilo iz poglavja 4.2.2.11. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcu za tla kot naravni vir (obseg sprememb po kazalcih podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 133).

☛ **Neposredni vplivi.** Glede na analizo izvedbenega dela plana zaključujemo, da bodo neposredni vplivi nebistveni (B). Vplivi bodo trajni.

☛ **Daljinski vplivi.** Zaključki so enaki kot v primeru strateškega dela. Daljinskih vplivov ne bo (A).

☛ **Kumulativni vplivi.** Analiza je pokazala, da posegov na najboljša kmetijska zemljišča ni veliko. Posegi na najboljša kmetijska zemljišča zunanj naselij niso obsežni. V primeru OPN sosednjih občin takih vplivov ni, v primeru načrtovanih DPN pa trase plinovodov potekajo tudi po najboljših kmetijskih zemljiščih. Zaradi podzemne izvedbe to nujno ne pomeni izgubo najboljših kmetijskih zemljišč. Vplivi bodo nebistveni (B). Kumulativni vplivi bodo tako trajni.

☛ **Sinergijski vplivi.** Taki vplivi bi lahko nastali zaradi posegov na najboljša kmetijska zemljišča, ki so hkrati varovana območja narave ali pa, če bi prišlo do fragmentacije kmetijskih zemljišč, kar bi lahko povzročilo propadanje kmečkih gospodarstev zaradi nedostopnosti posameznih fragmentov. Vplivov tako ne bo (A).

Tabela 133: Ocena obsega sprememb vseh kazalcih stanja okolja za tla kot naravni vir – izvedbeni del

Kazalci	Vplivi ✓ = vpliv ✗ = ni vpliva						Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski		
Sprememba kmetijskih zemljišč v drugo namensko rabo	kratkoročni	✗	✗	✗	✗		
	srednjeročni	✗	✗	✗	✗		
	dolgoročni	✗	✗	✗	✗		
	začasni	✗	✗	✗	✗		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
Ocena	vel. razred	B	A	B	A	B	

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi s tlemi kot naravnim virom (kmetijska zemljišča) za izvedbeni del plana naslednje (tabela 132).

Tabela 134: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za tla kot naravni vir (kmetijska zemljišča) – izvedbeni del

Okoljski cilj plana	Posledica			Skupna ocena
			Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	
Sonaravno gospodarjenje z naravnimi viri in njihova preudarna raba	Ocena	vel. razred	B	B

Omilitveni ukrepi niso potrebni.

5.10.3 Pozitivni učinki plana v zvezi s tlemi kot naravnim virom (kmetijska zemljišča)

Plan omejuje število posegov na najboljša kmetijska zemljišča na minimum, hkrati pa izloča nezazidana stavbna zemljišča in krčitve gozda na račun kmetijskih zemljišč.

5.10.4 Vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče v zvezi s tlemi kot naravnim virom (kmetijska zemljišča)

V primeru tal kot naravnega vira (kmetijska zemljišča) niso bili ugotovljeni pomembni vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče.

5.10.5 Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja v zvezi s tlemi kot naravnim virom (kmetijska zemljišča)

Na posebne težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja v zvezi s tlemi kot naravnim virom (kmetijska zemljišča) nismo naleteli.

5.11 GOZD KOT NARAVNI VIR

5.11.1 Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi z gozdom kot naravnim virom

5.11.1.1 Strateški del OPN

V strateškem delu OPN so podana izhodišča in cilji prostorskega razvoja občine z navedenimi ukrepi za njihovo doseganje, v nadaljevanju pa zasnove, usmeritve in koncepti prostorskega razvoja. Za presojo pomembnih vplivov plana na okolje v zvezi z gozdom kot naravnim virom smo najprej izluščili naslednje temeljne ugotovitve, ki so pomembne za vrednotenje vplivov na okolje v zvezi z gozdom kot naravnim virom za strateški del plana:

- varovati gozdno bogastvo, ga smotrno in sonaravno izkoriščati;
- ohranjati varovalne gozdove in gozdove posebnega pomena ter sonaravno izkoriščati veliko lesno bogastvo občine za proizvodnjo lesa in energetske biomase;
- v gozdu se razvija rekreacija v naravnem okolju;
- gozdove se smotrno in sonaravno izrablja zlasti na Trnovski in Hrušiški planoti;
- gozd se sonaravno izkorišča za energetske potrebe za ogrevanje v gospodinjstvih v občini;
- intenzivno izkoriščanje gozdov na strmih, osojnih ali plazovitih legah ter izkoriščanje gozdne zarasti ob vodah ni možno;
- naselja se v manjši meri širijo v gozd, kjer gozdna raba ni v varovalnem režimu;
- širitev naselij je načrtovana zlasti na območja zaraščanja;
- posegov na območja strnjenih gozdov ni.

Sestavni del strateškega dela so tudi tako imenovani veliki novi projekti, zato smo naredili za njih posebno analizo, ali lahko vplivajo na okolje v zvezi z gozdom kot naravnim virom na strateškem nivoju (tabela 135).

Tabela 135: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi z gozdom kot naravnim virom (gozdna zemljišča)

Veliki projekti na strateškem nivoju	Vplivi v zvezi z gozdom kot naravnim virom	Projekt, ki lahko pomembno vpliva na okolje v zvezi z gozdom kot naravnim virom (gozdna zemljišča)	Opis
Zadrževalnik Košivec	✓	x	Ob naseljih Potoče in Kamnje je predviden večji zadrževalnik vode za namakanje gornjega dela Vipavske doline.
Razširitev smučišča na Vodicach	✓	x	Smučišče na Vodicach se nahaja južno od istoimenske vasi. Smučišče se bo razširilo. Površina bo z obstoječimi površinami znašala okoli 10 ha.
Nove gospodarske cone	✓	x	V sklopu OPN se predvideva jo nove gospodarske cone, največji bosta v naselju Gojače, ostale pa so precej manjše, zato ne igrata kakšne posebne vloge.
Razširitev letališča	✓	x	Predvideva se večja širitev letališča v Ajdovščini, kjer pa ne bo šlo za množično uporabo letališča

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 135: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi gozdom kot naravnim virom (gozdna zemljišča) – nadaljevanje

Veliki projekti na strateškem nivoju	Vplivi v zvezi z gozdom kot naravnim virom	Projekt, ki lahko pomembno vpliva na okoje v zvezi z gozdom kot naravnim virom (gozdna zemljišča)	Opis
Poligon varne vožnje	✓	x	Ob letališču v Ajdovščini se predvideva poligon varne vožnje v lokalnem okolju
Rezervat hitre proge	✓	x	V OPN je določen samo rezervat hitre proge ob sedanji hitri cesti.

5.11.1.2 Izvedbeni del OPN

Po usklajevanju z Zavodom za gozdove na sestanku na Občini Ajdovščina so bile odpravljene neuskklajenosti z OPN občine Ajdovščina Nadalje Zavod za gozdove v dopolnilnih smernicah (št. 350-3/2011, 4.1.2012) ugotavlja, da se načrtovana območja večinoma nahajajo zunaj gozdnega prostora ali v robnem območju gozdov. Zato Zavod za gozdove ocenjuje, da načrtovana območja ne bodo imela negativnega vpliva na gozdni prostor.

Na podlagi dopolnjenega osnutka OPN je bilo ugotovljeno, da, namenska raba ne posega v varovalne gozdove in gozdove s posebnim namenom (gozdne rezervate).

5.11.2 Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi z gozdom kot naravnim virom

5.11.2.1 Strateški del OPN

V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po vseh kazalcih stanja okolja za gozd kot naravni vir skupaj glede na neposredne, daljinske, komulativne in sinergijske, kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne, trajne in začasne vplive za strateški del OPN. Pri podajanju obsega sprememb v zvezi s tlemi smo med drugim upoštevali opis obstoječega stanja okolja s kazalci in trende kazalcev okolja (tam, kjer je bilo mogoče trende podati), varstvene usmeritve in pa smernice nosilcev urejanja prostora.

Lesna zaloga s prirastkom in posekom. Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja smo uporabili merilo sprememba lesne zaloge. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcu za gozd kot naravni vir (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja za industrijo in obrt v okviru naselja Col (tabela 136).

☛ **Neposredni vplivi.** Na podlagi analize strateškega dela plana ugotavljamo, da bodo vplivi nebitveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, delovali tudi po izvedbi plana.

☛ Daljinski vplivi. Daljinskih vplivov glede na ugotovitve neposrednih vplivov tako ne bo (A).

☛ Kumulativni vplivi. Taki vplivi bodo glede na neposredne vplive nebitveni (B). OPN sosednjih občin ne bodo vplivali na lesno zalogo v občini Ajdovščina. Vplivov tako ne bo (A). Predvideni DLN pa ne bodo bistveno vplivali na lesno zalogo. Vplivi bodo v tem primeru nebitveni (B). Vpliv bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ Sinergijski vplivi. Takih vplivov zaradi izvedbe plana ne pričakujemo glede na zaključke neposrednih vplivov ne pričakujemo. Vplivov tako ne bo (A).

Delež in obseg gozdnih površin. Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja smo uporabili merilo sprememba deleža in obsega gozdnih površin. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcu za gozd kot naravni vir (obseg sprememb po kazalcih podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 136).

☛ Neposredni vplivi. Izvedba plana na strateškem nivoju ne bo bistveno vplivala na delež in obseg gozdnih površin. Zaraščanje oziroma gozdnatost se bo namreč povečevala navkljub temu, da se večja povpraševanje po lesni biomasi v občini. Neposrednih vplivov tako ne bo (A).

☛ Daljinski vplivi. Takih vplivov zaradi izvedbe plana ne pričakujemo glede na zaključke neposrednih vplivov. Daljinskih vplivov tako ne bo (A).

☛ Kumulativni vplivi. Takih vplivov zaradi izvedbe plana ne pričakujemo glede na zaključke neposrednih vplivov. Enako velja tudi v primeru OPN drugih občin in predvidenih DLN Kumulativnih vplivov tako ne bo (A).

☛ Sinergijski vplivi. Takih vplivov zaradi izvedbe plana ne pričakujemo glede na zaključke neposrednih vplivov. Vplivov tako ne bo (A).

Tabela 136: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za gozd kot naravni vir – strateški del

Kazalci	Vplivi ✓ = vpliv ✗ = ni vpliva						Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski		
Lesna zaloga s prirastkom in posekom	kratkoročni	✗	✗	✗	✗		
	srednjeročni	✗	✗	✗	✗		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	✗	✗	✗	✗		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
Ocena	vel. razred	B	A	B	A	B	

(nadaljevanje nan naslednji strani)

Tabela 136: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za gozd kot naravni vir – strateški del (nadaljevanje)

Kazalci	Vplivi						Skupna ocena
	✓ = vpliv X = ni vpliva						
Delež in obseg gozdnih površin	kratkoročni	X	X	X	X		
	srednjeročni	X	X	X	X		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	X	X	X	X		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
Ocena	vel. razred	A	A	A	A	A	A

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi z gozdom kot naravnim virom za strateški del plana naslednje (tabela 137).

Tabela 137: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za gozd kot naravni vir – strateški del

Okoljski cilj plana	Posledica				Skupna ocena
	Ocena	vel. razred	Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	Bistvena prekinitev ohranjanja ali napredovanja dobrega stanja okolja	
Sonaravno gospod. z naravnimi viri in njihova preudarna raba					B

Omilitveni ukrepi niso potrebni.

5.11.2.2 Izvedbeni del OPN

V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcih stanja okolja za gozd kot naravni vir skupaj njihovo pomembnost glede na neposredne, daljinske, komulativne in sinergijske, kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne, trajne in začasne vplive za izvedbeni del OPN. Pri podajanju obsega sprememb v zvezi z gozdom kot naravnim virom smo med drugim upoštevali opis obstoječega stanja okolja s kazalci in trende kazalcev okolja (tam, kjer je bilo mogoče trende podati), varstvene usmeritve in smernice nosilcev urejanja prostora.

Krčitve gozda. Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja smo uporabili merilo iz tabele 68. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcu za gozd kot naravnemu viru (obseg sprememb po kazalcih podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 138).

☛ Neposredni vplivi. Glede na anlizo izvedbenega dela plana bodo neposredni vplivi

nebistveni zaradi (B). Vplivi bodo tako dolgoročni trajni.

☛ Daljinski vplivi. Takih vplivov ne pričakujemo. Vplivov tako ne bo (A).

☛ Kumulativni vplivi. Kumulativni vplivi bodo nebistveni (B). Kumulativni vpliv bodo tako trajni.

☛ Sinergijski vplivi. Takih vplivov ne pričakujemo. Sinergijskih vplivov tako ne bo (A).

Tabela 138: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za gozd kot naravni vir – izvedbeni del

Kazalci	Vplivi ✓ = vpliv X = ni vpliva						Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski		
Sprememba namenske rabe gozdnih zemljišč	kratkoročni	X	X	X	X		
	srednjeročni	X	X	X	X		
	dolgoročni	X	X	X	X		
	začasni	X	X	X	X		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
Ocena	vel. razred	B	A	B	A	B	

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi s tlemi kot naravnim virom (kmetijska zemljišča) za izvedbeni del plana naslednje (tabela 139).

Tabela 139: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za gozd kot naravni vir – izvedbeni del

Okoljski cilj plana	Posledica				Skupna ocena
	Ocena	vel. razred	Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	Bistvena prekinitvev ohranjanja ali napredovanja dobrega stanja okolja	
Sonaravno gospodarjenje z naravnimi viri in njihova preudarna raba			B	B	B

Omilitveni ukrepi niso potrebni.

5.11.3 Pozitivni učinki plana v zvezi z gozdom kot naravnim virom

V primeru gozda kot naravnega vira je bila že v okviru analize strateškega dela plana ugotovljena njegova pozitivna usmerjenost (varovati gozdno bogastvo, ga smotrno in

sonaravno izkoriščati, ohranjati varovalne gozdove in gozdove posebnega pomena ter sonaravno izkoriščati veliko lesno bogastvo ipd), kar predstavlja neposredni pozitivni učinek, ki ga ne bi bilo v celoti, če se plan ne bi izvedel.

5.11.4 Vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče v zvezi z gozdom kot naravnim virom

V primeru gozda kot naravnega vira niso bili ugotovljeni pomembni vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče.

5.11.5 Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za gozd kot naravni vir

Težav pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za gozd kot naravni vir nismo imeli.

5.12 VODA KOT NARAVNI VIR

5.12.1 Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi z vodo kot naravnim virom

5.12.1.1 Strateški del OPN

V strateškem delu OPN so podana izhodišča in cilji prostorskega razvoja občine z navedenimi ukrepi za njihovo doseganje, v nadaljevanju pa zasnove, usmeritve in koncepti prostorskega razvoja. Za presojo pomembnih vplivov plana na okolje in zdravje ljudi v zvezi z vodo kot naravnim virom smo najprej izluščili naslednje temeljne ugotovitve, ki so pomembne za vrednotenje vplivov na okolje v zvezi z vodo kot naravnim virom za strateški del plana:

- varovati in smotrno izkoriščati vodno bogastvo občine, prioriteto za oskrbo s pitno vodo, ob tem pa smotrno izkoriščati vodo tudi za namakanje kmetijskih površin in obvodno rekreacijo.

Sestavni del strateškega dela so tudi tako imenovani veliki novi projekti, zato smo naredili za njih posebno analizo, ali lahko vplivajo na okolje in zdravje ljudi v zvezi z vodami kot naravnim virom na strateškem nivoju (tabela 140).

Tabela 140: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi z vodo kot naravnim virom

Veliki projekti na strateškem nivoju	Vplivi v zvezi z vodo kot naravnim virom	Projekt, ki lahko pomembno vpliva na okolje v zvezi z vodo kot naravnim virom	Opis
Zadrževalnik Košivec	✓	✓	Ob naseljih Potoče in Kamnje je predviden večji zadrževalnik vode za namakanje gornjega dela Vipavske doline.
Razširitev smučišča na Vodicach	✓	x	Smučišče na Vodicach se nahaja južno od istoimenske vasi. Smučišče se bo razširilo. Površina bo z obstoječimi površinami znašala okoli 10 ha.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 140: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi vodo kot naravnim virom – nadaljevanje

Veliki projekti na strateškem nivoju	Vplivi v zvezi z gozdom kot naravnim virom	Projekt, ki lahko pomembno vpliva na okoje v zvezi z gozdom kot naravnim virom (gozdna zemljišča)	Opis
Nove gospodarske cone	✓	x	V sklopu OPN se predvideva jo nove gospodarske cone, največji bosta v naselju Gojače, ostale pa so precej manjše, zato ne igrajo kakšne posebne vloge.
Razširitev letališča	✓	x	Predvideva se večja širitev letališča v Ajdovščini, kjer pa ne bo šlo za množično uporabo letališča
Poligon varne vožnje	x	x	Ob letališču v Ajdovščini se predvideva poligon varne vožnje v lokalnem okolju
Rezervat hitre proge	x	x	V OPN je določen samo rezervat hitre proge ob sedanji hitri cesti.

5.12.1.2 Izvedbeni del OPN

V nadaljevanju podajamo analizo načrtovanih vsebin na izvedbenem nivoju, pomembnih za ugotavljanje vplivov plana na okolje in *zdravje ljudi* v zvezi z vodo kot naravnim virom. Pri tem smo pri analizi izvedbenega dela obravnavili tudi prostorsko izvedbene pogoje zaradi lažjega poteka presoje.

Največji del vplivov na okolje v zvezi z vodo kot naravnim virom predstavljajo dejavnosti, kmetijstvo in poselitev, zato najprej te vsebine izluščimo iz izvedbenega dela kot osnovno vodilo pri presoji:

- industrijske in obrtne dejavnosti:
 - v občini so predvidene so obrtne in industrijske dejavnosti znotraj gospodarskih con v Ajdovščini, na Colu, v Lokavcu, Gojačah, Črničah in Batujah;
 - v gospodarskih conah so dovoljene obrtne, skladiščne, prometne, trgovske, poslovne in proizvodne dejavnosti, dejavnosti gradbeništva, komunale, energetike za lokalno distribucijo, predelava raznih živil in druga podobna dejavnost;
- poselitev;
 - nova poselitev v okviru stavbnih zemljišč se usmerja predvsem v mesto Ajdovščino in tista naselja, ki so ob komunikacijah ali pa z ugodnimi ravninskimi legami, kjer ni večjih omejitev;
 - v drugih, vitalnejših naseljih, se predvidi nova zazidava z manjšimi zaokrožitvami na stavbnih zemljiščih, in pa zgoščevanje naselij, ne pa tudi intenzivnejše zazidave;
 - v ostalih naseljih so zazidljiva zemljišča kvečjemu le znotraj obstoječih enot namenske rabe;
 - pri tem gre večinoma za zgostitve in zaokrožitve naselij in pa za zmerno širitvev zazidljivih območij, medtem ko nova naselja v občini niso nikjer prevedena;
- kmetijska proizvodnja:

- intenzivna kmetijska pridelava na površinah najboljših kmetijskih zemljiščih;
- načrtuje se površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo (intenzivna pridelava rastlin in gojenje živali), vendar gre le za manjše površine, umaknjene izven strnjenih območij poselitve.

5.12.2 Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi z vodo kot naravnim virom

V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcu stanja okolja za vodo kot naravni vir glede na neposredne, daljinske, komulativne in sinergijske, kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne, trajne in začasne vplive hkrati za strateški in izvedbeni del OPN. Pri podajnju obsega sprememb v zvezi z vodo kot naravnim virom smo med drugim upoštevali opis obstoječega stanja okolja s kazalci in trende kazalcev okolja (tam, kjer je bilo mogoče trende podati), varstvene usmeritve in pa smernice nosilcev urejanja prostora.

Delež prebivalcev, oskrbovanih s pitno vodo iz javnega vodovoda in lastnih zajetij. Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja in *zdravja ljudi* smo uporabili merilo delež. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcu za vodo kot naravnim virom (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 141).

☛ **Neposredni vplivi.** Glede na analizo plana bodo neposredni vplivi nebitveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Daljinski vplivi bodo glede na neposredne vplive seveda nebitveni (B). Daljinski vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po sami izvedbi plana.

☛ **Kumulativni vplivi.** Vplivi bodo glede na neposredne vplive nebitveni (B). Enako zaključujemo tudi v odnosu do OPN sosednjih občin, izjema je lahko le občina Nova Gorica, vendar je tukaj poraba vode omejena na zmožnost pretoka vodovodne infrastrukture. Kumulativni vplivi bodo nebitveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** Sinergijski vplivi bodo glede na neposredne vplive nebitveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali seveda tudi po sami izvedbi plana.

Kakovost virov pitne vode na vodnih zajetjih. Za merilo odstopanja kazalca stanja in *zdravja ljudi* okolja smo uporabili merilo kakovost. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcu za vodo kot naravnim virom (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 141).

☛ **Neposredni vplivi.** Glede na plan bodo neposredni vplivi nebitveni (B), saj je glede na dokumente občine oziroma KSD d.o.o. Ajdovščina kakovost zagotovljena tudi v primeru obstoječe pozidane na Gori in Colu. Ne planira se takšna namenska raba, ki bi vplivala na kakovost pitne vode na vodnih zajetjih. Zajetja pitne vode so tudi opremljena s čistilnimi napravami. Neposredni vplivi bodo dolgoročni in trajni, delovali bodo tudi po sami izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Takih vplivi bodo nebitveni (B), upoštevajoč pri tem neposredne vplive. Daljinski vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Kumulativni vplivi.** Kumulativni vplivi bodo nebitveni (B), upoštevajoč pri tem neposredne vplive. OPN sosednjih občin pri tem ne igrajo nobenih vplivov (A), kvečjemu le OPN Idrija. Glede na predvidene DLN pa ugotavljamo, da ne gre za projekte, ki bi vplivali na kakovost virov pitne vode na vodnih zajetjih. Vpliva tako ne bo (A). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** Sinergijski vplivi bodo nebitveni (B), upoštevajoč pri tem neposredne vplive. Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

Količinska izdatnost vodnih virov. Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja smo uporabili merilo primerjava med izdatnostji vodnih virov in vtokom v vodovodne sisteme. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcu za vodo kot naravnim virom (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 141).

☛ **Neposredni vplivi.** Glede na analizo plana bodo neposredni vplivi nebitveni (B), saj je izdatnost vodnih virov zelo velika. Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Daljinski vplivi bodo glede na neposredne vplive nebitveni (B). Daljinski vplivi bodo dolgoročni in pa trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Kumulativni vplivi.** Vplivi bodo glede na neposredne vplive nebitveni (B) tudi v primeru OPN Nova Gorica, kamor se transportira pitna voda, ki pa sosednje občine. Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** Takih vplivi bodo nebitveni, upoštevajoč pri tem neposredne vplive.

Prisotnost zadrževalnikov v občini. Za merilo odstopanja od kazalca stanja okolja smo uporabili naslednje merilo: vpliv na vodni režim (ekološko sprejemljiv pretok). V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcu za vode (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 141).

☛ **Neposredni vplivi.** V primeru zadrževalnika Košivec, ki bo zgrajen z zaježitvijo dveh pritokov Kamenjskega potoka, pa ne pričakujemo bistvenega vpliva na vodni režim (ekološko sprejemljiv pretok) ob izvajanju omilitvenih ukrepov. Neposredni vplivi bodo tako nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Daljinski vplivi bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Daljinski vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Kumulativni vplivi.** V primeru zadrževalnikov Košivec bodo kumulativni vplivi nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo tudi v tem primeru nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). OPN drugih občin tukaj ne igrajo nobene vloge. Podobno

velja tudi za državne prostorske načrte DPN. Kumulativni vplivi bodo tudi v tem primeru nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Kumulativni vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** Taki vpliv bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

Tabela 141: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za vodo kot naravni vir – strateški in izvedbeni del

Kazalci	Vplivi ✓ = vpliv ✗ = ni vpliva						Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski		
Delež prebivalcev, oskrbovanih s pitno vodo iz javnega vodovoda in iz lastnih zajetij.	kratkoročni	✗	✗	✗	✗		
	srednjeročni	✗	✗	✗	✗		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	✗	✗	✗	✗		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena	vel. razred	B	B	B	B	
Kakovost virov pitne vode na vodnih zajetjih.	kratkoročni	✗	✗	✗	✗		
	srednjeročni	✗	✗	✗	✗		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	✗	✗	✗	✗		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena	vel. razred	B	B	B	B	
Količinska izdatnost vodnih virov	kratkoročni	✗	✗	✗	✗		
	srednjeročni	✗	✗	✗	✗		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	✗	✗	✗	✗		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena	vel. razred	B	B	B	B	
Prisotnost zadrževalnikov v občini	kratkoročni	✗	✗	✗	✗		
	srednjeročni	✗	✗	✗	✗		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	✗	✗	✗	✗		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena	vel. razred	C	C	C	C	

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi z vodo kot naravnim virom za strateški del plana naslednje (tabela 142).

Tabela 142: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za vodo kot naravni vir – strateški in izvedbeni del

Okoljski cilj plana	Posledica			Skupna ocena
	Ocena	vel. razred	Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	
Sonaravno gospodarjenje z naravnimi viri in njihova preudarna raba			C	C

V primeru vode kot naravnega vira so bili ugotovljeni bistveni vplivi plana na kazalce stanja okolja. Za njihovo omilitev smo navedli omilitvene ukrepe, podali oceno vplivov omilitvenih ukrepov na bistvene vplive plana na kazalce stanja okolja ter utemeljitev ustreznosti in verjetnost uspešnosti omilitvenih ukrepov (O = omilitveni ukrep; R = razlaga).

VO1: Zagotoviti je treba ustreznosti vodni režim (ekološko sprejemljiv pretok) v Kamenjskem potoku zaradi načrtovanega zadrževalnika Košivec.

VR1: Ukrep pomeni preprečevanje izsušitev Kamenjskega potoka in Košivca. Predlagamo izgradnjo cevi, ki bo zajela del vode iz potoka pred vtokom v zadrževalnik. Napeljana bo tako, da bo speljala vodo mimo zadrževalnika v strugo potoka pod jezom. Dodatni pogoj je še ta, da zadrževalnik ne bo imel talnega izpusta – omogočen bo le preliv preko roba zadrževalnika v primeru ekstremnih visokih poplavnih voda. Tako bodo zadrževalnik polnili le viški vod iz potoka, v potoku dolvodno pa bo zagotovljena ista kvaliteta vode, kot je sedaj pred posegom. Predlagamo, da je premer cevi takšen, da omogoča prevajanje srednjih pretokov. Ukrep je ustrezen, saj se s tem prepreči izsušitev potoka in je tudi izvedljiv, saj ni ovir za postavitev takega cevovoda. Ukrep se izvaja v času izvedbe plana pa tudi po izvedbi plana. Uspešnost ukrepa se spremlja v zvezi s Kamenjskim potokom, kar zagotavlja upravljavec zadrževalnika v okviru spremljanja ekološko sprejemljivega pretoka. Način spremljanja uspešnosti ukrepa je s poročili o meritvah, ki jih je treba poslati na ARSO. Ocenjujemo, da bo ukrep zmanjšal vplive na okolje.

5.12.3 Pozitivni učinki plana v zvezi s pitno vodo kot naravnim virom

V primeru vode kot naravnega vira je bila že v okviru analize plana ugotovljena njegova pozitivna usmerjenost (varovati in smotrno izkoriščati vodno bogastvo občine), kar predstavlja pozitiven učinek, ki ga ne bi bilo v celoti, če se plan ne bi izvedel.

5.12.4 Vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče v zvezi z vodo kot naravnim virom

V primeru vode kot naravnega vira niso bili ugotovljeni pomembni vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče.

5.12.5 Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za vodo kot naravni vir

Težav pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za vodo kot

naravni vir nismo imeli.

5.13 KULTURNA DEDIŠČINA

5.13.1 Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino

5.13.1.1 Strateški del OPN

V strateškem delu OPN so podana izhodišča in cilji prostorskega razvoja občine z navedbo planiranih prostorskih ureditev oziroma posegov, v nadaljevanju pa zasnove, usmeritve in koncepti prostorskega razvoja. Za presojo pomembnih vplivov plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino smo najprej izluščili naslednje temeljne ugotovitve, ki so pomembne za vrednotenje vplivov na okolje v zvezi s kulturno dediščino za strateški del plana:

- prenova bo potekala skladno z določili varstva kulturne dediščine;
- prenova starih naselbinskih jeder, ki so razglašena za kulturni spomenik, bo potekala skladno z določili varstva kulturne dediščine;
- posegi v objekte in površine, ki so razglašeni za kulturni spomenik, morajo biti skladni s predpisi na področju kulturne dediščine, kar velja tudi za vplivno območje kulturne dediščine;
- možne so adaptacije prenove, nadomestne in dopolnilne gradnje ter sprememba namembnosti v skladu z določili varstva kulturne dediščine;
- sprejete so tiste pobude občanov in drugih udeležencev za nova stavbna zemljišča, ki zaokrožujejo ter zgoščajo naselja in niso v nasprotju z varstvom kulturne dediščine v občini;
- rušitve ali večje spremembe niso možne na območjih varstva kulturne dediščine v občini;
- ohranjanje kulturne krajine.

Sestavni del strateškega dela so tudi t.i. veliki novi projekti, zato smo naredili za njih posebno analizo, ali lahko vplivajo na okolje v zvezi s kulturno dediščino na strateškem nivoju (tabela 143).

Tabela 143: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi s kulturno dediščino

Veliki projekti na strateškem nivoju	Vplivi v zvezi s kulturno dediščino	Projekt, ki lahko pomembno vpliva na okolje v zvezi s kulturno dediščino	Opis
Zadrževalnik Košivec	x	x	Ob naseljih Potoče in Kamnje je predviden večji zadrževalnik vode za namakanje gornjega dela Vipavske doline.
Razširitev smučišča na Vodicach	x	x	Smučišče na Vodicach se nahaja južno od istoimenske vasi. Smučišče se bo razširilo. Površina bo z obstoječimi površinami znašala okoli 10 ha.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 143: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi s kulturno dediščino (nadaljevanje)

Veliki projekti na strateškem nivoju	Vplivi v zvezi s kulturno dediščino	Projekt, ki lahko pomembno vpliva na okoje v zvezi s kulturno dediščino	Opis
Nove gospodarske cone	x	x	V sklopu OPN se predvideva jo nove gospodarske cone, največji bosta v naselju Gojače, ostale pa so precej manjše, zato ne igrajo kakšne posebne vloge.
Razširitev letališča	x	x	Predvideva se večja širitev letališča v Ajdovščini, kjer pa ne bo šlo za množično uporabo letališča
Poligon varne vožnje	x	x	Ob letališču v Ajdovščini se predvideva poligon varne vožnje v lokalnem okolju
Rezervat hitre proge	x	x	V OPN je določen samo rezervat hitre proge ob sedanji hitri cesti.

5.13.1.2 Izvedbeni del OPN

V nadaljevanju podajamo pregled načrtovanih vsebin na izvedbenem nivoju, pomembnih za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi s kulturno dediščino, izluščimo naslednji pomembni ugotovitvi:

- prenova se izvaja v skladu z določili varstva kulturne dediščine;
- celostno ohranjanje kulturne dediščine glede na namensko rabo prostora, upoštevajoč pri tem tudi vplivno območje dediščine.

5.13.2 Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi s kulturno dediščino

5.13.2.1 Strateški del OPN

V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcih stanja okolja za kulturno dediščino glede na neposredne, daljinske, komulativne in sinergijske, kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne, trajne in začasne vplive za strateški del OPN. Pri podajanju obsega sprememb v zvezi s kulturno dediščino smo med drugim upoštevali opis obstoječega stanja okolja s kazalci in trende kazalcev okolja (tam, kjer je bilo mogoče trende podati), varstvene usmeritve in pa smernice nosilcev urejanja prostora.

Raven ohranjanja kulturne dediščine v konceptu prostorskega razvoja in dejavnosti v prostoru. Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja smo uporabili merilo stopnja upoštevanja ohranjanja kulturne dediščine v konceptu prostorskega razvoja in dejavnosti v prostoru. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcu za kulturno dediščino (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 144).

☛ Neposredni vplivi. Glede na analizo strateškega dela plana ugotavljamo, da je v planu upoštevano ohranjanje kulturne dediščine v konceptu prostorskega razvoja in razvoja dejavnosti. Vplivi bodo tako pozitivni (A). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ Daljinski vplivi. Zaključujemo enako kot za neposredne vplive. Vplivi bodo pozitivni (A).

Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo seveda delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Kumulativni vplivi.** Zaključujemo enako kot za neposredne vplive. Vplivi bodo pozitivni (A). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da delovali bodo tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** Taki vplivi bodo nastali, ker bo ohranjanje kulturne dediščine pomenilo višjo dodano vrednost (npr. razvoj dejavnosti in turizma). Vplivi bodo tako pozitivni (A). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo sevedadelovali tudi po izvedbi plana.

Potencial kulturne dediščine. Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja smo uporabili merilo obseg izkoriščenih potencialov, ki jih omogoča kulturna dediščina. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcu za kulturno dediščino (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 144).

☛ **Neposredni vplivi.** Glede na na analizo strateškega dela plana ugotavljamo, da je v planu upoštevan razvoj in spodbujanje potencialov kulturne dediščine. Vplivi bodo tako pozitivni (A). Neposredni vpliviv bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Zaključujemo enako kot za neposredne vplive. Vplivi bodo tako pozitivni (A). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, delovali bodo tudi po izvedbi plana.

☛ **Kumulativni vplivi.** Zaključujemo enako kot za neposredne vplive. Vplivi bodo tako pozitivni (A). Kumulativni vplivi bodo dolgoročni in trajni, delovali bodo tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** Taki vplivi bodo nastali, ker bo ohranjanje kulturne dediščine pomenilo višjo dodano vrednost (razvoj dejavnosti in turizma). Vplivi bodo tako pozitivni (A). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, delovali bodo tudi po izvedbi plana.

Sprememba območij nacionalne prepoznavnosti. Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja smo uporabili merilo spremenjene značilnosti območij nacionalne prepoznavnosti. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcu za kulturno dediščino (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 144).

☛ **Neposredni vplivi.** Glede na na analizo plana ugotavljamo, da neposrednih vplivov ne bo (A).

☛ **Daljinski vplivi.** Zaključujemo enako kot za neposredne vplive. Daljinskih vplivov tako ne bo (A).

☛ **Kumulativni vplivi.** Zaključujemo enako kot za neposredne vplive. Kumulativnih vplivov tako ne bo (A).

☛ **Sinergijski vplivi.** Zaključujemo enako kot za neposredne vplive. Sinergijskih vplivov tako ne bo (A).

Tabela 144: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za kulturno dediščino – strateški del

Kazalci	Vplivi ✓ = vpliv ✗ = ni vpliva						Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski		
Raven ohranjanja kulturne dediščine v konceptu prostorskega razvoja in dejavnosti v prostoru		kratkoročni	✗	✗	✗	✗	
		srednjeročni	✗	✗	✗	✗	
		dolgoročni	✓	✗	✗	✗	
		začasni	✗	✗	✗	✗	
		trajni	✓	✗	✗	✗	
	Ocena	vel. razred	A	A	A	A	A
Potencial kulturne dediščine		kratkoročni	✗	✗	✗	✗	
		srednjeročni	✗	✗	✗	✗	
		dolgoročni	✓	✗	✗	✗	
		začasni	✗	✗	✗	✗	
		trajni	✓	✗	✗	✗	
	Ocena	vel. razred	A	A	A	A	A
Sprememba območij nacionalne prepoznavnosti		kratkoročni	✗	✗	✗	✗	
		srednjeročni	✗	✗	✗	✗	
		dolgoročni	✓	✗	✗	✗	
		začasni	✗	✗	✗	✗	
		trajni	✓	✗	✗	✗	
	Ocena	vel. razred	A	A	A	A	A

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev plana v zvezi s kulturno dediščino za strateški del plana naslednje (tabela 145).

Tabela 145: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za kulturno dediščino – strateški del

Okoljski cilj plana	Posledica				Skupna ocena
			Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	Bistvena prekinitve ohranjanja ali napredovanja dobrega stanja okolja	
Upoštevanje ohranjanja kulturne dediščine v konceptu prostorskega razvoja in dejavnosti v prostoru.	Ocena	vel. razred	A	A	A

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 145: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za kulturno dediščino – strateški del (nadaljevanje)

Okoljski cilj plana	Posledica			Skupna ocena
			Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	
Izkoriščanje potencialov, ki jih omogoča kulturna dediščina.	Ocena	vel. razred	A	A
Ohranjanje območij nacionalne prepoznavnosti	Ocena	vel. razred	A	A

Omilitveni ukrepi za strateški del OPN niso potrebni.

5.13.2.2 Izvedbeni del OPN

V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po vseh kazalcih stanja okolja za kulturno dediščino glede na neposredne, daljinske, komulativne in sinergijske, kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne, trajne in začasne vplive za izvedbeni del OPN. Pri podajanju obsega sprememb v zvezi s kulturno dediščino smo med drugim upoštevali opis obstoječega stanja okolja s kazalci in trende kazalcev okolja (tam, kjer je bilo mogoče trende podati), varstvene usmeritve in pa smernice nosilcev urejanja prostora.

Obseg in značilnosti planiranih vsebin, ki posegajo na objekte/območja kulturne dediščine, upoštevajoč pri tem značilnosti objektov/območij kulturne dediščine. Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja smo uporabili merilo obseg in značilnosti planiranih vsebin na objekte/območja, upoštevajoč pri tem režim objektov/območij kulturne dediščine. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcu za kulturno dediščino (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 146).

☛ **Neposredni vplivi.** Neposredni vplivi plana na kulturno dediščino bodo nebitveni ob upoštevanju omilitvenih ukrepov. Neposredni vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali bodo tudi po izvedbi samega plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Daljinski vpliviv plana na kulturno dediščino bodo nebitveni (B). Daljinski vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali bodo tudi po izvedbi samega plana.

☛ **Kumulativni vplivi.** Kumulativni vplivi bodo nebitveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali bodo tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** Sinergijskih vplivov ne pričakujemo. Sinergijskih vplivov tako ne bo (A).

Tabela 146: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za kulturno dediščino –izvedbeni del

Kazalci	Vplivi ✓ = vpliv X = ni vpliva						Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski		
Obseg in značilnosti planiranih vsebin, ki posegajo na objekte/območja kulturne dediščine, upoštevajoč pri tem značilnosti objektov/območij kulturne dediščine		kratkoročni	X	X	X	X	
		srednjeročni	X	X	X	X	
		dolgoročni	✓	✓	X	X	
		začasni	X	X	X	X	
		trajni	✓	✓	X	X	
Ocena	vel. razred	C	B	B	A	B	

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi s kulturno dediščino za izvedbeni del plana naslednje (tabela 147).

Tabela 147: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za kulturno dediščino – izvedbeni del

Okoljski cilj plana	Posledica			Skupna ocena
		Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	Bistvena prekinitvev ohranjanja ali napredovanja dobrega stanja okolja	
Ohranjanje števila in lastnosti objektov kulturne dediščine ter velikosti in območij kulturne dediščine.	Ocena	vel. razred	C	C

Omilitveni ukrepi so navedeni v tabeli 148.

5.13.3 Pozitivni učinki plana v zvezi s kulturno dediščino

V primeru kulturne dediščine je bila že v okviru analize strateškega dela plana ugotovljena njegova pozitivna usmerjenost, kar predstavlja pozitiven učinek.

5.13.4 Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja kulturno dediščino

Težav pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za kulturno dediščino nismo imeli.

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
3	Ajdovščina - Arheološko najdišče Castra	arheološka dediščina		Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S, Z	CU CDc, ZP	AJ-056 CU, AJ-036 CU, AJ-057 CU, AJ-063 CU (OPPN), AJ-055 CU, AJ-047 CU, AJ-046 CU, AJ,048 CU (OPPN), AJ-057 CU, AJ-048 CU (OPPN), AJ-028 CDc, AJ-190 ZP, AJ 200 ZP, AJ-199 ZP, AJ-191 ZP, AJ-189 ZP	Pozidava (novogradnja) ni sprejemljiva na naslednjih parcelah: 503, 505, 507, 576, 578, 575, 581, 579, 604/1, 605, 607/1, 626, 627, 630, 960, 965/3, 967 vse k.o. Ajdovščina. Na ostalih parcelah znotraj enote dediščine je raba (centralne dejavnosti, VN elektrovod, pozidava) pogojno sprejemljiva; pred posegi je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Glede na dobro ohranjenost spomenika obstaja možnost zahteve po prezentaciji arhitekturnih ostalin na mestu odkritja. Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>pozidava (novogradnja) ni sprejemljiva na naslednjih parcelah: 503, 505, 507, 576, 578, 575, 581, 579, 604/1, 605, 607/1, 626, 627, 630, 960, 965/3, 967 vse k.o. Ajdovščina;</u> - <u>na ostalih parcelah je treba izvesti predhodne arheološke raziskave, ki obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
4	Ajdovščina – Gradišče školj	arheološka dediščina		Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	K, G	K, G			Ni vpliva (A). - treba je izvesti predhodne arheološke raziskave. - večji zemeljski posegi kot je urejanje novih dostopnih poti niso sprejemljivi.
6	Batuje - Domačija Batuje 17	profana stavbna dediščina	Batuje 17. Domačija stoji JZ ob vaškem trgu.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	SK	BA-050 SK		Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov: - hiša se varuje v okviru zavarovanih parcel (glej odlok);
86	Črniče - Vojaško pokopališče iz prve svetovne vojne	memorialna dediščina	Pokopališče je južno od vasi Črniče, pred civilnim pokopališčem.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	Z	ZK	ČR-47 ZK		Ni vpliva (A).

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
267	Kovk nad Ajdovščino - Hiša Kovk 29	profana stavbna dediščina	Kovk 29. Hiša je stala v severovzhodnem delu razloženega naselja Kovk.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S, K	SK, K	KV-05 SK		<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - hiša se varuje v okviru zavarovanih parcel (glej odlok);
535	Podkraj - Arheološko najdišče Hrušica-Ad Pirum	arheološka dediščina		Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S, 2K, G	BT, K2, G	K, G, PO-02 BT, PO-01 BT, PO-09 PO	Raba (ureditev) zelenih površin, površine namenjene turizmu, rekreaciji je pogojno sprejemljiva, večji zemeljski posegi (kot je urejanje novih dostopnih poti, izgradnja gozdnih cest) niso sprejemljivi)	<u>Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju omilitvenih ukrepov:</u> - treba je izvesti predhodne arheološke raziskave. - zemeljski posegi kot je urejanje novih dostopnih poti niso sprejemljivi.
570	Predmeja - Znamenje	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji ob glavni cesti na Predmeji, zahodno od hiše Predmeja 141.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	K	K		.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - dovoljeni so posegi, ki so v zvezi s sakralno funkcijo - z uzpoštevanjem odloka

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
763	Ravne nad Črničami – Tabor pripadajoče vplivno območje	naselbinska dediščina	Tabor leži vrh skalnega griča severovzhodno nad vasjo Črniče.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S, 2K, zar., G	SK, K2, G	RA-04 SK	Enota dediščine je razglašena za kulturni oz. naselbinski spomenik, za katerega je določen I. varstveni režim. Naselje je zaščiteno in se varuje v okviru zavarovanih parcel (glej odlok) in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico. Za območje naselja je potrebno izdelati OPPN za prenovo, katerega obvezni sestavni del je konservatorski načrt za prenovo, ki je podlaga za celovito prenovo območja naselbinske dediščine (78. člen ZVKD-1).	<u>Ne gre za širitev nove namenske rabe. V vplivnem območju se ohranja primarna namenska raba.</u> <u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>naselje se varuje v okviru zavarovanih parcel in vplivnega območja (glej odlok);</u> - <u>izdela se konservatorski načrt za prenovo</u>
805	Velike Žablje - Dvorec Žablje	profana stavbna dediščina	Velike Žablje 36, 37. Dvorec stoji na pobočju v gornjem delu vasi, kot dominantna in pendant cerkvi.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	SK	VŽ-09 SK	Možni so posegi, ki so v skladu s funkcijo in ki ne degradirajo prostorskega konteksta spomenika /dediščine/.	<u>Dvorec se nahaja na na pobočju. Okolica je pozidana, razen na zahodu, kje se ohranja primarna namenska raba. Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča).</u> <u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s funkcijo EŠD (npr. pripadajoče parkirišče.)</u> - <u>z uzpoštevanjem odloka</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
819	Vipavski Križ - Mesto	naselbinska dediščina	Vipavski Križ leži na osamljenem griču sredi Vipavske doline.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S, 2K, G, zar., 1K	CDc, CDi, SB, SK, PO, ZK, ZS, K2, K1, G	Glej grafični del OPN.	Enota dediščine je razglašena za kulturni oz. naselbinski spomenik, za katerega je določen I. varstveni režim. Naselje je zaščiten in se varuje v okviru zavarovanih parcel (glej odlok) in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico. Za območje naselja je potrebno izdelati OPPN za prenovo, katerega obvezni sestavni del je konservatorski načrt za prenovo, ki je podlaga za celovito prenovo območja naselbinske dediščine (78. člen ZVKD-1).	<p><u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča), niti v vplivnem območju ne. Ohranja se veduta na EŠD.</u></p> <p><u>Nebistveni vplivi (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>naselje se varuje v okviru zavarovanih parcel (glej odlok) in z vplivnim območjem;</u> - <u>za območje naselja je potrebno izdelati konservatorski načrt.</u>
853	Vrtovin-Arheološko najdišče Sv. Pavel	arheološka dediščina		Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	2K, G	CDc, K2, G	VR-03 CDc	Površine za turizem je pogojno sprejemljiva; večji zemeljski posegi (kot je urejanje novih dostopnih poti) niso sprejemljivi.	<p><u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>treba je izvesti predhodne arheološke raziskave;</u> - <u>večji zemeljski posegi kot je urejanje novih dostopnih poti niso sprejemljivi.</u> - <u>z uzpoštevanjem odloka</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
1514	Tevče pri Ajdovščini - Znamenje	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji na jugozahodnem koncu vasi Tevče, ob glavni cesti skozi vas, pri hiši Tevče 16A.		S	SK	TE-14 SK		<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo:</u>
1562	Ajdovščina – Mestno jedro Pripadajoče vplivno območje	naselbinska dediščina	Mestno jedro leži v srednjem delu Vipavske doline, ob sotočju potokov Hublja in Lokavščka, ob regionalni cesti Nova Gorica - Vipava.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S, Z	CU, ZP	Glej grafični del OPN.	Enota dediščine je razglašena za kulturni oz. naselbinski spomenik za katerega je določen I. varstveni režim. Mestno jedro je zaščiteno in se varuje v okviru zavarovanih parcel (glej odlok) in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico. Za območje naselja je potrebno izdelati OPPN za prenovo, katerega obvezni sestavni del je konservatorski načrt za prenovo, ki je podlaga za celovito prenovo območja naselbinske dediščine (78. člen ZVKD-1).	<u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča), temveč le za popolnitev s stanovanjsko in gospodarsko funkcijo.</u> <u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>naselje se varuje v okviru zavarovanih parcel (glej odlok),</u> - <u>treba je izdelati konservatorski načrt za prenovo;</u> - <u>z uzpoštevanjem odloka</u>
3160	Skrilje - Kapelica v zaselku Ruštji	sakralna stavbna dediščina	Kapelica stoji na severnem robu zaselka Ruštji v vasi Skrilje pri Ajdovščini.		S	SK	SK-26 SK		<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
3549	Ajdovščina - Cerkev sv. Janeza Krstnika	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji sredi mesta, ob Gregorčičevi ulici.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	CDc	AJ-028 CDc	Možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo in ki ne degradirajo prostorskega konteksta sakralnega spomenika /dediščine/	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> <ul style="list-style-type: none"> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitve smetnjakov za potrebe cerkve in uporabnikov);</u> - <u>z uzpoštevanjem odloka.</u>
3550	Ajdovščina - Kapela sv. Križa	sakralna stavbna dediščina	Kapela stoji med civilnim in vojaškim pokopališčem iz prve svetovne vojne v Ajdovščini.		Z	ZK	AJ-182 ZK		<u>Ni vpliva (A)</u>
3552	Ajdovščina - Arheološko območje Prihubna	arheološka dediščina	/		K	K			<u>Ni vpliva (A).</u> <ul style="list-style-type: none"> - <u>treba je izvesti predhodne arheološke raziskave;</u> <p>Večji zemeljski posegi kot so agromelioracije, globoko oranje, urejanje novih dostopnih poti niso sprejemljivi.</p>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
3559	Batuje - Cerkev sv. Ane	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji sredi vasi Batuje.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	CDc	BA-01 CDc		<p>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitev smetnjakov za potrebe cerkve in njenih uporabnikov);</u> - <u>z uzpoštevanjem odloka</u>
3560	Selo pri Batujah - Cerkev sv. Mihaela	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji sredi vasi.		S	CDc	SE-02 CDc		<p>Cerkev stoji sredi vasi, ni širitve namenske rabe (stavbno zemljišče)</p> <p>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitev smetnjakov za potrebe cerkve in njenih uporabnikov);</u> - <u>z uzpoštevanjem odloka</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
3591	Brje - Cerkev sv. Cirila in Metoda	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji južno od zaselka Martini.		S	CDc	BR-06 CDc	Možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo in ki ne degradirajo prostorskega konteksta sakralnega spomenika /dediščine/.	<p><u>Cerkev je na robu vasi. Ne gre za širitev namenske rabe. Na zahodni strani je namenska raba CDi. Proti zahodu, severu se ohranjajo kmetijska zemljišča.</u></p> <p><u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitcev smetnjakov za potrebe cerkve in njenih uporabnikov);</u> - <u>novi posegi na parc. števil. 865, 864, 865 – vse k.o. Brje morajo imeti višinske gabarite nizkih gradenj, da se ohranja veduta na cerkev na robu vasi.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
3592	Brje - Cerkev sv. Martina	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji v zaselku Sveti Martin na vzpetini južno nad Brjami.		S	CDc	BR-07 CDc	Možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo in ki ne degradirajo prostorskega konteksta sakralnega spomenika /dediščine/.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> <ul style="list-style-type: none"> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitev smetnjakov za potrebe cerkve in njenih uporabnikov);</u>
3594	Budanje - Cerkev sv. Nikolaja pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji v vzhodnem delu vasi.		S	CDc	BU-02 CDc, BU 30 SK	Možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo in ki ne degradirajo prostorskega konteksta sakralnega spomenika /dediščine/.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> <ul style="list-style-type: none"> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitev smetnjakov za potrebe cerkve in uporabnikov);</u> - <u>v vplivnem območju ni dovoljena gradnja novih objektov, s čimer se varuje veduta na EŠD.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
3595	Budanje - Cerkev sv. Ahacija pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji na samem pod Čavnom, vzhodno od vasi.		K	K			<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo</u>
3608	Col - Cerkev sv. Lenarta	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji sredi vasi.		S	CDc	CO-01 CDc		<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitve smetnjakov za potrebe cerkve in uporabnikov);</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
3612	Črniče - Cerkev sv. Vida	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji ob glavni cesti sredi vasi črniče.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	CDc	ČR-03 CDc	Možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo in ki ne degradirajo prostorskega konteksta sakralnega spomenika /dediščine/.	<p><u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitve smetnjakov za potrebe cerkve in uporabnikov);</u> - <u>z uzpoštevanjem odloka</u> - <u>novogradnje na parcelah, št. 363/4, 363/7, 363/2 – vse k.o. Črniče ne smejo zakrivati pogleda na cerkev, ohranjati se mora veduta na cerkev.</u>
3613	Gojače - Cerkev sv. Justa	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji sredi vasi.		S	CDc	GJ-02 CDc	Možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo in ki ne degradirajo prostorskega konteksta sakralnega spomenika /dediščine/.	<p><u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitve smetnjakov za potrebe cerkve in uporabnikov);</u> -

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
3614	Ravne nad Črničami - Cerkev sv. Janeza in Pavla	sakralna stavbna dediščina	Proti severu orientirana cerkev stoji na vzpetini sredi zaselka Ipavci.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	CDc	RA-01 CDc		<p>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitve smetnjakov za porebe cerkve in uporabnikov);</u> - <u>novogradnje na parcelah, št. 1701, 1714, 1713 – vse k.o. Ravne ne smejo zakrivati pogleda na cerkev, ohranjati se mora veduta na cerkev;</u> - <u>z uzpoštevanjem odloka</u>
3615	Malovše - Cerkev sv. Kozme in Damijana	sakralna stavbna dediščina	V smeri sever-jug orientirana cerkev stoji sredi vasi.		S	SK	MA-01 CDc		<p>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitve smetnjakov za porebe cerkve in uporabnikov);</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
3644	Gaberje - Cerkev sv. Martina	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji sredi vasi.		S	CDc	GA-01 CDc		<p>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitve smetnjakov za porebe cerkve in uporabnikov);
3733	Kamnje - Cerkev sv. Mihaela	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji v gornjem delu vasi.		S	CDc	KA-01 CDc		<p>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitve smetnjakov za porebe cerkve in uporabnikov);

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
3734	Vrtovin - Cerkev Marijinega vnebovzjetja	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji na obzidanem platoju sredi vasi Vrtovin.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	CDc	VR-02 CDc		<p>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitve smetnjakov za porebe cerkve in uporabnikov); - z uzpoštevanjem odloka
3735	Skrilje - Cerkev sv. Marjete	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji v severnem delu vasi.		S	CDc	SK-02 CDc		<p>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitve smetnjakov za porebe cerkve in uporabnikov); - novogradnje na parcelah, št. 1237/1, 1211/4 – vse k.o. Skrilje ne smejo zakrivati pogleda na cerkev, ohranjati se mora veduta; - z upoštevanjem odloka

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
3736	Vrtovin - Cerkev Sv. Pavla	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji na vzpetini Školj zahodno nad Vrtovinom.		S	CDc	VR-03 CDc	Možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo in ki ne degradirajo prostorskega konteksta sakralnega spomenika /dediščine/.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitev smetnjakov za potrebe cerkve in uporabnikov);</u>
3827	Lokavec - Cerkev sv. Lovrenca Pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji v vzhodnem delu vasi.		S	CDc, SK	LO-06 CDc, LO-181 SK, LO-007 CDi		<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitev smetnjakov za potrebe cerkve in uporabnikov);</u> - <u>v vplivnem območju so prepovedane novogradnje</u>
3828	Lokavec - Stara cerkev sv. Lovrenca	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji v zahodnem delu vasi imenovanem Brith.		S	CDc	LO-005 CDc		<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo ;</u> -

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
3829	Lokavec - Cerkev sv. Urbana	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji na samem, severozahodno nad zaselkom Kovačevše.		S	CDc	LO-004 CDc		<p>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitve smetnjakov za potrebe cerkve in uporabnikov); - novogradnje na parcelah, št. 110/1, 108/2, 108/3 – vse k.o. Lokavec ne smejo zakrivati pogleda na cerkev, ohranjati se mora veduta na cerkev;
3870	Otlca - Cerkev Angelov varuhov	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji v zahodnem delu vasi, imenovanem Cerkovna.		S	CDc	OT-002 CDc	Možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo in ki ne degradirajo prostorskega konteksta sakralnega spomenika /dediščine/.	<p>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitve smetnjakov za potrebe cerkve in uporabnikov);

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
3885	Planina nad Ajdovščino - Cerkev sv. Kancijana	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji v zaselku Britih v vasi Planina nad Ajdovščino.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	CDc	PN-03 CDc		<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. postavitve smetnjakov za porebe cerkve in uporabnikov)</u>
3886	Dolenje pri Ajdovščini - Cerkev sv. Marjete	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji na vzpetini, južno nad vasjo Dolenje.		K	CDc	DL-01 CDc		<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. postavitve smetnjakov za porebe cerkve in uporabnikov)</u>
3887	Planina nad Ajdovščino - Cerkev sv. Pavla	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji na hribu, jugovzhodno nad naseljem Planina.		K, G	Cdc	PN-04 CDc		<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. postavitve smetnjakov za porebe cerkve in uporabnikov)</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
3888	Planina nad Ajdovščino - Kapelica pri zaselku Dolenja vas	sakralna stavbna dediščina	Kapelica stoji ob cesti med zaselkoma Dolenja vas in Britih.		K	K			<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo.</u>
3909	Podkraj - Cerkev sv. Marjete	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji sredi vasi.		S	CDc	PO-03 CDc	Možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo in ki ne degradirajo prostorskega konteksta sakralnega spomenika /dediščine/.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitve smetnjakov za potrebe cerkve in uporabnikov);</u>
3910	Podkraj - Cerkev sv. Duha Pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji na samem, severno nad vasjo.		K, G	CDc	PO-04 CDc		<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. postavitve smetnjakov za potrebe cerkve in uporabnikov)</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
4048	Šmarje pri Ajdovščini - Cerkev Imena Marijinega	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji na obzidanem platuju s stopniščem, sredi vasi Šmarje.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	CDc	ŠM-01 CDc		<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitev smetnjakov za porebe cerkve in uporabnikov);</u>
4059	Stomaž v Vipavski dolini - Cerkev sv. Tomaža	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji sredi vasi.		S	CDc	ST-01 CDc		<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitev smetnjakov za porebe cerkve in uporabnikov);</u>
4060	Ajdovščina - Cerkev sv. Jurija	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji sredi starega dela mesta Šturje.		S	CDc	AJ-029 CDc	Možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo in ki ne degradirajo prostorskega konteksta sakralnega spomenika /dediščine/	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitev smetnjakov za porebe cerkve in uporabnikov);</u>

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
4061	Ajdovščina - Cerkev sv. Antona Padovanskega	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji severovzhodno nad mestom, ob izviri Hublja.		S	CDc	AJ-030 CDc	Možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo in ki ne degradirajo prostorskega konteksta sakralnega spomenika /dediščine/	<p>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitve smetnjakov za potrebe cerkve in uporabnikov);</u> - <u>novogradnje objektov za območje turizma ni dovoljeno graditi pre blizu, v bližji okolici se gradijo objekti, v okviru gabaritov nizke gradnje, da se ohranja veduta.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
4062	Žapuže - Cerkev sv. Martina Pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji južno pod vasjo Žapuže.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	SS	ŽP-01 CDc, AJ 178 SS, ŽP-05 SK		<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> <ul style="list-style-type: none"> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitve smetnjakov za porebe cerkve in uporabnikov);</u> - <u>v vplivnem območju ni dovoljena novogradnja;</u> - <u>z upoštevanjem odloka</u>
4091	Ustje - Cerkev sv. Justa Pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji na južnem robu vasi.		S	CDc	US-02 CDc, US-08 SK, US-11 SK		<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> <ul style="list-style-type: none"> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo</u>
4092	Ustje - Cerkev sv. Janeza Evangelista Pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji vrh vzpetine, v zaselku imenovanem Brith.		S, K	CD, K	US-01 CDc, US-09 SK,		<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> <ul style="list-style-type: none"> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča);</u> - <u>v vplivnem območju ni dovoljena novogradnja;</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
4096	Velike Žablje - Cerkev sv. Florijana	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji ob dvorcu, jugozahodno nad vasjo.		S	CDc	VŽ-01 CDc	Možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo in ki ne degradirajo prostorskega konteksta sakralnega spomenika /dediščine/.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitve smetnjakov za potrebe cerkve in uporabnikov);</u>
4101	Log pri Vipavi - Cerkev Matere božje Tolažnice žalostnih	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji ob cesti Vipava - Ajdovščina, v zaselku Log pri Vipavi.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	CDc	BU-03 CDc		<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitve smetnjakov za potrebe cerkve in uporabnikov);</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
4103	Vipavski Križ - Cerkev sv. Križa	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji v zahodnem delu naselja.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	CDc	VK-01 CDc		<p>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitve smetnjakov za porebe cerkve in uporabnikov);</u> - <u>z upoštevanjem odloka</u>
4104	Dobravlje - Cerkev sv. Petra	sakralna stavbna dediščina	Cerkev stoji sredi polja, južno od vasi Dobravlje.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	CDc	DO-01 CDc		<p>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (npr. ureditev pripadajočega parkirišča, postavitve smetnjakov za porebe cerkve in uporabnikov);</u> - <u>z upoštevanjem odloka</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
4107	Plače - Kapela Lurške Matere božje Pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji ob cesti, v južnem delu zaselka Hrib.		S	SK	PL-03 SK	Možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo in ki ne degradirajo prostorskega konteksta sakralnega spomenika /dediščine/.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> <ul style="list-style-type: none"> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo:</u> - <u>prepovedana je postavitve novih objektov v vplivnem območju.</u>
4949	Šmarje pri Ajdovščini – Vas Pripadajoče vplivno območje	naselbinska dediščina	Vas leži nad dolino Branice, na enem izmed številnih vipavskih gričev.		S	SK	Glej grafični del OPN	Enota dediščine je razglašena za kulturni oz. naselbinski spomenik, za katerega je določen I. varstveni režim. Naselje je zaščiteno in se varuje v okviru zavarovanih parcel (glej odlok) in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico. Za območje naselja je potrebno izdelati OPPN za prenovo, katerega obvezni sestavni del je konservatorski načrt za prenovo, ki je podlaga za celovito prenovo območja naselbinske dediščine (78. Člen ZVKD-1	<u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča), temveč le za popolnitev s stanovanjsko in gospodarsko funkcijo.</u> <u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> <ul style="list-style-type: none"> - <u>naselje se varuje v okviru zavarovanih parcel (glej odlok) in vplivnega območja,</u> - <u>treba je izdelati konservatorski načrt za prenovo</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
4950	Tabor nad Črničami - Območje arheologije, tabora in soteske	naselbinska dediščina	Območje leži na strmem skalnem kuclju nad globoko prepadno sotesko Konjščaka.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S, K, G	SK, K, G	RA-04 SK		<u>Ni vpliva (A).</u> <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvidevs le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>
4951	Ajdovščina - Arheološko najdišče Nemškarca	arheološka dediščina		Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	K	K1		Obstoječa raba (kmetijstvo, gozd) je pogojno sprejemljiva; večji zemeljski posegi (kot so agromelioracije, globoko oranje, urejanje novih dostopnih poti) niso sprejemljivi. Možnost zahteve po prezentaciji arhitekturnih ostalin na mestu odkritja.	<u>Ni vpliva (A).</u> Zemeljski posegi kot so agromelioracije, globoko oranje, urejanje novih dostopnih poti niso sprejemljivi.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
4952	Batuje - Arheološko najdišče sv. Jurij	arheološka dediščina		Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	K	K		Obstoječa raba (kmetijstvo) je pogojno sprejemljiva; večji zemeljski posegi (kot so agromelioracije, globoko oranje, urejanje novih dostopnih poti) niso sprejemljivi.	<u>Ni vpliva (A).</u> Zemeljski posegi kot so agromelioracije, globoko oranje, urejanje novih dostopnih poti niso sprejemljivi.
4953	Col - Arheološko najdišče Riženberk in Šturmanik	arheološka dediščina		Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	G, 2K, S	G, K2, SK	MP-14 SK, MP-18 SK, MP-02 SK	Obstoječa raba (kmetijstvo) je pogojno sprejemljiva; večji zemeljski posegi (kot so agromelioracije, globoko oranje, urejanje novih dostopnih poti) niso sprejemljivi.	<u>Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju omilitvenih ukrepov:</u> - <u>pred posegi</u> tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti <u>je treba opraviti predhodne arheološke raziskave (investitor);</u> - <u>z upoštevanjem odloka</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
4954	Col - Arheološko najdišče Col in Šance	arheološka dediščina		Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S, 2K, G, GV	CDc, CDi, CU, Oc, 2K, G	Glej grafični del OPN.	Raba (pozidava, kmetijstvo) je pogojno sprejemljiva; pred posegi (tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti) je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča.	<u>Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju omilitvenih ukrepov:</u> - <u>pred posegi</u> , tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti <u>je treba opraviti predhodne arheološke raziskave (investitor);</u> - <u>z upoštevanjem odloka</u>
4955	Gojače - Arheološko najdišče Kozmac z Morlekom	arheološka dediščina		Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	K	K, G		Raba (površine za industrijo) ni sprejemljiva. Pogojno je sprejemljiva le obstoječa raba (kmetijstvo); večji zemeljski posegi (kot so agromelioracije, globoko oranje, urejanje novih dostopnih poti) niso sprejemljivi.	<u>Ni vpliva (A).</u> Večji zemeljski posegi kot so agromelioracije, globoko oranje, urejanje novih dostopnih poti, izgradnja gozdnih cest niso sprejemljivi.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
4956	Lokavec – Arheološko najdišče Gradec in Kovačevše	arheološka dediščina		Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S, 2K, G (Odlok Slano Blato)	SK, CDc, K2, G (Odlok Slano Blato)		Obstoječa raba (kmetijstvo, gozd) je pogojno sprejemljiva; večji zemeljski posegi (kot so agromelioracije, globoko oranje, urejanje novih dostopnih poti, izgradnja gozdnih cest) niso sprejemljivi. Pozidava je sprejemljiva le izjemoma, v neposredni bližini že obstoječih objektov oziroma kot rekonstrukcija obstoječih objektov; pred posegi je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča. Možnost zahteve po prezentaciji arhitekturnih ostalin na mestu odkritja.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> <ul style="list-style-type: none"> - <u>pozidava je sprejemljiva le izjemoma, v neposredni bližini že obstoječih objektov oziroma kot rekonstrukcija obstoječih objektov;</u> - <u>pred posegi je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva,</u> - <u>z upoštevanjem odloka</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
4956 – nad.								<p>Dopol. smer.</p> <p>Obstoječa raba (kmetijstvo, gozd) je pogojno sprejemljiva; večji zemeljski posegi (kot so agromelioracije, globoko oranje, urejanje novih dostopnih poti, izgradnja gozdnih cest) niso sprejemljivi. Pozidava je sprejemljiva le izjemoma, v neposredni bližini že obstoječih objektov oziroma kot rekonstrukcija obstoječih objektov, prav tako so sprejemljivi nujni posegi povezani s sanacijo plaz; pred posegi je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano (zaščitna odstrani arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča. Velika možnost zahteve po prezentaciji arhitekturnih ostalin na mestu odkritja.</p>	Večji zemeljski posegi (kot so agromelioracije, globoko oranje, urejanje novih dostopnih poti, izgradnja gozdnih cest) niso sprejemljivi.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
4957	Lokavec - Arheološko območje sv. Lovrenc in Britof	arheološka dediščina		Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87- 157, 9/98	S, 2K (Odlok Slano Blato)	CDc, SK, K2, G (Odlok Slano Blato)	LO-005 CDc, LO-076 SK, LO-074 SK, LO-075 SK, LO-054 SK, LO-027 SK	Raba (pozidava, kmetijstvo) je pogojno sprejemljiva; pred posegi (tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti) je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča. Možnost zahteve po prezentaciji arhitekturnih ostalin na mestu odkritja.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>pred posegi</u> tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti <u>je treba</u> <u>opraviti predhodne</u> <u>arheološke</u> <u>raziskave</u> <u>(investitor):</u> - <u>z upoštevanjem</u> <u>odloka</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
4957								Dopol. smer.	
nad.								Raba (pozidava, kmetijstvo, sanacija plazu) je pogojno sprejemljiva; pred posegi (tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti) je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča. Možnost zahteve po prezentaciji arhitekturnih ostalin na mestu odkritja.	

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
4958	Planina nad Ajdovščino - Gradišče sv. Pavel	arheološka dediščina		Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-	S, 1K, 2K, G, zar.	CDc, K1, K2, G	PN-04 CDc	Obstoječa raba (kmetijstvo, gozd) je pogojno sprejemljiva; večji zemeljski posegi (večji zemeljski posegi (kot so agromelioracije, globoko oranje, urejanje novih dostopnih poti, izgradnja gozdnih cest in vlak) niso sprejemljivi.	<p><u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>pred posegi je treba opraviti predhodne arheološke raziskave (investitor):</u> - <u>z upoštevanjem odloka</u> <p>Večji zemeljski posegi kot so agromelioracije, globoko oranje, urejanje novih dostopnih poti, izgradnja gozdnih cest in vlak niso sprejemljivi.</p>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
4958 nad.				157, 9/98				<p>Dopol. smer.</p> <p>Stare smernice veljajo za celotno območje spomenika razen za območje predvideno za kmetijsko proizvodnjo, ki poteka po robnem, degradiranem območju spomenika (terasiranje za vinograd) Na tem območju pa veljajo naslednje smernice: raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča. Možnost zahteve po prezentaciji arhitekturnih ostalin na mestu odkritja. Stare smernice veljajo za celotno območje spomenika razen za območje predvideno za kmetijsko proizvodnjo, ki poteka po robnem, degradiranem območju spomenika (terasiranje za vinograd) Na tem območju pa veljajo naslednje smernice: objekt za kmetijsko proizvodnjo je</p>	<p>Smernice za oblikovanje prostora, ki morajo biti povzetev PIP:</p> <p>Na tem območju pa veljajo naslednje smernice: objekt za kmetijsko proizvodnjo je pogojno sprejemljiv; objekt mora biti tako oblikovan, da se v celoti ohranja veduta arheološkega spomenika, kar pomeni, da objekt ni vpadljiv, je podkleten in eno-etažen ter lociran ob obstoječi cesti .</p>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
4958								pogojno sprejemljiv; objekt mora biti tako oblikovan, da se v celoti ohranja veduta arheološkega spomenika, kar pomeni, da objekt ni vpadljiv, je podkleten in eno-etažen ter lociran ob obstoječi cesti ;prav tako je potrebno pred posegi opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča. Možnost zahteve po prezentaciji arhitekturnih ostalin na mestu odkritja.	
nad.									
4960	Lokavec - Gradišče Slokarji	arheološka dediščina		Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	G, K	K, G		Obstoječa raba (kmetijstvo, gozd) je pogojno sprejemljiva; večji zemeljski posegi (kot so agromelioracije, globoko oranje, urejanje novih dostopnih poti, izgradnja gozdnih cest in vlak) niso sprejemljivi.	<u>Ni vpliva (A).</u> Večji zemeljski posegi kot so agromelioracije, globoko oranje, urejanje novih dostopnih poti, izgradnja gozdnih cest in vlak niso sprejemljivi.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
4961	Šmarje pri Ajdovščini - Arheološko najdišče Sv. Tivot in Zavrh	arheološka dediščina		Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	2K, G	CDc, K2, G	VT-03 CDc	Raba (pozidava, kmetijstvo) je pogojno sprejemljiva; pred posegi (tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti) je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča. Možnost zahteve po prezentaciji arhitekturnih ostalin na mestu odkritja.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>pred posegi</u> tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti <u>je treba opraviti predhodne arheološke raziskave (investitor);</u> - <u>z upoštevanjem odloka</u>
4962	Brje - Stavbni niz Brje 42-44	Profana stavbna dediščina	Brje 42, 44. Stavbni niz je v zaselku Kodrovi.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	SK	BR-38 SK	Stavbni ni z je z odlokom razglašen za kulturni spomenik, ki se ščiti in varuje v okviru zavarovanih parcel. Zaščiti in varuje se odnos med posameznimi stavbami, tipologija, odnos do odprtega prostora in prepoznana lega. Za kakršen koli poseg je potrebno pridobiti kulturnovarstveno soglasje.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>stavbni niz se varuje v okviru zavarovanih parcel (odlok).</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
4963	Črniče - Domačija z mlinom Črniče 50 pripadajoče vplivno območje	profana stavbna dediščina	Črniče 50. Domačija se nahaja približno 1 km izven vasi Črniče, sedaj tik ob novi avtocesti Selo - Šempeter.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	SK	BA-43 SK, BA-42 SK	Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje kulturnega spomenika. Vzpostavi naj se cezura. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico in načrtovano pozidavo.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje;</u> - <u>z upoštevanjem odloka;</u>
4964	Dobravlje - Domačija Dobravlje 69 pripadajoče vplivno območje	profana stavbna dediščina	Dobravlje 69. Sredi zaselka Velika vas.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	SK	DO-18 SK	Domačija je z odlokom razglašena za kulturni spomenik, ki se štiti in varuje v okviru zavarovanih parcel in z vplivnim območjem. Zaščititi in varuje se odnos med posameznimi stavbami, tipologija, odnos do odprtega prostora in prepoznana lega v prostoru. Za kakršen koli poseg je potrebno pridobiti kulturnovarstveno soglasje.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje kulturnega spomenika;</u> - <u>z upoštevanjem odloka.</u>
4965	Dolenje pri Ajdovščini - Domačija Dolenje 8 in 11 pripadajoče vplivno območje	profana stavbna dediščina	Dolenje 8, 11	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	SK	BL-04 SK	Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje kulturnega spomenika. Vzpostavi naj se cezura. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico in načrtovano pozidavo. Za kakršen koli poseg je potrebno pridobiti kulturnovarstveno soglasje.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje kulturnega spomenika;</u> - <u>z upoštevanjem odloka.</u>

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
4966	Malovše - Domačija Malovše 28 pripadajoče vplivno območje	profana stavbna dediščina	Malovše 28 (prej Gojače 66). Stavba stoji na začetku stegnjenega niza v gasi sredi vasi Malovše.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87- 157, 9/98	S	SK	MA-03 SK		<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje kulturnega spomenika;</u> - <u>z upoštevanjem odloka.</u>
4967	Lokavec - Domačija Lokavec 183 pripadajoče vplivno območje	profana stavbna dediščina	Lokavec 183. Domačija stoji v južnem delu zaselka Slokarji.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87- 157, 9/98	S	SK	LO-104 SK, LO-105 SK, LO-069 SK		<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje kulturnega spomenika;</u> - <u>z upoštevanjem odloka.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
4969	Planina nad Ajdovščino - Domačija Planina 61 pripadajoče vplivno območje	profana stavbna dediščina	Planina 61. Domačija stoji južno od cerkve sv. Kancijana, v jedru zaselka Britih.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	SK	PN-28 SK	Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje kulturnega spomenika. Vzpostavi naj se cezura. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico in načrtovano pozidavo. Za kakršen koli poseg je potrebno pridobiti kulturnovarstveno soglasje.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje kulturnega spomenika;</u> - <u>z upoštevanjem odloka.</u>
4971	Skrilje - Domačija Skrilje 24 pripadajoče vplivno območje	profana stavbna dediščina	Skrilje 24	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	SK	SK-23 SK, SK-22 SK	Domačija je z odlokom razglašena za kulturni spomenik, ki se ščiti in varuje v okviru zavarovanih parcel z vplivnim območjem. Zaščiti in varuje se odnos med posameznimi stavbami, tipologija, odnos do odprtega prostora in prepoznana lega. Nova pozidava naj se prostorsko loči od spomenika. Za kakršen koli poseg je potrebno pridobiti kulturnovarstveno soglasje.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje kulturnega spomenika;</u> - <u>z upoštevanjem odloka.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
4972	Velike Žablje - Domačija Velike Žablje 71 pripadajoče vplivno območje	profana stavbna dediščina	Velike Žablje 71	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	SK	VŽ-14 SK	Domačija je z odlokom razglašena za kulturni spomenik, kije zaščiten in se varuje v okviru zavarovanih parcel in z vplivnim območjem. Zaščiti in varuje se odnos do preostalega prostora, lega, in tipologija. Za kakršen koli poseg je potrebno pridobiti kulturnovarstveno soglasje.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje kulturnega spomenika;</u> - <u>z upoštevanjem odloka.</u>
4973	Vrtovin - Domačija Vrtovin 84 pripadajoče vplivno območje	profana stavbna dediščina	Vrtovin 84. Domačija je južno od zaselka Subani.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	SK	VR-37 SK	Domačija je z odlokom razglašena za kulturni spomenik, kije zaščiten in se varuje v okviru zavarovanih parcel in z vplivnim območjem. Zaščiti in varuje se odnos do odprtega prostora, prepoznana lega, tipologija in okoliška krajina.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje kulturnega spomenika;</u> - <u>z upoštevanjem odloka.</u>
4976	Col - Graščina Trilek	profana stavbna dediščina	Grad stoji na desni strani ceste Ajdovščina - Col, tik pred vasjo Col.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	SK	CO-35 SK	Možni so posegi, ki so v skladu s funkcijo in ki ne degradirajo prostorskega konteksta spomenika /dediščine/.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s funkcijo EŠD (npr. pripadajoče parkirišče, postavitve smetnjakov);</u> - <u>z upoštevanjem odloka;</u>

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
4982	Gaberje - Kamniti most na Branici	profana stavbna dediščina	Most je na reki Branici, pod vasjo Gaberje.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	K,G	K, G			Ni vpliva (A).
4988	Ajdovščina - Vojaško pokopališče iz prve svetovne vojne	memorialna dediščina	Vojaško pokopališče je urejeno v južnem delu civilnega pokopališča v Ajdovščini.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	Z	ZK	AJ-182-ZK		Ni vpliva (A).
4991	Vipavski Križ - Vojaško pokopališče iz prve svetovne vojne	memorialna dediščina	Leži na vzhodni strani civilnega pokopališča.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	ZK	VK-12 ZK	Pokopališče se ohranja kot urejena travnata površina; ohranja se obstoječa grobna znamenja; površina pokopališča je omejena z živo mejo ali ograjo.	<u>V tem primeru gre za ukinitvev stavbnih zemljišč in uspostavitve namenske rabe ZK, ki dejansko opredeljuje zelene površine na pokopališčih. Vpliv je tako pozitiven (A).</u>

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
7202	Vrtovin - Domačija Vrtovin 85	profana stavbna dediščina	Vrtovin 85. Domačija je stala na južnem začetku zaselka Subani.	Odlok o razglasitvi domačije Pri Lekinovih, Vrtovin št.85 za kulturni spomenik, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/94-57	S	SK (dela domači je ni več)	VR-39 SK	Enota dediščine je uničena - objekt so porušili! Načrtovana pozidava naj upošteva tipičen poselitveni model zaselka oz. tipologijo pozidave in stavbnega oblikovanja.	Ni vpliva (A).
7471	Vipavski Križ - Grad	profana stavbna dediščina	Grad stoji na vzpetini z naseljem Vipavski Križ, je dominantna vzhodnega dela.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	CDi	VK-02 CDi	Možni so posegi, ki so v skladu s funkcijo in ki ne degradirajo prostorskega konteksta spomenika /dediščine/.	Ni vpliva (A).
7473	Vipavski Križ - Gospodarsko poslopje V	profana stavbna dediščina	Vipavski Križ b.št. Stoji prva v tretjem nizu tabornega dela Vipavskega Križa.		S	SK	VK-05 SK	Gospodarsko poslopje se varuje v okviru zavarovane parcele in gabaritov. Za kakršen koli poseg je potrebno izdelati konservatorski načrt oz. program.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> <ul style="list-style-type: none"> - <u>gospodarsko poslopje se varuje v okviru zavarovanih parcel (glej odlok).</u> - <u>treba je izdelati konservatorski načrt za prenovo;</u>
7478	Ravne nad Črničami - Kapelica pod zaselkom Tabor	sakralna stavbna dediščina	Kapelica stoji ob stari poti v Tabor, severovzhodno od vasi Črniče.		K	K			Ni vpliva (A).

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
7479	Ravne nad Črničami - Arheološko najdišče Na Hribu	arheološka dediščina		Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	K	K, G		Obstoječa raba (kmetijstvo, gozd) je pogojno sprejemljiva; večji zemeljski posegi (kot so agromelioracije, globoko oranje, urejanje novih dostopnih poti, izgradnja gozdnih cest in vlak) niso sprejemljivi.	<u>Ni vpliva (A).</u> Večji zemeljski posegi kot so agromelioracije, globoko oranje, urejanje novih dostopnih poti, izgradnja gozdnih cest in vlak niso sprejemljivi.
7480	Črniče - Gradišče Slemca	arheološka dediščina		Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	G, K	K, G		Obstoječa raba (kmetijstvo, gozd) je pogojno sprejemljiva; večji zemeljski posegi (kot so agromelioracije, globoko oranje, urejanje novih dostopnih poti, izgradnja gozdnih cest in vlak) niso sprejemljivi.	<u>Ni vpliva (A).</u> Večji zemeljski posegi kot so agromelioracije, globoko oranje, urejanje novih dostopnih poti, izgradnja gozdnih cest in vlak niso sprejemljivi.
7483	Podkraj - Hiša Podkraj 100 pripadajoče vplivno območje	profana stavbna dediščina	Podkraj 100. Hiša stoji na Hrušici (Col), ob stari poti iz Podkraja čez Hrušico v Ljubljano.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	BT	PO-01 BT, PO-02-BT	Enota dediščine je z odlokom razglašena za kulturni spomenik, ki je zaščiten in se varuje v okviru zavarovanih parcel in z vplivnim območjem. Zaščitijo in varujejo se gabariti objekta, odnos do preostalega prostora, lega, tipologija, itd. Za kakršno koli načrtovanje ureditve površin za turizem je potrebno izdelati konzervatorski načrt oz. pridobiti kulturn. soglasje.	<u>Nebistven vpliv (B) ob upoštevanju naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>Za kakršno koli načrtovanje ureditve površin za turizem je potrebno izdelati konzervatorski načrt oz. pridobiti kulturnovarstveno soglasje;</u> - <u>z upoštevanjem odloka.</u>

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
7486	Šmarje pri Ajdovščini - Domačija Šmarje 14	profana stavbna dediščina	Šmarje 14. Severno od župnijske cerkve.		S	SK	ŠM-14 SK	Domačija se varuje v okviru zavarovane parcele in gabaritov. Za kakršen koli poseg je potrebno izdelati konservatorski načrt oz. program.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>za kakršen koli poseg je potrebno izdelati konservatorski načrt oz. program.</u>
7556	Ajdovščina - Spomenik padlim v NOB	memorialna dediščina	Spomenik stoji ob Gregorčičevi ulici, na vhodu v park.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	ZP	AJ-189 ZP	Spomenika ni dovoljeno odstraniti; ob spomeniku se ohranja urejen prostor; objektov ni dovoljeno graditi preblizu; ohranjati se mora veduta na spomenik.	<u>V tem primeru gre za ukinitvev stavbnih zemljišč in uspostavitvev namenske rabe ZK, ki dejansko opredeljuje zelene površine n apokopališčih. Vpliv je tako pozitiven (A).</u>
9129	Dobravlje - Domačija Dobravlje 70 pripadajoče vplivno območje	profana stavbna dediščina	Dobravlje 70. Sredi zaselka Velika vas.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	SK	DO-13 SK	Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje enote dediščine, ki je kulturni spomenik. Vzpostavi naj se cezura. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico oz. načrtovano pozidavo.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje enote dediščine, ki je kulturni spomenik;</u> - <u>z upoštevanjem odloka.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
9141	Vipavski Križ - Gospodarsko poslopje Vipavski Križ 43	profana stavbna dediščina	Gospodarsko poslopje stoji v tretjem nizu tabornega dela Vipavskega Križa.		S	SK	Glej grafični del OPN.	Gospodarsko poslopje se varuje v okviru zavarovane parcele in gabaritov. Za kakršen koli poseg je potrebno izdelati konservatorski načrt oz. program in pridobiti kulturnovarstveno soglasje.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>za kakršen koli poseg je potrebno izdelati konservatorski načrt oz. program.</u>
9145	Ajdovščina - Kolona v Šibeniški 11	profana stavbna dediščina	Šibeniška 11. V dvoriščnem zidu stanovanjske hiše v starem mestnem jedru Ajdovščine.		S	CU	AJ-063 CU		<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>za kakršen koli poseg je potrebno izdelati konservatorski načrt oz. program.</u>
9149	Šmarje pri Ajdovščini - Gospodarsko poslopje Šmarje 14	profana stavbna dediščina	Šmarje 14. Gospodarsko poslopje zaključuje severno dvoriščno stran borjača domačije. Domačija stoji severno od župnijske cerkve.		S	SK	ŠM-14 SK	Gospodarsko poslopje se varuje v okviru zavarovane parcele in gabaritov. Za kakršen koli poseg je potrebno izdelati konservatorski načrt oz. program.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>za kakršen koli poseg je potrebno izdelati konservatorski načrt oz. program.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
9167	Ajdovščina - Fužine	profana stavbna dediščina	Ob cesti iz Ajdovščine k izviri Hublja.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S, G, K	SK, G, K	AJ-119 SK		<u>EŠD se nahaja v veloti v namenski rabi SK. Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> <ul style="list-style-type: none"> - <u>dovoljeni so le posegi, ki so v skladu s funkcijo EŠD</u> - <u>z upoštevanjem odloka.</u>
9442	Črniče - Vas	naselbinska dediščina	Vas leži ob regionalni cesti Nova Gorica - Ajdovščina.		S, 2K, 1K, Gv	SK, K2, K1, G	Glej grafični del OPN.	Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj vasi, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in okoliško krajino. Možne so zapolnitve s stanovanjsko in gospodarsko funkcijo. Nove gradne naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	<u>Ni vpliva (A).</u> <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvidevs le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
9462	Ajdovščina - Vilška četrt Putrhe	naselbinska dediščina	Območje mestnih vil obsega zahodni del mesta Ajdovščina ob Gregorčičevi ulici, med Župančičevo ulico, Lokarjevim drevoredom in Goriško ulico, južno od tovarne Lipa.		S	CU, CDm	Glej grafični del OPN.		<u>Ni vpliva (A).</u> <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvidevs le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>
9477	Dolenje pri Ajdovščini - Novakov mlin	profana stavbna dediščina	Dolenje 1. Novakov mlin leži ob levem bregu rokava reke Vipave in ob kolovozni poti iz Dolenjega proti Slapu pri Vipavi.		K, S	K, SK	DL-08 SK		<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>dovoljeni so le posegi, ki so v skladu s funkcijo EŠD</u>
9530	Dolenje pri Ajdovščini - Kamniti most čez reko Vipavo	profana stavbna dediščina	Most se pne čez reko Vipavo severovzhodno pod vasjo Dolenje in južno od Ajdovščine.		K	K	K		<u>Ni vpliva (A).</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
9578	Ravne nad Črničami - Arheološko najdišče Tabor	arheološka dediščina		Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S, 2K, G	SK, PC, K2, G	RA-04 SK	Raba (pozidava, površine za promet, zelene površine za turizem in rekreacijo, kmetijstvo) je pogojno sprejemljiva; pred posegi (tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti) je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča. Možnost zahteve po prezentaciji arhitekturnih ostalin na mestu odkritja.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>pred posegi</u> tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot je urejanje obstoječih poti <u>je treba opraviti predhodne arheološke raziskave (investitor).</u>
9607	Ajdovščina - Stari mlin	profana stavbna dediščina	Mlin stoji na robu strnjenege dela mesta Ajdovščina, ob desnem bregu Hublja pred mostom in glavno cesto.		S	CU	AJ-048 CU		<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>dovoljeni so le posegi, ki so v skladu funkcijo EŠD</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
10240	Vipavski Križ - Kapucinski samostan	sakralno profana stavbna ded.	Vipavski Križ 12, 13. Samostan stoji v jugovzhodnem delu vasi.	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98	S	SB	VK-04 SB	Možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo in ki ne degradirajo prostorskega konteksta sakralnega spomenika /dediščine/.	<u>Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>dovoljeni so le posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo</u>
12154	Batuje - Rimska cesta Aquileia-Emona	arheološka dediščina			K	G		Raba (površine za turizem) je pogojno sprejemljiva; pred posegi (tudi pred večjimi zemeljskimi deli, kot je urejanje obstoječih poti) je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča. Možnost zahteve po prezentaciji arhitekturnih ostalin na mestu odkritja.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>treba je izvesti predhodne arheološke raziskave</u> tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot je urejanje obstoječih poti.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
12154 nad.								<p>Dopol. smen.</p> <p>Raba (zelene površine) je pogojno sprejemljiva; pred posegi (tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot je urejanje obstoječih poti) je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča. Možnost zahteve po prezentaciji</p>	

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
12155	Dobravlje - Arheološko območje Sv. Peter	arheološka dediščina			K	K		Raba (centralne dejavnosti, kmetijstvo) je pogojno sprejemljiva; pred posegi (tudi pred večjimi zemeljskimi deli, kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti) je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča. Možnost zahteve po prezentaciji arhitekturnih ostalin na mestu odkritja.	<u>Ni vpliva (A).</u> Tudi pred posegi kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti je potrebno opraviti <u>predhodne arheološke raziskave (investitor)</u> .
12156	Dobravlje - Grobišče Vrčon Konc	arheološka dediščina			S	SK	DO-29 SK, DO-13 SK	Raba (pozidava) je pogojno sprejemljiva; pred posegi je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdiš.	<u>Nebistven vpliv (C) zaradi izvedbe naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>pred posegi potrebno opraviti predhodne arheološke raziskave (investitor)</u> .

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
12157	Gaberje - Arheološko najdišče sv. Peter	arheološka dediščina			K, G	K, G		Raba (kmetijstvo, gozd) je pogojno sprejemljiva; pred posegi (tudi pred večjimi zemeljskimi deli, kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti, izgradnja gozdnih cest) je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča. Možnost zahteve po prezentaciji arhitekturnih ostalin na mestu odkritja.	<u>Ni vpliva (A).</u> - <u>pred posegi</u> kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti, izgradnja gozdnih cest <u>je potrebno opraviti predhodne arheološke raziskave (investitor).</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
12158	Gojače - Arheološko območje Boršt in Golobna	arheološka dediščina			K, G	K, G		Raba (kmetijstvo, gozd) je pogojno sprejemljiva; pred posegi (tudi pred večjimi zemeljskimi deli, kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti, izgradnja gozdnih cest) je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča.	<u>Ni vpliva (A).</u> - pred zemeljskimi posegi kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti, izgradnja gozdnih cest <u>je potrebno opraviti predhodne arheološke raziskave (investitor).</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
12160	Kamnje - Arheološko najdišče sv. Martin	arheološka dediščina			S, K, K	SK, K1, K2, G	KA-07 SK	Raba (pozidava, kmetijstvo) je pogojno sprejemljiva; pred posegi (tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti) je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča. Možnost zahteve po prezentaciji arhitekturnih ostalin na mestu odkritja.	<u>Nebistven vpliv (C) zaradi izvedbe naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>pred posegi</u> (tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti) <u>je potrebno opraviti predhodne arheološke raziskave (investitor)</u> .

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
12163	Podkraj - Arheološko najdišče Na Tratah	arheološka dediščina			S, K, G	SK, ZK, OV, K2, G	K, G, PO-66 SK, PO-12 SK, PO-083 ZK, PO- 082 SK, PO-081 SK, PO-011 SK, PO-010 SK, PO- 076 SK	Raba (pozidava, VN elektrovod, kmetijstvo) je pogojno sprejemljiva; pred posegi (tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti) je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča. Možnost zahteve po prezentaciji arhitekturnih ostalin na mestu odkritja.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>pred posegi</u> tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti <u>je treba</u> <u>opraviti predhodne</u> <u>arheološke</u> <u>raziskave</u> <u>(investitor).</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
12165	Ravne nad Črničami - Ruševine cerkve sv. Janeza in Pavla	arheološka dediščina			K	K		Raba (kmetijstvo) je pogojno sprejemljiva; pred posegi (tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti) je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča. Možnost zahteve po prezentaciji arhitekturnih ostalin na mestu odkritja.	<u>Vpliva ni (A).</u> - <u>pred morebitnimi posegi kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti, izgradnja gozdnih cest je treba opraviti predhodne arheološke raziskave (investitor).</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
12168	Selo pri Batujah - Rimska cesta Aquileia-Emona	arheološka dediščina			K, S	K, ZK	K, SE-33 ZK, SE-34 ZK	Raba (širitev pokopališča, kmetijstvo) je pogojno sprejemljiva; pred posegi (tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti) je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča. Možnost zahteve po prezentaciji arhitekturnih ostalin na mestu odkritja.	<p><u>Ukinja se stavbno zemljišče. Vpliv je pozitiven (A).</u></p> <p>- <u>pred posegi</u> tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti <u>je treba opraviti predhodne arheološke raziskave (investitor).</u></p>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
12169	Skrilje - Arheološko najdišče sv. Marjeta	arheološka dediščina			S, K	SK, 2K, G	SK-29 SK	Raba (pozidava, kmetijstvo, gozd) je pogojno sprejemljiva; pred posegi (tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti) je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča. Možnost zahteve po prezentaciji arhitekturnih ostalin na mestu odkritja.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>-pred posegi tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti je treba opraviti predhodne arheološke raziskave (investitor).</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
12170	Slokarji - Arheološko območje Znosenca	arheološka dediščina			K, G	K, G		Raba (kmetijstvo, gozd) je pogojno sprejemljiva; pred posegi (tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti) je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča. Možnost zahteve po prezentaciji arhitekturnih ostalin na mestu odkritja.	<u>Ni vpliva (A).</u> - <u>pred posegi</u> tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti <u>je treba opraviti predhodne arheološke raziskave (investitor).</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
12171	Stomaž v Vipavski dolini - Arheološko najdišče Na Gradu in Vrhtali	arheološka dediščina			K, G	G, K		Raba (pozidava, gozd) je pogojno sprejemljiva; pred posegi (tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti) je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča.	Ni vpliva (A). - <u>pred posegi</u> tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti <u>je treba opraviti predhodne arheološke raziskave</u> (investitor).
12172	Ajdovščina - Arheološko najdišče sv. Jurij	arheološka dediščina			S	CDC, CU	AJ-029 CDC, AJ-064-CU, AJ-139 SS	Raba (centralne dejavnosti, pozidava) je pogojno sprejemljiva; pred posegi je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>pred posegi je treba opraviti predhodne arheološke raziskave</u> (investitor).

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
12178	Vrtovin - Arheološko najdišče Lozarji	arheološka dediščina			2K	K2, SKg	VR-61 SK	Raba (pozidava, kmetijstvo, gozd) je pogojno sprejemljiva; pred posegi (tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti) je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>pred posegi</u> tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti <u>je treba opraviti predhodne arheološke raziskave (investitor).</u>
14294	Ajdovščina - Kopaljšče	profana stavbna dediščina	Ulica Quiliano 8. Kopaljšče leži v sklopu športno rekreacijskega centra Police (Cesta 5. maja 13) na severozahodnem robu naselja.		S	BC	AJ-005 BC		<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>dovoljeni so le posegi, ki so v funkciji EŠD.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
15523	Dolga Poljana - Prazgodovinska naselbina Log pri Vipavi	arheološka dediščina	/		K	K			Ni vpliva (A). - pred posegi tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti je treba opraviti predhodne arheološke raziskave (investitor).
16967	Bela pri Podkraju – Kapelica Pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Kapelica stoji pri hiši Bela 5.		S	SK	BE 1 SK		<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - dovoljeni so le posegi, ki so v zvezi s sakralno funkcijo (velja tudi za vplivno območje).
19024	Cesta pri Ajdovščini - Dvorec Petergalovše pripadajoče vplivno območje	profana stavbna dediščina	Cesta 9. Dvorec leži na samem, vzhodno od vasi, med železniško progo in hitro cesto.		S, K	SK, K	CE-14 SK	Dvorec se ščiti in varuje v okviru zavarovanih parcel in z vplivnim območjem. Zaščiti in varuje se odnos do odprtega prostora, prepoznana lega in okoliška krajina.	<u>Dvorec je na samem, v okolici pa so samo kmetijska zemljišča. Nebistven vpliv C ob izvedbi naslednjih ukrepov:</u> - dovoljeni so samo posegi, ki so v zvezi s funkcijo EŠD
19025	Gozd nad Ajdovščino - Kal Pri Žejnih	profana stavbna dediščina	Kal leži na robu gozda, ob križišču kolovozov, od katerih en pelje k domačiji Pri Žejnih, Gozd 7.		G	G			Ni vpliva (A).

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
19026	Kovk nad Ajdovščino - Dimnik na domačiji Kovk 31	profana stavbna dediščina	Dimnik stoji za hišo Kovk 31, na domačiji Jakuši, v vzhodnem delu naselja.		K	SK	KV-77 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru zavarovane parcele. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico.	<u>Nebistven vpliv C ob izvedbi naslednjih ukrepov:</u> - <u>Enota dediščine se varuje v okviru zavarovane parcele;</u> - <u>Novih objektov ni dovoljeno graditi preblizu</u>
19027	Kovk nad Ajdovščino - Domačija Kovk 19 Pripadajoče vplivno območje	profana stavbna dediščina	Kovk 19. Samotna domačija leži v predelu imenovanem Na Logu.		S	SKk	KV-80 SK, KV-79 SK	Domačija se ščiti in varuje v okviru zavarovanih parcel in vplivnega območja. Zaščiti in varuje se odnos med posameznimi stavbami, tipologija, odnos do odprtega prostora in prepoznana lega v prostoru.	<u>Nebistven vpliv C ob izvedbi naslednjih ukrepov:</u> - <u>Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele enote dediščine in v vplivno območje.</u>
19028	Kovk nad Ajdovščino - Domačija Kovk 26 Pripadajoče vplivno območje	profana stavbna dediščina	Kovk 26. Domačija stoji ob stari osnovni šoli, v severnem delu naselja.		S, K	SK, K	KV-05 SK	Domačija se ščiti in varuje v okviru zavarovanih parcel in vplivnega območja. Zaščiti in varuje se odnos med posameznimi stavbami, tipologija, odnos do odprtega prostora in prepoznana lega v prostoru.	<u>Nebistven vpliv C ob izvedbi naslednjih ukrepov:</u> - <u>Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele enote dediščine in v vplivno območje.</u>
19029	Kovk nad Ajdovščino - Domačija Kovk 32 Pripadajoče vplivno območje	profana stavbna dediščina	Kovk 32. Samotna domačija leži v grapi, v jugovzhodnem delu vasi, zahodno pod glavno cesto, ki pelje iz Otlice na Kovk.		S	SK	KV-75 SK, KV-76 SK	Domačija se ščiti in varuje v okviru zavarovanih parcel in vplivnega območja. Zaščiti in varuje se odnos med posameznimi stavbami, tipologija, odnos do odprtega prostora in prepoznana lega v prostoru.	<u>Nebistven vpliv © ob izvedbi naslednjih ukrepov:</u> - <u>Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele enote dediščine in v vplivno območje.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
19030	Otlica - Hiša na domačiji Otlica 20	profana stavbna dediščina	Stara hiša stoji severovzhodno nad domačijo Otlica 20, v Sibiriji.		K	K			Ni vpliva (A).
19031	Otlica - Kal na domačiji Otlica 109	profana stavbna dediščina	Kal je stisnjen med bregom in kolovozno potjo, ki vodi do domačije Otlica 109, pod Oblim vrhom.		S	SK	OT-051 SK		<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>treba je ohraniti pojavnost EŠD tako, da se prepreči gradnja, ki bi s svojimi višinskimi gabariti vplivala na pojavnost EŠD;</u> - <u>Novih objektov ni dovoljeno graditi v neposredni bližini EŠD.</u>
19032	Otlica - Kal pri Moljku	profana stavbna dediščina	Kal leži ob cesti k samotni domačiji Moljk, Otlica 59, jugovzhodno od vaškega jedra.		K	K			<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>treba je ohraniti pojavnost EŠD tako, da se prepreči gradnja, ki bi s svojimi višinskimi gabariti vplivala na pojavnost EŠD;</u> - <u>Novih objektov ni dovoljeno graditi v neposredni bližini EŠD.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
19033	Otlica - Kal v Kitajski	profana stavbna dediščina	Kal leži tik pod stransko cesto v Kitajski, blizu hiš Otlica 8 in 9, severozahodno od vaškega jedra.		K	K			Ni vpliva (A)
19034	Predmeja - Domačija Predmeja 21	profana stavbna dediščina	Predmeja 21. Domačija stoji v Tihi dolini.		S, 2K	SK	PR -100 SK, PR-16 SK	Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele enote dediščine. Vzpostavi naj se cezura. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele enote dediščine.
19035	Predmeja - Domačija Predmeja 62	profana stavbna dediščina	Predmeja 62. Domačija stoji severno ob glavni cesti, pri odcepu v Tiho dolino.		S, K	SK, K	PR-046 SK	Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele enote dediščine. Vzpostavi naj se cezura. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele enote dediščine.
19036	Predmeja – Hotel pripadajoče vplivno območje	profana stavbna dediščina	Predmeja 93, 93A. Hotel stoji v središču Predmeje, ob glavni cesti.		S	BT	PR-003 BT	Enota dediščine se ščiti in varuje v okviru zavarovanih parcel in z vplivnim območjem. Zaščiti in varuje se odnos do odprtega prostora in prepoznana lega v prostoru.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele enote dediščine in v vplivno območje.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
19037	Predmeja – Logarnica pripadajoče vplivno območje	profana stavbna dediščina	Predmeja 3. Logarnica stoji ob križišču poti Lokavec - Lokve - Predmeja.		S	SK	PR-143 SK, PR-150 SK	Enota dediščine se štiti in varuje v okviru zavarovanih parcel in z vplivnim območjem. Zaščiti in varuje se odnos do odprtega prostora in prepoznana lega v prostoru.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele enote dediščine in v vplivno območje.</u>
19038	Predmeja - Štemčev kal	profana stavbna dediščina	Kal leži tik pod cesto v Bežjakih, v Tihi dolini.		K	K			<u>Ni vpliva (A).</u>
19040	Dobravlje - Domačija Dobravlje 45, 46	profana stavbna dediščina	Dobravlje 45, 46. Domačiji stojita v središču zaselka Hrib, jugovzhodno od Dobravelj.		S	SK	DO-13 SK	Načrtovana pozidava naj ne poseže v zavarovane parcele enote dediščine. Vzpostavi naj se cezura. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico.	<u>Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>Načrtovana pozidava naj ne poseže v zavarovane parcele enote dediščine.</u>
19041	Dobravlje - Vodni zbiralnik s koritom pripadajoče vplivno območje	profana stavbna dediščina	Vodni zbiralnik in korito stojita v jugovzhodnem delu naselja, ob cesti, ki vodi v Velike Žablje.		1K	CDm (SK)	DO-03 CDm	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico.	<u>Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>Zazidava in infrastruktura (npr. parkirišča, manipulativne površine) ne sme segati v vplivno območje EŠD.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
19042	Lokavec – niz domačij Lokavec 80-85	profana stavbna dediščina	Lokavec 80, 81, 82, 83, 84 in 85. Niz domačij stoji v središču zaselka Kompari, v jugozahodnem delu naselja.		S	SK	LO-096 SK	Varuje se zgodovinski značaj, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove ter okoliško krajino. Nova pozidava naj se prostorsko loči od zavarovane enote dediščine.	<u>Niz domačij je sredi naselja, oklica je pozidana. Na zahodni strani se najaja potok. Tako je niz prostorsko ločen od novogradenj.</u> <u>Ni vpliva (A)</u>
19043	Planina nad Ajdovščino - Domačija Planina 94, 95	profana stavbna dediščina	Planina 94, 95. Domačija stoji južno od zaselka Gorenja vas.		S	SK	PN-33 SK	Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele enote dediščine. Vzpostavi naj se cezura. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele enote dediščine;</u>
19044	Planina nad Ajdovščino - Pokopališče	memorialna dediščina	Pokopališče leži ob cesti, med zaselkoma Britih in Gorenja vas.		S	ZK	PN-36 ZK	Enota dediščine se zaščiti in varuje v okviru zavarovane parcele. Širitev je možna z vzpostavitvijo cezure med novim in starim pokopališčem	<u>V tem primeru gre za ukinitvev stavbnih zemljišč in uspostavitvev namenske rabe ZK, ki dejansko opredeljuje zelene površine n apokopališčih. Vpliv je tako pozitiven (A).</u>
19051	Ustje - Spomenik talcem Pripadajoče vplivno območje	memorialna dediščina	Spomenik stoji ob kolovozu, jugozahodno od vasi.		K	K			<u>Ni vpliva (A).</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
19052	Lokavec - Spomenik NOB Pripadajoče vplivno območje	memorialna dediščina	Spomenik stoji v vzhodnem delu vasi, na križišču poti.		S	IG	LO-012 IG	Spomenika ni dovoljeno odstraniti; ob spomeniku se ohranja urejen prostor; objektov ni dovoljeno graditi preblizu; ohranjati se mora veduta na spomenik.	<u>Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>Objekt se štiti in varuje v okviru zavarovanih parcel in gabaritov, pri čemer so posegi dovoljeni le v funkciji EŠD.</u>
19147	Kovk nad Ajdovščino - Tončkov kal	profana stavbna dediščina	Kal leži ob ruševinah domačije, jugozahodno od domačije Urban.		K	K			<u>Ni vpliva (A).</u>
19148	Kovk nad Ajdovščino - Školobrinski kal	profana stavbna dediščina	Kal leži ob cesti, severozahodno od samotne domačije Peterlini, Kovk 8.		K, G	K, G			<u>Ni vpliva (A).</u>
19149	Križna Gora nad Ajdovščino - Kal pri domačiji Pajer	profana stavbna dediščina	Kal leži ob samotni domačiji Pajer, Križna Gora 10, ob glavni cesti, ki vodi skozi naselje.		K, G	K, G			<u>Ni vpliva (A).</u>
19150	Malo Polje - Kozolec na južnem robu vas	profana stavbna dediščina	Kozolec stoji na južnem robu vasi.		K, SK	K, SK	MP-07 SK		<u>Ni širitve namenske rabe SK. Namenska raba SK le minimalno sega v vplivno območje.</u> <u>Vpliv je nebistven (B).</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
19288	Malo Polje - Kozolec v zahodnem delu vasi	profana stavbna dediščina	Kozolec stoji v zahodnem delu vasi.		K, SK	K, SK			Ni širitve namenske rabe SK. Namenska raba SK le minimalno sega v vplivno območje. Vpliv je nebitven (B).
19314	Kovk nad Ajdovščino - Vodnjak na domačiji Kovk 31 Pripadajoče vplivno območje	profana stavbna dediščina	Vodnjak stoji ob hiši Kovk 31, na domačiji Jakuši, v vzhodnem delu naselja.		S	SKk	KV-77 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico.	Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjih omilitvenih ukrepov: - Objekt se štiti in varuje v okviru zavarovanih parcel in gabaritov, pri čemer so posegi dovoljeni le v funkciji EŠD.
20416	Dobravlje - Ambient domačij v zaselku Hrobači	profana stavbna dediščina	Dobravlje 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31. Ambient domačij stoji v zaselku Hrobači, v zahodnem delu naselja.		S	SK	DO-24 SK	Zaščiti in varuje se značilna naselbinska zasnova, odnos med stavbami oz. ambientom in preostalim prostorom, robove, pogled.	Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjih omilitvenih ukrepov: - Objekt se štiti in varuje v okviru zavarovanih parcel in gabaritov, pri čemer so posegi dovoljeni le v funkciji EŠD.
21324	Skrilje - Gospodarsko poslopje pri hiši Skrilje 87	profana stavbna dediščina	Gospodarsko poslopje stoji v središču zaselka Bajči, ob sedanji hiši Skrilje 87.		S	SK	SK-16 SK	Objekt se štiti in varuje v okviru zavarovanih parcel in gabaritov. Zaščiti in varuje se odnos do odprtega prostora, prepoznana lega.	Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjih omilitvenih ukrepov: - Objekt se štiti in varuje v okviru zavarovanih parcel in gabaritov, pri čemer so posegi dovoljeni le v funkciji EŠD.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
21325	Ustje - Cisterna za vodo Pripadajoče vplivno območje	profana stavbna dediščina	Cisterna in korito stojita na jugovzhodnem robu vasi.		S	SK	US-11 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji in v okviru vplivnega območja.	<u>Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.</u>
21326	Potoče pri Ajdovščini - Ambient domačij Potoče 10-13	profana stavbna dediščina	Potoče 10, 11, 12, 13. Domačije ležijo v zaselku Čehovi, severno od glavne ceste Nova Gorica - Ajdovščina.		S	SK	PT-21 SK	Ambient se zaščiti in varuje v okviru zavarovanih parcel in z vplivnim območjem. Zaščiti in varuje se odnos med posameznimi stavbami, tipologija, odnos do odprtega prostora in prepoznana lega v prostoru.	<u>Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>Posegi niso dovoljeni niti v vplivnem območju, razen posegov, ki so v funkciji EŠD</u>
21327	Predmeja - Domačija Predmeja 1	profana stavbna dediščina	Predmeja 16. Domačija stoji v predelu imenovanem V Luknji, pred odcepom poti za Tihodolino.		S	SK	PR-118 SK	Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele enote dediščine. Vzpostavi naj se cezura. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico.	<u>Ocena. Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjih omilitvenega ukrepa:</u> - <u>Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele enote dediščine.</u> - <u>Cezura se vzpostavi med EŠD in parcelo, št. 1930 in parcelo, št. 1919/3, kjer so možne nove pozidave</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Prepis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
21328	Predmeja - Domačija Predmeja 29	profana stavbna dediščina	Predmeja 29. Domačija stoji v predelu imenovanem Korenina, severno od domačije Bevk.		S	SK	PR-132 SK	Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele enote dediščine. Vzpostavi naj se cezura. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico.	<u>Ocena. Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjega omilitvenega ukrepa:</u> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele enote dediščine.</u> - <u>Cezura se vzpostavi med EŠD in parcelo. št. 1930 in parcelo, št. 1919/3, kjer so možne nove pozidave</u>
21329	Gozd nad Ajdovščino - Kamnite ograde pri domačiji Valinovže Vplivno območje	profana stavbna dediščina	Ograde stojijo ob cesti in na košenicah, v bližini domačije Gozd 5 in 6.		S, 2K, zar.	SK, K2	GZ-10 SK, GZ 33 SK, GZ-23 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru zavarovanih parcel in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> <ul style="list-style-type: none"> - <u>pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.</u>
21330	Gozd nad Ajdovščino - Kamnite ograde pri Makobetih	profana stavbna dediščina	Kamnite ograde stojijo severno nad cesto Col - Predmeja, vzhodno od gruče hiš, v vasi Gozd.		K, G	K, G			<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> <ul style="list-style-type: none"> - <u>treba je ohraniti pojavnost EŠD tako, da se prepreči gradnja, ki bi s svojimi višinskimi gabariti vplivala na pojavnost;</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
21331	Kovk nad Ajdovščino - Dimnik pri domačiji Kovk 23	profana stavbna dediščina	Dimnik stoji za domačijo Urban, Kovk 23.		S	SK	KV-36 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru zavarovane parcele. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele enote dediščine</u>
21332	Otlica - Domačija Otlica 59 Pripadajoče vplivno območje.	profana stavbna dediščina	Otlica 59. Samotna domačija Moljk leži južno od vaškega jedra.		S, 2K	SK, K2	OT-036 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje v okviru parcel in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.</u>
21333	Otlica - Vaško jedro	naselbinska dediščina	Farna gruča obsega stavbno dediščino okrog župnijske cerkve, v območju imenovanem Cerkovna, na Gori, robni uravnavi visoke kraške planote Trnovskega gozda.		S, 2K, G	SK, CDc, CDi. K2, G	OT-089 SK, OT-004 PC, OT-003 CD, OT-094 SK, OT-086 SK, OT-085 SK	Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj jedra vasi, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in veduto. Nove gradne naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	<u>Ni vpliva (A).</u> <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvidevs le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi. Le širitev namenske rabe ZK.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
21334	Otlica - Niz domačij Otlica 34 in 35	profana stavbna dediščina	Otlica 34 in 35. Domačiji stojita na vzpetini, severovzhodno od župnijske cerkve.		S	SK	OT-027 SK	Stavbni niz se štiti in varuje v okviru zavarovanih parcel. Zaščiti in varuje se odnos med posameznimi stavbami, tipologija, odnos do odprtega prostora in prepoznana lega.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele enote dediščine.</u>
21335	Predmeja - Domačija Predmeja 72	profana stavbna dediščina	Predmeja 72. Domačija stoji severno nad glavno cesto skozi Predmejo.		S, 2K	SK, K2	PR-176 SK	Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele enote dediščine. Vzpostavi naj se cezura. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>Načrtovana pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele enote dediščine.</u>
21807	Kovk nad Ajdovščino - Vodnjak pri domačiji Kovk 23 Pripadajoče vplivno območje	profana stavbna dediščina	Vodnjak stoji pred domačijo Urban, Kovk 23.		S	SK	KV-36 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
22544	Vrtovin - Vaško jedro	naselbinska dediščina	Vaško jedro razloženega naselja Vrtovin je ob cerkvi Marijinega vnebovzetja, zahodno od Ajdovščine in severno od magistralne ceste skozi Vipavsko dolino.		S	SK. CDc	VR-68 SS, VR-55-SK, VR67 SS, VR-02 CDc	Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj zaselka, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in veduto. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo. Nove gradnje naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	<u>Ni vpliva (A).</u> <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvidevs le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>
22640	Brje - Šola	profana stavbna dediščina	Brje 53. Šola stoji v južnem delu vasi, v bližini cerkve sv. Martina, v zaselku Martini.		S	CDi	BR-08 CDi	Objekta ni dovoljeno poškodovati ali podreti. Objektu se ohranja tlorisne in višinske gabarite. Novo grajeni objekti ne presegajo gabaritov objekta kulturne dediščine.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>Prepovedana je gradnja objektov, ki s svojimi višinskimi gabariti presegajo objekt kulturne dediščine</u>
22641	Budanje - Šola	profana stavbna dediščina	Budanje 37. Šola stoji v vzhodnem delu Kodeljske vasi, v bližini cerkve.		S	CU	BU-05 CU	Objekta ni dovoljeno poškodovati ali podreti; objektu se ohranja tlorisne in višinske gabarite; novo grajeni objekti ne presegajo gabaritov objekta kulturne dediščine.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>Prepovedana je gradnja objektov, ki s svojimi višinskimi gabariti presegajo objekt kulturne dediščine</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
22642	Črniče - Šola	profana stavbna dediščina	Črniče 47. Šola stoji ob cesti sredi vasi, tik ob cerkvi.		S	SK	ČR-36 SK	Objekta ni dovoljeno poškodovati ali podreti; objektu se ohranja tlorisne in višinske gabarite; novo grajeni objekti ne presegajo gabaritov objekta kulturne dediščine.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>Prepovedana je gradnja objektov, ki s svojimi višinskimi gabariti presegajo objekt kulturne dediščine</u>
22643	Selo pri Batujah - Zaselek Brith	naselbinska dediščina	Zaselek leži v severnem delu vasi imenovanem Brith.		S	SK, CD	SE-02 CDc, SE-29 SK,	Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj zaselka, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in veduto. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo. Nove gradne naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	<u>Ni vpliva (A).</u> <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvidevs le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>
23130	Dolga Poljana - Vaško jedro	naselbinska dediščina	Vas leži na obronkih gričev, med cestama proti Colu in Vipavi, jugovzhodno od Ajdovščine.		S	SK	Glej grafični del OPN.	Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj vaškega jedra, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in veduto. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo. Nove gradnje naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	<u>Ni vpliva (A).</u> <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvideva le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
23132	Planina nad Ajdovščino - Vaško jedro Britih	naselbinska dediščina	Vaško jedro Britih je strnjeno okrog župnijske cerkve.		S	SK, CDc	PN-03 CDc, PN-28 SK	Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj zaselka, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in veduto. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo. Nove gradnje naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	Ni vpliva (A). <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvideva le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>
23628	Budanje - Zaselek Britih	naselbinska dediščina	Zaselek Britih leži v severnem delu vasi, severozahodno od cerkve sv. Nikolaja.		S, 2K	SK, ZS, K2	Glej grafični del OPN.	Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj zaselka, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in veduto na zaselek ter okoliško krajino. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko ali gospodarsko funkcijo.	Ni vpliva (A). <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvideva le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>
23629	Brje - Zaselek Pečenkovi	naselbinska dediščina	Zaselek Pečenkovi leži zahodno od vasi Brje.		S	SK	BR-30 SK, BR-29 SK,	Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj zaselka, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in veduto zaselka ter okoliško krajino. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko ali gospodarsko funkcijo.	Ni vpliva (A). <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvideva le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
23630	Gojače - Vas	naselbinska dediščina	Vas leži ob lokalni cesti Črniče - Ajdovščina.		S, 1K, zar.	SK, K1, G	Glej grafični del OPN.	Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj vasi, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in okoliško krajino. Možne so zapolnitve s stanovanjsko in gospodarsko funkcijo. Nove gradnje naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	<u>Nebistven vpliv (B).</u> <u>Širitev namenske rabe v manjši meri glede na obstoječi plan. Drugače zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>
23631	Malovše - Vas	naselbinska dediščina	Vas leži ob lokalni cesti Črniče - Ajdovščina.		S, zar.	SK, K2, G	Glej grafični del OPN.	Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj vasi, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in okoliško krajino. Možne so zapolnitve s stanovanjsko in gospodarsko funkcijo. Nove gradnje naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	<u>Ni vpliva (A).</u> <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvideva le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
23632	Kamnje - Vas	naselbinska dediščina	Vas leži pod južnim pobočjem Čavna, severno nad regionalno cesto Selo - Ajdovščina.		S, 1K, 2K, zar.	SK, CU, CDc, ZK, K1, K2, G	Glej grafični del OPN.	Zaščititi in varuje se zgodovinski značaj vasi, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in okoliško krajino. Možne so zapolnitve s stanovanjsko in gospodarsko funkcijo. Nove gradnje naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	<u>Ni vpliva (A).</u> <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvideva le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>
23633	Lokavec - Zaselek Brith	naselbinska dediščina	Zaselek leži ob stari župnijski cerkvi sv. Lovrenca v Lokavcu, severno nad Ajdovščino.		S	IG, SK, CD	LO-012 IG, LO-116 SK, LO-083 SK, LO-074 SK, LO-076 SK, LO-075 SK	Zaščititi in varuje se zgodovinski značaj zaselka, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in veduto. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo. Nove gradnje naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	<u>Ni vpliva (A).</u> <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvideva le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
23634	Lokavec - Zaselek Slokarji	naselbinska dediščina	Zaselek leži severozahodno od Ajdovščine, ob poti proti Predmeji.		S, 1K	SK, K1	Glej grafični del OPN.	Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj zaselka, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in veduto. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo. Nove gradnje naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	<u>Ni vpliva (A).</u> <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvideva le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>
23635	Male Žablje - Zaselek Bitnje	naselbinska dediščina	Zaselek leži južno od vaškega jedra, jugozahodno od Ajdovščine.		S, 1K, 2K	SK, K1, K2	MŽ-03 SK	Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj zaselka, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in veduto. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo. Nove gradnje naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	<u>Ni vpliva (A).</u> <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvideva le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>
23636	Selo pri Batujah - Del vasi	naselbinska dediščina	Območje leži južno od lokalne ceste Dornberk - Ajdovščina.		S, 1K	SK, K1	K, SE-21 SK, SE-20 SK,	Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj zaselka, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in veduto. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo. Nove gradnje naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	<u>Nebistven vpliv (B).</u> <u>Gre za miniaturno širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) po OPN, drugiče pa so predvidene le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
23637	Skrilje - Vas	naselbinska dediščina	Vas leži pod župnijsko cerkvijo, med potokoma Skrivšek in Bojški potok, severno od regionalne ceste Nova Gorica - Ajdovščina.		S, 2K	SK, CDc, CDi, K2	Glej grafični del OPN.	Zaščititi in varuje se zgodovinski značaj naselja, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove vasi in okoliško krajino. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko in gospodarsko funkcijo. Nove gradnje naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	<u>Ni vpliva (A).</u> <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavnba zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvidevs le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>
23638	Skrilje - Zaselek Ruštji	naselbinska dediščina	Vas leži pod južnim pobočjem Zaselek Ruštji leži severozahodno od vasi Skrilje		S, 2K, 1K, G	SK, K2, K1, G	Glej grafični del OPN.	Zaščititi in varuje se zgodovinski značaj zaselka, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in veduto. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo. Nove gradnje naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	<u>Nebistven vpliv (B).</u> <u>Gre za zelo majhno širitev namenske rabe (stavnba zemljišča) po OPN, drugiče pa so predvidene le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
23639	Stomaž v Vipavski dolini - Vas	naselbinska dediščina	Vas leži pod južnim pobočjem Čavna, severno nad regionalno cesto Selo - Ajdovščina		S, 1K, 2K	SK, CDc, ZK, K1, K2, G	Glej grafični del OPN.	Zaščititi in varuje se zgodovinski značaj naselja, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove vasi in okoliško krajino. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko in gospodarsko funkcijo. Nove gradnje naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	<u>Ni vpliva (A).</u> <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvideva le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>
23640	Velike Žablje - Vas	naselbinska dediščina	Vas leži pod vzpetino Školj, pod Vipavskimi Brdi, jugozahodno od Ajdovščine.		S, 1K, 2K	SK, CDc, CU, ZK, K1, K2, G	K, G, VŽ-10 SK, VŽ 07 SK, VŽ-09 SK, VŽ-08 SK, VŽ-01 CDC, VŽ-12 SK, VŽ-16 SK, VŽ-14 SK, VŽ-15 SK, VŽ-24 ZK	Zaščititi in varuje se zgodovinski značaj naselja, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove, veduto in okoliško krajino. Možne so zapolnitve s stanovanjsko in gospodarsko funkcijo. Nove gradnje naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	<u>Ni vpliva (A).</u> <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvideva le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
23641	Planina nad Ajdovščino - Zaselek Gorenja vas	naselbinska dediščina	Zaselek leži jugovzhodno od zaselka Britih, na Planini nad Ajdovščino.		S, 2K	SK, K2	PN-31 SK, PN-09 SK	Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj zaselka, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in veduto. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo. Nove gradnje naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	Ni vpliva (A). <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvideva le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>
23642	Lokavec - Zaselek Gorenje	naselbinska dediščina	Zaselek leži na južnem pobočju planote Gora, severozahodno od Ajdovščine		S, 2K	SK, K2, G	LO-049 SK, LO-050 SK	Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj zaselka, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in veduto. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo. Nove gradnje naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	Ni vpliva (A). <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvideva le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>
23643	Gaberje - Vas	naselbinska dediščina	Vas leži severno nad dolino Branice.		S, 1K, 2K, G	SK, CDc, ZK, K1, K2, G	Glej grafični del OPN.	Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj vasi, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in okoliško krajino. Možne so zapolnitve s stanovanjsko in gospodarsko funkcijo. Nove gradnje naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	Ni vpliva (A). <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvideva le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
23644	Planina nad Ajdovščino - Zaselek Marci	naselbinska dediščina	Zaselek leži zahodno od zaselka Britih na Planini nad Ajdovščino.		S	SK	PN-25 SK, PN-26 SK	Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj zaselka, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in veduto. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo. Nove gradnje naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	Ni vpliva (A). Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvideva le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.
24017	Lokavec - Kapelica pri župnijski cerkvi pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji pri župnijski cerkvi sv. Lovrenca.		S	CDc	LO-081 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico in veduto.	Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov: - možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (investitor) - pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.
24018	Lokavec - Kapelica pred zaselkom Čohi pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji ob potoku, zahodno od zaselka Čohi.		S	SK	LO-111 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico in veduto.	Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov: - možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (investitor) - pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
24019	Grivče – Kapelica pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji v središču vasi.		S	SK	GV-1 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo</u> - <u>pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.</u>
24020	Malovše - Kapelica na Prelovcah	sakralna stavbna dediščina	Kapelica stoji ob lokalni cesti iz Črnič proti Gojačam.		K	K			<u>Ni vpliva (A).</u>
24021	Gaberje - Znamenje na Rakovcah	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji na Rakovcah, južno pod vasjo.		K	K			<u>Ni vpliva (A).</u>
24023 23	Gaberje - Kapelica pred vasjo	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji ob cesti, jugozahodno od vasi.		K	K			<u>Ni vpliva (A).</u>
24024	Dobravlje - Kapelica pri hiši Dobravlje 78 pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Kapelica stoji ob cesti v zaselku Velika vas, vzhodno od naselja Dobravlje.		S	SK	DO-29 SK, DO-13 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (investitor)</u> - <u>pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
24025	Dobravlje - Znamenje pred zaselkom Pikči	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji ob cesti, jugovzhodno od Dobravelj, pri odcepu v zaselek Pikči, v bližini hiše Dobravlje 107.		S, K	K, SK	DO-34 SK		<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (investitor)</u>
24028	Potoče pri Ajdovščini – Kapelica pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji severozahodno od zaselka Krkoči, v bližini hiše Potoče 40.		S	SK	PT-34 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico in veduto.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (investitor)</u> - <u>pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.</u>
24032	Predmeja - Kal ob poti k domačiji Laskar Pripadajoče vplivno območje	profana stavbna dediščina	Kal leži ob kolovozni poti, ki pelje proti nekdanji Laskarjevi domačiji, ki je sedaj porušena.		K	K		Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico in veduto nanj.	<u>Ni vpliva (A).</u>
24034	Ravne nad Črničami - Znamenje pred zaselkom Ušaji	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji jugozahodno od vasi Ravne, ob poti proti zaselku Ušaji.		G	G			<u>Ni vpliva (A).</u>

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
24035	Vrtovin - Znamenje pred zaselkom Kocjani pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji v južnem delu zaselka Kocjani.		S	SK	VR-18 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico in veduto nanj.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> <ul style="list-style-type: none"> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (investitor)</u> - <u>v vplivnem območju ni dovoljena gradnja novih objektov</u>
24036	Vrtovin - Kapelica pred zaselkom Lozarji pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji vzhodno od zaselka Lozarji.		K, S	K, SK	VR-43 SK		<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> <ul style="list-style-type: none"> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (investitor)</u> - <u>pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.</u>
24037	Višnje – Kapelica pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji v vzhodnem delu vasi, v bližini hiše Višnje 16.		S	SK	VI-43 SK		<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> <ul style="list-style-type: none"> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (investitor)</u> - <u>pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.</u>
24038	Velike Žablje - Kapelica pri Lipi	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji na samem, južno od vasi.		K	K			Ni vpliva (A).

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
24039	Ustje - Kapelica pri hiši Ustje 35 pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Kapelica stoji v središču vasi, v bližini hiše Ustje 35.		S	SK	US-08 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico in veduto nanj.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (investitor)</u> - <u>pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.</u>
24040	Ustje - Kapelica pri stari šoli pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji na zahodnem robu vasi, pri stari osnovni šoli.		S	SK	US-11 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico in veduto nanj.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (investitor);</u> - <u>pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.</u>
24041	Skrilje - Kapelica v zaselku Bajči pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Kapelica stoji pri hiši Skrilje 86, sredi zaselka.		S	SK	SK-16 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico in pogled nanjo.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (investitor),</u> - <u>pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
24042	Col - Grljevičeva kapelica pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Col 73. Niša je v glavni fasadi stanovanjske hiše.		S	SK	CO-29 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico in veduto nanjo.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo;</u> - <u>pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.</u>
24044	Otllica - Znamenje v bližini Otlškega okna	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji na skalnatem podstavku, ob stari poti Otllica - Ajdovščina, v bližini naravne znamenitosti "Otlško okno".		G	G			<u>Ni vpliva (A).</u>
24045	Križna Gora nad Ajdovščino - Benčinovo znamenje.	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji ob cesti, pri odcepu k samotni domačiji Marko, Križna Gora 6.		G	G			<u>Ni vpliva (A).</u>
24046	Križna Gora nad Ajdovščino - Korenova kapelica pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji severno od domačije Križna Gora 1.		K, G	K, G			<u>Ni vpliva (A).</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
24047	Cesta pri Ajdovščini - Kapelica na Nemškarci.	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji ob regionalni cesti Gorica - Ajdovščina, pred zaselkom Nemškarca.		K	K			Ni vpliva (A).
24048	Kovk nad Ajdovščino - Dimnik domačije Kovk 8	profana stavbna dediščina	Dimnik stoji za samotno domačijo Peterlini, Kovk 8.		K	K			Ni vpliva (A).
24049	Kovk nad Ajdovščino - Dimnik na domačiji Kovk 21	profana stavbna dediščina	Dimnik stoji za samotno domačijo Kovk 21, v predelu imenovanem Za gričem.		S	SK	KV-07 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru zavarovane parcele. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v s funkcijo EŠD</u>
24050	Kovk nad Ajdovščino - Školobrinska kapelica pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Kapelica stoji pod vrhom, ob stari poti iz Kovka v Šturje.		G	G			Ni vpliva (A).
24051	Kovk nad Ajdovščino - Znamenje Na Rovni	sakralna stavbna dediščina	Znamenje je vklesano v večjo skalo v gozdu, pod gozdno cesto, ki pelje h Grofu, domačiji Kovk 30.		G	G			Ni vpliva (A).

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
24053	Gozd nad Ajdovščino - Znamenje pod Robom	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji na skali, ob stari poti, ki se spušča prek Podrte gore proti Šturjam.		G	G			Ni vpliva (A).
24054	Budanje - Kapelica pod Curkovsko vasjo pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji na križišču poti jugozahodno pod Curkovsko vasjo.		K	K			Ni vpliva (A).
24055	Budanje - Kapelica v Petriški vasi pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Znamenje severno od križišča, v severnem delu Petriške vasi, severno od spomenika NOB.		S	SK	BU-29 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico in njeno veduto.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo</u> - <u>pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.</u>
24056	Brje - Kapelica v bližini zaselka Martini	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji v vinogradu, nad potjo, severno od zaselka Martini.		K	K			Ni vpliva (A).

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
24057	Brje - Znamenje pri domačiji Brje 19 pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Znamenje je postavljeno v obcestni zid pri domačiji Brje 19, v zaselku Kodrovi.		S	SK	BR-34 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico in veduto	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo.</u> - <u>pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.</u>
24058	Predmeja - Kapelica v Čavni	sakralna stavbna dediščina	Kapelica stoji ob Resslerjevi cesti na Predmejo.		G	G			<u>Ni vpliva (A).</u>
24059	Predmeja - Spomenik vodi	memorialna dediščina	Spomenik vodi stoji ob cesti zahodno pred vasjo, na križišču poti Lokavec - Lokve - Predmeja, pod Resslerjevim spomenikom .		G	G			<u>Ni vpliva (A).</u>
24060	Predmeja - Vodnjak pri domačiji Predmeja 104	profana stavbna dediščina	Vodnjak stoji v okviru domačije Predmeja 104, v predelu imenovanem Na Griču.		K	K			<u>Ni vpliva (A).</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
24062	Gozd nad Ajdovščino - Kamniti križ na Pravem vrhu	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji na robu Gore, ob planinski poti.		K	K			Ni vpliva (A).
24063	Gozd nad Ajdovščino - Vodnjak pri domačiji Gozd 3	profana stavbna dediščina	Vodnjak stoji ob domačiji Gozd 3, ob glavni cesti.		S	SK	GZ-42 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico.	Ni vpliva (A).
24064	Gozd nad Ajdovščino - Vodnjak na domačiji Gozd 16	profana stavbna dediščina	Vodnjak stoji pred samotno domačijo Gozd 16, pod glavno cesto Predmeja - Gozd.		K	SK	GZ-05 SK		Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjega omilitvenega ukrepa: - Nove objekte je treba načrtovati najmanj 5-10 m od EŠD
24065	Gozd nad Ajdovščino - Vodnjak pri domačiji Gozd 26	profana stavbna dediščina	Vodnjak stoji pri samotni domačiji Ublc, Gozd 26, v vasi Gozd, južno od glavne ceste Predmeja - Col.		K	SK	GZ-38 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico.	Ni vpliva (A).
24066	Otlica - Dimnik na domačiji Otlica 109	profana stavbna dediščina	Dimnik stoji za domačijo Otlica 109, pod Oblim vrhom.		K	K			Ni vpliva (A).

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
24067	Otlica - Kamniti križ na pokopališču	sakralna stavbna dediščina	Križ stoji v osi glavnega vhoda na pokopališče v Otlici.		Z	ZK	OT-102 ZK		Ni vpliva (A).
24071	Otlica - Kapelica Na vrhu pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Kapelica stoji na križišču poti, v kraju imenovanem Na vrhu, pri hiši Otlica 77.		S	SK	OT-090 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico in veduto.	Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov: - možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (investitor) - pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.
24072	Otlica - Znamenje v Krasovcu pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji ob glavni cesti, med hišama Otlica 51 in 52.		S	SK	OT-061 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico in veduto.	Ocena (C) ob izvedbi naslednjih Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov: - možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (investitor) - pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.
24073	Otlica - Vodnjak pri domačiji Otlica 15	profana stavbna dediščina	Vodnjak stoji pred domačijo Otlica 15, ob glavni cesti iz Otlice na Predmejo.		K	K			Ni vpliva (A).

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
24074	Otlica - Vodnjak na domačiji Otlica 53 Pripadajoče vplivno območje	profana stavbna dediščina	Vodnjak stoji na dvorišču domačije Otlica 53, ob glavni cesti k vaškemu jedru.		S	SK	OT-061 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s funkcijo profane stavbne dediščine;</u> - <u>pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.</u>
24075	Otlica - Vodnjak pri hiši Otlica 28	profana stavbna dediščina	Vodnjak stoji pred hišo Otlica 28, v Kurji vasi.		K	K			<u>Ni vpliva (A).</u>
24076	Otlica - Znamenje pri Šmonči pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji ob poti k domačiji Otlica 90, južno od Oblega vrha.		S	SK	OT-093 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico in veduto.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (investitor)</u> - <u>pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.</u>
24077	Velike Žablje - Grobnica NOB	memorialna dediščina	Grobnica leži severozahodno od vasi, pred krajevnim pokopališčem.		S	ZK	VŽ-24 ZK	Grobnice ni dovoljeno odstraniti; ob grobnici se ohranja urejen prostor; grobnico je možno vkomponirati v prostor razširjenega pokopališča.	<u>V tem primeru gre za ukinitvev stavbnih zemljišč in uspostavitvev namenske rabe ZK, ki dejansko opredeljuje zelene površine na pokopališčih. Vpliv je tako pozitiven (A).</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
24078	Šmarje pri Ajdovščini - Spominsko znamenje dogodku v NOB	memorialna dediščina	Obeležje stoji na robu gozda južno od zaselka Jakulini, na levem bregu potoka Culovec.		K	K			Ni vpliva (A).
24079	Šmarje pri Ajdovščini - Spominsko znamenje dogodku v NOB	memorialna dediščina	Spomenik stoji v južnem delu gručaste vasi, v bližini osnovne šole.		S	SK	ŠM-15SK	Spomenika ni dovoljeno odstraniti; ob spomeniku se ohranja urejena zelena površina; objektov ni dovoljeno graditi preblizu; ohranjati se mora veduta na spomenik.	<u>Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjega omilitvenega ukrepa:</u> - <u>Nove objekte je treba načrtovati najmanj 5-10 m od spomenika.</u>
24080	Stomaž v Vipavski dolini - Spomenik NOB	memorialna dediščina	Spomenik stoji severno nad vaškim pokopališče m, sredi vasi.		S	SK		Spomenika ni dovoljeno odstraniti; ob spomeniku se ohranja urejen prostor; objektov ni dovoljeno graditi preblizu; ohranjati se mora veduta na spomenik.	<u>Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjega omilitvenega ukrepa:</u> - <u>Nove objekte je treba načrtovati najmanj 5-10 m od spomenika.</u>
24081	Skrilje - Spomenik NOB	memorialna dediščina	Spomenik stoji južno od vasi, pred pokopališče m.		Z	ZK	SK-35 ZK		Ni vpliva (A).
24082	Planina nad Ajdovščino - Spomenik NOB	memorialna dediščina	Spomenik stoji ob cesti, nasproti krajevnega pokopališča, severozahodno od zaselka Gorenja vas.		K	K			Ni vpliva (A).

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
24083	Podkraj - Spomenik NOB	memorialna dediščina	Spomenik stoji v zahodnem delu vasi, nasproti krajevnega pokopališča.		Z	ZK	PO-82 ZK		Ni vpliva (A).
24084	Predmeja - Grobnica padlih borcev v NOV	memorialna dediščina	Grobnica stoji na vzpetini, severno od domačije Predmeja 97.		K	K			Ni vpliva (A).
24085	Ajdovščina - Spomenik delavcem tekstilne industrije	memorialna dediščina	Spomenik stoji na dvorišču tovarne Tekstilna.		S	IG	AJ-076 IG	Spomenika ni dovoljeno odstraniti, ob spomeniku se ohranja urejena zelena površina; objektov ni dovoljeno graditi preblizu; ohranjati se mora veduta na spomenik	Nebistven vpliv (C) ob <u>upoštevanju naslednjega omilitvenega ukrepa:</u> - <u>Nove objekte je treba načrtovati najmanj 5-10 m od spomenika.</u>
24086	Budanje - Spomenik NOB Pripadajoče vplivno območje	memorialna dediščina	Spomenik stoji v jugozahodnem delu vasi, v predelu Pirčevska vas.		S	SK	BU-29 SK	Spomenika ni dovoljeno odstraniti; ob spomeniku se ohranja urejena zelena površina; objektov ni dovoljeno graditi preblizu; ohranjati se mora veduta na spomenik.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.</u>
24087	Bela pri Podkraju - Spomenik padlim v NOB Pripadajoče vplivno območje	memorialna dediščina	Spomenik stoji zahodno od vasi Bela.		K	K			Ni vpliva (A).

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
24089	Dolga Poljana - Spomenik talcem	memorialna dediščina	Spomenik stoji jugozahodno od vasi, v bližini hiše Dolga Poljana 1.		?	PC	PC1-DPA		Ni vpliva (A).
24090	Dolga Poljana - Spomenik NOB Pripadajoče vplivno območje	memorialna dediščina	Spomenik stoji v zahodnem delu vasi, v bližini domačije Dolga Poljana 20.		S	SK	DP-05 SK		<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo.</u>
24091	Otlca - Spomenik NOB	memorialna dediščina	Spomenik stoji sredi vasi, nasproti cerkve.		S	SK	ST-089 SK		<u>Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjega omilitvenega ukrepa:</u> - <u>Nove objekte je treba načrtovati najmanj 5-10 m od spomenika,</u> -
24094	Brje - Spomenik NOB	memorialna dediščina	Spomenik stoji v središču vasi.		S	SK	BR-35 SK		<u>Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjega omilitvenega ukrepa:</u> <u>Nove objekte je treba načrtovati najmanj 5-10 m od spomenika.,</u>
24095	Predmeja - Spomenik NOB	memorialna dediščina	Spomenik stoji v bližini nekdanjega Zadrúžnega doma na Predmeji.		S	SK	PR-136 SK	Spomenika ni dovoljeno odstraniti; ob spomeniku se ohranja urejen prostor; objektov ni dovoljeno graditi preblizu; ohranjati se mora veduta na spomenik.	<u>Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjega omilitvenega ukrepa:</u> - <u>Nove objekte je treba načrtovati najmanj 5-10 m od spomenika.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
24097	Predmeja - Spomenik Jožefu Resslu	memorialna dediščina	Spomenik stoji na križišču cest Ajdovščina - Lokve - Predmeja, ob gozdarski hiši Predmeja.		G	G		.	Ni vpliva (A).
24100	Gaberje - Spomenik NOB	memorialna dediščina	Spomenik stoji v središču vasi, v bližini šole.		S	SK	GA-08 SK	Spomenika ni dovoljeno odstraniti; ob spomeniku se ohranja urejen prostor; objektov ni dovoljeno graditi preblizu; ohranjati se mora veduta na spomenik.	<u>Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjega omilitvenega ukrepa:</u> - <u>Nove objekte je treba načrtovati najmanj 5-10 m od spomenika.</u>
24101	Gojače - Spomenik padlim borcem v NOV	memorialna dediščina	Spomenik stoji sredi vasi.		S	SK	GJ-17 SK	Spomenika ni dovoljeno odstraniti; ob spomeniku se ohranja urejena zelena površina; objektov ni dovoljeno graditi preblizu; ohranjati se mora veduta na spomenik.	<u>Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjega omilitvenega ukrepa:</u> - <u>Nove objekte je treba načrtovati najmanj 5-10 m od spomenika.</u>
24102	Kamnje - Spomenik NOB	memorialna dediščina	Spomenik stoji jugozahodno od vaškega jedra, nasproti pokopališča, pri hiši Kamnje 4.		S	SK	KA-20 SK	Spomenika ni dovoljeno odstraniti; ob spomeniku se ohranja urejena zelena površina; objektov ni dovoljeno graditi preblizu; ohranjati se mora veduta na spomenik.	<u>Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjega omilitvenega ukrepa:</u> - <u>Nove objekte je treba načrtovati najmanj 5-10 m od spomenika.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
24277	Dolga Poljana – Kapelica pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Kapelica stoji jugovzhodno pred vaškim jedrom.		S	SK	DP-15 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico in pogled nanjo.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (investitor)</u> - <u>pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.</u>
24278	Male Žablje – Kapelica pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Kapelica stoji ob severnem vstopu v vas.		S	SK	MŽ-06 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico in veduto.	<u>Namenska raba SK se ne širi na območje EŠD in njene vplivnega območja, temveč zajema samo cesto, na severu pa so kmetijska zemljišča. Zato določimo le splošni omilitveni ukrep</u> <u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo;</u> -

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
24281	Ajdovščina - Kapelica na Mircah	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji na Mircah, južno od železniške proge, jugozahodno od središča mesta Ajdovščina. Z zahodnega roba industrijske cone je bila prestavljena okoli 300 m severozahodno proti železniški progi.		S	IG	AJ-071 IG	Kapelica je zaradi širitve indus. cone in urditve ceste že prestavljena na drugo, bližnjo lokacijo. Izdano je gradbeno dovoljenje za njeno prestavitev z ureditvijo okolice.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo</u>
24282	Vodice pri Colu - Kapelica pri Šmonovi pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Kapelica stoji pri hiši Vodice 11, 12.		S	BT	VO-05 BT	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico in veduto nanjo.	<u>Namenska raba SK se ne širi na območje EŠD in njegga vplivnega območja, vendar se EŠD z vplivnim območjem nahaja znotraj namenske rabe BT.</u> <u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (investitor)</u> - <u>pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
24285	Col – Kapelica pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Kapelica stoji severno ob cesti proti Podkrajju, v zaselku Zgornje Orešje. Vključena je v niz stavb Col 61.		S	SK	CO-38 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico in veduto.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> <ul style="list-style-type: none"> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo (investitor)</u> - <u>pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.</u>
24537	Lokavec - Spominsko znamenje padlim partizanom pripadajoče vplivno območje	memorialna dediščina	Spominsko znamenje stoji na desni strani ceste Lokavec - Predmeja, v predelu Jožkova štala.		K, G	K, G			<u>Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjega omilitvenega ukrepa:</u> <ul style="list-style-type: none"> - <u>pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.</u>
24538	Cesta pri Ajdovščini - Spomenik NOB	memorialna dediščina	Spominski znamenji stojita v vzhodnem delu naselja, ob odcepu proti železniški postaji.		S	SK	CE-25 SK		<u>Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjega omilitvenega ukrepa:</u> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Nove objekte je treba načrtovati najmanj 5-10 m od spomenika.</u>
24540	Dobravlje - Spomenik NOB	memorialna dediščina	Spomenik stoji ob cesti Dobravlje - Velike Žablje, v bližini železniške postaje.		S	SK	DO-13 SK	Spomenika ni dovoljeno odstraniti; ob spomeniku se ohranja urejen prostor; objektov ni dovoljeno graditi preblizu; ohranjati se mora veduta na spomenik.	<u>Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjega omilitvenega ukrepa:</u> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Nove objekte je treba načrtovati najmanj 5-10 m od spomenika.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
24541	Ustje - Spomenik NOB pripadajoče vplivno območje	memorialna dediščina	Spomenik stoji v središču vasi, v bližini hiše Ustje 22.		S	SK	US-08 SK	Spomenika ni dovoljeno odstraniti; ob spomeniku se ohranja urejen prostor; objektov ni dovoljeno graditi preblizu; ohranjati se mora veduta na spomenik	<u>Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjega omilitvenega ukrepa:</u> - <u>pozidava ne sme posegati v zavarovane parcele in vplivno območje.</u>
24543	Vrtovin - Spomenik padlim v NOB	memorialna dediščina	Spomenik stoji južno od vasi.		S	SK	VR-68 SS	Spomenika ni dovoljeno odstraniti; ob spomeniku se ohranja urejena zelena površina; objektov ni dovoljeno graditi preblizu; ohranjati se mora veduta na spomenik.	<u>Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjega omilitvenega ukrepa:</u> - <u>nove objekte je treba načrtovati 5-10 m od spomenika,</u>
24544	Selo pri Batujah - Spomenik NOB	memorialna dediščina	Spomenik stoji v severnem delu vasi pri gasilskem domu, na desni strani ceste proti Črničam.		S	Ok	SE-07 Ok		<u>Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjega omilitvenega ukrepa:</u> - <u>Spomenika ni dovoljeno odstraniti oz. ob kakršnih kolih komunalnih delih (npr. kanalizacija) je, v kolikor se ni mogoče izogniti spomeniku, tega po opravljenih delih vrni na atentično lokacijo.</u>
24546	Log pri Vipavi - Spomenik madžarskemu vojaku	memorialna dediščina	Spomenik stoji ob cerkvi Device Marije v Logu.		S	CDc	BU-03 CDc		<u>Nebistven vpliv (C) ob upoštevanju naslednjega omilitvenega ukrepa:</u> - <u>Nove objekte je treba načrtovati najmanj 5 m od spomenika,</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
24681	Col - Znamenje pred vasjo	sakralna stavbna dediščina	Znamenje stoji ob cesti, zahodno od vasi, pri hiši Col 11.		K	K			Ni vpliva (A).
24683	Lokavec - Spomenik Gradnikovi brigad Pripadajoče vplivno območje	memorialna dediščina	Spomenik stoji na desni strani ceste Lokavec - Predmeja, v predelu Mačji kot.		K, G	K, G			Ni vpliva (A).
24797	Dolga Poljana - Porton z nišo hiše Dolga Poljana 20	sakralno profana stavbna ded.	Dolga Poljana 20. Hiša stoji v zahodnem delu vaškega jedra.		S	SK	DP-08 SK		<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo</u>
24798	Dolga Poljana - Porton s kapelico pri hiši Dolga Poljana 59	sakralno profana stavbna ded.	Dolga Poljana 59. Hiša stoji v južnem delu vaškega jedra.		S	SK	DP-08 SK	Enota dediščine se zaščiti in varuje na avtentični lokaciji, v okviru parcele in z vplivnim območjem. Potrebno je ohraniti vsebinski prostorski kontekst zavarovane enote z okolico.	<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo</u>
24865	Ajdovščina - Pilonova galerija	memorialna dediščina	Prešernova ulica 1 in 3	Odlok o razglasitvi objekta kulturne dediščine Ajdovščina - Pilonova galerija za kulturni spomenik lokalnega pomena, Ur.l. RS, št. 73/2010-3963	S	CU	AJ O63 CU		<u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>z upoštevanjem odloka.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
25057	Ravne nad Črničami - Zaselek Ušaj	naselbinska dediščina	Zaselek leži severovzhodno od vasi Črniče.		S, 2K	SK, K2	K, RA-08 SK, RA-11 SK	Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj zaselka, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in veduto. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo. Nove gradnje naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	Ni vpliva (A). <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvidevs le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>
25058	Ravne nad Črničami - Zaselek Ipavci	naselbinska dediščina	Zaselek leži severovzhodno od Črnič, med zaselkoma Ušaji in Tabor		S, 2K	SK, CDc, K2	Glej grafični del OPN.	Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj zaselka, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in veduto. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo. Nove gradnje naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	Ni vpliva (A). <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvidevs le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
25059	Batuje - Vas	naselbinska dediščina	Vas leži ob regionalni cesti Dornberk - Ajdovščina, v Vipavski dolini.		S, K2	SK, DCc, CU, K2	K, BA-050 SK, BA-27 SK, BA-036 SK, BA-04 CU, BA 44-SK, BA-26 SK	Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj naselja, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in okoliško krajino. Možne so zapolnitve s stanovanjsko in gospodarsko funkcijo. Nove gradnje naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	<u>Ni vpliva (A).</u> <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvidevs le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>
27974	Gojače - Prazgodovinska naselbina Redeži	arheološka dediščina			S, 1K, zar.	IG, K1, K2	GJ-08 IG	Raba (površina za industrijo) je pogojno sprejemljiva; pred posegi je potrebno opraviti predhodne raziskave s katerimi se pridobijo informacije potrebne za določitev natančnih ukrepov varstva, dediščina se lahko pred posegi tudi nadzorovano odstrani (zaščitna arheološka izkopavanja). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča.	<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih ukrepov:</u> - <u>pred posegi je potrebno opraviti predhodne raziskave (investitor).</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
28495	Vrtovin - Zaselek Lozarji	naselbinska dediščina	Zaselek Lozarji je severno od vaškega jedra naselja Vrtovin.		S, 2K	SK, K2	VR-14 SK, VR-50 SK	Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj zaselka, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in veduto. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo. Nove gradnje naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	Ni vpliva (A). <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvidevs le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>
28496	Vrtovin - Zaselek Kocjani	naselbinska dediščina	Zaselek Kocjani je severno od vaškega jedra naselja Vrtovin.		S, 2K	SK, K2	K, VR-18 SK	Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj zaselka, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in veduto. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo. Nove gradnje naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	Ni vpliva (A). <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvideva le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
28497	Vrtovin - Zaselek Guštini	naselbinska dediščina	Zaselek Guštini je severovzhodno od vaškega jedra naselja Vrtovin.		S, 1K, 2K	SK, K1, K2	K, VR-40 SK, VR-27 SK	Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj zaselka, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in veduto. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo. Nove gradnje naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	Ni vpliva (A). <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvidevs le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>
28498	Vrtovin - Zaselek Fevči	naselbinska dediščina	Zaselek Fevči je severovzhodno od vaškega jedra naselja Vrtovin in zaselka Guštini.		S	SK	VR-41 SK	Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj zaselka, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in veduto. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo. Nove gradnje naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	Ni vpliva (A). <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvideva le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Prepis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
28615	Vrtovin - Zaselek Subani	naselbinska dediščina	Zaselek Subani je severno od vaškega jedra naselja Vrtovin.		S	SK	VR-39 SK	Zaščiti in varuje se zgodovinski značaj zaselka, prepoznana lega v prostoru, značilna naselbinska zasnova, odnos med posameznimi stavbami in odprtim prostorom, robove in veduto. Možne so manjše zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo. Nove gradnje naj se prostorsko ločijo od zavarovane enote dediščine.	Ni vpliva (A). <u>Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvideva le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>
29022	Črniče – Kapelica pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Kapelica stoji ob magistralni cesti Nova Gorica-Ajdovščina, zahodno pred Črničami in križišču poti proti Ravnam nad Črničami.		S	SK	ČR-39 SK		<u>Namenska raba SK se ne širi na območje EŠD in njegga vplivnega območja. Na zahodni strani se sicer nahaja namenska raba SK, vendar vplivno obočje ne sega nanjo. Na vzhodni strani so kmetijska zemljišča. Posebni ukrepi tukaj niso potrebni, vendar podamo splošni omilitveni ukrep.</u> <u>Ocena (C) ob izvedbi naslednjih omilitvenih ukrepov:</u> - <u>možni so posegi, ki so v skladu s sakralno funkcijo.</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
29302	Šmarje pri Ajdovščini - Kamniti most v Podlasih	profana stavbna dediščina	Most čez potok Cuklovec stoji na križišču poti Šmarje-Štanjel v dolini reke Branice, v zaselku Podlazi.		K, G	K, G			Ni vpliva (A).
29305	Gaberje - Kamniti most	profana stavbna dediščina	Most na cesti, ki pelje po dolini Branice, stoji na potoku Gaberšček, vzhodno pred odcepom v vas Gaberje.		K, G	K, G			Ni vpliva (A).
29310	Šmarje pri Ajdovščini – Znamenje pripadajoče vplivno območje	profana stavbna dediščina	Znamenje stoji jugovzhodno pod vaškim jedrom, na križišču poti proti zaselkoma Potoki in Hrastje.		K	K			Ni vpliva (A).

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
29311	Šmarje pri Ajdovščini – Kapelica pripadajoče vplivno območje	sakralna stavbna dediščina	Kapelica stoji vzhodno od vaškega jedra, zahodno od hiše Šmarje 45.		K	K			Ni vpliva (A).
29312	Šmarje pri Ajdovščini - Kapelica v Podlasih	sakralna stavbna dediščina	Kapelica stoji v dolini Branice, ob križišču poti proti vasi Šmarje.		K	K			Ni vpliva (A).
29315	Ajdovščina Tekstilna tovarna	profana stavbna dediščina	Stari del tekstilne tovarne, ki je v večjem delu v rabi podjetja Fructal, stoji južno od mestnega jedra in severno od mestne obvoznice.		S	IP	AJ-076 IG		<u>Gre za industrijsko stavbo. Ohranja se vsebinski prostorski koncept – industrijsko okolje. Ni vpliva (A).</u>
29535	Male Žablje - Arheološko območje Log	arheološka dediščina			K	K, G	K	Raba (ureditev zelenih površin, površine namenjene turizmu, rekreaciji) je pogojno sprejemljiva; večji zemeljski posegi (kot je urejanje novih dostopnih poti, izgradnja gozdnih cest) niso sprejemljivi.	Ni vpliva (A). Morebitno urejanje novih dostopnih poti, izgradnja gozdnih cest, ni sprejemljivo.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
29526	Višnje - Arheološko območje Pri Mačku	arheološka dediščina			S, K, G	SK, K, G	VI-36 SK		<u>Nebistven vpliv (C) ob izvedbi naslednjih ukrepov:</u> - <u>pred posegi</u> tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti <u>je treba opraviti predhodne arheološke raziskave (investitor).</u>
29531	Dobravlje - Arheološko območje Dobrava	arheološka dediščina			K, G	K, G			<u>Ni vpliva (A).</u> - <u>pred posegi</u> tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti <u>je treba opraviti predhodne arheološke raziskave (investitor).</u>
29534	Dobravlje - Arheološko območje Boršt	arheološka dediščina			K, G	K, G			<u>Ni vpliva (A).</u> - <u>pred posegi</u> tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti <u>je treba opraviti predhodne arheološke raziskave (investitor).</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
29535	Male Žablje - Arheološko območje Log	arheološka dediščina			K, G	K, G			Ni vpliva (A). - <u>pred posegi</u> tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti <u>je treba opraviti predhodne arheološke raziskave (investitor).</u>
29536	Ustje - Arheološko območje Pod vasjo	arheološka dediščina			K, G	K, G			Ni vpliva (A). - <u>pred posegi</u> tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti <u>je treba opraviti predhodne arheološke raziskave (investitor).</u>
29537	Ajdovščina - Arheološko območje Ženovka	arheološka dediščina			K	K			Ni vpliva (A). - <u>pred posegi</u> tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti <u>je treba opraviti predhodne arheološke raziskave (investitor).</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 148: Omilitveni ukrepi v zvezi s kulturno dediščino – izvedbeni del (nadaljevanje)

EŠD	Ime	Tip	Opis	Predpis	ONRP	PNRP	EUP	Smernice	Vrednotenje
29538	Budanje - Arheološko območje Pod Goričico	arheološka dediščina			K	K			<u>Ni vpliva (A).</u> <u>- pred posegi</u> tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti <u>je treba opraviti predhodne arheološke raziskave (investitor).</u>
29541	Ajdovščina - Rizzatijeva vila	profana stavbna dediščina	Goriška cesta 17. Vila s parkom stoji južno od Šturij in lokalne ceste skozi mesto.		Z	CU	AJ-059 CU		<u>V tem primeru se vzpostavi nova namenska raba, ki obsega območje vile. Ohranja se tudi prostorski kontekst vile v parku. Ni vpliva (A).</u>
29760	Podkraj - Severni zaporni zid	arheološka dediščina			G	G			<u>Ni vpliva (A).</u> <u>- pred posegi</u> tudi pred večjimi zemeljskimi deli kot so agromelioracije, globoko oranje in urejanje obstoječih poti <u>je treba opraviti predhodne arheološke raziskave (investitor).</u>
29647	Šmarje pri Ajdovščini - Zaselek Hrastje	naselbinska dediščina	Zaselek je južno od vasi Šmarje pri Ajdovščini.		K, S	K, SK	K, ŠM-20 SK, ŠM-19 SK, ŠM-21 SK		<u>Nebistven vpliv (B). Gre za miniatirne spremembe namenske rabe, predvidena. Je le apolnitvev s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo na obstoječi namenski rabi.</u>
29648	Šmarje pri Ajdovščini - Zaselek Jakulini	naselbinska dediščina	Zaselek Jakulini je jugovzhodno od vasi Šmarje pri Ajdovščini.		S	SK	SM-16 SK		<u>Ni vpliva (A). Ne gre za širitev namenske rabe (stavbna zemljišča) glede na obstoječi plan. OPN predvideva le zapolnitve s stanovanjsko oz. gospodarsko funkcijo.</u>

5.14 KRAJINA

5.14.1 Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi s krajino

5.14.1.1 Strateški del OPN

V strateškem delu OPN so podana izhodišča in cilji prostorskega razvoja občine z navedbo planiranih prostorskih ureditev oziroma posegov, v nadaljevanju pa zasnove, usmeritve in koncepti prostorskega razvoja. Za presojo pomembnih vplivov plana na okolje v s krajino smo najprej izluščili naslednje temeljne ugotovitve, ki so pomembne za vrednotenje vplivov na okolje v zvezi s krajino za strateški del plana:

- ohranjena naravna krajina – zlasti kot gozdna raba – prevladuje na gozdnatem in hribovitem območju Trnovskega gozda in Hrušice, vključno s kraškim robom ter na gozdnatih in hribovitih delih Vipavskih Brd;
- površinske vode pomembno bogatijo krajino in tako pripomorejo k njeni prepoznavnosti v prostoru;
- razvija se tržno in intenzivno kmetijstvo, slednje v ravninskih delih (Vipavska dolina) občine;
- ohranjanje kmetijstva v perifernih in goratih predelih občine pozitivno vpliva na krajino, saj ohranja njen avtohtoni vzorec, ker preprečuje zaraščanje kmetijskih površin;
- kmetijska dejavnost je na Trnovski planoti, Hrušici in območju Podkraja podrejena varstvu krajine, varstvu vodnih virov in kulturne dediščine;
- varovana in negovana kulturna krajina kmetijstva in gozdarstva hkrati s poselitvijo prevladuje na planotah od Predmeje do Žagoliča, kjer se varujejo kmetijski celki z avtohtono razpršeno poselitvijo, ki se med seboj ne zliva ali razpršuje ali na kakšen drugi način povezuje;
- naselja se večinoma zgoščajo in zaokrožujejo ter le zmerno širijo, nova naselja niso predvidena;
- predvidevajo se manjše širitve obstoječih površin za industrijsko in obrtno dejavnost;
- strnjen gručast mediteranski tip vasi v Vipavskih Brdih, pod Čavnom in okoli Vipavskega Križa je izredno bistven za identiteto kulturne krajine celotne občine Ajdovščina;
- izrazito območje razpršene poselitve kot oblike avtohtonega poselitvenega vzorca v krajini je Gora kot del Trnovske planote;
- strateška orientacija v urejanju prostora je ohranjanje kulturne krajine v občini Ajdovščina;
- v kulturni krajini Vipavskih Brd, vasi pod Čavnom in Kovkom ter v okolici Vipavskega križa prevladuje preplet vinogradov in drugih kmetijskih kultur z gozdnimi pasovi na strmejših legah in z značilno gručasto poselitvijo v vaseh v občini Ajdovščina;
- nove prometne komunikacije naj bodo harmonično vkomponirane v krajino in naj omogočajo njeno neokrnjeno vizualno doživljanje ter tako prispevajo k boljši kvaliteti prostora;
- vizualno kakovost okolja se ohranja in izboljšuje z varstvom značilnih naselbinskih vzorcev kakovostnih kulturnih krajin, kar je tudi pomemben dejavnik v povezavi s kulturno dediščino.

Sestavni del strateškega dela so tudi t.i. veliki novi projekti, zato smo naredili za njih posebno analizo, ali lahko vplivajo na okolje v zvezi s krajino na strateškem nivoju samega plana (tabela 149).

Tabela 149: Veliki projekti na strateškem nivoju, pomembni za ugotavljanje vplivov v zvezi s krajino

Veliki projekti na strateškem nivoju	Vplivi v zvezi s krajino	Projekt, ki lahko pomembno vpliva na okoje v zvezi s krajino	Opis
Zadrževalnik Košivec	x	x	Ob naseljih Potoče in Kamnje je predviden večji zadrževalnik vode za namakanje gornjega dela Vipavske doline.
Razširitev smučišča na Vodicach	x	x	Smučišče na Vodicach se nahaja južno od istoimenske vasi. Smučišče se bo razširilo. Površina bo z obstoječimi površinami znašala okoli 10 ha.
Nove gospodarske cone	x	x	V sklopu OPN se predvideva jo nove gospodarske cone, največji bosta v naselju Gojače, ostale pa so precej manjše, zato ne igrata kakšne posebne vloge.
Razširitev letališča	x	x	Predvideva se večja širitev letališča v Ajdovščini, kjer pa ne bo šlo za množično uporabo letališča
Poligon varne vožnje	x	x	Ob letališču v Ajdovščini se predvideva poligon varne vožnje v lokalnem okolju
Rezervat hitre proge	x	x	V OPN je določen samo rezervat hitre proge ob sedanji hitri cesti.

5.14.1.2 Izvedbeni del OPN

V nadaljevanju podajamo pregled načrtovanih vsebin na izvedbenem nivoju, pomembnih za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi s krajino. Največji del vplivov na okolje v zvezi s krajino predstavljajo industrijske in obrtne dejavnosti, poselitev, kmetijska proizvodnja in infrastruktura, zato najprej te vsebine izluščimo iz izvedbenega dela kot vodilo pri presoji:

- industrijske in obrtne dejavnosti:
 - v občini so predvidene so obrtne in industrijske dejavnosti znotraj gospodarskih con v Ajdovščini, Colu, Lokavcu, Gojačah, Črničah in Batujah;
- poselitev;
 - nova poselitev v okviru stavbnih zemljišč se usmerja predvsem v mesto Ajdovščino in tista naselja, ki so ob komunikacijah ali pa z ugodnimi ravninskimi legami, pri čemer gre predvsem za poselitev v okviru naselij v občini;
 - pri tem gre večinoma za zgostitve in zaokrožitve naselij in pa za zmerno širitvev zazidljivih območij, medtem ko nova naselja v občini niso prevedena;
- kmetijska proizvodnja:
 - intenzivna kmetijska pridelava na površinah najboljših kmetijskih zemljišč v občini;
 - načrtuje se površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo, vendar gre le za manjše površine, umaknjene izven območij strnjjenih naselij;
- prometna infrastruktura;
 - ne načrtuje nova prometna infrastruktura, temveč le asfaltiranje in ureditev raznih spremljajočih objektov, izjema je širitev obstoječega letališča, vendar ni predvideno za javni potniški promet.
- vodna infrastruktura;
 - zadrževalnik Košivec.

5.14.2 *Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi s krajino*

V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po vseh kazalcih stanja okolja za krajino glede na neposredne, daljinske, komulativne in sinergijske, kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne, trajne in začasne vplive hkrati za strateški in izvedbeni del OPN. Pri podajnju obsega sprememb v zvezi s tlemi smo med drugim upoštevali opis obstoječega stanja okolja s kazalci in trende kazalcev okolja (tam, kjer je bilo mogoče trende podati), varstvene usmeritve in pa smernice nosilcev urejanja prostora.

Vsi kazalci. Za merilo odstopanja kazalcev stanja okolja smo uporabili merilo sprememba krajinske pestrosti in prepoznavnosti. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po vseh kazalcih za krajino skupaj (obseg sprememb po kazalcih podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalcev stanja okolja (150).

☛ **Neposredni vplivi.** Vplive obravnavamo glede na vrsto krajine:

- Naravna krajina. V tem primeru ne gre za take posege, ki bi bistveno vplivali na ohranjanje naravne krajine. Izmed večjih projektov pa v območje naravne krajine posega predvsem smučarsko središče Vodice, zato ga tukaj posebej omenjamo. Vendar ocenjujemo, da poseg ni takšen, da bi zmanjšal prepoznavnost krajine in negativno vplival na krajinsko pestrost. Drug tak poseg je gradnja zadrževalnika Košivec, ki je povsem specifičen krajinski element, saj gre za večjo vodno površino, vendar težko rekli, da gre za povsem naravno krajino. Nova prometna infrastruktura, ki je predvidena s strateškim delom plana in ki jo tukaj izpostavljamo kot še en dejavnik, ki lahko zelo vpliva na krajino, pa ne predstavlja pomembnega vpliva, saj se načrtuje predvsem po obstoječih trasah ali pa poteka le po krajini intenzivnega tržnega kmetijstva (npr. vzhodna obvoznica). Zaključujemo, da bodo vplivi nebistveni (B). Neposredni vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.
- Krajina intenzivnega tržnega kmetijstva. Predviden je nadaljnji razvoj intenzivno tržnega kmetijstva. Krajina intenzivnega tržnega kmetijstva pa tvori veliki del krajinske podobe ravninskega dela občine Ajdovščina, zato je vnašanje infrastrukture v ta prostor še posebej občutljivo, vendar ugotavljamo, da ne gre za neko ekstezivno infrastrukturo, ki bi povzročila negativne vplive na krajino. Glede na vsebino strateškega dela plana ne pričakujemo pomembnih vplivov na krajino. Vplivi bodo nebistveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, delovali bodo tudi po izvedbi plana.
- Urbana krajina. V tem primeru ugotavljamo, da bodo taki vplivi kvečjemu nebistveni (B). Neposredni vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.
- Kulturna krajina. Neposredni vplivi bodo nebistveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Daljinskih vplivov tukaj ne pričakujemo. Daljinskih vplivov tako ne bo (A).

☛ **Kumulativni vplivi.** Kumulativni vpliv bodo kvečjemu nebistveni (B). Kumulativni vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali bodo tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** Sinergijskih vplivov ne pričakujemo. Sinergijskih vplivov tako ne bo (A).

Tabela 150: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja krajino – strateški in izvedbeni del

Kazalci	Vplivi ✓ = vpliv ✗ = ni vpliva						Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski		
Območja in prvine prepoznavnosti krajine (kakovost krajinske slike)	kratkoročni	✗	✗	✗	✗		
	srednjeročni	✗	✗	✗	✗		
	dolgoročni	✓	✓	✗	✗		
	začasni	✗	✗	✗	✗		
	trajni	✓	✓	✗	✗		
Območja krajinske pestrosti	Ocena	vel. razred	B	A	B	A	B

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi s krajino za strateški in izvedbeni del plana naslednje (tabela 151).

Tabela 151: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za krajino – strateški in izvedbeni del

Okoljski cilj plana	Posledica				Skupna ocena
			Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	Bistvena prekinitvev ohranjanja ali napredovanja dobrega stanja okolja	
Ohranjanje krajinske pestrosti in prepoznavnosti	Ocena	vel. razred	B	B	B

Omilitveni ukrepi niso potrebni.

5.14.3 Pozitivni učinki plana v zvezi s krajino

Plan s svojimi vsebinami pozitivno vpliva na ohranjanje in razvoj krajine v občini.

5.14.4 Vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče v zvezi s krajino

V primeru krajine niso bili ugotovljeni pomembni vplivi plana na nastanek ali povečano nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče.

5.14.5 Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za krajino

Težav pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja v primeru krajine nismo imeli.

5.15 PREBIVALSTVO

5.15.1 Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi s prebivalstvom

Za presojo pomembnih vplivov plana na okolje v zvezi s prebivalstvom, pa tukaj vsebin plana posebj ne navajamo, saj so razvidne iz plana.

5.15.2 Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi s prebivalstvom

Vsi kazalci. Za merilo odstopanja kazalcev okolja smo uporabili merilo spremembe poselitve in spremenjene značilnosti prebivalstva. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcih za prebivalstvo za vse kazalce hkrati (obseg sprememb po kazalcih podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalcev stanja okolja (tabela 152). Vendar pa glede na vsebino plana zaključujemo, da bodo vplivi pozitivni (A).

Tabela 152: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za prebivalstvo – strateški in izvedbeni del

Kazalci	Vplivi ✓ = vpliv X = ni vpliva					Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski	
Vsi kazalci	kratkoročni	X	X	X	X	
	srednjeročni	X	X	X	X	
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓	
	začasni	X	X	X	X	
	trajni	✓	✓	✓	✓	
Ocena	vel. razred	A	A	A	A	A

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi s prebivalstvom za strateški in izvedbeni del plana naslednje (tabela 153).

Tabela 153: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za prebivalstvo – strateški in izvedbeni del

Okoljski cilj plana	Posledica			Skupna ocena
	Ocena	vel. razred	Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	
Zagotavljanje uravnoveženega razvoja poselitve, s katerim bo omogočen dvig življenjske ravni in izboljšanje življenjskih razmer prebivalstva			A	A

Tabela 153: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za prebivalstvo – strateški in izvedbeni del (nadaljevanje)

Okoljski cilj plana	Posledica			Skupna ocena
	Ocena	vel. razred	Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	
Zadovoljevanje človekovih osebnih, materialnih, socialnih, kulturnih in bivalnih potreb			A	A

Omilitveni ukrepi niso potrebni.

5.15.3 Pozitivni učinki plana v zvezi s prebivalstvom

Plan pozitivno deluje na razvoj prebivalstva v občini Ajdovščina..

5.15.4 Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za prebivalstvo

Na težave pri ocenjevanju obsega sprememb po kazalcih stanja okolja nismo naleteli.

5.16 NARAVA (RASTLINSTVO IN ŽIVALSTVO TER HABITATNI TIPI, VAROVANA OBMOČJA, EKOLOŠKO POMEMBNA OBMOČJA IN NARAVNE VREDNOTE)

5.16.1 Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na okolje v zvezi z naravo

5.16.1.1 Strateški del OPN

V strateškem delu OPN so podana izhodišča in cilji prostorskega razvoja občine z navedenimi ukrepi za njihovo doseganje, v nadaljevanju pa zasnove, usmeritve in koncepti prostorskega razvoja. Za presojo pomembnih vplivov plana na okolje v zvezi z naravo smo najprej izluščili naslednje temeljne ugotovitve, ki so pomembne za vrednotenje vplivov na okolje v zvezi z naravo za strateški del plana:

- naselja se večinoma zgoščajo in zaokrožujejo ter le zmerno širijo, nova naselja niso predvidena;
- gradnja zadrževalnika Košivec;
- osrednje gospodarske cone, vključno s prostorskimi enotami, namenjenimi industriji, so v Ajdovščini; posebne gospodarske cone so še v Črničah, Lokavcu in na Colu.

V občini je več specializiranih centrov, ki imajo specifično ponudbo glede na naravne danosti, zgodovinsko izročilo, turistično ponudbo, dostopnost in podobno, zlasti pa:

- športno središče Tiha dolina in smučišče na Vodica;
- arheološko najdišče z muzejem in turističnim središčem na Hrušici;
- poligon varne vožnje, letalski klub ipd. na letališču v naselju Ajdovščina;
- središče kulturnih, verskih, kongresnih dejavnosti Vipavski križ;
- kulturne dejavnosti v okviru gradu Velike Žabje;

- turistično središče Šmarje;
- manjše lokalitete, kjer se nahajajo dejavnosti oskrbe in storitev (planinski domovi, gostišče Sinji vrh, graščina Trilek, arheološki park Sv. Pavel nad Vrtovinom, Tabor na Črničami, in drugi).

5.16.1.2 Izvedbeni del OPN

Izvedbeni del občinskega prostorskega načrta določa prostorske izvedbene pogoje za posamezna območja podrobnejše namenske rabe in za posamezne enote urejanja prostora. V poročilu pri vplivu na naravo smo obravnavali celoten OPN.

5.16.2 Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov na okolje v zvezi z naravo (rastlinstvo in živalstvo ter habitatni tipi, varovana območja, ekološko pomembna območja in naravne vrednote)

Pri ugotavljanju vplivov na naravo smo zaradi smiselne povezanosti vsebine skupaj obravnavali vplive na:

- rastlinstvo, živalstvo in habitatne tipe;
- varovana območja (Natura 2000 in zavarovana območja (ZO));
- ekološko pomembna območja (EPO) in naravne vrednote (NV).

V nadaljevanju so opisani ugotovljeni pomembni vplivi plana po posameznih segmentih OPN Ajdovščina. OPN Ajdovščina je vsebinsko in grafično sestavljen iz Strateškega dela in izvedbenega dela.

Posebej bodo omenjeni samo tisti deli OPN, za katere so bili ugotovljeni pomembni vplivi s stališča narave (flora, favna in habitatni tipi; varovana območja; naravne vrednote in ekološko pomembna območja).

5.16.2.1 Strateški del OPN

V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po vseh kazalcih stanja okolja za naravo skupaj glede na neposredne, daljinske, kumulativne in sinergijske, kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne, trajne in začasne vplive za strateški del OPN. Pri podajanju obsega sprememb v zvezi z materialnimi dobrinami smo med drugim upoštevali opis obstoječega stanja okolja s kazalci in trende kazalcev okolja (tam, kjer je bilo mogoče trende podati), varstvene usmeritve in pa smernice nosilcev urejanja prostora. Naravovarstvene smernice so podale podrobnejše usmeritve za strateški del osnutka OPN, kar je upoštevano v dopoljenem osnutku OPN. Nekatere ureditve, širitve in posegi v prostor iz strateškega dela OPN ne bodo imeli vpliva na naravo oz. bo vpliv pozitiven, druge pa bodo na naravo domnevno vplivale negativno. Možni splošni vplivi na stanje narave so glede na posamezna območja razvojnih dejavnostih podani v nadaljevanju, in sicer po vseh kazalcih stanja okolja glede na neposredne, daljinske, kumulativne in sinergijske vplive ter seveda glede na čas njihovega trajanja.

Vsi kazalci. Za merilo odstopanja kazalcev okolja smo uporabili strokovno mnenje. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcih za naravo za vse kazalce hkrati (obseg sprememb po kazalcih podamo v obliki velikostnih razredov od A do E). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalcev stanja okolja.

Vsebine, ki se obravnavajo in so tako cenjene na naslednji način:

B1 Zasnova prostorskega razvoja občine Ajdovščina. Načrtovana širitev poselitve in urbanizacija v občini Ajdovščina bo pomenila tudi negativne vplive na naravo in vse njene sestavine. V nadaljnjih poglavjih smo izpostavili le tiste enote sterateškega dela OPN, ki bodo imele pomemben vpliv na naravo. Vpliv na rastlinstvo, živalstvo in habitatne tipe bo nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C). Vpliv na varovana (Natura 2000 in zavarovana) območja bo nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C). Vpliv na naravne vrednote in ekološko pomembna območja bo nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C).

- B2 Zasnova gospodarske javne infrastrukture lokalnega pomena. B2.1 Prometna infrastruktura, ki obsega naslednje vsebine:

- B2.1.1 Koridor nove regionalne ceste od Ajdovščina – Dolenje –Vrtovče v tej fazi načrtovanja še ni dokončno opredeljen, zato v nadaljevanju podajamo usmeritve oz. opozorila za fazo izdelave občinskega ali državnega prostorskega načrta, ki ga bo za omenjeno cesto potrebno izdelati. Za dokončno umestitev ceste v prostor bo potrebno izvesti tudi postopek celovite presoje vplivov na okolje. Na odseku Ajdovščina – Dolenje prečka POO, pPOO Dolina Vipave in PVO Vipavski rob ter EPO Dolina Vipave. Tu se koridor drži obstoječe ceste. Glede na to, da je Ajdovsko polje v intenzivni kmetijski rabi, so tu mejice velikega pomena za živalske vrste (predvsem ptice in netopirje). So prehranjevalni habitat obeh kvalifikacijskih vrst netopirjev, morebitna osvetlitev ceste predstavlja dodaten negativni vpliv na obe vrsti netopirjev. Cestne svetilke lahko iz okolice pritegnejo številne žuželke, ki potem niso dosegljive velikemu podkovernjaku in vejicatemu netopirju, ki se osvetljenim predelom izogibata in raje lovita v temi. Kljub intenzivnemu kmetijstvu gnezditna na Ajdovskem polju dve zelo ogroženi zavarovani vrsti ptic: črnočeli srakoper *Lanius minor* (kvalifikacijska vrsta POV) in čopasti škrjanec *Galerida cristata*. Na gnezditvenem življenjskem prostoru potrebujejo črnočeli srakoperji več visokega drevja kot drugi srakoperji. Pojavljajo se v odprti, topli pokrajini s samotnimi drevesi, drevoredom, posameznimi drevesi na polju ali sadnem drevjem. Posebno priljubljeno prebivališče pa so topolovi nasadi. Teh na Ajdovskem polju ne manjka. Nasad belega topola, ki ščiti deponijo v bližini Ajdovščine pred vetrom je vzorčen primer takega nasada. Še bolj pomembna so posamezna večja drevesa, ki rastejo ob makedamskih poteh (mimo deponije) vse tja do reke Hubelj. Na območju Ajdovskega polja smo v letih 2007 in 2008 odkrili tri pare gnezdečih črnočelih srakoperjev. Vsi tri pari so gnezdili v omenjenih topolih, ki so, razen nekaj izjem, edina visoka drevesa na polju. Čopasti škrjanec je sicer prebivalec toplih, redko in nizko poraščenih step in polpuščav, vendar ga danes marsikje srečamo na neobdelanih, nasutih in skromno poraščenih tleh, kakršna najdemo na poljih (njive) in v industrijskih predelih po mestih in vaseh, na železniških postajah, cestnih križiščih in odprtih skladiščih. Čopasti škrjanec je danes najštevilnejši škrjanec na Ajdovskem polju. Melioracijski kanali so habitat kvalifikacijske vrste kačjega pastirja koščični škratec (*Coenagrion ornatum*). Pri umeščanju ceste v prostor je tako potrebno ohranjati obstoječe mejice ter melioracijske kanale. Večjih negativnih vplivov na za posamezni odsek obeh cest ne pričakujemo, vendar je potrebno še posebno pozornost nameniti prečkanju reke Vipave, ki je habitat kvalifikacijskih vrst vodnih živali, predvsem rib. Vpliv za koridor ceste na odseku po POO, pPOO Dolina Vipave, PVO Vipavski rob in EPO Dolina Vipave tako ocenjujemo z oceno C (bitven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov). V nadaljevanju je koridor načrtovan preko Vipavskih gričev od Dolenja preko Vrtovč do Šmarij. Cesta je predvidena deloma po obstoječih cestnih povezavah, deloma pa je zato, da obide naselja, načrtovana gradnja novih odsekov. Največje odstopanje od tras obstoječih cest je na pobočju nad reko Vipavo med vasema Dolenje in Vrtovče, kjer se predviden koridor pomakne nižje na pobočje deloma na kmetijske in travniške površine, deloma pa v gozd. Travnikov je na tem odseku malo, večinoma pripadajo zavarovanemu habitatnemu tipu Vzhodna submediteranska suha travišča (*Scorzoneretalia villosae*) (koda Physis 34.753, FFH 62A0). V gozdnih sestojih prevladuje prav tako zavarovan habitatni tip Toploljubna in primorska hrastovja (koda Physis 41.7). Ocenjujemo, da bo trasa imela pomemben vpliv predvsem na selitvene poti divjadi, zato bo potrebno izvesti ukrepe, ki bodo selitve živalim še naprej omogočale. Posek gozda pa bo imel verjetno negativne vplive na populacije hroščev, vendar ničelno stanje hroščev za to območje ni poznano. Na odseku od Vrtovč do Šmarij in naprej do Štanjela pa koridor poteka po POO in EPO Dolina Branica. Glede habitatnih tipov so tu podobne razmere kot na prejšnjem odseku. Koridor poteka večinoma po gozdu ter v neposredni bližini večih potokov (Rokolč, Culovec) ter prečka reko Branico. Potoki s pripadajočim gozdom so habitatni laške žabe (*Rana latastei*) in velikega studenčarja (*Cordulegaster heros*). Koridor ceste gre tudi blizu mosta na cesti Sp. Branica - Gabrje čez potok Culovec, kjer v špranjah koti porodniška gruča resastih netopirjev in v bližini Jame pod Ječmenovim hribom, kjer je zatočišče posameznih velikih podkovernjakov. Zato je z morebitnim povečanjem prometa pričakovati tudi povečano število povozov teh vrst. Zato ocenjujemo, da bo imela cesta v tem koridorju bitven vpliv na populacije kvalifikacijskih vrst, vendar ocenjujemo, da je možno izbrati tako traso ceste, ki

bo pomenila nebistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C). Ker pa v tej fazi plana ni namen izbirati traso ceste, predlagamo da se pri iskanju primerne variante v fazi izdelave študije variant pripravi strokovne podlage s stališča narave in varovanih območij, ki bodo upoštevale vplive na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe.

Vpliv na rastlinstvo, živalstvo in habitatne tipe bo nebistven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C). Vpliv na varovana (Natura 2000 in zavarovana) območja bo nebistven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C). Vpliv na naravne vrednote in ekološko pomembna območja bo nebistven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C),

- **B3 Energetika.** Strateške usmeritve za energetiko, ki so izvajane v izvedbenem planu se obravnavajo v teh poglavjih. Za ostale usmeritve (vetrna energija, lesna biomasa in podobno) pa je za izvedbo potrebno izvesti vsestransko proučitev pogojev varstva narave in okolja.
- **B4 Komunalno in vodno gospodarstvo ter varstvo okolja.** B4.1 Regulacije vodotokov. V strateškem delu plana naj bi se zagotavljala ustrezne sonaravne regulacije pritokov Vipave – Hublja, Grajščka in drugih. Zaradi velikega pomena vodotokov v občini Ajdovščina za ohranjanje zavarovanih vrst in varovanih območij je potrebno pred vsakim posegom, vzdrževalnimi ali drugimi ureditvenimi deli potrebno preveriti ustreznost načrtovanih del s stališča narave oz. jih izvajati ob primernih ukrepih. Na tem nivoju je nemogoče oceniti vplive regulacij (ocena X).
- **B5 Usmeritve za razvoj poselitve in za celovito prenavo.** B5.1 Območje tradicionalno razpršene gradnje. Območje tradicionalno razpršene gradnje obsega znotraj občine Ajdovščina celotno območje Gore. Na tem delu občine sta gručasti naselji samo Podkraj in Col. Za celotno območje Gore je značilna relativno ekstenzivna kmetijska proizvodnja, kar se odraža tudi na negozdnih habitatnih tipih. Na površinah, kjer je predvidena stanovanjska gradnja, od zavarovanih habitatnih tipov prevladujejo Submediteransko-ilirski polsuhi travniki (koda Physis 34.753, FFH 62A0), vendar so to glede na širše območje majhne površine neposredno ob obstoječih naseljih oz. zgradbah. Poudariti je potrebno, da zajema območje POO, pPOO Trnovski gozd - Nanos eno izmed habitatnih krp za velike zveri v Sloveniji. Ureditev novih poselitvenih območij in privabljanje pohodnikov na območje lahko negativno vpliva predvsem na medveda, saj vodi v njegovo habituacijo na prisotnost ljudi. S tem se poveča možnost konflikta med človekom in medvedom, kar v končni fazi pripelje do povečanega odstrela medveda na območju. Pri strateških usmeritvah se je potrebno zavedati, da ljudje posegamo v življenjski prostor medveda in ravnati tako, da do konfliktnih situacij ne bi prihajalo. Pri tem je potrebno upoštevati Strategijo upravljanja z rjavim medvedom v Sloveniji, katere temeljna cilja sta dolgoročno ohranitev medveda v Sloveniji in zagotavljanje sožitja človeka z medvedom. Bistveno povečanje naselij, rekreacijskih območij in izletniških točk na območju bi imelo obsežen negativni vpliv na območjih strnjениh gozdov Hrušiške planote in s tem vpliva na celovitost in povezanost območja Natura. Razpršena stanovanjska gradnja na območju pogoste prisotnosti rjavega medveda bi pomenila večje število konfliktov med medvedom in človekom. Sprejemljivo je povečanje poselitvenih območij znotraj že obstoječih naselij ali ureditev zaokroženih stanovanjskih območij, ki pa se nahajajo izven sklenjenih gozdnih površin. Na podlagi tega ocenjujemo, da so vplivi nebistveni ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C).

Vpliv na rastlinstvo, živalstvo in habitatne tipe bo nebistven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C). Vpliv na varovana (Natura 2000 in zavarovana) območja bo nebistven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C). Vpliv na naravne vrednote in ekološko pomembna območja bo tako nebistven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C).

Ocena vplivov strateškega dela OPN na rastlinstvo, živalstvo in habitatne tipe je tako naslednja (tabela 154):

☛ **Neposredni vplivi.** Ob izvedbi strateškega dela bo prišlo do neposrednega uničenja habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo in neposrednega uničenja habitatov zavarovanih vrst. Vplivi bodo nebistveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi** Ob izvedbi strateškega dela bo prišlo do daljinskih vplivov zaradi potencialnega svetlobnega onesnaženja, pri cestah pa tudi zaradi potencialne prekinitve selitvenih poti živali in drobljenja habitatov. Vplivi bodo nebistveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C) in bodo dolgoročni in trajni, delovali bodo tudi po sami izvedbi

plana.

☛ **Kumulativni vplivi.** Kumulativnih vplivi različnih dejavnosti iz OPN bodo prisotni, vendar bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** Sinergijskih vplivi na območju občine Ajdovščina bodo prisotni z izvedbo načrtovanih državnih prosotrski načrtov, vendar ocenjujemo, da bistvenih vplivov ne bo. Sinergijski vplivi bodo nebitveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

Tabela 154: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za naravo (rastlinstvo, živalstvo in habitatni tipi) – strateški del

Kazalci	Vplivi ✓ = vpliv X = ni vpliva						Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski		
Prisotnost in velikost populacij zavarovanih in ogroženih živalskih in rastlinskih vrst ter njihovih habitatov za območje.	kratkoročni	✓	X	X	X		
	srednjeročni	✓	X	X	X		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	✓	X	X	X		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena vel. razred	C	C	C	B	C	
Stanje ohranjenosti lastnosti, procesov in struktur, ki so pomembni za ohranjanje biotske raznovrstnosti.	kratkoročni	✓	X	X	X		
	srednjeročni	✓	X	X	X		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	✓	X	X	X		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena vel. razred	C	C	C	B	C	
	kratkoročni	✓	X	X	X		
	srednjeročni	✓	X	X	X		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	✓	X	X	X		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena vel. razred	C	C	C	B	C	
	kratkoročni	✓	X	X	X		
	srednjeročni	✓	X	X	X		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	✓	X	X	X		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena vel. razred	✓	C	C	B	C	

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi z naravo (rastlinstvo, živalstvo in habitatni tipi) za strateški del plana naslednje (tabela 155).

Tabela 155: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za naravo (rastlinstvo, živalstvo in habitatni tipi – strateški del

Okoljski cilj plana	Posledica			Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	Bistvena prekinitvev ohranjanja ali napredovanja dobrega stanja okolja	Skupna ocena
	Ocena	vel. razred	C			
Preprečevanje zmanjševanja biotske raznovrstnosti na ravni ekosistemov, habitatnih tipov, vrst (in njihovih habitatov) ter genomov.			C	C	C	
Odpravljanje posledic obremenjevanja okolja, izboljšanje porušenega naravnega ravnovesja in ponovno vzpostavljanje njegovih regeneracijskih sposobnosti.			C	C	C	

Ocena vplivov strateškega dela OPN na varovana območja (natura 2000 in zavarovana območja) je naslednja (tabela 156):

☛ Neposredni vplivi. Ob izvedbi strateškega dela bo prišlo do poseganja na varovana območja in s tem do neposrednega uničenja kvalifikacijskih habitatnih tipov in neposrednega uničenja habitatov kvalifikacijskih vrst. Vplivi bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi sami plana.

☛ Daljinski vplivi. Ob izvedbi strateškega dela bo prišlo do daljinskih vplivov zaradi potencialnega svetlobnega onesnaženja, pri cestah pa tudi zaradi potencialne prekinitve selitvenih poti živali in drobljenja habitatov. Vplivi bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ Kumulativni vplivi. Kumulativnih vplivi različnih dejavnosti iz OPN bodo prisotni, vendar bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ Sinergijski vplivi. Sinergijskih vplivi na območju občine Ajdovščina bodo prisotni z izvedbo načrtovanih državnih prosotrski načrtov, vendar ocenjujemo, da bistvenih vplivov ne bo. Vplivi bodo tako nebitveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo

delovali tudi po izvedbi plana.

Tabela 156: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana na naravo0020(varovana območja: Natura 2000 in zavarovana območja) – strateški del

Kazalci	Vplivi ✓ = vpliv X = ni vpliva						Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski		
Prisotnost varovanih (zavarovanih in Natura 2000) območij narave, upoštevajoč pomen in režim teh območij.		kratkoročni	✓	X	X	X	
		srednjeročni	✓	X	X	X	
		dolgoročni	✓	✓	✓	✓	
		začasni	✓	✓	✓	✓	
		trajni	✓	✓	✓	✓	
	Ocena	vel. razred	C	C	C	C	
Stanje zavarovanih in Natura 2000 območij.		kratkoročni	✓	X	X	X	
		srednjeročni	✓	X	X	X	
		dolgoročni	✓	✓	✓	✓	
		začasni	✓	✓	✓	✓	
		trajni	✓	✓	✓	✓	
	Ocena	vel. razred	C	C	C	C	
Stanje kvalifikacijskih HT (obseg in kvaliteta) in habitatov vrst ter populacij rastlinskih in živalskih vrst.		kratkoročni	✓	X	X	X	
		srednjeročni	✓	X	X	X	
		dolgoročni	✓	✓	✓	✓	
		začasni	✓	✓	✓	✓	
		trajni	✓	✓	✓	✓	
	Ocena	vel. razred	C	C	C	C	
Stanje ohranjenosti lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za varovano območje.		kratkoročni	✓	X	X	X	
		srednjeročni	✓	X	X	X	
		dolgoročni	✓	✓	✓	✓	
		začasni	✓	✓	✓	✓	
		trajni	✓	✓	✓	✓	
	Ocena	vel. razred	C	C	C	C	

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi z varovanimi (Natura 2000 in zavarovanimi) območji za strateški del plana naslednje (tabela 157).

Tabela 157: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za naravo (varovana območja: Natura 2000 in zavarovana območja) – strateški del

Okoljski cilj plana	Posledica			Skupna ocena
	Ocena	vel. razred	Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	
Preprečevanje zmanjševanja biotske raznovrstnosti na ravni ekosistemov in vrst.	Ocena	vel. razred	C	C
Odpravljanje posledic obremenjevanja okolja, izboljšanje porušenega naravnega ravnovesja in ponovno vzpostavljanje njegovih regeneracijskih sposobnosti.	Ocena	vel. razred	C	C
Doseganje ciljev varovanih območij.	Ocena	vel. razred	C	C

Ocena vplivov strateškega dela OPN na EPO in NV je naslednja (tabela 158):

☛ **Neposredni vplivi** Ob izvedbi strateškega dela bo prišlo do poseganja na NV in EPO in s tem do neposrednega uničenja habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo in neposrednega uničenja habitatov zavarovanih vrst. Vplivi bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi**. Ob izvedbi strateškega dela bo prišlo do daljinskih vplivov na NV in EPO zaradi potencialnega svetlobnega onesnaženja, pri cestah pa tudi zaradi potencialne prekinitve selitvenih poti živali in drobljenja habitatov. Vplivi bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Kumulativni vplivi**. Kumulativnih vplivi različnih dejavnosti iz OPN na NV in EPO bodo prisotni, vendar pa bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Kumulativni vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo vsekakor delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi**. Sinergijskih vplivi na območju občine Ajdovščina bodo na NV in EPO prisotni z izvedbo načrtovanih državnih prosotrski načrtov, vendar ocenjujemo, da bistvenih vplivov ne bo (ocena B).

Tabela 158: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana na naravo za naravo (naravne vrednote in ekološko pomembna območja) – strateški del

Kazalci	Vplivi ✓ = vpliv X = ni vpliva						Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski		
Stanje naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij, upoštevajoč pomen in režim teh območij.	kratkoročni	✓	X	X	X		
	srednjeročni	✓	X	X	X		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	✓	✓	✓	✓		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena vel. razred	C	C	C	C	C	
Stanje in pomen populacij ključnih zavarovanih živalskih in rastlinskih vrst za območje.	kratkoročni	✓	X	X	X		
	srednjeročni	✓	X	X	X		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	✓	✓	✓	✓		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena vel. razred	C	C	C	C	C	
Stanje (obseg in kvaliteta) habitatov vrst in habitatnih tipov (HT), s poudarkom na HT, ki se prednostno ohranjajo na območju RS (visokovrednoteni HT).	kratkoročni	✓	X	X	X		
	srednjeročni	✓	X	X	X		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	✓	✓	✓	✓		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena vel. razred	C	C	C	C	C	
Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto oz. EPO.	kratkoročni	✓	X	X	X		
	srednjeročni	✓	X	X	X		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	✓	✓	✓	✓		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena vel. razred	C	C	C	C	C	

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi z naravnimi vrednotami in ekološko pomembnimi območji za strateški del plana naslednje (tabela 159).

Tabela 159: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za naravo (naravne vrednote in ekološko pomembna območja) – strateški del

Okoljski cilj plana	Posledica				Skupna ocena
	Ocena	vel. razred	Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	Bistvena prekinitvev ohranjanja ali napredovanja dobrega stanja okolja	
Preprečevanje uničenja naravnih vrednot in zmanjševanja biotske raznovrstnosti.	Ocena	vel. razred	C	C	C
Ohranjanje habitatnih tipov, ki se v Sloveniji ohranjajo v ugodnem stanju.	Ocena	vel. razred	C	C	C
Ohranjanje prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst ter ogroženih vrst.	Ocena	vel. razred	C	C	C

V primeru narave so bili za strateški del plana so ugotovljeni bistveni vplivi plana na kazalce stanja okolja. Za njihovo omilitvev smo navedli omilitvene ukrepe, podali oceno vplivov omilitvenih ukrepov na bistvene vplive plana na kazalce stanja okolja ter utemeljitev ustreznosti in verjetnost uspešnosti omilitvenih ukrepov (O = omilitveni ukrep; R = razlaga).

☛ **NO1:** Omilitvene ukrepe za smo zaradi boljšega pregleda podali tabelarično (tabela 160).

Tabela 160: Omilitveni ukrepi s stališča narave na strateškem nivoju OPN

Kraj	Območje urejanja	Območje urejanja	Omilitveni ukrep
Celotno območje občine Ajdovščina	Strateški del OPN	-	<p>Ohranjati sedanje stanje v objektih, kjer so kotišča netopirjev. Stavbe naj se obnavljajo v času, ko tam ni netopirjev. Pri obnovi naj se ohranijo preletevalne odprtine, ki naj se ne osvetlujejo.</p> <p>Razsvetljavo je potrebno načrtovati tako, da se uporabijo žarnice, ki sevajo čim nižji delež UV svetlobe in taka konstrukcija svetilk, ki omogočajo osvetljevanje talne površine, ne osvetlujejo pa neba in širše okolice.</p> <p>Razsvetljava naj bo načrtovana s tipali, ki omogočajo osvetljevanje po potrebi.</p>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 160: Omilitveni ukrepi s stališča narave na strateškem nivoju OPN (nadaljevanje)

Kraj	Območje urejanja	Območje urejanja	Omilitveni ukrep
Ajdovsko polje	POO, pPOO Dolina Vipave POO Dolina Branice EPO Dolina Vipave Vipavske doline EPO Dolina Branice	Koridor nove regionalne ceste na odseku preko Vipavskih gričev od Dolenja preko Vrtovč do Šmarij	Za regionalno cesto je treba pripraviti OPPN oz. DPN. Ob pripravi plana naj se izvede postopek sprejemljivosti izvedbe plana na varovana območja v skladu s Pravilnikom. V okviru presoje naj bodo podani ukrepi za varstvo pred svetlobnim onesnaženjem, ohranjanje starejših gozdnih sestojev, ohranjanje vodotokov in obvodnega prostora, ukrepe za dvoživke in divjad na cesti. Za OPPN naj se pridobijo naravovarstvene smernice, v katerih bodo podane konkretne usmeritve za plan. V fazi izdelave študije variant naj se pripravijo strokovne podlage s stališča narave in varovanih območij, ki bodo preučile vplive na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe.
Celotno območje Gore in Trnovskega gozda	POO, pPOO SI3000255 Trnovski gozd – Nanos KP Južni obronki Trnovskega gozda	Območje razpršene gradnje in vsa stanovanjska območja	Nujna je urejenost vseh smetišč, zasebnih in javnih zbiralnikov smeti, morebitnih gnojišč, čebelnjakov, pašnikov. Vsi smetnjaki morajo biti zračno tesni iz katerih se ne širi vonj. Majhni na odprti zabojniki in koši niso dovoljeni. Zagotovljen mora biti reden odvoz. Na gnojišča se naj ne odlaga ostankov hrane. Čebelnjake je treba ograditi z električnim pastirjem. Za pašo že prisotne živine, zlasti drobnice, morajo biti pašniki zaščiteni z elektro ograjami, ki preprečujejo dostop medveda na pašnik, ali varovani s pastirjem in /ali za to usposobljenimi psi. Stanovanjski objekti morajo biti odmaknjeni od gozdnega roba vsaj 20 m (priporočamo 50 m in več). Med objektom in gozdni robom naj bo redno košen travnik (brez grmičevja). Omejiti nekontrolirane aktivnosti obiskovalcev v mirnih conah gozda in jih usmeriti na poti in mesta, ki so za medveda manj moteča in zlasti primerno oddaljena od pomembnih delov življenjskega prostora (brlogi, mrhovišča). Postaviti je treba informativne table, ki bodo obiskovalce seznanile, da se nahajajo na območju medveda in s pravili ravnanja na območju.

NRI: Pri oblikovanju ustreznih ukrepov smo upoštevali smernice Zavoda RS za varstvo narave in strokovno mnenje strokovnjakov za posamezne obravnavane vrste (biologi), zato smatramo, da so ukrepi ustrezni. Nosilci izvajanja ukrepov so investitor oz. občina in upravna enota, za nadzor izvajanja ukrepov sta odgovorni občina in pristojna enota ZRSVN. Ukrepi se morajo upoštevati v času načrtovanja, izvedbe in obratovanja. Ocenjujemo, da bodo ukrepi zmanjšali vplive plana na okolje.

5.16.2.2 Izvedbeni del OPN

V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po vseh kazalcih stanja okolja za naravo skupaj

glede na neposredne, daljinske, komulativne in sinergijske, kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne, trajne in začasne vplive za izvedbeni del OPN. Pri podajnjju obsega sprememb v zvezi z materialnimi dobrinami smo med drugim upoštevali opis obstoječega stanja okolja s kazalci in trende kazalcev okolja (tam, kjer je bilo mogoče trende podati), varstvene usmeritve in pa smernice nosilcev urejanja prostora. Naravovarstvene smernice so podale podrobnejše usmeritve za izvedbeni del osnutka OPN, kar je upoštevano v dopolnjenem osnutku OPN.

Vsi kazalci. Za merilo odstopanja kazalcev okolja smo uporabili strokovno mnenje. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcih za naravo za vse kazalce hkrati (obseg sprememb po kazalcih podamo v obliki velikostnih razredov od A do E). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalcev stanja okolja.

V nadaljevanju so prikazani vplivi izvedbenega dela OPN po posameznih naseljih in sicer od Trnovske planote preko Ajdovščine v Vipavsko dolino. Na območju občine Ajdovščina so 254 EUP načrtovane bodisi spremembe namenske rabe, bodisi so prisotne še nepozidane površine stavbnih zemljišč. Od tega ima 254 EUP potencialno pomembne vplive na varstvene cilje varovanega območja (kategorija posega »da«).

Vsebine, ki se obravnavajo in so tako cenjene na naslednji način:

- Hrušica. Za arheološko turistično območje Hrušica (PO-01 BT [x], PO-09 PO [p]) je predlagan OPPN ter priprava konzervatorskega načrta. Na območju arheološkega najdišča je predvidena prezentacija in situ. Uredilo se bo parkirišče ter turistični objekti, prireditveni prostor, informacijsko-turistično središče. Območje zelenih površin (ZP, ZS in ZD) v velikem delu poraščajo 6,52 ha gozdnih površin, ki pripadajo kavlifikacijskemu HT Ilirska bukovja (Physis 41.1C, FFH 91K0) s primesjo lokalno tujerodne smreke, kar slabša kvaliteto osnovnega gozdnega habitatnega tipa. Travniške površine v glavnem pripadajo habitatnim tipom srednjeevropska zmerno suha travišča s prevladujočo pokončno stoklaso (Physis 34.322, FFH 6210(*)), ki so pogosto rastišča kukavičnic, niso pa kvalifikacijski HT (se pa prednostno ohranjajo po Uredbi o habitatnih tipih). Ta HT porašča tudi PO-09 PO [p] ter deloma PO-01 BT [x]. Od kvalifikacijskih vrst so te travniške površine potencialni habitat metulja travniškega postavneža, ki je registriran v širšem območju. Gozdni obronki, preseke, jase in presvetljeni gozdovi pa so ustrezni habitati tudi za črtastega medvedka. Gozd predstavlja potencialni habitat kvalifikacijskih vrst hroščev bukov kozliček in rogač. Območje je še posebej pomembno za bukovega kozlička, ki je vezan na strnjene gozdne komplekse, saj gre za tipično gozdno žival. Vpliv na varstvene cilje *ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja in naravne razširjenosti vrst, ohranjanje povezanost habitatov populacij in ohranjanje ekoloških značilnosti habitatov kvalifikacijskih vrst* je ocenjen kot nebitven (C) ob izvedbi ukrepov.

Območje predstavlja tudi potencialne habitate za netopirje. Z poseganjem v gozd se bodo uničila tako možna zatočišča netopirjev v duplih in drugih špranjah na deblih in kot tudi prehranjevalni habitat. Izgube bodo verjetno še večje, če prištejemo možne vplive svetlobnega onesnaževanje zaradi možne postavitve objektov javne razsvetljave. Vpliva na dolgonosega netopirja ne bo, ker se ta prehranjuje nad vodami, nebitven vpliv bo imela izguba gozda na dolgokrilega netopirja, ki se lahko prehranjuje na gozdnem robu. Vse vrste podkovnjakov se večinoma prehranjujejo v gozdu, vendar so vse večje kolonije več kilometrov oddaljene od posega, zato ocenjujemo vpliv izgube gozda kot nebitven. Glede na velikost območja pa domnevamo, da vpliv na preživetje populacij netopirjev ne bo bistven ob izvedbi ukrepov (ocena C). Zaradi izgube gozda kot prehranjevalnega habitata in izgube dupel kot zatočišč ocenjujemo vpliv na varstvene cilje *ohranjanje ekoloških značilnosti habitatov kvalifikacijskih vrst in ohranjanje ekoloških značilnosti habitatov kvalifikacijskih vrst* (ohranjanje pomembnih struktur prehranjevalnega habitata vseh kvalifikacijskih vrst netopirjev) kot nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C).

Širše območje ureditve je primeren habitat za gozdne vrste ptic in ptice kulturne krajine, vendar glede na načrtovane ureditve ne pričakujemo bistvenega vpliva na populacije ogroženih ptic (ocena B). Gozd je pomemben tudi za zveri (medved, volk, ris), na planoti Hrušice pa pojavljajo vse tri vrste. Vpliv na varstvene cilje *ohranjanje ekoloških značilnosti habitatov kvalifikacijskih vrst* (ohranjanje populacij plenskih vrst navadnega risa in volka ter ohranjanje ekoloških značilnosti habitata rjavega medveda) in zmanjševanje konfliktov z ukrepi za odvrčanje medveda od naselij pa bo nebitven (C) ob upoštevanju

omilitvenih ukrepov. Omilitveni ukrepi so vsi ukrepi, s katerimi preprečujemo privabljanje medveda v bližino naselij.

Na enoti PO-35 SK [v] (površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo) je obstoječe nepozidano stavbno zemljišče, ki ga na 0.62 ha porašča HT srednjeevropska zmerno suha travišča s prevladujočo pokončno stoklaso (Physis 34.322, FFH 6210(*)), ki je pogosto rastišče kukavičnic, ni pa kvalifikacijski HT (se pa prednostno ohranja po Uredbi o habitatnih tipih). Od kvalifikacijskih vrst so te travniške površine potencialni habitat metulja travniškega postavneža, ki je registriran v širšem območju. Glede na to, da se območje nahaja v varovalnem koridorju plinovoda predvidevamo, da se območje ne sme pozidati in da se bo trenutna raba tal ohranjala tudi v prihodnje, zato ocenjujemo, da ne bo bistvenih vplivov na kvalifikacijske vrste in HT, ter varstvene cilje območja (ocena B). Tu so prisotna naslednja območja varstva narave: SCI SI3000255 Trnovski gozd – Nanos, EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri in EPO Trnovski gozd in Nanos. Glede na zgornje ugotovitve je skupni vpliv OPN na območja varstva narave in njihove varstvene cilje nebitven ob izvedbi ukrepov (ocena C).

- Vodice. Za smučišče v Vodica (VO-32 REK) v dopoljenem osnutku ni več predviden OPPN, namenska raba je kmetijska (G in K2). Na enoti je v odloku OPN dovoljena razširitev smučišča s postavitvijo vlečnice in ureditev za umetno zasneževanje, katerih prosotrski obseg še ni določen. Na območju je 10,85 ha gozda, ki pripada kvalifikacijskemu HT Ilirska bukovja (Physis 41.1C, FFH 91K0) s primesjo lokalno tujerodne smreke. Ker obseg poseka še ni znan, je vplive težko oceniti, zato bodo natančni vplivi lahko podani v nadaljnjih fazah. Sedaj pa že lahko ocenimo, da bodo vplivi nebitveni le ob upoštevanju omilitvenih ukrepov (ocena C).

Travniške površine na površini 2.98 ha v glavnem pripadajo HT Srednjeevropski kseromezofilni nižinski travniki na razmeroma suhih tleh in nagnjenih legah s prevladujočo visoko pahovko (Physis 38.221, FFH 6510), ni pa kvalifikacijski HT (se pa prednostno ohranja po Uredbi o habitatnih tipih). Te površine so tu bolj intenzivno rabljene, zato je ta HT v slabšem ohranitvenem stanju. Od kvalifikacijskih vrst so te travniške površine potencialni habitat metulja travniškega postavneža, ki je registriran v širšem območju. Gozdni obronki, preseke, jase in presvetljeni gozdovi pa so ustrezni habitati za črtastega medvedka.

Gozd predstavlja potencialni habitat kvalifikacijskih vrst hroščev bukov kozliček in rogač. Območje je še posebej pomembno za bukovega kozlička, ki je vezan na strnjene gozdne komplekse, saj gre za tipično gozdno žival. Vpliv na varstvene cilje *ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja in naravne razširjenosti vrst, ohranjanje povezanosti habitatov populacij in ohranjanje ekoloških značilnosti habitatov kvalifikacijskih vrst* za ohranjanje populacije bukovega kozlička bo ocenjen kot nebitven (C) ob izvedbi ukrepov.

Širše območje ureditve je primeren habitat za gozdne vrste ptic in ptice kulturne krajine, vendar glede na načrtovane ureditve ob izvedbi ukrepov ne pričakujemo bistvenega vpliva na populacije ogroženih ptic (ocena C). Območje predstavlja tudi potencialne habitate za netopirje. Z poseganjem v gozd se bodo uničila tako možna zatočišča netopirjev v duplih in drugih špranjah na deblih in kot tudi prehranjevalni habitat. Izgube bodo verjetno še večje, če prištejemo možne vplive svetlobnega onesnaževanja zaradi možne postavitve objektov javne razsvetljave. Vpliva na dolgonosega netopirja ne bo, ker se ta prehranjuje nad vodami, nebitven vpliv bo imela izguba gozda na dolgokriliga netopirja, ki se lahko prehranjuje na gozdnem robu. Vse vrste podkovnjakov se večinoma prehranjujejo v gozdu, vendar so vse večje kolonije več kilometrov oddaljene od posega, zato ocenjujemo vpliv izgube gozda kot nebitven. Glede na velikost območja pa domnevamo, da vpliv na preživetje populacij netopirjev ne bo bistven ob izvedbi ukrepov (ocena C). Zaradi izgube gozda kot prehranjevalnega habitata in izgube dupel kot zatočišč ocenjujemo vpliv na varstvene cilje *ohranjanje ekoloških značilnosti habitatov kvalifikacijskih vrst* in ohranjanje pomembnih struktur prehranjevalnega habitata vseh kvalifikacijskih vrst netopirjev kot nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C).

Gozd je pomemben tudi za zveri (medved, volk, ris), na planoti Hrušice pa se pojavljajo vse tri vrste. Vpliv na varstvene cilje *ohranjanje populacij plenskih vrst navadnega risa in volka* ter *ohranjanje ekoloških značilnosti habitata rjavega medveda in zmanjševanje konfliktov z ukrepi za odvrčanje medveda od naselij* pa bo nebitven (C) ob upoštevanju omilitvenih ukrepov. Omilitveni ukrepi so vsi ukrepi, s katerimi preprečujemo privabljanje medveda v bližino naselij.

Na vznožju smučišča so načrtovane površine za turizem na enoti VO-01 BT [x]. Travniške površine na površini 0,67 ha v glavnem pripadajo HT srednjeevropska zmerno suha travišča s prevladujočo pokončno stoklaso (Physis 34.322, FFH 6210(*)), ki je pogosto rastišče kukavičnic, ni pa kvalifikacijski HT (se pa prednostno ohranja po Uredbi o habitatnih tipih). Te površine so tu bolj intenzivno rabljene, zato je ta HT v slabšem ohranitvenem stanju. Od kvalifikacijskih vrst so te travniške površine potencialni habitat metulja travniškega postavneža, ki je registriran v širšem območju. Vpliv na varstvene cilje *ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja in naravne razširjenosti vrst in ohranjanje povezanosti habitatov populacij* je ocenjen kot nebitven (B), saj je okoli Vodic podobnih travniških

površin še veliko. Območje Vodice spada v območje zveri (medved, volk, ris), na planoti Hrušice pa se pojavljajo vse tri vrste. Vpliv na varstvene cilje *ohranjanje populacij plenskih vrst navadnega risa in volka ter ohranjanje ekoloških značilnosti habitata rjavega medveda in zmanjševanje konfliktov z ukrepi za odvratanje medveda od naselij* pa bo nebitven (C) ob upoštevanju omilitvenih ukrepov. Omilitveni ukrepi so vsi ukrepi, s katerimi preprečujemo privabljanje medveda v bližino naselij.

Tu so prisotna naslednja območja varstva narave: SCI SI3000255 Trnovski gozd – Nanos, EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri, EPO Trnovski gozd in Nanos ter NV Vodice. Ureditev smučišča in območje za turizem je v celoti znotraj območja NV Vodice, kraške uvale z mokrišči. V vplivnem območju smučišča se nahajajo ponori potoka in močvirni svet ob ponorih, ki so značilen del naravne vrednote Vodice. Kakršnokoli poseganje na območju ponorov ter v vodni režim in kvaliteto vode bi pomenilo bistveno spremembo lastnosti, zaradi katerih je določena naravna vrednota. Zaradi tega je vpliv smučišča in ostalih ureditev na vodni režim v tleh na tem območju nebitvenega pomena le ob izvedbi primernih ukrepov (ocena C). Glede na zgornje ugotovitve je skupni vpliv OPN na območja varstva narave in njihove varstvene cilje nebitven ob izvedbi ukrepov (ocena C).

- Podkraj. V Podkraju je v SCI območju načrtovano območje zelenih površin PO-84 ZS [zi] (0,9 ha), kjer 0,5 ha pripada kvalifikacijskemu HT Ilirska bukovja (Physis 41.1C, FFH 91K0) s primesjo lokalno tujerodne smreke, preostale površine pa HT Srednjeevropska zmerno suha travnišča z glotami, ki se zarašča z nasadi avtohtonih iglavcev (Physis 34.323x83.311, FFH 6210(*)).

Nove stavbne površine se načrtujejo na enotah PO-46 SK [v], PO-78 SK [v] in PO-48 SK [v]. Območje PO-46 SK [v] porašča na površini 0,16 ha HT Srednjeevropski kseromezofilni nižinski travniki na razmeroma suhih tleh in nagnjenih legah s prevladujočo visoko pahovko (Physis 38.221, FFH 6510), ki ni kvalifikacijski HT (se pa prednostno ohranja po Uredbi o habitatnih tipih). Od kvalifikacijskih vrst so te travniške površine potencialni habitat metulja travniškega postavneža, ki je registriran v širšem območju. Podobno velja tudi za enoto PO-48 SK [v], kjer je ta travniški HT v površini 0,7 ha.

Enota PO-78 SK [v] obsega gozdni otok, ki ga porašča kvalifikacijski HT Ilirska bukovja (Physis 41.1C, FFH 91K0) na površini 0,25 ha, ostalo pa so zaraščajoče travniške površine. Za vse te širitve velja, da je vpliv nebitven (B) na varstvene cilje *ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja in naravne razširjenosti vrst in ohranjanje povezanosti habitatov populacij*, saj posega le v relativno majhne površine na robu SCI območja. Celotno območje predstavlja robno območje potencialnih habitatov kvalifikacijskih vrst vezanih na gozd (hrošča bukov kozliček in rogač, netopirji, volk, ris). Vpliv na medveda in varstveni cilj *ohranjanje ekoloških značilnosti habitata rjavega medveda in zmanjševanje konfliktov z ukrepi za odvratanje medveda od naselij* pa bo nebitven (C) ob upoštevanju omilitvenih ukrepov. Omilitveni ukrepi so vsi ukrepi, s katerimi preprečujemo privabljanje medveda v bližino naselij. Širše območje ureditve je primeren habitat za gozdne vrste ptic in ptice kulturne krajine, vendar glede na načrtovane ureditve ne pričakujemo bistvenega vpliva na populacije ogroženih ptic (ocena B).

Tu so prisotna naslednja območja varstva narave: SCI SI3000255 Trnovski gozd – Nanos, EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri in EPO Trnovski gozd in Nanos. Glede na zgornje ugotovitve je skupni vpliv OPN na območja varstva narave in njihove varstvene cilje nebitven ob izvedbi ukrepov (ocena C).

- Višnje. Nove stavbne površine se načrtujejo na vplivnem območju SCI na enotah VI-48 SKg [v] in VI-29 SK [v]. Vse te enote porašča na skupni površini 0,94 ha HT Srednjeevropski kseromezofilni nižinski travniki na razmeroma suhih tleh in nagnjenih legah s prevladujočo visoko pahovko (Physis 38.221, FFH 6510), ki ni kvalifikacijski HT (se pa prednostno ohranja po Uredbi o habitatnih tipih). Od kvalifikacijskih vrst so te travniške površine potencialni habitat metulja travniškega postavneža, ki je registriran v širšem območju. Za vse te širitve velja, da je vpliv nebitven (B) na varstvene cilje *ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja in naravne razširjenosti vrst in ohranjanje povezanosti habitatov populacij*, saj posega le v relativno majhne površine na robu SCI območja, v neposredni bližini pa so veliki kompleksi takih travnikov. Širše območje ureditve je primeren habitat za gozdne vrste ptic in ptice kulturne krajine, vendar glede na načrtovane ureditve ne pričakujemo bistvenega vpliva na populacije ogroženih ptic (ocena B). Vpliv na medveda in varstveni cilj *ohranjanje ekoloških značilnosti habitata rjavega medveda in zmanjševanje konfliktov z ukrepi za odvratanje medveda od naselij* pa bo nebitven (C) ob upoštevanju omilitvenih ukrepov. Omilitveni ukrepi so vsi ukrepi, s katerimi preprečujemo privabljanje medveda v bližino naselij.

Tu so prisotna naslednja območja varstva narave: SCI SI3000255 Trnovski gozd – Nanos, EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri in EPO Trnovski gozd in Nanos. Glede na zgornje ugotovitve je skupni vpliv OPN na območja varstva narave in njihove varstvene cilje nebitven ob izvedbi ukrepov (ocena C).

- Col (Okoli naselja Col so prisotna naslednja območja varstva narave: SCI SI3000255 Trnovski gozd – Nanos, EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri in EPO Trnovski gozd in Nanos. V naselju Col so se v dopolnjenem osnutku OPN (december 2013) v okviru koncepta prostorskega razvoja

naselja ukinile vse prej načrtovane širitve stavbnih zemljišč, ohranilo se je le novo območje podeželskega naselja (CO-34 SK [v]). Ostalo območje naselja predstavljajo obstoječa stavbna zemljišča, ki pa so v veliki meri še nepozidana. Območje je odmaknjeno od roba vasi, ter leži na meji gozdnega območja HT termofilni gozdovi mešanih listavcev (Physis 41.8) z večjim travniškim kompleksom kvalifikacijskega HT vzhodnosubmediteranska (submediteransko-ilirska) suha in polsuha travišča (Physis 34.75, FFH 62A0) na zahodu. Tu je v naravi prehod od zaraščajočih travniških površin do gozdnega roba, zato se bo posegalo le na majhne površine kvalifikacijskega HT in vpliv ni bistven (ocena B). Glavni negativni vpliv je predvsem širjenje nove poselitve, ki je relativno odmaknjena od strnjene naselja, ter posledično dodatna napeljava infsatrukture (elektrika, vodovod) na območje, kar bo pomenila dodatno poseganje v gozd med naseljem in novimi objekti. Same turistične aktivnosti bodo pomenile vnašanje nemira v okolico ter tudi svetlobnega onesnaženja zaradi verjetne osvetlitve turističnih objektov. Ker je locirano v gozdnem območju, bi potencialno nočno osvetljevanje in nočni hrup predstavljalo večji negativni vpliv na netopirje in žuželke, vendar ocenjujemo, da je vpliv nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C).

Širše območje ureditve Cola je primeren habitat za gozdne vrste ptic in ptice kulturne krajine, vendar glede na načrtovane ureditve ne pričakujemo bistvenega vpliva na populacije ogroženih ptic (ocena B). Podobno ocenjujemo, da bo vpliv tudi na varstvene cilje za medveda ohranjanje ekoloških značilnosti habitata rjavega medveda in zmanjševanje konfliktov z ukrepi za odvrčanje medveda od naselij, ki pa bo nebitven (C) ob upoštevanju omilitvenih ukrepov. Omilitveni ukrepi so vsi ukrepi, s katerimi preprečujemo privabljanje medveda v bližino naselij. Za ostale kvalifikacijske vrste in HT pa je vpliv nebitven (ocena B).

Na Colu so velike površine nezazidanih stavbnih zemljišč, ki pa so vsa znotraj redko pozidanega območja naselja in ne pripadajo HT, ki se prednostno ohranjajo. Glede na to, da je celotno naselje znotraj EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri velja, da je treba izvajati vse omilitvene ukrepe, s katerimi preprečujemo privabljanje medveda v bližino naselij.

- Križna gora. Na območju Križne gore je predvideno območje za turizem s pripadajočimi površinami za šport in rekreacijo (KG-19 SK [v], KG-31 REK). Na območju je 2,48 ha gozda, ki pripada kvalifikacijskemu HT Ilirska bukovja (Physis 41.1C, FFH 91K0) s primesjo lokalno tujerodne smreke. Ker obseg poseka v EUP še ni znan, je za oceno vpliva upoštevan posek gozda na celotni površini EUP. Na podlagi tega ocenjujemo, da bodo vplivi nebitveni le ob upoštevanju omilitvenih ukrepov (ocena C). Travniške površine na površini 1,41 ha v glavnem pripadajo kvalifikacijskemu HT vzhodnosubmediteranska (submediteransko-ilirska) suha in polsuha travišča (Physis 34.75, FFH 62A0). Te površine se tu v veliki meri zaraščajo z drevesno vegetacijo, zato je ta HT v slabšem ohranitvenem stanju, zato vpliv na HT ni bistven (ocena B). Od kvalifikacijskih vrst so te travniške površine potencialni habitat metulja travniškega postavneža, ki je registriran v širšem območju. Gozdni obronki, preseke, jase in presvetljeni gozdovi pa so ustrezni habitati za črtastega medvedka. Gozd predstavlja potencialni habitat kvalifikacijskih vrst hroščev bukov kozliček in rogač. Območje je pomembno za bukovene kozličke, ki je vezan na strnjene gozdne komplekse, saj gre za tipično gozdno žival. Vpliv na varstvene cilje *ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja in naravne razširjenosti vrst in ohranjanje povezanosti habitatov populacij*, za ohranjanje populacije bukovnega kozlička bo ocenjen kot nebitven (C) ob izvedbi ukrepov.

Območje predstavlja tudi potencialne habitate za netopirje. Z poseganjem v gozd se bodo uničila tako možna zatočišča netopirjev v duplih in drugih špranjah na deblih in kot tudi prehranjevalni habitat. Izgube bodo verjetno še večje, če prištejemo možne vplive svetlobnega onesnaževanja zaradi možne postavitve objektov javne razsvetljave. Vpliva na dolgonosega netopirja ne bo, ker se ta prehranjuje nad vodami, nebitven vpliv bo imela izguba gozda na dolgokrilega netopirja, ki se lahko prehranjuje na gozdnem robu. Vse vrste podkovernjakov se večinoma prehranjujejo v gozdu, vendar so vse večje kolonije več kilometrov oddaljene od posega, zato ocenjujemo vpliv izgube gozda kot nebitven. Glede na velikost območja pa domnevamo, da vpliv na preživetje populacij netopirjev ne bo bistven ob izvedbi ukrepov (ocena C). Zaradi izgube gozda kot prehranjevalnega habitata in izgube dupel kot zatočišč ocenjujemo vpliv na varstvene cilje *ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja in naravne razširjenosti vrst* kvalifikacijskih vrst netopirjev kot nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C). Širše območje ureditve je primeren habitat za gozdne vrste ptic, vendar glede na načrtovane ureditve ob izvedbi omilitvenih ukrepov ne pričakujemo bistvenega vpliva na populacije ogroženih ptic (ocena C). Gozd je pomemben tudi za zveri (medved, volk, ris), v Trnovskem gozdu pa se pojavljajo vse tri vrste. Vpliv na varstvene cilje *ohranjanje populacij plenskih vrst navadnega risa in volka ter ohranjanje ekoloških značilnosti habitata rjavega medveda in zmanjševanje konfliktov z ukrepi za odvrčanje medveda od naselij* pa bo nebitven (C) ob upoštevanju omilitvenih ukrepov. Omilitveni ukrepi so vsi ukrepi, s katerimi preprečujemo privabljanje medveda v bližino naselij.

Na Križni gori je bilo tudi načrtovano novo počitniško naselje s pripadajočimi zelenimi površinami, ki v pa je v dopolnjenem osnutku OPN (december 2013) zmanjšano na manjšo razširitev obstoječih pozidanih površin (KG-17 SK [v]). Enota KG-17 SK [v] je načrtovana na območju, kjer so na 0,1 ha prisotne zaraščajoče travniške površine kvalifikacijskega HT vzhodnosubmediteranska (submediteransko-ilirska) suha in polsuha travišča (Physis 34.75, FFH 62A0). V okolici pa je gozdno območje s kvalifikacijskim HT Ilirska bukovja (Physis 41.1C, FFH 91K0) s primesjo lokalno tujerodne smreke. Tako vplive pričakujemo samo na gozdne HT in nanje vezane vrste, na ostale vpliva ne bo oz. je zanemarljiv (ocena A).

Tudi za to območje veljajo vsi zgoraj naštetih vplivi na gozd, vpliv pa bo nebitven ob upoštevanju ukrepov (ocena C).

Na celotnem območju Križne gore so prisotna naslednja območja varstva narave: SCI SI3000255 Trnovski gozd – Nanos, EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri in EPO Trnovski gozd in Nanos. Glede na zgornje ugotovitve je skupni vpliv OPN na območja varstva narave in njihove varstvene cilje nebitven ob izvedbi ukrepov (ocena C).

- Kovk. Načrtovane so bile nove površine za šport in rekreacijo pri Penzionu Sinji vrh (KV-01 BT [X]), ki v so v dopolnjenem osnutku OPN (december 2013) ostale v osnovni rabi (G in K2). Enoto v celoti poraščajo kvalifikacijski HT in sicer HT Ilirska bukovja (Physis 41.1C, FFH 91K0) s površino 1,33 ha in HT vzhodnosubmediteranska (submediteransko-ilirska) suha in polsuha travišča (Physis 34.75, FFH 62A0) s površino 2,81 ha. Ker obseg poseka v EUP še ni znan, je za oceno vpliva upoštevan posek gozda na celotni površini EUP. Na podlagi tega ocenjujemo, da bodo vplivi nebitveni le ob upoštevanju omilitvenih ukrepov (ocena C). Gozd na enoti ni del sklenjene večje gozdne površine, ampak bolj gozdni jezik, ki sega v večji kompleks travniških površin. Zato ta del gozda nima večjega pomena za kvalifikacijske gozdne vrste (hrošče, netopirje, zveri), kljub temu da predstavlja njihov potencialni habitat. Na podlagi tega ocenjujemo, da bodo vplivi nebitveni le ob upoštevanju omilitvenih ukrepov (ocena C). Vpliv na varstvene cilje *ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja in naravne razširjenosti vrst* in *ohranjanje povezanosti habitatov populacij*, za ohranjanje populacije bukovega kozlička bo ocenjen kot nebitven (B). Zaradi izgube gozda kot prehranjevalnega habitata netopirjev in izgube dupel kot zatočišč ocenjujemo vpliv na zgornje varstvene cilje kot nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C). Vpliv na varstvene cilje za zveri *ohranjanje populacij plenskih vrst navadnega risa in volka* ter *ohranjanje ekoloških značilnosti habitata rjavega medveda* in *zmanjševanje konfliktov z ukrepi za odvrčanje medveda od naselij* pa bo nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov (C). Omilitveni ukrepi so vsi ukrepi, s katerimi preprečujemo privabljanje medveda v bližino naselij.

So pa zato travniške površine na območju Sinjega vrha in predvsem vzhodno od Penziona pomembne predvsem zaradi metuljev, saj so predlagane tudi za območje vzpostavitve državnega monitoringa metuljev za rdečega apolona (*Parnassius apollo*) (Verovnik s sod. 2011). So pa tudi habitatni kvalifikacijske vrste travniškega postavneža, ki je registriran v širšem območju. Gozdni obronki, preseke, jase in presvetljeni gozdovi pa so ustrezni habitatni za črtastega medvedka. Vpliv na varstvene cilje metuljev *ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja in naravne razširjenosti vrst* in *ohranjanje povezanosti habitatov populacij* pa bo nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov (C).

Na robu Trnovske planote so termofilne travniške površine gnezdišča nekaterih kvalifikacijskih vrst ptic (npr. hribski škrjanec, slegur, kotorna) in lovišča ujed (planinski orel, orel kačar, beloglavi jastreb). Največji vpliv bo predstavljal povečan obisk ljudi in posledično vnašanje motenj v območje, vendar s stališča vplivov na varstvene cilje in vrste SPA ocenjujemo, da ureditev ne bo predstavljala bistvenih vplivov (ocena B).

Na Kovku je načrtovano je tudi novo območje za turizem (KV-68 SK [v]) na obstoječi kmetiji. Tu se v gozd ne bo posegalo, prisotne pa so travniške površine 0,5 ha kvalifikacijskega HT vzhodnosubmediteranska (submediteransko-ilirska) suha in polsuha travišča (Physis 34.75, FFH 62A0), ki ležijo v neposredni bližini kmetije in so bolj intenzivno rabljene. Zaradi tega ocenjujemo, da na vplivov na varstvene cilje in vrste SCI in SPA območij ne bo (ocena A).

KV-69 SK [v] je nova stavbna površina ob glavni cesti na površini 0,4 ha od katerega pripada 0,28 ha kvalifikacijskemu HT (Physis 34.75, FFH 62A0). Zaradi neposredne bližine ceste in majhne površine ocenjujemo, da vplivi na varstvene cilje in vrste SCI in SPA območij ne bodo bistveni (ocena B).

KV-45 SK [v] in KV-66 SK [v] sta novi stavbni površini ob obstoječih, ki tako skupaj tvorijo manjši kompleks stanovanjskih površin. KV-45 SK [v] in KV-66 SK [v] pokrivata skupno 0,28 ha travniških površin, ki pripadajo kvalifikacijskemu HT (Physis 34.75, FFH 62A0). Zaradi majhne površine ocenjujemo, da vplivi na varstvene cilje in vrste SCI in SPA območij ne bodo bistveni (ocena B).

Tudi za razširitev kmetije Jakuš (KV-78 SKK [v]) za 0,7 ha velja, da vplivov na varstvene cilje in vrste SCI in SPA območij ne bo (ocena A), saj tu ni kvalifikacijskih HT, površine potencialnih habitatov vrst pa so zanemarljive glede na okoliške površine.

Na Kovku je opredeljeno tudi območje za potrebe varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami - območje geo magnetnega monitoringa (KV-81 N). Kot sledi iz smernic Ministrstva za obrambo (350-257/2009-3), se bodo na območju izvajale meritve in opazovanja zemeljskega magnetnega polja z namenom določitve magnetne deklinacije in drugih komponent geomagnetnega polja v Sloveniji ter proučevanja njihovih sprememb skozi čas v skladu z Uredbo o ratifikaciji sporazuma med Republiko Slovenijo in Evropsko vesoljsko agencijo o sodelovanju v vesolju v miroljubne namene (Uradni list RS, št. 2/09). Predvidena je postavitve merilnice geomagnetnega polja, ki bo sestavni del Observatorija za geomagnetizem in aeronomijo. Glede na zahteve monitoringa, kjer morajo merilne naprave delovati v magnetno mirnih in natančno nadzorovanih okoljih, ocenjujemo, da se v območju po postavitvi merilnega objekta, ne bo smelo nič dogajati. Na podlagi tega ocenjujemo, da vplivov na varstvene cilje in vrste SCI in SPA območij ne bo (ocena A). Enako velja tudi za vpliv na KP Južni obronki Trnovskega gozda. V OPN je v neposredni bližini KV-81 N načrtovan tudi stavbno zemljišče na območju ruševine (KV-39 SK). Vplivi izgradnje na tem stavbnem zemljišču so največji predvsem zaradi komunalne neopremljenosti, saj je do zemljišča potrebno potegniti električno vodovod ter urediti dostop. Kljub temu ocenjujemo, da bo poseg na varstvene cilje in vrste SCI in SPA območij, ter KP Južni obronki Trnovskega gozda ne bistven ob izvedbi ukrepov (ocena C).

Na celotnem območju Kovka so prisotna naslednja območja varstva narave: SCI SI3000255 Trnovski gozd – Nanos, SPA SI5000021 Trnovski gozd - južni rob in Nanos, KP Južni obronki Trnovskega gozda, EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri in EPO Trnovski gozd in Nanos. Glede na zgornje ugotovitve je skupni vpliv OPN na območja varstva narave in njihove vrstvene cilje ne bistven ob izvedbi ukrepov (ocena C).

- Otlica. Na Otlici je še veliko nepozidanih obstoječih površin, nove stavbne površine so na površini 2 ha namenjene za širitev naselja na enoti OT-074 SK [v] (0,23 ha) s pripadajočimi zelenimi površinami za šport in rekreacijo OT-ZS-2-plan (0,54 ha) in zelenimi površinami OT-ZD-2-plan in OT-ZD-3-plan (1,27 ha). Za pozidavo so namenjene travniške površine, ki niso kvalifikacijski HT, ter v manjši meri predstavljajo potencialni habitat kvalifikacijskim vrstam metuljev. Širše območje ureditve je primeren habitat za gozdne vrste ptic, vendar glede na načrtovane ureditve pričakujemo ne bistven vpliv na populacije ogroženih ptic (ocena B). Na območju tudi ni večjih gozdnih površin, ampak le manjši gozdni otoki, ki se bodo tudi v prihodnje z veliko verjetnostjo ohranili ter ne predstavljajo pomembnejših gozdnih habitatov. Na podlagi tega ocenjujemo, da bo vpliv na varstvene cilje SCI območja ne bistven (ocena B). Na celotnem območju Otlice so prisotna naslednja območja varstva narave: SCI SI3000255 Trnovski gozd – Nanos, SPA SI5000021 Trnovski gozd - južni rob in Nanos, EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri in EPO Trnovski gozd in Nanos. Glede na zgornje ugotovitve je skupni vpliv OPN na območja varstva narave in njihove vrstvene cilje ne bistven ob izvedbi ukrepov (ocena B).
- Predmeja Na Predmeji so največje spremembe v okviru Športnega parka Tiha dolina (PR-002 BC [X]) z dodatno razširitvijo (0,25 ha), s pripadajočimi zelenimi površinami za šport in rekreacijo PR-192 ZS [zi] v velikosti 2,96 ha. Tu so v OPN dovoljena utrjena športna igrišča (rokomet, košarka, odbojka, balinanje) ter ureditve za nordijsko smučanje (teki, skoki), z dodatno ponudbo družinskega smučišča in posebnih oblik zimskih športov (pasje vprege, motorne sani po gozdnih poteh). Možno je umetno zasneževanje iz bazenov meteorne vode, ki se uredijo kot sonaravna ojezeritev. Po informacijah občine pa so širitve namenjene predvsem ureditvi igrišč, adrenalinskega parka in skakalnice. Na PR-ZS-1-plan je kar 2,74 ha kvalifikacijskih HT Ilirska bukovja (Physis 41.1C, FFH 91K0). Ker obseg poseka v EUP še ni znan, je za oceno vpliva upoštevan posek gozda na celotni površini EUP. Na podlagi tega ocenjujemo, da bodo vplivi ne bistveni le ob upoštevanju omilitvenih ukrepov (ocena C). Gozd predstavlja potencialni habitat kvalifikacijskih vrst hroščev bukov kozliček in rogač. Območje je pomembno za bukovega kozlička, ki je vezan na strnjene gozdne komplekse, saj gre za tipično gozdno žival. Vpliv na varstvene cilje *ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja in naravne razširjenosti vrst in ohranjanje povezanosti habitatov populacij* za ohranjanje populacije bukovega kozlička bo ocenjen kot ne bistven (C) ob izvedbi ukrepov. Območje predstavlja tudi potencialne habitate za netopirje. Z poseganjem v gozd se bodo uničila tako možna zatočišča netopirjev v duplih in drugih špranjah na deblih in kot tudi prehranjevalni habitat. Izgube bodo verjetno še večje, če prištejemo možne vplive svetlobnega onesnaževanja zaradi možne postavitve objektov javne razsvetljave. Vpliva na dolgonovega netopirja ne bo, ker se ta prehranjuje nad vodami, ne bistven vpliv bo imela izguba gozda na dolgokrilega netopirja, ki se lahko prehranjuje na gozdnem robu. Vse vrste podkovnjakov se večinoma prehranjujejo v gozdu, vendar so vse večje kolonije več kilometrov oddaljene od posega, zato ocenjujemo vpliv izgube gozda kot ne bistven. Glede na velikost območja pa domnevamo, da vpliv na preživetje populacij netopirjev ne bo bistven ob izvedbi ukrepov (ocena C). Zaradi izgube gozda kot prehranjevalnega habitata in izgube dupel kot zatočišč ocenjujemo vpliv na varstvene cilje *ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja in naravne razširjenosti vrst in ohranjanje povezanosti habitatov*

populacij kvalifikacijskih vrst netopirjev kot nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C). Širše območje ureditve je primeren habitat za gozdne vrste ptic, vendar glede na načrtovane ureditve ob izvedbi omilitvenih ukrepov ne pričakujemo bistvenega vpliva na populacije ogroženih ptic (ocena C). Gozd je pomemben tudi za zveri (medved, volk, ris), v Trnovskem gozdu pa se pojavljajo vse tri vrste. Vpliv na varstvene cilje *ohranjanje populacij plenskih vrst navadnega risa in volka* ter *ohranjanje ekoloških značilnosti habitata rjavega medveda* in *zmanjševanje konfliktov z ukrepi za odvrčanje medveda od naselij* pa bo nebitven (C) ob upoštevanju omilitvenih ukrepov. Omilitveni ukrepi so vsi ukrepi, s katerimi preprečujemo privabljanje medveda v bližino naselij.

Travniške površine na PR-002 BC [x] površini 0,25 ha v glavnem pripadajo kvalifikacijskemu HT vzhodnosubmediteranska (submediteransko-ilirska) suha in polsuha travišča (Physis 34.75, FFH 62A0). Te površine so tu bolj intenzivno rabljene in je ta HT v slabšem ohranitvenem stanju, zato vpliv na HT ni bistven (ocena B). Od kvalifikacijskih vrst so te travniške površine potencialni habitat metulja travniškega postavneža, ki je registriran v širšem območju. Gozdni obronki, preseke, jase in presvetljeni gozdovi pa so ustrezni habitatni za črtastega medvedka.

Na Predmeji je v Dolini načrtovane širitev drugega kompleksa območja za turizem v PR-004 BT [x], PR-007 BT [x] in PR-111 SK [v] na skupno 1,25 ha s pripadajočimi površinami za šport in rekreacijo PR-193 ZS [zi] (0,42 ha). Tu ni prisotnih kvalifikacijskih HT, drevesna vegetacija je le manjši gozdni otok v naselju. Tako tu ni pomembnejših potencialnih habitatov kvalifikacijskih vrst, zato ocenjujemo, da bodo vplivi na varstvene cilje SCI območja nebitveni (ocena B).

Podobno kot zgoraj velja tudi za širitev območja počitniških hiš PR-042 SK [v] za 0,34 ha na travniške površine in delno v gozdni otok, zato vpliv ocenjujemo kot nebitven (ocena B).

Na Javorškem vrhu je načrtovano vojaško območje ki je v dopolnjenem osnutku OPN (december 2013) ostalo v osnovni rabi (G) za stalne aktivnosti in delovanje vojske, ki se glede na tajnost podatkov v izvedbenih pogojih ne navajajo. Enota se nahaja na samem vrhu (1404 m), na katerega vodi le pešpot. Nahaja se v sklenjenem območju gozdov in na meji gozdnega rezervata NR Golaki in Smrekova draga, zato je poleg poseganja na sam vrh problematičen tudi dostop. Po informacijah občine pa gre za opredelitev namenske rabe za že obstoječe aktivnosti. Na osnovi tega ocenjujemo, da je vpliv na varstvene cilje SCI območja in vrst nebitven ob izvedbi ukrepov (ocena C). Na osnovi tega tudi ocenjujemo, da je vpliv na varstvene cilje POV Trnovski gozd območja (ohranitev obstoječega obsega in vsaj obstoječih ekoloških značilnosti gozdov; zagotovitev miru okoli rastišč in gnezdišč, zlasti na vznemirjanje občutljivih vrst) in vrst nebitven ob izvedbi ukrepov (ocena C).

Na celotnem območju Predmeje so prisotna naslednja območja varstva narave: SCI SI3000255 Trnovski gozd – Nanos, SPA SI5000021 Trnovski gozd - južni rob in Nanos, POV Trnovski gozd, EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri in EPO Trnovski gozd in Nanos. Glede na zgornje ugotovitve je skupni vpliv OPN na območja varstva narave in njihove varstvene cilje nebitven ob izvedbi ukrepov (ocena C).

- Hubelj . Na izvirnem območju potoka Hubelj se prekrivajo številna območja varstva narave, ali pa so v vplivnem območju načrtovani posegov: POO, pPOO Dolina Vipave, POV Trnovski gozd - južni rob in Nanos, KP Južni obronki Trnovskega gozda, NS Hubelj, NV Trnovski gozd – nariv, NV Hubelj – izviri, NV Gradišče, EPO Trnovski gozd in Nanos.

Primerna prostorska in vodnogospodarska ureditev Hublja je zato velikega pomena. V OPN je na izvirnem delu načrtovana sprememba rabe na enotah urejanja AJ-082 Ov [n] (vodno zajetje) in AJ-107 PO [p] (parkirišče). Gre predvsem za opredelitev dejanske namenske rabe na izviri ter ureditev parkirišča za obiskovalce. Nad izvirov sta jami Veliki Hubelj in bližnja Pajkova reža, ki sta zatočišče netopirjev. Tukaj ocenjujemo velik negativen vpliv na populacije netopirjev v primeru neprimerne osvetlitve območja, vendar je ob izvedbi omilitvenih ukrepov vpliv nebitven (C).

Za območja varstva narave in biotsko raznovrstnost predstavlja največji vpliv predvsem ureditev rekreacijskih površin v Ajdovščini. Ob izviri Hublja so načrtovane zelene površine AJ-213 REK in HU-ZD-1-plan (2)), kjer ni načrtovanih nobenih ureditev, ampak je to predvsem gozd (HT Termofilni gozdovi mešanih listavcev) z zaščitno funkcijo. Na območju rekreacijskega območja in gozdnega parka Školj (AJ-211 REK) na Gradiški gmajni pa so predvidene peš poti na planoti Školj, trim stez, prostori za piknike v naravi, razgledišča na robu planote.

Na območju prevladujejo sestoji termofilnih gozdov mešanih listavcev, od negozdnih površin pa pašniki in suhi kamniti travniki. Na območju gnezdiijo hribski škrjanec, rjava penica, plotni strnad, rjavi srakoper, skobec, smrdokavra, slavec, zelena žolna, podhujka in veliki strnad. Travniki so lovno območje za kačarja, sršenarja in veliko uharico, ki gnezdi v stenah Gradišča. Tu ne pričakujemo dodatnih pozidav od obstoječih, zato ocenjujemo, da ob primernem usmerjanju dejavnosti na tem rekreacijskem območju (izvajanju ukrepov) ne bo bistvenih vplivov na varstvene cilje in kvalifikacijske vrste ptic, še posebej velike uharice (ocena C). Največji vpliv namreč predstavlja povečan obisk ljudi in posledično vnašanje motenj v območje. Hkrati je zelo pomembno, da se tudi v potok Hubelj in njegov

obvodni pas ne posega, saj so tu habitati kvalifikacijskih vrst za POO, pPOO Dolina Vipave (vodne živali). Ocenjujemo, da glavni vpliv na Hubelj predstavljajo morebitne ureditve vodotoka in njegovih brežin (zajezitve, utrjevanja brežin) ter odstanjevanje obvodne vegetacije. Vse te aktivnosti vplivajo na vodni živelj v potoku ter na obvodna prehranjevalna območja netopirjev. Na podlagi tega ocenjujemo, da bodo vplivi nebitveni pod pogojem, da se ne bo dovolilo ureditev v oz. ob potoku Hublju (npr. okrasnih bazenov, otroška in druga javna igrišča) (ocena C).

Na enoti AJ-023 BT [x] je še del nepozidanega obstoječega stavbnega zemljišča, ki ga pokriva gozd. Namembnost so površine za turizem, to so: hoteli, bungalovi in drugi objekti za turistično ponudbo in nastanitev, ki pa na območje KP ne bodo imeli neposrednega vpliva, posredno pa bodo lahko imeli vpliv na območje zaradi povečanega turističnega pritiska (povečan obisk in posledično vnašanje motenj v območje). Ocenjujemo, da bo ob izvedbi omilitvenih ukrepov vpliv nebitven (C).

Glede na zgoraj opisano je skupni vpliv ureditev ob Hublju, skupaj z ureditvami parka Školj na rastlinstvo, živalstvo in habitatne tipe ob izvedbi omilitvenih ukrepov vpliv nebitven (C). Enako velja tudi za vsa območja varstva narave in njihove varstvene cilje.

- Ajdovščina in okolica. Za POO, pPOO Dolina Vipave je izrednega pomena ureditev Hublja skozi naselje Ajdovščina. V obstoječem stanju teče potok skozi mesto v utrjeni betonski strugi, kar pomeni za kvalifikacijske vrste rib in raka koščenca neugodno ohranitveno stanje. Ob primerni ureditvi Hublja (renaturacija in sanacija brežin) ocenjujemo, da bi ob izvedenih ukrepih lahko celo izboljšali ekološko stanje potoka in bi bil vpliv pozitiven (ocena A).

Za obstoječa nepozidana stavbna zemljišča enote AJ-170 SS [OPPN] (stanovanjske površine za bivanje ostarelih občanov) in AJ-065 Ee [n], ocenjujemo, da bo ob izvedbi omilitvenih ukrepov vpliv nebitven (C).

Na jugu je ob Hublju in severno od avtoceste načrtovana še razširitev površin za trgovino in storitve (AJ-016 BD [OPPN]) ter nepozidano obstoječe stavbno zemljišče cone AJ-014 BD [d+b]. Od Hublja ju loči zeleni pas (AJ-185 ZP [zp] in AJ-187 ZP [zp]), ki predstavlja tudi varovalni pas potoka. Storitveni območji bosta imeli vpliv na sam Hubelj, vendar bo ob izvedbi ukrepov nebitven (C). Nepozidan del območja stanovanj AJ-135 SS [e] je naravi 1,3 ha gozda, ki pa ne predstavlja pomembnejših habitatov ogorženih vrst. Tu imajo naravovarstveni pomen predvsem travniške površine v okolici (izven stavbnih zemljišč), ki so pomemben habitat kvalifikacijskih vrst ptic POV Trnovski gozd - južni rob in Nanos. Zato ocenjujemo vpliv te širitve kot nebitven (B) tako s stališča narave kot SPA in EPO Trnovski gozd in Nanos.

Podobno velja tudi za ŽP-16 REK v Zapužah in DP-17 SK [e] v Dolgi Poljani, kjer je območje gozd, v katerega se ne bo posegalo. Zato ocenjujemo vpliv teh širitvev kot nebitven (B) tako s stališča narave kot SPA in EPO Trnovski gozd in Nanos.

Podobno velja tudi za nova stavbna zemljišča v Budanjah (BU-41 ZS [zi] in BU-37 SKg [v]), kjer ocenjujemo vpliv teh širitvev kot nebitven (B) tako s stališča narave kot SPA in EPO Trnovski gozd in Nanos.

Na Ajdovskem polju je na območju POO, pPOO Dolina Vipave in EPO Vipava načrtovano tudi območje Ep 01 - DPA (plinarna na deponijski plin in plinovod), za katerega ne ocenjujemo večjih negativnih vplivov na kvalifikacijske vrste, razen potencialnega vpliva na potok Podovščak, habitat koščičnega škratca. Ob izvedbi primernih ukrepov (varovalni zeleni pas ob potoku) pa vplive ocenjujemo kot nebitvene (C).

Ob Jovščku je na območju POO, pPOO Dolina Vipave in EPO Vipava načrtovana tudi enota US-07 IK [d] za objekte za kmetijsko proizvodnjo. Od potoka jo loči obstoječa kmetijska pot, zato ocenjujemo, da ob izvedbi primernih ukrepov, kjer se ne bo posegalo v potok in vanj spuščalo odpadnih voda iz morebitne kmetijske proizvodnje, bodo vplivi nebitveni (ocena C).

- Lokavec. Tu sta prisotni območji varstva narave POV Trnovski gozd - južni rob in Nanos in EPO Trnovski gozd in Nanos. Pri sanaciji plazu Slano blato na EUP LO-126 PLAZ [DPNp] gre za opredelitev nove planske rabe, v okviru sanacije pa se ne sme izvajati večjih agrotehničnih in gradbenih del. Ocena vpliva na varstvene cilje in vrste SPA je tako A (ni vpliva).

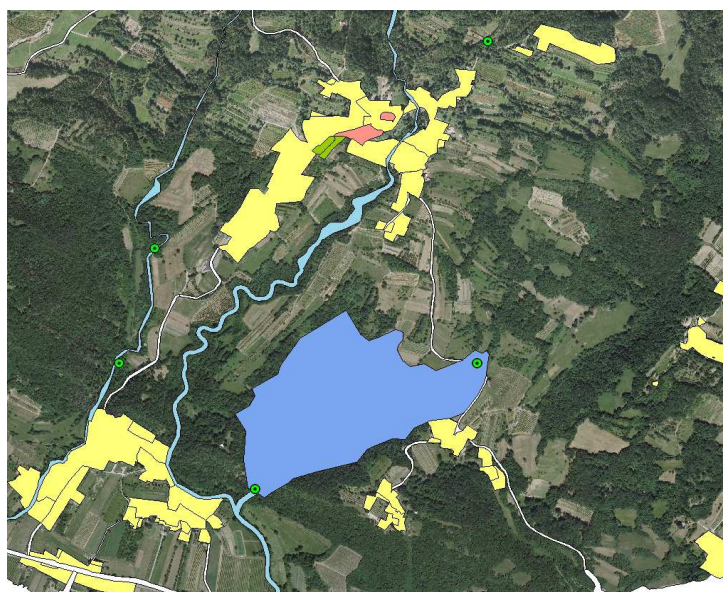
Na enotah LO-024 SK [v] (nepozidano obstoječe stavbno zemljišče) in LO-125 ZS [zi] (ograda za konje) je načrtovana reja konj, na skupni površini 0,7 ha, ki so v naravi travniki. Za ptice takšna raba ne predstavlja večjih negativnih vplivov, predstavlja le zmanjšanje prehranjevalnih habitatov za kvalifikacijske vrste ptic, ki ne bodo imele bistvenega vpliva na varstvene cilje in vrste SPA (ocena B).

Glede na zgornje ugotovitve je skupni vpliv OPN na območja varstva narave in njihove varstvene cilje nebitven (ocena B).

- Štomaž, Skrilje. Tu sta prisotni območji varstva narave POV Trnovski gozd - južni rob in Nanos in EPO Trnovski gozd in Nanos. Širitev stavbnih zemljišč v Štomažu na ST-20 SK [v] in ST-30 SK [v] na skupno 0,48 ha v naravi predstavlja travniške in zaraščajoče površine, kar ne bo imelo bistvenega vpliva na varstvene cilje in vrste SPA (ocena B). Enako velja za ST-11 SK [v] v Skriljah, ki obsega 0,25 ha

travniških površin. Glede na zgornje ugotovitve je skupni vpliv OPN na območja varstva narave in njihove vrstvene cilje nebitven (ocena B).

- Vrtovin. Tu so prisotna območja varstva narave POV Trnovski gozd - južni rob in Nanos, KP Južni obronki Trnovskega gozda in EPO Trnovski gozd in Nanos. Za arheološki park Sv. Pavel nad Vrtovinom (VR-73 REK) se bo uredila prezentacija dediščine in krajinsko-pejzažne ureditve. Načrtovane bodo predvsem ureditve za prezentacijo arheološke dediščine, dostopne poti za obiskovalce in podobno. Enota obsega pobočje z ekstenzivni termofilnimi travniki ter v smeri proti Lozarjem sega do nasada košatih kostanjev. Te površine so tudi potencialni habitat ptic, katerih znana gnezdišča so sicer travniki na Čavnu, Kuclju in Mali gori. Na skalovju južno od Sv. Pavla je eno redkih nahajališč redke ratslinske vrste navadnega ožepka (*Hyssopus officinalis*), za katero je znanih le nekaj ratstič v zahodni Sloveniji. Ob pogoju, da sebo čimbolj ohranilo obstoječe stanje ter da bodo poti in ostale ureditve le obnovitev obstoječih, ocenjujemo da bo vpliv na vrstvene cilje KP Južni obronki Trnovskega gozda nebitven (ocena C). S stališča vplivov na vrstvene cilje in vrste SPA ocenjujemo, da ureditev ne bo predstavljala bistvenih vplivov (ocena B). Glede na zgornje ugotovitve je skupni vpliv OPN na območja varstva narave in njihove vrstvene cilje nebitven (ocena C).
- Potoče. Območje predvidene akumulacije Košivec (OP-1 VI) (slika 30) obsega na južnem delu gozd in sicer Toploljubna in primorska hrastovja (koda Physis 41.7), ki so zavarovan habitatni tip. Na območju zadrževalnika so deloma v stanju slabše odranjenosti zaradi primesi robinije (*Robinia pseudoaccacia*), ki je tujerodna in zelo invazivna drevesna vrsta. Delež površin gozda, kjer je avtohtonim drevesnim vrstam primešana robinija, je na območju zadrževalnika Košivec večji. Višje na pobočju je več negozdnih površin, deloma so to ekstenzivno obdelane ali opuščene kmetijske površine, deloma pa travniki. To so predvsem Submediteransko-ilirski polsuhi travniki (koda Physis 34.753, FFH 62A0), ki spadajo med zavarovane negozdne habitatne tipe. Velik del teh travnikov je v slabem stanju ohranjenosti zaradi zaraščanja z robinijo. V gozdu gnezdi zelena žolna, na ekstenzivnih kmetijskih površinah pa hribski škrjanec, rjava penica, rjavi srakoper, smrdokavra, podhujka in veliki strnad. Akumulacija ne bi imela večjega negativnega vpliva na populacije ogroženih vrst ptic, v kolikor struktura ostalih gozdov in kmetijskih zemljišč v okolici ostane nespremenjena. S stališča vplivov na vrstvene cilje in vrste SPA Trnovski gozd - južni rob in Nanos ocenjujemo, da ureditev ne bo predstavljala bistvenih vplivov (ocena B). Zadrževalnik je načrtovan z zajezitvijo dveh pritokov Kamenjskega potoka ter z dodatnim napajanjem preko cevi iz samega Kamenjskega potoka (VGI, 1999). Na širšem območju akumulacije je v vseh zgonjih delih potokov (Košivec, levi pritok Kamenjskega potoka, Kamenjski potok, Malenšček) prisoten zavarovana vrsta potočni rak koščenc (*Austropotamobius pallipes*), ki je za območje Natura 2000 Trnovski gozd in Nanos bila predlagana kot kvalifikacijska vrsta (Govedič s sod. 2007). V Malenščku je razširjen do Potoč, v Košivcu do prečkanja avtoceste, v Kamenjskem potoku do vasi Kamnje, v levem pritoku Kamenjskega potoka pa do izliva v Kamenjski potok. Glavni razlog za ugotovljeno razširjenost vidimo v kvaliteti vode, ki se pod naselji očitno poslabša ter v sami količini vode. Ali gre za vpliv

Slika 30: Območje predvidenega zadrževalnika Košivec (PT-VI-1-plan in PT-VI-2-plan) z najdišči potočnega raka koščenca (zelenne pike)

Ali gre za vpliv odvzema za vodovod gorvodno, propustnost kamnin ali kaj drugega ne moremo soditi. Predvsem pa neznani podatki o količini vode odvzete za vodovod, ne dopuščajo ocenjevanjakumulativnega vpliva odvzema za akumulacijo in vodovod. V gorvodnih predelih poleg koščaka v potokih živi še soška (*Salmo marmoratus*) in potočna postrv (*Salmo trutta*) ter križanci med njima. Dolvodno v Košivcu živi štrkavec (*Squalius squalus*), pisanec (*Phoxinus phoxinus*), ter zavarovana primorska nežica (*Cobitis bilineata*). Občasno, predvsem pozimi, v času višjih vodostajev pa v potok zahajajo tudi druge vrste rib iz reke Vipave. V pritoku Kamenjskega potoka so bile najdene tudi ličinke kačjega pastirja veliki studenčar (*Cordulegaster heros*). Je ena redkih vrst kačjih pastirjev v slovenski favni, ki živi zgolj v primarnih habitatih - gozdnih potokih v hribovitem svetu z ustreznim peščenim, rahlo muljastim dnom. Večina strug potokov, ki jih naseljuje, ne presega dveh metrov širine. Pogosto so struge sredi poletja suhe, pa vendar jeseni znova najdemo ličinke, ki so sušo preživele zakopane globlje v substratu. Razvoj ličink, ki sicer živijo zakopane v dno potoka, je več-, verjetno 3–5 leten, pri čemer je prehajanje med generacijamizelo verjetno. Izlevitev poteka na obrežni vegetaciji, navpični brežini ali koreninah. Posebnih zahtev do podlage pri izlevitvi nima. Kot pri večini kačjih pastirjev je obdobje spolnega dozorevanja zelo slabo znano. Glede na velikost in hitrost leta so možne tudi individualne selitve na velike razdalje. Odrasli letajo večinoma od junija do druge polovice avgusta. Samci patrolirajo po strugi potoka. Preliminarna označevanja so pokazala tudi do nekaj kilometrov oddaljene najdbe označenih osebkov. Samica odlaga jajčeca v vlažen pesek na robu struge (Kotarac s sod., 2003). Za vrsto pomembna območja so med Novo Gorico in Vogrskim, na območju občine Ajdovščina znotraj Natura 2000 območja ni znanih najdb ne posebej primernih habitatov. Verjetno je občasno pojavljanje imagov verjetno tako ob reki Vipavi kot potokih, kjer je ohranjena lesna obrežna vegetacija. Boljše razmere za vrsto so v potokih na obrobju doline. Ličinke so bile do sedaj najdene na južnem pobočju Trnovske planote, v potoku Vrnivec ter pritoku Kamenjskega potoka pri Potočah. Do glavne ceste Ajdovščina – Nova Gorica so potoki povečini neregulirani z razvito obrežno lesno vegetacijo, dolvodno pa so regulirani. Struga je uravnana, mestoma jo obdaja lesna obrežna vegetacija dvostransko, povečini enostransko, v zadnjem kilometru pred izlivom v Vipavo pa je v celoti odstranjena. Območjezadrževalnika smo si ogledali v času nizkih pretokov, tako smo ugotovljali tudi stanje vodnatosti, ki vpliva na razširjenost vrst. Ugotovili smo da je bil Kamenjski potok med vasjo Kamnje in Potoče suh. Pod Potočami pa je bil spet vodnat, zaradi vode iz levega pritoka, na katerem je načrtovan zadrževalnik. Na izlivu Kamenjskega potoka v potok Košivec pa smo ugotovili, da je večina vode, ki se potem izlije v reko Vipavo, dejansko izvirala iz Kamenjskega potoka s pritoki, saj je bil potok Košivec skoraj brez vode. Ugotovljamo, da je tako za dolvodni tok potoka Košivec, zelo pomemben tisti pritok Kamenjskega potoka, na katerem je načrtovan zadrževalnik. Izgradnja zadrževalnika Košivec predstavlja velik vpliv na populacijo raka koščenca. Popolnoma bo uničenih 620 m potoka (desni pritok Kamenjskega potoka), ki predstavlja odličen habitat za koščenca. Prav tako zelo velik pa bo vpliv na potok dolvodno, ki predstavlja potencialni habitat tako za potočne rake kot druge vrste rib, vendar je trenutno v neugodnem stanju zaradi neurejenih izpustov v Potočah in reguliran struge potoka. Ocenjujemo pa, da je ob izgradnji zadrževalnika možna izvedba takih omilitvenih ukrepov, da se bo vrsta dolgoročno lahko ohranila. Podobno velja za kačjega pastirja veliki studenčar, tudi glede na to, da se bo ohranila populacija na območju zadrževalnika Vrnivec. Na podlagi tega ocenjujemo, da je poseg sprejemljiv pod pogoji navedenimi v omilitvenih ukrepih (ocena C).

- Ravne in Tabor. Tu so prisotna območja varstva narave SPA Trnovski gozd - južni rob in Nanos, NS Tabor nad Črničami in EPO Trnovski gozd in Nanos. V turističnem območju Tabor nad Črničami (RA-04 SK [v]) se načrtuje turistična ureditev območja na enoti TA-CD-1, s pripadajočimi zelenimi površinami. S stališča vplivov na varstvene cilje in vrste SPA ocenjujemo, da ureditev ne bo predstavljala bistvenih vplivov (ocena B). Območje neposredno ne posega v NS Tabor nad Črničami, zato je vpliv le daljinski, ob morebitnem povečanju turističnega območja. Vendar ocenjujemo, da bo vpliv na NS nebitven (ocena B). Glede na zgornje ugotovitve je skupni vpliv OPN na območja varstva narave in njihove varstvene cilje nebitven (ocena B).
- Gojače, Malovše. Gospodarska cona Gojače GJ-06 IG [d+b], GJ-07 IG [d+b]. Južno od vasi Gojače je ze obstoječa proizvodna cona. Območje širitve sega deloma na kmetijske površine (vinogradi, njive, sadovnjaki), deloma pa na travnike in manjše gozdne površine. Na območju širitve sta na manjših površinah prisotna varovana habitatna tipa Submediteransko-ilirski polsuhi travniki (koda Physis 34.753, FFH 62A0) in Toploľjubna in primorska hrastovja (koda Physis 41.7). Glede na to, da je teh HT v Vipavski dolini na veliko površinah, ocenjujemo, da vpliv ne bo bistven (ocena B). Mozaična kmetijska krajina je habitat mnogim ogroženim vrstam ptic, v okolici so registriani netopirji (npr. *Pipistrellus kuhlii/nathusi*), zato bodo potrebni ukrepi proti svetlobnemu onesnaževanju. Glede na zgornje ugotovitve je skupni vpliv na naravo in varstvene cilje nebitven ob izvedbi ukrepov (ocena C).
- Črniče. V Črničah je predlog razširitve površin ob pokopališču (ČR-ZD-1-plan) v okoliški gozd HT

Toploljubna in primorska hrastovja (koda Physis 41.7). Ker se v gozd ne bo posegalo, ocenjujemo da bo vpliv nebitven (ocena B). Območje se nahaja znotraj predloga za razširitev Natura 2000 SP posVO Dolina Vipave.

- Vogršček. Na območju Vogrščka so prisotna območja varstva narave predlog za razširitev Natura 2000 SP posVO Dolina Vipave in EPO Vipavska dolina-spodnja. OPN predvideva površine za rekreacijo (ČR-53 REK) v nespremenjeni rabi (G, K2) ob akumulaciji Vogršček severno od AC in južno od AC. Območje akumulacije Vogršček ima na tem delu največji pomen predvsem za vodne ptice. Ureditve turističnega centra z različnimi aktivnostmi na prostem za relativno veliko število obiskovalcev je na območjih pomembnih za vodne ptice vselej dejavnik s potencialno velikim negativnim vplivom na populacije večine vrst. Različne oblike rekreacije predstavljajo grožnjo predvsem zaradi dolgotrajnih motenj, ki lahko vplivajo na različne aspekte biologije vodnih ptic, kot so npr. gnezditveni uspeh, izbira gnezdišča, populacijska gostota, obnašanje, aktivnost ali energetska bilanca osebkov (KELLER 1995). Vodne ptice zaznavajo človeka kot predatorja in večina vrst se območij z intenzivnejšo prisotnostjo človeka izogiba. V tem pogledu je učinek motenj enakovreden poslabšanju ali celo uničenju habitata (ROBINSON & CRANSWICK 2003). Večji del zadrževalnika Vogršček, južno od HC, je za vodne in obvodne ptice nepomemben. Razvoj turističnega centra ne bi imel bistvenega vpliva na ptice (ocena B). To pa ne drži za del Vogrščka, ki leži severno od HC. Na tem delu se je razvila bogata obvodna vegetacija – trstičje, ki predstavlja življenjski prostor za več ogroženih vrst ptic. Tu je načrtovanje območje zelenih javnih površin, kjer so možne manjše ureditve samo ob dostopni cesti, neposredno ob vodi pa naj se ohranja mirna cona za ptice. Na podlagi tega ocenjujemo, da bo vpliv zelenih površin nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C).
- Vrtovče. Izven naselja so v POO Dolina Branice opredeljeni EUP: 2 območji razpršene poselitve VT-04 SK [v] (prilagoditev obstoječemu stanju) in in VT-15 SK [v], območje Arheološkega najdišča Sv. Tibot in Zavrh (VT-03 CDc [x] in VT-01 BT [x]) in območje turizma VT-02 BT [x]. Na območju arheološkega najdišča gre samo za opredelitev namenske rabe, kjer ni predvidenih nekih sprememb. VT-03 CDc [x] je namenjena verski dejavnosti (cerkev), VT-01 BT [x] pa predstavlja zeleni pas z zaščitno funkcijo. Vpliv teh EUP ocenjujemo kot nebitven (B). Na območju turizma (VT-02 BT [x]) je načrtovana gostinska ponudba ob regionalni cesti. Ker je locirano v gozdnem območju, bi potencialno nočno osvetljevanje in nočni hrup predstavljalo večji negativni vpliv na netopirje in žuželke, vendar ocenjujemo, da je vpliv nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C). Znotraj samih Vrtovč pa so v vplivnem območju SCI načrtovane površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo (VT-17 SKg [d]), ki so prilagoditev obstoječemu stanju (pozidava). Zaradi majhne površine ocenjujemo vpliv kot nebitven (B).

V nadaljevanju posebej izdajamo kumulativne vplive:

- SCI SI3000255 Trnovski gozd – Nanos.
 - Kumulativni vpliv na gozdni kvalifikacijski HT Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion) (91K0). Po notranji conaciji Natura 2000 območij (ZRSVN in DOPPS, 2011) (tabela 161) se v SCI Trnovski gozd – Nanos znotraj občine Ajdovščina nahajajo 9.066,4 ha HT 91K0 (40,4 %), od tega se na stavbnih zemljiščih OPN nahaja 42,85 ha, kar predstavlja 0,19% HT v območju oz. 0,47% znotraj občine Ajdovščina. Glede na to ocenjujemo, da so kumulativni vplivi OPN na ta HT nebitveni ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C).

Tabela 161: Kumulativni vplivi OPN na kvalifikacijske habitatne tipe SCI SI3000255 Trnovski gozd – Nanos

Habitatni tip	HT v pasu fizičnega prekrivanja (ha)	HT v pasu neposrednega vpliva (ha)	Površina HT (ha)*	Delež uničenega HT (%)
(91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion))	42,85	42,85	22.458,30	0,19 %

*ZRSVN, Cone HT (2011)

- Kumulativni vpliv na negozdni kvalifikacijski HT Vzhodnosubmediteranska (submediteransko-ilirska) suha in polsuha travišča (Physis 34.75, FFH 62A0) (tabela 162). Po notranji conaciji Natura 2000 območij (ZRSVN in DOPPS, 2011) se v SCI Trnovski gozd – Nanos znotraj občine

Ajdovščina nahajajo 1.279,96 ha HT 62A0 (65,4 %), od tega se na stavbnih zemljiščih OPN nahaja 26,92 ha, kar predstavlja 1,37% HT v območju oz. 2,1% znotraj občine Ajdovščina. Večina teh HT, kar 18,19 ha (0,93% v SCI oz. 1,4% v občini) pa pokriva že obstoječe stavbne površine. Glede na to ocenjujemo, da so kumulativni vplivi OPN na ta HT nebitveni ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C). Kumulativni vpliv na kvalifikacijske vrste. Glede na analizo kumulativnih vplivov na habitatne tipe tudi za kvalifikacijske vrste (tako gozdne kot negozdne) ocenjujemo, da so tudi kumulativni vplivi OPN na vrste nebitveni ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C).

*Tabela 162: Kumulativni vplivi OPN na kvalifikacijske habitatne tipe SCI SI3000255
Trnovski gozd – Nanos*

Habitatni tip	HT v pasu fizičnega prekrivanja (ha)	HT v pasu neposrednega vpliva (ha)	Površina HT (ha)*	Delež uničenega HT (%)
(62A0) Vzhodna submediteranska suha travišča (Scorzoneretalia villosae)	26,92	26,92	1.957,98	1,37 %

*ZRSVN, Cone HT (2011)

- POV SI5000021 Vipavski rob.
 - Kumulativni vpliv na kvalifikacijske vrste ptic. Na stavbnih zemljiščih OPN se znotraj SPA nahaja skupno 82,8 ha gozda in 96,8 ha travnikov. Ena izmed najpomembnejših kvalifikacijskih vrst ptic za Vipavski rob je hribski škrljanec, ki mu zelo ustrezajo majhne zaplate gozda med travniki in posamezna drevesa ter mejice. Travniki v SPA pa so tudi gnezdišča in lovišča ostalih kvalifikacijskih vrst ptic. Zato je kot pokazatelj kumulativnih vplivov na ptice upoštevana predvsem površina gozda in travnikov, ki bo v novem OPN opredeljena kot stavbno zemljišče znotraj SPA. SPA znotraj občine Ajdovščina porašča 4.423,10 ha gozda in 1.211,10 ha travnikov. To pomeni, da bodo v OPN stavbna zemljišča obsegala 1,9 % gozdnih površin in 8 % travnikov. Največ takih travniških površin je okoli same Ajdovščine in Lokavca, ki so pa večinoma že nepozidana obstoječa stavbna zemljišča ali pa so površine v sklopu večjih rekreacijskih zelenih površin (npr. na Gradišču, arheološki park na Taboru), ki se jih ne bo pozidalo. Na podlagi tega ocenjujemo, da so kumulativni vplivi OPN na varstvene cilje in vrste SPA nebitveni ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C).
- SPA SI5000025 Trnovski gozd
 - Kumulativni vpliv na kvalifikacijske vrste ptic. Na stavbnih zemljiščih OPN se znotraj POV nahaja skupno 2,37 ha gozda in 2,96 ha negozdnih zemljišč, od tega kar 1,6 ha gozda spada v obstoječ EUP VR-f-1 (vojaško območje). Nobeno od EUP se ne nahaja v bližini registriranih rastišč divjega petelina in pomembnih habitatov ostalih vrst. Glede na analizo zato za kvalifikacijske vrste ptic ocenjujemo, da so kumulativni vplivi OPN na vrste nebitveni ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C).
- POO SI3000225 Dolina Branice.
 - Skupni kumulativni vplivi vseh posegov predvidenih z OPN znotraj POO Branica predstavlja 6,78 ha površin nepozidanih stavbnih zemljišč, od katerih HT Vzhodna submediteranska suha travišča (Scorzoneretalia villosae) (koda Physis 34.753, FFH 62A0) obsega 4,29 ha. Na območju občine Ajdovščina znotraj SCI Branica je 195,78 ha travniških površin (vir: MKO, 2012) za katere ocenjujemo, da jih večina v naravi pripada HT FFH 62A0. Na podlagi tega ocenjujemo, da vpliv širitve stavbnih zemljišč na varstvene cilje SCI Branica ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja in naravne razširjenosti kvalifikacijskih HT in ohranjanje ekoloških značilnosti HT 62A0 za HT ne bo imel bistvenega vpliva (ocena B), saj je večina HT FFH 62A0 na obstoječih stavbnih zemljiščih.

Ocena vplivov izvedbenega dela OPN na rastlinstvo, živalstvo in habitatne tipe je naslednja (tabela 163):

☛ Neposredni vplivi Ob izvedbi izvedbenega dela bo prišlo do neposrednega uničenja

habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo in neposrednega uničenja habitatov zavarovanih vrst. Neposredni vplivi bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Neposredni vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar seveda pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Ob izvedbi izvedbenega dela bo prišlo do daljinskih vplivov zaradi potencialnega svetlobnega onesnaženja, pri cestah pa tudi zaradi potencialne prekinitve selitvenih poti živali in drobljenja habitatov. Vplivi bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, delovali bodo tudi po izvedbi plana.

☛ **Kumulativni vplivi.** Kumulativnih vplivov različnih dejavnosti iz OPN bodo prisotni, vendar bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** Sinergijskih vplivov na območju občine bodo prisotni z izvedbo načrtovanih državnih prosotrskih načrtov, vendar ocenjujemo, da bistvenih vplivov ne bo (ocena B). Sinergijski vpliv bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

Tabela 163: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za naravo (rastlinstvo, živalstvo in habitatni tipi) – izvedbeni del

Kazalci	Vplivi X = vpliv X = ni vpliva						Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski		
Prisotnost in velikost populacij zavarovanih in ogroženih živalskih in rastlinskih vrst ter njihovih habitatov za območje.	kratkoročni	X	X	X	X		
	srednjeročni	X	X	X	X		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	X	X	X	X		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena vel. razred	C	C	C	B	C	
Stanje ohranjenosti lastnosti, procesov in struktur, ki so pomembni za ohranjanje biotske raznovrstnosti.	kratkoročni	X	X	X	X		
	srednjeročni	X	X	X	X		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	X	X	X	X		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena vel. razred	C	C	C	B	C	
Stanje (obseg in kvaliteta) habitatov vrst in habitatnih tipov (HT), s poudarkom na HT, ki se prednostno ohranjajo na območju RS (visokovrednoten i HT).	kratkoročni	X	X	X	X		
	srednjeročni	X	X	X	X		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	X	X	X	X		
	trajni	✓ X	✓	✓	✓		
	Ocena vel. razred	C	C	C	B	C	

Tabela 163: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za naravo (rastlinstvo, živalstvo in habitatni tipi) – izvedbeni del (nadaljevanje)

Kazalci	Vplivi X = vpliv X = ni vpliva						Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski		
Prisotnost tujerodnih vrst.	kratkoročni	X	X	X	X		
	srednjeročni	X	X	X	X		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	X	X	X	X		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
Ocena	vel. razred	C	C	C	B	C	

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi z rastlinstvom, živalstvom in habitatnimi tipi za izvedbeni del plana naslednje (tabela 164).

Tabela 164: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za naravo (rastlinstvo, živalstvo in habitatni tipi) – izvedbeni del

Okoljski cilj plana	Posledica				Skupna ocena
	Ocena	vel. razred	Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	Bistvena prekinitvev ohranjanja ali napredovanja dobrega stanja okolja	
Preprečevanje zmanjševanja biotske raznovrstnosti na ravni ekosistemov, habitatnih tipov, vrst (in njihovih habitatov) ter genomov (in genov).	Ocena	vel. razred	C	C	C
Odpravljanje posledic obremenjevanja okolja, izboljšanje porušenega naravnega ravnovesja in ponovno vzpostavljanje njegovih regeneracijskih sposobnosti.	Ocena	vel. razred	C	C	C

Ocena vplivov izvedbenega dela OPN na varovana območja je naslednja (tabela 165):

☛ **Neposredni vplivi.** Ob izvedbi plana bo prišlo do poseganja na varovana območja in s tem do neposrednega uničenja kvalifikacijskih habitatnih tipov in neposrednega uničenja habitatov kvalifikacijskih vrst. Vplivi bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Neposredni vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Ob izvedbi izvedbenega dela bo prišlo do daljinskih vplivov zaradi potencialnega svetlobnega onesnaženja, pri cestah pa tudi zaradi potencialne prekinitve selitvenih poti živali in drobljenja habitatov. Vplivi bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo dolgoročni in trajni delovali bodo tudi po sami izvedbi plana.

☛ **Kumulativni vplivi.** Kumulativnih vplivov različnih dejavnosti iz OPN bodo prisotni, vendar bodo nebitveni ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C).

☛ **Sinergijski vplivi.** Sinergijskih vplivov na območju občine Ajdovščina bodo prisotni z izvedbo načrtovanih državnih prosotrskih načrtov, vendar ocenjujemo, da bistvenih vplivov ne bo (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po sami izvedbi plana.

Tabela 165: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana na naravo (varovana območja: Natura 2000 in zavarovana območja) – izvedbeni del

Kazalci	Vplivi ✓ = vpliv X = ni vpliva						Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski		
Prisotnost varovanih (zavarovanih in Natura 2000) območij narave, upoštevajoč pomen in režim teh območij.	kratkoročni	X	X	X	X		
	srednjeročni	X	X	X	X		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	X	X	X	X		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena	vel. razred	C	C	C	C	
Stanje zavarovanih in Natura 2000 območij.	kratkoročni	X	X	X	X		
	srednjeročni	X	X	X	X		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	X	X	X	X		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena	vel. razred	A	A	A	A	
Stanje kvalifikacijskih HT (obseg in kvaliteta) in habitatov vrst ter populacij rastlinskih in živalskih vrst.	kratkoročni	X	X	X	X		
	srednjeročni	X	X	X	X		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	X	X	X	X		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena	vel. razred	A	A	A	A	

Tabela 165: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana na naravo (varovana območja: Natura 2000 in zavarovana območja) – izvedbeni del (nadaljevanje)

Kazalci	Vplivi ✓ = vpliv ✗ = ni vpliva						Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski		
Stanje ohranjenosti lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za varovano območje.	kratkoročni	✗	✗	✗	✗		A
	srednjeročni	✗	✗	✗	✗		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	✗	✗	✗	✗		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena vel. razred	A	A	A	A	A	

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi z varovanimi (Natura 2000 in zavarovanimi) območji za izvedbeni del plana naslednje (tabela 166).

Tabela 166: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za naravo (varovana območja: Natura 2000 in zavarovana območja) – izvedbeni del

Okoljski cilj plana	Posledica				Skupna ocena
	Ocena	vel. razred	Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	Bistvena prekinitvev ohranjanja ali napredovanja dobrega stanja okolja	
Preprečevanje zmanjševanja biotske raznovrstnosti na ravni ekosistemov in vrst.	Ocena	vel. razred	C	C	C
Odpravljanje posledic obremenjevanja okolja, izboljšanje porušenega naravnega ravnovesja in ponovno vzpostavljanje njegovih regeneracijskih sposobnosti.	Ocena	vel. razred	C	C	C
Doseganje ciljev varovanih območij.	Ocena	vel. razred	C	C	C

Ocena vplivov izvedbenega dela OPN na EPO in NV (tabela 167):

☛ **Neposredni vplivi.** Ob izvedbi plana bo prišlo do poseganja na NV in EPO in s tem do neposrednega uničenja habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo in neposrednega uničenja

habitatov zavarovanih vrst. Vplivi bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Neposredni bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Ob izvedbi plana bo prišlo do daljinskih vplivov na NV in EPO zaradi potencialnega svetlobnega onesnaženja, pri cestah pa tudi zaradi potencialne prekinitve selitvenih poti živali in drobljenja habitatov. Vplivi bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Kumulativni vplivi.** Kumulativnih vplivi različnih dejavnosti iz OPN na NV in EPO bodo prisotni, vendar bodo nebitveni ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C). Kumulativni vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** Sinergijskih vplivi na območju občine Ajdovščina bodo na NV in EPO prisotni z izvedbo načrtovanih državnih prosotrski načrtov, vendar ocenjujemo, da bistvenih vplivov ne bo (ocena B). Vplivi bodo dolgoročni, delovali bodo tudi po izvedbi plana.

Tabela 167: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana na naravo za naravo (naravne vrednote in ekološko pomembna območja) – izvedbeni del

Kazalci	Vplivi x = vpliv X = ni vpliva						Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski		
Stanje naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij, upoštevajoč pomen in režim teh območij.	kratkoročni	X	X	X	X		
	srednjeročni	X	X	X	X		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	X	X	X	X		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena vel. razred	C	C	C	C	C	
Stanje in pomen populacij ključnih zavarovanih živalskih in rastlinskih vrst za območje.	kratkoročni	X	X	X	X		
	srednjeročni	X	X	X	X		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	X	X	X	X		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena vel. razred	A	A	A	A	A	
Stanje (obseg in kvaliteta) habitatov vrst in habitatnih tipov (HT), s poudarkom na HT, ki se prednostno ohranjajo na območju RS (visokovrednoteni HT).	kratkoročni	X	X	X	X		
	srednjeročni	X	X	X	X		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	X	X	X	X		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena vel. razred	A	A	A	A	A	

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 167: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana na naravo za naravo (naravne vrednote in ekološko pomembna območja) – izvedbeni del (nadaljevanje)

Kazalci	Vplivi x = vpliv X = ni vpliva					Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski	
Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto oz. EPO.	kratkoročni	X	X	X	X	
	srednjeročni	X	X	X	X	
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓	
	začasni	X	X	X	X	
	trajni	✓	✓	✓	✓	
Ocena	vel. razred	A	A	A	A	

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi z naravnimi vrednotami in ekološko pomembnimi območji za izvedbeni del plana naslednje (tabela 168).

Tabela 168: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za naravo (naravne vrednote in ekološko pomembna območja) – izvedbeni del

Okoljski cilj plana	Posledica			Skupna ocena
	Ocena	vel. razred	Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	
Preprečevanje uničenja naravnih vrednot in zmanjševanja biotske raznovrstnosti.	Ocena	vel. razred	C	C
Ohranjanje habitatnih tipov, ki se v Sloveniji ohranjajo v ugodnem stanju.	Ocena	vel. razred	C	C
Ohranjanje prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst ter ogroženih vrst.	Ocena	vel. razred	C	C

V primeru narave so bili za izvedbeni del plana so ugotovljeni bistveni vplivi plana na kazalce stanja okolja. Za njihovo omilitvev smo navedli omilitvene ukrepe, podali oceno vplivov omilitvenih ukrepov na bistvene vplive plana na kazalce stanja okolja ter utemeljitev ustreznosti in verjetnost uspešnosti omilitvenih ukrepov (O = omilitveni ukrep; R = razlaga).

☛ NO₂: Omilitvene ukrepe za smo zaradi boljšega pregleda podali tabelarično (tabela 169).

Tabela 169: Omilitveni ukrepi s stališča narave na izvedbenem nivoju OPN

Kraj	Območje varstva narave	Prizadeta skupina, vrsta ali habitatni tip	Območje urejanja	Omilitveni ukrep
Celotno območje občine Ajdovščina		netopirji	prenova starih objektov	Ohranjati sedanje stanje v objektih, kjer so kotišča netopirjev. Stavbe naj se obnavljajo v času, ko tam ni netopirjev. Pri obnovi naj se ohranijo preletevalne odprtine, ki naj se ne osvetlujejo.
Ajdovsko polje	POO, pPOO Dolina Vipave	košični škratec	Ajdovsko polje	<p>Za vzdrževanje kanalov je potrebno nekajletno kolobarjenje enostranskega čiščenja brežin, tako da se prepreči prekomerno zaraščanje vendar ohrani del vodne in obrežne vegetacije. Priporočeno je vzdrževanje kanalov celotnega SCI območja, tako da se ustvari mreža kanalov v različnih stopnjah zarasti, kar zagotavlja največjo vrstno pestrost ter možnost preživetja vrst ter obnavljanja populacij. V vodo se ne sme speljevati odplak.</p> <p>Na površinah priobalnih zemljišč je prepovedana intenzivna kmetijska raba, po Zakonu o vodah pa tudi gnojenje in uporaba pesticidov. Prav tako je prepovedana uporaba teh površin za pašo. Te površine naj se uporabijo na primer za predvidene protivetne zasaditve (i), spremenijo v travnike (ii) ali zasadijo ekstenzivni visokodebelni sadovnjaki (iii).</p>
Trnovska planota	POO, pPOO SI3000255 Trnovski gozd – Nanos EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri EPO Trnovski gozd in Nanos	medved ris volk	Celotno območje	<p>Ukrepi za medveda: Nujna je urejenost vseh smetišč, zasebnih in javnih zbiralnikov smeti, morebitnih gnojišč, čebelnjakov, pašnikov. Vsi smetnjaki morajo biti zračno tesni iz katerih se ne širi vonj. Majhni na odprti zabojniki in koši niso dovoljeni. Zagotovljen mora biti redni odvoz. Na gnojišča se naj ne odlaga ostankov hrane. Čebelnjake je treba ograditi z električnim pastirjem. Za pašo že prisotne živine, zlasti drobnice, morajo biti pašniki zaščiteni z elektro ograjami, ki preprečujejo dostop medveda na pašnik, ali varovani s pastirjem in /ali za to usposobljenimi psi.</p> <p>Stanovanjski objekti morajo biti odmaknjeni od gozdnega roba vsaj 20 m (priporočamo 50 m in več). Med objektom in gozdni robom naj bo redno košen travnik (brez grmičevja).</p> <p>Omejiti nekontrolirane aktivnosti obiskovalcev v mirnih conah gozda in jih usmeriti na poti in mesta, ki so za medveda manj moteča in zlasti primerno oddaljena od pomembnih delov življenjskega prostora (brlogi, mrhovišča).</p> <p>Postaviti je treba informativne table, ki bodo obiskovalce seznanile, da se nahajajo na območju medveda in s pravili ravnanja na območju.</p>

(nadaljevnje na naslednji strani)

Tabela 169: Omilitveni ukrepi s stališča narave na izvedbenem nivoju OPN (nadaljevanje)

Kraj	Območje varstva narave	Prizadeta skupina, vrsta ali habitatni tip	Območje urejanja	Omilitveni ukrep
Hrušica	<p>SCI SI3000255 Trnovski gozd – Nanos</p> <p>EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri</p> <p>EPO Trnovski gozd in Nanos</p>	<p>gozdni habitatni tipi</p> <p>netopirji</p> <p>ptice</p> <p>metulji</p> <p>hrošči</p>	<p>arheološko turistično območje Hrušica (PO-01 BT [x], PO-09 PO [p])</p>	<p>Pri pripravi konzervatorskega načrta je potrebno pridobiti smernice in soglasje pristojne organizacije za varstvo narave (ZRSVN). Pri tem je treba upoštevati tudi ukrepe za zmanjšanje turističnega pritiska (povečan obisk in posledično vnašanje motenj v območje).</p> <p>Pri ureditvi je treba maksimalno ohraniti gozdne površine ter drevesa ali skupine dreves (starejša, z dupli), ki jih je smiselno ohraniti s stališča ohranjanja habitata kvalifikacijskih vrst. V okviru načrta je treba tudi pripraviti ukrepe za zmanjšanje daljinskih vplivov na gozdne vrste (svetlobno onesnaževanje na minimum, primerna ureditev poti, izogibati se je potrebno poseganju v starejše gozdne sestoje,...).</p> <p>Razsvetljavo je potrebno načrtovati tako, da se uporabijo žarnice, ki sevajo čim nižji delež UV svetlobe in taka konstrukcija svetilk, ki omogočajo osvetljevanje talne površine, ne osvetljujejo pa neba in širše okolice. Razsvetljava naj bo načrtovana s tipali, ki omogočajo osvetljevanje po potrebi.</p> <p>Izgubo dupel se lahko delno nadomesti s postavitvijo lesobetonskih (holzbeton oz. woodcrete) netopirnic (slika xx). Te lahko več desetletij nudijo možnost zatočišč vrstam netopirjev, ki za svoja zatočišča uporabljajo dupla. Zaradi dolgotrajnosti pa jih ni potrebno nadomeščati, saj bi se moralo v naslednjih desetletjih v okolici ustvariti dovolj novih naravnih dupel. Možno je tudi da se del debel z dupli, ki se jih odkrije med posegom) ohrani in jih predela v netopirnice.</p>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 169: Omilitveni ukrepi s stališča narave na izvedbenem nivoju OPN (nadaljevanje)

Kraj	Območje varstva narave	Prizadeta skupina, vrsta ali habitatni tip	Območje urejanja	Omilitveni ukrep
Vodice	<p>SCI SI3000255 Trnovski gozd – Nanos</p> <p>EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri</p> <p>EPO Trnovski gozd in Nanos</p>	<p>gozdni habitatni tipi netopirji ptice metulji hrošči</p>	<p>smučišče v Vodicach (VO-32 REK)</p>	<p>Pri ureditvah na rekreacijskem območju je treba upoštevati tudi ukrepe za zmanjšanje turističnega pritiska (povečan obisk in posledično vnašanje motenj v območje).</p> <p>Pri ureditvi je treba maksimalno ohraniti gozdne površine ter drevesa ali skupine dreves (starejša, z dupli), ki jih je smiselno ohraniti s stališča ohranjanja habitata kvalifikacijskih vrst.</p> <p>Ukrepi za ohranjanje vodnega režima NV Vodice: prepovedano je poseganje v vplivno območje ponorov in pripadajočih poplavnih površin. Vse ureitve morajo bitinačrtovane na način, da se vodni režim ohrani, kar je še posebej pomembno pri ureditvah za umetno zasneževanje. Zaradi varstva pred onesnaževanjem vode (iše posebej podtalnice, ki je del sistema ponorov) je prepovedano na smučišču uporabljati snovi, ki se lahko spirajo v tla in podtalnico (gre za dodatke, ki se uporabljajo pri umetnem zasneževanju ali pa za poletno gnojenje na območju).</p> <p>Razsvetljava je potrebno načrtovati tako, da se uporabijo žarnice, ki sevajo čim nižji delež UV svetlobe in taka konstrukcija svetilk, ki omogočajo osvetljevanje talne površine, ne osvetljujejo pa neba in širše okolice. Razsvetljava naj bo načrtovana s tipali, ki omogočajo osvetljevanje po potrebi.</p> <p>Izgubo dupel se lahko delno nadomesti s postavitvijo lesobetonskih (holzbeton oz. woodcrete) netopirnic (slika xx). Te lahko več desetletij nudijo možnost zatočišč vrstam netopirjev, ki za svoja zatočišča uporabljajo dupla. Zaradi dolgotrajnosti pa jih ni potrebno nadomeščati, saj bi se moralo v naslednjih desetletjih v okolici ustvariti dovolj novih naravnih dupel. Možno je tudi da se del debel z dupli, ki se jih odkrije med posegom) ohrani in jih predela v netopirnice.</p>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 169: Omilitveni ukrepi s stališča narave na izvedbenem nivoju OPN (nadaljevanje)

Kraj	Območje varstva narave	Prizadeta skupina, vrsta ali habitatni tip	Območje urejanja	Omilitveni ukrep
Podkraj	SCI SI3000255 Trnovski gozd – Nanos EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri EPO Trnovski gozd in Nanos	medved	PO-46 SK [v] PO-78 SK [v] PO-48 SK [v]	<u>Ukrepi za medveda</u>
Višnje	SCI SI3000255 Trnovski gozd – Nanos EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri EPO Trnovski gozd in Nanos	medved	VI-48 SKg [v] VI-29 SK [v]	<u>Ukrepi za medveda</u>
Col	SCI SI3000255 Trnovski gozd – Nanos EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri EPO Trnovski gozd in Nanos	gozdni habitatni tipi ptice medved netopirji metulji hrošči	CO-34 SK [v]	Pri napeljavi infrastrukture je treba maksimalno ohraniti gozdne površine ter drevesa ali skupine dreves (starejša, z dupli), ki jih je smiselno ohraniti s stališča ohranjanja habitata kvalifikacijskih vrst. V okviru načrta gradnje je treba tudi pripraviti ukrepe za zmanjšanje daljinskih vplivov na gozdne vrste (svetlobno onesnaževanje na minimum, primerna ureditev poti, izogibati se je potrebno poseganju v starejše gozdne sestoje,..). Izgubo dupel se lahko delno nadomesti s postavitvijo lesobetonskih (holzbeton oz. woodcrete) netopirnic (slika xx). Te lahko več desetletij nudijo možnost zatočišč vrstam netopirjev, ki za svoja zatočišča uporabljajo dupla. Zaradi dolgotrajnosti pa jih ni potrebno nadomeščati, saj bi se moralo v naslednjih desetletjih v okolici ustvariti dovolj novih naravnih dupel. Možno je tudi da se del debel z dupli, ki se jih odkrije med posegom) ohrani in jih predela v netopirnice. <u>Ukrepi za medveda</u>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 169: Omilitveni ukrepi s stališča narave na izvedbenem nivoju OPN (nadaljevanje)

Kraj	Območje varstva narave	Prizadeta skupina, vrsta ali habitatni tip	Območje urejanja	Omilitveni ukrep
Križna gora	<p>POO, pPOO SI3000255 Trnovski gozd – Nanos</p> <p>EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri</p> <p>EPO Trnovski gozd in Nanos</p>	<p>gozdni habitatni tipi</p> <p>ptice</p> <p>medved</p> <p>netopirji</p> <p>metulji</p> <p>hrošči</p>	<p>KG-19 SK [v]</p> <p>KG-31 REK</p>	<p>Za celotno območje namenjeno turizmu v tej fazi še ni znan načrt ureditve enote ZS-1, zato naj se v fazi pridobitve gradbenega dovoljenja pridobi naravovarstveno mnenje pristojne organizacije za varstvo narave (ZRSVN), ki ga je potrebno pri posegu upoštevati. Predhodno je potrebno od ZRSVN pridobiti konkretne usmeritve oz. ukrepe za izvedbo posega. Na ZS-1 so prepovedani vsakršni gradbeni posegi. Pri ureditvi je treba maksimalno ohraniti gozdne površine ter drevesa ali skupine dreves (starejša, z dupli), ki jih je smiselno ohraniti s stališča ohranjanja habitata kvalifikacijskih vrst. Kraške pojave (predvsem vrtače in druge depresije na območju) je prepovedano zasipati.</p> <p>Izgubo dupel se lahko delno nadomesti s postavitvijo lesobetonskih (holzbeton oz. woodcrete) netopirnic. Te lahko več desetletij nudijo možnost zatočišč vrstam netopirjev, ki za svoja zatočišča uporabljajo dupla. Zaradi dotrajanosti pa jih ni potrebno nadomeščati, saj bi se moralo v naslednjih desetletjih v okolici ustvariti dovolj novih naravnih dupel. Možno je tudi da se del debel z dupli, ki se jih odkrije med posegom) ohrani in jih predela v netopirnice.</p> <p><u>Ukrepi za medveda</u></p>
Kovk	<p>POO, pPOO SI3000255 Trnovski gozd – Nanos</p> <p>POV SI5000021 Vipavski rob</p> <p>EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri</p> <p>EPO Trnovski gozd in Nanos.</p>	<p>gozdni habitatni tipi</p> <p>medved</p> <p>netopirji</p> <p>metulji</p> <p>hrošči</p>	<p>Okolica Penziona Sinji vrh (KV-01 BT [X])</p>	<p>Za celotno območje namenjeno turizmu v tej fazi še ni znan načrt ureditve v širšem območju, zato naj se v fazi morebitnega urejanja pridobi naravovarstveno mnenje pristojne organizacije za varstvo narave (ZRSVN), ki ga je potrebno pri posegu upoštevati. Predhodno je potrebno od ZRSVN pridobiti konkretne usmeritve oz. ukrepe za izvedbo posega.</p> <p>Pri ureditvi je treba maksimalno ohraniti gozdne površine ter drevesa ali skupine dreves (starejša, z dupli), ki jih je smiselno ohraniti s stališča ohranjanja habitata kvalifikacijskih vrst.</p> <p>Prepovedano vsakršno poseganje v travniške površine, ureditev pohodniških poti in turistične infrastrukture le na že obstoječih poteh. Ohranjanje se dosedanja ekstenzivna raba travniških površin, prepovedano je gnojenje in intenziviranje rabe z namenom ohranjanja habitatov metuljev.</p> <p>Izgubo dupel se lahko delno nadomesti s postavitvijo lesobetonskih (holzbeton oz. woodcrete) netopirnic. Te lahko več desetletij nudijo možnost zatočišč vrstam</p>

Tabela 169: Omilitveni ukrepi s stališča narave na izvedbenem nivoju OPN (nadaljevanje)

Kraj	Območje varstva narave	Prizadeta skupina, vrsta ali habitatni tip	Območje urejanja	Omilitveni ukrep
Kovk	POO, pPOO SI3000255 Trnovski gozd – Nanos			Zaradi postavitve geomagnetnega observatorija v neposredni bližini naj se morebitna nadomestna gradnja na območju sedanjih ruševin izvede zgolj za potrebe te dejavnosti.
	POV SI5000021 Vipavski rob		območja za potrebe varstva pred naravnimi in drugimi	
	KP Južni obronki Trnovskega gozda	gozdni habitatni tipi medved netopirji metulji hrošči	nesrečami - območje geo magnetnega monitoringa (KV-81 N) in KV-39 SK	
	EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri			
	EPO Trnovski gozd in Nanos.			

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 169: Omilitveni ukrepi s stališča narave na izvedbenem nivoju OPN (nadaljevanje)

Kraj	Območje varstva narave	Prizadeta skupina, vrsta ali habitatni tip	Območje urejanja	Omilitveni ukrep
Predmeja	SCI SI3000255 Trnovski gozd – Nanos	gozdni habitatni tipi medved ptice netopirji metulji hrošči	Športni park Tiha dolina z dodatno razširitvijo PR-002 BC [x]	Za celotno območje namenjeno turizmu v tej fazi še ni znan načrt ureditve enote ZS-2, zato naj se v fazi urejanja pridobi naravovarstveno mnenje pristojne organizacije za varstvo narave (ZRSVN), ki ga je potrebno pri posegu upoštevati. Predhodno je potrebno od ZRSVN pridobiti konkretne usmeritve oz. ukrepe za izvedbo posega.
	SPA SI5000021 Trnovski gozd - južni rob in Nanos			Pri ureditvi je treba maksimalno ohraniti gozdne površine ter drevesa ali skupine dreves (starejša, z dupli), ki jih je smiselno ohraniti s stališča ohranjanja habitata kvalifikacijskih vrst.
	EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri			Izgubo dupel se lahko delno nadomesti s postavitvijo lesobetonskih (holzbeton oz. woodcrete) netopirnic (slika xx). Te lahko več desetletij nudijo možnost zatočišč vrstam netopirjev, ki za svoja zatočišča uporabljajo dupla. Zaradi dolgotrajnosti pa jih ni potrebno nadomeščati, saj bi se moralo v naslednjih desetletjih v okolici ustvariti dovolj novih naravnih dupel. Možno je tudi da se del debel z dupli, ki se jih odkrije med posegom) ohrani in jih predela v netopirnice.
	EPO Trnovski gozd in Nanos.			<u>Ukrepi za medveda</u>
	SCI SI3000255 Trnovski gozd – Nanos	gozdni habitatni tipi ptice medved netopirji hrošči	vojaško območje, ki je v dopolnjene m osnutku OPN (december 2013) ostalo v osnovni rabi (G)	V OPN še ni znan načrt ureditve, zato naj se v fazi urejanja pridobi naravovarstveno mnenje pristojne organizacije za varstvo narave (ZRSVN), ki ga je potrebno pri posegu upoštevati. Predhodno je potrebno od ZRSVN pridobiti konkretne usmeritve oz. ukrepe za izvedbo posega.
	SPA SI5000025 Trnovski gozd			
	NS Golaki in Smrekova draga			

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 169: Omilitveni ukrepi s stališča narave na izvedbenem nivoju OPN (nadaljevanje)

Kraj	Območje varstva narave	Prizadeta skupina, vrsta ali habitatni tip	Območje urejanja	Omilitveni ukrep
Hubelj	POO, pPOO Dolina Vipave	netopirji	AJ-082 Ov [n] AJ-107 PO [p]	Razsvetljavo je potrebno načrtovati tako, da se uporabijo žarnice, ki sevajo čim nižji delež UV svetlobe in taka konstrukcija svetilk, ki omogočajo osvetljevanje talne površine, ne osvetljujejo pa neba in širše okolice. Razsvetljava naj bo načrtovana s tipali, ki omogočajo osvetljevanje po potrebi.
	POV Vipavski rob			
	KP Južni obronki Trnovskega gozda			
	NS Hubelj			
	NV Trnovski gozd – nariv,			
	NV Hubelj – izviri	habitatni tipi, ki se prednostno ohranjajo v RS ptice (velika uharica) netopirji hrošči metulji vrste vezane na vodo in obvodne habitate	HU-ZD-1-plan (1) HU-ZD-1-plan (2) HU-BT-2 HU-BT-2-plan	Za celotno območje namenjeno rekreaciji v tej fazi še ni znan načrt ureditve, zato naj se v fazi urejanja pridobi naravovarstveno mnenje pristojne organizacije za varstvo narave (ZRSVN), ki ga je potrebno pri posegu upoštevati. Predhodno je potrebno od ZRSVN pridobiti konkretne usmeritve oz. ukrepe za izvedbo posega. Prepovedani so gradbeni posegi v območje, možne so samo dodatne ureditve na obstoječih poteh. Razsvetljavo je potrebno načrtovati tako, da se uporabijo žarnice, ki sevajo čim nižji delež UV svetlobe in taka konstrukcija svetilk, ki omogočajo osvetljevanje talne površine, ne osvetljujejo pa neba in širše okolice. Razsvetljava naj bo načrtovana s tipali, ki omogočajo osvetljevanje po potrebi. Prepovedane ureditve v oz. ob potoku Hublju (npr. okrasnih bazenov, otroška in druga javna igrišča). Za načrt ureditve je potrebno pridobiti smernice in soglasje pristojne organizacije za varstvo narave (ZRSVN). Pri tem je treba upoštevati tudi ukrepe za zmanjšanje turističnega pritiska (povečan obisk in posledično vnašanje motenj v območje).
	EPO Trnovski gozd in Nanos.			
	SCI Dolina Vipave			
	SPA Trnovski gozd - južni rob in Nanos			
	KP Južni obronki Trnovskega gozda			
NS Hubelj	vrste vezane na vodo in obvodne habitate	HU-ZD-1-plan (1) HU-ZD-1-plan (2) HU-BT-2 HU-BT-2-plan	Za celotno območje namenjeno rekreaciji v tej fazi še ni znan načrt ureditve, zato naj se v fazi urejanja pridobi naravovarstveno mnenje pristojne organizacije za varstvo narave (ZRSVN), ki ga je potrebno pri posegu upoštevati. Predhodno je potrebno od ZRSVN pridobiti konkretne usmeritve oz. ukrepe za izvedbo posega. Prepovedani so gradbeni posegi v območje, možne so samo dodatne ureditve na obstoječih poteh. Razsvetljavo je potrebno načrtovati tako, da se uporabijo žarnice, ki sevajo čim nižji delež UV svetlobe in taka konstrukcija svetilk, ki omogočajo osvetljevanje talne površine, ne osvetljujejo pa neba in širše okolice. Razsvetljava naj bo načrtovana s tipali, ki omogočajo osvetljevanje po potrebi. Prepovedane ureditve v oz. ob potoku Hublju (npr. okrasnih bazenov, otroška in druga javna igrišča). Za načrt ureditve je potrebno pridobiti smernice in soglasje pristojne organizacije za varstvo narave (ZRSVN). Pri tem je treba upoštevati tudi ukrepe za zmanjšanje turističnega pritiska (povečan obisk in posledično vnašanje motenj v območje).	
NV Trnovski gozd – nariv,				
NV Hubelj – izviri				

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 169: Omilitveni ukrepi s stališča narave na izvedbenem nivoju OPN (nadaljevanje)

Kraj	Območje varstva narave	Prizadeta skupina, vrsta ali habitatni tip	Območje urejanja	Omilitveni ukrep
Hubelj (nadalj.)	EPO Trnovski gozd in Nanos.			Gnezdišče velike uharice v stenah na Gradišču je treba varovati pred vsakršnimi motnjami - poti in ostale ureditve se mora načrtovati tako, da ne bodo vnašali motenj na območju gnezdišča oz. jih tako speljati, da bodo zmanjšale obstoječi pritisk obiskovalcev v območju. Plezanje prepovedano.
Ajdovščina	SCI Dolina Vipave SPA Trnovski gozd - južni rob in Nanos KP Južni obronki Trnovskega gozda NS Hubelj NV Gradišče EPO Trnovski gozd in Nanos.	habitatni tipi, ki se prednostno ohranjajo v RS ptice netopirji hrošči metulji vrste vezane na vodo in obvodne habitate	rekreacijsko območje in gozdni park Školj (AJ-211 REK)	Za celotno območje namenjeno rekreaciji v tej fazi še ni znan načrt ureditve, zato naj se v fazi urejanja pridobi naravovarstveno mnenje pristojne organizacije za varstvo narave (ZRSVN), ki ga je potrebno pri posegu upoštevati. Predhodno je potrebno od ZRSVN pridobiti konkretne usmeritve oz. ukrepe za izvedbo posega. Prepovedani so gradbeni posegi v območje, možne so samo dodatne ureditve na obstoječih poteh. Razsvetljava je potrebno načrtovati tako, da se uporabijo žarnice, ki sevajo čim nižji delež UV svetlobe in taka konstrukcija svetilk, ki omogočajo osvetljevanje talne površine, ne osvetljujejo pa neba in širše okolice. Razsvetljava naj bo načrtovana s tipali, ki omogočajo osvetljevanje po potrebi. Prepovedane ureditve v oz. ob potoku Hublju (npr. okrasnih bazenov, otroška in druga javna igrišča). Za načrt ureditve je potrebno pridobiti smernice in soglasje pristojne organizacije za varstvo narave (ZRSVN). Pri tem je treba upoštevati tudi ukrepe za zmanjšanje turističnega pritiska (povečan obisk in posledično vnašanje motenj v območje). Gnezdišče velike uharice v stenah na Gradišču je treba varovati pred vsakršnimi motnjami - poti in ostale ureditve se mora načrtovati tako, da ne bodo vnašali motenj na območju gnezdišča oz. jih tako speljati, da bodo zmanjšale obstoječi pritisk obiskovalcev v območju. Plezanje v stenah je tu prepovedano.
Ajdovščina	SCI Dolina Vipave EPO Vipava		AJ-170 SS [OPPN] AJ-065 Ee [n]	Ohranjanje 5 metrskega obrežnega pasu ob reki v okviru varstva priobalnih zemljišč (na osnovi Zakona o vodah, Ur. l. RS 67/02, 57/2008).
Ajdovščina	SCI Dolina Vipave EPO Vipava		AJ-016 BD [OPPN] AJ-014 BD [d+b].	Prepovedan kakršenkoli odtok meteornih ali industrijskih voda v Hubelj ter poseganje v obrežni pas vodotoka.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 169: Omilitveni ukrepi s stališča narave na izvedbenem nivoju OPN (nadaljevanje)

Kraj	Območje varstva narave	Prizadeta skupina, vrsta ali habitatni tip	Območje urejanja	Omilitveni ukrep
Ajdovščina Lokavec	POV Vipavski rob EPO Trnovski gozd in Nanos.	kvalifikacijske vrste ptic	kompleksi travniških površin na južnem robu SPA	Ohranjanje obstoječih travniških površin in preprečevanje zaraščanja, predvsem okoli Lokavca LO-126 PLAZ [DPNp] in pri Grivčah in Slejkotih v Ajdovščini (izven stavbnih zemljišč), pomembnih habitatov kvalifikacijskih vrst ptic.
Dolga Poljana	SCI Dolina Vipave EPO Vipava	koščični škratec	Ep 01 - DPA	Prepovedan kakršenkoli odtok meteornih ali industrijskih voda v potok Podovščak ter poseganje v obrežni pas vodotoka.
Ustje	SCI Dolina Vipave EPO Vipava	vrste vezane na vodo in obvodne habitate	US-07 IK [d]	Prepovedano je vsakršno poseganje v potok Jovšček in odtok odpadnih voda iz morebitne kmetijske proizvodnje ter odvzem vode zanj.
Vrtovin	SPA Trnovski gozd - južni rob in Nanos KP Južni obronki Trnovskega gozda EPO Trnovski gozd in Nanos.	gozdni habitatni tipi ptice netopirji hrošči navadni ožepki	arheološki park Sv. Pavel nad Vrtovinom (VR-73 REK)	Pri urejanju rekreacijskega območja je treba upoštevati tudi ukrepe za zmanjšanje turističnega pritiska (povečan obisk in posledično vnašanje motenj v območje). Pri ureditvi je treba maksimalno ohraniti gozdne površine ter drevesa ali skupine dreves (starejša, z dupli), ki jih je smiselno ohraniti s stališča ohranjanja habitata kvalifikacijskih vrst. Ohraniti je treba obstoječe stanje travnišč, poti in ostale ureditve naj bodo le obnovitev obstoječih, ohraniti je treba rastišče navadnega ožepka.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 169: Omilitveni ukrepi s stališča narave na izvedbenem nivoju OPN (nadaljevanje)

Kraj	Območje varstva narave	Prizadeta skupina, vrsta ali habitatni tip	Območje urejanja	Omilitveni ukrep
Potoče	SPA Trnovski gozd - južni rob in Nanos		Zadrževalnik Košivec (OP-1 VI)	<p>V okviru izdelave OPPN je treba upoštevati naslednje:</p> <p>Glede na trajno uničenje pritoka Kamenjskega potoka je potrebno izvesti renaturacijske posege na potoku Košivcu dolvodno od akumulacije do izliva v reko Vipavo, ki bodo to izgubo nadomestili oz. omilili. Pri tem je namen predvsem izboljšanje stanja potencialnega habitata za koščaka. Renaturacija potoka pomeni ureditev bolj naravne struge, vzpostavitev primerne obrežne vegetacije ter izboljšati kvaliteto vode (predvsem urediti komunalne odplaki okoliških vasi). Košivec ima regulirano strugo, zato je potrebno na nekaj mestih ureditev odstraniti in omogočiti bočno razširitev potoka, kjer bo tako omogočen nastanek bolj finega sdimenta v strugi, kar koščak potrebuje. Za renaturacijo je izjemnega pomena tudi zasaditev struge, kar pomeni minimalno 5m pas vegetacije na obeh straneh potoka do izliva, mestoma priporočamo še širši pas.. Vsi ti ukrepi bodo omogočili tudi primerne življenjske pogoje za velikega studenčarja.</p> <p>Hkrati pa za zmanjšanje dolvodnega vpliva zadrževalnika do reke Vipave predlagamo naslednje. Kvaliteta in predvsem količina vode na izlivu Košivca v reko Vipavo sta neposredno odvisni od količine vode v levem pritoku Kamenjskega potoka. Zato mora biti kvaliteta vode (biološka, kemijska, fizikalna, še posebej temperatura) na iztoku iz zadrževalnika enaka vtočnim razmeram v zadrževalnik. V ta namen predlagamo izgradnjo cevi, ki bo zajela del vode iz potoka pred vtokom v zadrževalnik. Napeljana bo tako, da bo speljala vodo mimo zadrževalnika v strugo potoka pod jezom. Dodatni pogoj je še ta, da zadrževalnik ne bo imel talnega izpusta – omogočen bo le preliv preko roba zadrževalnika v primeru ekstremnih visokih poplavnih voda. Tako bodo zadrževalnik polnili le viški vod iz potoka, v potoku dolvodno pa bo zagotovljena ista kvaliteta vode kot je sedaj pred posegom. Predlagamo, da je premer cevi takšen, da omogoča prevajanje srednjih pretokov. Take ureditve zadrževalnikov so v svetu že poznane.</p>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 169: Omilitveni ukrepi s stališča narave na izvedbenem nivoju OPN (nadaljevanje)

Kraj	Območje varstva narave	Prizadeta skupina, vrsta ali habitatni tip	Območje urejanja	Omilitveni ukrep
Gojače			Gospodarska cona Gojače (GJ-06 IG [d+b], GJ-07 IG [d+b])	Pri ureditvi je treba maksimalno ohraniti gozdne površine ter drevesa ali skupine dreves (starejša, z dupli), ki jih je smiselno ohraniti s stališča ohranjanja habitata netopirjev. Razsvetljava je potrebno načrtovati tako, da se uporabijo žarnice, ki sevajo čim nižji delež UV svetlobe in taka konstrukcija svetilk, ki omogočajo osvetljevanje talne površine, ne osvetljujejo pa neba in širše okolice. Razsvetljava naj bo načrtovana s tipali, ki omogočajo osvetljevanje po potrebi.
Vogršček	POV Dolina Vipave EPO Dolina Vipave	vodne ptice	(ČR-53 REK)	V primeru, da bi se na južnem delu Vogrščka razvila organizirana oblika turistične dejavnosti, bi bilo primerno, da bi se na severnem, površinsko bistveno manjšem delu Vogrščka, omejilo vsako obliko rekreacijske in turistične dejavnosti. Prav tako bi bilo potrebno prepovedati uničevanje trstičja, ki ribičem onemogoča prosti dostop do vode. S tem bi bil dosežen kompromis, kjer bi hkrati z razvojem rekreacijskih in ribiških dejavnosti omogočili nemoteno gnezdenje ogroženih vrst ptic. Glede na to, da so že vsa večja mokrišča v Vipavski dolini (reka Vipava, Lijak, Hubelj, Branica, vlažni travniki v Ajševici, Mlake) močno degradirana, bi lahko bila zaščita severnega dela Vogrščka majhna toda pomembna kompenzacija za že izgubljene mokriščne habitate. Zato kot ukrep predlagamo, da se iz območja ČR-53 REK izločijo površine severno od avtoceste, ter se ohranijo v primarni rabi (gozd, kmetijska zemljišča) v EUP odprti prostor.
Vrtovče	POO SI3000225 Dolina Branice	netopirji, žuželke	VT-02 BT [x]	Razsvetljava je potrebno načrtovati tako, da se uporabijo žarnice, ki sevajo čim nižji delež UV svetlobe in taka konstrukcija svetilk, ki omogočajo osvetljevanje talne površine, ne osvetljujejo pa neba in širše okolice. Razsvetljava naj bo načrtovana s tipali, ki omogočajo osvetljevanje po potrebi.

NR2: Pri oblikovanju ustreznih ukrepov smo upoštevali smernice Zavoda RS za varstvo narave in strokovno mnenje strokovnjakov za posamezne obravnavane vrste (biologi), zato smatramo, da so ukrepi ustrezni. Nosilci izvajanja ukrepov so investitor oz. občina in upravna enota, za nadzor izvajanja ukrepov sta odgovorni občina in pristojna enota ZRSVN. Ukrepi se morajo upoštevati v času načrtovanja, izvedbe in obratovanja. Ocenjujemo, da bodo ukrepi zmanjšali vplive plana na okolje.

5.16.3 Pozitivni učinki plana v zvezi z naravo

Kakšnih pozitivnih učinkov zaradi izvedbe plana v zvezi z naravo ni.

5.16.4 Težave pri ocenjevanju obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja v zvezi z naravo

Glej besedilo.

5.17 ZDRAVJE LJUDI

5.17.1 Uvod

V naslednjih poglavjih so opisani vplivi izvedbe plana na zdravje ljudi (dejavnike tveganja iz okolja) z izbranimi kazalci, ki so značilni za varovanje zdravja ljudi.

V poglavju najprej povzemamo obstoječe stanje, nato pa na koncu podamo vse ocene za posamezne kazalce, omilitvene ukrepe in spremljanje kazalcev s stališča varovanja zdravja ljudina, opirajoč se pri tem na dokument »Kriteriji za ugotavljanje sprejemljivosti planov s stališča pristojnosti varovanja zdravja ljudi pred vplivi iz okolja v postopkih celovite presoje vplivov na okolje (verzija 2)«, ki ga je izdalo Ministrstvo za zdravje. Poglavje Varovanje in zdravje ljudi ne vsebuje podvajanja vsebin in se ne nanaša na ocene istih kazalcev, ki nastopajo v delu okoljskega poročila oziroma segmentih, ki izključno opisujejo vplive plana na okolje. V poglavju Varovanja zdravja ljudi zato ocene ne predstavljajo istih ocen, kot v primeru vplivov na okolje.

V poglavju varovanje zdravja ljudi tudi ne opisujemo vplivov na strateškem nivoju, saj so za zdravje ljudi manj pomembni oziroma presplošni.

Peleg tega ne opisujemo vplivov elektromagnetnega sevanja na zdravje ljudi, saj nikjer ne potekajo prostozračni visokonapetostni daljnovodi čez planirano namensko rabo. Tudi ne opisujemo podzemne vode v zvezi z zdravjem ljudi, daj je bilo v poglavju Podzemna vode (podtalnica) ugotovljeno, da nikjer ne poteka intenzivna kmetijska pridelava na vodovarstvenih območjih, prav tako se na vodovarstvenih območjih niso planirana industrijska območja oziroma industrijske cone.

Najprej opisujemo glede vplivov na zdravje segmenta kakovost zraka in pa hrupa skupaj zato, ker:

- so v obeh primerih uporabljeni isti kazalci (PLDP);
- imata najbolj izražene sinergijske vplive na zdravje, ker pogosto nastopata skupaj zaradi istih vzrokov (npr. promet, industrija).

5.17.2 Kakovost zraka in hrup

5.17.2.1 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda

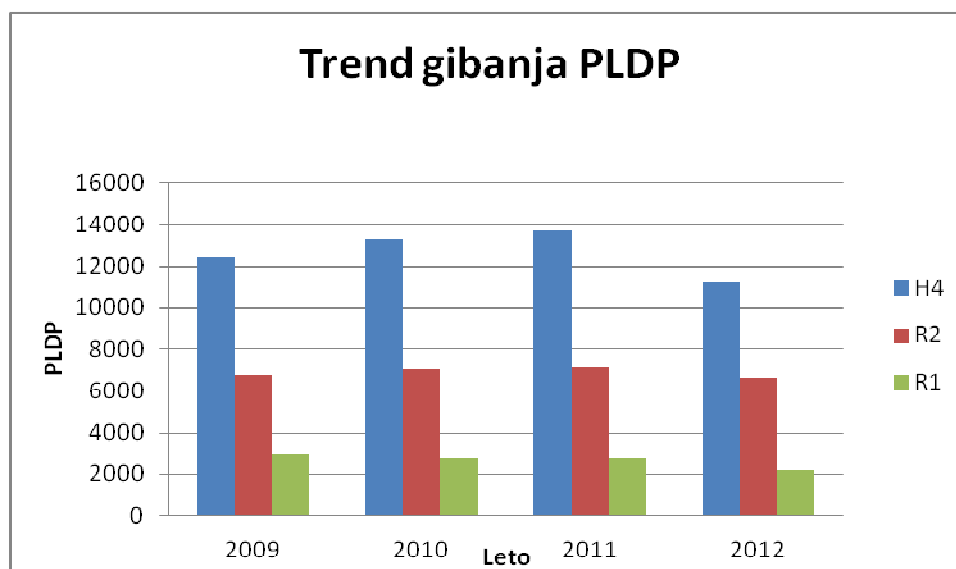
Kazalca stanja okolja v zvezi s kakovostjo zraka in hrupom glede zdravje ljudi, ki sta relevantna za predmetno okoljsko poročilo, sta:

- povprečni letni dnevni promet;
- prisotnost konfliktnih območij (NRP) za stanovanjska območja SS in industrijo I.

Povprečni letni dnevni promet (PLDP). Obstoječe stanje je opisano v poglavjih kakovost zraka in hrup, zato tukaj opisujemo samo bistvene zadeve. Prometna infrastruktura je v občini zelo razvita. V občini Ajdovščina ni pomembnih cest in ne železnic, ki bi potekale skozi naselja. Tranzitni promet se izključno vodi po hitri cesti H4, ki ne poteka skozi naselja. Ker je tranzitni promet preusmerjen na hitro cesto, poteka po ostalih državnih cestah kvečjemu le

lokalni promet skozi naselja. Naselja, ki so izpostavljena takemu prometu vsa ležijo vzdolž regionalnih cest R2 in R1. Ker je s takih cest umaknjen tranzitni promet tovornih vozil na hitro cesto H4 in poteka z osebnimi in tovornimi vozili le lokalni promet, v obstoječem stanju s stališča kakovosti zraka in hrupa ne moremo govoriti o pomembnih vplivih na zdravje ljudi, pa tudi trend ne izkazuje neke rasti, kvečjemu padec v letu 2012 (slika 31).

Pri tem so izključene občinske (lokalne ceste) ceste, kjer ni štetja prometa v okviru občinskih služb, hkrati pa ne gre za pomembne ceste, saj služijo za lokalni promet med naselji v občini. Zato so take ceste izvzete iz presoje.

Slika 31: PLDP (vir: DRSC)

Prisotnost konfliktnih območij (NRP) za stanovanjska območja SS in industrijo I.

Obstoječe stanje je opisano v poglavjih kakovost zraka in hrup, zato tukaj opisujemo samo bistvene zadeve. V občini Ajdovščina je kar nekaj industrijskih območij, vendar niso v stiku s stanovanjskimi območji SS. Če že so, pa gre za območja, ki so skoraj že v celoti pozidana z industrijskimi objekti (območja za industrijo, kjer je prisotna tradicionalna ajdovska industrija – npr. Mlinotest, Fructal, Primorje). V obstoječem stanju gre tako za stike, kjer so na območjih že prisotni objekti, tako da skoraj ni mogoče umestiti nove industrije. V obstoječem stanju gre tudi za veliko število območij, ki so namenjena za industrijo, vendar pa so to območja, ki večinoma še niso pozidana z objekti (zlasti na območju Ajdovščine). Tukaj spadajo predvsem konurbacija Malovše-Gojače-Batuje in območja za industrijo, ki se nahajajo na Z in JZ strani mesta Ajdovščine kot pomembnega gospodarskega središča.

V preteklosti je prihajalo do večanja števila industrijskih con in s tem do možnosti konfliktov (stikov) s stanovanjskimi območji. Veliko je že obstoječih con, ki se ohranjajo, vendar je že pred leti prišlo do opuščanja take cone danes že bivše tovarne pohištva Lipa. Od prvotno načrtovanih velikih širitve con je pripravljavec plana precej zmanjšal razširitve vsaj nekaterih, kar pomeni, da je površin več kot dovolj, če pomislimo na pretežno nezasedenost takih con, ki se pojavlja predvsem v mestu Ajdovščina. Nadalje je v nekaterih primerih (Ajdovščina) v zadnjih letih prišlo do krčenja same industrije. V končni fazi je zaradi vsega opisanega prišlo tudi do zmanjšanja možnih konfliktnih območij s stanovanjskimi naselji, kar je pozitiven trend k zmanjšanju obremenjenosti zdravja ljudi.

5.17.2.2 Določitev okoljskih ciljev plana in relevantnih kazalcev

Okoljska cilja v zvezi s kakovostjo zraka in hrupom sta ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka in zmanjšanje ali ohranjanje obremenjenosti okolja in ljudi s hrupom. Izbrana sta bila dva kazalca za okoljske cilje plana za kakovost zraka in hrupa: povprečni letni dnevni promet in prisotnost konfliktnih območij (NRP) za stanovanjska območja SS in industrijo I.

5.17.2.3 Merila vrednotenja

Povprečni letni dnevni promet (PLDP). Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja *zdravja ljudi* (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo kot merilo vzeli obseg povprečnega letnega dnevnega prometa (PLDP) in na tej osnovi pomembnost cest kot cest s pomembnim vplivom na kakovost zraka in na emisije hrupa. Tako merilo smo izbrali, saj lahko posredno (posredni kazalec) s spremembo obsega prometa sklepamo na obseg emisij v zrak in hrupa ter s tem na zdravje ljudi na določenem območju, obremenjenim s prometom.

Prisotnost konfliktnih območij NRP za stanovanjska območja SS in industrijo I. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja *zdravja ljudi* (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo kot merilo vzeli število in velikost stikov oziroma povezav. Tako merilo smo izbrali, saj lahko posredno (posredni kazalec) na podlagi stikov na nekem območju, kjer prihaja do stičnosti med stanovanjskimi območji (SS) in območji za industrijo (I), sklepamo na obseg emisij v zrak in hrupa ter s tem na kakovost zraka na takem območju.

5.17.2.4 Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje – 1. faza vrednotenja

Metoda vrednotenja za prvo fazo je tabelarično prikazana v tabeli 170.

Tabela 170: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi z zrakom (kakovost zraka) in hrupom – 1. faza vrednotenja

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliv ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uničujoč)
<p>Zrak (kakovost zraka) in hrup</p> <p><i>Merilo vrednotenja:</i> - obseg povprečnega letnega dnevnega prometa (PLDP) in na tej osnovi pomembnost cest .kot cest s pomembnim vplivom na kakovost zraka in razmere glede hrupa.</p> <p><i>Opomba: Kot pomembne ceste za potrebe tega OP smatramo tranzitne ceste in pa druge ceste z visokim PLDP na določenih odsekih. Kot pomemben vpliv na emisije snovi v zrak in razmere glede hrupa iz prometa pa smatramo pomembne ceste, ki vodijo skozi naselja.</i></p>	Povprečni letni dnevni promet (PLDP)	<p>Izvedba plana ne bo povzročila poslabšanja kakovost zraka ali pa bo vliv celo pozitiven.</p> <p><i>Opomba: Vpliv bo pozitiven, v kolikor bo z izvedbo plana prišlo do zmanjšanja povprečnega letnega dnevnega prometa (PLDP) pod vrednostmi, navedenimi v tabeli 5 (pri tem se ne upošteva par odstotkov nihanja PLDP iz leta v leto.</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti zraka.</p> <p><i>Opomba Vpliv bo nebitven, v kolikor bo povprečni letni dnevni promet (PLDP) ostal na istem nivoju , kot je naveden v tabeli 5 (pri tem se ne upošteva par odstotkov nihanja PLDP iz leta v leto).</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti zraka zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.</p> <p><i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i></p>	<p>Izvedba plana bo povzročila bistveno poslabšanje kakovosti zraka. Ogroženo bo tudi zdravje ljudi.</p> <p><i>Opomba: Podvojitev PLDP iz se že približuje vrednostim, ki veljajo za tranzitne ceste.(avtoceste, hitre ceste – primerjaj PLDP hitre ceste).</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>	<p>Izvedba plana bo povzročila uničujoče poslabšanje onenaženosti zraka, kar pomeni, da bodo postale razmere za življenje nevdržne. Nastale bodo hude zdravstvene težave in prizadetost.</p> <p><i>Opomba: Koncentracija večjega števila pomembnih cest (več kot 2) z visokim deležem PLDP (primerljivim s tistim , ki velja za tranzitne ceste (avtoceste, hitre ceste) v bližini ali pa znotraj naselja skupaj z večjimi izvenmivjskimi križišči in cestnimi zankami, kar povzroča zaradi spreminjajoče hitrosti vozil večje emisije izpušnih plinov.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 170: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi z zrakom (kakovost zraka) in hrupom – 1. faza vrednotenja (nadaljevanje)

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uničujoč)
<p>Zrak (kakovost zraka) in hrup</p> <p><i>Merilo vrednotenja:</i> - število in velikost stikov oz. povezav</p> <p><i>Opomba: Za potrebe tega OP pomenijo stiki le ozka območja povezave med območji za industrijo I in stanovanjskimi območji SS, medtem ko povezave predstavljajo širše stične ploskve, ki so lahko v ekstremnem primeru povezane v celotni dolžini. Kot povezavo štejemo tudi večje število (množico stikov) med območjima SS in I</i></p>	<p>Prisotnost konfliktnih območij NRP za stanovanjska območja SS in industrijo I</p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila poslabšanja kakovosti zraka ali pa bo vpliv celo pozitiven.</p> <p><i>Opomba: Vpliv na izboljšanje kakovosti zunanjega zraka bo na določenem območju pozitiven, v kolikor se bo namenska raba I tako planirala tako, da ne bo povezav ali pa stikov med njo in stanovanjskimi območji SS.</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti zraka.</p> <p><i>Opomba: Vpliv na izboljšanje kakovosti zunanjega zraka bo na določenem območju nebiten, v kolikor gre le za manjše število stikov (1,2) z majhnim obsegom (majhen delež stične površine gled na celo velikost industrijske cone – relativno vzeto), ali pa se s planom načrtujejo stiki med I in SK.</i></p>	<p>Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti zraka zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.</p> <p><i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i></p>	<p>Izvedba plana bo povzročila bistveno poslabšanje kakovosti zraka. Ogroženo bo tudi zdravje ljudi.</p> <p><i>Opomba: Izvedba plana pomeni večje število stikov (več kot 2) med stanovanjskimi območji SS in industrijo I, z velikim deležem stične površine gled na celo velikost industrijske cone – relativno vzeto. Taki stiki skupaj zajemajo vsaj 50% stične površine, kar dejansko pomeni že bistven vpliv, saj lahko pričakujemo večje število obratov ali pa enega zelo velikega, kar pa je seveda za bivanjske razmere nesprejemljivo.</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>	<p>Izvedba plana bo povzročila uničujoče poslabšanje kakovosti zraka, kar pomeni, da bodo postale razmere za življenje nevzdržne. Nastale bodo hude zdravstvene težave in prizadetost.</p> <p><i>Opomba: Izvedba plana pomeni, da je namenska raba I v celotni dolžini povezana z namensko rabo SS ali pa namenska raba I obdaja namensko rabo SS,</i></p> <p>Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.</p>

V drugi fazi se vrednotijo posledice izvedbe plana na okoljska cilja ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanega zraka in zmanjšanje obremenjenosti okolja in ljudi s hrupom v zvezi z zdravjem glede na:

- povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana;
- bistveno prekinitev ohranjanja ali napredovanja dobrega stanja okolja in njegovih delov, določenega z okoljskimi cilji, oziroma varstva območij, na podlagi zahtev varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov, varstva človekovega zdravja in kulturne dediščine.

5.17.2.5 Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na zdravje ljudi v zvezi z zdravjem ljudi, kakovost zraka in hrup

Analiza načrtovanih vsebin na izvedbenem nivoju je bila podana že v ustreznih poglavjih Kakovost zraka in Hrup. Zato tukaj povzemamo le tiste dele analize načrtovanih vsebin v zvezi z zrakom in hrupom, ki so pomembne za *zdravje ljudi*.

Največji del vplivov *zdravje ljudi* v zvezi z zrakom in hrupom v okviru izvedbenega dela OPN predstavljajo industrijske in obrtne dejavnosti, poselitev in infrastruktura, zato najprej povzamemo te vsebine iz izvedbenega dela kot osnovno vodilo pri presoji:

- industrijske in obrtne dejavnosti:
 - predvidene so obrtne in industrijske dejavnosti znotraj gospodarskih con v Ajdovščini, na Colu, v Lokavcu, Gojačah, Črničah in Batujah;
 - v gospodarskih conah so dovoljene obrtne, skladiščne, prometne, trgovske, poslovne in proizvodne dejavnosti, dejavnosti gradbeništva, komunale, energetike za lokalno distribucijo, predelava raznih živil ter druge dejavnosti;
- poselitev;
 - nova poselitev v okviru stavbnih zemljišč se usmerja predvsem v mesto Ajdovščino in tista naselja, ki so ob komunikacijah ali pa z ugodnimi ravninskimi legami, kjer ni večjih omejitev;
 - v drugih, vitalnejših naseljih, se predvidi nova zazidava z manjšimi zaokrožitvami na stavbnih zemljiščih, kjer omejitev ni, in zgoščevanje naselij;
 - v ostalih naseljih so zazidljiva zemljišča le znotraj obstoječih enot urejanja;
 - pri tem gre večinoma za zgostitve in zaokrožitve naselij in pa za zmerno širitvev zazidljivih območij, nova naselja niso prevedena;
- prometna infrastruktura;
 - z izvedbenim delom plana se ne načrtuje nova prometna infrastruktura, temveč le asfaltiranje in ureditev raznih spremljajočih cest, izjema je širitev obstoječega letališča in v tem sklopu tudi podaljšanje letališke steze in izgradnja umetne steze, samo letališče pa ima značaj športno-turističnega in vadbenega letališča in ni predvideno za javni potniški promet.

Večja območja poselitve (in z njimi asocirana namenska raba prostora v prostorsko izvedbenih pogojih po posameznih enotah urejanja prostora) predstavljajo glavna območja vplivov na *zdravje ljudi*, ki imajo tudi izrazite vplive na lokalnem nivoju; torej tam, kjer za take vplive v občini dejansko gre. Namreč, največji vpliv na kakovost zraka predstavljajo zgostitve poselitve (naselja in pripadajoča infrastruktura) in območja proizvodnih dejavnosti. V nadaljevanju povzemamo podrobnejše dele večjih območij poselitve (zgostitve poselitve) hkrati z namensko rabo s stališča onesnaževanja zraka in hrupa ki so načrtovani z izvedbenim delom OPN, omejujoč se pri tem na tista večja območja poselitve, ki so bila že v poglavjih Kakovost zraka in Hrup opredeljena kot pomembna glede varstva okolja – največja koncentracija industrijskih con in s tem industrijskih in obrtnih dejavnosti (območji naselja

Ajdovščina in somestja Gojače–Malovše–Selo–Batuje). Hkrati analiziramo tudi pomen kumulative in pomembnost posega na okolje. Pregled daje naslednjo sliko (tabela 171):

- Območje naselja Ajdovščina. Največji vpliv na kakovost zraka predstavljajo zgoščitve poselitve (naselja in pripadajoča infrastruktura) ter območja proizvodnih dejavnosti.
- Območje somestja Gojače–Malovše–Selo–Batuje. Aglomeracija je eno od dveh pomembnejših urbanih središč občine (drugo je Ajdovščina). V Gojačah sta predvideni še dve novi večji površini nameske rabe IG (gospodarski coni). Večji gospodarski coni sta precej oddaljeni od stanovanjskih območij v okviru naselij Gojače in Malovše.

Tabela 171: Analiza prostorskih ureditev v zvezi z območji z namenskima rabama IG in SS

Prostorska enota	Opis	Konflikt z namensko rabo SS	Pomen za kumulativo
Območje somestja Gojače, Malovše-Selo-Batuje			
BA-10 IG	Gre za površino, ki je skoraj v celoti zasedena z objekti.	Ne	Ima pomen za kumulativo.
BA-08 IG [d]	Gre za površino, ki pa še ni zasedena z objekti.	Ne	Ima pomen za kumulativo.
GJ-08 IG	Gre za površino, ki pa še ni v celoti zasedena z objekti.	Ne	Ima pomen za kumulativo.
GJ-09 IG	Gre za površino, ki pa še ni zasedena z objekti.	Ne	Ima pomen za kumulativo.
GJ-07 IG	Gre za novo površino	Ne	Nima pomena za kumulativo
GJ-06 IG [d+b]	Gre za novo površino	Ne	Nima pomena za kumulativo
BA -10 IG	Gre za površino, ki pa še ni v celoti zasedena z objekti.	Ne	Nima pomena za kumulativo
Območje naselja Ajdovščina			
AJ-070 IG	Gre za površino, ki je deloma zasedena z objekti	Ne	Ima pomen za kumulativo.
AJ-070 IG	Gre za o površino, ki je deloma zasedena z objekti	Ne	Ima pomen za kumulativo.
AJ-069 IG	Gre za površino, ki je deloma zasedena z objekti	Ne	Ima pomen za kumulativo
AJ-075 IG [d+b]	Gre za površino, ki je večinoma zasedena z objekti	Ne	Ima pomen za kumulativo
AJ-071 IG	Gre za površine, ki v večjem delu skupaj niso zasedena z objekti.	Ne	Ima pomen za kumulativo
AJ-072 IG			
AJ-073 IG			
AJ-074 IG			
AJ-076 IG [d+b]	Gre za površino v celoti zasedeno z objekti	Ne	Ima pomen za kumulativo
DO-06 IG	Gre za površino, ki zasedena z objekti	Ne	Nima pomena za komulativo

I

zven območij naselij pa glede na namensko rabo prostora nikjer ne gre za pomembna območja za proizvodne dejavnosti, saj prevladujejo površine za kmetijsko proizvodnjo IK. Vendar je takih površin v celi občini malo oziroma so precej omejene v velikosti.

Drugi posegi. Predvideva se širitev letališča, kje pa ne pričakujemo množične uporabe, saj letališče ni namenjeno potniškemu prometu ali intenzivni vojaški uporabi. Poligon varne vožnje tudi ne predstavlja pomembnega vira onesnaženja zraka in pa hrupa zaradi prisotnosti drugega cestnega prometa in ker pač ni namenjeno za dirkalne športe in za dnevno preizkušanje motorjev ali intenzivno avtomobilsko dejavnost z množično uporabo motornih vozil. Oba posega tudi nista v konfliktu z namensko rabo SS, saj takih stikov nikjer ni.

5.17.2.6 Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov plana v zvezi z zrakom (kakovostjo zraka) in hrupom

V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po vseh kazalcih stanja okolja za zrak in hrup njihovo pomembnost v zvezi z zrakom (kakovostjo zraka) in hrupom glede na neposredne, daljinske, komulativne in sinergijske, kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne, trajne inčasne vplive za izvedbeni del OPN s stališča zdravja ljudi. Pri podajanju obsega sprememb v zvezi z zrakom in hrupom smo med drugim upoštevali opis obstoječega stanja okolja s kazalci in trende kazalcev okolja, medtem ko varstvene usmeritve ali pa smernice nosilcev urejanja prostora specifično za zrak (kakovost zraka) niso bile podane.

Povprečni letni dnevni promet (PLDP). Za merilo odstopanja kazalca stanja *zdravja ljudi* smo uporabili merilo obseg povprečnega letnega dnevnega prometa (PLDP) in na tej osnovi pomembnost cest glede na vplive na kakovost zraka in na hrup. V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcu za zrak in hrup (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 171).

☛ Neposredni vplivi. Glede na analizo izvedbenega dela plana ne pričakujemo pomembnih vplivov na zrak in hrup in s tem zdravje ljudi znotraj poselitvenih območij glede prometne infrastrukture, saj se ne načrtuje nova prometna infrastruktura. Visok PLDP izkazuje odseka R2 Ajdovščina-Selo in R2 Selo-Vogrsko, vendar gre to na račun jutranjih in popoldanskih konic zaradi lokalnega prometa (delovne migracije), ne pa na račun naselij, saj se naselja le zmerno širijo, večjih migracij delavstva zaradi planirane industrije pa ni pričakovati zaradi majhnosti takih območij. Enako velja tudi za PLDP v primeru ceste Col – Ajdovščina v delu, ki vodi skozi naselje. Neposredni vplivi plana bodo tako nebistveni (B). Na ostalih državnih cestah ne pričakujemo povečanja PLDP zaradi zmernega širjenja naselij. Neposredni vplivi na zdravje ljudi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ Daljinski vplivi. Pomembnih vplivov ne pričakujemo glede na neposredne vplive. Ne moremo reči, da bo prišlo zaradi zmernega širjenja naselij v občini Ajdovščina do povečanja PLDP v sosednjih občinah navkljub migracijam delavstva. Vplivi na zdravje ljudi bodo tako nebistveni (B). Daljinski vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ Kumulativni vplivi. Na strateškem nivoju ne pričakujemo pomembnih kumulativnih vplivov, saj ni pričakovati kumulativne zaradi izvedbe OPN-jev sosednjih občin. Predvideni DLN pri tem ne igrajo nobene posebne vloge. Vplivi na zdravje ljudi bodo tako nebistveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** Taki vplivi na zdravje ljudi bodo nebistveni (B) glede na neposredne vplive. Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

Prisotnost konfliktnih območij NRP za stanovanjska območja SS in industrijo I. Za merilo odstopanja kazalca *zdravja ljudi* smo uporabili merilo število, velikost stikov oz. povezav. V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcu za zrak in hrup (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 171).

☛ **Neposredni vplivi.** Glede na analizo izvedbenega dela in pregleda namenske rabe prostora dopolnjenega osnutka OPN nismo zasledili konfliktnih območij med stanovanjskimi območji SS in območjih za industrijo I, kvečjemu gre za stike med namenskima rabama SK in IG, vendar pa ne v primeru večjih območij za industrijo, ki dejansko še niso pozidana. Zato ne pričakujemo pomembne vplive na zdravje v zvezi z zrakom in hrupom. Neposredni vplivi bodo tako nebistveni (B). Neposredni vplivi na zdravje ljudi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo vsekakor delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Taki vplivi že zaradi formulacije kazalca niso možni. Daljinskih vplivov ne bo (A).

☛ **Kumulativni vplivi.** Taki vplivi na zdravje ljudi bodo nebistveni (B) glede na neposredne vplive. Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** Taki vplivi na zdravje ljudi bodo nebistveni (B) glede na neposredne vplive. Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

Stopnje varstva pred hrupom na mestu poselitve (SVPH). Za merilo odstopanja kazalca *zdravja ljudi* smo uporabili merilo; ali ima OPN pravilno določena SVPH v skladu z uredbo. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcu za hrup (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja za hrup (tabela 172).

☛ **Neposredni vplivi.** Glede na analizo plana bodo vplivi nebistveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, delovali bodo tudi po izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Glede na analizo plana bodo vplivi nebistveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, bodo delovali bodo tudi po izvedbi plana.

☛ **Kumulativni vplivi.** Glede na analizo plana bodo vplivi nebistveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, delovali bodo tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** Glede na analizo plana bodo vplivi nebistveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, delovali bodo tudi po izvedbi plana.

Tabela 172: Ocena obsega sprememb po kazalcih stanja okolja za zrak (kakovost zraka) in hrup – izvedbeni del

Kazalci	Vplivi ✓ = vpliv ✗ = ni vpliva						Skupna ocena
		neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski		
Povprečni letni dnevni promet (PLDP)	kratkoročni	✗	✗	✗	✗		
	srednjeročni	✗	✗	✗	✗		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	✗	✗	✗	✗		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena vel. razred	A	A	A	A	A	
Prisotnost konfliktnih območij NRP za stanovanjska območja (S) in industrijo (I)	kratkoročni	✗	✗	✗	✗		
	srednjeročni	✗	✗	✗	✗		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	✗	✗	✗	✗		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena vel. razred	B	A	B	B	B	
Stopnje varstva pred hrupom na mestu poselitve (SVPH)	kratkoročni	✗	✗	✗	✗		
	srednjeročni	✗	✗	✗	✗		
	dolgoročni	✓	✓	✓	✓		
	začasni	✗	✗	✗	✗		
	trajni	✓	✓	✓	✓		
	Ocena vel. razred	C	C	C	C	C	

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi z zrakom (kakovostjo zraka) in hrupom za izvedbeni del plana naslednje (tabela 173).

Tabela 173: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za zrak (kakovost zraka) in hrup – izvedbeni del

Okoljski cilj plana	Posledica				Skupna ocena
	Ocena	vel. razred	Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	Bistvena prekinitvev ohranjanja ali napredovanja dobrega stanja okolja	
Ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka	Ocena	vel. razred	B	B	B
Obremenjenosti okolja in ljudi s hrupom	Ocena	vel. razred	C	C	C

V primeru hrupa so bili za izvedbeni del plana ugotovljeni bistveni vplivi plana na kazalce stanja okolja. Za njihovo omilititev smo navedli omilitvene ukrepe, podali oceno vplivov omilitvenih ukrepov na bistvene vplive plana na kazalce stanja okolja ter utemeljitev ustreznosti in verjetnost uspešnosti omilitvenih ukrepov (O = omilitveni ukrep; R = razlaga):

☛ **HO1:** V planu je treba pravilno določiti stopnje varstva pred hrupom (SVPH).

HR1.: Nosilec izvajanja ukrepa je pripravljavec plana. Upoštevati se morajo v času načrtovanja, izvedbe in obratovanja. Ocenjujemo, da bo ukrep zmanjšali vplive plana na okolje.

5.17.2.7 Spremeljanje kazalcev

Občina lahko spremlja stanje okolja na podlagi kazalcev posredno v sklopu izvajanja plana. Tako lahko spremlja kazalec »povprečni letni promet (PLDP)« preko spletnih strani Direkcije Slovenije za ceste (DRSC), kje se letno spremlja promet preko letnih poročil. Iz tega je potem razvidno, kako prihaja do sprememb PLDP zaradi izvajanja plana, saj so v strateškem delu načrtovane nove obvoznice, v izvdbenem delu pa nova namenska raba (zlasti poselitve, industrijske cone), kar seveda pomeni tudi spremembo PLDP. Na podlagi PLDP potem lahko občina predlaga pristojnim državnim organom določene ukrepe, v kolikor je to potrebno.

Kazalec prisotnost konfliktnih območij NRP za stanovanjska območja in industrijo I pa občina spremlja preko prostorskega načrtovanja in umeščanja namenske rabe v prostor. Občini o spremljanju stanja okolja v zvezi s kakovostjo zraka ni treba poročati ministrstvu.

Kazalca »stopnja varstva pred hrupom na mestu poselitve (SVPH)« ni treba spremljati.

5.17.3 Podzemne vode (podtalnica)

5.17.3.1 Opis obstoječega stanja okolja s kazalci, relevantnimi za okoljsko poročilo, z navedbo trenda

Kazalca stanja okolja v zvezi s podzemnimi vodami glede zdravja ljudi, ki sta relevantna za predmetno okoljsko poročilo, sta:

- Kmetijska pridelava na VVO;
- Površine industrijskih območij na VVO.

Kmetijska pridelava na VVO. Obstoječe stanje je opisano v poglavjih Podzemne vode (podtalnica), zato tukaj opisujemo samo bistvene zadeve. Iz evidence vodovarstvenih območij Ministrstva za okolje in prostor je razvidno, da se na območju občine Ajdovščina nahajata dve inherentni vodovarstveni območji ter pripadajočih 13 zaščitenih vodnih virov (tabela 13), pri čemer sta vodovarstveni območji zaščiteni z občinskima odlokoma: Odlok o varstvu pitne vode za zajetja Budanje, Dolga Poljana in Žapuže (Ur. glas. obč., št. 15/97) in Odlok o varstvu vodnega vira Pod Skukom (Ur. l., RS, št. 58/00). Poleg obeh inherentnih vodovarstvenih območij segata v občino še vodovarstveno območje vodnega vira Brestovica pri Komnu in vodovarstveno območje izvira reke Vipave.

Poleg omenjenih vodovarstvenih območij zajetij pitne vode se na območju občine nahajajo kraški vodni viri Trnovsko-Banjške planote, ki pa niso zaščiteni z občinskim odlokom občine Ajdovščina. Tako ni zaščiten vir pitne vode Hubelj, ker ni odloka občine ali pa uredbe države. Izdelane pa so bile »Strokovne podlage za varovanje kraških vodnih virov Trnovsko-Banjške planote, št. naloge 40-133-00/98, Hidroinženiring d.o.o., Ljubljana 2000«.

Površine industrijskih območij na VVO. Obstoječe stanje je opisano v poglavjih Podzemne vode (podtalnica), zato tukaj opisujemo samo bistvene zadeve. Tukaj dodajamo le, da v obstoječem stanju na vodovarstvenih območjih ni nobenih industrijskih območij.

5.17.3.2 Določitev okoljskih ciljev plana in relevantnih kazalcev

Okoljski cilj v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico) je dobro kakovostno stanje podzemne vode. Izbrana sta bila dva kazalca za okoljske cilje plana za podzemne vode (podtalnico): kmetijska pridelava na VVO in površine industrijskih območij na VVO.

5.17.3.3 Merila vrednotenja

Kmetijska pridelava na VVO. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja *zdravja ljudi* (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo uporabili merilo intenzivna kmetijska pridelava. Tako merilo smo izbrali, saj lahko posredno (posreden kazalec) slepamo na onesnaženost podtalnice zaradi kmetijske dejavnosti.

Površine industrijskih območij na VVO. Za vrednotenje odstopanja kazalca stanja *zdravja ljudi* (ocenjevanje obsega sprememb po kazalcu stanja) smo kot merilo vzeli prostorske ureditve v zezi z industrijskimi območji. Tako merilo smo izbrali, saj lahko posredno (posreden kazalec) sklepamo na onesnaženost podtalnice zaradi industrijske dejavnosti.

5.17.3.4 Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje – 1. faza vrednotenja

Metoda vrednotenja za prvo fazo je tabelarično prikazana v tabeli 174.

Tabela 174: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico) – 1. faza vrednotenja

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uni ujoč)
Podzemne vode (podtalnica) <i>Merilo vrednotenja: - intenzivna kmetijska pridelava</i>	Kmetijska pridelava na VVO	Izvedba plana ne bo povzročila poslabšanja kakovosti podtalnice ali pa bo vpliv celo pozitiven.	Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti podtalnice.	Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti podtalnice zaradi izvedbe omilitvenih procesov.	Izvedba plana bo povzročila bistveno poslabšanje kakovosti podtalnice.	Izvedba plana bo povzročila uničujoče poslabšanje kakovosti podtalnice.
		<i>Opomba: Z izvedbo plana se ne načrtuje kmetijska pridelava na VVO.</i>	<i>Opomba: Z izvedbo plana se ne načrtuje intenzivna kmetijska pridelava na VVO.</i>	<i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i>	<i>Opomba: Z izvedbo plana se načrtuje intenzivna kmetijska pridelava na VVO.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.	<i>Opomba: Z izvedbo plana se načrtuje intenzivna kmetijska pridelava na celotni površini VVO.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 174: Metode ugotavljanja in vrednotenja posledic izvedbe plana na okolje v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico) – 1. faza vrednotenja (nadaljevanje)

Segment okolja (element vrednotenja)	Kazalec	Metoda vrednotenja				
		A (vpliva ni ali pa je pozitiven)	B (vpliv je nebitven)	C (vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	D (vpliv je bistven)	E (vpliv je uni ujoč)
Podzemne vode (podtalnica) <i>Merilo vrednotenja: - prostorske ureditve v zvezi z industrijskimi območji</i>	Površine industrijskih območij na VVO	Izvedba plana ne bo povzročila poslabšanja kakovosti podtalnice ali pa bo vpliv celo pozitiven. <i>Opomba: Z izvedbo plana se ne načrtujejo nove površine na VVO.</i>	Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti podtalnice. <i>Opomba: Z izvedbo plana se ne načrtuje prostorske ureditve v zvezi z industrijskimi območji na VVO, pri čemer se ohranjajo obstoječe površine za industrijo, ki se po potrebi čim bolj zmanjšajo, v kolikor je to mogoče. Pri tem gre za površin po obstoječem planu, ki še niso pozidane oz. niso še pridobljena gradbena dovoljenja.</i>	Izvedba plana ne bo povzročila bistvenega poslabšanja kakovosti podtalnice zaradi izvedbe omilitvenih procesov. <i>Opomba: Vplivi bodo nebitveni zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov, v kolikor plan načrtuje take posege, ki so nesprejemljivi (oceni D in E).</i>	Izvedba plana bo povzročila bistveno poslabšanje kakovosti podtalnice. <i>Opomba: Z izvedbo plana se načrtujejo površine v zvezi z industrijskimi območji na VVO.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.	Izvedba plana bo povzročila uničujoče poslabšanje kakovosti podtalnice. <i>Opomba: Z izvedbo plana se načrtuje prostorske ureditve v zvezi z industrijskimi območji na VVO, površina takih območij pa pokriva večino VVO.</i> Vplivi izvedbe plana so tako nesprejemljivi.

V drugi fazi se vrednotijo posledice izvedbe plana na okoljska cilja ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanega zraka in zmanjšanje obremenjenosti okolja in ljudi s hrupom v zvezi z zdravjem glede na:

- povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana;
- bistveno prekinitev ohranjanja ali napredovanja dobrega stanja okolja in njegovih delov, določenega z okoljskimi cilji, oziroma varstva območij, na podlagi zahtev varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov, varstva človekovega zdravja in kulturne dediščine.

5.17.3.5 Analiza vsebin plana, pomembna za ugotavljanje vplivov plana na zdravje ljudi v zvezi s podzemno vodo (podtalnico)

Analiza načrtovanih vsebin na izvedbenem nivoju je bila podana že v ustreznem poglavju Podzemen vode (podtalnica). Zato tukaj povzemamo le tiste dele analize načrtovanih vsebin v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico), ki so pomembne za *zdravje ljudi*.

Največji del vplivov *zdravje ljudi* v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico) v okviru izvedbenega dela OPN predstavljajo industrijske in obrtne dejavnosti, poselitev in infrastruktura, zato najprej povzamemo te vsebine iz izvedbenega dela kot osnovno vodilo pri presoji:

- industrijske in obrtne dejavnosti:
 - v občini so predvidene so obrtne in industrijske dejavnosti znotraj gospodarskih con v Ajdovščini, na Colu, v Lokavcu, Gojačah, Črničah in Batujah;
- kmetijska proizvodnja:
 - načrtuje se površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo (intenzivna pridelava rastlin in gojenje živali), vendar gre le za manjše površine;
- načrtovanja na vodovarstvenih območjih:
 - posegi so planirani na vodovarstvenih območjih v dolinskem delu občine Ajdovščina.

V nadaljevanju prikazujemo načrtovane posege v zvezi z vodovarstvenimi območji, ki so načrtovani z izvedbenim delom OPN (tabela 175).

Tabela 175: Analiza prostorskih ureditev na vodovarstvenih območjih in njihov pomen za kumulativo

Prostorska enota	Namenska raba	Opis	VVO nivo	Predpis	Pomen za kumulativo
Vodovarstveno območje Budanje, Žapuže, Dolga poljana					
BU-41 ZS	ZS	Gre za novo površino severovzhodno od naselja Budanje, ki se večinoma nahaja vodovarstvenem območju zajetij pitne vode v občini Ajdovščina za naselja Budanje, Dolga Poljana in Žapuže.	1,2	1	Nima pomena za kumulativo

(nadaljevanje na naslednji strani)

Tabela 175: Analiza prostorskih ureditev na vodovarstvenih območjih in njihov pomen za kumulativo (nadaljevanje)

Prostorska enota	Namenska raba	Opis	VVO nivo	Predpis	Pomen za kumulativo
Vodovarstveno območje Budanje, Dolga poljana in Žapuže – nadaljevanje					
DP-02 Ov DP-17 SK	Ov, SK	Tukaj gre za manjšo razširitev stanovanjskega območja na severni strani naselja Dolga Poljana.	2	1	Nima pomena za kumulativo
ŽP-06 SK	SK	Gre za obstoječo površino vzhodno od vasi Žapuže, ki se Le v majhnem delu nahaja na vodovarstvenem območju zajetij pitne vode za naselja Budanje, Dolga Poljana in Žapuže.	2	1	Nima pomena za kumulativo
K,G	K;G	Ne poteka intenzivna kmetijska pridelava	1,2,3	1	Nima pomena za kumulativo
Vodovarstveno območje Podlipa					
PO-46 SK	SK	Manjša razširitev podeželskega naselja v Podkraju na zahodni strani	3	2	Nima pomena za kumulativo
PO-15 SK PO-55 SK	SK	Majhna razširitev obstoječe površine	3	2	Nima pomena za kumulativo
PO-01 BT PO-02 BT	BT	Manjša površina za namen turizma	3	2	Nima pomena za kumulativo
PO-72 SK	CU	Gre za obstoječo površino v Podkraju na zahodni strani, ki večjem delu sega v vodovarstveno območje.	3	2	Nima pomena za kumulativo
PO-72 SK	SK	Gre za obstoječo površino v Podkraju na zahodni strani, cela sega v vodovarstveno območje površino v Podkraju na zahodni strani	3	2	Nima pomena za kumulativo
PO-70 SK PO-34 SK	A	Gre za zanemarljivo majhno površino na severni strani, ki sega v vodovarstveno območje	3	2	Nima pomena za kumulativo
PO-68 SK	A	Gre za zanemarljivo majhno površino na vzhodni strani, ki sega v vodovarstveno območje	3	2	Nima pomena za kumulativo

Tabela 175: Analiza prostorskih ureditev na vodovarstvenih območjih in njihov pomen za kumulativo (nadaljevanje)

Prostorska enota	Namenska raba	Opis	VVO nivo	Predpis	Pomen za kumulativo
Vodovarstveno območje Podlipa – nadaljevanje					
PO-18 SK	A	Gre za zanemarljivo majhno površino na vzhodni strani, ki v celoti sega v vodovarstveno območje	3	2	Nima pomena za kumulativo
PO-57 SK	A	Gre za zanemarljivo majhno površino na vzhodni strani, ki v celoti sega v vodovarstveno območje	3	2	Nima pomena za kumulativo
K, G	K, G	Ne poteka intenzivna kmetijska pridelava	1,2,3	1	Nima pomena za kumulativo
Vodovarstveno območje Skuk Predmeja					
K, G	K, G	Ne poteka intenzivna kmetijska pridelava	3	3	Nima pomena za kumulativo
Vodovarstveno območje Brestovica					
K, G	K, G	Ne poteka intenzivna kmetijska pridelava	3	4	Nima pomena za kumulativo

1 Odlok o varstvu virov pitne vode za zajetja Budanje, Dolga poljana in Žapuže (Ur. gl. občin, št. 15/97)

2 Odlok o varstvenih pasovih vodnih virov »Podlipa« v Vipavi (Ur. gl. občin, št. 14/83)

3 Odlok o varstvu vodnega vira Pod Skukom (Ur. l. RS, št. 58/00)

4 Odlok o varstvenih pasovih vodnih virov pri Brestovici pri Komnu (Ur. l. RS, št. 14/83, 25/85)

Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur. l. RS, št. 62/04, 5/06, 58/11)

5.17.3.6 Opredelitev pomembnih ugotovljenih vplivov plana v zvezi s podzemno vodo (podtalnico)

V nadaljevanju podajamo obseg sprememb po kazalcih stanja okolja za podzemne vode (podtalnica) glede na neposredne, daljinske, kumulativne in sinergijske, kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne, trajne in začasne vplive hkrati za strateški in izvedbeni del OPN. Pri podajanju obsega sprememb v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico) smo med drugim upoštevali opis obstoječega stanja okolja s kazalci in trende kazalcev okolja (tam, kjer je bilo mogoče trende seveda podati), varstvene usmeritve in pa seveda smernice nosilcev urejanja prostora.

Kmetijska pridelava na VVO. Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja in *zdravja ljudi* smo uporabili merilo intenzivna kmetijska pridelava. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcu za podzemne vode (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 176).

☛ **Neposredni vplivi.** Glede na analizo plana ugotavljamo, da ne gre za intenzivno kmetijsko pridelavo, saj nobeno vodovarstveno območje ne sega v ravninski del občine, kjer so meliorirane površine, namenjene kmetijstvu. Neposredni vpliv bodo zato nebistveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Daljinski vplivi.** Daljinski vplivi bodo nebistveni (B) glede na neposredne vplive, opisane zgoraj. Daljinski vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

☛ **Kumulativni vplivi.** Noben DPN ne posega na vodovarstvena območja. Dela vodovarstvenih območij, kot sta Podlipa in Brestovica sicer segata v občino Ajdovščina, vendar ne predstavljata, še posebej v primeru Brestovice, pomembnih površin. Vplivi bodo tako nebistveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, delovali bodo tudi po izvedbi plana.

☛ **Sinergijski vplivi.** Sinergijski vplivi bodo glede na neposredne vplive nebistveni (B). Vplivi bodo dolgoročni in trajni, kar pomeni, da bodo delovali tudi po izvedbi plana.

Površine industrijskih območij na VVO. Za merilo odstopanja kazalca stanja okolja in zdravja ljudi smo uporabili merilo prostorske ureditve v zvezi z industrijskimi območji. V nadaljevanju podamo obseg sprememb po kazalcu za podzemne vode (obseg sprememb po kazalcu podamo v obliki velikostnih razredov od A do X). Glede na presojo vplivov v okviru 1. faze vrednotenja podajamo obseg sprememb kot odstopanja od kazalca stanja okolja (tabela 176).

☛ **Neposredni vplivi.** Glede na analizo plana ugotavljamo, da ne gre za industrijska območja, ki bi bila na VVO. Vplivov tako ne bo (A).

☛ **Daljinski vplivi.** Glede na neposredne vplive, takih vplivov ne pričakujemo (A).

☛ **Kumulativni vplivi.** Glede na neposredne vplive, takih vplivov ne pričakujemo (A).

☛ **Sinergijski vplivi.** Glede na neposredne vplive, takih vplivov ne pričakujemo (A).

Tabela 176: Ocena obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja za podzemne vode (podtalnico) – strateški in izvedbeni del

Kazalci	Vplivi ✓ = vpliv X = ni vpliva						Skupna ocena
			neposredni	daljinski	kumulativni	sinergijski	
Kmetijska pridelava na VVO	Ocena	kratkoročni	X	X	X	X	
		srednjeročni	X	X	X	X	
		dolgoročni	✓	✓	✓	✓	
		začasni	X	X	X	X	
		trajni	✓	✓	✓	✓	
	vel. razred	B	B	B	B	B	
Površina industrijskih območij na VVO		kratkoročni	X	X	X	X	
		srednjeročni	X	X	X	X	
		dolgoročni	✓	✓	✓	✓	
		začasni	X	X	X	X	
		trajni	✓	✓	✓	✓	
	Ocena	vel. razre	A	A	A	A	

Na podlagi 1. faze vrednotenja lahko lahko zaključimo v okviru 2. faze vrednotenja, da bodo posledice izvedbe plana na uresničevanje okoljski ciljev plana v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico) za strateški del plana naslednje (tabela 177).

Tabela 177: Ocena vplivov posledic izvedbe plana na okoljske cilje plana za podzemne vode (podtalnico) – strateški del

Okoljski cilj plana	Posledica				Skupna ocena
	Ocena	vel. razred	Povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za doseganje okoljskih ciljev plana	Bistvena prekinitev ohranjanja ali napredovanja dobrega stanja okolja	
Dobro kakovostno stanje podzemne vode			B	B	B

Omilitveni ukrepi niso potrebni.

V primeru vodnega vira Hubelj, ki ni zaščiten s posebnim odlokom, je omilitveni ukrep, da je treba v OPN, izrecno navesti, da se zaščiti izvir pitne vode Hubelj v okviru vodovarstvenih območij.

5.17.3.7 Spremljanje kazalcev

Občina spremlja stanje okolja na podlagi kazalcev preko prostorskega načrtovanja in umeščanja namenske rabe v prostor. Občina pa lahko posredno spremlja stanje okolja tudi preko monitoring kakovosti podzemne vode, ki ga izvaja enkrat letno ARSO, poročila pa so objavljena na spletni strani agencije. Občini predlagamo tudi, da spremlja stanje okolja preko prostorskega načrtovanja in umeščanja namenske rabe v prostor predvsem v primeru vodnega vira Hubelj, saj ta ni zaščiten z odlokom občine ali uredbo države. Spremlja se vrsta in količina posegov, ki so predvideni ali se izvajajo znotraj vodnega vira Hubelj.

Občini o spremljanju stanja okolja v zvezi s podzemnimi vodami ni treba poročati ministrstvu.

5.18 UGOTOVITVE V PRIMERU PREVERITVE MOŽNIH ALTERNATIV IN KAKO SO BILE OCENJENE

Predlog OPN, ki je predmet presoje okoljskega poročila, nima alternativnih rešitev. Alternativne rešitve so bile preverjene že v času izdelave prostorskega akta (npr. v katero smer naj se širi posamezno naselje, vrednotenje različnih lokacij za umeščanje določene dejavnosti v prostor, itd.), zato jih OP ne preverja. Območja, ki so bila že v okviru izdelave prostorskega akta opredeljena kot nesprejemljiva za spremembo namenske rabe, so predhodno izločena iz plana. Presojanje v okoljskem poročilu zato ne temelji na izbiri najboljših alternativ, temveč na optimizaciji predloga OPN za Občino Ajdovščina – torej na optimizaciji predlogov sprememb namenske rabe prostora in določil povezanih s posamezno enoto urejanja.

V osnutku OPN (november 2011, FGG) so bili podani nekateri večji projekti, za katere se je

potem izkazalo, da okoljsko niso sprejemljivi, zato smo jih izločili iz osnutka OPN:

- postavitev vetrne elektrarne na gorskem grebenu od Cola proti Hrušici (Korenov vrh – Srednja gora – Streliški vrh) ali na vzpetinah Rizenberk – Betunc – Sovič;
- postavitev vetrne elektrarne na območju Križne gore;
- postavitev valjajrne v Batujah v industrijski coni.

V zadnjem dopolnjenem osnutku OPN Ajdovščina (glej dopolnjen osnutek Urbi d.o.o.) je prišlo po usklajevanju v občini in zaradi zahtev ministrstev v primerjavi z Osnutkom OPN (november 2011) do velikega zmanjšanja načrtovanih in obstoječih stavbnih zemljišč. Za celotno občino so se tako površine načrtovanih stavbnih zemljišč zmanjšale za 187 ha in površine obstoječih stavbnih zemljišč zmanjšale za 88,2 ha. Največje razlike so predvsem v ohranitvi osnovne namenske rabe (G in K2) pri načrtovanih novih zelenih površinah (smučišče v Vodicach, zelene površine v Ajdovščini in podobno), ki so v dopolnjenem osnutku opredeljene kor EU rekreacijske. S stališča narave pa je tudi pomembna odločitev, da v Batujah ne bo novega industrijskega območja ob reki Vipavi.

V zadnjem dopolnjenem osnutku plana (glej dopolnjen osnutek Urbi d.o.o.) so bile izvedene še nekatere druge spremembe:

- zmanjšala se je površina območij za industrijo;
- velikega območja z namensko rabo BT pri Vrtovinu (stara oznaka:VR-BT-2; nova oznaka; VR-73 REK) plan ni več, ohranjata se namenski rabi K in G;
- vsa podeželska naselja so zamenjala namensko rabo SS v SK;
- namesto namenske rabe A (površine razpršene poselitve) je uporabljena namenska raba SK.

6. PREDVIDENI NAČINI SPREMLJANJA STANJA OKOLJA V ČASU IZVEDBE PLANA

6.1 KAZALCI ZA PODNEBJE

Kazalec v zvezi s podnebjem, ki je relevanten za okojsko poročilo, je:

- prisotnost virov toplogrednih plinov v občini.

Ker se z OPN ne načrtuje dejavnosti, ki povzročajo izpust toplogrednih plinov glede na Uredbo o toplogrednih plinih, dejavnostih in napravah, za katere je treba pridobiti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov oziroma izvajati monitorng emisij toplogrednih plinov (Ur. l. RS, št. 30/10), občini ni treba spremljati stanja okolja glede toplogrednih plinov. Spremljanje kazalcev se namreč vrši na nivoju države in se ne vodijo za vsako posamezno občino posebej. Občina lahko spremlja kazalce stanja okolja za podnebje preko spletnih strani ARSO.

6.2 KAZALCI ZA ZRAK (ONESNAŽENOST ZRAKA)

Kazalci stanja okolja v zvezi z zrakom (onesnaženostjo zraka), ki so relevantni za predmetno okoljsko poročilo, so:

- povprečni letni dnevni promet (PLDP);
- delež rabe obnovljivih virov energije (OVE);
- delež objektov, priključenih na plin;
- prisotnost konfliktnih območij NRP za stanovanjska območja SS in industrijo I.

Občina lahko spremlja stanje okolja na podlagi kazalcev posredno v sklopu izvajanja plana. Tako lahko spremlja kazalec »povprečni letni promet (PLDP)« preko spletnih strani Direkcije Slovenije za ceste (DRSC), kje se letno spremlja promet preko letnih poročil. Iz tega je potem razvidno, kako prihaja do sprememb PLDP zaradi izvajanja plana, saj so v strateškem delu načrtovane nove obvoznice, v izvdbenem delu pa nova namenska raba (zlasti poselitev, industrijske cone), kar seveda pomeni tudi spremembo PLDP. Na podlagi PLDP potem lahko občina predlaga pristojnim državnim organom določene ukrepe, v kolikor je to potrebno.

V primeru kazalcev »delež rabe obnovljivih virov energije OVE« in »delež objektov priključenih na plin« pa lahko občina spremlja stanje s politiko pospeševanja rabe obnovljivih virov energije in projektov plinifikacije. Kazalec prisotnost konfliktnih območij NRP za stanovanjska območja SS in industrijo I pa občina spremlja preko prostorskega načrtovanja in umeščanja namenske rabe v prostor.

Občini o spremljanju stanja okolja v zvezi s kakovostjo zraka ni treba poročati ministrstvu.

6.3 KAZALCI ZA VODE (POVRŠINSKE VODE)

Kazalci stanja okolja v zvezi z vodami (površinskimi vodami), ki so relevantni za predmetno okoljsko poročilo, so naslednji:

- delež stavb, priključenih na čistilne naprave;
- kapacitete ČN in učinkovitost čiščenja;
- morfološke obremenitve vodotokov;

- obseg antropogenih elementov stojećih voda;
- posegi na poplavnih območjih.

Spremljanje stanja okolja v okviru kazalca »delež stavb, priključenih na čistilne naprave«, spremlja občina kot investitor v gospodarsko javno infrastrukturo. Enako velja za »kazalec kapacitete ČN in učinkovitost čiščenja

Na podlagi naslednjih štirih navedenih kazalcev pa občina spremlja stanje okolja preko prostorskega načrtovanja in umeščanja namenske rabe v prostor.

Občini o spremljanju stanju okolja v zvezi s površinskimi vodami ni treba poročati ministrstvu.

6.4 KAZALCI ZA TLA

Kazalci stanja okolja v zvezi s tlemi, ki so relevantni za predmetno okoljsko poročilo, so naslednji:

- površine za kmetijsko pridelavo;
- sprememba površine za industrijska območja;
- posegi na erozijskih območjih.

Občina spremlja stanje okolja v okviru kazalcev lahko posredno preko državnih evidenc (ministrstvo pristojno za okolje in kmetijstvo, ARSO) in preko prostorskega načrtovanja in umeščanja namenske rabe v prostor.

Občini o spremljanju stanja okolja v zvezi s tlemi ni treba poročati ministrstvu.

6.5 KAZALCI ZA PODZEMNE VODE (PODTALNICA)

Kazalca stanja okolja v zvezi s podzemnimi vodami (podtalnico), ki sta relevantna za predmetno okoljsko poročilo, sta naslednja:

- kmetijska pridelava na VVO;
- površine industrijskih območij na VVO.

Občina spremlja stanje okolja na podlagi kazalcev preko prostorskega načrtovanja in umeščanja namenske rabe v prostor. Občina pa lahko posredno spremlja stanje okolja tudi preko monitoring kakovosti podzemne vode, ki ga izvaja enkrat letno ARSO, poročila pa so objavljena na spletni strani agencije. Občini predlagamo tudi, da spremlja stanje okolja preko prostorskega načrtovanja in umeščanja namenske rabe v prostor predvsem v primeru vodnega vira Hubelj, saj ta ni zaščiten z odlokom občine ali uredbo države. Spremlja se vrsta in količina posegov, ki so predvideni ali se izvajajo znotraj vodnega vira Hubelj.

Občini o spremljanju stanja okolja v zvezi s podzemnimi vodami ni treba poročati ministrstvu.

6.6 KAZALCI V ZVEZI S HRUPOM

Kazalca stanja okolja v zvezi s hrupom, ki sta relevantna za predmetno okoljsko poročilo, sta naslednja:

- povprečni letni dnevni promet (PLDP);

- stopnje varstva pred hrupom na mestu poselitve (SVPH);
- prisotnost konfliktnih območij NRP za stanovanjska območja SS in industrijo I.

Občina lahko spremlja stanje okolja na podlagi kazalcev posredno v sklopu izvajanja plana. Tako lahko spremlja kazalec »povprečni letni promet (PLDP)« preko spletnih strani Direkcije Slovenije za ceste (DRSC), kje se letno spremlja promet preko letnih poročil. Iz tega je potem razvidno, kako prihaja do sprememb PLDP zaradi izvajanja plana, saj so v strateškem delu načrtovane nove obvoznice, v izvedbenem delu pa nova namenska raba (zlasti poselitev, industrijske cone), kar seveda pomeni tudi spremembo PLDP. Na podlagi PLDP potem lahko občina predlaga pristojnim državnim organom določene ukrepe, v kolikor je to potrebno.

Kazalca »stopnja varstva pred hrupom na mestu poselitve (SVPH)« občini ni treba spremljati.

Občini o spremljanju stanja okolja v zvezi hrupom ni treba poročati ministrstvu.

6.7 KAZALCI V ZVEZI Z ELEKTROMAGNETNIM SEVANJEM

Kazalec stanja okolja v zvezi z elektromagnetnim sevanjem, ki je relevanten za predmetno okoljsko poročilo, je formuliran kot:

- površine NRP, namenjena bivanju v vplivnem območju virov EMS.

Občina spremlja stanje okolja na podlagi kazalca preko prostorskega načrtovanja in umeščanja namenske rabe v prostor.

Občini o spremljanju stanja okolja v zvezi z elektromagnetnim sevanjem ni treba poročati ministrstvu.

6.8 KAZALCI V ZVEZI S SVETLOBNIM ONESNAŽEVANJEM

Kazalec stanja okolja v zvezi s svetlobnim onesnaževanjem, ki je relevanten za predmetno okoljsko poročilo, je formuliran kot:

- največja letna poraba elektrike za razsvetljavo javnih površin in občinskih cest.

Občina mora spremljati letno porabo električne energije za osvetljevanje javnih površin in občinskih cest na podlagi svojih lastnih evidenc. Pri tem občina spremlja vgradnjo svetilk preko prostorskega načrtovanja in umeščanja namenske rabe v prostor.

Občini o spremljanju stanja okolja v zvezi z elektromagnetnim sevanjem ni treba poročati ministrstvu.

6.9 KAZALCI V ZVEZI Z ODPADKI

Kazalci stanja okolja v zvezi z odpadki, ki so relevantni za to okoljsko poročilo so naslednji:

- število zbiralnic in zbirnih centrov na prebivalca na območju občine;
- število centrov za ravnanje z odpadki na območju občine (regije).

Občina spremlja stanje okolja na podlagi kazalcev preko svojih lastnih evidenc in o tem poroča ministrstvu, pristojnemu za okolje. Za vključenost prebivalcev v organiziran odvoz odpadkov mora poskrbeti občina skupaj z javno službo za odvoz komunalnih odpadkov. Delež vključenosti in evidenco spremlja javna komunalna služba. Spremljanje količin zbranih

odpadkov vrši javna komunalna služba za ravnanje z odpadki na podlagi letnih poročil o prevzetih in odloženih količinah odpadkov, kamor se štejejo tudi ločeno zbrane frakcije.

6.10 KAZALCI V ZVEZI S TLEMI KOT NARAVNIM VIROM (KMETIJSKA ZEMLJIŠČA)

Kazalec v zvezi s tlemi kot naravnim virom (kmetijska zemljišča), ki je relevanten za predmetno okoljsko poročilo, je naslednji:

- proizvodni potencial kmetijskih zemljišč;
- sprememba kmetijskih zemljišč v drugo namensko rabo.

Posebni načini spremljanja stanja okolja v okviru kazalcev s strani občine niso predvideni. Spremljanje deleža najboljših kmetijskih površin opravlja ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, ki s kmetijsko politiko spodbuja kmetijsko rabo zemljišč, hkrati pa ščiti območja pridelovanja hrane. Občina naj v okviru OPN usmerja razvoj naselij v območje obstoječih ali degradirani stavbnih zemljišč in s tem prepreči novogradnje na kmetijskih zemljiščih. Pri tem naj upošteva kmetijska zemljišča v obdelavi, zemljišča ki se namakajo in ki imajo velik proizvodni potencial. Evidenco o površinah najboljših kmetijskih zemljišč vodi ministrstvo, pristojno za kmetijstvo.

Občini o spremljanju stanja okolja v zvezi s tlemi kot naravnim virom ni treba poročati ministrstvu.

6.11 KAZALCI V ZVEZI Z GOZDOM KOT NARAVNIM VIROM

Kazalci stanja okolja v zvezi z gozdom kot naravnim virom, relevantni za predmetno okoljsko poročilo, so naslednji:

- lesna zaloga s prirastkom in posekom;
- delež in obseg gozdnih površin;
- krčitve gozda.

Posebni načini spremljanja stanja okolja v okviru kazalcev s strani občine niso predvideni. Spremljanje stanja gozdov v domeni kazalcev »lesna zaloga s prirastkom in posekom« in »delež in obseg gozdnih površin« je v domeni Zvoda za gozdove RS. Kazalec »krčitve gozda« pa lahko občina spremlja prostorskega načrtovanja in umeščanja namenske rabe v prostor

Občini o spremljanju stanja okolja v zvezi z gozdom kot naravnim virom ni treba poročati ministrstvu.

6.12 KAZALCI V ZVEZI Z VODO KOT NARAVNIM VIROM

Kazalec stanja okolja v zvezi z vodo kot naravnim virom, ki je relevantni za predmetno okoljsko poročilo, je:

- delež prebivalcev, oskrbovanih s pitno vodo iz javnega vodovoda in iz lastnih zajetij;
- kakovost virov pitne vode na vodnih zajetjih;
- količinska izdatnost vodnih virov;
- prisotnost zadrževalnikov v občini.

Občina mora spremljati stanje okolja na podlagi kazalcev v okviru svojih lastnih evidenc.

Občini o spremljanju stanja okolja v zvezi z vodo kot kot naravnim virom ni treba poročati ministrstvu.

6.13 KAZALCI V ZVEZI S KULTURNO DEDIŠČINO

Kazalci stanja okolja v zvezi s kulturno dediščino, ki so relevantni za predmetno okoljsko poročilo so:

- obseg in značilnosti planiranih vsebin, ki posegajo na objekte/območja kulturne dediščine, upoštevajoč pri tem značilnosti objektov/območij kulturne dediščine;
- raven ohranjanja kulturne dediščine v konceptu prostorskega razvoja in dejavnosti v prostoru;
- potencial kulturne dediščine;
- sprememba območij nacionalne prepoznavnosti.

Spremljanje stanja okolja v zvezi s kulturno dediščino izvajata občina in Zavod za varstvo kulturne dediščine.

Stanje kulturne dediščine in način spremljanja stanja se vrši skladno s predpisanimi zakonskimi akti. Časovno obdobje spremljanja poteka v času izvajanja plana.

6.14 KAZALCI V ZVEZI S KRAJINO

Kazalca stanja okolja v zvezi s krajino, ki sta relevantna za predmetno okoljsko poročilo, sta:

- območja krajinske pestrosti;
- območja in prvine prepoznavnosti krajine.

Posebni načini spremljanja stanja okolja v zvezi s krajino niso potrebni.

6.15 KAZALCI V ZVEZI S PREBIVALSTVOM

Kazalci stanja okolja v zvezi s prebivalstvom, ki so relevantni za predmetno okoljsko poročilo, so:

- prostorske značilnosti poselitve;
- demografski kazalci;
 - število (gostota) prebivalcev;
 - rast prebivalstva (naravni in selitveni prirastek);
 - izobrazbena sestava prebivalcev;
 - dnevne delovne migracije.
- socioekonomski kazalci;
 - bruto domači proizvod (BDP);
 - zaposlenost (nezaposlenost);

Posebni načini spremljanja stanja okolja v zvezi s prebivalstvom niso predvideni.

6.16 KAZALCI V ZVEZI Z ZDRAVJEM LJUDI

Kazalci stanja okolja v zvezi z zdravjem ljudi, ki so relevantni za predmetno okoljsko poročilo so opisani po posameznem segmentu (glej poglavje 5) in jih zato tukaj še enkrat ne navajamo.

6.17 KAZALCI V ZVEZI Z NARAVO^{CKFF}

Za spremljanje izvajanja ukrepov na ravni OPN je odgovorna Občina Ajdovščina. Zagotoviti mora poročilo, ki ga pripravi strokovnjak za območja Natura (po izobrazbi biolog). Iz poročila mora biti razviden način izvajanja posameznega omilitvenega ukrepa in po potrebi podani predlogi za izboljšavo. Poročilo je potrebno posredovati na MOP-Sektor za celovite presoje in Zavod za varstvo narave, OE Nova Gorica. Izdelati ga je potrebno vsakih pet let.

Predlagamo, da pri izdelavi projektne naloge za monitoring sodeluje ZRSVN, ki razpolaga s podatki državnega monitoringa, kar bo onemogočilo morebitno podvajanje dela.

Predlagamo, da občina najame izvajalca, ki bo vsako leto od sprejema OPN 15-20 delovnih dni namenil spremljanju izvajanja omilitvenih ukrepov. Izvajalec mora biti neodvisna inštitucija, saj omilitveni ukrepi zadevajo večino javnih inštitucij v državi.

Monitoring naj obsega:

- letni pregled prijav inšpektoratu za okolje in kmetijstvo na območju občine Ajdovščina;
- spremljanje stanja dolgoročnih omilitvenih ukrepov (kratka poročila o napredku);
- administrativno preverjanje omilitvenih ukrepov;
- preverba izvajanja ukrepov v naravi.

Predlagamo, da je poročilo javno ter prosto dostopno na spletnem portalu občine.

7. POLJUDEN POVZETEK OKOLJSKEGA POROČILA Z OBRAZLOŽITVIJO**7.1 NAMEN IN PREDMET OKOLJSKEGA POROČILA**

Namen okoljskega poročila je opredeliti, opisati in ovrednotiti vplive izvedbe plana na okolje in zdravje ljudi in možne alternative ob upoštevanju ciljev in geografskih značilnosti območja, na katerega se plan nanaša.

Okoljsko poročilo je dokument, v katerem se opredelijo, opišejo in ovrednotijo pomembni vplivi izvedbe plana na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine ter možne alternative, ki upoštevajo okoljske cilje in značilnosti območja, na katerega se plan nanaša.

Plan se nanaša tudi na varovana območja s predpisi s področja ohranjanja narave, zato so pri pripravi okoljskega poročila uporabijo tudi predpisi, ki urejajo sprejemljivost vplivov izvedbe planov na varovana območja. Z okoljskim poročilom se torej ugotovijo pričakovani vplivi in presodi sprejemljivost njihove izvedbe na varstvene cilje varovanih območij in njihovo celovitost ter povezanost, vključno s povezanostjo evropskega ekološkega omrežja Natura 2000.

Predmet Občinskega prostorskega načrta Občine Ajdovščina (v nadaljevanju: OPN) je vizija prostorskega razvoja občine ter usmeritve za usklajen in vzdržen razvoj dejavnosti v prostoru in njegovo trajnostno rabo.

7.2 OPIS PLANA

Skupni cilj plana je prostorski razvoj Občine Ajdovščina. Znotraj tega cilja pa obstaja več ciljev, ki izhajajo iz Strategije prostorskega razvoja Slovenije, pri čemer so seveda prilagojeni na občinski nivo. Cilji plana so podani skupaj z ukrepi doseganja ciljev v tabeli 1. V vsebini teh ciljev se zrcalijo vse prednosti, ki jih ima občina Ajdovščina za bodoči gospodarski, socialni in prostorski razvoj, predvsem pa so tukaj vidni potenciali, ki so v dobršni meri še neizkoriščeni:

- strateška lega občine v glavni prometni smeri ob osi V. evropskega koridorja, regionalna železniška povezava Nova Gorica–Dornberk–Ajdovščina in športno letališče Ajdovščina, ki lahko za potrebe domačega zračnega prometa na nacionalni ravni razvija javna letališča in razne heliporte za domači zračni promet;
- mesto Ajdovščina kot središče regionalnega pomena;
- univerzitetno in tehnološko središče Ajdovščina;
- potenciali za razvoj industrije in podjetništva;
- potenciali za razvoj kmetijstva in turizma;
- ohranjene naravne in kulturna dediščina z velikim deležem Nature 2000, ki pa zaenkrat zaradi odsotnosti dolgoročnih načrtov upravljanja in gospodarjenja z njimi predstavlja neizkoriščen potencial.

Pomembnejši skupni interesi in cilji prostorskega razvoja Občine Ajdovščina so:

- zagotavljanje površin za skladen in trajnostni dolgoročni prostorski razvoj naselij, za potrebe zaposlitve in bivanja,
- zagotavljanje površin za razvoj občinskega središča z območji zaposlitve (proizvodne

- dejavnosti, storitve, dejavnosti prometa, trgovina), krepitevijo centralnih dejavnosti, površinami za bivanje,
- zagotavljanje površin za razvoj pomembnejših lokalnih središč s krepitevijo centralnih dejavnosti in površinami za bivanje,
- zagotavljanje površin za razvoj lokalnih središč s krepitevijo centralnih dejavnosti in površinami za bivanje,
- zagotavljanje površin in drugih pogojev za razvoj gospodarskih dejavnosti in drugih oblik zaposlitve,
- zagotavljanje površin in drugih pogojev za turistični razvoj, športa in rekreacije ter z njimi povezanih spremljajočih dejavnosti,
- spodbujanje stanovanjske gradnje z istočasnim zagotavljanjem ustreznih javnih površin in javne infrastrukture za zadovoljevanje lokalnih stanovanjskih potreb,
- razvijanje ustreznih sistemov mešane rabe prostora v vaških naseljih s ciljem ohranjanja poselitve na podeželju in spodbujanja razvoja dopolnilnih dejavnosti,
- varovanje vodnih virov,
- spodbujanje prenove vaških jeder in drugih območij skladno z vrednotami ohranjanja kulturne dediščine,
- razvijanje kolesarskih, peš in drugih daljinskih rekreacijskih povezav me posameznimi območji aktivnosti (kulturnih, športno-rekreacijskih, izobraževalnih, upravnih, stanovanjskih itd.),
- lomevanje nakupovalnih središč v vaških naseljih, ki bi neustrezno vplivala krajevni razvoj,
- izboljšanje prometnih povezav in umirjanje prometa v jedrih naselij,
- izboljšanje komunalne uredenosti naselij in celovita infrastrukturna ureditev novih območij poselitve,
- izboljšanje bivalnih in delovnih razmer,
- izboljšanje uredenosti javnih površin naselij in njihove opreme,
- zagotavljanje ustreznih javnih površin za različno javno rabo.
- razmeščanje dejavnosti v prostor izven območij potencialnih žarišč,
- ustrezno upravljanje primarnih dejavnosti v nevarnih in ogroženih območjih ter nadzorovanje aktivnosti, ki lahko povzročajo naravne in druge nesreče,
- zagotavljanje ustreznih prostorskih rešitev za zmanjševanje posledic morebitnih nesreč v naseljih, ki so ogrožena zaradi poplav, plazov, potresov, požarov.

Iz zgoraj naštetih ciljev in iz samega plana pa lahko zaključimo, da so cilji plana dejansko naslednji:

- trajnostni razvoj občine Ajdovščina;
- ohranjanje ugodnega stanja in izboljševanje demografskih procesov;
- zagotavljanje uspešnega gospodarskega razvoja, preseganje povprečja v RS in doseganje razvojnih ciljev regije in ciljev Evropske Unije;
- povečevanje kohezivnosti prostora in zmanjševanje razlik v razvitosti posameznih delov občine;
- tvorno vključevanje v regionalni razvoj v cilju razvoja tako občine kot tudi regije;
- izkoriščanje primerjalnih prednosti občine v okviru državnega strateškega prostorskega načrta in umeščanja državnih infrastruktur v prostor;
- sodelovanje s sosednjimi občinami, da se dosežejo sinergijski razvojni učinki in skupno razrešujejo pereči problemi v prostoru;
- mesto Ajdovščino razvijati v sodobno in učinkovito regionalno in občinsko središče.
- ustvariti povezano in učinkovito omrežje naselij v občini;

- nuditi zadosten obseg površin za proizvodne in storitvene dejavnosti ter za stanovanjsko gradnjo, različnih po lokaciji, cenovnih, ambientalnih in drugih značilnosti;
- na naravno najbolj primernih prostorih razvijati intenzivno kmetijstvo, na ostalih pa ohranjati kmetijstvo v cilju varovanja kulturne krajine;
- varovati gozdno bogastvo, ga smotrno izkoriščati in omogočati komplementarne rabe kot so rekreacija, lov in druge;
- varovati naravne vrednote in skladno usmerjati razvoj v območjih Nature 2000 tako da bo v njih možen tudi razvoj dejavnosti, ki so okoljsko sprejemljive;
- razvijati turizem kot pomembno dopolnilno dejavnost v vseh predelih občine;
- varovati in smotrno izkoriščati vodno bogastvo občine, prioriteto za oskrbo s pitno vodo, ob tem pa tudi za namakanje, rekreacijo in druge potrebe. Ohranjati in izboljševati kakovost voda;
- zagotoviti zadostne, raznovrstne, cenovno sprejemljive vire energije s čim večjim deležem obnovljivih virov;
- Ohranjati sorazmerno dobro ohranjeno okolje in ga še izboljševati. Dosegati evropske standarde glede čistosti voda;
- zagotavljati varnost za vse uporabnike prostora, t.j. varovati prostor pred naravnimi ujmami in zmanjševati posledice, preprečevati ali zmanjševati možnosti ustvarjenih nesreč;
- izboljšati prometno dostopnost vseh delov občine;
- ustvarjati partnerski odnos med mestom Ajdovščina in podeželjem;
- ustvarjati pogoje za uresničevanje ciljev prostorske politike, za stalno spremljanje in kontrolo (monitoring) ter za odzivanje na tekoče spremembe oz. razvojne težnje v prostoru;
- zagotavljati družbeno participacijo oz. sprejemljivost vseh posegov v prostor v družbenem okolju.

7.3 PREDVIDENO OBDOBJE IZVAJANJA PLANA

OPN nima časovne opredelitve za izvedbo vseh načrtovanih posegov. Časovna opredelitev OPN tudi ni določena v Zakonu o prostorskem načrtovanju ZPNačrt (Ur. l. RS, št. 33/07, 70/08-ZVO-1, 108/09; 80/10 - ZUPUDPP, 43/11 - ZKZ-C, 57/12, 57/12 - ZUPUDPP-A (109/12) OPN se namreč stalno nadgrajuje s spremembami in dopolnitvami.

7.4 VERJETEN RAZVOJ STANJA OKOLJA, ČE SE PLAN NE BI IZVEDEL

V kolikor se plan ne bi izvedel, bi to pomenilo glede na obstoječi plan razvojni zaostanek v občini, otežene komunikacije in zmanjševanje števila prebivalcev.

7.5 OKOLJSKE ZNAČILNOSI OBMOČIJ, KI BI LAKO BILA ZNATNO PRIZADETA

Območja, ki bi bila lahko znatno prizadeta, smo izključili iz osnutka plana pri prevetritvi alternativnih rešitev.

7.6 OKOLJSKI CILJI PLANA

Okoljski cilji plana so tisti okoljski cilji, ki se nanašajo na plan in ustrezajo značilnostim okolja na območju oziroma področju plana. Okoljske cilje smo tako opredelili glede na

značilnosti OPN in na značilnosti okolja, kjer se bo omenjeni plan izvajal. Okoljski cilji plana so naslednji:

- zmanjšanje emisij toplogrednih plinov;
- ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanega zraka;
- doseganje dobrega površinskih voda in dobre sonaravne urejenosti;
- prostorski razvoj se načrtuje v skladu z omejitvami zaradi poplav
- preprečevanje onesnaževanja tal;
- prostorski razvoj se načrtuje v skladu z omejitvami na erozijskem območju;
- dobro kakovostno stanje podzemne vode;
- zmanjšanje obremenjenosti okolja in ljudi s hrupom;
- zmanjšanje obremenjenosti okolja in ljudi z EMS;
- zmanjšanje obremenjenosti okolja in ljudi s svetlobo;
- zmanjšanje nastajanja odpadkov na izvoru;
- sonaravno gospodarjenje z naravnimi viri in njihova preudarna raba;
- ohranjanje števila in lastnosti objektov kulturne dediščine ter velikosti in območij kulturne dediščine.
- upoštevanje ohranjanja kulturne dediščine v konceptu prostorskega razvoja in dejavnosti v prostoru.
- izkoriščanje potencialov, ki jih omogoča kulturna dediščina.
- ohranjanje območij nacionalne prepoznavnosti.
- ohranjanje krajinske pestrosti in prepoznavnosti;
- načrtovanje in zagotavljanje stanovanjske gradnje;
- razvoj con za proizvodne in storitvene dejavnosti;
- spodbujanje funkcijske in infrastrukturne povezanosti mest in drugih naselij;
- dostopnost do družbene javne infrastrukture;
- dostopnost do turistične in rekreacijske infrastrukture;
- razvoj kmetijstva kot materialne dobrine;
- zagotavljanje uravnoveženega razvoja poselitve, s katerim bo omogočen dvig
- življenjske ravni in izboljšanje življenjskih razmer prebivalstva;
- zadovoljevanje človekovih osebnih, materialnih, socialnih, in drugih potreb;
- ohranjanje narave ter krajinske in biotske raznovrstnosti.

7.7 VPLIVI IZVEDBE PLANA NA OKOLJE

7.7.1 Faznost izvedbe plana na okolje

Vpliv izvedbe plana na okolje in njegove dele ter vključenost zahtev varstva okolja, ohranjanja narave, varstva človekovega zdravja in kulturne dediščine v planu ob upoštevanju omilitvenih ukrepov se ocenjuje v dveh fazah:

- v prvi fazi se ugotavlja posledice izvedbe plana na vsa izbrana merila vrednotenja – vrednotenje vplivov izvedbe plana na okolje (ocenjevanje obsega sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja);
- v drugi fazi se ocenita vpliv in pomembnost ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanja okoljskih ciljev plana – vrednotenje vplivov plana na uresničevanje okoljskih ciljev plana.

Za obe fazi se je za vrednotenje uporabljala naslednja vrednostna lestvica:

- razred A: ni vpliva oziroma je pozitiven vpliv
- razred B: vpliv je nebistven;

- razred C: vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov;
- razred D: vpliv je bistven;
- razred E: vpliv je uničujoč;
- razred X: ugotavljanje vpliva ni možno

7.7.2 Podnebje

Vplivi plana bodo nebitveni (B). Omilitveni ukrepi zato niso potrebni.

Ne glede na to, da so vplivi plana v zvezi s podnebjem ocenjeni kot nebitveni (B), ugotavljamo, da gre v strateškem delu tudi za vsebine, ki dejansko pripomorejo k zmanšanju izpustov toplogrednih plinov, kar predstavlja neposredni pozitivni učinek, ki ga ne bi bilo, če se plan ne bi izvedel.

7.7.3 Zrak (kakovost zraka)

Vplivi plana bodo nebitveni (B). Omilitveni ukrepi zato niso potrebni.

Ne glede na to, da so vplivi plana v zvezi s zrakom (kakovost zraka) ocenjeni kot nebitveni, ugotavljamo, da gre v strateškem delu tudi za vsebine, ki dejansko pripomorejo k izboljšanju kakovosti zraka, kar predstavlja neposredni pozitivni učinek, ki ga ne bi bilo, če se plan ne bi izvedel.

7.7.4 Vode (površinske vode)

Vplivi plana bodo nebitveni (B).

V primeru površinskih voda je bila že v okviru analize plana ugotovljena njegova pozitivna usmerjenost (gradnja čistilnih naprav, kanalizacije, načrtovanje izven poplavnih območij ipd.), kar predstavlja neposredni pozitivni učinek, ki ga ne bi bilo v celoti, če se plan ne bi izvedel.

7.7.5 Tla

Vplivi plana bodo nebitveni (C) zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.

Omilitvenena ukrepa sta naslednja:

- V primeru kmetijske obdelave je treba uporabljati take ukrepe, ki preprečujejo erozijo tal in s tem med drugim izgubo njihove rodovitnosti.
- V primeru kmetijske pridelave je treba preprečevati vetrno erozijo.

Posebnih pozitivnih učinkov izvedbe plana tukaj ni.

7.7.6 Podzemne vode (podtalnica)

Vplivi plana bodo nebitveni (C) zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.

Omilitveni ukrep je naslednji:

- V OPN je treba izrecno navesti, da se zaščiti izvir pitne vode Hubelj v okviru vodovarstvenih območij, vendar zaščito vodovarstvenih območij določa ministrstvo, pristojno za okolje.

V primeru podtalnice je bila že v okviru analize plana ugotovljena njegova pozitivna usmerjenost, kar je neposredni pozitivni učinek, ki ga ne bi bilo, če se plan ne bi izvedel.

7.7.7 Hrup

Vplivi plana bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C).

Omilitveni ukrep je naslednji:

- v OPN je treba pravilno določiti stopnje varstva pred hrupom (SVPH).

V enem primeru se površine za industrijo in obrt zmanjšajo glede na obstoječi plan. Vzhodna in zahodna obvoznica bosta Ajdovščino nekoliko razbremenila hrupa. Oboje pomeni neposredni pozitivni učinek, ki ga ne bi bilo v celoti, če se plan ne bi izvedel.

7.7.8 Elektromagnetno sevanje

Vplivi plana bodo nebitveni (B). Omilitveni ukrepi zato niso potrebni.

Kjerkoli je tehnoško mogoče, se prehaja v podzemne kablrane vode.

7.7.9 Svetlobno onesnaževanje

Vplivi plana bodo nebitveni (B).

Plan prinaša zmanjševanje svetlobnega onesnaževanja.

7.7.10 Odpadki

Vplivi plana bodo nebitveni (B). Omilitveni ukrepi zato niso potrebni.

Omogočeno je pravilno ravnanje z odpadki in nadzor nad njimi.

7.7.11 Naravni viri

7.7.11.1 Tla kot naravni (kmetijska zemljišča)

Vplivi plana bodo nebitveni (B). Omilitveni ukrepi zato niso potrebni.

7.7.11.2 Gozd kot naravni vir

Vplivi plana bodo nebitveni (B) Omilitveni ukrepi zato niso potrebni.

V primeru gozda kot naravnega vira je bila že v okviru analize strateškega dela plana ugotovljena njegova pozitivna usmerjenost (varovati gozdno bogastvo, ga smotno in sonaravno izkoriščati, ohranjati varovalne gozdove in gozdove posebnega pomena ter sonaravno izkoriščati veliko lesno bogastvo ipd), kar predstavlja neposredni pozitivni učinek, ki ga ne bi bilo v celoti, če se plan ne bi izvedel.

7.7.11.3 Voda kot naravni vir

Vplivi plana bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C).

Omilitveni ukrepi je naslednji:

- Zagotoviti je treba ustrezni vodni režim (ekološko sprejemljiv pretok) v Kamenjskem potoku zaradi načrtovanja zadrževalnika Košivec.

V primeru pitne vode kot naravnega vira je bila že v okviru analize plana ugotovljena njegova pozitivna usmerjenost (varovati in smotrno izkoriščati vodno bogastvo občine), kar predstavlja pozitivni učinek, ki ga ne bi bilo v celoti, če se plan ne bi izvedel.

7.7.12 Kulturna dediščina

Vplivi plana pozitivni (A).

V primeru kulturne dediščine je bila že v okviru analize strateškega dela plana ugotovljena njegova pozitivna usmerjenost, kar predstavlja pozitivni učinek.

7.7.13 Krajina

Vplivi plana bodo nebitveni (B). Omilitveni ukrepi zato niso potrebni.

V primeru krajine je bila že v okviru analize plana ugotovljena, da plan s svojimi vsebinami pozitivno vpliva na ohranjanje in razvoj krajine v občini, kar predstavlja pozitivni učinek.

7.7.14 Prebivalstvo

Vplivi plana bodo nebitveni (B). Omilitveni ukrepi zato niso potrebni.

Plan pozitivno deluje na razvoj prebivalstva občini Ajdovščina, kar pomeni zagotavljanje uravnoteženega razvoja poselitve, s katerim bo omogočen dvig življenjske ravni in izboljšanje življenjskih razmer prebivalstva in zadovoljevanje človekovih osebnih, materialnih, socialnih, kulturnih in bivalnih potreb

7.7.15 Zdravje ljudi

Na podlagi ugotovitev vplivov plana na kazalce stanja okolja zaključujemo, da zaradi izvajanja omilitvenih ukrepov ne moremo govoriti o nekih vplivih na zdravje ljudi, zato poslabšanja zdravstvenega stanja prebivalstva zaradi izvedbe plana ne pričakujemo.

7.7.16 Narava^{CKFF}

Okoljsko poročilo obravnava vpliv plana na rastlinstvo, živalstvo in habitatne tipe, varovana območja, naravne vrednote in ekološko pomembna območja. Na podlagi literaturnih virov in terenske raziskave ocenjujemo, da bodo vplivi na habitatne tipe, rastlinske in živalske vrste, varovana območja in ekološko pomembna območja nebitveni le ob upoštevanju omilitvenih ukrepov (C). Vsi predvideni omilitveni ukrepi se morajo vključiti v osnutke OPN. Ob izvedbi omilitvenih ukrepov in monitoringa bodo okoljski cilji plana izpolnjeni, plan sprejemljiv in njegova izvedba ustrezna. Zaradi obsežnosti in specifičnosti v povzetku ukrepov posebej tukaj ne navajamo.

7.8 SPREMLJANJE STANJA OKOLJA

7.8.1 Podnebje

Ker se z OPN ne načrtuje dejavnosti, ki povzročajo izpust toplogrednih plinov glede na Uredbo o toplogrednih plinih, dejavnostih in napravah, za katere je treba pridobiti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov oziroma izvajati monitorng emisij toplogrednih plinov (Ur. l. RS, št. 30/10), občini ni treba spremljati stanja okolja glede toplogrednih plinov. Spremljanje kazalcev se namreč vrši na nivoju države in se ne vodijo za vsako posamezno občino posebej. Občina lahko spremlja kazalce stanja okolja za podnebje preko spletnih strani ARSO.

Občini o spremljanju stanja okolja v zvezi s kakovostjo zraka ni treba poročati ministrstvu.

7.8.2 Zrak (onesnaženost zraka)

Občina lahko spremlja stanje okolja na podlagi kazalcev posredno v sklopu izvajanja plana. Tako lahko spremlja kazalec »povprečni letni promet (PLDP)« preko spletnih strani Direkcije Slovenije za ceste (DRSC), kje se letno spremlja promet preko letnih poročil. Iz tega je potem razvidno, kako prihaja do sprememb PLDP zaradi izvajanja plana, saj so v strateškem delu načrtovane nove obvoznice, v izvdbenem delu pa nova namenska raba (zlasti poselitev, industrijske cone), kar seveda pomeni tudi spremembo PLDP. Na podlagi PLDP potem lahko občina predlaga pristojnim državnim organom določene ukrepe, v kolikor je to potrebno.

V primeru kazalcev »delež rabe obnovljivih virov energije OVE« in »delež objektov priključenih na plin« pa lahko občina spremlja stanje s politiko pospeševanja rabe obnovljivih virov energije in projektov plinifikacije. Kazalec prisotnost konfliktnih območij NRP za stanovanjska območja SS in industrijo I pa občina spremlja preko prostorskega načrtovanja in umeščanja namenske rabe v prostor.

Občini o spremljanju stanja okolja v zvezi s kakovostjo zraka ni treba poročati ministrstvu.

7.8.3 Vode (površinske vode)

Spremljanje stanja okolja v okviru kazalca »delež stavb, priključenih na čistilne naprave«, spremlja občina kot investitor v gospodarsko javno infrastrukturo. Enako velja za kazalec »kapacitete ČN in učinkovitost čiščenja«.

Na podlagi naslednjih štirih navedenih kazalcev pa občina spremlja stanje okolja preko prostorskega načrtovanja in umeščanja namenske rabe v prostor.

Občini o spremljanju stanju okolja v zvezi s površinskimi vodami ni treba poročati ministrstvu.

7.8.4 Tla

Občina spremlja stanje okolja v okviru kazalcev lahko posredno preko državnih evidenc (ministrstvo pristojno za okolje in kmetijstvo, ARSO) in preko prostorskega načrtovanja in umeščanja namenske rabe v prostor.

Občini o spremljanju stanja okolja v zvezi s tlemi ni treba poročati ministrstvu.

7.8.5 Podzemne vode (podtalnica)

Občina spremlja stanje okolja na podlagi kazalcev preko prostorskega načrtovanja in umeščanja namenske rabe v prostor. Občina pa lahko posredno spremlja stanje okolja tudi preko monitoring kakovosti podzemne vode, ki ga izvaja enkrat letno ARSO, poročila pa so objavljena na spletni strani agencije. Občini predlagamo tudi, da spremlja stanje okolja preko prostorskega načrtovanja in umeščanja namenske rabe v prostor predvsem v primeru vodnega vira Hubelj, saj ta ni zaščiten z odlokom občine ali uredbo države. Spremlja se vrsta in količina posegov, ki so predvideni ali se izvajajo znotraj vodnega vira Hubelj.

Občini o spremljanju stanja okolja v zvezi s podtalnico ni treba poročati ministrstvu.

7.8.6 Hrup

Občina lahko spremlja stanje okolja na podlagi kazalcev posredno v sklopu izvajanja plana. Tako lahko spremlja kazalec »povprečni letni promet (PLDP)« preko spletnih strani Direkcije Slovenije za ceste (DRSC), kje se letno spremlja promet preko letnih poročil. Iz tega je potem razvidno, kako prihaja do sprememb PLDP zaradi izvajanja plana, saj so v strateškem delu načrtovane nove obvoznice, v izvdbenem delu pa nova namenska raba (zlasti poselitve, industrijske cone), kar seveda pomeni tudi spremembo PLDP. Na podlagi PLDP potem lahko občina predlaga pristojnim državnim organom določene ukrepe, v kolikor je to potrebno.

Kazalca »stopnja varstva pred hrupom na mestu poselitve (SVPH)« občini ni treba spremljati.

Občini o spremljanju stanja okolja v zvezi hrupom ni treba poročati ministrstvu.

7.8.7 Elekromagnetno sevanje

Občina spremlja stanje okolja na podlagi kazalca preko prostorskega načrtovanja in umeščanja namenske rabe v prostor.

Občini o spremljanju stanja okolja v zvezi z elektromagnetnim sevanjem ni treba poročati ministrstvu.

7.8.8 Svetlobno onesnaževanje

Občina mora spremljati letno porabo električne energije za osvetljevanje javnih površin in občinskih cest na podlagi svojih lastnih evidenc. Pri tem občina spremlja vgradnjo svetilk preko prostorskega načrtovanja in umeščanja namenske rabe v prostor.

Občini o spremljanju stanja okolja v zvezi z elektromagnetnim sevanjem ni treba poročati ministrstvu.

7.8.9 Odpadki

Občina spremlja stanje okolja na podlagi kazalcev preko svojih lastnih evidenc in o tem poroča ministrstvu, pristojnemu za okolje. Za vključenost prebivalcev v organiziran odvoz odpadkov mora poskrbeti občina skupaj z javno službo za odvoz komunalnih odpadkov. Delež vključenosti in evidenco spremlja javna komunalna služba. Spremljanje količin zbranih odpadkov vrši javna komunalna služba za ravnanje z odpadki na podlagi letnih poročil o prevzetih in odloženih količinah odpadkov, kamor se štejejo tudi ločeno zbrane frakcije.

7.8.10 Tla kot naravni vir (kmetijska zemljišča)

Posebni načini spremljanja stanja okolja v okviru kazalcev s strani občine niso predvideni. Spremljanje deleža najboljših kmetijskih površin opravlja ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, ki s kmetijsko politiko spodbuja kmetijsko rabo zemljišč, hkrati pa ščiti območja pridelovanja hrane. Občina naj v okviru OPN usmerja razvoj naselij v območje obstoječih ali degradiranih stavbnih zemljišč in s tem prepreči novogradnje na kmetijskih zemljiščih. Pri tem naj upošteva kmetijska zemljišča v obdelavi, zemljišča ki se namakajo in ki imajo velik proizvodni potencial. Evidenco o površinah najboljših kmetijskih zemljišč vodi ministrstvo, pristojno za kmetijstvo.

Občini o spremljanju stanja okolja v zvezi s tlemi kot naravnim virom ni treba poročati ministrstvu.

7.8.11 Gozd kot naravni vir

Posebni načini spremljanja stanja okolja v okviru kazalcev s strani občine niso predvideni. Spremljanje stanja gozdov v domeni kazalcev »lesna zaloga s prirastkom in posekom« in »delež in obseg gozdnih površin« je v domeni Zvoda za gozdove RS. Kazalec »krčitve gozda« pa lahko občina spremlja v okviru prostorskega načrtovanja in umeščanja namenske rabe v prostor.

Občini o spremljanju stanja okolja v zvezi z gozdom ni treba poročati ministrstvu.

7.8.12 Voda kot naravni vir

Občina mora spremljati stanje okolja na podalgi kazalcev v okviru svojih lastnih evidenc.

Občini o spremljanju stanja okolja v zvezi z vodo kot naravnim virom ni treba poročati ministrstvu.

7.8.13 Kulturna dediščina

Spremljanje stanja okolja v zvezi s kulturno dediščino izvajata občina in Zavod za varstvo kulturne dediščine RS.

Stanje kulturne dediščine in način spremljanja stanja se vrši skladno s predpisanimi zakonskimi akti. Časovno obdobje spremljanja poteka v času izvajanja plana.

7.8.14 Krajina

Posebni načini spremljanja stanja okolja v zvezi s krajino niso potrebni.

7.8.15 Prebivalstvo

Posebni načini spremljanja stanja okolja v zvezi s prebivalstvom niso predvideni.

7.8.16 Zdravje ljudi

Kazalci stanja okolja v zvezi z zdravjem ljudi, ki so relevantni za predmetno okoljsko poročilo so opisani v poglavju 5 in jih zato tukaj še enkrat ne navajamo.

7.8.17 Narava

Spremljanje izvajanja ukrepov na ravni OPN izvaja Občina Ajdovščina. Zagotoviti mora poročilo, ki ga pripravi strokovnjak za območja Natura (po izobrazbi biolog). Iz poročila mora biti razviden način izvajanja posameznega omilitvenega ukrepa in po potrebi podani predlogi za izboljšavo. Poročilo je potrebno posredovati na MOP-Sektor za celovite presoje in Zavod za varstvo narave, OE Nova Gorica. Izdelati ga je potrebno vsakih pet let.

Predlagamo, da pri izdelavi projektne naloge za monitoring sodeluje ZRSVN, ki razpolaga s podatki državnega monitoringa, kar bo onemogočilo morebitno podvajanje dela.

Predlagamo, da občina najame izvajalca, ki bo vsako leto od sprejema OPN 15-20 delovnih dni namenil spremljanju izvajanja omilitvenih ukrepov. Izvajalec mora biti neodvisna inštitucija, saj omilitveni ukrepi zadevajo večino javnih inštitucij v državi

Monitoring naj obsega:

- letni pregled prijav inšpektoratu za okolje in kmetijstvo na območju občine Ajdovščina;
- spremljanje stanja dolgoročnih omilitvenih ukrepov (kratka poročila o napredku);
- administrativno preverjanje omilitvenih ukrepov;
- preverba izvajanja ukrepov v naravi.

Predlagamo, da je poročilo javno ter prosto dostopno na spletnem portalu občine.

7.9 KLJUČNA UGOTOVITEV

Na koncu zaključujemo, da izvedba plana ne bo bistveno vplivala na okolje, v kolikor se bodo izvajali omilitveni ukrepi.

8. VIRI PODATKOV IN INFORMACIJ

8.1 PREDPISI IN DRUGI DOKUMENTI

SPLOŠNO

- Zakon o varstvu okolja ZVO-1 (Ur. l. RS, št. 41/04, 17/06-ORZVO187, 20/06-ZVO-1A, 28/06-Skl.US:U-I-51/06-5, 39/06-ZVO-1-UPB-1, 49/06-ZmetD, 66/06-Skl.US:U-I-51/06-10, 112/06-Odl.US:U-I-40/06-10, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08-ZVO-1B, 108/09-ZVO-1C, 26/12-ZVO-1D, 57/12-ZVO-1E, 92/13-ZVO-1F);
- Zakon o ohranjanju narave ZON (Ur. l. RS, št. 56/99, 31/00, 110/02-ZGO-1, 119/02-ZON-A, 22/03-ZON-UPB1, 41/04-ZON-B, 96/04-ZON-UPB2, 61/06-ZDru-1, 63/07-Odl.US:U-I-64/07-13, 117/07-Odl.US:U-I-76/07-9, 32/2008-Odl.US:U-I-386/06-32, 8/10-ZSKZ-B);
- Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05);
- Uredba o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Ur. l. RS, št. 78/06, 72/07, 32/09, 95/11, 20/13);
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11);
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12; 33/13, 35/13, 39/13 - odl. US, 3/14);
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Ur. l. RS, št. 48/04, 33/13, 99/13).

PODNEBJE

- Zakon o ratifikaciji Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (MOKSP) (Ur. l. RS, št. 59/95);
- Zakon o ratifikaciji Dunajske konvencije o varstvu ozonskega plašča s prilogama I in II (Ur.l. SFRJ št. 1/1990);
- Strategija in kratkoročni akcijski načrt za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov;
- Operativni program zmanjševanja emisij emisij toplogrednih plinov do leta 2012 (MOP, Ljubljana 2006);
- Agenda 21 (UN, 2005);
- 6. evropski akcijski program (Sklep št. 1600/2002/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 22. julija 2002 o šestem okoljskem akcijskem programu Skupnosti).

ZRAK (ONESNAŽENOST ZRAKA)

- Uredba o nacionalnih zgornjih mejah emisij onesnaženosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 24/05, 92/07. 10/14)
- Nacionalni program varstva okolja (Nacionalni program varstva okolja (Ur. l. RS, št. 83/99))
- Operativni program doseganja nacionalnih zgornjih mej emisij onesnaževal zunanjega zraka (MOP);
- Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2005-2012 ReNPVO (Ur. l. RS, št. 2/06);
- Agenda 21 (UN, 2005);
- Tematska strategija o onesnaževanju zraka (Komisija evropskih skupnosti, Bruselj 2005).

VODE (POVRŠINSKE VODE)

- Zakon o vodah ZV-1 (Ur. l. RS, št. 67/02, 110/02-ZGO-1, 2/04-ZZdl-A, 41/04-ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13);
- Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Ur. l. RS, št. 64/12);
- Uredba stanju površinskih voda (Ur. l. RS, št. 14/09, 98/10, 96/13);
- Pravilnik o metodologiji za določanje vodnih teles površinskih voda (Ur. l. RS, št. 65/03);
- Pravilnik o razvrstitvi in določitvi vodnih teles površinskih voda (Ur. l., št. 63/05, 26/06; 32/11);
- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS) (Ur.l. RS, št. 76/04);
- Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2005-2012 ReNPVO (Ur. l. RS, št. 2/06);
- Strategija izvajanja vodne direktive (EC, 2001);
- Agenda 21 (UN, 2005).

TLA

- Zakon o vodah ZV-1 (Ur. l. RS, št. 67/02, 110/02-ZGO-1, 2/04-ZZdl-A, 41/04-ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13);
- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS) (Ur.l. RS, št. 76/04);
- Tematska strategija za varstvo tal (Resolucija Evropskega Parlamenta, Strasbourg 2007).

PODZEMNE VODE (PODTALNICA)

- Direktiva 2000/60/ES evropskega parlamenta in sveta z dne 23. oktobra 2000, ki določa okvir za delovanje Skupnosti na področju vodne politike;
- Zakon o vodah ZV-1 (Ur. l. RS, št. 67/02, 110/02-ZGO-1, 2/04-ZZdl-A, 41/04-ZVO-1, 57/08);
- Direktiva 2000/60/ES evropskega parlamenta in sveta z dne 23. oktobra 2000, ki določa okvir za delovanje Skupnosti na področju vodne politike;
- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije OdSPRS (Ur.l. RS, št. 76/04);
- Uredba o stanju podzemnih voda (Ur. l. RS, št. 25/09, 68/12);
- Agenda 21 (UN, 2005).

HRUP

- Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2005-2012 ReNPVO (Ur. l. RS, št. 2/2006);
- Nacionalni program varstva okolja (Ur. l. RS, št. 83/99);
- Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 105/05, 34/08, 109/09, 62/10);
- Uredba o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 121/04).

ELEKTROMAGNETNO SEVANJE

- Uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur. l. RS, št. 70/96, ZVO-1-41/04).

SVETLOBNO ONESNAŽEVANJE

- Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja Ur.l. RS, št. 81/07,

109/07, 62/10, 46/13).

ODPADKI

- Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2005-2012 ReNPVO (Ur. l. RS, št. 2/2006);
- Nacionalni program varstva okolja (Ur. l. RS, št. 83/99);
- Strateške usmeritve RS za ravnanje z odpadki (MOP, Ljubljana 1996);
- Operativni program odstranjevanja odpadkov s ciljem zmanjšanja količin odloženih biorazgradljivih odpadkov za obdobje do konca leta 2013 (MOP, Ljubljana 2008).

NARAVNI VIRI

- Zakon o prostorskem načrtovanju ZPNačrt (Ur.l. RS, št. 33/07, 70/08-ZVO-1B, 108/09, 80/10-ZUPUDPP, 106/10, 43/11-ZKZ-C, 57/12, 57/12- ZUPUDPP-A, 109/12);
- Zakon o kmetijskih zemljiščih ZKZ (Ur.l. RS, št. 59/96, 31/98:Odl.US: U-I-340/96, 1/99-ZNIDC, 54/00-Zkme, 68/00:Odl.US:U-I-26/97-8, 27/02:Odl.US:U-I-266/98-72, 58/02-ZMR-1, 67/02, 110/02-ZureP-1, 8/03, 110/02-ZGO-1, 36/03, 55/03-UPB1, 43/11, 71/11-UPB2, 58/12);
- Zakon o gozdovih ZG (Ur. l. RS, št. 30/93, 13/98, 24/99, 56/99, 31/00, 67/02, 110/02-ZGO-1, 112/06, 115/06, 110/07, 61/10: Odl.US: U-I-77/08-14, 106/10, 101/13 - ZDavNepr 17/14);
- Resolucija o nacionalnem gozdnem programu (Ur. l. RS, št. 11/07);
- Resolucija sveta z dne 15. decembra 1998 o gozdarski strategiji Evropske zveze (Ur. l. EC, št. C 56/1/99);
- Uredba stanju površinskih voda (Ur. l. RS, št. 14/09, 98/10);
- Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2005-2012 ReNPVO (Ur. l. RS, št. 2/06);
- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije OdSPRS (Ur. l. RS, št. 76/04);
- Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2005-2012 ReNPVO (Ur. l. RS, št. 2/2006);
- Direktiva 2000/60/ES evropskega parlamenta in sveta z dne 23. oktobra 2000, ki določa okvir za delovanje Skupnosti na področju vodne politike;
- Uredba o stanju podzemnih voda (Ur. l. RS, št. 25/09, 68/12);
- Zakon o varstvu okolja ZVO-1 (Ur. l. RS, št. 41/04, 17/06-ORZVO187, 20/06-ZVO-1A, 28/06-Skl.US:U-I-51/06-5, 39/06-ZVO-1-UPB-1, 49/06-ZmetD, 66/06-Skl.US:U-I-51/06-10, 112/06-Odl.US:U-I-40/06-10, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08-ZVO-1B, 108/09-ZVO-1C, 26/12-ZVO-1D, 57/12-ZVO-1E. 92/13-ZVO-1F);
- Tematska strategija o trajnostni rabi naravnih virov (EU, Bruselj 2005);
- 6. evropski akcijski program (Sklep št. 1600/2002/ES evropskega parlamenta in sveta z dne 22. julija 2002 o šestem okoljskem akcijskem programu Skupnosti);
- Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2005-2012 ReNPVO (Ur. l. RS, št. 2/2006);
- Gozdarska straregija EU;
- Direktiva 2000/60/ES evropskega parlamenta in sveta z dne 23. oktobra 2000, ki določa okvir za delovanje Skupnosti na področju vodne politike;
- Strategija izvajanja vodne direktive (EC, 2001)

NARAVA

- Zakon o ohranjanju narave ZON (Ur. l. RS, št. 56/99, 31/00, 110/02-ZGO-1, 119/02-

ZON-A, 22/03-ZON-UPB1, 41/04-ZON-B, 96/04-ZON-UPB2, 61/06-ZDru-1, 63/07-Odl.US:U-I-64/07-13, 117/07-Odl.US:U-I-76/07-9, 32/2008-Odl.US:U-I-386/06-32, 8/10-ZSKZ-B);

- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Ur. l. RS, št. 82/02, 42/10);
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 96/08, 36/09, 20/11, 15/14);
- Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (Uradni list L 206 z dne 22.07.1992);
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njunih naravnih življenjskih prostorov (MKVERZ) (Ur. l. RS, št. 17/99);
- Zakon o ratifikaciji konvencije o varstvu selitvenih vrst prostoživečih živali, (Ur. l. RS, št. 18/98, 27/99);
- Zakon o ratifikaciji Sporazuma o varstvu netopirjev v Evropi (EUROBATS) (Ur, list RS, št. 22/03);
- Uredba o zavarovanju ogroženih živalskih vrst (Ur. l. RS, št. 57/93, 61/93, 69/00, 98/02, 46/04);
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14);
- Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09, 15/14)
- Direktiva Sveta 79/409/EGS o ohranjanju prostoživečih ptic (Direktiva o ptičih)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njunih naravnih življenjskih prostorov (MKVERZ) (Uradni list RS 17/1999);
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12; 33/13, 35/13, 39/13 - odl. US, 3/14);
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Ur. l. RS 111/04, 70/06, 58/09, 93/10);
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Ur. l. RS 48/04, 33/13, 99/13)
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 52/02, 67/03);
- Uredba o habitatnih tipih (Ur. l. RS, št. 112/03, 36/09, 33/13);
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 11/04, 70/06, 58/09, 93/10).

KULTURNA DEDIŠČINA

- Zakon o ratifikaciji konvencije o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Ur.l. SFRJ, št. 56/1974);
- Zakon o ratifikaciji konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjena) MEKVAD (Ur. l. RS, št. 7/99);
- Zakon o ratifikaciji konvencije o varstvu evropskega arhitektonskega bogastva (Ur. l. SFRJ, št. 4/91);
- Zakon o varstvu kulturne dediščine ZVKD (Ur.l. RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 - ORZVKD39, 90/12 in 111/13);
- Zakon o prostorskem načrtovanju ZPNačrt (Ur.l. RS, št. 33/07, 70/08-ZVO-1B, 108/09, 80/10-ZUPUDPP, 106/10, 43/11-ZKZ-C, 57/12, 57/12- ZUPUDPP-A, 109/12);
- Nacionalni program za kulturo 2008-2011 (Ministrstvo za kulturo, LJ 2007);

KRAJINA

- Zakon o ratifikaciji evropske konvencije o krajini MEKK (Ur. l. RS, št. 30/03);
- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije OdSPRS (Ur. l. RS, št. 76/04);
- Zakon o prostorskem načrtovanju ZPNačrt (Ur.l. RS, št. 33/07, 70/08-ZVO-1B, 108/09, 80/10-ZUPUDPP, 106/10, 43/11-ZKZ-C, 57/12, 57/12- ZUPUDPP-A, 109/12);
- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije OdSPRS (Ur. l. RS, št. 76/04).

PREBIVALSTVO

- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije OdSPRS (Ur. l. RS, št. 76/04);
- Zakon o prostorskem načrtovanju ZPNačrt (Ur.l. RS, št. 33/07, 70/08-ZVO-1B, 108/09, 80/10-ZUPUDPP, 106/10, 43/11-ZKZ-C, 57/12, 57/12- ZUPUDPP-A, 109/12);

8.2 PODATKI ZA KAZALCE STANJA OKOLJA

- Kazalci okolja 2005, MOP-ARSO, Ljubljana 2006;
- DRSC;
- Ocena stanja rek v Sloveniji v letih 2009 in 2010, MOP_ARSO, Ljubljana 2012;
- Kakovost površinskih vodotokov v Goriški statistični regiji, ZZV Nova Gorica, Nova Gorica 2007;
- Monitoring kakovosti površinskih vodotokov v Sloveniji v letu 2005;
- Začasni načrt upravljanja voda, MOP, Ljubljana 2007;
- Raziskave onesaženosti tal Slovenije – Poročilo za leto 2007, Center za pedologijo in varstvo okolja BF, Ljubljana 2008;
- Brancelj Rejec, I., 2003: Kmetijstvo v Sloveniji z vidika obremenjevanja okolja, Geografski vestnik 75-2, Ljubljana;
- Poročilo o kakovosti podzemne vode v Sloveniji v letu 2010, MOP-ARSO, Ljubljana 2011;
- Gajšek P. Valič B.: »Elektromagnetna sevanja – vplivna območja, Forum EMS, Ljubljana 2008;
- Strategija gospodarskega razvoja občine Ajdovščin, Razvojna agencija ROD, Ajdovščina 2004;
- Regionalni inovativni program razvoja podeželja za območje zgornje Vipavske doline in Komenskega Krasa, Razvojna agencija ROD, Ajdovščina 2006;
- Gozdnogospodarski načrt Gozdnogospodarskega območja Tolmin (2011-2020, št. 01/11, ZZGS – OE Tolmin);
- Smernice Zavoda za gozdove Slovenije – OE Tolmin« in »Gozdnogospodarskih načrtov GOP Tolmin;
- Oskrba s pitno vodo v občini Ajdovščina, KSD Ajdovščina, Ajdovščina 2011;
- Pregled namakanja v sloveniji, MKO, 4.9.12;
- Register nepremične kulturne dediščine – <http://rkd.situla.org/>«);
- SURS;
- Analiza razvojnih možnosti, demografija, naselbinska mreža in gospodarstvo občine Ajdovščina, Koda d.o.o., Ajdovščina 2006;
- Analiza stanja in teženj; Studi 3 d.o.o., Ajdovščina 2005;
- Letno poročilo 2006, Zavod RS za zaposlovanje, Ljubljana 2005«, pa tudi iz podatkov Statističnega urada RS.

8.3 DRUGO

- smernice nosilcev urejanja prostora;
- strokovne podlage;
- Predhodna ocena onesnaženosti zraka z SO₂, NO₂, svincem, CO in benzenom v Sloveniji, MOPE-ARSO, Ljubljana 2003;
- Adrijana Viler Kovačič: Ravnanje z odpadki, GV Založba, Ljubljana, 2002;
- Adrijana Viler Kovačič: Varstvo okolja in upravni postopki, GV Založba, Ljubljana 1999;
- Strateške usmeritve Slovenije na področju ravnanja z odpadki, ARSO, Ljubljana, 1996;
- Guidance on EIA, EIS Review, European Commission, 2001;
- Ogrin: Podnebje Slovenske Istre, Annales, Koper 2003;
- Peter Gajšek: Posnetek obremenjenosti okolja z elektromagnetnimi sevanji v Sloveniji: Mednarodni seminar o elektromagnetnih sevanjih, Slovenski institut za kakovost in meroslovje, Ljubljana 1997;
- Canter L.W: Environmental Impact Assessment, Irvin McGraw Hill, N.Y 1996;
- <http://refosk.obala.net/Riko/RefaratGeografije-Kolbe/GibanjeStevilaPrebivalstva.html>;
- Jože Panjan: Osnove zdravstveno hidrotehnične infrastrukture, Univerza v Ljubljani – Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, Ljubljana 2002;
- Zakon o ohranjanju narave /ZON-UPB2/ (Uradni list RS 96/2004-UPB2; 61/2006-
- Zakon o ratifikaciji Sporazuma o varstvu netopirjev v Evropi (MVNE) (Uradni list RS 22/2003)- EUROBAT
- Uredba o vrstah ukrepov za sanacijo okoljske škode (Uradni list RS 55/2009)
- Pravilnik o podrobnejših merilih za ugotavljanje okoljske škode (Uradni list RS 46/2009)
- Pravilnik o varstvu gozdov (UL RS, št. 114/09)
- Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (Uradni list L 206 z dne 22.07.1992; str. 7), zadnjič spremenjena z Direktivo Sveta 2006/105/ES z dne 20. novembra 2006 (Uradni list L 363 z dne 20.12.2006, str. 368) (Direktiva o habitatih)
- Direktiva Sveta z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih ptic (79/409/EGS) (Uradni list L 103 , 25/04/197) (Direktiva o pticah)

9. NAVEDBE O IZDELOVALCIH IN PODIZVAJALCIH OKOLJSKEGA POROČILA1. Izdelovalec okoljskega poročila:

Inštitut za varnost Lozej d.o.o. Ajdovščina
Goriška cesta 62
5270 Ajdovščina

Aleš Krašna, univ. dipl. biol.

2. Izdelovalec segmenta za naravo:

Center za kartografijo favne in flore
Antoličičeva 1
2204 Miklavž na Dravskem polju

Katja Pobiljšaj, univ.dipl.biol. (okoljski izvedenec, poročilo)

Sodelavci:

Darja Erjavec, univ. dipl. biol. (habitatni tipi)
Marijan Govedič, univ.dipl.biol. (ribe, raki in piškurji)
Vesna Grobelnik, univ.dipl.biol. (kartografija)
Marta Jakopič, univ.dipl.biol. (habitatni tipi)
Katja Pobiljšaj, univ.dipl.biol. (dvoživke, močvirska sklednica)
Primož Presetnik, univ.dipl.biol. (netopirji)
Franc Rebeušek, univ.dipl.biol. (metulji)
Ali Šalamun, abs.biol. (kačji pastirji)

Podizvajalci

dr. Alja Pirnat, univ.dipl.biol. (hrošči)

DOPPS – BirdLife Slovenia
Andrej Figelj, varstveni ornitolog
Jernej Figelj, varstveni ornitolog
Luka Božič, univ. dipl. biol, varstveni ornitolog

PRILOGE